

EUROPEAN CENTRAL BANK

EUROSYSTEM

01 | 2013

02 | 2013

03 | 2013

04 | 2013

05 | 2013

06 | 2013

07 | 2013

08 | 2013

09 | 2013

10 | 2013

11 | 2013

12 | 2013

**MESEČNI BILTEN
JUNIJ 2013**

EUROPEAN CENTRAL BANK

EUROSYSTEM

V letu 2013
je na vseh publikacijah ECB
motiv z bankovca za 5 €.

MESEČNI BILTEN JUNIJ 2013

© Evropska centralna banka, 2013

Naslov

Kaiserstrasse 29
60311 Frankfurt na Majni
Nemčija

Poštni naslov

Postfach 16 03 19
60066 Frankfurt am Main
Nemčija

Telefon

+49 69 1344 0

Spletna stran

<http://www.ecb.europa.eu>

Faks

+49 69 1344 6000

*Za pripravo tega biltena je odgovoren
Izvršilni odbor ECB. Prevode priprav-
ljajo in objavljajo nacionalne centralne
banke.*

*Vse pravice so pridržane. Razmnoževanje
v izobraževalne in nekomercialne name-ne
je dovoljeno ob navedbi vira.*

*Presečni dan za statistične podatke v tej
izdaji je 5. junij 2013.*

ISSN 1830-012X (spletna izdaja)

KAZALO

UVODNIK

5

EKONOMSKA IN DENARNA GIBANJA

9

1 Zunanje okolje euroobmočja

9

Okvir 1 Vloga srednje in vzdne Evrope v vseevropskih in svetovnih vrednostnih verigah

15

2 Denarna in finančna gibanja

22

Okvir 2 Novejša gibanja v finančnem računu plačilne bilance euroobmočja

28

Okvir 3 Likvidnostne razmere in operacije denarne politike v obdobju od 13. februarja 2013 do 7. maja 2013

35

Okvir 4 Novejša gibanja pribitkov na podjetniške obveznice, ki so jih izdale nefinančne družbe euroobmočja

43

3 Cene in stroški

58

Okvir 5 Novejša gibanja števila opravljenih delovnih ur na zaposlenega

63

4 Proizvodnja, povpraševanje in trg dela

68

Okvir 6 Gibanja deležev izvoznih trgov v euroobmočju

73

Okvir 7 Trije kazalniki kot dopolnilo standardni opredelitvi zaposlenosti in brezposelnosti

80

5 Fiskalna gibanja

85

Okvir 8 Posledice pomoči finančnemu sektorju za javne finance

85

6 Makro ekonomske projekcije strokovnjakov Eurosistema za euroobmočje

94

Okvir 9 Tehnične predpostavke o obrestnih merah, deviznih tečajih, cenah primarnih surovin in javnofinančnih politikah

94

Okvir 10 Napovedi drugih institucij

99

STATISTIČNI PODATKI EUROOBMOČJA

SI

PRILOGE

Kronološki pregled ukrepov denarne politike Eurosistema

I

Sistem TARGET (transevropski sistem bruto poravnave v realnem času)

VII

Publikacije, ki jih je pripravila Evropska centralna banka

IX

Glosar

XI

KRATICE

DRŽAVE

BE	Belgija	LU	Luksemburg
BG	Bolgarija	HU	Madžarska
CZ	Češka	MT	Malta
DK	Danska	NL	Nizozemska
DE	Nemčija	AT	Avstrija
EE	Estonija	PL	Poljska
IE	Irska	PT	Portugalska
GR	Grčija	RO	Romunija
ES	Španija	SI	Slovenija
FR	Francija	SK	Slovaška
IT	Italija	FI	Finska
CY	Ciper	SE	Švedska
LV	Latvija	UK	Združeno kraljestvo
LT	Litva	JP	Japonska
		ZDA	Združene države Amerike

DRUGO

BDP	bruto domači proizvod
BIS	Banka za mednarodne poravnave
b.o.p.	plačilna bilanca
BPM5	Priročnik za plačilno bilanco MDS (5. izdaja)
CD	potrdila o vlogi
c.i.f.	stroški, zavarovanje in prevoznina na državni meji uvoznika
CPI	indeks cen življenjskih potrebščin
DFI	denarne finančne institucije
ECB	Evropska centralna banka
EDT	efektivni devizni tečaj
EMI	Evropski monetarni inštitut
EMU	ekonomska in monetarna unija
ESCB	Evropski sistem centralnih bank
ESR 95	Evropski sistem nacionalnih računov 1995
EU	Evropska unija
EUR	euro
f.o.b.	franko na ladijski krov na državni meji izvoznika
HICP	harmonizirani indeks cen življenjskih potrebščin
HWWI	Hamburški mednarodno-gospodarski inštitut
ILO	Mednarodna organizacija dela
MDS	Mednarodni denarni sklad
NACE	Statistična klasifikacija gospodarskih dejavnosti v Evropski skupnosti
NCB	nacionalne centralne banke
OECD	Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj
PPI	indeks cen industrijskih proizvodov pri proizvajalcih
SMTK Rev. 4	Standardna mednarodna trgovinska klasifikacija (4. pregled)
ULCM	stroški dela na enoto proizvoda v predelovalnih dejavnostih
ULCT	stroški dela na enoto proizvoda v celotnem gospodarstvu

V skladu s prakso Skupnosti so imena držav EU v tem biltenu naštet po zaporedju začetnic držav v njihovem nacionalnem jeziku.

UVODNIK

Svet ECB je na seji 6. junija 2013 na podlagi redne ekonomske in denarne analize sklenil, da pusti ključne obrestne mere ECB nespremenjene. Novejše informacije so potrdile oceno, ki je privedla do znižanja obrestnih mer v začetku maja. Temeljni cenovni pritiski v euroobmočju bodo v srednjeročnem obdobju predvidoma ostali oslavljeni. V skladu s takšnimi razmerami je denarna in zlasti kreditna dinamika še naprej oslABLJENA. Srednjeročna inflacijska pričakovanja za euroobmočje so še naprej trdno zasidrana na ravni, ki je skladna s ciljem Sveta ECB, da inflacijo ohranja pod 2%, a blizu te meje. Obenem se je po novjših anketnih podatkih gospodarska klima z nizkih ravni nekoliko izboljšala. Akomodativno naravnana denarna politika naj bi skupaj s precejšnjim izboljšanjem na finančnih trgih, do katerega je prišlo od sredine leta 2012, prispevala k spodbujanju gospodarskega okrevanja proti koncu leta. V takšnih splošnih razmerah bo denarna politika ECB ostala akomodativna tako dolgo, kot bo potrebno. V prihodnjem obdobju bo Svet ECB zelo natančno spremljal vse nove informacije o gospodarskih in denarnih gibanjih in ocenil njihov vpliv na obete za cenovno stabilnost.

Kot kaže ekonomska analiza, se je realni BDP v prvem četrtletju 2013 skrčil za 0,2%, potem ko je v zadnjem četrtletju 2012 upadel za 0,6%. Gospodarska aktivnost je tako upadala šest četrtletij zapored, razmere na trgu dela pa ostajajo šibke. Novejša gibanja anketnih podatkov o gospodarski klimi so pokazala določeno izboljšanje v primerjavi z nizkimi ravnmi. Pozneje v letošnjem letu in leta 2014 naj bi na rast izvoza euroobmočja ugodno vplivalo okrevanje svetovnega povpraševanja, medtem ko naj bi domače povpraševanje spodbujala akomodativno naravnana denarna politika in nedavno povečanje realnih dohodkov zaradi nižjih cen nafte in na splošno nižje inflacije. Poleg tega bi se v realnem gospodarstvu morali pokazati učinki precejšnjega izboljšanja razmer na finančnih trgih, do katerega je prišlo od lanskega poletja, ter napredek, ki je bil dosežen pri javnofinančni konsolidaciji. Obenem bodo gospodarsko aktivnost še naprej hromile preostale nujne bilančne prilagoditve v javnem in zasebnem sektorju. Na splošno naj bi se gospodarska aktivnost v euroobmočju tekom leta stabilizirala in okrevala, vendar bo dinamika umirjena.

Takšno oceno kažejo tudi makroekonomske projekcije za euroobmočje, ki so jih junija 2013 pripravili strokovnjaki Eurosistema, po katerih se bo letni realni BDP v letu 2013 zmanjšal za 0,6%, v letu 2014 pa povečal za 1,1%. V primerjavi z marčnimi projekcijami strokovnjakov ECB je bila napoved za leto 2013 popravljena rahlo navzdol, predvsem zaradi upoštevanja najnovejših objavljenih podatkov o BDP. Za leto 2014 je bila napoved popravljena rahlo navzgor.

Po oceni Sveta ECB so tveganja, ki spremljajo gospodarske obete za euroobmočje, še vedno na strani nižje rasti. Povezana so z možnostjo, da bo domače in svetovno povpraševanje šibkejšo od pričakovanega, ter s počasnim ali nezadostnim izvajanjem strukturnih reform v državah euroobmočja.

Po Eurostatovi prvi oceni se je medletna inflacija v euroobmočju, merjena z indeksom HICP, zvišala z 1,2% v aprilu na 1,4% v maju. K zvišanju sta prispevala predvsem odboj cen storitev, povezan s postopnim izginjanjem učinkov velikonočnih praznikov, ter rast cen hrane. Gledano splošneje, bo medletna stopnja inflacije tekom celega leta predvidoma nekoliko volatilna predvsem zaradi baznih učinkov, povezanih z gibanjem cen energentov in hrane v prejšnjih dvanajstih mesecih, tako kot je bilo ugotovljeno že prejšnji mesec. Če odmislimo to volatilnost, naj bi temeljni cenovni pritiski v srednjeročnem obdobju ostali oslavljeni, kar je posledica nizke izkoriščenosti zmogljivosti in skromne dinamike gospodarskega okrevanja. V srednjeročnem obdobju ostajajo inflacijska pričakovanja trdno zasidrana na ravni, ki je skladna s stabilnostjo cen.

Takšno oceno kažejo tudi makroekonomske projekcije za euroobmočje, ki so jih junija 2013 pripravili strokovnjaki Eurosistema, po katerih bo medletna inflacija, merjena s HICP, v letu 2013 znašala 1,4%, v letu 2014 pa 1,3%. V primerjavi z marčnimi makroekonomskimi projekcijami strokovnjakov ECB je bila napoved inflacije za leto 2013 popravljen navzdol, kar odraža predvsem upad cen nafte, medtem ko je napoved za leto 2014 ostala nespremenjena.

Po oceni Sveta ECB so tveganja glede prihodnjih cenovnih gibanj v srednjeročnem obdobju približno uravnotežena. Tveganja višje inflacije so povezana z večjimi dvigi nadzorovanih cen in posrednih davkov od pričakovanih ter z višjimi cenami primarnih surovin, tveganja nižje inflacije pa izhajajo iz šibke gospodarske aktivnosti.

V denarni analizi so nedavni podatki potrdili, da ostajata osnovna dinamika denarne rasti in zlasti rast kreditov še naprej oslabljeni. Medletna rast širokega denarnega agregata M3 se je povečala z 2,6% v marcu na 3,2% v aprilu predvsem zaradi baznih učinkov in posebnih dejavnikov. Isti dejavniki so vplivali tudi na medletno stopnjo rasti ožjega denarnega agregata M1, ki se je okrepila s 7,1% v marcu na 8,7% v aprilu.

Rast posojil zasebnemu sektorju je še naprej šibka. Medletna stopnja rasti posojil gospodinjstvom (prilagojena za prodajo in listinjenje posojil) je aprila ostala na ravni 0,3%, tako da je rast od začetka leta približno nespremenjena. Negativna medletna stopnja rasti posojil nefinančnim družbam (prilagojena za prodajo in listinjenje posojil) pa se je od marca do aprila še povečala z -1,3% na -1,9%. Takšna gibanja so izhajala predvsem iz neto odplačil kratkoročnih posojil, kar bi lahko odražalo zmanjšano povpraševanje po obratnem kapitalu v okolju šibkih naročil zgodaj spomladi. Gledano splošneje, je šibka posojilna dinamika še naprej posledica sedanje faze poslovnega cikla, povečanega kreditnega tveganja in nadaljnega bilančnega prilagajanja v finančnem in nefinančnem sektorju.

Za zagotovitev ustrezne transmisije denarne politike na pogoje financiranja v državah euroobmočja je bistveno, da se še nadalje zmanjša razdrobljenost kreditnih trgov v euroobmočju in da se, kjer je to potrebno, poveča odpornost bank. Od lanskega poletja je že bil dosežen določen napredek pri izboljšanju dostopa bank do financiranja, krepitvi domače depozitne baze v državah v težavah in zmanjšanju odvisnosti od Eurosistema, kot je razvidno iz odplačevanja 3-letnih operacij dolgoročnejšega refinanciranja. K doseganju zgornjih ciljev bodo prispevali nadaljnji odločni ukrepi za vzpostavitev bančne unije. Svet ECB zlasti poudarja, da sta prihodnji enotni nadzorni mehanizem in enotni mehanizem za reševanje bank ključna elementa v prizadevanjih za reintegracijo bančnega sistema, zato ju je treba uvesti čim prej.

Povzamemo lahko, da bodo cenovna gibanja v srednjeročnem obdobju po rezultatih ekonomske analize predvidoma ostala skladna s cenovno stabilnostjo. Navzkrižna primerjava s signali iz denarne analize to oceno potrjuje.

Kar zadeva javnofinančno konsolidacijo in strukturne reforme, Svet ECB pozdravlja doseženi napredek in spodbuja vlade, da nadaljujejo z odločnimi prizadevanji. Nujno je, da države euroobmočja ne popuščajo v svojih prizadevanjih za znižanje proračunskega primanjkljaja. Novi evropski okvir upravljanja na področju javnofinančnih in ekonomskih politik bi se moral uporabljati odločno. V tem pogledu je po mnenju Sveta ECB zelo pomembno, da ostanejo sklepi Sveta EU o podaljšanju časovnega okvira za odpravo čezmernega javnofinančnega primanjkljaja omejeni na izjemne okoliščine. Obenem je treba tam, kjer je to potrebno, še naprej sprejemati zakonodajne ukrepe ali drugače čim prej izvajati strukturne reforme. Strukturne

reforme bi morale biti usmerjene predvsem na konkurenčnost in sposobnost prilagajanja na trgu dela in trgu proizvodov, s čimer bodo prispevale k ustvarjanju zaposlitvenih priložnosti v okolju nesprejemljivo visoke brezposelnosti, zlasti med mladimi delavci, ki obstaja v več državah. Skupno ukrepanje na javnofinančnem in strukturnem področju bi moralo vzajemno okrepiti javnofinančno vzdržnost in sposobnost gospodarstva za rast ter s tem spodbuditi vzdržno ustvarjanje delovnih mest.

EKONOMSKA IN DENARNA GIBANJA

I ZUNANJE OKOLJE EUROOBMOČJA

Svetovno okrevanje ostaja skromno, neenotno po regijah in krhko. Anketni kazalniki so se očitno stabilizirali, čeprav se je zaupanje v zadnjem času nekoliko poslabšalo, kar kaže, da bo svetovno gospodarstvo okrevanje počasi. V večini najpomembnejših razvitih gospodarstev zunaj euroobmočja se okrevanje počasi nadaljuje, vseeno pa obstaja več dejavnikov, ki bodo v srednjeročnem obdobju še naprej omejevali obete za gospodarsko rast. V nastajajočih tržnih gospodarstvih se je rast v začetku leta rahlo upočasnila, vendar bo po pričakovanih tekom leta ponovno pridobila zagon. Zato se pričakuje, da bodo ta gospodarstva v prihodnjem obdobju veliko prispevala k rasti na svetovni ravni. Svetovna trgovinska menjava je ostala oslABLJENA, čeprav anketni kazalniki še naprej napovedujejo postopno okrevanje. Pri cenah življenjskih potrebščin se je v razvitih gospodarstvih inflacija vrnila k trendu zniževanja, v nastajajočih tržnih gospodarstvih pa so bila gibanja bolj mešana.

I.1 SVETOVNA GOSPODARSKA AKTIVNOST IN TRGOVINSKA MENJAVA

Svetovno okrevanje ostaja skromno, neenotno po regijah in krhko. Medtem ko so se pogoji na svetovnih finančnih trgih izboljšali, je vrsta negativnih presenečenj tako pri gospodarski klimi kot tudi med kvantitativni podatki tekom drugega četrletja potrdila krhkost okrevanja in negotovost, ki je prisotna v svetovnih gospodarskih obetih. Po strokovnih ocenah se je aktivnost v skupini G20 (brez euroobmočja) v prvih treh mesecih leta 2013 v primerjavi s četrletjem prej povečala za 0,8%, kar je malenkostno manj kot v prejšnjem četrletju, gibanja pa so bila po državah še naprej različna (glej tabelo 1). V razvitih gospodarstvih se je rast v ZDA in na Japonskem pospešila, v obeh državah predvsem zaradi močne zasebne potrošnje. V Združenem kraljestvu je po krčenju v prejšnjem četrletju rast postala pozitivna. V nastajajočih tržnih gospodarstvih se je po hitri rasti v zadnjih mesecih leta 2012 aktivnost v prvem letošnjem četrletju upočasnila, kar velja predvsem za Indijo in Kitajsko. Vseeno bo po pričakovanih prišlo do odboja, tako da bo rast višja kot v razvitih gospodarstvih in bo pomembno prispevala k svetovni gospodarski rasti.

Tabela 1 Realna rast BDP v izbranih državah

(spremembe v odstotkih)								
	Medletna stopnja rasti					Medčetrletna stopnja rasti		
	2011	2012	2012 III	2012 IV	2013 I	2012 III	2012 IV	2013 I
G20 ¹⁾	3,8	2,8	2,5	2,4	2,3	0,6	0,6	0,6
G20 (brez euroobmočja) ¹⁾	4,3	3,5	3,2	3,2	3,0	0,8	0,9	0,8
ZDA	1,8	2,2	2,6	1,7	1,8	0,8	0,1	0,6
Japonska	-0,5	2,0	0,4	0,4	0,0	-0,9	0,3	0,9
Združeno kraljestvo	1,0	0,3	0,4	0,2	0,6	0,9	-0,3	0,3
Danska	1,1	-0,5	0,0	-0,7	-0,8	0,8	-0,9	0,2
Švedska	3,8	1,1	0,3	1,5	1,7	0,2	0,1	0,6
Švica	1,9	1,0	1,3	1,2	1,4	0,6	0,3	0,6
Brazilija	2,7	0,9	0,9	1,4	1,9	0,3	0,6	0,6
Kitajska	9,3	7,8	7,4	7,9	7,7	2,1	2,0	1,6
Indija	7,7	3,8	2,5	4,1	3,0	0,5	2,3	0,1
Rusija ²⁾	4,3	3,4	3,0	2,1	1,6	0,7	1,8	-
Turčija	8,8	2,2	1,6	1,4	-	0,1	0,0	-
Poljska	4,5	2,0	1,7	0,7	0,5	0,3	0,0	0,1
Češka ³⁾	1,8	-1,2	-1,4	-1,6	-2,2	-0,3	-0,3	-1,1
Madžarska ³⁾	1,6	-1,8	-1,8	-2,8	0,7	-0,4	-0,9	-0,3

Viri: Nacionalni podatki, BIS, Eurostat, OECD in izračuni ECB.

1) Podatki za prvo četrletje 2013 so ocene na podlagi najnovejših razpoložljivih podatkov.

2) Desezonirani podatki za Rusijo za prvo četrletje 2013 niso na voljo.

3) Podatki v poševnem tisku označujejo prvo oceno.

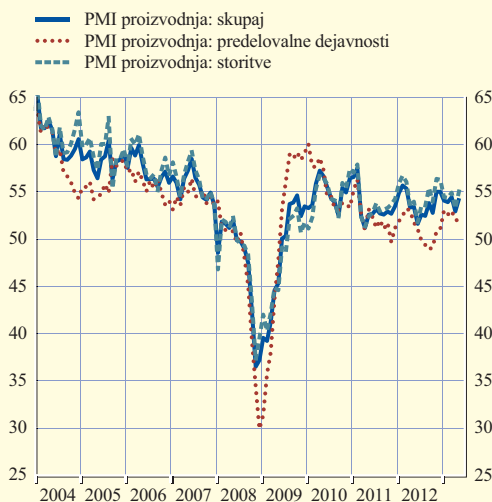
Svetovna trgovinska menjava je v prvem četrtnetu 2013 še naprej rasla po nespremenjeni stopnji. Po podatkih nizozemskega urada za analize gospodarske politike CPB, je rast svetovne blagovne menjave na medčetrtnetni ravni znašala 0,7%, kar je enako kot četrtnetje prej. Skupna stopnja rasti je prikrila divergentna mesečna gibanja na regionalni ravni, saj se je trgovinska dinamika izboljševala v razvitih gospodarstvih, medtem ko sta se v nastajajočih tržnih gospodarstvih izvoz in uvoz upočasnila. To je v ostrem nasprotju s prejšnjimi četrtnetji, ko so rast svetovne trgovinske menjave poganjala prav nastajajoča gospodarstva.

Glede gibanj v prihodnjem obdobju so se anketni kazalniki očitno stabilizirali, kar kaže, da bo svetovno gospodarstvo še naprej raslo, vendar po počasni stopnji. Najnovejši svetovni (brez euroobmočja) indeks vodij nabave (PMI) za vse panoge se je po aprilskem upadu maja okrepil na raven 54,3. Izboljšanje indeksa za vse panoge v celoti povzročila bolj pozitivna ocena za storitveni sektor, medtem ko se je indeks za predelovalne dejavnosti rahlo znižal, a vseeno ostal nad pragom med rastjo in krčenjem (glej graf 1). Na strani potrošnje anketni kazalniki kažejo, da se zaupanje v različni meri po posameznih državah še naprej izboljšuje, čeprav z nizkih ravni. Kljub upočasnitvi svetovne trgovinske menjave v zadnjih mesecih anketni kazalniki še naprej napovedujejo postopno okrevanje. Obenem številni kazalniki ostajajo na zgodovinsko nizki ravni, zato bo trgovinska menjava v prihodnjem obdobju verjetno ostala oslABLJENA. Svetovni (brez euroobmočja) indeks PMI za nova izvozna naročila se je maja rahlo znižal na raven 50,4.

Po makroekonomskih projekcijah strokovnjakov ECB, pripravljenih junija 2013 (glej razdelek 6) se bo svetovna gospodarska rast postopno povečevala, čeprav dokaj neenotno po posameznih državah, kar na splošno potrjuje profil svetovne rasti, opisan v projekcijah iz marca 2013. Pogoji na svetovnih finančnih trgih so se izboljšali in poslovna klima še naprej podpira zmerno rast. Sestavljeni vodilni kazalnik

Graf 1 Svetovni indeks PMI (brez euroobmočja)

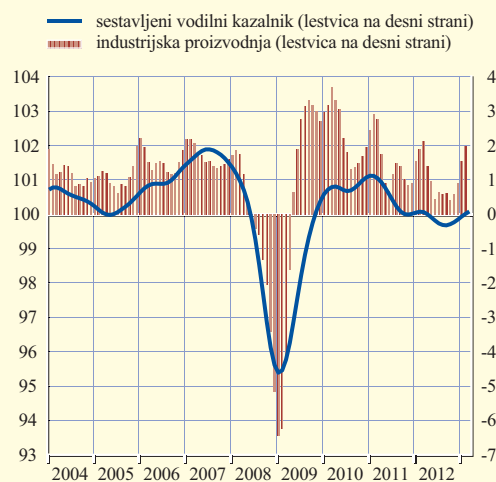
(desezonirani mesečni podatki)

Vir: Markit.

Graf 2 Sestavljeni vodilni kazalnik in industrijska proizvodnja

(lestvica na levi strani: normalizirano povprečje indeksa = 100; lestvica na desni strani: 3-mesečne odstotne spremembe glede na prejšnje tri mesece)

Vira: OECD in izračuni ECB.

Opombe: Sestavljeni vodilni kazalnik se nanaša na države OECD ter Brazilijo, Kitajsko, Indijo, Indonezijo, Rusijo in Južnoafriško republiko. Vodoravna črta na ravni 100 predstavlja trend gospodarske aktivnosti. Industrijska proizvodnja se nanaša na isti vzorec brez Indonezije.

OECD, ki je zasnovan tako, da pričakuje točke obrata v trendu gospodarske aktivnosti, se je marca še naprej izboljševal, kar bi lahko pomenilo, da rast v območju OECD kot celoti pridobiva zagon (glej graf 2). Dodatni znaki, da se poslovna klima izboljšuje, so bili vidni tudi v kazalniku svetovne gospodarske klime inštituta Ifo, ki se je v drugem četrtletju 2013 ponovno zvišal in se prvič v skoraj dveh letih povzpел nad svoje dolgoročno povprečje. K izboljšanju skupnega kazalnika sta prispevala tako bolj pozitivna ocena sedanjih gospodarskih razmer kot tudi ugodnejša pričakovanja glede razmer čez šest mesecev.

Svetovno okrevanje bo po pričakovanjih napredovalo počasi, več dejavnikov pa bo še naprej obremenjevalo srednjeročne obete. Čeprav razdolževanje v zasebnem sektorju napreduje, ostaja zadolženost gospodinjstev v večjih razvitih gospodarstvih še naprej povišana. Več držav svoje kratkoročne obete za rast še vedno izboljšuje tudi z dodatnimi javnofinančnimi spodbudami, ki jih spričo že zdaj visoke in še naraščajoče državne zadolženosti ne bo mogoče vzdrževati neomejeno dolgo. Poleg tega bo v številnih državah rast zavirala tudi visoka stopnja brezposelnosti.

Obeti glede svetovne gospodarske rasti so še naprej povezani s precejšnjo negotovostjo. Tveganja v obetih za svetovno aktivnost in menjavo so še naprej zbrana na strani počasnejše rasti. Glavna med njimi so možnost, da bo svetovno povpraševanje šibkejšo od pričakovanega, morebitna prelitja iz počasnega in nezadostnega izvajanja strukturnih reform v euroobmočju, pa tudi geopolitična vprašanja in neravnovesja v najpomembnejših industrijsko razvitih državah, ki bi lahko vplivala na gibanja na svetovnih surovinskih in finančnih trgih. Na pozitivni strani so se pogoji na svetovnih finančnih trgih občutno izboljšali, vendar bo verjetno trajalo nekaj časa, preden bo to izboljšanje vplivalo na realno gospodarstvo.

1.2 SVETOVNA CENOVNA GIBANJA

V večini razvitih gospodarstev se je inflacija v aprilu še naprej zniževala, v nastajajočih tržnih gospodarstvih pa je bila slika bolj mešana. Medletna inflacija cen življenjskih potrebščin v

Tabela 2 Cenovna gibanja v izbranih gospodarstvih

(medletne spremembe v odstotkih)								
	2011	2012	2012 nov.	2012 dec.	2013 jan.	2013 feb.	2013 mar.	2013 apr.
OECD	2,9	2,3	1,9	1,9	1,7	1,8	1,6	1,3
ZDA	3,2	2,1	1,8	1,7	1,6	2,0	1,5	1,1
Japonska	-0,3	0,0	-0,2	-0,1	-0,3	-0,6	-0,9	-0,7
Združeno kraljestvo	4,5	2,8	2,7	2,7	2,7	2,8	2,8	2,4
Danska	2,7	2,4	2,2	1,9	1,0	1,0	0,7	0,4
Švedska	1,4	0,9	0,8	1,0	0,7	0,5	0,5	0,0
Švica	0,2	-0,7	-0,3	-0,4	-0,3	-0,3	-0,6	-0,7
Brazilijska	6,6	5,4	5,5	5,8	6,2	6,3	6,6	6,5
Kitajska	5,4	2,6	2,0	2,5	2,0	3,2	2,1	2,4
Indija ¹⁾	9,5	7,5	7,2	7,3	7,3	7,3	6,0	4,9
Rusija	8,4	5,1	6,5	6,6	7,1	7,3	7,0	7,2
Turčija	6,5	8,9	6,4	6,2	7,3	7,0	7,3	6,1
Poljska	3,9	3,7	2,7	2,2	1,6	1,2	1,0	0,8
Češka	2,1	3,5	2,8	2,4	1,8	1,8	1,5	1,7
Madžarska	3,9	5,7	5,3	5,1	2,8	2,9	2,3	1,8
Zaznamek:								
OECD osnovna inflacija ²⁾	1,6	1,8	1,6	1,6	1,5	1,6	1,6	1,4
Viri: OECD, nacionalni podatki, BIS, Eurostat in izračuni ECB.								
1) Inflacija, merjena z indeksom veleprodajnih cen, za Indijo.								
2) Brez hrane in energentov.								

območju OECD je aprila 2013 znašala 1,3%, kar je manj kot marca, ko je bila na ravni 1,6% (glej tabelo 2). Brez hrane in energentov se je inflacija v območju OECD prav tako znižala in aprila znašala 1,4%. Skupni inflacijski pritiski so se zmanjšali v večini razvitih gospodarstev. V nastajajočih tržnih gospodarstvih so bila inflacijska gibanja mešana, saj se je na Kitajskem in v Rusiji inflacija cen življenjskih potrebščin zvišala, v Braziliji in Indiji pa znižala.

Kar zadeva gibanja cen energentov, se je cena surove nafte Brent od začetka marca 2013 znižala za 9% in 5. junija znašala 102 USD za sod. Po skokovitem povečanju v prvih dveh mesecih leta, je cena nafte Brent marca in aprila upadla na okrog 100 USD za sod. Maja se je z nafto trgovalo v razponu med 100 in 105 USD za sod. Cene nafte Brent so za približno 5% višje kot pred enim letom.

Nafta se je v zadnjem obdobju pocenila predvsem zaradi kombinacije slabših obetov glede povpraševanja od pričakovanih in sezonskih dejavnikov, ob sicer veliki ponudbi zaradi povečanja proizvodnje nafte iz skrilavca v ZDA. Glede gibanj v prihodnje tržni udeleženci v srednjeročnem obdobju pričakujejo nižje cene nafte, saj terminalska cena za december 2014 znaša 97 USD za sod.

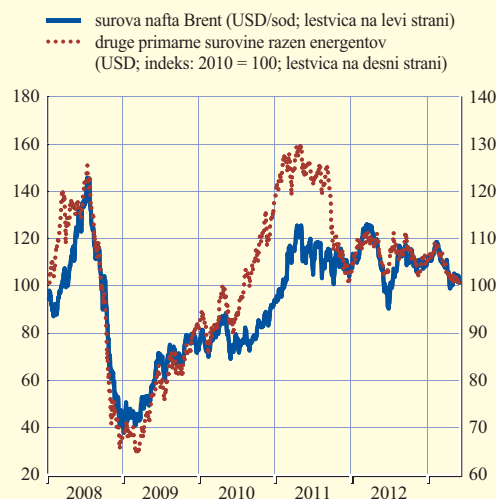
Od začetka marca so se cene primarnih surovin razen energentov skupno znižale za 4% (glej graf 3). Znižanje je bilo vsesplošno, z izjemo cen oljnic in olj, posebej intenzivno pa je bilo pri cenah železove rude in pijač, sladkorja in tobaka. Skupni indeks cen primarnih surovin razen energentov (izražen v ameriških dolarjih) je bil konec maja za približno 2% nižji kot v enakem obdobju lani.

1.3 GIBANJA V IZBRANIH GOSPODARSTVIH

ZDA

V ZDA se je rast realnega BDP v prvem četrtletju 2013 povečala. Po drugi oceni urada za ekonomske analize se je realni BDP na medčetrtletni ravni, preračunani na letno raven, v prvem četrtletju 2013 povečal za 2,4%, potem ko je v prejšnjih treh mesecih zabeležil 0,4-odstotno rast. V drugi oceni je bila rast realnega BDP popravljena za 0,1 odstotne točke navzdol, zlasti zaradi večjega zmanjšanja državne potrošnje in manjšega pozitivnega prispevka zalog, kar je več kot izravnilo popravek navzgor v komponenti zasebne potrošnje in manj negativen prispevek neto izvoza. V primerjavi s četrtim četrtletjem 2012 sta k povečanju rasti največ prispevala močna zasebna potrošnja, ki je preračunano na letno raven rasla po stopnji 3,4%, kar je največ v zadnjih dveh letih, ter obnovljena rast zalog. K rasti realnega BDP so pozitivno prispevale tudi zasebne investicije v osnovna sredstva, čeprav se je rast v nestanovanjskem segmentu ostro upočasnila. Po drugi strani se je državna potrošnja še nadalje zmanjšala. Prispevek neto izvoza je postal

Graf 3 Glavna gibanja na trgih primarnih surovin

Vira: Bloomberg in HWWI.

negativen, saj je uvoz rasel hitreje od izvoza. Realni razpoložljivi osebni dohodek se je močno zmanjšal, čeprav so na ta rezultat vplivala velika izplačila dividend v prejšnjem četrtletju. Padec dohodka je stopnjo osebnega varčevanja potisnil navzdol na 2,3%, kar je najnižja raven po krizi, v primerjavi s 5,3% v zadnjem četrtletju 2012.

Najnovejši ekonomski kazalniki glede tega, kako močna je gospodarska aktivnost v drugem četrtletju, so mešani. Po drugi strani bodo zmanjšanja državne porabe v skladu s t. i. „zasegom“ predvidoma zavirala gospodarsko aktivnost. Indeksi zaupanja podjetij, ki jih izračunava inštitut ISM, so bili maja mešani, saj je indeks za nepredelovalne dejavnosti malenkostno zrasel, indeks za predelovalne dejavnosti pa je prvič v letu 2013 upadel pod mejo 50, ki ločuje rast od krčenja. V aprilu je osebni dohodek ostal nespremenjen, nominalna zasebna potrošnja je upadla, razočarala pa je tudi industrijska proizvodnja. Po drugi strani se je zaupanje potrošnikov maja precej okrepilo, okrevanje na stanovanjskem trgu pa je ostalo močno, z velikim obsegom prodaje v aprilu in naraščanjem cen nepremičnin v marcu. Podatki o zaposlenosti v aprilu so bili spodbudni, za prejšnje mesece pa so bili popravljeni navzgor, medtem ko se je stopnja brezposelnosti znižala na 7,5%, s čimer je dosegla najnižjo pokrizno raven. V prihodnjem obdobju bo gospodarsko okrevanje po napovedih še naprej napredovalo po zmerni stopnji, k čemur bo prispevalo postopno naraščanje domačega povpraševanja, ki ga podpirajo spodbujevalni ukrepi denarne politike in ugodni pogoji financiranja, postopno izboljševanje razmer na trgu dela in na stanovanjskem trgu ter postopno popuščanje zaviralnih dejavnikov, ki izhajajo iz popravljanja bilanc stanja. Politična negotovost glede javnofinančne politike ostaja in bi lahko negativno vplivala na zaupanje. Vseeno so bili nedavni javnofinančni podatki ugodni, saj so pokazali, da se primanjkljaj zmanjšuje hitreje, kot je bilo pričakovano.

V aprilu 2013 je medletna inflacija, merjena z indeksom CPI, upadla na 1,1%, potem ko je marca znašala 1,5%. To je skoraj za celo odstotno točko manj kot v februarju (2,0%) in predstavlja najnižjo stopnjo inflacije od novembra 2010. K znižanju medletne inflacije je največ prispevalo strmo znižanje cen energentov, medtem ko je rast cen hrane ostala stabilna. Osnovna inflacija je upadla na 1,7%, z 1,9% v marcu, na višji ravni pa je ostala predvsem zaradi nastanitvenih storitev.

Zvezni odbor za odprti trg (FOMC) je 1. maja 2013 ciljni razpon za ključno obrestno mero ohranil med 0% in 0,25% ter predvidel, da bodo izjemno nizke obrestne mere za zvezna sredstva upravičene še vsaj, dokler stopnja brezposelnosti ostaja nad 6,5%, inflacija čez eno ali dve leti po projekcijah ne preseže 2,5% in dokler dolgoročnejša inflacijska pričakovanja ostajajo trdno zasidrana. FOMC je sklenil, da bo še naprej kupoval dodatne agencijske hipotekarne vrednostne papirje po stopnji 40 milijard USD na mesec, dolgoročnejša državna vrednostne papirje pa po stopnji 45 milijard USD na mesec.

JAPONSKA

Na Japonskem je prva predhodna objava nacionalnih računov za prvo četrtletje 2013 potrdila, da je gospodarstvo v začetku leta pridobilo zagon. Realni BDP se je medčetrtletno na sezonsko prilagojeni ravni povečal za 0,9%, potem ko je po revidiranih podatkih v zadnjem četrtletju 2012 zrasel za 0,3%. Obnovitev rasti sta v veliki meri podprla trdna rast zasebne potrošnje in pozitiven prispevek neto izvoza (prvič v štirih četrtletjih), saj je izvoz blaga in storitev naraščal hitreje od uvoza. Tudi državna poraba je pozitivno prispevala k rasti, čeprav je naraščala nekoliko počasneje kot v prejšnjih četrtletjih, kar posebej velja za javne investicije. Obenem so še naprej dokaj hitro naraščale zasebne stanovanjske investicije, ki so s tem nekoliko odtehtale šibke zasebne nestanovanjske investicije, ki so upadle že peto četrtletje zapored.

Nedavni visokofrekvenčni kazalniki kažejo, da se je rast nadaljevala tudi v drugem četrtletju. Zaupanje podjetij se je po anketah v aprilu in maju postopno izboljševalo. Zasebna potrošnja je aprila ostala razmeroma trdna. Industrijska proizvodnja se je aprila povečala za 1,7%, potem ko je po revidiranih podatkih mesec prej zrasla za 0,9%. Realni izvoz blaga je še naprej počasi okrevail in se aprila na medmesečni ravni povečal za 2,1%, medtem ko je realni uvoz blaga prvič v zadnjih štirih mesecih za 2,2% upadel. Nominalni desezonirani trgovinski primanjkljaj, izračunan na podlagi carinskih podatkov, se je aprila že drugi mesec zapored znižal in znašal okrog 764 milijard JPY. Kar se tiče gibanj dlje v prihodnosti, se bo okrevanje tekom leta 2013 po pričakovanjih utrnilo, poganjali pa ga bodo predvsem javnofinančni in denarni spodbujevalni ukrepi ter odboj izvoza zaradi šibkejšega jena, pa tudi zaradi okrevanja svetovnega povpraševanja.

Na področju cenovnih gibanj je medletna inflacija cen življenjskih potrebščin aprila znašala -0,7%, potem ko je bila mesec prej na ravni -0,9%. Medletna inflacija po CPI brez hrane in energentov se je malenkostno zvišala na -0,6% (z -0,8% v marcu). Japonska centralna banka je 22. maja na svojem zadnjem sestanku, na katerem je odločala o denarni politiki, pustila ciljno vrednost za centralnobaščni denar nespremenjeno.

ZDRUŽENO KRALJESTVO

V Združenem kraljestvu se je realni BDP v prvem četrtletju 2013 v primerjavi s četrtletjem prej povečal za 0,3%, k čemur je največ prispevalo domače povpraševanje. Gospodarsko okrevanje se bo po pričakovanjih postopno krepilo, čeprav domače povpraševanje še vedno omejujejo zaostreni pogoji kreditiranja, nadaljnje prilagajanje bilanc stanja v javnem in zasebnem sektorju, pa tudi šibka dinamika realnega razpoložljivega dohodka gospodinjstev. Trg dela je ostal razmeroma odporen, pri čemer je stopnja brezposelnosti vztrajala tik pod 8%, čeprav se je rast zaposlenosti v zadnjih mesecih opazno upočasnila. Nedavni anketni kazalniki nakazujejo, da je gospodarstvo v drugem četrtletju 2013 še naprej raslo po zmerni stopnji.

Medletna inflacija, merjena z indeksom CPI, se je aprila 2013 znižala za 0,4 odstotne točke na 2,4%, medtem ko je inflacija po CPI brez energentov in nepredelane hrane upadla na 2,3%. Inflacija se je znižala predvsem zaradi gibanj cen energentov in prevoza. V prihodnjem obdobju se pričakuje, da bodo inflacijski pritiski zaradi obstoječih prostih zmogljivosti na področju dela in kapitala ostali omejeni, čeprav bi inflacija zaradi zvišanja nadzorovanih in uravnavanih cen ter deprecijacije funta v prejšnjih mesecih tega leta lahko vztrajala na višji ravni. Odbor britanske centralne banke za denarno politiko je na seji 9. maja 2013 svojo ključno obrestno mero ohranil na ravni 0,5% in potrdil sedanji obseg programa nakupa vrednostnih papirjev na ravni 375 milijard GBP.

DRUGA EVROPSKA GOSPODARSTVA

Na Švedskem se je realni BDP v prvem četrtletju 2013 medčetrtletno povečal za 0,6%, na Danskem pa za 0,2%, v obeh državah predvsem po zaslugi domačega povpraševanja. V Švici se je po trdni rasti v drugi polovici lanskega leta rast realnega BDP v prvem četrtletju 2013 pospešila na 0,6% medčetrtletno. V prihodnje bo na Danskem rast verjetno pridobila nekaj pozitivnega zagona, se enakomerno povečevala v Švici, na Švedskem pa naj bi se nekoliko upočasnila. Kar se tiče cenovnih gibanj, se je medletna inflacija, merjena z indeksom HICP, na Švedskem in Danskem nekoliko znižala. Nasprotno je v Švici ostala negativna, kar je bila predvsem posledica nizkih cen energentov in bolj splošno še naprej nizkih uvoznih cen, ki po sklepu švicarske centralne banke iz septembra 2011, da določi najnižji devizni tečaj franka do eura, niso naraščale.

V največjih državah Srednje in Vzhodne Evrope je gospodarska aktivnost ostala oslABLJENA. Po predhodnih podatkih se je v prvem četrtletju 2013 realni BDP povečal na Madžarskem in Poljskem ter v Romuniji, medtem ko se je na Češkem še naprej zmanjševal. V prihodnjem obdobju bo gospodarska aktivnost verjetno ostala šibka, a naj bi se v letu 2013 stabilizirala in zatem postopno začela ponovno naraščati, ko bo tuje in domače povpraševanje okrevalo. Medletna inflacija po HICP se je v zadnjih mesecih precej znižala, še posebej na Madžarskem in Poljskem. Glavni razlogi so nižja inflacija cen primarnih surovin, ugodni bazni učinki iz preteklih povečanj posrednih davkov in nadzorovanih cen, pa tudi omejeni pritiski iz domačega povpraševanja. V okvirju 1 je na kratko predstavljena vloga držav Srednje in Vzhodne Evrope v vseevropskih in svetovnih vrednostnih verigah.

V Turčiji in Rusiji so bila gospodarska gibanja v začetnem obdobju leta 2013 mešana. Medtem ko obstajajo znaki, da se v Turčiji okrevanje krepi, pa se je v Rusiji gospodarska aktivnost še naprej upočasnjevala, tako da je po predhodni oceni realni BDP na medletni ravni v prvem četrtletju 2013 zrasel za 1,6%, medtem ko je v zadnjem četrtletju 2012 zabeležil 2,1-odstotno rast. Za prihodnje obdobje vodilni kazalniki nakazujejo, da se bo v Turčiji okrevanje v prihodnjih mesecih postopno okrepilo, v Rusiji pa bo gospodarska aktivnost v bližnji prihodnosti verjetno ostala počasna, saj se domače povpraševanje zmanjšuje, zunanje povpraševanje pa ne zagotavlja dodatne podpore. Na cenovna gibanja so v obeh državah največ vplivale cene hrane, tako da je inflacija v Rusiji v prvih mesecih leta ostala povišana, v Turčiji pa je skupna inflacija ostala zelo volatilna, med drugim tudi zaradi baznih učinkov.

Okvir 1

VLOGA SREDNJE IN VZHODNE EVROPE V VSEEVROPSKIH IN SVETOVNIH VREDNOSTNIH VERIGAH

Velik delež zunanje trgovinske menjave držav Srednje in Vzhodne Evrope (SVE)¹ gre skozi svetovne vrednostne verige², v katerih se izvozniki iz teh držav navadno nahajajo „dlje po toku navzdol“, torej bližje kupcu končnega izdelka, kot njihovi partnerji iz euroobmočja. V spodnji analizi je uporabljen analitični okvir, ki so ga predlagali Koopman, Powers, Wang in Wei (2010)³, uporabljeni pa so podatki iz zbirke podatkov Trade in Value-Added (TiVA)⁴. Analiza dopolnjuje splošnejšo razpravo o učinkih svetovnih vrednostnih verig na vzorce svetovne trgovinske menjave, ki je bila predstavljena v okvirju 1 Mesečnega biltena ECB iz maja 2013. V tokratnem okvirju so podrobneje analizirane zlasti vseevropske in svetovne vrednostne verige, v katerih so udeleženi izvozniki iz držav SVE. Namen analize je prispevati k boljšemu razumevanju povezav med državami SVE in euroobmočja.

Pomen držav euroobmočja, ki sodelujejo v svetovnih vrednostnih verigah, za izvoznike iz držav SVE

Tabela A kaže, da na države euroobmočja odpade velik delež zunanjetrgovinske menjave držav SVE, ki je povezana z vmesnimi stopnjami svetovnih vrednostnih verig. Najmanj ena tretjina 15 najpomembnejših trgovinskih partneric držav SVE v svetovnih vrednostnih verigah je iz euroobmočja. Med temi je najpomembnejša Nemčija, sledijo pa Italija, Francija in Avstrija.

1 V tem okvirju so države Srednje in Vzhodne Evrope opredeljene kot naslednje države članice EU zunaj euroobmočja: Bolgarija, Češka, Madžarska, Latvija, Litva, Poljska in Romunija.

2 Za opredelitev svetovnih vrednostnih verig glej Koopman, R., Powers, W., Wang, Z. in Wei, S., „Give Credit Where Credit Is Due: Tracing Value Added in Global Production Chains“, NBER Working Paper, No 16426, The National Bureau of Economic Research, Cambridge, Massachusetts, september 2010, str. 2.

3 ibid.

4 Zbirka podatkov OECD-WTO Trade in Value-Added (TiVA), maj 2013, na voljo na strani stats.oecd.org/Index.aspx?DataSetCode=TiVA_OECD_WTO. Zadnji podatki so za leto 2009.

Tabela A Pomen trgovinskih partneric v svetovnih vrednostnih verigah za države SVE v letu 2009

(v odstotnih točkah)

Bolgarija		Češka		Madžarska		Latvija	
Ruska federacija	6,0	Nemčija	15,6	Nemčija	12,3	Nemčija	4,9
Nemčija	4,6	Kitajska	3,4	Kitajska	3,5	Ruska federacija	4,3
Italija	3,1	Ruska federacija	3,3	ZDA	3,4	Švedska	3,5
ZDA	2,2	Poljska	3,1	Ruska federacija	3,0	Litva	3,4
Turčija	2,1	Slovaška	3,0	Francija	2,6	ZDA	2,6
Kitajska	1,9	Francija	2,8	Avstrija	2,5	Kitajska	2,0
Grčija	1,9	Italija	2,7	Italija	2,5	Singapur	2,0
Francija	1,9	ZDA	2,5	Japonska	2,0	Francija	1,9
Romunija	1,4	Avstrija	2,3	Nizozemska	1,8	Estonija	1,8
Belgija	1,3	Japonska	2,1	Združeno kraljestvo	1,8	Združeno kraljestvo	1,8
Japonska	1,2	Združeno kraljestvo	1,9	Južna Koreja	1,5	Poljska	1,7
Španija	1,0	Nizozemska	1,7	Češka	1,5	Danska	1,4
Združeno kraljestvo	0,9	Belgija	1,4	Slovaška	1,4	Nizozemska	1,3
Nizozemska	0,9	Španija	1,3	Poljska	1,4	Finska	1,2
Singapur	0,9	Švica	1,2	Romunija	1,4	Japonska	1,2
Litva		Poljska		Romunija			
Ruska federacija	18,5	Nemčija	11,0	Nemčija	7,3		
Nemčija	3,2	Ruska federacija	3,4	Italija	4,6		
ZDA	2,1	Italija	3,0	Francija	3,1		
Poljska	2,1	Francija	2,4	Madžarska	2,6		
Latvija	1,9	Kitajska	2,3	Ruska federacija	2,2		
Francija	1,7	Češka	2,2	Kitajska	1,8		
Švedska	1,4	ZDA	2,0	ZDA	1,7		
Kitajska	1,4	Združeno kraljestvo	1,6	Turčija	1,6		
Danska	1,2	Nizozemska	1,4	Združeno kraljestvo	1,4		
Estonija	1,1	Švedska	1,4	Avstrija	1,3		
Italija	1,0	Avstrija	1,1	Španija	1,1		
Nizozemska	1,0	Belgija	1,0	Nizozemska	1,1		
Japonska	0,9	Japonska	1,0	Poljska	1,0		
Združeno kraljestvo	0,9	Španija	1,0	Belgija	1,0		
Hongkong	0,8	Južna Koreja	1,0	Češka	0,9		

Vir: zbirka podatkov OECD-WTO TiVA in izračuni strokovnjakov ECB.

Opombe: Države SVE so navedene v poševnem tisku. Tabela prikazuje 15 najpomembnejših trgovinskih partneric v svetovnih vrednostnih verigah za vsako od držav SVE. Prikazani kazalniki so vsota (i) dodane vrednosti iz trgovinske partnerice, zajete v skupnem izvozu države SVE, in (ii) domače dodane vrednosti iz države SVE, ki je izvožena v dano trgovinsko partnerico in zatem zajeta v njenem izvozu (v milijonih USD). Podatki so poročani kot odstotek skupnega izvoza države SVE. Kot je pojasnjeno v okviru 1 majske številke Mesečnega biltena, je delež teh dveh komponent dodane vrednosti v skupnem izvozu mogoče obravnavati kot merilo aktivnosti izvoznikov iz vsake države SVE v svetovnih vrednostnih verigah „po toku navzdol“ oziroma „po toku navzgor“. Merilo aktivnosti po toku navzgor ne vključuje dodane vrednosti iz države SVE, zajete v izvozu njene trgovinske partnerice, ki je nato ponovno uvožen v to državo SVE. Kot kaže okvir 1 majske številke Mesečnega biltena, je delež te komponente dodane vrednosti manj kot 1% skupnega izvoza euroobmočja, kar velja tudi za vse države SVE.

Te trgovinske podatke je treba gledati v povezavi s podatki o neposrednih tujih investicijah. Podjetja iz euroobmočja so ob koncu leta 2005 (zadnje obdobje, za katero so podatki na voljo za vse države euroobmočja)⁵ imele 78% vseh neposrednih tujih investicij v državah SVE, pri čemer je pomemben delež odpadel na Nemčijo, Avstrijo, Francijo in Italijo (glej tabelo C). Velik delež držav euroobmočja v zunanjetrgovinski menjavi držav SVE, ki gre skozi svetovne vrednostne verige, in velike investicije euroobmočja v to regijo nakazujejo, da je precejšnje število svetovnih vrednostnih verig, v katerih sodelujejo države SVE, povezano s podjetji v euroobmočju. Izvozniki iz držav SVE, ki sodelujejo v takšnih verigah, so pogosto v neposredni lasti podjetij iz euroobmočja ali pa so z njimi povezani v mešana podjetja.

5 Glej zbirko podatkov Eurostata o tujih neposrednih investicijah, na voljo na strani http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/balance_of_payments/data/main_tables.

Tabela B Položaj trgovinskih partneric v svetovnih vrednostnih verigah v razmerju do držav SVE v letu 2009

(brezenotno razmerje)									
Bolgarija			Češka		Madžarska		Latvija		
Po toku navzgor	Ruska federacija	19,9	Japonska	12,9	Ruska federacija	11,4	Ruska federacija	10,0	
	Japonska	6,9	Ruska federacija	8,7	Japonska	8,6	ZDA	3,2	
	ZDA	4,4	ZDA	6,5	ZDA	8,2	Japonska	3,2	
	Švica	2,9	Južna Koreja	2,6	Južna Koreja	4,4	Litva	2,0	
	Avstrija	2,0	Kitajska	2,6	Francija	2,9	Poljska	2,0	
	Francija	1,9	Italija	2,2	Nizozemska	2,7	Bolgarija	1,9	
	Romunija	1,9	Združeno kraljestvo	2,1	Združeno kraljestvo	2,3	Italija	1,6	
	Kitajska	1,8	Poljska	1,9	Italija	2,2	Francija	1,4	
	Litva	1,6	Španija	1,8	Nemčija	2,1	Romunija	1,4	
	Poljska	1,5	Romunija	1,6	Kitajska	2,0	Avstrija	1,3	
	Južna Koreja	1,4	Nizozemska	1,6	Švica	1,7	Švica	1,3	
	Italija	1,4	Francija	1,5	Avstrija	1,7	Nemčija	1,2	
	Nemčija	1,3	Nemčija	1,2	Švedska	1,6	Madžarska	1,1	
	Združeno kraljestvo	1,3	Latvija	1,1	Romunija	1,6	Latvija	.	
	Češka	1,3	Švica	1,0	Poljska	1,5	Češka	0,9	
Po toku navzdol	Bolgarija	.	Belgija	1,0	Litva	1,5	Kitajska	0,7	
	Nizozemska	1,0	Češka	.	Španija	1,4	Nizozemska	0,7	
	Španija	1,0	Madžarska	0,9	Belgija	1,4	Španija	0,4	
	Madžarska	0,8	Švedska	0,9	Bolgarija	1,2	Belgija	0,4	
	Švedska	0,7	Avstrija	0,8	Češka	1,1	Združeno kraljestvo	0,4	
	Latvija	0,5	Bolgarija	0,8	Madžarska	.	Švedska	0,3	
	Belgija	0,4	Litva	0,7	Latvija	0,9	Južna Koreja	0,2	
	Litva			Poljska		Romunija			
	Po toku navzgor	Ruska federacija	39,3	Ruska federacija	11,5	Ruska federacija	6,7		
		Japonska	5,0	Japonska	6,0	Japonska	3,1		
		ZDA	4,0	ZDA	5,5	ZDA	2,7		
		Nemčija	3,2	Južna Koreja	3,1	Italija	1,4		
		Italija	2,2	Italija	2,0	Švica	1,3		
		Kitajska	1,8	Španija	1,4	Avstrija	1,3		
Romunija		1,6	Združeno kraljestvo	1,4	Združeno kraljestvo	1,3			
Poljska		1,6	Kitajska	1,3	Poljska	1,1			
Češka		1,5	Francija	1,3	Francija	1,0			
Francija		1,4	Nizozemska	1,3	Romunija	.			
Švica		1,3	Švica	1,2	Nizozemska	1,0			
Avstrija		1,3	Belgija	1,1	Nemčija	0,8			
Južna Koreja		1,0	Poljska	.	Kitajska	0,8			
Litva		.	Avstrija	1,0	Južna Koreja	0,8			
Po toku navzdol		Nizozemska	0,9	Romunija	0,9	Švedska	0,7		
	Belgija	0,8	Nemčija	0,9	Latvija	0,7			
	Združeno kraljestvo	0,7	Bolgarija	0,7	Španija	0,7			
	Madžarska	0,7	Madžarska	0,6	Litva	0,6			
	Švedska	0,6	Litva	0,6	Madžarska	0,6			
	Španija	0,6	Švedska	0,6	Češka	0,6			
	Bolgarija	0,6	Češka	0,5	Belgija	0,6			
	Latvija	0,5	Latvija	0,5	Bolgarija	0,5			

Vira: zbirka podatkov OECD-WTO TiVA in izračuni strokovnjakov ECB.

Opombe: Države SVE so navedene v poševnem tisku. Enotni sklop trgovinskih partneric sestavljajo vse države SVE in tiste države, ki so med 15 najpomembnejšimi trgovinskimi partnericami vsaj treh držav SVE v čezmejnih proizvodnih verigah (glej tabelo A). Tabeli prikazujeta relativni pomen aktivnosti držav SVE po toku navzdol in po toku navzgor v odnosu do njihovih glavnih trgovinskih partneric v svetovnih vrednostnih verigah. Kazalnik je zasnovan kot razmerje med (i) dodano vrednostjo iz trgovinske partnerice, zajeto v skupnem izvozu države SVE (kar odraža aktivnosti držav SVE po toku navzdol), in (ii) domačo dodano vrednostjo iz države SVE, ki je izvožena v dano trgovinsko partnerico in zatem zajeta v njenem izvozu (kar odraža aktivnosti držav SVE po toku navzgor). Čim večja je vrednost kazalnika, tem dlje po toku navzgor se nahaja trgovinska partnerica v svetovni vrednostni verigi glede na izvoznike iz države SVE.

Relativni položaj držav SVE v svetovnih vrednostnih verigah

Države SVE so v svetovnih vrednostnih verigah navadno locirane dlje po toku navzdol kot njihove partnerice iz euroobmočja. Navadno iz držav euroobmočja uvažajo industrijsko opremo in

Tabela C Neposredne tuje investicije izbranih držav v državah SVE v letu 2011

(v milijonih USD)

Prejemnice NTI	Dajalke NTI						
	Avstrija	Francija	Nemčija	Italija	Češka	Madžarska	Poljska
Države SVE	47.127	43.596	74.449	21.155	1.971	2.340	6.141
Bolgarija	5.903	751	2.849	614	597	1.076	48
Češka	14.100	10.842	18.165	1.298	-	323	2.453
Madžarska	11.131	4.408	19.592	1.827	74	-	493
Litva	67	561	1.126	31	..	5	2.463
Latvija	205	98	537	35	..	0	30
Poljska	4.777	21.281	25.954	12.542	590	340	-
Romunija	10.944	5.654	6.225	4.807	711	596	653

Vir: Zbirka podatkov OECD o stanju NTI po partnerskih državah.

Opomba: Podatki za Nemčijo se nanašajo na konec leta 2010. Dve piki v tabeli pomenita, da podatki niso objavljeni, črtica pa, da podatki niso na voljo.

komponente z višjo dodano vrednostjo, ki jih nato uporabijo za proizvodnjo dodatnih komponent in sestavljanje proizvodov za vmesno porabo ali končnih izdelkov, ki potujejo po vrednostni verigi na poti do končnih potrošnikov po svetu. To je razvidno iz tabele B, ki prikazuje položaj posameznih držav SVE v razmerju do njihovih glavnih trgovinskih partneric v svetovnih vrednostnih verigah. Države euroobmočja, ki aktivno sodelujejo v vseevropskih vrednostnih verigah, zlasti Nemčija, Italija in Francija (glej tabelo A), so navadno locirane dlje „po toku navzgor“ (dlje od končnega potrošnika) kot izvozniki iz držav SVE, z izjemo Nemčije v trgovinski menjavi s Poljsko in Romunijo (glej tabelo B).

Kot kaže pregled po posameznih državah SVE, se od vseh držav SVE najdlje po toku navzdol v svetovnih vrednostnih verigah nahajajo madžarski izvozniki, tesno pa jim sledijo latvijski in bolgarski izvozniki (glej tabelo B). Razlog za to, da se Romunija in Poljska nahajata višje po toku navzgor kot druge države SVE in nekatere države euroobmočja, je morda v njuni specializaciji za industrijsko opremo in proizvode za vmesno porabo ali v dejstvu, da naravni viri predstavljajo velik delež njunega izvoza.

Spreminjanje vloge držav SVE v svetovnih vrednostnih verigah

Iz analize nadalje sledi, da so izvozniki iz nekaterih večjih držav SVE začeli vzpostavljati lastne vrednostne verige v regiji SVE. Države SVE so v svetovnih vrednostnih verigah med glavnimi trgovinskimi partnericami drugih držav SVE (glej tabelo A). Izstopa na primer Poljska, ki se v svetovnih vrednostnih verigah nahaja po toku navzgor glede na vse druge države SVE (glej tabelo B). Obenem so poljska podjetja do konca leta 2011 izvedla za približno 6 milijard USD neposrednih tujih investicij v regiji SVE (glej tabelo C). Podobno je Češka po toku navzgor glede na Bolgarijo in ji zagotavlja precejšnje tokove neposrednih tujih investicij. To na splošno kaže na sposobnost poljskih in čeških izvoznikov, vključno s podružnicami multinacionalnih družb iz euroobmočja, da vzpostavijo regionalne vrednostne verige.

Zaključek

V tem okvirju smo pokazali, da gre velik delež izvoza iz regije SVE skozi čezmejne proizvodne verige, ki so povezane s podjetji iz euroobmočja, pri čemer so izvozniki iz držav SVE večinoma locirani dlje po toku navzdol kot njihovi partnerji v euroobmočju. Ta proizvodni model, ki je po svoji naravi tako vseevropski kot vpet v svetovne tokove, predstavlja pomemben kanal za prenos

nihanj v proizvodnji iz euroobmočja v države SVE, po katerem se lahko širijo šoki v posamezni panogi in prilaganja zalog po dobavni verigi. Obenem se zdi, da se države SVE pri sodelovanju v svetovnih vrednostnih verigah „učijo skozi prakso“, kot kažejo sedanja prizadevanja izvoznikov iz držav SVE, da bi v regiji vzpostavili lastne vrednostne verige.

NASTAJAJOČA AZIJSKA GOSPODARSTVA

V nastajajočih azijskih gospodarstvih je bila gospodarska rast v prvem četrtletju 2013 šibkejša od pričakovane. K upočasnitvi je prispevalo tako šibko zunanje kot tudi domače povpraševanje. Glede gibanj v prihodnjem obdobju se pričakuje, da se bo zaradi vse boljšega zunanjega okolja in krepitve domačega povpraševanja gospodarska rast v letu 2013 rahlo izboljšala.

Na Kitajskem se je rast realnega BDP v prvem četrtletju 2013 na medletni ravni upočasnila na 7,7%, potem ko je v zadnjem četrtletju 2012 znašala 7,9%. Upočasnitev so povzročile predvsem šibke investicije. Nasprotno se je zasebna potrošnja povečala in je največ prispevala k rasti, h kateri je sicer pozitivno prispevala tudi neto trgovinska menjava. Ta je v aprilu ohranila močan zagon, pri čemer je bila trgovina močna predvsem z Azijo razen Japonske, trgovinska bilanca pa je na 12-mesečni skupni ravni ostala visoka. Drugi kazalniki aktivnosti, kot so indeksi vodij nabave (PMI) in industrijska proizvodnja, so aprila ostali razmeroma šibki. Maja je uradni indeks PMI za predelovalne dejavnosti ponovno zrasel na raven 50,8, potem ko je aprila znašal 50,6, iz česar je mogoče sklepati, da se gospodarstvo giblje lateralno, rast pa je nekoliko pod trendom. Aktivnost na stanovanjskem trgu je bila močna, cene stanovanj pa so po vsej Kitajski še naprej naraščale.

Medletna inflacija, merjena z indeksom CPI, je v prvem četrtletju 2013 ostala razmeroma pritajena in je aprila narasla na raven 2,4%, medtem ko je inflacija, merjena z indeksom cen pri proizvajalcih (PPI), že štirinajsti mesec zapored ostala negativna. V prvem četrtletju so se kitajske devizne rezerve povečale za 131 milijard USD na 3,4 bilijona USD, kar predstavlja največje četrtletno povečanje od drugega četrtletja 2011. Konec aprila je bil realni efektivni tečaj renminbija za 4,6% višji kot ob koncu leta 2012. Nominalni dvostranski tečaj do jena in ameriškega dolarja se je povečal in v drugi polovici maja dosegel najvišjo raven vseh časov.

V Indiji je gospodarska aktivnost ostala razmeroma skromna, inflacijski pritiski pa so popustili. Medletna rast BDP se je v prvem četrtletju upočasnila na 3,0%, potem ko je v zadnjem četrtletju 2012 znašala 4,1%, k čemur je največ prispevalo zmanjšanje domačega in zunanjega povpraševanja. Medletna inflacija veleprodajnih cen, ki jo indijska centralna banka uporablja kot glavno merilo inflacije, je aprila upadla na 4,9%. Zaradi dinamike rasti in inflacije ter reform, ki se zdaj izvajajo, je indijska centralna banka svojo ključno obrestno mero marca in nato ponovno maja znižala za 25 bazičnih točk na 7,25%. V Južni Koreji se je medletna rast realnega BDP v prvem četrtletju 2013 malenkostno povečala na 1,5%. To je bila posledica velikega povečanja neto izvoza, ki je izravnal zmanjšanje zasebne potrošnje in upad investicij. Medletna inflacija, merjena z indeksom CPI, je maja upadla na 1,0%, kar je pod ciljnim razponom južnokorejske centralne banke med 2,5% in 3,5%. Maja je centralna banka svojo ključno obrestno mero znižala za 25 bazičnih točk na 2,5%.

BLIŽNJI VZHOD IN AFRIKA

V letu 2012 je večina držav izvoznic nafte v regiji zabeležila močno rast, ki jo je poganjala proizvodnja nafte. Ob podpori visokih cen nafte se je državna potrošnja v več državah na Bližnjem vzhodu pod socialnim pritiskom precej povečala. Hkrati so se arabske države v tranziciji še naprej soočale z makroekonomsko, politično in socialno nestabilnostjo, pa tudi z šibkim zunanjim okoljem. Drugje v

regiji je gospodarska aktivnost ostala trdna. V bližnji prihodnosti bo nižje svetovno povpraševanje po nafti zaviralo rast v izvoznih naftah. Po drugi strani se v državah uvoznih naft pričakuje zmerna okrepitev rasti, ko se bo svetovno in domače povpraševanje postopno izboljševalo.

LATINSKA AMERIKA

Realni BDP v Latinski Ameriki je ob koncu leta 2012 pridobil nekaj zagona. Gospodarska aktivnost je v prvih mesecih leta 2012 še naprej okrevala, čeprav po zmerni stopnji. Okrevanje so podpirali pretekli ukrepi za popuščanje denarne politike in državne spodbude za investicije v največjih državah v regiji, zlasti v Braziliji, pa tudi ugodni pogoji financiranja. V prihodnjem obdobju bo rast predvidoma podpiralo predvsem močno domače povpraševanje, a tudi zunanje povpraševanje, ki se bo postopno krepilo.

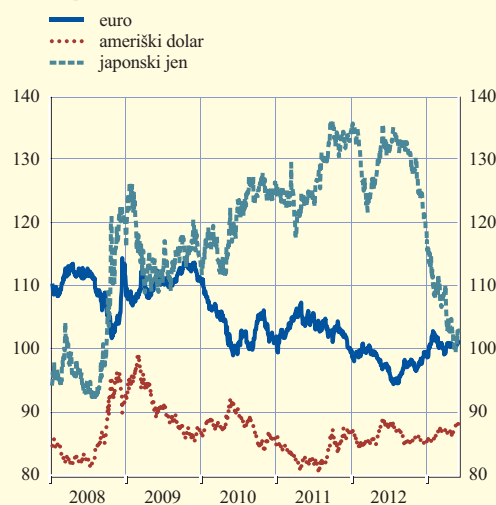
V Braziliji se je realni BDP v prvem četrtletju 2013 na četrtletni ravni povečal za 0,6%, kar je enako kot v prejšnjih treh mesecih. Gospodarsko aktivnost je podprlo zlasti veliko povečanje zasebnih investicij, medtem ko je neto izvoz na rast deloval zaviralno. V Mehiki se je rast BDP v prvem četrtletju 2013 upočasnila in na medčetrtletni ravni znašala 0,5%, v primerjavi z 0,7% v zadnjem četrtletju lanskega leta. V Argentini se je gospodarska aktivnost v prvem četrtletju 2013 rahlo upočasnila, kot kaže kazalnik gospodarske aktivnosti, ki je na medčetrtletni ravni upadel na 1,0%, v primerjavi z 1,2% v zadnjem četrtletju lanskega leta. Kar zadeva cenovna gibanja, je medletna inflacija v Braziliji vztrajno naraščala in se aprila gibala ob zgornjem robu inflacijskega cilja brazilske centralne banke (6,5%). Slednja je zato aprila svojo ključno obrestno mero zvišala za 25 bazičnih točk, v maju pa še za 50 bazičnih točk. V Mehiki je skupna inflacija naraščala, osnovna inflacija pa je ostala razmeroma stabilna in nizka, tako da je centralna banka sporočila, da bi po marčnem znižanju obrestnih mer za 50 bazičnih točk lahko prišlo do nadaljnjega popuščanja denarne politike, če bi se gospodarska aktivnost še nadalje upočasnila, inflacija pa ponovno upadla na ciljno raven.

1.4 DEVIZNI TEČAJI

V zadnjih treh mesecih se je devizni tečaj eura rahlo zvišal, volatilitnost pa je bila majhna. Tečajna gibanja so usmerjala predvsem spremenljiva tržna pričakovanja glede gospodarskih obetov za euroobmočje v razmerju do drugih večjih razvitih gospodarstev, pa tudi gibanja inflacijskih pričakovanj. Posledično je euro cel marec rahlo upadal, nato pa se je aprila ponovno okrepil in maja stabiliziral. Njegov nominalni efektivni tečaj, merjen do valut 20 najpomembnejših trgovinskih partneric euroobmočja, je bil 5. junija 2013 za 0,9% višji kot v začetku marca in za 3,9% višji kot pred enim letom (glej tabelo 3 in graf 4). V istem obdobju je nominalni efektivni tečaj japonskega jena, merjen v razmerju do valut 40 najpomembnejših trgovinskih partneric Japonske, še naprej upadal in izgubil približno 7% vrednosti, medtem ko so se inflacijska pričakovanja

Graf 4: Nominalni efektivni tečaj eura, ameriškega dolarja in japonskega jena

(dnevni podatki; indeks: I 1999 = 100)

Vir: ECB.

Opombi: Nominalni efektivni tečaj eura se izračunava do valut 20 najpomembnejših trgovinskih partneric euroobmočja.

Tabela 3 Gibanja deviznega tečaja eura

(dnevni podatki; enote nacionalne valute za 1 euro; spremembe v odstotkih)

	Utež v EDT-20	Apreciacija (+) oz. deprecijacija (-) eura na dan 5. junij 2013	
		1. marec 2013	5. junij 2013
EER-20		0,9	3,9
Kitajski renminbi	18,8	-1,0	1,2
Ameriški dolar	16,9	0,5	5,1
Britanski funt	14,9	-1,6	5,1
Japonski jen	7,2	8,0	33,8
Švicarski frank	6,5	1,0	3,0
Poljski zlot	6,2	2,4	-3,1
Češka krona	5,0	0,7	0,5
Švedska krona	4,7	3,1	-3,8
Južnokorejski won	3,9	3,4	-0,3
Madžarski forint	3,2	-0,2	-2,5
Danska krona	2,6	0,0	0,3
Romanski lev	2,0	1,4	-0,9

Vir: ECB.

Opomba: Nominalni efektivni devizni tečaj eura do valut 20 najpomembnejših trgovinskih partneric euroobmočja (EDT-20).

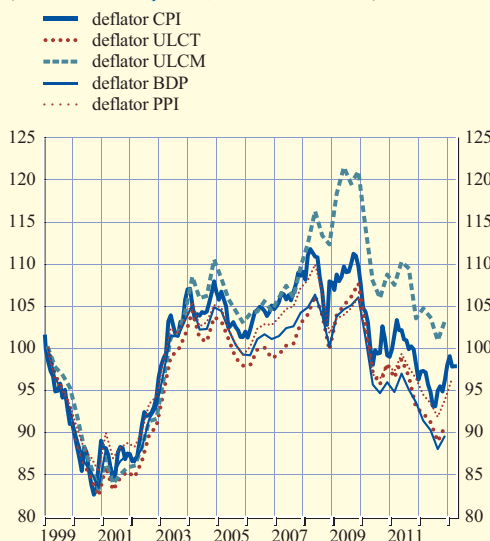
povečevala. Večinoma v odziv na ta gibanja se je nominalni efektivni tečaj ameriškega dolarja, merjen do valut 40 najpomembnejših trgovinskih partneric ZDA, zvišal za približno 1%.

Na dvostranski ravni se je v zadnjih treh mesecih euro rahlo okrepil v razmerju do ameriškega dolarja (za 0,5%), a oslabil v razmerju do britanskega funta (za 1,6%). Euro se je okrepil v razmerju do večine ostalih evropskih valut kot tudi do azijskih valut, med njimi predvsem do japonskega jena, kjer je pridobil 0,8%. Valute, ki sodelujejo v mehanizmu deviznih tečajev ERM II, so v odnosu do eura ostale razmeroma stabilne na ravni svojega osrednjega tečaja ali blizu njega.

Kar zadeva kazalnike mednarodne stroškovne in cenovne konkurenčnosti euroobmočja, je bil realni efektivni tečaj eura, merjen na podlagi gibanja cen življenjskih potrebščin, maja 2013 za približno 2,3% višji od povprečja pred enim letom (glej graf 5). To je bila predvsem posledica nominalne apreciacije eura v tem obdobju, ki jo je le deloma izravnala nižja stopnja inflacije cen življenjskih potrebščin v euroobmočju v primerjavi z njegovimi glavnimi trgovinskimi partnericami.

Graf 5 Realni efektivni tečaj eura

(mesečni/četrtni podatki; indeks: I 1999 = 100)

Vir: ECB.

Opomba: Realni efektivni tečaj eura se izračunava do valut 20 najpomembnejših trgovinskih partneric euroobmočja.

2 DENARNA IN FINANČNA GIBANJA

2.1 DENAR IN KREDITI DFI

Medletna rast širokega denarja se je v prvem četrtletju 2013 umirila in se nato aprila glede na marec nekoliko okrepila, čeprav predvsem zaradi baznih učinkov. Obenem je kazalo, da se finančna segmentacija v euroobmočju zmanjšuje, čeprav je bila še vedno precejšnja. Boljši pogoji financiranja za banke, nadaljnji prilivi kapitala s strani nerezidenčnih vlagateljev in prerazporejanje sredstev v države v težavah znotraj euroobmočja so spodbudno vplivali na zmanjševanje fragmentacije in omogočili znatno zmanjšanje presežne centralnobačne likvidnosti. Hkrati se zaradi izboljšanja razmer na finančnih trgih in pogojev financiranja za banke ponudba posojil nefinančnemu zasebnemu sektorju še ni povečala. Po eni strani se je rast posojil zasebnemu sektorju v prvem četrtletju stabilizirala, po drugi strani pa je nato aprila prišlo do dodatnega upada posojil nefinančnim družbam, in sicer pri vseh zapadlostih in v vseh državah.

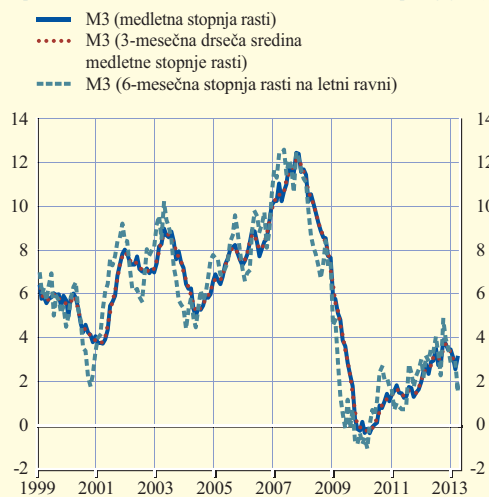
Aprila 2013 je medletna stopnja rasti agregata M3 znašala 3,2% in je bila v primerjavi s prvim četrtletjem leta nespremenjena, toda rahlo nižja kot v zadnjem četrtletju 2012 (3,6%) (glej graf 6 in tabelo 4). Na rast v aprilu so vplivali različni enkratni dejavniki, med katerimi so bazni učinki, saj so močni odlivi iz agregata M3 v aprilu 2012 izpadli iz izračuna medletne stopnje rasti, in posebne transakcije, povezane z vplačilom tretje tranše kapitala v Evropski mehanizem za stabilnost. Ti enkratni dejavniki so zlasti močno vplivali na agregat M1, katerega medletna stopnja rasti se je aprila povečala na 8,7%.

Povečanje medletne rasti agregata M1 je tudi posledica usmerjanja k likvidnosti v povezavi z nizko (in padajočo) ravnijo obrestovanja drugih denarnih sredstev. Na obsežne prilive sredstev v agregat M1 v prvem četrtletju so vplivali prilivi pri vlogah čez noč, ki so več kot odtehtali odlive pri tržnih instrumentih in manjše prilive pri drugih kratkoročnih vlogah. To je bilo odraz normalizacije portfeljskih tokov ob vse manjši, toda še vedno precejšnji finančni fragmentaciji, zmanjševanju nenaklonjenosti tveganju in vse bolj intenzivnem iskanju donosov. To dokazujejo zvišanje borznih indeksov v državah euroobmočja (do katerega je prišlo neodvisno od cikličnih razmer), kapitalski prilivi v euroobmočju (zlasti v državah v težavah), izboljšanje financiranja bank z vlogami v večini držav v težavah v prvem četrtletju 2013 ter obsežni prilivi pri delniških in obvezniških skladih v prvem četrtletju leta.

Izboljšanje razmer je številnim bankam omogočilo, da so odplačale likvidnost, ki so jo pridobile prek obeh 3-letnih operacij dolgoročnejšega refinanciranja. Dejstva kažejo, da sta bila izboljšanje pri dostopu na trg in pogojih financiranja ter zmanjšanje fragmentacije glavna dejavnika, ki sta spodbujala odplačila, pri čemer so imeli dejavniki signaliziranja v najboljšem primeru sekundarno vlogo.

Graf 6 Rast denarnega agregata M3

(spremembe v odstotkih; desezonirano in koledarsko prilagojeno)

Vir: ECB.

Tabela 4 Pregled spremenljivk denarja

(četrtni podatki so povprečne vrednosti; desezonirano in koledarsko prilagojeno)

	Stanje kot odstotek M3 ¹⁾	Medletne stopnje rasti					
		2012 II	2012 III	2012 IV	2013 I	2013 mar.	2013 apr.
M1	53,3	2,8	4,6	6,2	6,8	7,1	8,7
Gotovina v obtoku	9,0	5,6	5,3	3,0	1,7	1,9	3,4
Vloge čez noč	44,3	2,3	4,5	6,9	7,8	8,2	9,8
M2–M1 (= druge kratkoročne vloge)	39,5	2,6	1,4	1,6	1,3	0,5	0,1
Vezane vloge do 2 let	18,0	2,5	-0,9	-1,8	-3,7	-5,2	-6,2
Vloge na odpoklic z odpoklicem do 3 mesecev	21,5	2,7	3,4	4,9	6,1	5,9	6,0
M2	92,8	2,7	3,2	4,2	4,3	4,2	4,9
M3–M2 (= tržni instrumenti)	7,2	2,6	1,5	-2,7	-8,5	-13,9	-14,2
M3	100,0	2,7	3,0	3,6	3,2	2,6	3,2
Kreditni rezidentom euroobmočja		1,4	0,9	0,5	0,0	0,0	-0,1
Kreditni širše opredeljeni državi		8,6	9,2	8,3	4,2	3,5	3,5
Posojila širše opredeljeni državi		-1,7	1,5	1,9	-0,8	-1,2	-0,9
Kreditni zasebnemu sektorju		-0,3	-1,0	-1,3	-1,0	-0,9	-0,9
Posojila zasebnemu sektorju		-0,1	-0,6	-0,8	-0,8	-0,7	-0,9
Posojila zasebnemu sektorju, prilagojena za prodajo in listinjenje ²⁾		0,5	-0,1	-0,4	-0,3	-0,3	-0,5
Dolgoročnejsše finančne obveznosti (razen kapitala in rezerv)		-2,4	-4,4	-5,1	-5,1	-4,8	-5,0

Vir: ECB.

1) Ob koncu zadnjega meseca, za katerega so na razpolago podatki. Seštevki se zaradi zaokroževanja ne ujemajo vedno.

2) Ob prilagoditvi zaradi odprave pripoznanja posojil v statističnih bilancah stanja DFI zaradi njihove prodaje ali listinjenja.

Vseeno se zaradi izboljšanja položaja bank pri pridobivanju financiranja dinamika ponudbe posojil nefinančnemu zasebnemu sektorju še ni povečala. Medletna stopnja rasti posojil zasebnemu sektorju se je v prvem četrtletju 2013 ustalila na nizki ravni, vendar pa se je odplačevanje posojil v aprilu znova okrepilo, k čemur sta prispevala neto odplačevanje posojil, odobrenih nefinančnim družbam, ter umirjeno posojanje gospodinjstvom zaradi šibkega povpraševanja in nadaljnega omejevanja na strani ponudbe.

Glavna protipostavka, ki je podpirala rast agregata M3, je bilo občutno izboljšanje neto tuje aktive sektorja denarnih finančnih institucij (DFI) ob manjši negotovosti na trgih. Poleg tega je v prvem četrtletju prišlo do dodatnih odlivov pri dolgoročnejsih finančnih obveznostih, kar je prav tako imelo spodbujevalen učinek.

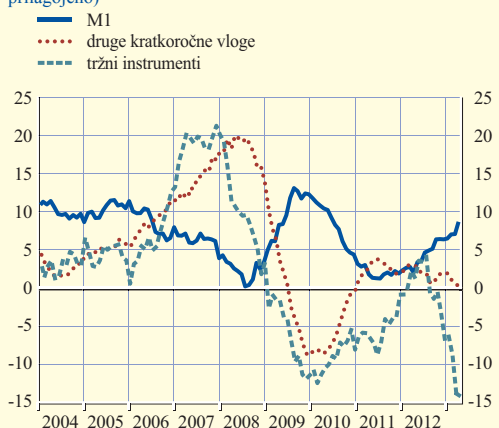
Na splošno denarna gibanja v prvih štirih mesecih leta 2013 potrjujejo, da je osnovna dinamika denarne rasti še naprej umirjena. Umirjena rast izhaja zlasti iz šibke rasti posojil DFI zasebnemu sektorju.

GLAVNE KOMPONENTE AGREGATA M3

K prilivom sredstev v agregat M3 v prvem četrtletju in v aprilu 2013 so še naprej največ prispevali likvidni denarni instrumenti v ožjem denarnem agregatu M1 (glej graf 7).

Graf 7 Glavne sestavine M3

(medletne spremembe v odstotkih; desezonirano in koledarsko prilagojeno)

Vir: ECB.

Medletna stopnja rasti agregata M1 se je v prvem četrtnetju 2013 dodatno povečala na 6,8% in v aprilu še na 8,7%, v primerjavi s 6,2% v zadnjem četrtnetju 2012 (glej tabelo 4). Na obsežne prilive sredstev v agregat M1 v prvem četrtnetju so vplivali prilivi sredstev v vloge čez noč, ko so se gospodinjstva in nefinančne družbe ob nizkem obrestovanju sredstev v agregatu M3 še naprej usmerjali k likvidnim vlogam. Zato so bili osnovni spodbujevalni dejavniki drugačni od tistih v sredini leta 2012, ko so se kot odziv na veliko negotovost na finančnih trgih povečale likvidnostne rezerve, predvsem pri institucionalnih vlagateljih. Obenem so na prilive sredstev v agregat M1 v dvanajstih mesecih do aprila spodbujevalno vplivale tudi obsežne transakcije, povezane z nadenarnimi finančnimi posredniki.

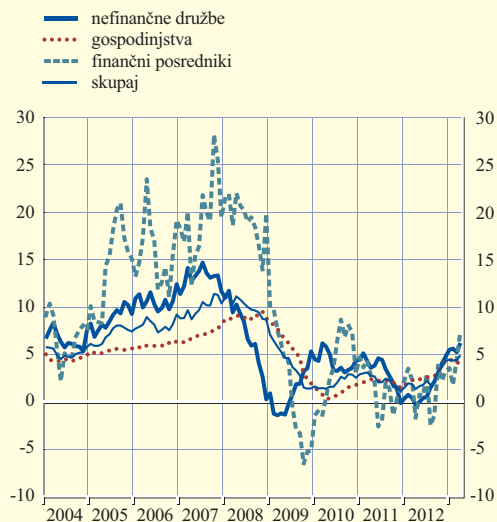
Medletna stopnja rasti kratkoročnih vlog razen vlog čez noč (tj. M2 minus M1) se je v prvem četrtnetju zmanjšala na 1,3%, v primerjavi z 1,6% v zadnjem četrtnetju 2012, nato pa se je še naprej zmanjševala in v aprilu dosegla 0,1% (glej tabelo 4). V prvem četrtnetju je pri kratkoročnih vezanih vlogah (tj. vezanih vlogah do 2 let) prihajalo do obsežnih prilivov, medtem ko so bili prilivi pri kratkoročnih hranilnih vlogah (tj. vlogah na odpoklic z odpovednim rokom do 3 mesecev) še naprej šibki, ta trend pa se je nadaljeval tudi v aprilu.

Medletna stopnja rasti tržnih instrumentov (tj. M3 minus M2) se je še naprej zniževala ter je v prvem četrtnetju znašala -8,5% in v aprilu -14,2%, v primerjavi z -2,7% v zadnjem četrtnetju 2012. V prvem četrtnetju so se imetja kratkoročnih dolžniških vrednostnih papirjev DFI (tj. dolžniških vrednostnih papirjev z originalno zapadlostjo do 2 let) v nadenarnem sektorju precej zmanjšala, odlivi pa so bili zabeleženi tudi pri točkah/delnicah skladov denarnega trga in repo pogodbah. Ta trend se je nadaljeval tudi v aprilu. V celoti gledano so bili odlivi pri skladih denarnega trga v prvem četrtnetju verjetno povezani z obrestovanjem in zmanjšanjem nenaklonjenosti tveganju v nadenarnem sektorju, pri čemer so bili njihova protipostavka močni prilivi sredstev v delniške in obvezniške sklade v tem obdobju (podrobnosti so v razdelku 2.2). Ob zelo nizkih kratkoročnih obrestnih merah so skladi denarnega trga vse težje ustvarjali večje pozitivne donose za vlagatelje. Takšne zelo nizke obrestne mere vplivajo tudi na privlačnost kratkoročnih dolžniških vrednostnih papirjev DFI. Vendar pa ima šibka dinamika izdajanja dolžniških vrednostnih papirjev DFI (vseh zapadlosti) in točk/delnic skladov denarnega trga tudi strukturno razsežnost, saj zlasti regulatorne spodbude spodbujajo banke, da se pri financiranju zanašajo na vloge in ne toliko na tržne vire.

Medletna stopnja rasti vlog v agregatu M3, ki zajemajo kratkoročne vloge in repo pogodbe ter predstavljajo najširši denarni agregat, za katerega so na voljo uradni podatki na sektorski ravni, se je v prvem četrtnetju zvišala na 4,3% in v aprilu na 4,8%, v primerjavi s 3,8% v zadnjem četrtnetju 2012 (glej graf 8). Zvišanje je bilo zlasti posledica baznega učinka. Pri vseh posameznih nadenarnih sektorjih so bili prilivi, zabeleženi pri vlogah v agregatu M3 v prvem četrtnetju, manjši kot v predhodnem četrtnetju, pri nadenarnih finančnih posrednikih razen zavarovalnic in pokojninskih skladov pa je prišlo celo do manjšega odliva. Gospodinjstva so še naprej največ prispevala k medletni

Graf 8 Kratkoročne vloge in repo pogodbe

(medletne spremembe v odstotkih; deseorirano in koledarsko prilagojeno)

Vir: ECB.
Opomba: Sektor DFI, razen Eurosistema.

stopnji rasti vlog v agregatu M3. Splošna umiritev tokov pri vlogah v agregatu M3 je bila verjetno povezana z zmanjšanjem nenaklonjenost tveganju v nedenarnih sektorjih ob nizkih obrestnih merah in vse bolj intenzivnem iskanju donosov. Povpraševanje drugih finančnih posrednikov, ki vključujejo investicijske sklade in pravne osebe s posebnim namenom listinjenja, po denarju je včasih nepredvidljivo, nanj pa močno vplivajo volatilne razmere na finančnih trgih in spremembe relativne donosnosti širokega nabora finančnih sredstev. Poleg tega so k povečanju vlog čez noč v aprilu delno prispevali kapitalski transferji držav euroobmočja v Evropski mehanizem za stabilnost, ki je klasificiran kot drugi finančni posrednik. Kar zadeva geografsko razpršenost tokov pri vlogah M3 v imetju gospodinjstev, je večina držav v težavah v prvem četrtletju 2013 beležila pozitivne tokove (ki so v večini primerov presegali povprečje euroobmočja), zaradi česar so se razlike med državami, kar zadeva gibanja teh vlog, občutno zmanjšale. Prilivi pri državah v težavah so se v aprilu ustavili.

Hkrati je treba, kar zadeva april, upoštevati nekatere specifične dejavnike. Tako so bile v okviru ukrepov za reševanje bank, ki so bili izvedeni na Cipru na podlagi zakona o reševanju kreditnih in drugih institucij, nekatere vloge delno pretvorjene v lastniški kapital, medtem ko so bile druge kratkoročne vloge pretvorjene v vezane vloge nad 2 leti. To prestrukturiranje je bilo v denarni statistiki evidentirano kot transakcija in je vplivalo na vloge nad 100.000 EUR (brez kreditnih aranžmajev) pri eni konkretni banki.

GLAVNE PROTIPOSTAVKE AGREGATA M3

Kar zadeva protipostavke agregata M3, se je medletna stopnja rasti kreditov DFI rezidentom euroobmočja v prvem četrtletju 2013 zmanjšala na 0,0%, v primerjavi z 0,5% v zadnjem četrtletju 2012, v aprilu 2013 pa je postala negativna (glej tabelo 4). K temu je prispevala umiritev medletne stopnje rasti kreditov širše opredeljeni državi glede na zadnje četrtletje 2012, medtem ko se je obseg kreditov zasebnemu sektorju še naprej krčil.

Kreditni DFI širše opredeljeni državi so še naprej pozitivno vplivali na rast denarja, čeprav se je njihova medletna stopnja rasti v aprilu znižala na 3,5%, v primerjavi s 4,2% v prvem četrtletju in 8,3% v zadnjem četrtletju 2012. Upadanje rasti v prvem četrtletju gre večinoma pripisati zmanjšanju posojil širše opredeljeni državi. V tem obdobju so DFI povečale obseg nakupov državnih dolžniških vrednostnih papirjev, čeprav so bile med državami nekatere razlike.

Medletna stopnja rasti kreditov DFI zasebnemu sektorju je aprila znašala -0,9%, tako da je bila višja kot -1,0% v prvem četrtletju 2013 in -1,3% v zadnjem četrtletju 2012. Pozitivni tok pri kreditiranju zasebnega sektorja v prvem četrtletju je bil odraz prilivov pri delnicah in drugem lastniškem kapitalu ter, v manjši meri, pri neto nakupih dolžniških vrednostnih papirjev zasebnega sektorja in prilivov pri posojilih DFI zasebnemu sektorju (prilagojenih za prodajo in listinjenje). Na upad kreditov v aprilu sta vplivala obsežno neto odplačevanje posojil DFI zasebnemu sektorju in neto unovčenje delnic in drugega lastniškega kapitala.

Medletna stopnja rasti posojil zasebnemu sektorju (prilagojena za prodajo in listinjenje posojil) se je v aprilu zmanjšala na -0,5%, v primerjavi z -0,3% v prvem četrtletju in -0,4% v zadnjem četrtletju 2012 (glej tabelo 4). S sektorskega vidika so k upadu rasti posojil glede na prvo četrtletje prispevala posojila nefinančnim družbam (prilagojena za prodajo in listinjenje), pri čemer so posojila gospodinjstvom zabeležila majhno pozitivno rast. Nasprotno so se posojila nedenarnim finančnim posrednikom precej povečala. Ta sektorska gibanja so se nadaljevala tudi v aprilu.

Medletna stopnja rasti posojil DFI gospodinjstvom (prilagojena za prodajo in listinjenje posojil) se je ob prelomu leta stabilizirala in je aprila znašala 0,3%, v primerjavi z 0,4% v prvem četrtletju 2013

in 0,8% v zadnjem četrtletju 2012. Z vidika četrtletnih tokov se je rahlo okrevanje rasti, ki je bilo zabeleženo v drugi polovici leta 2012, nadaljevalo tudi v prvem četrtletju 2013, pri čemer so bile med državami še vedno razlike. Podatki za april podpirajo oceno, da se je rast stabilizirala (več podrobnosti je v razdelku 2.7).

Medletna stopnja rasti posojil DFI nefinančnim družbam (prilagojena za prodajo in listinjenje posojil) se je v aprilu zmanjšala na -1,9%, v primerjavi z -1,4%, kolikor je znašala v prvem četrtletju 2013 in zadnjem četrtletju 2012. Kar zadeva razčlenitev po ročnosti, so se v prvem četrtletju odplačevala predvsem dolgoročnejša posojila, medtem ko se je v aprilu zlasti močno skrčil tudi obseg kratkoročnih posojil, in to na splošno v vseh državah euroobmočja (več podrobnosti je v razdelku 2.6).

Gledano v celoti, se v prvem četrtletju zaradi izboljšanja položaja bank pri pridobivanju financiranja ponudba posojil nefinančnemu zasebnemu sektorju ni povečala. V bistvu se je obseg kreditov nefinančnemu zasebnemu sektorju v zadnjih mesecih dodatno zmanjšal. Kot je videti, na šibko rast bančnih posojil vplivajo predvsem ciklični in strukturni dejavniki na strani povpraševanja, v manjši meri pa tudi dejavniki na strani ponudbe.

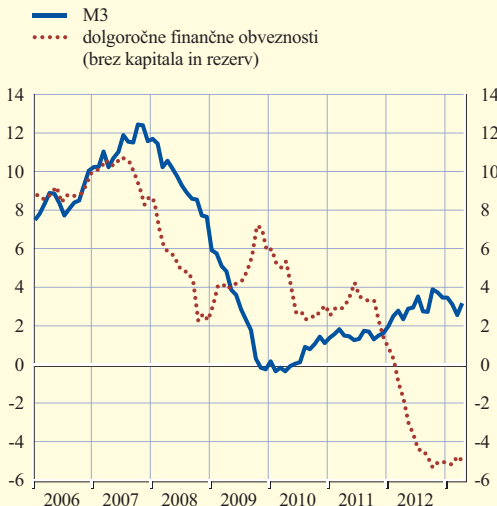
Dejavniki na strani povpraševanja so povezani s splošnim upočasnjevanjem gospodarske aktivnosti, nadaljnjo veliko negotovostjo in fragmentacijo finančnih trgov (ki se je v zadnjih četrtletjih sicer zmanjšala). K upadanju povpraševanja po posojilih srednjeročno prispeva tudi potreba po zmanjšanju zadolženosti gospodinjstev in podjetij v številnih državah. Poleg tega so se v nekaterih državah namesto bančnih posojil precej uporabljali drugi viri financiranja, ki so na voljo podjetjem (vključno z notranje ustvarjenimi viri in neposrednim dostopom do kapitalskih trgov z izdajanjem dolžniških vrednostnih papirjev), čeprav so bile med državami ter podjetji različnih vrst in velikosti precejšnje razlike.

Dejavniki na strani ponudbe še naprej vplivajo na rast posojil gospodinjstvom in nefinančnim družbam. Iz ankete o bančnih posojilih v euroobmočju je razvidno, da je zaskrbljenost glede kreditnega tveganja verjetno eden od glavnih razlogov za omejevanje ponudbe posojil s strogimi kreditnimi standardi. Na konzervativne prakse posojanja verjetno vplivajo tudi prilagoditve, ki so jih opravile banke zaradi izpolnjevanja novih regulatornih zahtev.

Med ostalimi protipostavkami agregata M3 je medletna stopnja rasti dolgoročnejših finančnih obveznosti DFI (brez kapitala in rezerv) v aprilu znašala -5,0%, potem ko je v prvem četrtletju 2013 in zadnjem četrtletju 2012 znašala -5,1% (glej graf 9). V prvem četrtletju je bil zabeležen nov velik odliv, h kateremu so prispevali predvsem odlivi pri imetjih dolgoročnejših dolžniških vrednostnih papirjev, ki so jih izdale DFI euroobmočja. V prvem četrtletju 2013 so dolgoročnejša vloga, ki jih ima nedenarni sektor pri DFI euroobmočja, kljub medletnemu upadu zabeležile pozitiven četrtletni tok, kar je prispevalo k umiritvi rasti agregata M3. Gibanja v prvem četrtletju bi bila lahko povezana z regulatornimi omejitvami, ki so bile sprejete v

Graf 9 M3 in dolgoročnejshe finančne obveznosti DFI

(medletne spremembe v odstotkih; desezonirano in koledarsko prilagojeno)

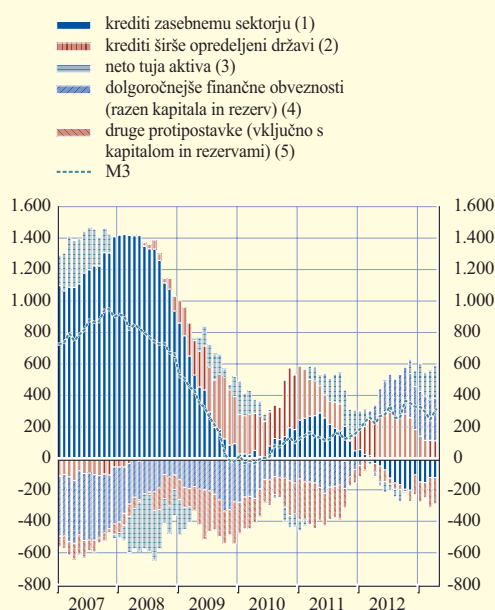
Vir: ECB.

nekaterih državah in so spodbujale dolgoročneje vloge, medtem ko je upad tokov v aprilu odraz položne krivulje donosnosti, zaradi katere je imetje dolgoročnejših vlog manj privlačno. Poleg tega je zaradi upada dejavnosti listinjenja prišlo do odlivov pri dolgoročnejših vlogah v imetju drugih finančnih posrednikov. Neto unovčenje dolgoročnejših dolžniških vrednostnih papirjev, ki so jih izdale DFI euroobmočja, se je nadaljevalo tudi v prvem četrtletju in aprilu.

Izboljšano zaupanje v euroobmočje se je na strani protipostavk še naprej odražalo v kapitalskih prilivih, kar se kaže v izboljšanju neto tuje aktive sektorja DFI. V prvem četrtletju je bil pri neto tuji aktivni sektorja DFI euroobmočja – ki zajema kapitalske tokove nedenarnega sektorja, kadar ti potekajo prek DFI, in prenos finančnih sredstev, ki jih je izdal nedenarni sektor – namreč zabeležen dodaten četrtletni priliv, v aprilu pa je prišlo do novega precej velikega priliva (glej graf 10). S tem se je nadaljevala vrsta zaporednih velikih prilivov, zabeleženih od julija 2012, in so v tem obdobju dosegli skupno 215 milijard EUR. Od julija 2012 so se precej povečale naložbe nerezidentov euroobmočja v dolžniške in lastniške vrednostne papirje (več podrobnosti je v okvirju 2).

Graf 10 Protipostavke M3

(letni tokovi; milijarde EUR; desezonirano in koledarsko prilagojeno)

Vir: ECB.

Opombi: M3 je prikazan le kot referenca ($M3 = 1+2+3-4+5$). Dolgoročneje finančne obveznosti (razen kapitala in rezerv) so prikazane z nasprotnim predznakom, ker so obveznosti sektorja DFI.

SPLOŠNA OCENA LIKVIDNOSTNIH RAZMER V EUROOBMOČJU

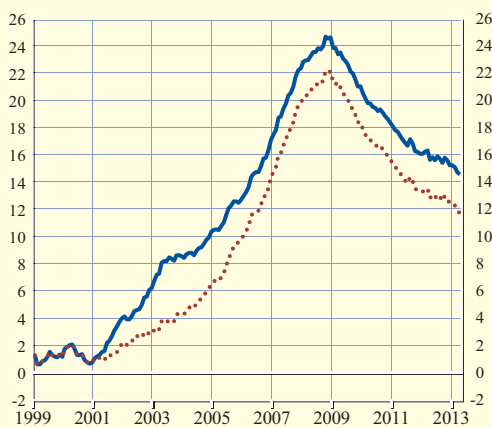
Tokovi sredstev v agregatu M3 med koncem decembra 2012 in koncem aprila 2013 so povzročili, da se je denarna likvidnost v euroobmočju, ki se je akumulirala pred krizo, dodatno zmanjšala (glej grafa 11 in 12). Nekateri kazalniki denarne likvidnosti, ki jih spremlja ECB, kažejo, da se je precejšen znesek obsežne likvidnosti, ki se je akumulirala pred krizo, zdaj ponovno delno absorbiral. Glede gibanj v prihodnosti bi se lahko nekateri kazalniki približali ravnam, ki kažejo na uravnotežene likvidnostne razmere v gospodarstvu. Kljub temu velja spomniti, da je pri interpretaciji teh kazalnikov potrebna previdnost, saj temeljijo na precej negotovi oceni ravnotežnih denarnih imetij.

Na splošno je bila dinamika osnovne rasti denarja in kreditov v prvem četrtletju in aprilu še vedno umirjena. Rast agregata M3 se je v prvem četrtletju umirila zaradi normalizacije portfeljskega obnašanja, ko se je finančna fragmentacija zmanjšala, vlagatelji pa so iskali višje donose. Obenem je rast posojil ostala negativna, kar gre pripisati šibkemu povpraševanju in, v manjši meri, omejitvam pri ponudbi kreditov. S srednjeročnega vidika sta ključni predpogoji za vzdržno okrevanje posojanja zasebnemu sektorju obnovitev sposobnosti bank, da prevzemajo tveganja, in vrnitev povpraševanja zasebnega sektorja po bančnih kreditih.

Graf 11 Ocene nominalne denarne vrzeli¹⁾

(kot odstotek stanja M3; desezonirano in koledarsko prilagojeno; december 1998 = 0)

— nominalna denarna vrzel na podlagi uradnega M3
 nominalna denarna vrzel na podlagi M3, popravljenega glede na ocenjeni vpliv prerazporeditev portfeljev²⁾

Vir: ECB.

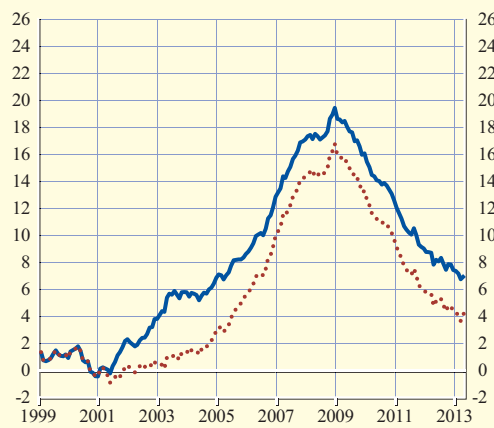
1) Nominalna denarna vrzel je razlika med dejansko ravniyo M3 in ravniyo M3, do katere bi prišlo, če bi M3 od decembra 1998 (bazno obdobje) konstantno naraščal v skladu s svojo referenčno vrednostjo 4 ½%.

2) Ocene obsega prerazporeditev portfeljev v M3 temeljijo na pristopu, ki je opisan v članku z naslovom „Monetary analysis in real time“, poglavje 4, Monthly Bulletin, ECB, Frankfurt na Majni, oktober 2004.

Graf 12 Ocene realne denarne vrzeli¹⁾

(kot odstotek stanja realnega M3; desezonirano in koledarsko prilagojeno; december 1998 = 0)

— realna denarna vrzel na podlagi uradnega M3
 realna denarna vrzel na podlagi M3, popravljenega glede na ocenjeni vpliv prerazporeditev portfeljev²⁾

Vir: ECB.

1) Realna denarna vrzel je razlika med dejansko ravniyo M3, deflacirano s HICP, ter deflacirano ravniyo M3, ki bi izhajala iz konstantne nominalne rasti M3 v skladu z referenčno vrednostjo 4 ½% ter inflacije po HICP v skladu z opredeljitvijo stabilnosti cen, ki jo uporablja ECB, pri čemer se kot bazno obdobje prav tako uporablja december 1998.

2) Ocene obsega prerazporeditev portfeljev v M3 temeljijo na pristopu, ki je opisan v članku z naslovom „Monetary analysis in real time“, poglavje 4, Monthly Bulletin, ECB, Frankfurt na Majni, oktober 2004.

Zaradi zaviralnega učinka, ki ga ima popravek pretirane rasti denarja in kreditov v preteklosti na osnovno rast denarja in kreditov, skupna denarna dinamika za celotno euroobmočje ne kaže, da bi obstajala tveganja za stabilnost cen v srednjeročnem obdobju.

Okvir 2

NOVEJŠA GIBANJA V FINANČNEM RAČUNU PLAČILNE BILANCE EUROOBMOČJA

V tem okvirju so analizirana gibanja v finančnem računu plačilne bilance euroobmočja do prvega četrtletja 2013. V dvanajstih mesecih do marca 2013 je skupni saldo neposrednih in portfeljskih naložb v euroobmočju zabeležil neto prilive v višini 96,0 milijarde EUR, v primerjavi z neto odlivi v višini 57,6 milijarde EUR leto prej (glej tabelo). Te prilive so več kot odtehtali neto odlivi ostalih naložb, ki so bili posledica precejšnega presežka na tekočem računu euroobmočja. Po napovedi dokončnih denarnih transakcij v septembru 2012 so se razmere na finančnih trgih začele izboljševati, zaradi česar so se finančni tokovi v euroobmočju očitno normalizirali. V zadnjih šestih mesecih so tuji vlagatelji znatno povečali svojo izpostavljenost do lastniških in dolžniških vrednostnih papirjev euroobmočja. Poleg tega

Glavne postavke v finančnem računu plačilne bilance euroobmočja

(v milijardah EUR; ni desezonirano)

	2013		3-mesečni kumulativni podatki				12-mesečni kumulativni podatki	
	feb.	mar.	jun.	sep.	dec.	mar.	2012 mar.	2013 mar.
Finančni račun¹⁾	-19,0	-24,6	-19,5	-41,6	-74,2	-42,1	-35,0	-177,4
Skupne neto neposredne in portfeljske naložbe	-6,5	-6,1	81,5	-19,7	26,0	8,2	-57,6	96,0
Neto neposredne naložbe	-2,4	-14,4	-15,2	-4,9	-21,2	-25,1	-99,4	-66,3
Neto portfeljske naložbe	-4,1	8,3	96,7	-14,8	47,2	33,2	41,9	162,3
Lastniški vrednostni papirji	-3,6	0,1	24,4	17,5	-2,4	5,9	65,7	45,4
Dolžniški instrumenti	-0,5	8,1	72,2	-32,3	49,6	27,3	-23,8	116,9
Obveznice in zadolžnice	-11,8	6,3	39,9	10,5	10,4	2,5	95,2	63,3
Instrumenti denarnega trga	11,3	1,8	32,3	-42,8	39,2	24,8	-119,0	53,6
Neto ostale naložbe	-21,0	-23,5	-84,0	-24,6	-113,3	-65,8	35,9	-287,8
Od tega: nedenarni sektorji								
Neto neposredne naložbe	-3,1	-15,8	-18,3	-6,9	-21,2	-28,4	-92,9	-74,7
Neto portfeljske naložbe	-19,8	41,5	59,5	0,9	47,2	43,5	-10,1	151,1
Lastniški vrednostni papirji	-8,9	12,4	28,6	20,6	19,1	20,9	31,1	89,2
Dolžniški instrumenti	-10,9	29,1	30,8	-19,7	28,2	22,6	-41,2	61,9
Neto ostale naložbe	-23,1	-34,0	-39,0	9,5	-19,9	-33,4	32,7	-82,8

Vir: ECB.

Opomba: Številke se zaradi zaokroževanja ne ujemajo vedno.

1) Podatki se nanašajo na stanje (neto tokovi). Pozitiven (negativen) predznak označuje neto priliv (odliv).

so denarne finančne institucije (DFI) euroobmočja v prvem četrtletju 2013 lahko pridobile likvidnost v obliki posojil in vlog po daljšem obdobju dezinvestiranja.

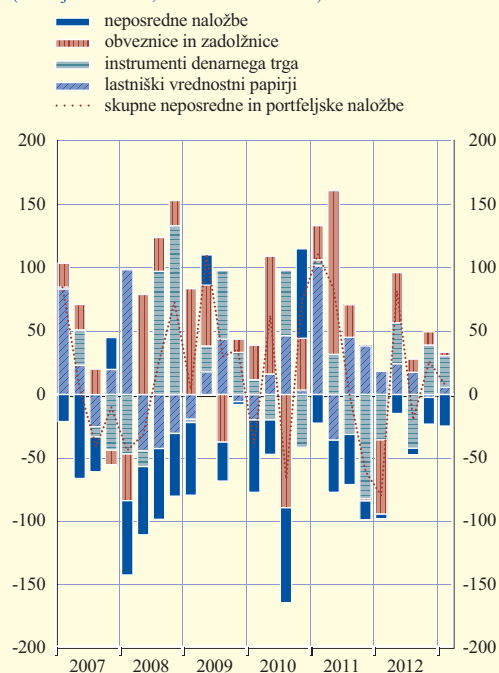
Premik v skupnem saldu neposrednih in portfeljskih naložb v euroobmočju v dvanajstih mesecih do marca 2013 je bil predvsem posledica večjih neto prilivov portfeljskih naložb. Po napovedi dokončnih denarnih transakcij so tuji vlagatelji znatno okrepili nakupe vrednostnih papirjev euroobmočja, ki so jih izdali nedenarni sektorji. Obenem so vlagatelji iz euroobmočja povečali nakupe tujih vrednostnih papirjev, čeprav v manjši meri. K temu povečanju so prispevali predvsem nakupi tujih lastniških vrednostnih papirjev s strani nedenarnih sektorjev euroobmočja, medtem ko so bile DFI euroobmočja zaradi prestrukturiranja svojih bilanc stanja še naprej neto prodajalke tujih dolžniških instrumentov. Neto ostale naložbe so ob precejšnjem dezinvestiranju nerezidentov iz vlog in posojil DFI euroobmočja v drugi polovici leta 2012 začele beležiti odlive in so več kot odtehtale prilive portfeljskih naložb.

Če pogledamo novejša gibanja, je skupni saldo neposrednih in portfeljskih naložb v prvem četrtletju 2013 zabeležil neto prilive v višini 8,2 milijarde EUR, kar pomeni zmanjšanje glede na 26,0 milijarde EUR neto prilivov v zadnjem četrtletju 2012. Čeprav v prvem četrtletju pri neto neposrednih tujih naložbah ni prišlo do večjih sprememb, so se neto nakupi čezmejnega kapitala nekoliko okrepili, kar gre pripisati tudi umiritvi napetosti na finančnih trgih. Neto tokovi portfeljskih naložb so bili že drugo četrtletje zapored pozitivni, pri čemer so domači in tuji vlagatelji kupovali čezmejne lastniške in dolžniške vrednostne papirje. Nakupi vrednostni papirjev euroobmočja s strani tujih vlagateljev so se vmili na raven, ki ni bila zabeležena že vse od sredine leta 2011. Pri obveznostih DFI euroobmočja iz naslova ostalih naložb je v začetku leta 2013 nazadnje le prišlo do neto prilivov, potem ko so se nerezidenti v zadnjih treh četrtletjih 2012 vztrajno umikali iz teh instrumentov. Zato so banke v euroobmočju prvič po marcu 2012 prekinile vztrajno prodajanje sredstev iz naslova ostalih naložb, kar je bilo zaradi pritiskov na financiranje potrebno, da bi lahko mobilizirale sredstva.

Neto tokovi portfeljskih naložb so bili v denarnem sektorju precej manjši kot v nedenarnem sektorju. DFI euroobmočja so zaradi prestrukturiranja bilanc stanja še naprej zmanjševale svoja imetja tujih dolžniških vrednostnih papirjev, vendar so nadaljevale z nakupi tujih lastniških vrednostnih papirjev. Nerezidenti euroobmočja so, kot kaže, preusmerjali sredstva, ki so jih pred tem investirali v obveznice in zadolžnice DFI euroobmočja, v lastniške vrednostne papirje in instrumente denarnega trga, ki so jih izdale DFI euroobmočja. Nedenarni sektorji euroobmočja so povečali neto nakupe tujih instrumentov denarnega trga, hkrati pa rahlo zmanjšali nakupe tujih lastniških vrednostnih papirjev ter obveznic in zadolžnic. Neto pridobitve domačih vrednostnih papirjev, ki so jih izdali nedenarni sektorji euroobmočja, s strani tujih vlagateljev so se približale ravnem iz prejšnjega četrtnetja, pri čemer so se zneski, vloženi v instrumente denarnega trga, podvojili, zneski, vloženi v druge instrumente, pa so se zmanjšali. Povečana imetja vrednostnih papirjev euroobmočja bi lahko nakazovala, da se je zaupanje vlagateljev glede gospodarskih obetov v euroobmočju povečalo. Na splošno so pozitivni tokovi neto portfeljskih naložb v prvem četrtnetju prispevali k povečanju likvidnosti v euroobmočju, kar je bilo deloma razvidno iz gibanja širšega denarnega agregata M3. Iz denarnega prikaza plačilne bilance je videti, da so bile transakcije nedenarnega sektorja pomemben dejavnik povečanja neto tuje aktive DFI v prvem četrtnetju 2013.

Glavne postavke v finančnem računu

(v milijardah EUR; četrtnetno tokovi)

Vir: ECB.

2.2 FINANČNE NALOŽBE NEFINANČNIH SEKTORJEV IN INSTITUCIONALNIH VLAGATELJEV

V zadnjem četrtnetju 2012 se je medletna stopnja rasti finančnih naložb nefinančnih sektorjev malenkostno povečala na 2,5%, kar je bilo posledica nadaljnjega poslabšanja gospodarskih razmer. Medletna stopnja rasti finančnih naložb zavarovalnic in pokojninskih skladov se je v zadnjem četrtnetju zaradi nekoliko manjše negotovosti na finančnih trgih povečala na 3,6%. Investicijski skladi so v prvem četrtnetju 2013 zabeležili dodaten izrazit priliv, pri čemer so bili tokovi razmeroma enakomerno porazdeljeni po glavnih vrstah skladov.

NEFINANČNI SEKTORJI

V zadnjem četrtnetju 2012 (zadnjem obdobju, za katerega so na voljo podatki iz računov euroobmočja) se je medletna stopnja rasti skupnih finančnih naložb nefinančnih sektorjev malenkostno povečala na 2,5%, v primerjavi z 2,3% v tretjem četrtnetju (glej tabelo 5). To je prikrivalo preusmerjanje iz dolžniških vrednostnih papirjev v druge kategorije naložb.

Tabela 5 Finančne naložbe nefinančnih sektorjev euroobmočja

	Stanje kot odstotek finančnih naložb ¹⁾	Medletne stopnje rasti									
		2010 III	2010 IV	2011 I	2011 II	2011 III	2011 IV	2012 I	2012 II	2012 III	2012 IV
Finančne naložbe	100	2,7	3,6	3,5	3,6	3,2	2,5	2,7	2,3	2,3	2,5
Gotovina in vloge	24	2,4	3,2	3,9	4,2	3,8	3,3	3,7	3,1	3,3	3,5
Dolžniški vrednostni papirji razen izvedenih finančnih instrumentov	5	-3,5	5,2	6,2	6,9	7,1	3,2	2,5	1,4	0,3	-5,9
od tega: kratkoročni	0	-10,6	-5,7	1,5	8,3	1,7	19,4	15,5	18,2	19,0	-5,9
od tega: dolgoročni	5	-2,8	6,1	6,6	6,8	7,6	1,9	1,4	0,1	-1,1	-5,9
Delnice in drug lastniški kapital razen delnic vzajemnih skladov	29	2,5	3,3	2,6	2,6	2,4	2,2	2,7	2,4	2,0	2,0
od tega: delnice, ki kotirajo na borzi	5	1,9	2,7	0,9	0,7	2,5	1,8	2,4	2,9	0,6	0,8
od tega: delnice, ki ne kotirajo na borzi, in drug lastniški kapital	24	2,7	3,4	3,0	3,0	2,4	2,4	2,8	2,3	2,3	2,3
Delnice vzajemnih skladov	5	-3,0	-3,7	-4,3	-3,4	-4,4	-4,8	-3,8	-2,8	-2,2	0,4
Zavarovalne tehnične rezervacije	16	4,9	4,4	3,6	3,1	2,6	2,0	1,8	1,7	1,8	2,1
Ostalo ²⁾	21	4,9	5,6	5,4	5,3	5,0	3,8	4,0	3,3	3,3	4,8
M3³⁾		0,8	1,1	1,8	1,3	1,7	1,6	2,8	2,9	2,7	3,5

Vir: ECB.

1) Ob koncu zadnjega četrtnega, za katerega so na voljo podatki. Seštevki se zaradi zaokroževanja ne ujemajo vedno.

2) Druga finančna sredstva obsegajo posojila in druge terjatve, ki med drugim vključujejo komercialne kredite, ki jih dajejo nefinančne družbe.

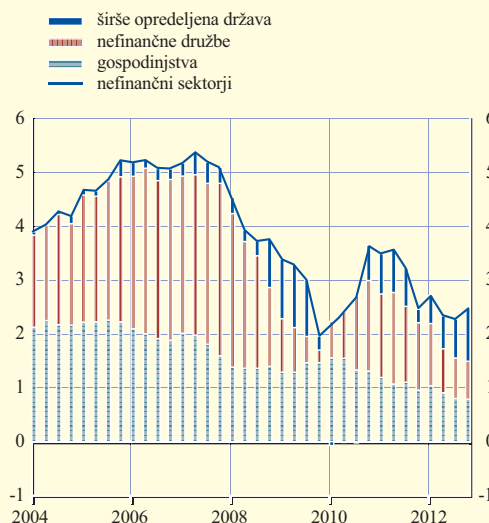
3) Konec četrtnega. Denarni agregat M3 vključuje denarne instrumente, ki jih imajo organizacije euroobmočja izven sektorja DFI (nefinančni sektorji in nederžavni finančni posredniki) pri DFI in enotah centralne ravni države euroobmočja.

Iz razčlenitve po sektorjih je razvidno, da so gospodinjstva in nefinančne družbe v zadnjem četrtnem svoje finančne naložbe dodatno zmanjšali, sektor širše opredeljene države pa je svoje naložbe povečal, kar je bilo deloma posledica sanacije in dokapitalizacije bank, na primer v Španiji (glej graf 13). Nadaljevanje zmerne rasti finančnih naložb odraža stagnacijo dohodkov in prizadevanja za zmanjšanje zadolženosti v nekaterih državah. Obenem so gospodinjstva ob nizkih oportunitetnih stroških imetja likvidnih sredstev in nadaljnji veliki negotovosti dodatno povečala svoja imetja vlog v agregatu M3 na račun drugih instrumentov (predvsem dolžniških vrednostnih papirjev in vlog, ki niso vključene v agregat M3).

Na znižanje medletne stopnje rasti skupnih finančnih naložb nefinančnih družb v zadnjem četrtnem je vplivalo nadaljnje upadanje bruto poslovnega presežka v razmerah, ko so podjetja zmanjševala zaloge in naložbe v osnovna sredstva. V zadnjem četrtnem se je medletna stopnja rasti finančnih naložb sektorja širše opredeljene države dodatno zvišala. Na finančne naložbe in tokove financiranja je močno vplivalo medvladno posojanje v povezavi s finančno krizo. Poleg tega so k temu prispevali tudi posojanje znotraj posameznih vlad in kapitalske injekcije bančnemu sistemu. Podrobnejše informacije o gibanju finančnih

Graf 13 Finančne naložbe nefinančnih sektorjev

(medletne spremembe v odstotkih; v odstotnih točkah)

Vir: ECB.

tokov in bilanc stanja nefinančnega zasebnega sektorja so v razdelkih 2.6 in 2.7, informacije o vseh institucionalnih sektorjih pa tudi v okvirju z naslovom „Integrated euro area accounts for the fourth quarter of 2012“, Monthly Bulletin, ECB, maj 2013.

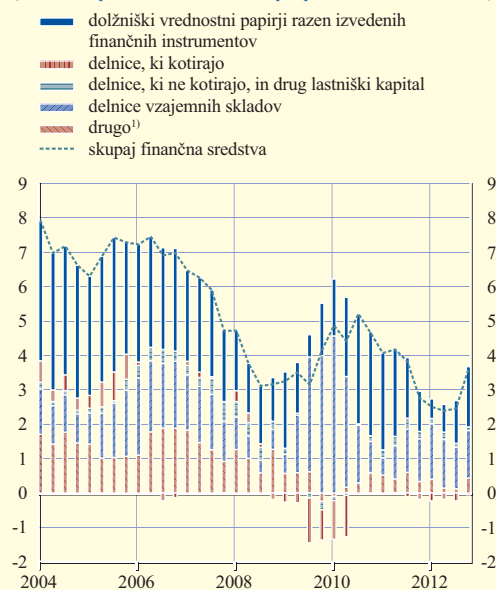
INSTITUCIONALNI VLAGATELJI

V zadnjem četrtletju 2012 (zadnjem obdobju, za katerega so na voljo podatki iz integriranih računov euroobmočja) se je medletna stopnja rasti finančnih naložb zavarovalnic in pokojninskih skladov povečala na 3,6% (glej graf 14). To povečanje bi bilo lahko znak, da je rast, potem ko je bila v letu 2012 umirjena, najbrž dosegla dno, in je odraz zmerne porasta večine naložbenih aktivnostih (predvsem naložb v dolžniške vrednostne papirje), pri čemer na preostalih področjih (tj. delnice, ki ne kotirajo na borzi, in drug lastniški kapital) večinoma ni prišlo do sprememb. Zmanjševanje obsega gotovine in vlog v imetju zavarovalnic in pokojninskih skladov se je, kot kaže, ustavilo, kar gre pripisati nekoliko manjši negotovosti na finančnih trgih. Delnice vzajemnih skladov in dolžniški vrednostni papirji so še naprej največ prispevali k skupnim finančnim naložbam zavarovalnic in pokojninskih skladov.

Kar zadeva investicijske sklade, so že na voljo podatki za prvo četrtletje 2013, iz katerih je razvidno, da se portfeljske naložbe normalizirajo in da vlagatelji iščejo donose. Na splošno je bila v marcu 2013 vrednost točk/delnic, ki so jih izdali investicijski skladi (razen skladov denarnega trga), za 327 milijard EUR višja kot četrtletje prej, tj. v decembru 2012. Medletna stopnja rasti takšnih naložb se je povečala na 6,3%, v primerjavi s 5,5% v zadnjem četrtletju 2012. Iz razčlenitve po vrstah naložb je razvidno, da je še naprej najmočnejše naraščalo izdajanje s strani obvezniških skladov, in sicer po 11,3-odstotni medletni stopnji, medtem ko je medletna stopnja rasti izdajanja s strani delniških skladov znašala 2,4%, medletna stopnja rasti izdajanja s strani mešanih skladov pa 5,8% (glej graf 15). Če pa pogledamo transakcije v prvem četrtletju 2013, dobimo precej bolj uravnoteženo sliko. Neto

Graf 14 Finančne naložbe zavarovalnic in pokojninskih skladov

(medletne spremembe v odstotkih; prispevki v odstotnih točkah)

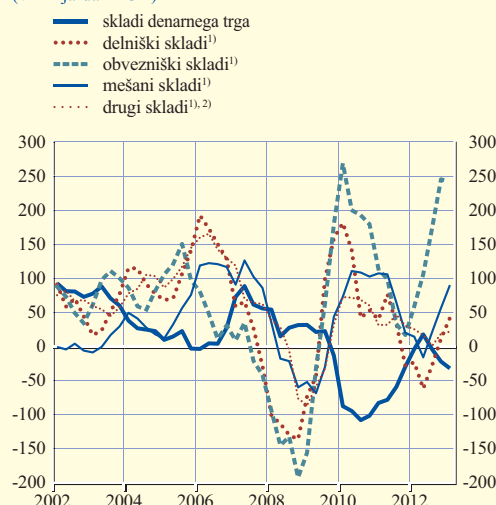

Vir: ECB.

1) Vključuje posojila, vloge, zavarovalne tehnične rezervacije in druge terjatve.

Graf 15 Neto letni prilivi v sklade denarnega trga in investicijske sklade

(v milijardah EUR)

Vira: ECB in EFAMA.

1) Za obdobje pred prvim četrtletjem 2009 so četrtletni tokovi ocenjeni na podlagi neharmonizirane statistike ECB o investicijskih skladih, izračunov ECB s pomočjo nacionalnih podatkov, ki jih zbira EFAMA, in izračunov ECB.

2) Vključuje nepremičninske sklade, hedge sklade in sklade, ki niso razvrščeni drugje.

prilivi pri točkah/delnicah, ki so jih izdali obvezniški, delniški in mešani skladi, so bili v prvem četrtletju 2013 bolj ali manj enakomerno porazdeljeni, pri čemer je njihova skupna vrednost znašala 55 milijard EUR, 43 milijard EUR oziroma 49 milijard EUR.

V nasprotju z obsežnimi naložbami v točke/delnice investicijskih skladov v prvem četrtletju 2013 so vlagatelji še naprej neto prodajali svoje naložbe v točke/delnice skladov denarnega trga spričo nizkih obrestnih mer in nizkih donosov te vrste naložb.

2.3 OBRESTNE MERE DENARNEGA TRGA

Obrestne mere denarnega trga so ostale približno nespremenjene od začetka marca do 2. maja, ko so se zaradi napovedi najnovejšega znižanja obrestnih mer za operacije glavnega refinanciranja rahlo znižale. Obrestna mera EONIA se je v obravnavanem obdobju malenkostno zvišala, pri čemer je bila še naprej nizka ter je odražala zgodovinsko nizke ključne obrestne mere ECB in veliko, čeprav vse manjšo, presežno likvidnost, ki je ostala na denarnem trgu čez noč.

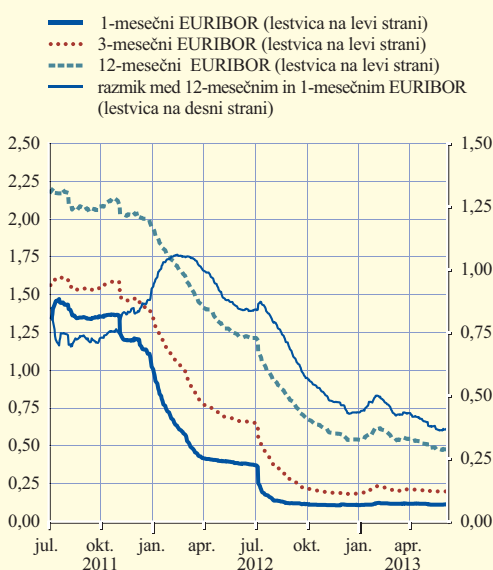
Obrestne mere na nezavarovanem denarnem trgu so se med 6. marcem in 5. junijem 2013 nekoliko znižale. V marcu in aprilu so ostale večinoma nespremenjene, v začetku maja pa so se znižale. Na dan 5. junija je 1-mesečna obrestna mera EURIBOR znašala 0,11%, 3-mesečna 0,20%, 6-mesečna 0,30% in 12-mesečna 0,48%, se pravi, da je v primerjavi s 6. marcem pri obeh najkrajših zapadlostih ostala nespremenjena, medtem ko se je pri obeh daljših zapadlostih znižala za 2 oziroma 6 bazičnih točk. Skladno s tem se je razmik med 12-mesečnim in 1-mesečnim EURIBOR (ki je pokazatelj naklona krivulje donosnosti denarnega trga) v tem obdobju zmanjšal za 6 bazičnih točk in je 5. junija znašal 37 bazičnih točk (glej graf 16).

Obrestne mere na zavarovanem denarnem trgu se na splošno niso spremenile. V marcu so se vse obrestne mere rahlo zvišale, se nato v aprilu stabilizirale in se v maju ponovno znižale (glej graf 17). Na dan 5. junija je obrestna mera v 3-mesečnih zamenjavah na indeks transakcij čez noč znašala 0,07%, kar je 1 bazično točko več kot 6. marca. Ker se nezavarovana obrestna mera EURIBOR enake ročnosti ni spremenila, se je razmik med tema obrestnima merama povečal na 13 bazičnih točk, kar je 1 bazično točko manj kot 6. marca. Na dan 5. junija je 3-mesečni EUREPO znašal 0,01%, kar je nespremenjeno v primerjavi s 6. marcem.

Obrestne mere, izpeljane iz cen terminskih pogodb na 3-mesečni EURIBOR z zapadlostjo junija, septembra in decembra 2013, so 5. junija znašale 0,20%, 0,20% oziroma 0,24%. V primerjavi s 6. marcem se je tako obrestna mera pri junijski zapadlosti zvišala za 2 bazični točki, pri decembrski zapadlosti pa znižala za 1 bazično točko, medtem ko je obrestna mera pri

Graf 16 Obrestne mere denarnega trga

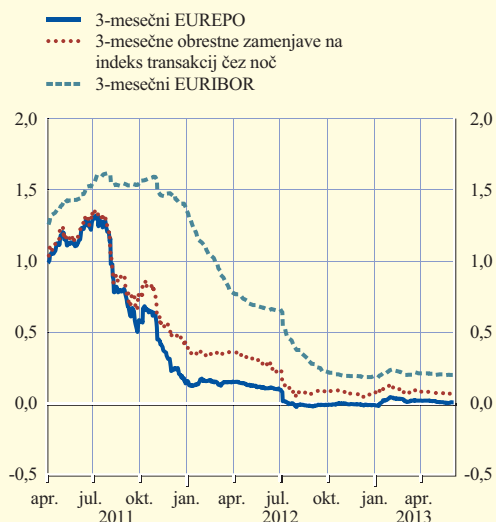
(v odstotkih na leto; v odstotnih točkah; dnevni podatki)

Vira: ECB in Thomson Reuters.

Graf 17 Trimesečni EUREPO, EURIBOR in obrestne zamenjave na indeks transakcij čez noč

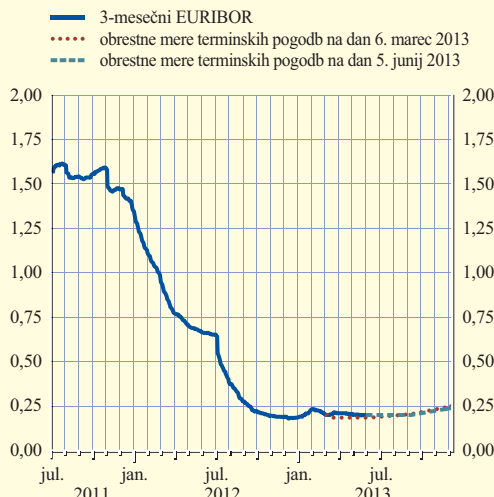
(v odstotkih na leto; dnevni podatki)

Viri: ECB, Bloomberg in Thomson Reuters.

Graf 18 Trimesečne obrestne mere in obrestne mere terminskih pogodb v euroobmočju

(v odstotkih na leto; dnevni podatki)

Vir: Thomson Reuters.

Opomba: 3-mesečne terminske pogodbe za dobavo ob koncu tekočega četrtletja in v prihodnjih treh četrtletjih, kakor so navedene v Liffe.

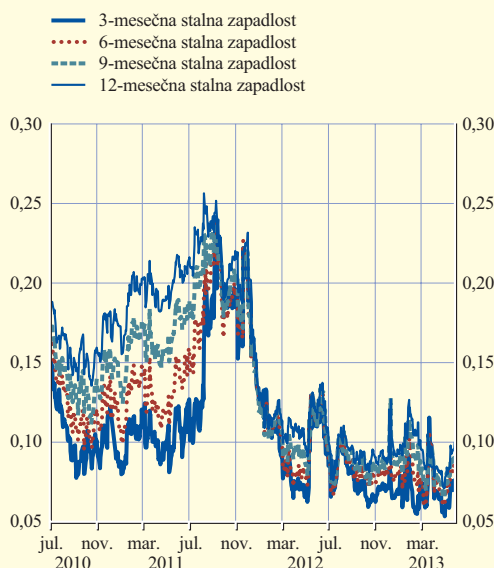
septembrski zapadlosti ostala nespremenjena (glej graf 18). Implicitna volatilitnost obrestnih mer, izpeljana iz opcij na terminske pogodbe na 3-mesečni EURIBOR, s stalno zapadlostjo 3, 6, 9 in 12 mesecev, se od 6. marca na splošno ni spremenila (glej graf 19).

Kar zadeva obrestne mere čez noč, se je obrestna mera EONIA v tretjem, četrtem in petem obdobju izpolnjevanja obveznih rezerv v letu 2013 zvišala za 1 bazično točko na povprečno 0,08%, kolikor je znašala tudi 5. junija. Temu primerno se je negativni razmik med obrestno mero EONIA in obrestno mero glavnega refinanciranja zmanjšal za 26 bazičnih točk zaradi znižanja obrestne mera glavnega refinanciranja, ki je bilo objavljeno 2. maja (glej graf 20). ECB je še naprej zagotavljala likvidnost prek operacij refinanciranja z zapadlostjo en teden, eno obdobje izpolnjevanja obveznih rezerv in tri mesece. Vse navedene operacije so se izvajale kot avkcije s fiksno obrestno mero in polno dodelitvijo (glej okvir 3).

ECB je izvedla tudi enotedenske operacije za umikanje likvidnosti v obliki avkcij s spremenljivo obrestno mero in najvišjo izklicno

Graf 19 Implicitna volatilitnost s stalno zapadlostjo, izpeljana iz opcij na terminske pogodbe na 3-mesečni EURIBOR

(v odstotkih na leto; dnevni podatki)

Vira: Thomson Reuters in izračuni ECB.

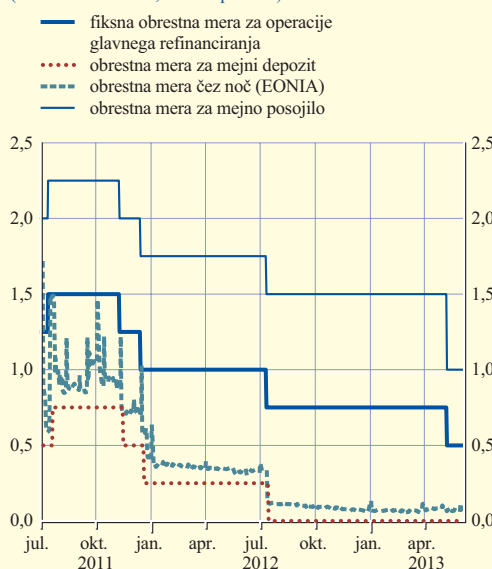
Opomba: To merilo se izračuna v dveh korakih. Najprej se implicitne volatilitnosti, izpeljane iz opcij na terminske pogodbe na 3-mesečni EURIBOR, pretvorijo tako, da so izražene kot registrirane cene in ne kot registrirani donosi. Nato se dobljene implicitne volatilitnosti, ki imajo stalen datum zapadlosti, pretvorijo v podatke s stalnim časom do zapadlosti.

obrestno mero 0,75% v tretjem in četrtem obdobju izpolnjevanja obveznih rezerv v letu 2013 ter z najvišjo izklicno obrestno mero 0,50% v petem obdobju izpolnjevanja obveznih rezerv v letu 2013. V vseh teh operacijah je ECB umaknila znesek v višini preostale vrednosti nakupov v okviru programa v zvezi s trgi vrednostnih papirjev (ki je 5. junija znašala 197 milijard EUR).

Obravnavano obdobje je še naprej zaznamovala visoka raven presežne likvidnosti, čeprav se je dodatno znižala zaradi prostovoljnega predčasnega odplačila dela likvidnosti, pridobljene v 3-letnih operacijah dolgoročnejšega refinanciranja, poravnanih decembra 2011 in marca 2012. Nasprotne stranke so do zdaj odplačale 296 milijard EUR od skupno 1.018,7 milijarde EUR likvidnosti, ki so jo pridobile v obeh 3-letnih operacijah dolgoročnejšega refinanciranja. Zato je dnevna presežna likvidnost v tretjem, četrtem in petem obdobju izpolnjevanja obveznih rezerv v letu 2013 povprečno znašala 330,9 milijarde EUR, v primerjavi s 543,0 milijarde EUR v prejšnjih treh obdobjih izpolnjevanja obveznih rezerv. Dnevna uporaba odprte ponudbe mejnega depozita je v povprečju znašala 112 milijard EUR, medtem ko so imetja na tekočih računih, ki presegajo obvezne rezerve, v povprečju znašala 218,9 milijarde EUR, v primerjavi s povprečnima zneskoma 193,1 milijarde EUR oziroma 349,9 milijarde EUR v prejšnjih treh obdobjih izpolnjevanja obveznih rezerv.

Graf 20 Obrestne mere ECB in obrestna mera čez noč

(v odstotkih na leto; dnevni podatki)

Vira: ECB in Thomson Reuters.

Okvir 3

LIKVIDNOSTNE RAZMERE IN OPERACIJE DENARNE POLITIKE V OBDOBJU OD 13. FEBRUARJA DO 7. MAJA 2013

V tem okvirju so opisane operacije denarne politike ECB v obdobjih izpolnjevanja obveznih rezerv, ki so se končala 12. marca, 9. aprila in 7. maja 2013.

Operacije glavnega refinanciranja so se v obravnavanem obdobju še naprej izvajale kot avkcije s fiksno obrestno mero in polno dodelitvijo. Enak postopek se je še naprej uporabljal v Eurosistemovih operacijah refinanciranja s posebno zapadlostjo v trajanju enega obdobja izpolnjevanja obveznih rezerv. Pri teh operacijah je bila fiksna obrestna mera enaka takrat veljavni obrestni meri v operacijah glavnega refinanciranja.

Poleg tega so se tudi 3-mesečne operacije dolgoročnejšega refinanciranja, dodeljene v obravnavanem obdobju, izvajale kot avkcije s fiksno obrestno mero in polno dodelitvijo. Obrestne mere v teh operacijah so bile določene na ravni povprečne obrestne mere v operacijah glavnega refinanciranja v času trajanja posamezne operacije dolgoročnejšega refinanciranja.

V skladu s sklepom Sveta ECB z dne 8. decembra 2011 o izvajanju ukrepov za podporo bančnemu posojanju in likvidnosti na denarnem trgu euroobmočja je bila bankam, sodelujočim v obeh 3-letnih operacijah dolgoročnejšega refinanciranja, dodeljenih decembra 2011 in februarja 2012, ponujena možnost predčasnega odplačila po enem letu, od 30. januarja 2013 oziroma 27. februarja 2013 naprej. Svet ECB je v obravnavanem obdobju ohranjal ključne obrestne mere ECB nespremenjene.

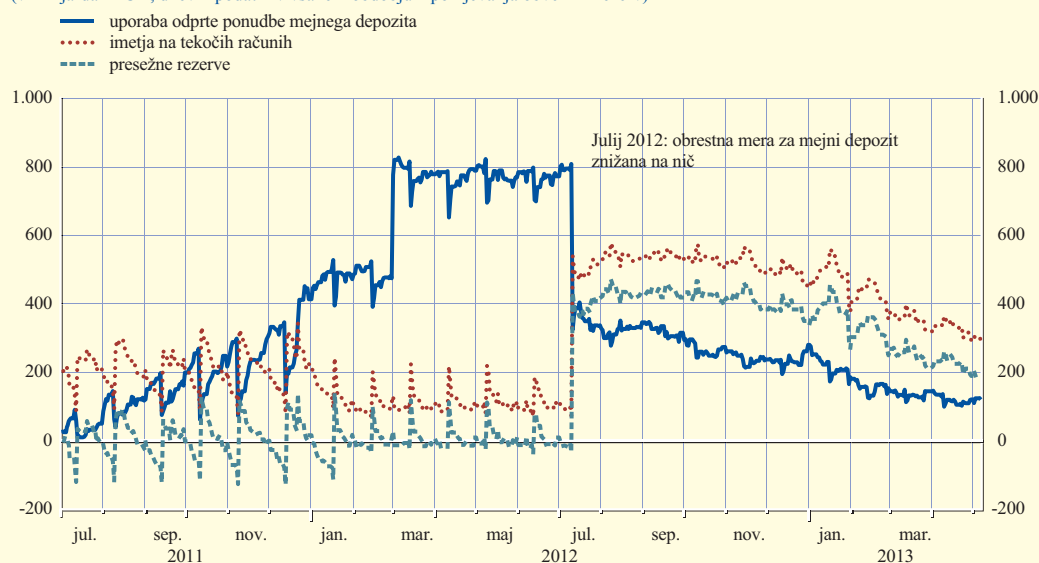
Likvidnostne potrebe bančnega sistema

V obravnavanem obdobju so skupne dnevne likvidnostne potrebe bančnega sistema – opredeljene kot seštevek avtonomnih dejavnikov in obveznih rezerv – znašale povprečno 595,1 milijarde EUR. To je bilo za 19,4 milijarde EUR več od dnevnega povprečja v predhodnih treh obdobjih izpolnjevanja obveznih rezerv (tj. v obdobju od 14. novembra 2012 do 12. februarja 2013). V zadnjih treh obravnavanih obdobjih izpolnjevanja obveznih rezerv so obvezne rezerve v povprečju znašale 105,1 milijarde EUR, s čimer se je nadaljeval trend rahlega zniževanja iz prejšnjih treh obdobjih izpolnjevanja obveznih rezerv (ko so v povprečju znašale 105,9 milijarde EUR). Hkrati se je povprečna vrednost avtonomnih dejavnikov zvišala za 20,3 milijarde EUR na 490,0 milijarde EUR. K temu sta prispevala upad obsega vlog države pri centralnih bankah in števila bankovcev v obtoku ter povprečno povečanje domače aktive, vendar pa gre neto povečanje povprečne vrednosti avtonomnih dejavnikov v euroobmočju pripisati predvsem strmemu zmanjšanju terjatev v eurih do kreditnih institucij euroobmočja (ki se izkazujejo med „drugimi avtonomnimi dejavniki“).

Imetja na tekočih računih bank so v obravnavanem obdobju v povprečju znašala 357,1 milijarde EUR, kar je za 131,4 milijarde EUR manj kot v prejšnjih treh obdobjih izpolnjevanja obveznih rezerv. Enako kot v prejšnjem obdobju je mogoče tako velika imetja na tekočih računih pripisati zmanjšanju obrestne mere za mejni depozit na nič julija 2012, zaradi česar se je precej zmanjšala spodbuda bankam, da bi presežno likvidnost čez noč prenesle v odprto ponudbo

Graf A Imetja bank na tekočih računih, presežne rezerve in uporaba odprte ponudbe mejnega depozita

(v milijardah EUR; dnevni podatki v vsakem obdobju izpolnjevanja obveznih rezerv)

Vir: ECB.

mejnega depozita. V treh obravnavanih obdobjih izpolnjevanja obveznih rezerv se je uporaba odprte ponudbe mejnega depozita občutno zmanjšala, in sicer za 88,5 milijarde EUR na 131,2 milijarde EUR (glej tudi razdelek „Uporaba odprtih ponudb” v tem okvirju). Zmanjševanje, ki traja od konca januarja 2013, je večinoma povezano z odplačevanjem zneskov, pridobljenih v operacijah dolgoročnejšega refinanciranja, in z odgovarjajočim zmanjšanjem likvidnosti.

Ponudba likvidnosti

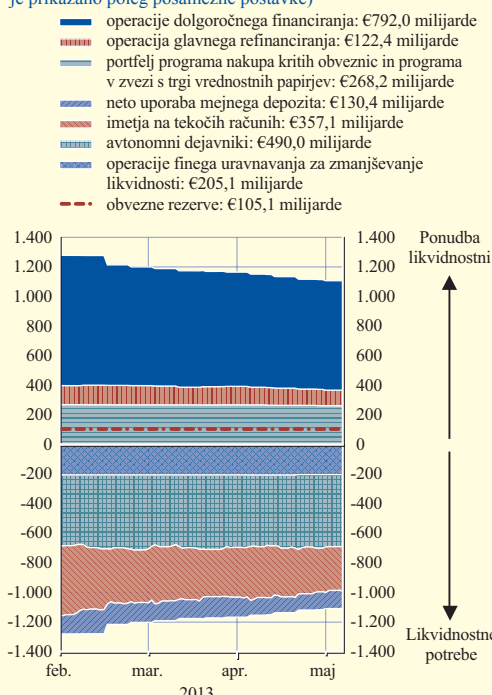
V obravnavanem obdobju je skupna neto ponujena likvidnost v operacijah odprtega trga znašala povprečno 977,5 milijarde EUR, kar je za 198,4 milijarde EUR manj kot v prejšnjih treh obdobjih izpolnjevanja obveznih rezerv. V avkcijskih postopkih¹ je bilo v povprečju ponujeno 709,3 milijarde EUR, kar je 190,7 milijarde EUR manj kot v predhodnem obravnavanem obdobju (glej graf B).

Kar zadeva tedenske operacije glavnega refinanciranja, je bila dnevna ponudba likvidnosti v celotnem obravnavanem obdobju stabilna in je v povprečju znašala 122,4 milijarde EUR, potem ko je v prejšnjih treh obdobjih izpolnjevanja obveznih rezerv znašala povprečno 92,1 milijarde EUR.

Na splošno se je dolgoročnejša likvidnost v primerjavi s prejšnjimi tremi obdobji izpolnjevanja obveznih rezerv zmanjšala za 223,5 milijarde EUR. Prek operacij refinanciranja s posebno zapadlostjo v trajanju enega obdobja izpolnjevanja obveznih rezerv je bilo dnevno v povprečju zagotovljenih 5,7 milijarde EUR (v primerjavi s 14,0 milijarde EUR v prejšnjem obravnavanem obdobju), medtem ko je bilo prek 3-mesečnih operacij dolgoročnejšega refinanciranja v povprečju zagotovljenih 23,8 milijarde EUR likvidnosti (v primerjavi s 30 milijardami EUR prejšnjem obravnavanem obdobju). Likvidnost, ki je bila v obravnavanem obdobju zagotovljena z obema 3-letnima operacijama dolgoročnejšega refinanciranja, je v povprečju znašala 762,3 milijarde EUR na dan v primerjavi z 971,5 milijarde EUR v prejšnjih treh obdobjih izpolnjevanja obveznih rezerv. Zmanjšanje je bilo predvsem posledica dejstva, da so se nasprotni stranke Eurosistema odločile predčasno odplačati zneske likvidnosti, zagotovljene z obema 3-letnima operacijama dolgoročnejšega refinanciranja. Do konca obravnavanega obdobja so banke v euroobmočju v zvezi s tema operacijama prostovoljno odplačale skupno 278,8 milijarde EUR. S temi odplačili se je znižala raven presežne likvidnosti na trgu v tem obdobju.

Graf B Likvidnostne potrebe bančnega sistema in ponudba likvidnosti

(v milijardah EUR; dnevno povprečje za obravnavano obdobje je prikazano poleg posamezne postavke)

Vir: ECB.

¹ Avkcijski postopki obsegajo operacije glavnega refinanciranja, operacije dolgoročnejšega refinanciranja in operacije finega uravnavanja (tako za povečevanje kot tudi za umikanje likvidnosti).

Skupno stanje prvega in drugega programa nakupa kritih obveznic ter programa v zvezi s trgi vrednostnih papirjev je v obravnavanem obdobju povprečno znašalo 268,2 milijarde EUR, kar je za 7,7 milijarde EUR manj od povprečja v prejšnjih treh obdobjih izpolnjevanja obveznih rezerv.

Kar zadeva absolutne vrednosti, je likvidnost v okviru prvega programa nakupa kritih obveznic, ki se je končal junija 2010, 7. maja 2013 znašala 46,1 milijarde EUR, potem ko so zapadli zneski v obravnavanem obdobju znašali 2,8 milijarde EUR. V istem obdobju so zapadla sredstva v okviru drugega programa nakupa kritih obveznic, ki se je končal 31. oktobra 2012, znašala 0,2 milijarde EUR, zato se je likvidnost v okviru drugega programa nakupa kritih obveznic zmanjšala in je 7. maja 2013 znašala 16,1 milijarde EUR, medtem ko se je neto vrednost poravnanih nakupov v okviru programa v zvezi s trgi vrednostnih papirjev, tudi zaradi zapadlih zneskov, zmanjšala za 4,4 milijarde EUR na 201,0 milijarde EUR, kolikor je znašala 7. maja 2013. S tedenskimi operacijami finega uravnavanja je bila absorbirana vsa likvidnost, ki je bila zagotovljena v okviru programa v zvezi s trgi vrednostnih papirjev, s čimer je bil nevtraliziran učinek na trgu, ki ga je imelo povečanje likvidnosti prek programa v zvezi s trgi vrednostnih papirjev.

Uporaba odprtih ponudb

Presežna likvidnost (opredeljena kot skupna ponujena likvidnost prek operacij ter odprta ponudba mejnega posojila minus avtonomni dejavniki in obvezne rezerve) je v obravnavanem obdobju v povprečju znašala 382,4 milijarde EUR (v prejšnjem obravnavanem obdobju pa 600,2 milijarde EUR). Uporaba odprte ponudbe mejnega posojila je ostala zelo nizka, in sicer 0,8 milijarde EUR (v primerjavi z 2,0 milijarde EUR v povprečju), povprečna uporaba odprte ponudbe mejnega depozita pa je padla z 219,7 milijarde EUR na 131,2 milijarde EUR. Delež presežne likvidnosti v okviru odprte ponudbe mejnega depozita je ostal relativno stabilen na ravni okrog 34% skupnih imetij presežne likvidnosti.

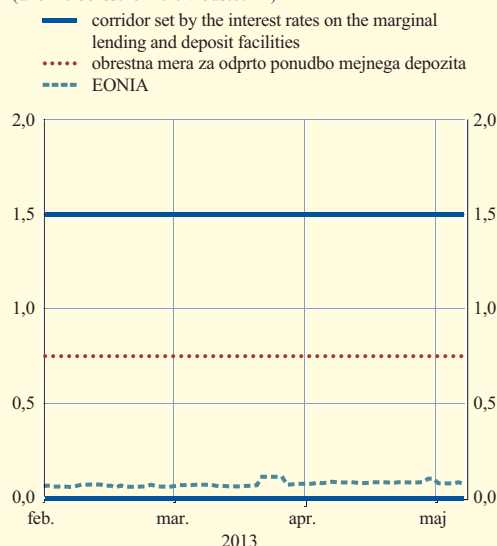
Obrestne mere

Ključne obrestne mere ECB so v obravnavanem obdobju ostale nespremenjene in znašale 0,75% za operacije glavnega refinanciranja, 1,50% za odprto ponudbo mejnega posojila in 0,00% za odprto ponudbo mejnega depozita.

Čeprav se je presežna likvidnost zmanjšala za 217,8 milijarde EUR (predvsem zaradi tedenskih odplačil zneskov likvidnosti, pridobljenih v obeh 3-letnih operacijah dolgoročnejšega refinanciranja), so bile likvidnostne razmere v obravnavanem obdobju še vedno zelo ohlapne. To se je pokazalo tudi v nizkih ravneh obrestne mere EONIA in drugih kratkoročnih obrestnih mer denarnega trga, ki so bile še naprej blizu obrestne mere za odprto ponudbo mejnega depozita. EONIA je v obravnavanem obdobju v povprečju znašala 0,074%, tj. 67,6 bazične točke manj kot obrestna mera glavnega refinanciranja, 27. februarja 2013 pa je dosegla rekordno nizko vrednost na ravni 0,056% (glej graf C).

Graf C EONIA in obrestna mera za odprto ponudbo mejnega depozita

(dnevne obrestne mere v odstotkih)

Vir: ECB.

2.4 TRGI OBVEZNIC

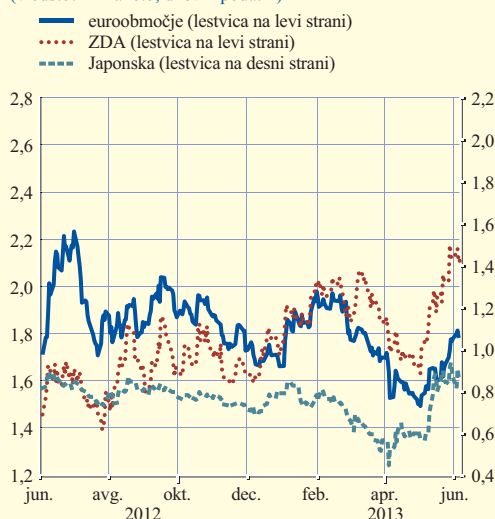
Kar zadeva gibanje donosnosti dolgoročnih državnih obveznic z boniteto AAA v euroobmočju od konca februarja do začetka junija 2013, se je donosnost v marcu in aprilu najprej zmanjšala zaradi naraščajoče zaskrbljenosti na trgih glede gospodarskih obetov v bližnji prihodnosti, nato pa se je ob koncu obravnavanega obdobja vrnila na prvotno raven in je znašala okrog 1,8%. Gibanja v ZDA so bila na splošno odraz gibanj v euroobmočju, čeprav se je donosnost dolgoročnih državnih obveznic ob koncu obravnavanega obdobja povečevala hitreje, tako da je bila na koncu višja za 30 bazičnih točk na ravni okrog 2,1%. V euroobmočju so se razmiki v donosnosti glede na donosnost nemških obveznic povečali zaradi domače negotovosti v nekaterih državah v marcu, nato pa so se ob koncu obravnavanega obdobja vrnila na prvotno raven ali pa so, v nekaterih primerih, dosegli še nižjo raven od prvotne. Negotovost glede prihodnjih gibanj na trgih obveznic v euroobmočju, merjena z implicitno volatilnostjo trgov obveznic, se je v začetku maja zmanjšala, ob koncu obravnavanega obdobja pa se je ponovno povečala. Gibanje implicitne volatilnosti trgov obveznic v ZDA je sledilo enakemu vzorcu. Tržni kazalniki še naprej kažejo, da so srednjeročna in dolgoročna inflacijska pričakovanja še vedno popolnoma skladna s stabilnostjo cen.

Med koncem februarja in 5. junijem je donosnost dolgoročnih državnih obveznic z boniteto AAA v euroobmočju ostala bolj ali manj nespremenjena, medtem ko se je donosnost dolgoročnih državnih obveznic v ZDA povečala za 30 bazičnih točk (glej graf 21). Ob koncu obravnavanega obdobja je donosnost v euroobmočju dosegla 1,8%, v ZDA pa 2,1%. Na Japonskem se je donosnost 10-letnih državnih obveznic, potem ko se je v povezavi z ukrepi denarne politike, ki jih je v začetku aprila sprejela japonska centralna banka, strmo zmanjšala, ob koncu obravnavanega obdobja pa se je ponovno povečala in dosegla skoraj 0,8%.

V prvih dveh mesecih obravnavanega obdobja se je donosnost dolgoročnih državnih obveznic z boniteto AAA v euroobmočju vztrajno zniževala. Na to so vplivali slabi makroekonomski obeti za euroobmočje, kot je mogoče sklepati iz objavljenih podatkov o poslovnih tendencah, zaposlenosti in proizvodni aktivnosti. Zaradi teh nerazveseljivih podatkov se je znižala raven prihodnjih obrestnih mer denarne politike, ki jo je pričakoval trg, kar je posledično dodatno pritisnilo na znižanje dolgoročnih obrestnih mer. Poleg tega sta objava reševalnega paketa za Ciper in ocenjena domača negotovost v nekaterih državah euroobmočja povzročili, da so se začeli vlagatelji do neke mere ponovno umikati k varnim naložbam v korist držav z boniteto AAA. Zato je 2. maja donosnost državnih obveznic euroobmočja z boniteto AAA dosegla rekordno nizko raven blizu 1,5%. Nato se je povečala, ko so se pretekli umiki k varnim naložbam do neke mere preusmerili. Slednje je bilo posledica zmanjšanja ocenjene domače negotovosti v nekaterih državah euroobmočja, zaradi česar so se prav tako občutno zmanjšale likvidnostne

Graf 21 Donosnost dolgoročnih državnih obveznic

(v odstotkih na leto; dnevni podatki)

Viri: EuroMTS, ECB, Bloomberg in Thomson Reuters.

Opombi: Donosnost dolgoročnih državnih obveznic se nanaša na 10-letne obveznice ali obveznice z najbližjo drugačno zapadlostjo. Donosnost obveznic euroobmočja temelji na podatkih ECB za obveznice z bonitetno oceno AAA, ki trenutno vključuje obveznice Avstrije, Finske, Francije, Nemčije in Nizozemske.

premije za nemške državne obveznice v primerjavi z likvidnostnimi premijami za 10-letne agencijske obveznice ter dosegle najnižjo raven od avgusta 2010.

Donosnost dolgoročnih državnih obveznic v ZDA je sledila enakemu vzorcu, čeprav je bila, zlasti proti koncu obravnavanega obdobja, višja. V marcu in aprilu je k trendu upadanja donosnosti 10-letnih državnih obveznic prispeval sklep ameriške centralne banke, s katerim je mesečni obseg programa nakupa vrednostnih papirjev ohranila na ravni 85 milijard USD ter ponovno potrdila svojo v prihodnost usmerjeno denarno politiko. Objavljeni gospodarski podatki so bili do sredine aprila še vedno na splošno mešani, pri čemer so se nekateri anketni podatki izkazali za manj ugodne od pričakovanih, verjetno zaradi zaskrbljenosti glede potencialnega učinka zmanjševanja javne porabe. Zato je 2. maja donosnost 10-letnih državnih obveznic padla na 1,6%, kar je najnižja raven v letu 2013. Nato se je donosnost dolgoročnih državnih obveznic ZDA precej povečala in je ob koncu obravnavanega obdobja znašala okrog 2,1%, k čemur so prispevali objavljeni gospodarski podatki, ki so bili boljši od pričakovanih, ter razprava o postopnem zmanjšanju nakupov vrednostnih papirjev.

Japonska centralna banka je v začetku aprila občutno spremenila svoj okvir denarne politike. Med drugim je mesečni znesek nakupov japonskih državnih obveznic povečala na 7 bilijonov JPY. Ta odločitev je povzročila, da se je donosnost dolgoročnih japonskih državnih obveznic gibala nekoliko volatilno. Donosnost 10-letnih obveznic je 4. aprila najprej padla na rekordno nizko raven (0,4%), nato pa se je ob koncu obravnavanega obdobja strmo zvišala na 0,8% ob močnejši rasti BDP od pričakovane v prvem četrtletju 2013 in negotovosti glede učinka spremembe denarne politike japonske centralne banke na trg v prihodnosti.

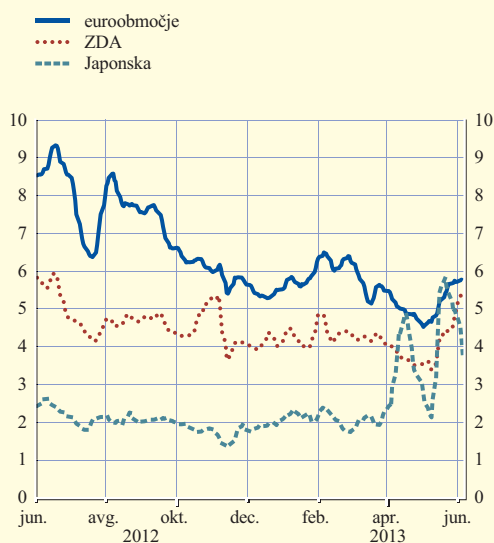
V obravnavanem obdobju so bila gibanja v težavnih segmentih trga državnih obveznic euroobmočja mešana. Do sredine marca se je donosnost še naprej zmanjševala, na kar je vplivalo ocenjeno zmanjšanje tveganja izjemnih dogodkov, ki je bilo povezano z lansko napovedjo dokončnih denarnih transakcij. Kljub temu se je ocenjeno tveganje po objavi reševalnega paketa za Ciper nekoliko povečalo, zaradi česar se je donosnost obveznic nekaterih držav euroobmočja, ki so v težavah, zmerno zvišala. Vendar pa se je v aprilu in maju donosnost obveznic teh držav zmanjšala zaradi pozitivnih novic, vključno s tem, da je Euroskupina odobrila sedemletno podaljšanje posojil, odobrenih Irski in Portugalski, da je ciprski parlament potrdil dogovor o pomoči EU, da je bonitetna agencija Fitch zvišala bonitetno oceno Grčije za eno stopnjo na B– s stabilnimi obeti, ter da je Euroskupina odobrila izplačilo naslednjega obroka pomoči Grčiji. Izboljšale so se tudi razmere na primarnem trgu z uspešno izvedenimi avkcijami obveznic in zakladnih menic v Italiji, Španiji, na Portugalskem in v Sloveniji, k čemur je pozitivno prispevala vrnitev tujih vlagateljev. Vendar pa se je donosnost v nekaterih težavnih segmentih trga državnih obveznic euroobmočja ob koncu obravnavanega obdobja znova nekoliko povečala.

V obravnavanem obdobju se je negotovost vlagateljev glede kratkoročnih gibanj na trgih obveznic, merjena z implicitno volatilnostjo, izpeljana iz opcij, v euroobmočju in ZDA sprva do začetka maja zmanjševala in je dosegla 4,3% oziroma 3,1% (glej graf 22), nato pa se je ob koncu tega obdobja povečala na 5,8% oziroma 5,5%. Nasprotno se je implicitna volatilnost trgov obveznic na Japonskem, potem ko je japonska centralna banka v začetku aprila spremenila strategijo svoje denarne politike, precej povečala in sredi maja dosegla raven blizu 6%, nato pa se je ob koncu obravnavanega obdobja ponovno zmanjšala.

Nominalno donosnost dolgoročnih državnih obveznic euroobmočja je mogoče razčleniti na realno donosnost in inflacijska pričakovanja. V zvezi s tem se je donosnost 10- in 5-letnih indeksiranih državnih obveznic v euroobmočju od 1. marca do začetka aprila, ko so negativni gospodarski obeti

Graf 22 Implicitna volatilitnost trga državnih obveznic

(v odstotkih; dnevni podatki)

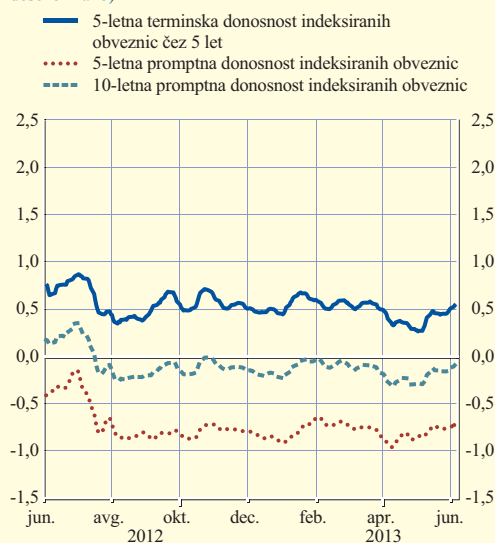

Vir: Bloomberg.

Opombe: Implicitna volatilitnost trga državnih obveznic je merilo negotovosti, ki kratkoročno (do treh mesecev) spremlja cene 10-letnih državnih obveznic Nemčije in ZDA. Temelji na tržnih vrednostih opcijskih pogodb, s katerimi se trguje na podlagi teh obveznic. Bloomberg uporablja implicitno volatilitnost najbližje izvršilne cene pri denarju (at-the-money) za prodajne in nakupne opcije z uporabo terminskih pogodb, ki zapadejo v najbližjem mesecu.

Graf 23 Donosnost brezkuponskih indeksiranih obveznic v euroobmočju

(v odstotkih na leto; 5-dnevne drseče sredine dnevni podatkov; desezonirano)

Vira: Thomson Reuters in izračuni ECB.

Opombi: Od konca avgusta 2011 so realne stopnje donosa izračunane kot povprečje ločenih realnih stopenj donosa za Francijo in Nemčijo, tehtano z BDP. Pred tem datumom so bile realne stopnje donosa izračunane z ocenjevanjem kombinirane krivulje realne donosnosti za Francijo in Nemčijo.

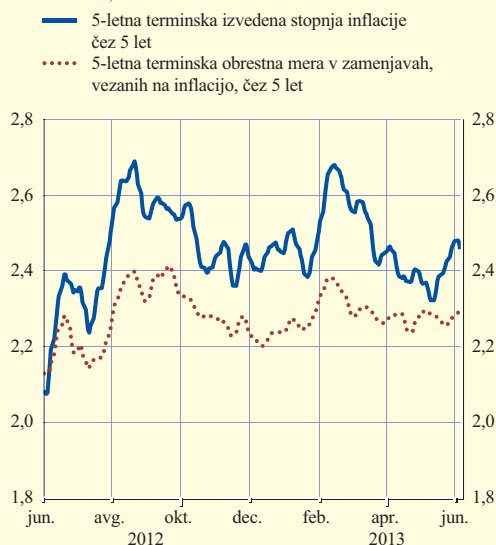
vplivali na realne obrestne mere, zmanjšala za okrog 20 bazičnih točk. Nato se je realna donosnost povečala za okrog 20 bazičnih točk in dosegla $-0,1\%$ oziroma $-0,7\%$ (glej graf 23). Implicitne terminske realne obrestne mere v euroobmočju pri daljših zapadlostih (petletne čez pet let) so se gibale enako in so obravnavano obdobje končale na rahlo višji ravni, tj. $0,55\%$.

Kar zadeva kazalnike dolgoročnih inflacijskih pričakovanj v euroobmočju, ki temeljijo na finančnih trgih, so se 5-letne terminske izvedene stopnje inflacije čez pet let, izpeljane iz nominalnih in indeksiranih obveznic, znižale za skoraj 10 bazičnih točk, tako da so ob koncu obravnavanega obdobja znašale okrog $2,5\%$ (glej graf 24). Terminalska obrestna mera v obrestnih zamenjavah, vezanih na inflacijo, je ostala približno nespremenjena in je ob koncu istega obdobja znašala okrog $2,3\%$. Tržni kazalniki na splošno kažejo, da inflacijska pričakovanja ostajajo trdno zasidrana na ravni, ki je skladna s stabilnostjo cen.

Dolgoročno donosnost državnih obveznic euroobmočja je mogoče razčleniti tudi na pričakovanja glede prihodnjih kratkoročnih obrestnih mer, npr. obrestnih mer čez noč, in premij za tveganje (glej graf 25). V zvezi s tem se je krivulja, ki kaže implicitne terminske obrestne mere čez noč v euroobmočju, v obravnavanem obdobju premaknila navzdol pri vseh zapadlostih. Pri kratkih zapadlostih je bil premik zelo majhen, pri daljših zapadlostih pa se je znižala za okrog 10 bazičnih točk. Kot že omenjeno, so bila ta gibanja predvsem posledica slabših gospodarskih obetov in spremljajočih tržnih pričakovanj glede nižjih ključnih obrestnih mer ECB.

Graf 24 Izvedene stopnje inflacije na podlagi brez kuponov instrumentov in obrestne mere v zamenjavah na inflacijo v euroobmočju

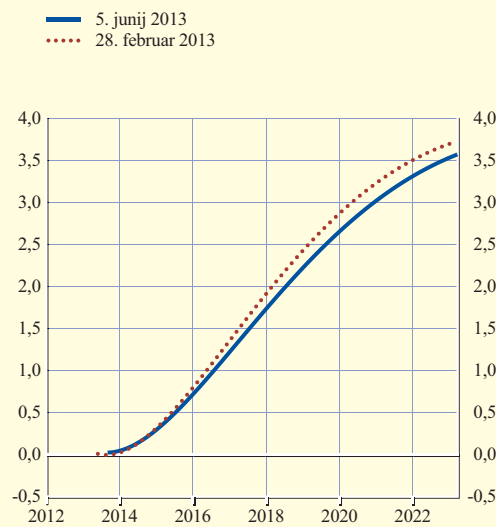
(v odstotkih na leto; 5-dnevne drseče sredine dnevni podatkov; desezonirano)

Vira: Thomson Reuters in izračuni ECB.
Opombi: Od konca avgusta 2011 so izvedene stopnje inflacije izračunane kot povprečje ločeno ocenjenih izvedenih stopenj inflacije za Francijo in Nemčijo, tehtano z BDP. Pred tem datumom so bile izvedene stopnje inflacije izračunane tako, da so se stopnje donosa iz krivulje nominalne donosnosti euroobmočja na podlagi obveznic z boniteto AAA primerjale s kombinirano krivuljo realne donosnosti, izpeljane iz francoskih in nemških indeksiranih državnih obveznic.

Graf 25 Implicitne termenske obrestne mere čez noč v euroobmočju

(v odstotkih na leto; dnevni podatki)

Viri: ECB, EuroMTS (osnovni podatki) in Fitch Ratings (bonitetne ocene).
Opombe: Krivulja implicitne termenske donosnosti, ki je izpeljana iz časovne strukture obrestnih mer na trgu, odraža pričakovanja trga glede ravni kratkoročnih obrestnih mer v prihodnje. Metoda izračunavanja krivulje implicitne termenske donosnosti je opisana v razdelku „Euro area yield curve“ na spletni strani ECB. Za izračun so se uporabili podatki o donosnosti državnih obveznic z oceno AAA v euroobmočju.

Med koncem februarja in 5. junijem so se razmiki v donosnosti podjetniških obveznic s prvovrstno bonitetno oceno v euroobmočju (glede na indeks Merrill Lynch za državne obveznice držav EMU z boniteto AAA), na splošno zmanjšali v vseh bonitetnih razredih. Edina izjema je bil razmik v donosnosti podjetniških obveznic z boniteto AAA, ki so jih izdale nefinančne družbe. Zmanjšanje je bilo najizrazitejše pri nižjih bonitetnih razredih. Na začetku obravnavanega obdobja so se razmiki pri finančnih izdajateljih na splošno povečali, medtem ko so se razmiki pri nefinančnih izdajateljih zmanjšali ali se niso spremenili. Tako so se od 1. marca do 4. aprila razmiki pri vseh finančnih izdajateljih povečali za okrog 10 bazičnih točk. Na povečanje razmikov v donosnosti obveznic finančnih izdajateljev v tem obdobju je verjetno vplivala zaskrbljenost trgov glede morebitnih posledic, ki bi jih dogovor v zvezi s Ciprom imel za prihodnje prestrukturiranje bank na ravni euroobmočja. Vendar pa so se v aprilu razmiki začeli gibati enotno in se na splošno zmanjšali pri vseh sektorjih. Od začetka aprila so se razmiki pri finančnih izdajateljih namreč izrazito zmanjšali, in sicer za okrog 15 bazičnih točk pri obveznicah z boniteto AAA in za okrog 50 bazičnih točk pri obveznicah z boniteto BBB. Zmanjšali so se tudi razmiki pri nefinančnih izdajateljih, čeprav v manjši meri, in sicer za okrog 10 bazičnih točk pri obveznicah z boniteto AA in za okrog 30 bazičnih točk pri obveznicah z boniteto BBB. V okvirju 4 so analizirani pribitki na podjetniške obveznice od leta 2012 in dejavniki, ki so spodbujali takšna gibanja.

Okvir 4

NOVEJŠA GIBANJA PRIBITKOV NA PODJETNIŠKE OBVEZNICE, KI SO JIH IZDALE NEFINANČNE DRUŽBE EUROOBMOČJA

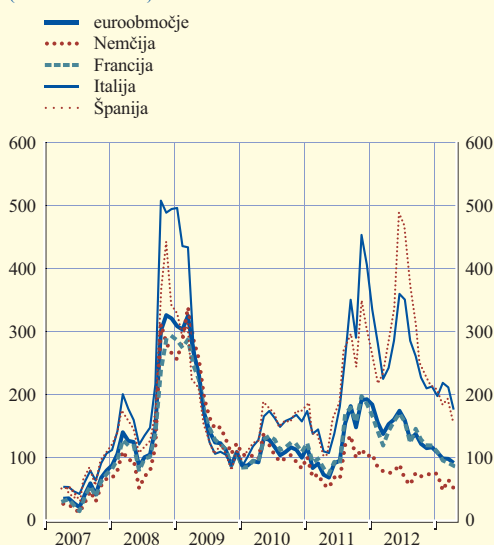
Spremljanje pribitkov na podjetniške obveznice je pomembno za transmisijo denarne politike, ker ti pribitki vplivajo na povezavo med ključnimi obrestnimi merami centralne banke in stroški financiranja podjetniškega sektorja. Od sredine leta 2012 pribitki na podjetniške obveznice v euroobmočju – opredeljeni kot razlika med donosnostjo obveznic, ki so jih izdale nefinančne družbe v euroobmočju, in primerljivimi obrestnimi merami v obrestnih zamenjavah – sledijo trendu zniževanja. Toda to prikriva heterogena gibanja pribitkov na podjetniške obveznice med posameznimi državami euroobmočja, saj ostajajo v državah v težavah precej višji. V tem okvirju je predstavljena analiza teh gibanj.

Trend zniževanja pribitkov na podjetniške obveznice in rahlo zmanjšanje heterogenosti med državami euroobmočja

Po dveh 3-letnih operacijah dolgoročnejšega refinanciranja so pribitki na podjetniške obveznice od konca leta 2011 strmo upadli, nato pa so se v drugem četrtletju 2012 spet obrnili in dosegli visoke ravni. Od napovedi dokončnih denarnih transakcij ti pribitki sledijo neprekinjenemu trendu zniževanja. Od julija 2012 na primer so pribitki na prvovrstne podjetniške obveznice (glej graf A) upadli za 70 bazičnih točk, medtem ko so se pribitki na visoko donosne podjetniške obveznice (glej graf B) zmanjšali za približno 300 bazičnih točk. Ob koncu aprila 2013 je povprečni prihodek na obveznice nefinančnih družb v euroobmočju kot celoti znašal blizu 350

Graf A Pribitki na prvovrstne obveznice nefinančnih družb v euroobmočju in izbranih državah euroobmočja

(v bazičnih točkah)

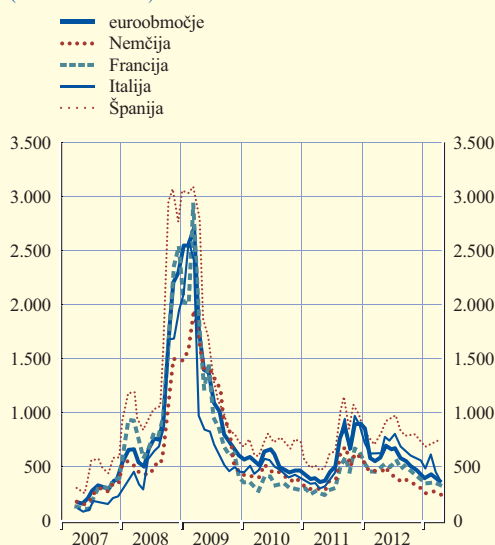

Vira: Merrill Lynch in izračuni ECB.

Opombe: Zadnji podatki se nanašajo na april 2013. Pribitki so izračunani glede na obrestne mere v obrestnih zamenjavah ob upoštevanju prilagoditev zapadlosti. Povprečni preostali čas do zapadlosti je od tri do šest let.

Graf B Pribitki na visoko donosne obveznice nefinančnih družb v euroobmočju in izbranih državah euroobmočja

(v bazičnih točkah)

Vira: Merrill Lynch in izračuni ECB.

Opombe: Zadnji podatki se nanašajo na april 2013. Pribitki so izračunani glede na obrestne mere v obrestnih zamenjavah ob upoštevanju prilagoditev zapadlosti. Povprečni preostali čas do zapadlosti je od tri do šest let.

bazičnih točk v segmentu obveznic špekulativnega razreda in 90 bazičnih točk v segmentu prvovrstnih obveznic. Ti pribitki so se približali zgodovinsko nizkim ravnam, zabeleženim leta 2007,¹ ko je pribitek na obveznice špekulativnega razreda znašal približno 280 bazičnih točk, na prvovrstne obveznice pa 45 bazičnih točk.

Kar zadeva posamezne države, pa je heterogenost med državami, ki so oziroma niso v težavah, še vedno precejšnja. V Nemčiji in Franciji na primer so se pribitki na prvovrstne podjetniške obveznice skoraj vrnil na ravni iz leta 2007, medtem ko so v Španiji in Italiji še vedno dosti višji kot leta 2007, čeprav so se od septembra 2012 precej zmanjšali. Gledano v celoti, se je heterogenost pribitkov na podjetniške obveznice v euroobmočju – merjeno na primer s standardnim odklonom, izračunanim za izbrane države euroobmočja² – začela zmanjševati septembra 2012 po napovedi dokončnih denarnih transakcij, vendar vseeno ostaja velika.

Obsežnejše izdajanje in manjša cenovna diskriminacija med bonitetnimi ocenami

Zmanjševanje pribitkov na podjetniške obveznice v euroobmočju bi bil lahko znak, da se odnos vlagateljev do tveganja spreminja tako z vidika dojemanja tveganja kot tudi z vidika nenaklonjenosti tveganju. To se kaže v obsežnejšem izdajanju obveznic z nižjo boniteto in v manjši cenovni diskriminaciji med dolžniškimi instrumenti, ki so jih izdale družbe z različnimi bonitetnimi ocenami. Prvič, skupno izdajanje podjetniških obveznic v euroobmočju je bilo leta 2012 veliko, v visoko donosnem segmentu pa je leta 2012 in v mesecih do junija 2013 celo doseglo rekordne ravni (glej graf C). Polega tega je delež visoko donosnih obveznic v skupnem izdajanju dolžniških instrumentov s strani nefinančnih družb v euroobmočju v prvem četrtletju 2013 znašal 31%, kar je precej nad dolgoročnim povprečjem od leta 1999 dalje (13%). Medtem ko lahko del povečanega izdajanja visoko donosnih obveznic odraža večjo pripravljenost vlagateljev na sprejemanje višjega tveganja, pa je lahko tudi posledica učinkov sestave, ki izhajajo iz večjega števila primerov znižanja bonitete družb, ter posledica nadomeščanja bančnega financiranja s tržnim dolžniškim financiranjem, podobno kot v obdobju 2009–2010. Drugič, spremenjen odnos do kreditnega tveganja je razviden iz manjše cenovne diskriminacije do dolžniških instrumentov, ki so jih izdale družbe z nižjimi bonitetnimi ocenami. Vrzal med pribitki na prvovrstne obveznice in na visoko donosne podjetniške obveznice je na primer aprila 2013 znašala 270 bazičnih točk v primerjavi z rekordno vrednostjo 700 bazičnih točk, ki je bila zabeležena novembra 2011. Vseeno je bilo zmanjšanje pribitkov med različnimi bonitetnimi kategorijami pred krizo še bolj izrazito, saj je ta razlika maja 2007 znašala samo 120 bazičnih točk. To kaže, da vlagatelji trenutno še vedno bolj diskriminirajo med različnimi kategorijami tveganja kot pred krizo.

Temeljni ekonomski dejavniki, ki določajo pribitke na podjetniške obveznice

Pribitki na podjetniške obveznice predstavljajo nadomestilo, ki ga vlagatelji zahtevajo za pričakovane izgube zaradi neizpolnitve finančnih obveznosti (tj. zmožek verjetnosti neplačila in pričakovane izgube ob neplačilu) ter za odpor do negotovosti glede takšnih izgub. Poleg tega lahko vsebujejo nadomestilo za številna nekreditna tveganja, kot je na primer premija za likvidnostno tveganje, tj. dodatno nadomestilo, ki ga vlagatelji terjajo za tveganje, da morda ne bodo mogli prodati svoje terjatve, razen z znatnim diskontom. Od konca leta 2011

1 Za to obdobje je bilo značilno upadanje pribitkov ob iskanju višjih donosov, kar naj bi med vlagatelji privedlo do večje nagnjenosti k tveganju. Zaradi tega je potrebna previdnost pri interpretaciji tega obdobja kot merila primerjave z vidika vrednotenja tveganj.

2 Zaradi omejene razpoložljivosti podatkov je standardni odklon izračunan na podlagi naslednjih držav: Nemčije, Francije, Španije, Italije, Nizozemske in Belgije.

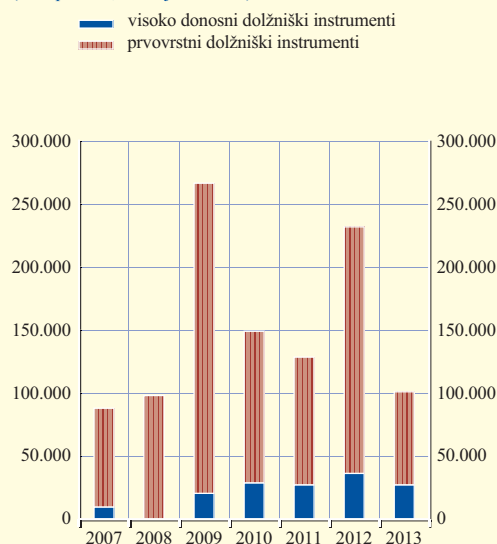
je gibanje pribitkov na podjetniške obveznice spodbujalo več takšnih dejavnikov v okolju, ki so ga zaznamovali številni ukrepi politik, kot so na primer 3-letne operacije dolgoročnejšega refinanciranja in napoved dokončnih denarnih transakcij.

Prvič, ponovno povečanje pribitkov do julija 2012 je mogoče pojasniti s poslabšanjem makroekonomskih razmer, kar je privedlo do porasta pričakovanih izgub zaradi neizpolnitve finančnih obveznosti, kot se je deloma pokazalo v večji pričakovani pogostosti zamude plačila s strani nefinančnih družb euroobmočja, ki kotirajo na borzi (glej graf D). Po napovedi dokončnih denarnih transakcij septembra 2012, zaradi česar se je zmanjšalo dojemanje tveganja, povezanega s finančnim premoženjem v eurih, je pričakovana pogostost zamude plačila začela postopno upadati skupaj s pribitki na podjetniške obveznice. Vseeno je pričakovana pogostost zamude plačila na ravni euroobmočja ostala razmeroma visoka, gledano zgodovinsko in v razmerju do pribitkov na podjetniške obveznice. Medtem ko je pričakovana pogostost zamude plačila med nefinančnimi družbami euroobmočja leta 2007 v povprečju znašala 0,1%, je marca 2013 ob oslabljenih gospodarskih obetih dosegla 0,9%.³ To kaže na morebitno izkrivljanje razmerja med pribitki na podjetniške obveznice in verjetnostjo neplačila. Kar zadeva heterogenost pribitkov med državami (glej graf A), je to mogoče pojasniti s precejšnjo heterogenostjo med državami euroobmočja glede pričakovane pogostosti zamude plačila (glej graf D).

Drugič, okolje nizkih obrestnih mer in izjemni ukrepi denarne politike, sprejeti po vsem svetu, so spodbudili vlagatelje k iskanju investicijskih priložnosti, ki ponujajo višje donose. To je

Graf C Izdajanje dolžniških instrumentov s strani nefinančnih družb v euroobmočju

(letni podatki; v milijonih EUR)

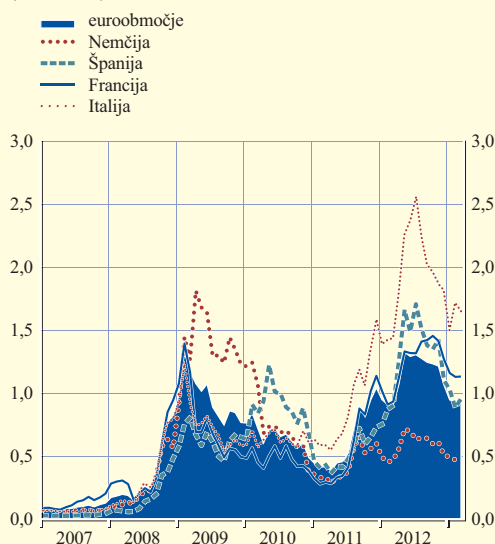

Vira: Dealogic in izračuni ECB.

Opomba: Podatki za leto 2013 zajemajo obdobje od januarja do maja.

Graf D Pričakovana pogostost zamude plačila s strani nefinančnih družb euroobmočja, ki kotirajo na borzi

(v odstotkih)

Vira: Moody's KMV in izračuni ECB.

Opombe: Pričakovana pogostost zamude plačila je opredeljena kot verjetnost, da bo vrednost sredstev določenega podjetja čez eno leto padla pod točko neizpolnjevanja finančnih obveznosti. Za vsako državo in za euroobmočje izračun temelji na povprečju posameznih pričakovanih pogostosti zamude plačila, tehtano s skupnimi sredstvi. Zadnji podatki se nanašajo na marec 2013.

³ Vendar ko primerjamo pričakovano pogostost zamude plačila s pribitki na podjetniške obveznice, ne smemo pozabiti, da različni kazalniki ne zajemajo nujno istih gospodarskih družb.

splošno priljubljenost bolj tvegane finančne premoženja, kot so na primer podjetniške obveznice. Povpraševanje vlagateljev se je sprva usmerilo k podjetniškim obveznicam z višjo boniteto in nato vzdolž kreditnega spektra k podjetniškim obveznicam z nižjo boniteto.

Tretjič, zgoraj omenjena povečana aktivnost izdajanja kaže, da so se likvidnostne razmere na trgu podjetniških obveznic izboljšale, kar je najbrž prispevalo tudi k zmanjšanju likvidnostne premije v pribitkih.

Povzamemo lahko, da so pribitki na obveznice nefinančnih družb v euroobmočju absolutno sicer dosegli zgodovinsko nizko vrednost, vendar pribitki ostajajo nekoliko nad ravni, zabeleženo leta 2007. Polega tega se je obseg izdajanja leta 2012 precej okreplil, zlasti pri dolžniških instrumentih z nižjo boniteto. To na splošno kaže na normalizacijo tržnih razmer, kar omogoča boljšo transmisijo denarne politike. Obenem možnost, da v nekaterih tržnih segmentih ocenjevanje dejanskih tveganj ni zadostno, terja natančno spremljanje.

2.5 DELNIŠKI TRGI

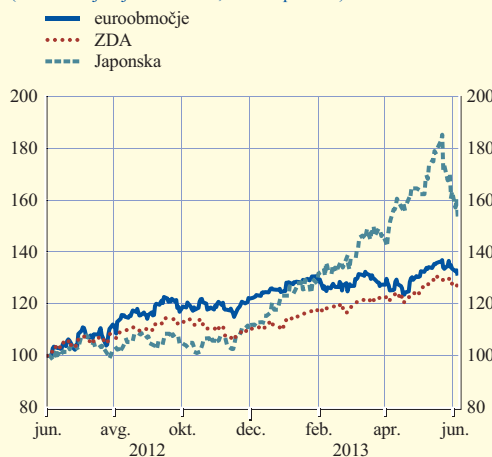
Med koncem februarja in 5. junijem 2013 so se tečaji delnic v euroobmočju zvišali za okrog 3%, v ZDA pa za 6%. V gospodarskem okolju, zaznamovanem s šibko dinamiko rasti, sta na gibanja tečajev delnic v euroobmočju še naprej vplivala predvsem zmanjševanje domače negotovosti in nizka donosnost drugih instrumentov, na primer obveznic. V ZDA so na gibanje tečajev delnic spodbudno vplivali znaki okrevanja gospodarske aktivnosti in dobiček podjetij, ki je beležil nekoliko boljše rezultate od pričakovanih. Negotovost na delniških trgih v euroobmočju, merjena z implicitno volatilnostjo, se je v obravnavanem obdobju rahlo zmanjšala. Na začetku junija je znašala približno toliko kot povprečna raven, zabeležena v obdobju od druge polovice leta 2012.

Med koncem februarja in 5. junijem se je sestavljeni delniški indeks v euroobmočju zvišal za okrog 3%, primerljivi indeks v ZDA pa za 6% (glej graf 26). V euroobmočju so se tečaji delnic finančnega sektorja zvišali za 4%, tečaji delnic nefinančnega sektorja pa za 2%. Obenem so se v ZDA tečaji delnic finančnega sektorja (8%) odrezali bolje od tečajev delnic nefinančnega sektorja (5%). Za primerjavo: širši delniški indeks na Japonskem se je v treh mesecih do začetka junija zvišal za okrog 13%.

Tečaji delnic v euroobmočju so porasli kljub številnim neugodnim objavljenim podatkom, vključno s podatki o BDP za prvo četrtletje in ključnimi anketnimi kazalniki. K pozitivnemu gibanju delniških trgov sta prispevala zmanjšanje domače negotovosti in nizka donosnost drugih naložb, kot so na primer državne in podjetniške obveznice (glej razdelek 2.4).

Graf 26 Indeksi cen delnic

(indeksi: 1. junij 2012 = 100; dnevni podatki)

Vir: Thomson Reuters.

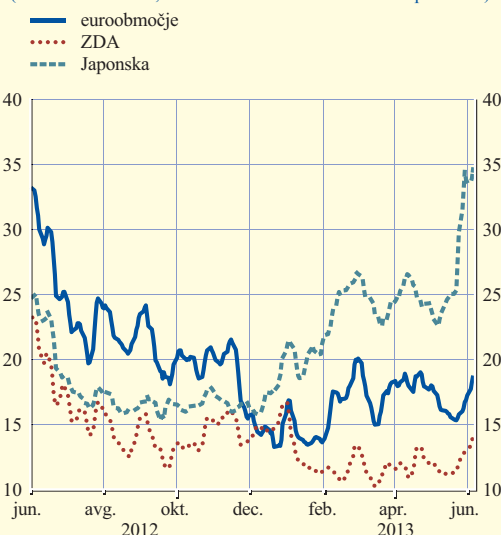
Opomba: Indeks Dow Jones EURO STOXX Broad za euroobmočje, indeks Standard & Poor's 500 za ZDA in indeks Nikkei 225 za Japonsko.

V ZDA so na delniške trge do neke mere spodbudno vplivali znaki okrevanja gospodarske aktivnosti. Medtem ko so bili objavljeni gospodarski podatki še naprej mešani, so bila gibanja na stanovanjskem trgu in trgu dela precej pozitivna. Na splošno so na razpoložanje na trgih spodbudno vplivali tudi objavljeni podatki o dobičku podjetij, čeprav je bila rast prodaje v večini primerov nižja od pričakovane. Proti koncu obravnavanega obdobja so tržne špekulacije o zmanjšanju kvantitativnega popuščanja negativno vplivale na tečaje delnic. Na Japonskem so tečaji delnic še naprej strmo naraščali, potem ko je japonska centralna banka napovedala nove ukrepe denarne politike in je bila v prvem četrtletju 2013 zabeležena presenetljivo visoka rast BDP. Proti koncu obravnavanega obdobja so se cene lastniških vrednostnih papirjev ob visoki volatilitnosti znižale, zaradi česar je bilo skupno zvišanje omejeno.

Negotovost na delniških trgih v euroobmočju, merjena z implicitno volatilitnostjo, se je v obravnavanem obdobju rahlo zmanjšala (z 20% konec februarja na 19%). V ZDA se je rahlo povečala, vendar je bila z okrog 14% še naprej nižja kot v euroobmočju (glej graf 27). Čeprav se je proti koncu obravnavanega obdobja implicitna volatilitnost v obeh gospodarskih območjih povečala, deloma zato, ker so trgi špekulirali o zmanjšanju kvantitativnega popuščanja v ZDA, je bila približno na ravni povprečja, zabeleženega v obdobju od druge polovice leta 2012.

Graf 27 Implicitna volatilitnost delniških trgov

(v odstotkih na leto; 5-dnevna drseča sredina dnevnih podatkov)

Vir: Bloomberg.

Opombi: Časovna vrsta implicitne volatilitnosti odraža pričakovan standardni odklon spremembe cen delnic v odstotkih v obdobju do 3 mesecev, kot jih kažejo cene opcij na indekse tečajev delnic. Indeksi tečajev delnic, na katere se nanaša implicitna volatilitnost, so Dow Jones EURO STOXX 50 za euroobmočje, Standard & Poor's 500 za ZDA in Nikkei 225 za Japonsko.

Tabela 6 Spremembe cen panožnih indeksov Dow Jones EURO STOXX

(spremembe v odstotkih; ob koncu obdobja)

	EURO STOXX	Bazični materiali	Potrošniške storitve	Potrošniško blago	Nafta in plin	Finance	Zdravstve- no varstvo	Industrija	Tehno- logija	Tele- komuni- kacije	Javne gospodar- ske službe
Delež sektorja v tržni kapitalizaciji	100,0	10,6	7,1	18,0	6,7	21,5	6,4	14,9	5,1	4,1	5,7
Spremembe cen											
2012 I	9,5	14,2	5,2	15,3	1,4	11,3	5,5	12,7	21,6	-5,0	1,3
2012 II	-8,4	-8,3	-5,3	-4,6	-9,3	-13,7	5,0	-8,5	-16,1	-10,6	-8,2
2012 III	7,9	13,2	8,3	5,7	7,7	12,0	7,4	6,5	10,8	-1,0	2,1
2012 IV	6,8	6,0	9,4	8,8	0,8	11,5	4,2	9,7	12,1	-8,1	-4,0
2013 I	2,0	1,1	10,1	7,9	-3,7	-5,1	10,9	4,9	3,9	-3,1	-4,4
apr. 2013	2,3	0,3	0,6	-0,5	2,8	7,7	2,0	-0,9	-0,3	6,1	6,1
maj 2013	2,5	4,0	0,2	3,4	0,1	4,3	-0,9	4,7	3,3	-3,9	-2,1
28. feb. - 5. jun. 2013	2,6	1,7	1,8	2,8	0,8	3,9	6,2	1,8	1,3	2,2	2,6

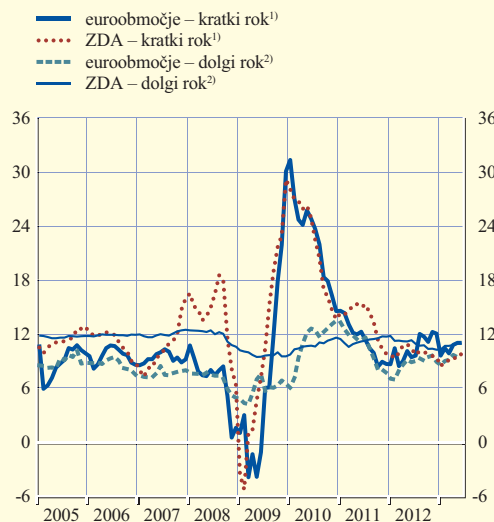
Vira: Thomson Reuters in izračuni ECB.

V obravnavanem obdobju so se zvišali vsi sektorski podindeksi na delniških trgih v euroobmočju (glej tabelo 6). Najizraziteje so porasli tečaji delnic v zdravstvenem in finančnem sektorju, in sicer za okrog 6% oziroma 4%. V ZDA so k spremembam sektorskih podindeksov najbolj prispevali zdravstveni sektor, finančni sektor in sektor potrošniških storitev, katerih delnice so pridobile več kot 8% vrednosti. Sektor bazičnih materialov ter sektor nafte in plina v euroobmočju in ZDA sta ob padanju cen nafte in primarnih surovin zaostajala.

Na podlagi podatkov o dobičku finančnih in nefinančnih družb v euroobmočju, vključenih v indeks Dow Jones EURO STOXX, se je negativna stopnja rasti dejanskega dobička, izračunana za preteklih dvanajst mesecev, v obravnavanem obdobju okrepila, tako da se je z okrog -4% v februarju zmanjšala na okrog -6% v maju. Finančni sektor je še vedno beležil visoko negativno stopnjo rasti dobička, ki se je v zadnjih treh mesecih še rahlo poslabšala (na -21%, v primerjavi z -20% v februarju). Kljub temu so objave dobička finančnih podjetij, ker so bile boljše od pričakovanj trgov, povzročile, da so se tečaji delnic teh podjetij nekoliko zvišali. Po drugi strani je bila rast dobička nefinančnih podjetij prav tako negativna, čeprav le v majhni meri. Na splošno je bil dobiček, ki so ga objavila nefinančna podjetja, nižji od pričakovanj trgov, vendar pa to ni bistveno vplivalo na splošno gibanje delniških trgov. Udeleženci na trgu pričakujejo, da se bo dobiček na delnico podjetij v prihodnjih 12 mesecih izboljšal (za 11%), obenem pa napovedujejo, da se bo dolgoročna rast dobička na delnico rahlo povečala na okrog 9% na leto, kar je približno nespremenjeno glede na februarsko napoved (glej graf 28).

Graf 28 Pričakovana rast podjetniškega dobička na delnico v ZDA in euroobmočju

(v odstotkih na leto; mesečni podatki)

Vira: Thomson Reuters in izračuni ECB.

Opomba: Pričakovana rast dobička podjetij znotraj indeksa Dow Jones EURO STOXX za euroobmočje in znotraj indeksa Standard & Poor's 500 za ZDA.

1) Kratki rok se nanaša na pričakovanja analitikov o dobičku za prihodnjih 12 mesecev (letne stopnje rasti).

2) Dolgi rok se nanaša na pričakovanja analitikov o dobičku za 3- do 5-letno obdobje (letne stopnje rasti).

2.6 FINANČNI TOKOVI IN FINANČNI POLOŽAJ NEFINANČNIH DRUŽB

Od januarja do aprila 2013 so realni stroški financiranja za nefinančne družbe v euroobmočju ostali stabilni, kar je bilo posledica dejstva, da je zmanjšanje stroškov tržnega dolžniškega financiranja in lastniškega kapitala odtehtalo povečanje stroškov bančnih posojil. Na področju finančnih tokov so se bančna posojila nefinančnim družbam od januarja do aprila 2013 še naprej zmanjševala po skoraj enaki medletni stopnji kot ob koncu leta 2012. Zmanjšanje posojil je bilo predvsem posledica zaostrenih pogojev bančnega posojanja v nekaterih delih euroobmočja in šibke gospodarske aktivnosti. Slednje je tudi razlog za upočasnitev izdajanja dolžniških vrednostnih papirjev, ki je sicer ostalo visoko zaradi ugodnih cenovnih pogojev in morebitnega nadomeščanja bančnih posojil z alternativnimi viri financiranja.

POGOJI FINANCIRANJA

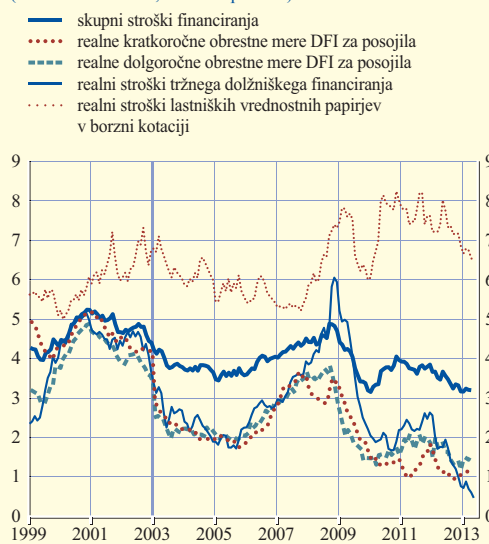
Realni stroški zunanjega financiranja za nefinančne družbe v euroobmočju, izračunani s tehtanjem stroškov različnih finančnih virov na podlagi njihovih stanj (popravljenih za učinke vrednotenja), so od januarja do aprila 2013 ostali stabilni na ravni 3,2% (glej graf 29), ker je znižanje stroškov tržnega dolžniškega financiranja in lastniškega kapitala odtehtalo povišanje stroškov bančnih posojil. V obravnavanem obdobju so se realni stroški lastniškega kapitala in realni stroški tržnega dolžniškega financiranja zmanjšali za okoli 10 bazičnih točk na 6,6% oziroma 0,6%. Nasprotno so se od januarja do aprila 2013 nekoliko povečale kratkoročne in dolgoročne obrestne mere za posojila nefinančnim družbam, in sicer na 1,3% oziroma 1,6%. Iz najnovjših podatkov je razvidno nadaljnje zmanjševanje stroškov tržnega financiranja, saj so se maja za okoli 10 bazičnih točk zmanjšali realni stroški tržnega dolžniškega financiranja in stroški kapitala. Gledano dolgoročneje, so aprila 2013 skupni realni stroški financiranja za nefinančne družbe v euroobmočju dosegli najnižjo raven od leta 1999. To velja tudi za realne stroške tržnega dolžniškega financiranja, medtem ko so bili realni stroški bančnih posojil samo nekoliko višji od najnižje ravni po letu 1999, ki je bila dosežena na začetku leta 2013.

Od januarja do aprila 2013 so se nominalne obrestne mere DFI za nova posojila nefinančnim družbam nekoliko povečale pri majhnih posojilih (do 1 milijona EUR), pri velikih posojilih (več kot 1 milijon EUR) s spremenljivo obrestno mero in fiksno začetno obrestno mero do enega leta ter pri velikih posojila s fiksno začetno obrestno mero nad pet let (glej tabelo 7). V obravnavanem obdobju gibanja obrestnih mer za posojila nefinančnim družbam v euroobmočju kot celoti torej kažejo, da se je prenos znižanja obrestnih mer denarne politike, izvedenega do decembra 2012, ustavil. Vendar pa gibanja v euroobmočju prikrivajo precejšnje razlike med državami.

V obravnavanem obdobju so se v euroobmočju kot celoti 3-mesečne obrestne mere denarnega trga znižale za 2 bazični točki, donosnost 2-letnih državnih obveznic pa se je znižala za 27 bazičnih točk (glej opombo v tabeli 7). Donosnost 7-letnih državnih obveznic z boniteto AAA se je v euroobmočju izraziteje znižala, in sicer za 48 bazičnih točk. Poleg tega so se v obravnavanem obdobju razmiki med obrestnimi merami za majhna in velika posojila nekoliko zožili pri posojilih s kratkimi ročnostmi in razširili pri posojilih z dolgimi ročnostmi.

Graf 29 Realni stroški zunanjega financiranja nefinančnih družb v euroobmočju

(v odstotkih na leto; mesečni podatki)

Viri: ECB, Thomson Reuters in Merrill Lynch in napovedi Consensus Economics.

Opombi: Realni stroški zunanjega financiranja za nefinančne družbe so izračunani kot tehtano povprečje stroškov bančnih posojil, stroškov dolžniških vrednostnih papirjev in stroškov lastniških vrednostnih papirjev, na osnovi njihovih stanj in deflaciranih z inflacijskimi pričakovanji (glej okvir 4, Mesečni bilten, ECB, marec 2005). Uvedba harmoniziranih obrestnih mer DFI za posojila na začetku leta 2003 je povzročila prelom v časovni seriji statističnih podatkov. Podatki od junija 2010 niso nujno popolnoma primerljivi s podatki pred tem datumom zaradi metodoloških sprememb, ki izhajajo iz izvajanja uredb ECB/2008/32 in ECB/2009/7 (ki spreminjata uredbo ECB/2001/18).

Tabela 7 Obrestne mere DFI za nova posojila nefinančnim družbam

(v odstotkih na leto; bazične točke)

	2012 mar.	2012 jun.	2012 sep.	2012 dec.	2013 mar.	2013 apr.	Sprememba v bazičnih točkah do apr. 2013 ¹⁾		
							2012 jan.	2013 jan.	2013 mar.
Obrestne mere DFI za posojila									
Okvirna posojila nefinančnim družbam	4,39	4,19	3,96	3,94	3,92	3,90	-55	-7	-2
Posojila nefinančnim družbam do 1 milijona EUR									
s spremenljivo obrestno mero in									
fiksno začetno obrestno mero do 1 leta	4,20	4,08	3,87	3,79	3,75	3,86	-52	6	11
s fiksno začetno obrestno mero nad 5 let	4,21	4,00	3,64	3,41	3,49	3,42	-78	3	-7
Posojila nefinančnim družbam nad 1 milijon EUR									
s spremenljivo obrestno mero in									
fiksno začetno obrestno mero do 1 leta	2,52	2,56	2,21	2,28	2,12	2,21	-59	1	9
s fiksno začetno obrestno mero nad 5 let	3,46	3,28	3,01	2,90	2,85	2,99	2	3	14
Zaznamki									
3-mesečna obrestna mera denarnega trga	0,78	0,65	0,22	0,19	0,21	0,21	-92	-2	0
Donosnost 2-letnih državnih obveznic	0,39	0,27	0,07	-0,01	0,07	0,04	-41	-27	-3
Donosnost 7-letnih državnih obveznic	1,90	1,69	1,26	1,07	1,10	0,95	-103	-48	-15

Vir: ECB.

Opomba: Donosnost državnih obveznic se nanaša na donosnost obveznic iz euroobmočja na podlagi podatkov ECB o obveznicah z boniteto AAA, ki trenutno vključujejo avstrijske, finske, francoske, nemške in nizozemske obveznice.

1) Seštevki se zaradi zaokroževanja ne ujemajo vedno.

Razmiki med skupnimi stroški tržnega dolžniškega financiranja za nefinančne družbe in donosnostjo državnih obveznic so se zaradi sedemletnega upadanja donosnosti obveznic s prvovrstno in špekulativno oceno od januarja do maja 2013 zmanjšali za 9 bazičnih točk (glej graf 30). K temu so prispevali splošno izboljšanje zaupanja na finančnih trgih v tem obdobju ter iskanje donosov in na splošno večja naklonjenost tveganju. Razmiki pri podjetniških obveznicah z oceno BBB so se zmanjšali bolj kot pri tistih z oceno AA in A, in sicer za 35, 14 oziroma 19 bazičnih točk.

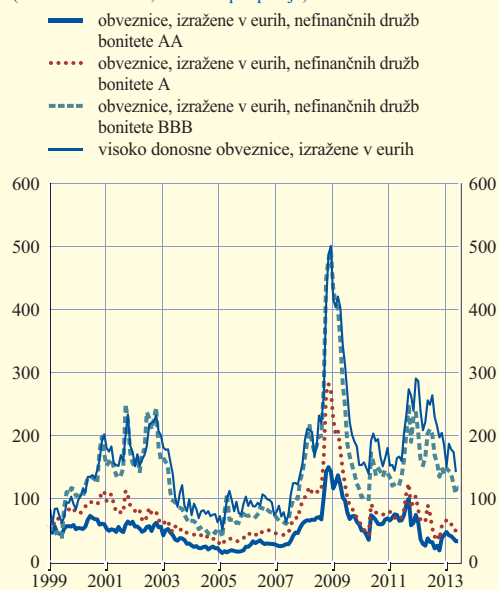
TOKOVI FINANCIRANJA

Dobičkonosnost nefinančnih družb euroobmočja se je zaradi zmanjšanja gospodarske aktivnosti v zadnjem četrtletju 2012 in prvem četrtletju 2013 na začetku leta 2013 zmanjšala. Medletna stopnja spremembe dobička na delnico pri javnih nefinančnih delniških družbah v euroobmočju se je z 0,8% februarja zmanjšala na -1,29% maja 2013 (glej graf 31). V prihodnje udeleženci na trgu na podlagi kazalnikov, izpeljanih iz tržnih virov, v drugi polovici letošnjega leta pričakujejo postopno izboljšanje s premikom v pozitivno območje.

Na področju zunanjega financiranja je v prvem četrtletju 2013 v primerjavi z zadnjim četrtletjem 2012 ostala medletna stopnja

Graf 30 Razmiki v donosnosti obveznic nefinančnih družb

(v bazičnih točkah; mesečna povprečja)

Vira: Thomson Reuters in izračuni ECB.

Opomba: Razmiki v donosnosti obveznic nefinančnih družb so izračunani v primerjavi z donosnostjo državnih obveznic bonitete AAA. Izračun skupnih stroškov tržnega dolžniškega financiranja temelji na indeksu Merrill Lynch, ki kaže povprečno donosnost podjetniških obveznic v eurih s prvovrstno bonitetno oceno, in na indeksu visoko donosnih obveznic v eurih. Indeksa sta nato tehtana z odgovarjajočimi zneski.

**Graf 31 Dobiček na delnico javnih
nefinančnih delniških družb v euroobmočju**

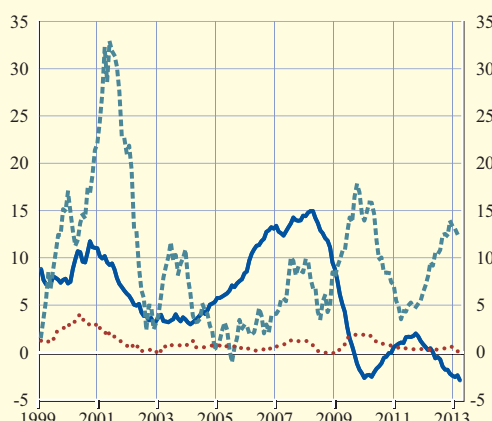
(v odstotkih na leto; mesečni podatki)

— realizirani
..... pričakovani

Vira: Thomson Reuters in izračuni ECB.

**Graf 32 Zunanje financiranje nefinančnih
družb po instrumentih**

(medletne spremembe v odstotkih)

— posojila DFI
..... delnice, ki kotirajo na borzi
- - - dolžniški vrednostni papirji

Vir: ECB.

Opomba: Delnice, ki kotirajo na borzi, so v eurih.

spremembe posojil DFI nefinančnim družbam praktično nespremenjena na ravni -2,4%. Na strani povpraševanja je to posledica šibkih gospodarskih obetov in šibkega poslovnega zaupanja, pa tudi razpoložljivosti alternativnih zunanjih virov financiranja (npr. dolžniških vrednostnih papirjev). Hkrati so bili pogoji bančnega posojanja v državah v težavah še naprej zaostreni in so omejevali ponudbo posojil realnemu gospodarstvu.

Razmeroma visoko izdajanje dolžniških vrednostnih papirjev je deloma odtehtalo nižjo stopnjo rasti posojil DFI nefinančnim družbam, kar je nakazovalo določeno mero nadomeščanja bančnega financiranja v nekaterih tržnih segmentih s tržnim financiranjem (glej graf 32). Čeprav je medletna stopnja rasti izdajanja dolžniških vrednostnih papirjev nefinančnih družb ostala na visoki ravni zaradi deloma ugodnih cenovnih pogojev, se je od začetka leta 2013 nekoliko znižala in marca 2013 padla na 12,5%. Upočasnitev izdajanja dolžniških vrednostnih papirjev je bila zlasti posledica nižjega izdajanja dolgoročnih dolžniških vrednostnih papirjev s fiksno obrestno mero s strani nefinančnih družb, kar je deloma odtehtalo izdajanje kratkoročnih dolžniških vrednostnih papirjev, ki je okrevalo z nizkih ravni. Glede na visoko stopnjo koncentracije evropskega trga podjetniškega dolžniškega kapitala lahko namreč gibanja, zabeležena na agregatni ravni, odražajo izdajanje peščice velikih izdajateljev. Zato ni nujno, da zadnje spremembe kažejo vpliv domačega makroekonomskega okolja, na primer gospodarske aktivnosti, splošne negotovosti ali relativnih cen premoženja. Te spremembe so posledica posebnih dejavnikov, ki določajo izdajateljsko politiko velikih izdajateljev, kot so na primer notranje upravljanje dolga, upravljanje likvidnosti ali načrti prevzemov in združitve. Medletna stopnja rasti izdajanja delnic, ki kotirajo na borzi in so jih izdale nefinančne družbe, je ostala v istem obdobju pretežno nespremenjena na nizki ravni.

V prvem četrtletju 2012 je bila stabilna medletna stopnja rasti bančnih posojil nefinančnim družbam posledica dviga medletne rasti posojil z ročnostjo do enega leta (z 0,1% v zadnjem četrtletju 2012 na 1,4% v prvem četrtletju 2013) ter podobnega upada medletnih stopenj rasti posojil s srednjimi in daljšimi ročnostmi (glej tabelo 8).

Tabela 8 Financiranje nefinančnih družb

(spremembe v odstotkih; konec četrtertletja)

	Medletne stopnje rasti				
	2012 I	2012 II	2012 III	2012 IV	2013 I
Posojila DFI	0,3	-0,6	-1,5	-2,3	-2,4
do 1 leta	-0,3	-1,6	-2,0	0,1	1,4
nad 1 in do 5 let	-3,1	-2,7	-4,1	-5,3	-5,8
nad 5 let	1,6	0,5	-0,4	-2,3	-3,0
Izdani dolžniški vrednostni papirji	8,0	10,5	12,4	13,9	12,5
kratkoročni	13,1	28,8	3,3	2,8	8,3
dolgoročni, od tega: ¹⁾	7,5	8,7	13,4	15,0	12,9
s fiksno obrestno mero	8,1	9,5	14,2	16,4	14,2
s spremenljivo obrestno mero	-1,9	-1,8	1,1	-1,8	-0,9
Delnice v borzni kotaciji	0,3	0,3	0,4	0,5	0,1
Zaznamki²⁾					
Skupno financiranje	2,0	1,5	1,1	1,0	-
Posojila nefinančnim družbam	1,6	0,9	1,0	-0,2	-
Zavarovalne tehnične rezervacije ³⁾	1,4	1,4	1,4	1,1	-

Viri: ECB, Eurostat in izračuni ECB.

Opomba: Podatki v tej tabeli (z izjemo zaznamkov) se poročajo v denarni in bančni statistiki in statistiki o izdanih vrednostnih papirjih. Do majhnih odstopanj glede na podatke iz statistike finančnih računov lahko pride zaradi razlik v načinih vrednotenja.

1) Vsota fiksnih obrestnih mer in spremenljivih obrestnih mer ni vedno enaka vsem dolgoročnim dolžniškim vrednostnim papirjem skupaj, ker brezakupski dolgoročni dolžniški vrednostni papirji, ki vključujejo učinke vrednotenja, v tej tabeli niso prikazani ločeno.

2) Podatki so navedeni iz četrtenih sektorskih računov. Skupno financiranje nefinančnih družb vključuje posojila, izdane dolžniške vrednostne papirje, izdane delnice in drug lastniški kapital, zavarovalne tehnične rezervacije, druge obveznosti in izvedene finančne instrumente.

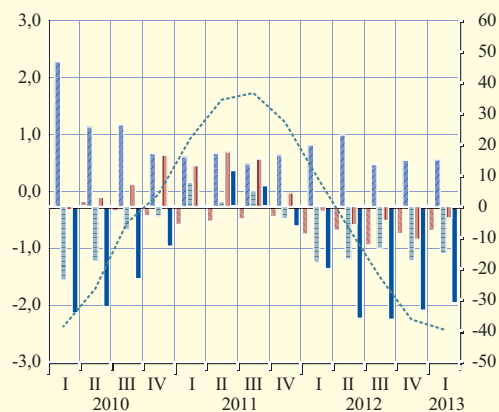
3) Vključuje rezervacije pokojninskih skladov.

Rezultati ankete o bančnih posojilih v euroobmočju kažejo, da se je v prvem četrtertletju 2013 neto povpraševanje nefinančnih družb po posojilih zmanjšalo približno enako kot v zadnjem četrtertletju 2012 (glej graf 33). Po poročanju bank je bilo zmanjšanje predvsem posledica manjših potreb po financiranju naložb v osnovna sredstva, enako kot v četrtertletjih pred tem. Podobno so potrebe po financiranju prevzemov in združitvev še naprej omejevale povpraševanje po posojilih, potrebe po financiranju zalog in obratnega kapitala pa so v povprečju manj prispevale k padanju povpraševanja po posojilih. Hkrati je ostalo neto zaostrovanje kreditnih standardov za posojila nefinančnim družbam v prvem četrtertletju 2013 bolj ali manj nespremenjeno. Zaostrovanje je bilo še naprej predvsem posledica ocen tveganja, povezanih zlasti s poslabšanjem pričakovanj glede gospodarske aktivnosti in specifičnih tveganj v posameznih panogah. Nasprotno se je zaradi napredka, doseženega na področju krepitve kapitalske pozicije bank, in boljšega

Graf 33 Rast posojil in dejavniki, ki prispevajo k povpraševanju nefinančnih družb po posojilih

(medletne spremembe v odstotkih; neto odstotki)

- naložbe v osnovna sredstva (lestvica na desni strani)
- zaloge in obratna sredstva (lestvica na desni strani)
- združitve in prevzemi ter prestrukturiranje podjetij (lestvica na desni strani)
- prestrukturiranje dolgov (lestvica na desni strani)
- notranje financiranje (lestvica na desni strani)
- posojila nefinančnim družbam (lestvica na levi strani)

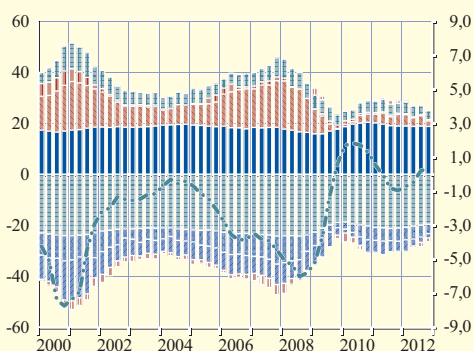
Vir: ECB.

Opomba: Neto odstotki se nanašajo na razliko med odstotkom bank, ki poročajo, da je zadevni dejavnik prispeval k povečanju povpraševanja, in odstotkom bank, ki poročajo, da je prispeval k zmanjšanju.

**Graf 34 Varčevanje, financiranje in naložbe
nefinančnih družb**

(drseča vsota štirih četrtletij; odstotek bruto dodane vrednosti)

- bruto varčevanje in neto kapitalni transferji (lestvica na levi strani)
- izdajanje lastniških vrednostnih papirjev, ki kotirajo na borzi (lestvica na levi strani)
- bruto investicije v osnovna sredstva (lestvica na levi strani)
- neto pridobitve lastniškega kapitala (lestvica na levi strani)
- dolžniško financiranje (lestvica na levi strani)
- izdajanje lastniških vrednostnih papirjev, ki ne kotirajo na borzi (lestvica na levi strani)
- neto pridobitve finančnih sredstev brez lastniškega kapitala (lestvica na levi strani)
- drugo (lestvica na levi strani)
- finančna vrzel (lestvica na desni strani)

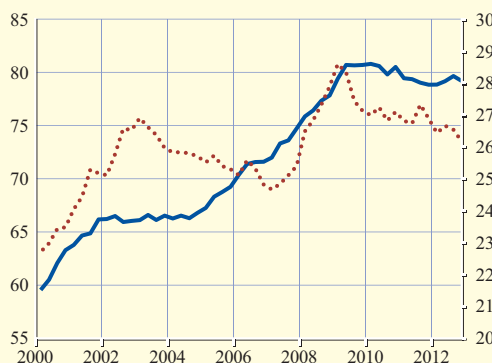
Vir: računi euroobmočja.

Opombe: „Dolžniško financiranje” vključuje posojila, dolžniške vrednostne papirje in rezervacije pokojninskih skladov. „Drugo” vključuje izvedene finančne instrumente, druge terjatve/obveznosti (pobotano) in prilagoditve. Posojila med povezanimi podjetji so pobotana. Finančna vrzel je pozicija neto izposojanja/neto posojanja, ki je približno razlika med bruto varčevanjem in bruto investicijami v osnovna sredstva.

Graf 35 Zadolženost sektorja nefinančnih družb

(v odstotkih)

- razmerje med zadolženostjo in BDP (lestvica na levi strani)
- razmerje med zadolženostjo in skupnimi sredstvi (lestvica na desni strani)

Viri: ECB, Eurostat in izračuni ECB.

Opombi: Podatki o zadolženosti temeljijo na četrtletnih evropskih sektorskih računih. Vključujejo posojila (razen posojil med podjetji), izdane dolžniške vrednostne papirje in rezervacije pokojninskih skladov.

razpoloženja na finančnih trgih od poletja 2012 vpliv bančnih stroškov financiranja in bilančnih omejitev nekoliko zmanjšal. Banke v drugem četrtletju 2013 pričakujejo rahlo povečanje neto zaostrovanja kreditnih standardov za podjetja.

Finančna vrzel (ali neto izposojanje) nefinančnih družb – razlika med notranje ustvarjenimi sredstvi (bruto varčevanje) in bruto investicijami v povezavi z bruto dodano vrednostjo, ki so jo ustvarile nefinančne družbe – je v zadnjem četrtletju 2012 ostala pozitivna (te družbe so imele neto pozicijo posojanja) in se je z 0,2% v tretjem četrtletju 2012 povečala na 0,4% v zadnjem četrtletju (glej graf 34). To povečanje je bilo predvsem posledica zmanjšanja neto pridobitev lastniškega kapitala in finančnih sredstev. Bruto varčevanje nefinančnih družb je bilo približno skladno z zgodovinskim povprečjem od leta 2000 dalje.

FINANČNI POLOŽAJ

Na podlagi podatkov iz integriranih računov euroobmočja se je zadolženost sektorja nefinančnih družb v zadnjem četrtletju 2012 nekoliko zmanjšala. Razmerje med zadolženostjo in BDP se je še zmanjšalo z 79,7% v tretjem četrtletju 2012 na 79,2% v četrtem, zadolženost v razmerju do skupnih sredstev pa se je zmanjšala s 26,5% na 26,2%. V istem obdobju se je rahlo zmanjšalo tudi razmerje med zadolženostjo in bruto poslovnim presežkom, in sicer s 408,3% na 407,9%. Te spremembe nakazujejo gibanje razdolževanja sektorja nefinančnih družb, ki se je začelo v letih 2009 in 2010. Čeprav so spremembe razmeroma majhne v primerjavi z doseženimi

rekornimi vrednostmi, je do tega prišlo kljub šibki gospodarski aktivnosti. Obenem se je bruto breme plačevanja obresti v nefinančnih družbah v zadnjem četrtletju 2012 še naprej umirjalo in znašalo 13,9% v razmerju do bruto poslovnega presežka, deloma tudi zaradi izvedenih standardnih in nestandardnih ukrepov (glej graf 36).

2.7 FINANČNI TOKOVI IN FINANČNI POLOŽAJ SEKTORJA GOSPODINJSTEV

V prvem četrtletju 2013 so pogoje financiranja za gospodinjstva v euroobmočju zaznamovali mešano gibanje bančnih posojilnih obrestnih mer in razlike med državami. Medletna stopnja rasti posojil DFI gospodinjstvom (prilagojena za prodajo in listinjenje posojil) se je ob prelomu leta stabilizirala na nizki ravni in je aprila 2013 znašala 0,3%. Zadnji podatki torej še naprej kažejo umirjena gibanja posojil gospodinjstvom, kar je v številnih državah deloma posledica potrebe gospodinjstev po zmanjšanju stopnje zadolženosti. Razmerje med zadolženostjo gospodinjstev in bruto razpoložljivim dohodkom se je v prvem četrtletju po ocenah še nekoliko povečalo, ker je ostal dohodek nespremenjen, dolg pa se je nekoliko povečal. Hkrati je breme plačevanja obresti ostalo pretežno nespremenjeno.

POGOJI FINANCIRANJA

Stroški financiranja sektorja gospodinjstev v euroobmočju so se v prvem četrtletju in aprila 2013 gibal različno. To bi bilo lahko posledica značilnega zapoznelega prenosa sprememb tržnih obrestnih mer ter nadaljnjih motenj v transmisiji ključnih obrestnih mer ECB v nekaterih delih euroobmočja. Gibanja obrestnih mer DFI za posojila gospodinjstvom na ravni euroobmočja so bila različna glede na kategorije in ročnosti posojil, pa tudi razlike med državami so ostale velike. Zato so bila različna tudi gibanja razmikov med bančnimi in tržnimi obrestnimi merami.

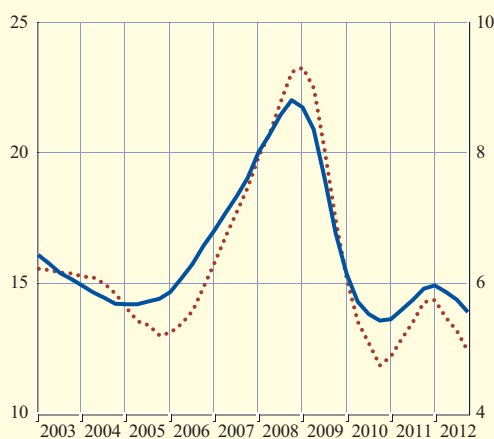
Kar zadeva nova stanovanjska posojila, so bile v prvem četrtletju obrestne mere za kratkoročna posojila (tj. posojila s spremenljivo obrestno mero ali fiksno začetno obrestno mero do enega leta) pretežno nespremenjene v primerjavi z zadnjim četrtletjem 2012. Zato so ostali razmiki med tržnimi obrestnimi merami ter obrestnimi merami za kratkoročna posojila glede na pretekle informacije razmeroma visoki. Nasprotno so se obrestne mere za srednjeročna in dolgoročna posojila (tj. posojila s fiksno začetno obrestno mero od enega do pet let in posojila s fiksno začetno obrestno mero od pet do deset let) zmanjšale na rekordno nizke ravni kljub rahlemu povečanju ob koncu prvega četrtletja (glej tudi graf 37).

Obrestne mere za nova potrošniška posojila so se v prvem četrtletju 2013 povečale tako pri kratkoročnih kot tudi pri dolgoročnejših posojilih. Nasprotno so se obrestne mere za srednjeročna posojila rahlo znižale. Aprila so se pri potrošniških posojilih vseh ročnosti obrestne mere ponovno znižale.

Graf 36 Breme plačila obresti v nefinančnih družbah

(drseča vsota štirih četrtletij; odstotek bruto poslovnega presežka)

— bruto breme plačila obresti (lestvica na levi strani)
 neto breme plačila obresti (lestvica na desni strani)

Vir: ECB.

Opomba: Neto breme plačila obresti je opredeljeno kot razlika med izdatki za obresti in prejemki od obresti v nefinančnih družbah v razmerju do bruto poslovnega presežka.

Na podlagi rezultatov ankete o bančnih posojilih iz aprila 2013 je bilo neto zaostrovanje kreditnih standardov, ki so jih banke v euroobmočju uporabljale pri odobravanju stanovanjskih in potrošniških posojil gospodinjstvom v prvem četrtletju, večje od pričakovanega, vendar manjše od neto zaostrovanja v zadnjem četrtletju 2012. Več podrobnosti je v okvirju z naslovom „The results of the euro area bank lending survey for the first quarter of 2013“, Monthly Bulletin, ECB, maj 2013. Skladno z anketo o bančnih posojilih so k neto zaostrovanju najbolj prispevala pričakovanja glede splošnih gospodarskih obetov in obetov na nepremičninskem trgu. Marže bank na povprečna posojila gospodinjstvom so se zmanjšale, marže na bolj tvegana posojila pa so se povečale. Poleg tega so se zaostri tudi necenovni pogoji v zvezi z zahtevanim zavarovanjem in ročnostjo posojil.

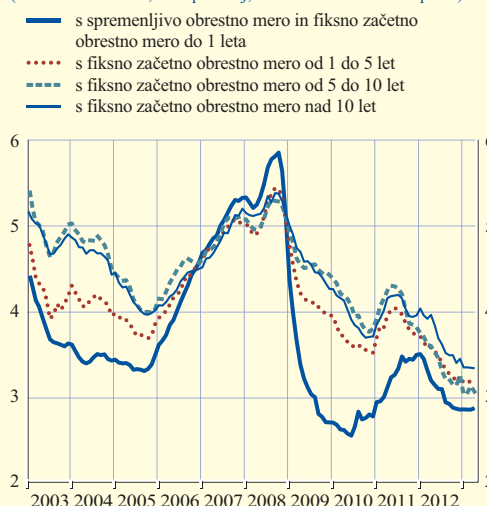
TOKOVI FINANCIRANJA

Skupna posojila gospodinjstvom v euroobmočju so postala v zadnjem četrtletju 2012 (zadnje četrtletje, za katerega so na voljo podatki iz integriranih računov euroobmočja) še šibkejša zaradi umirjene posojilne aktivnosti sektorja DFI. Tako se je medletna stopnja rasti skupnih posojil gospodinjstvom znižala na 0,2%, potem ko je v četrtletju prej znašala 0,3%. Po ocenah za prvo četrtletje 2013 se bo medletna stopnja rasti skupnih posojil gospodinjstvom rahlo povečala (glej graf 38). Medletna stopnja rasti skupnih posojil DFI gospodinjstvom, brez prilagoditev za prodajo ali listinjenje posojil, se je v zadnjem četrtletju 2012 povečala na 0,5%, potem ko je v četrtletju prej znašala 0,0%. Prodaja posojil in listinjenje – zaradi katerih posojila gospodinjstvom pogosto prehajajo med sektorjem DFI in sektorjem drugih finančnih posrednikov – sta se v zadnjem četrtletju še zmanjšala, zato se je medletna stopnja rasti posojil nedenarnih sektorjev gospodinjstvom zmanjšala na 0,3%, v primerjavi z 1,9% v četrtletju prej.

Kot kažejo podatki DFI, ki so že na voljo za prvo četrtletje in april 2013, se je medletna stopnja rasti posojil gospodinjstvom, popravljena za

Graf 37 Obrestne mere DFI za stanovanjska posojila gospodinjstvom

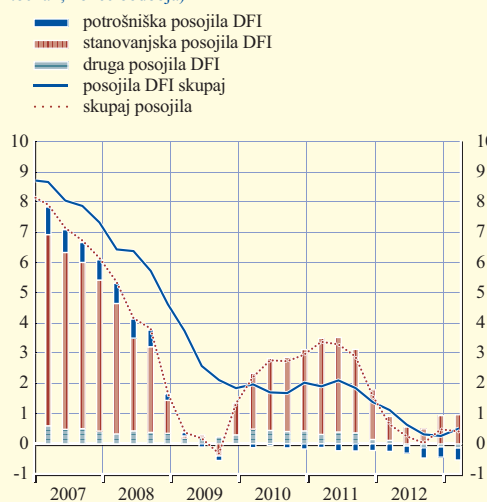
(v odstotkih na leto; brez provizij; obrestne mere za nove posle)

Vir: ECB.

Graf 38 Skupna posojila gospodinjstvom

(medletne stopnje rasti v odstotkih; prispevki v odstotnih točkah; konec obdobja)

Vir: ECB.

Opombe: Skupna posojila obsegajo posojila gospodinjstvom, ki jih odobrijo vsi institucionalni sektorji, vključno s tujino. Za prvo četrtletje 2013 so bila skupna posojila gospodinjstvom ocenjena na podlagi transakcij, poročenih v denarni in bančni statistiki. Informacije o razlikah med posojili DFI in skupnimi posojili pri izračunu stopenj rasti so v ustreznih tehničnih opombah.

prodajo in listinjenje posojil, rahlo zmanjšala z 0,7% v zadnjem četrtletju 2012 na 0,4% v prvem četrtletju 2013 in na 0,3% aprila, kar kaže na umirjena gibanja na področju sklepanja pogodb (podrobni podatki so v razdelku 2.1).

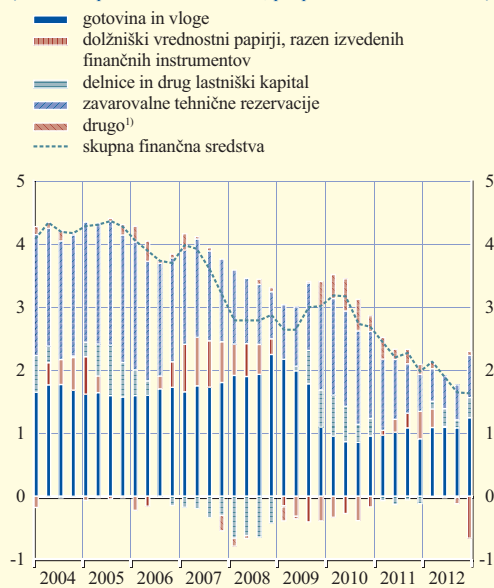
Če si pogledamo namembnost posojil, se je medletna stopnja rasti stanovanjskih posojil DFI gospodinjstvom, prilagojena za prodajo in listinjenje posojil, aprila znižala na 1,2% (v primerjavi z 1,5% decembra 2012) in tako sledila trendu upadanja od sredine leta 2011. To odraža še bolj umirjene (prilagojene) mesečne tokove, ki so bili v zadnjih mesecih zabeleženi pri hipotekarnih posojilih. Tokovi stanovanjskih posojil so kljub temu še naprej predstavljali glavnino posojil DFI gospodinjstvom. Vse druge vrste posojil gospodinjstvom so se še naprej krčile. Medletna stopnja rasti potrošniških posojil se je aprila zmanjšala na -3,2% (potem ko je bila decembra -2,9%), rast drugih posojil pa je aprila znašala -0,8%, v primerjavi z -0,6% v decembru.

Anketa o bančnih posojilih aprila 2013 kaže, da so vzroki za precej šibko rast posojil DFI gospodinjstvom, poleg srednjeročno nujnega popravka preteklih pretiranih rasti v številnih državah euroobmočja, povezani z večjim upadom neto povpraševanja po stanovanjskih in potrošniških posojilih v prvem četrtletju v primerjavi s četrtletjem prej. Skladno z anketo o bančnih posojilih je k neto zmanjšanju povpraševanja po stanovanjskih posojilih nekoliko več prispevalo poslabšanje obetov na nepremičninskem trgu in zaupanja potrošnikov, hkrati pa je povpraševanje po stanovanjskih posojilih še naprej zavirala tudi uporaba prihrankov gospodinjstev kot alternativnega vira financiranja. Potrošniška posojila so se še naprej zmanjševala zaradi manjše potrošnje trajnih proizvodov in manjšega zaupanja potrošnikov. Banke v prihodnje pričakujejo, da se neto povpraševanje po stanovanjskih posojilih v drugem četrtletju ne bo tako močno zmanjšalo.

Na strani sredstev v bilanci stanja sektorja gospodinjstev euroobmočja je medletna stopnja rasti skupnih finančnih naložb gospodinjstev

Graf 39 Finančne naložbe gospodinjstev

(medletne spremembe v odstotkih; prispevki v odstotnih točkah)

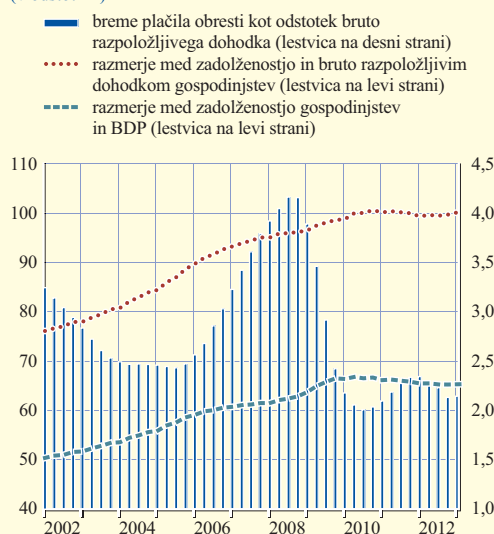

Vira: ECB in Eurostat.

1) Vključuje posojila in druge terjatve.

Graf 40 Zadolženost gospodinjstev in izdatki za obresti

(v odstotkih)

Vira: ECB in Eurostat.

Opombe: Zadolženost gospodinjstev vključuje celotna posojila gospodinjstvom od vseh institucionalnih sektorjev, vključno s tistimi v tujini. Plačila obresti ne vključujejo celotnih stroškov financiranja, ki jih plačujejo gospodinjstva, ker niso zajeti izdatki za finančne storitve. Prikazani podatki za zadnje četrtletje delno temeljijo na ocenah.

v zadnjem četrtnetju 2012 znašala 1,6% (nekoliko manj kot 1,8% v četrtnetju prej). S tem se je nadaljeval trend upadanja, ki traja od sredine leta 2010 (glej graf 39). Kot v četrtnetju prej je bilo to predvsem posledica precejšnjega zmanjšanja prispevka naložb v dolžniške vrednostne papirje. Nasprotno se je nekoliko povečal prispevek gotovine in vlog, naložb v zavarovalne tehnične rezervacije ter delnic, ki ne kotirajo na borzi, in drugega finančnega premoženja.

FINANČNI POLOŽAJ

Razmerje med zadolženostjo gospodinjstev in bruto razpoložljivim dohodkom je v prvem četrtnetju 2013 po ocenah znašalo 100,0% (glej graf 40), kar je nekoliko več kot v četrtnetju prej, vendar primerljivo s stopnjami od sredine leta 2010 naprej. Povečanje je bilo posledica nekoliko večje zadolženosti gospodinjstev skupaj s stagnacijo razpoložljivega dohodka. Breme plačevanja obresti v sektorju gospodinjstev je v prvem četrtnetju 2013 po ocenah ostalo približno nespremenjeno na ravni 2,1% razpoložljivega dohodka, s čimer se trend od prvega četrtnetja 2010 nadaljuje. Razmerje med zadolženostjo gospodinjstev in BDP po ocenah znaša 65,3% in je ostalo nespremenjeno glede na prejšnje četrtnetje.

3 CENE IN STROŠKI

Po Eurostatovi prvi oceni se je medletna inflacija v euroobmočju, merjena z indeksom HICP, zvišala z 1,2% v aprilu na 1,4% v maju. K zvišanju sta prispevala predvsem odboj cen storitev, povezan s postopnim izginjanjem učinkov velikonočnih praznikov, ter rast cen hrane. Gledano splošneje, bo medletna stopnja inflacije tekom celega leta predvidoma nekoliko volatilna predvsem zaradi baznih učinkov, povezanih z gibanjem cen energentov in hrane v prejšnjih dvanajstih mesecih, tako kot je bilo ugotovljeno že prejšnji mesec. Če odmislimo to volatilnost, naj bi temeljni cenovni pritiski v srednjeročnem obdobju ostali oslavljeni, kar je posledica nizke izkoriščenosti zmogljivosti in skromne dinamike gospodarskega okrevanja. V srednjeročnem obdobju ostajajo inflacijska pričakovanja trdno zasidrana na ravni, ki je skladna s stabilnostjo cen.

Takšno oceno kažejo tudi makroekonomske projekcije za euroobmočje, ki so jih junija 2013 pripravili strokovnjaki Eurosistema, po katerih bo medletna inflacija, merjena s HICP, v letu 2013 znašala 1,4%, v letu 2014 pa 1,3%. V primerjavi z marčnimi makroekonomskimi projekcijami strokovnjakov ECB je bila napoved inflacije za leto 2013 popravljen navzdol, kar odraža predvsem upad cen nafte, medtem ko je napoved za leto 2014 ostala nespremenjena. Tveganja glede prihodnjih cenovnih gibanj ostajajo v srednjeročnem obdobju po ocenah približno uravnotežena.

3.1 CENE ŽIVLJENJSKIH POTREBŠČIN

Medletna inflacija v euroobmočju, merjena z indeksom HICP, od oktobra 2012 sledi trendu zniževanja. Februarja 2013 je padla pod 2,0% in se aprila spustila na 1,2%, kar je od februarja 2010 najnižja stopnja. Znižanje medletne stopnje rasti so spodbujale predvsem vse nižje medletne stopnje povišanja cen energentov. Temeljni inflacijski pritiski, merjeni z različnimi merili HICP z izključitvijo določenih skupin, so ostali približno nespremenjeni kljub na splošno oslavljenemu povpraševanju. V nekaterih državah euroobmočja so k povišani inflaciji še naprej prispevali dvigi posrednih davkov in nadzorovanih cen. Po Eurostatovi prvi oceni se je skupna inflacija maja 2013 malenkostno zvišala na 1,4% zaradi povečanja medletne stopnje rasti cen v vseh glavnih skupinah indeksa HICP, zlasti v storitvah (glej tabelo 9).

Tabela 9 Cenovna gibanja

(medletne spremembe v odstotkih, razen če ni navedeno drugače)

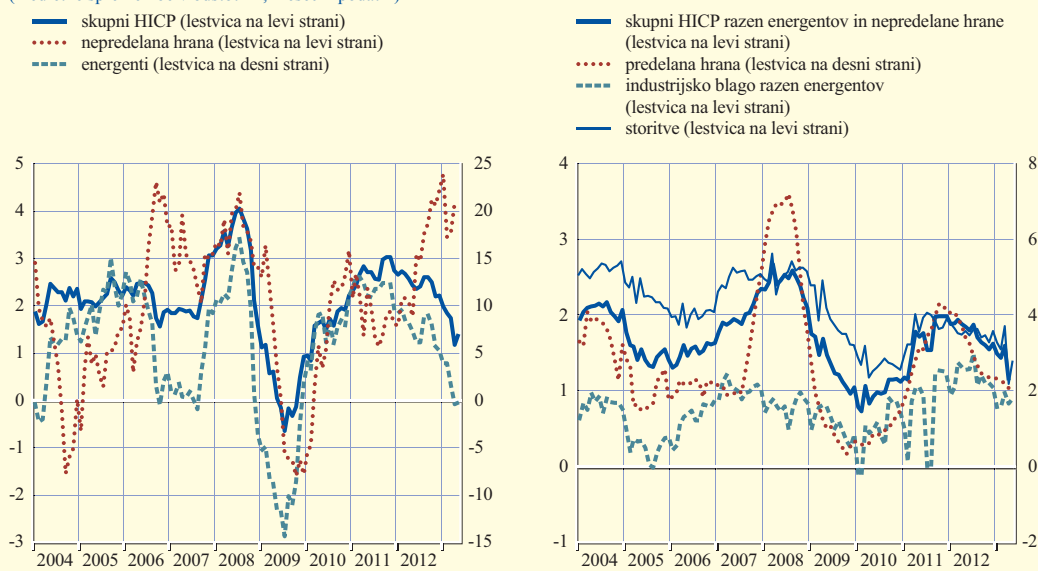
	2011	2012	2012 dec.	2013 jan.	2013 feb.	2013 mar.	2013 apr.	2013 maj
HICP in skupine indeksa¹⁾								
Skupni indeks	2,7	2,5	2,2	2,0	1,8	1,7	1,2	1,4
Energenti	11,9	7,6	5,2	3,9	3,9	1,7	-0,4	-0,2
Hrana	2,7	3,1	3,2	3,2	2,7	2,7	2,9	3,3
Nepredelana hrana	1,8	3,0	4,4	4,8	3,5	3,5	4,2	.
Predelana hrana	3,3	3,1	2,4	2,3	2,3	2,2	2,1	.
Industrijsko blago razen energentov	0,8	1,2	1,0	0,8	0,8	1,0	0,8	0,9
Storitve	1,8	1,8	1,8	1,6	1,5	1,8	1,1	1,4
Drugi kazalniki cen								
Cene industrijskih proizvodov pri proizvajalcih	5,8	2,9	2,3	1,7	1,3	0,6	-0,2	.
Cene nafte (EUR za sodček)	79,7	86,6	82,8	84,2	86,7	84,2	79,3	79,2
Cene drugih primarnih surovin razen energentov	12,2	0,5	2,5	-3,7	-3,6	-1,6	-3,5	-4,8

Viri: Eurostat, ECB in izračuni ECB na podlagi podatkov Thomson Reuters.

1) Inflacija, merjena s HICP, in skupine indeksa (razen nepredelane hrane in predelane hrane) za maj 2013 so Eurostatove prve ocene.

Graf 4I Razčlenitev inflacije po HIPC: glavne komponente

(medletne spremembe v odstotkih; mesečni podatki)

Vir: Eurostat.

Kar zadeva glavne skupine v indeksu HIPC, se je rast cen energentov v zadnjih šestih mesecih znatno umirila zaradi skupnega vpliva, ki so ga imeli bazni učinki in zniževanje cen nafte. Zaradi ponovne rasti cen nafte in nižjega tečaja eura do ameriškega dolarja v poletnih mesecih so se leta 2012 eurske cene nafte zvišale, kar je medletno rast cen energentov v obdobju do septembra 2012 potisnilo navzgor, ko je znašala 9,1%. Od oktobra 2012 pa se rast cen energentov znižuje. Aprila 2013 so cene energentov medletno upadle za 0,4%, s čimer so se spustile v negativno območje. Znižanje z marčnih 1,7% je bilo posledica skupnega učinka, ki so ga imeli navzdol delujoči bazni učinki in mesečno zmanjšanje cen energentov. Nižja medletna stopnja inflacije v tej skupini je odražala negativno medletno stopnjo rasti cen motornih goriv ter nižjo medletno stopnjo rasti cen električne energije in plina. Po Eurostatovi prvi oceni so se cene energentov maja medletno znižale za 0,2%, kar je rahlo manj kot aprila. Maja so mesečno 1,2-odstotno znižanje odtehtali navzgor delujoči bazni učinki v višini 1,4 odstotne točke, ki so izhajali iz padca cen energentov maja 2012.

Medletna rast cen hrane se je celo leto 2012 in v prvih mesecih leta 2013 še naprej gibala na visoki, približno 3-odstotni ravni zaradi gibanja mednarodnih cen prehrabnih surovin ter lokalnih razmer na ponudbeni strani. Gledano v celoti, so imele cene hrane razmeroma majhen vpliv na dinamiko inflacije v obravnavanem obdobju, saj je bil učinek naraščanja cen nepredelane hrane na skupno inflacijo izravnal z učinkom upadanja rasti cen predelane hrane na skupni indeks. Rast cen nepredelane hrane se je nato spet okrepila, in sicer s 3,5% v marcu na 4,2% v aprilu, predvsem zaradi skoka v medletni stopnji rasti cen zelenjave, kar je bilo povezano z neugodnimi vremenskimi razmerami. Nasprotno je rast cen predelane hrane aprila še rahlo upadla na 2,1%, kar je bilo posledica sedanjega iztekanja posledic cenovnega šoka na trgu prehrabnih surovin, do katerega je prišlo v poletnih mesecih 2012. Eurostatova prva ocena glede skupine hrane skupaj, ki zajema rast cen predelane in nepredelane hrane, se je maja zvišala na 3,3%, v primerjavi z 2,9% aprila 2013.

Brez postavk hrane in energentov, ki predstavljajo približno 30% košarice HICP, se medletna inflacija od začetka leta 2012 giblje na ravni okrog 1,5%. Košarica HICP brez teh postavk obsega dve glavni skupini, in sicer industrijsko blago razen energentov in storitve. V zadnjih 18 mesecih so medletno stopnjo rasti v teh dveh skupinah spodbujali dvigi DDV v več državah euroobmočja. Aprila 2013 je medletna inflacija brez hrane in energentov znašala 1,0%, kar je bila najnižja stopnja od februarja 2011 dalje, nato pa se je maja spet okrepila na 1,2%, kot kaže Eurostatova prva ocena.

Celo leto 2012 je bila rast cen industrijskega blaga razen energentov v povprečju rahlo višja kot leta 2011. V zadnjem četrtletju 2012 se je nekoliko spustila na dobrih 1,0%, nato pa je januarja in februarja 2013 upadla na 0,8%. Marca se je rast cen industrijskega blaga razen energentov vrnila na 1,0% in se aprila spet zmanjšala na 0,8%. Volatilnost v zadnjih nekaj mesecih je bila predvsem posledica volatilnih medletnih stopenj rasti cen oblačil in obutve, kar je povezano z zimskimi razprodajami. Maja 2013 se je rast cen industrijskega blaga razen energentov po Eurostatovi prvi oceni okrepila na 0,9%.

Rast cen storitev je bila v mesecih do marca 2013 razmeroma nespremenjena v okolju splošnega umirjanja povpraševanja in, v manjši meri, umirjanja stroškov dela, kljub temu da je zvišanje posrednih davkov v številnih državah povzročilo sunek navzgor usmerjenih pritiskov. Aprila 2012 se je rast cen storitev umirila na 1,7%, kar je najnižja raven od marca 2011, in se v preostanku leta 2012 gibala na tej ravni. Rast cen storitev, največje skupine v indeksu HICP, je v prvih dveh mesecih leta 2013 še nekoliko upadla, in sicer na 1,6% januarja in 1,5% februarja, nato pa se je marca odbila na 1,8%. Rast cen storitev se je aprila zopet zmanjšala na 1,1%. To zmanjšanje je bilo posledica upada cen storitev, povezanih s potovanji. Zaradi letošnjih zgodnjih velikonočnih počitnic je bila medletna stopnja rasti rekreacijskih in osebnih storitev (zlasti počitnic v paketu) marca višja, aprila pa nižja. Kot je bilo pričakovano, se je po Eurostatovi prvi oceni rast cen storitev maja 2013 spet povečala, s čimer se je upad v prejšnjih mesecih deloma obrnil.

3.2 CENE INDUSTRIJSKIH PROIZVODOV PRI PROIZVAJALCIH

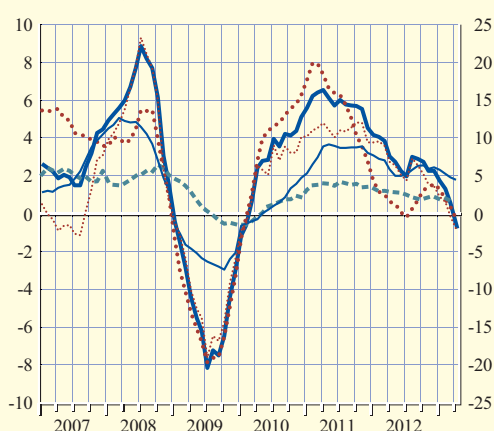
Tekom leta 2012 in v prvih mesecih leta 2013 so se pritiski s strani proizvodnih stroškov vzdolž dobavne verige še zmanjšali (glej tabelo 9 in graf 42). Rast cen industrijskih proizvodov pri proizvajalcih se je leta 2012 v primerjavi z letom 2011 v povprečju spustila s 5,8% na 2,9%. Nekoliko volatilna dinamika v drugi polovici leta 2012 je bila posledica skupine energentov, kar je bilo tesno povezano z gibanjem cen nafte. Ko so se eurske cene nafte spet spustile, se je rast cen pri proizvajalcih od oktobra 2012 dalje spet začela zniževati. Cene industrijskih proizvodov pri proizvajalcih (brez gradbeništva) so se aprila medletno znižale za 0,2% in se tako prvič po februarju 2010 spustile v negativno območje. Znižanje je bilo predvsem posledica strmega upada medletne stopnje rasti cen v skupinah energentov in proizvodov za vmesno porabo. Brez gradbeništva in energentov se je medletna stopnja rasti indeksa cen pri proizvajalcih aprila 2013 zmanjšala na 0,6% v primerjavi z 1,0% v prejšnjem mesecu.

Če se osredotočimo na kasnejše faze proizvodne verige, je medletna rast cen hrane pri proizvajalcih še naprej beležila trend zniževanja, ki se je začel na začetku leta, saj se je rast od marca do aprila zmanjšala s 3,3% na 2,9%. Podatki iz ankete med vodji nabave (indeks PMI) prav tako kažejo določeno umirjanje rasti stroškov, zlasti pri živilskih trgovcih, pa tudi pri proizvajalcih hrane. V zgodnejših fazah oblikovanja cen se je medletna stopnja rasti cen pri kmetijskih proizvajalcih v EU povečala s 6,8% v marcu na 10,1% v aprilu, toda zaradi volatilnosti te serije je še prezgodaj

Graf 42 Razčlenitev cen industrijskih proizvodov pri proizvajalcih

(medletne spremembe v odstotkih; mesečni podatki)

- industrija skupaj razen gradbeništva (lestvica na levi strani)
- proizvodi za vmesno porabo (lestvica na levi strani)
- proizvodi za investicije (lestvica na levi strani)
- proizvodi za široko porabo (lestvica na levi strani)
- energenti (lestvica na desni strani)

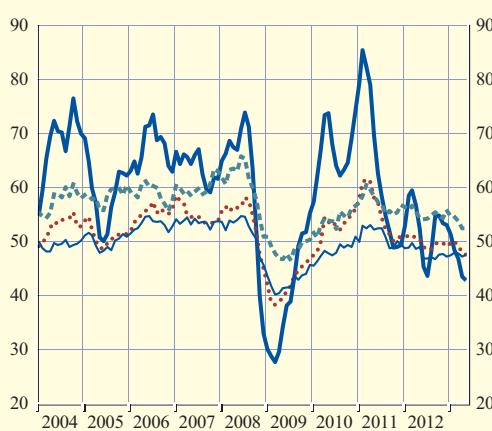

Vira: Eurostat in izračuni ECB.

Graf 43 Ankete o lastnih in prodajnih cenah pri proizvajalcih

(indeksi razpršitve; mesečni podatki)

- predelovalne dejavnosti; lastne cene
- predelovalne dejavnosti; zaračunane cene
- storitve; lastne cene
- storitve; zaračunane cene

Vir: Markit.

Opomba: Vrednost indeksa nad 50 označuje zvišanje cen, medtem ko vrednost pod 50 označuje znižanje.

trditi, ali to pomeni prekinitev upadanja, ki je bilo med drugim zabeleženo tudi pri mednarodnih cenah prehrabnih surovin.

Medletna rast cen hrane pri proizvajalcih je aprila znašala 0,6%, kar je od začetka leta približno nespremenjeno. Potem ko se je indeks PMI iz ankete v trgovini na drobno, ki spremlja stroške blaga v neživilskih trgovinah, do marca opazno znižal, se je maja rahlo povečal na 53,8 in dosegel raven, ki kaže naraščanje stroškov, vendar je precej pod dolgoročnim povprečjem. V zgodnejših fazah oblikovanja cen je medletna stopnja rasti indeksa cen pri proizvajalcih v skupini proizvodov za vmesno porabo aprila že četrti mesec zapored upadla in dosegla -0,3%, najnovejši podatki o uvoznih cenah proizvodov za vmesno porabo (za marec) ter nafte in cen drugih primarnih surovin (za maj) pa še naprej kažejo negativne medletne stopnje rasti.

Skupni indeksi iz ankete PMI in Evropske komisije kažejo na oslABLJENE pritisk iz proizvodne verige. Kar zadeva cenovne podatke iz indeksa PMI (glej graf 43), se je indeks lastnih cen v predelovalnih dejavnostih od aprila do maja zmanjšal s 43,4 na 42,8, indeks prodajnih cen pa je upadel s 47,9 na 47,6, kar nakazuje padanje cen. Anketni podatki Evropske komisije o pričakovanih prodajnih cenah v industriji kot celoti so maja ostali nespremenjeni. Pričakovane prodajne cene v panogi proizvodov za široko porabo so bile ravno tako stabilne, medtem ko so se v vseh drugih panogah znižale. Gledano v celoti, cene pri proizvajalcih in anketni podatki o cenah še naprej kažejo, da so pritiski iz proizvodne verige na skupino industrijskega blaga razen energentov v indeksu HICP oslABLJENI in da se pritiski na cene hrane umirjajo.

Tabela 10 Kazalniki stroškov dela

(medletne spremembe v odstotkih, razen če ni navedeno drugače)

	2011	2012	2012 I	2012 II	2012 III	2012 IV	2013 I
Dogovorjene plače	2,0	2,1	2,0	2,2	2,2	2,2	2,0
Indeks stroškov dela na uro	2,2	1,6	1,5	1,9	1,8	1,3	.
Sredstva za zaposlene	2,1	1,7	2,0	1,8	1,9	1,4	.
<i>Zaznamki:</i>							
Produktivnost dela	1,2	0,0	0,4	0,3	-0,1	-0,3	.
Stroški dela na enoto proizvoda	0,9	1,7	1,6	1,6	2,0	1,7	.

Viri: Eurostat, nacionalni podatki in izračuni ECB.

3.3 KAZALNIKI STROŠKOV DELA

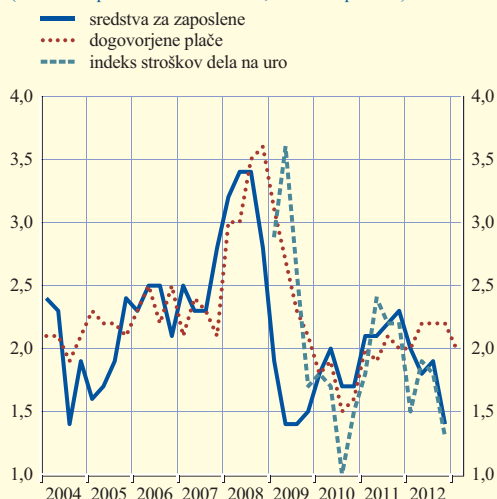
Kot kažejo najnovejše objave kazalnikov stroškov dela, so domači stroškovni pritiski, ki izhajajo iz stroškov dela, v letu 2012 ostali oslabljeni (glej tabelo 10 in graf 44). Podatki o plačah kažejo določene znake umirjanja v primerjavi z letom 2011 v okolju vse šibkejše gospodarske aktivnosti in povečanja neizkoriščenega gospodarskega potenciala na trgu dela.

Na agregatni ravni euroobmočja se je medletna rast sredstev za zaposlene v zadnjem četrtletju 2012 znižala na 1,4%, v primerjavi z 2% ali rahlo pod to ravniyo v prejšnjih četrtletjih. Del nedavne upočasnitve je posledica gibanja plač v javnem sektorju, kjer so bile plače v nekaterih državah v kontekstu ukrepov za javnofinančno konsolidacijo znižane. Rast sredstev za zaposlene v zasebnem sektorju pa je bila bolj dinamična. Vseeno upad stopnje rasti sredstev za zaposlene v primerjavi s stabilno rastjo dogovorjenih plač kaže na določeno prilagajanje plačnih stroškov prek negativnega plačnega odmika (dodatkov na osnovno plačo). Podobno se celotna umiritev rasti plač zaradi nadaljnjega znižanja produktivnosti ni pokazala v nižji stopnji rasti stroškov dela na enoto proizvoda, ki se je v zadnjem četrtletju 2012 medletno umirila na 1,7% glede na 2,0% v prejšnjem četrtletju.

Spremembe v številu opravljenih delovnih ur na zaposlenega so imele v obdobju od leta 2008 velik vpliv na gibanja kazalnikov stroškov dela. Večina gibanj med recesijo v letih 2008–2009 je bila ciklične narave in je zato najverjetneje imela stroškovne posledice, medtem ko zmanjšanje dejansko opravljenih delovnih ur odraža tudi upad običajnih delovnih ur zaradi večjega deleža zaposlenih s krajšim delovnim časom. V okvirju 5 so podrobneje obravnavana novejša gibanja opravljenih delovnih ur.

Graf 44 Izbrani kazalniki stroškov dela

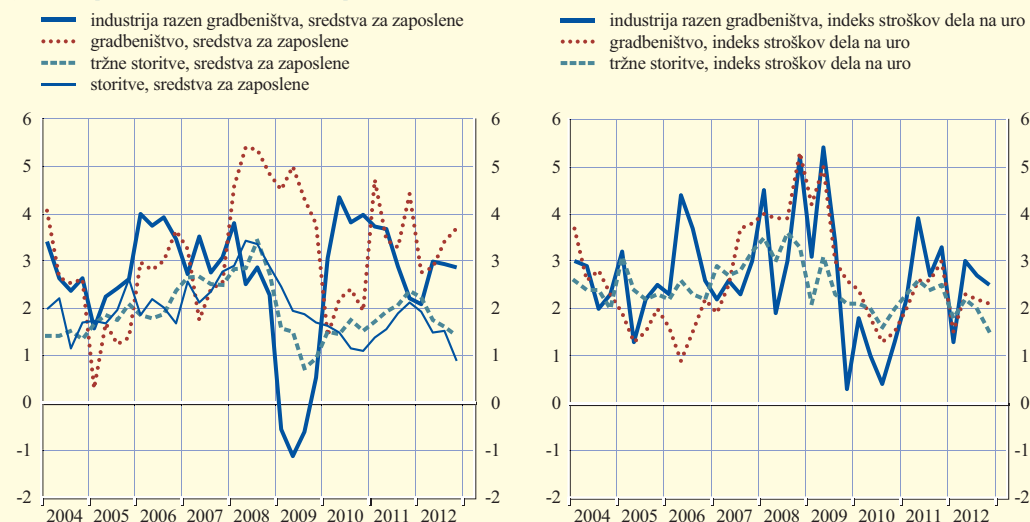
(medletne spremembe v odstotkih; četrtletni podatki)

Viri: Eurostat, nacionalni podatki in izračuni ECB.

Graf 45 Gibanja stroškov dela po sektorjih

(medletne spremembe v odstotkih; četrtletni podatki)

Vira: Eurostat in izračuni ECB.

Okvir 5

NOVEJŠA GIBANJA ŠTEVILA OPRAVLJENIH DELOVNIH UR NA ZAPOSLENEGA

Gibanja dejansko opravljenih delovnih ur na zaposlenega imajo pomembno vlogo pri ocenjevanju kazalnikov stroškov dela. Stabilna rast sredstev za zaposlene lahko na primer včasih prikriva porast stroškov, če zaposleni – zaradi začasnega pomanjkanja povpraševanja – ne oddelajo vseh ur, za katere so plačani.¹ Obenem lahko zmanjšanje rasti sredstev za zaposlene napačno prikaže upad stroškov, če odraža samo večje število zaposlenih, ki so prešli od zaposlitve s polnim delovnim časom na zaposlitev s krajšim delovnim časom. Glede na to v tem okvirju ocenjujemo vpliv opravljenih delovnih ur na rast sredstev za zaposlene na uro in na zaposlenega ter analiziramo naravo novjših gibanj števila opravljenih delovnih ur v euroobmočju.

Dejansko opravljene delovne ure in rast sredstev za zaposlene na uro

V obdobju od leta 2008 so spremembe v številu dejansko opravljenih delovnih ur na zaposlenega povzročile opazne razlike med rastjo sredstev za zaposlene na zaposlenega in rastjo sredstev za zaposlene na uro. Razčlenitev v grafu A kaže, da se je rast sredstev za zaposlene na uro med

¹ V tem pogledu so opravljene delovne ure pomemben kazalnik izkoriščenosti plačane delovne sile. Opredeljen je kot vse ure, opravljene na delovnem mestu, tj. izključuje na primer plačano odsotnost zaradi dopusta ali bolniške, vendar vključuje nadurno delo ali neaktiven čas na delovnem mestu zaradi začasnega pomanjkanja dela ali okvare strojev. Po tej definiciji opravljene delovne ure zajamejo neizkoriščenost delovne sile, če zaposleni delajo po posebnem programu skrajšanega delovnega časa in zato ne pridejo na delo, vendar ne, če so na svojem delovnem mestu in ne delajo.

recesijo v obdobju 2008–2009 še naprej krepila, saj je manjši prispevek sredstev za zaposlene na zaposlenega spremljal vse večji prispevek dejansko opravljenih delovnih ur na zaposlenega, tj. strm upad števila ur. Podobno, čeprav manj izrazito gibanje je bilo zabeleženo med najnovejšim gospodarskim krčenjem, ki se je začelo ob koncu leta 2011. Nasprotno je bila rast sredstev za zaposlene na uro med gospodarskim okrevanjem leta 2010 bolj umirjena kot rast sredstev za zaposlene na zaposlenega, saj se je v tem obdobju dejansko število opravljenih delovnih ur na zaposlenega povečalo. V obdobju od sredine leta 2008 je povprečna medletna stopnja rasti sredstev za zaposlene na zaposlenega na splošno okrog pol odstotne točke nižja kot rast sredstev za zaposlene na uro.

Narava sprememb v številu opravljenih delovnih ur

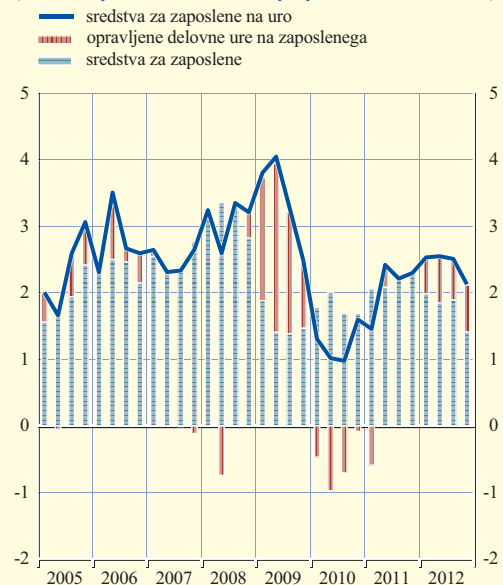
Ciklična gibanja dejansko opravljenih delovnih ur na zaposlenega lahko odražajo dejavnike, kot so nadure (med obdobjem konjunktore) in programi skrajšanega delovnega časa (med recesijo). Pri ugotavljanju novjših gibanj v statistiki nacionalnih računov pa je treba upoštevati tudi trend zniževanja števila opravljenih delovnih ur v 2000-ih letih.

Podatki iz ankete o delovni sili kažejo, da se je običajno (ponavadi pogodbeno dogovorjeno) število delovnih ur na zaposlenega v euroobmočju kot celoti od leta 2000 zmanjšalo za več kot eno uro na teden in je leta 2012 znašalo 36,8 ure (glej graf B). Za razliko od dejansko opravljenih delovnih ur običajne delovne ure vključujejo elemente, kot so dopust in bolniška, zato presegajo število dejansko opravljenih delovnih ur. Obenem pa ne vključujejo elementov, kot so nadure ali odsotnost z dela zaradi programov skrajšanega delovnega časa. Gibanja običajnih delovnih ur na zaposlenega odražajo gibanja običajnih delovnih ur, ki so jih opravili zaposleni s polnim in s krajšim delovnim časom, ter spremembe v deležu zaposlenih s krajšim delovnim časom (glej graf C). Večji del upada običajnih delovnih ur na zaposlenega je bil posledica postopnega povečanja odstotka zaposlenih s krajšim delovnim časom, saj je število običajnih delovnih ur ostalo precej bolj stabilno tako pri zaposlenih s polnim delovnim časom kot tudi pri zaposlenih s krajšim delovnim časom.

Primerjava v grafu B kaže, da se vrzel med dejansko opravljenimi delovnimi urami in običajnimi delovnimi urami poveča v obdobju šibkega gospodarskega okolja ter zmanjša v obdobju gospodarskega okrevanja. To pomeni, da je bil strm upad dejansko opravljenih delovnih ur med recesijo v obdobju 2008–2009 predvsem posledica cikličnih dejavnikov, kot so uporaba programov skrajšanega delovnega časa in manjše število nadur. Samo manjši del upada dejansko opravljenih delovnih ur med recesijo v obdobju 2008–2009 je mogoče pripisati istočasnemu znižanju števila običajnih delovnih ur. Nasprotno je mogoče ponoven upad dejansko opravljenih delovnih ur med novjšim gospodarskim krčenjem doslej skoraj v celoti pripisati zmanjšanju

Graf A Razčlenitev sredstev za zaposlene na uro v euroobmočju

(medletne spremembe v odstotkih; prispevki v odstotnih točkah)

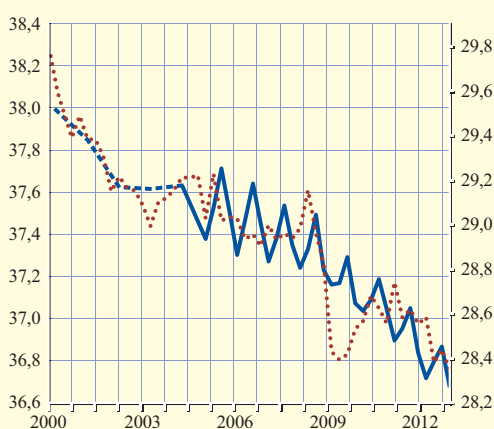
Vira: Eurostat in izračuni ECB.

Opomba: Pozitivni (negativni) prispevek opravljenih delovnih ur na zaposlenega k rasti sredstev za zaposlene na uro je posledica medletnega znižanja (povečanja) števila opravljenih delovnih ur na zaposlenega.

Graf B Dejansko število opravljenih delovnih ur in običajnih delovnih ur v euroobmočju

(število ur na teden na zaposlenega)

- število običajnih delovnih ur (lestvica na levi strani)
- število dejansko opravljenih delovnih ur (lestvica na desni strani)

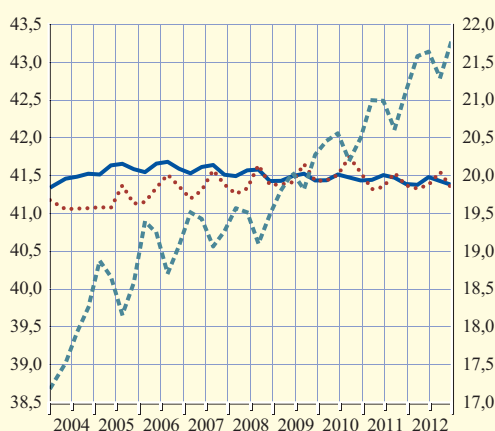
Vira: Eurostat in izračuni ECB.

Opombe: Običajne delovne ure ponavadi odražajo pogodbeno dogovorjeni delovni teden in vključujejo ure, ki so plačane, vendar niso oddelane, kot na primer bolniška ali dopust. Za obdobje pred letom 2004 so podatki o običajnih delovnih urah na voljo samo iz junjskega kroga ankete o delovni sili. To je označeno s prekinjeno modro črto.

Graf C Običajne delovne ure po zaposlitvenem statusu v euroobmočju

(število ur na teden; v odstotkih)

- običajne delovne ure zaposlenih s polnim delovnim časom (lestvica na levi strani)
- običajne delovne ure zaposlenih s krajšim delovnim časom (lestvica na desni strani)
- odstotek zaposlenih s krajšim delovnim časom (lestvica na desni strani)

Vira: Eurostat in izračuni ECB.

števila običajnih delovnih ur. Podatki za obdobje od sredine leta 2008 kažejo, da je bila približno polovica upada dejansko opravljenih delovnih ur bolj ciklične narave, medtem ko je bila druga polovica posledica znižanja števila običajnih delovnih ur.²

Gledano v celoti, izrazita gibanja števila dejansko opravljenih delovnih ur na zaposlenega od leta 2008 kažejo, da je lahko pri ocenjevanju agregatnih stroškov dela osredotočenje na rast sredstev za zaposlene na zaposlenega zavajajoče. Zato bi bilo treba namesto tega več pozornosti nameniti rasti sredstev za zaposlene na uro.³

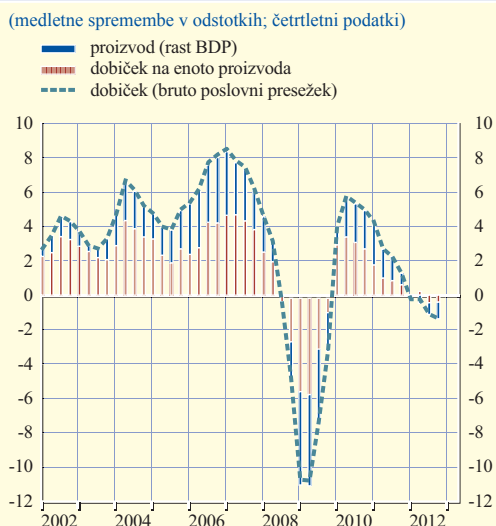
2 Ker je zmanjšanje običajnih delovnih ur na zaposlenega posledica večjega odstotka zaposlenih s krajšim delovnim časom, bi lahko ta kazalnik trenutno odražal tudi določena ciklična gibanja, če zaradi dolgotrajnega obdobja šibkega gospodarskega okolja v številnih državah euroobmočja zaposlitve s krajšim delovnim časom odražajo začasno pomanjkanje priložnosti za zaposlitev s polnim delovnim časom. Razlika med prostovoljno in neprostovoljno zaposlitvijo s krajšim delovnim časom je pojasnjena v okvirju 7 v tej izdaji Mesečnega biltena.

3 Vseeno je treba opozoriti, da noben kazalnik stroškov dela ni brez pridržkov. Na primer gibanja sredstev za zaposlene na zaposlenega ali na uro ne predstavljajo nujno celotnih stroškov dela podjetja v določenem trenutku, če na primer vlade dajejo zaposlitvene subvencije za začasno skrajšanje delovnega časa v primeru ogroženih delovnih mest ali če podjetja vodijo evidenco o delovnem času, v kateri so prek daljšega časovnega obdobja izravnani stroški programov skrajšanega delovnega časa in nadur. Podobno prehodi med zaposlitvijo s polnim ali s krajšim delovnim časom niso nujno stroškovno nevtralni, če vključujejo fiksne stroške dela na zaposlenega ali če so povezani s spremembami v povprečni produktivnosti.

3.4 GIBANJE PODJETNIŠKEGA DOBIČKA

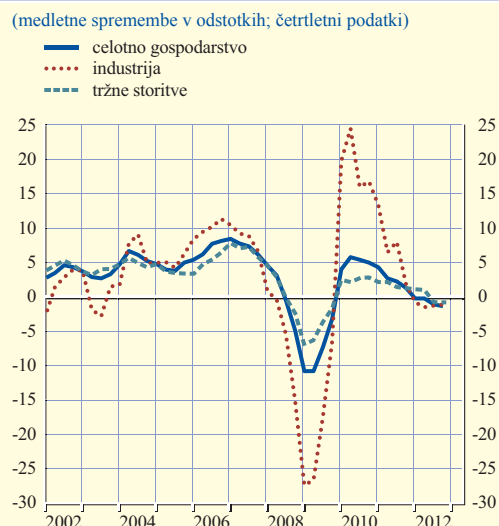
Kot odraz višjih stroškov dela na enoto proizvoda in neugodnih gospodarskih razmer se je podjetniški dobiček (merjen kot bruto poslovni presežek) v zadnjem četrtletju 2012 medletno nadalje znižal za 1,4% (glej graf 46). To znižanje je bilo posledica upada medletne stopnje spremembe BDP ter dodatnega zmanjšanja dobička na enoto proizvoda (marže na enoto

Graf 46 Razčlenitev rasti dobička v euroobmočju: proizvod in dobiček na enoto proizvoda

Vira: Eurostat in izračuni ECB.

Graf 47 Gibanje dobička v euroobmočju po glavnih gospodarskih dejavnostih

Vira: Eurostat in izračuni ECB

proizvoda). Gledano v celoti, je raven dobička po oživitvi od sredine leta 2009 dalje v letih 2011 in 2012 ostala približno nespremenjena.

Z vidika glavnih gospodarskih sektorjev se je medletna rast dobička v sektorju tržnih storitev v zadnjem četrtnetu 2012 spet zmanjšala, in sicer za 0,5%, potem ko se je v tretjem četrtnetu 2012 skrčila za 0,7%. V industrijskem sektorju (brez gradbeništva) pa je dobiček upadel za 1,1%, kar je približno enako kot v prejšnjih četrtnetih (glej graf 47). V tržnih storitvah je bila medčetrtnetna stopnja spremembe v dobičku podjetij negativna že tretje četrtnetje zapored.

3.5 INFLACIJSKI OBETI

Medletna stopnja inflacije bo tekom celega leta predvidoma nekoliko volatilna predvsem zaradi baznih učinkov, povezanih z gibanjem cen energentov in hrane v prejšnjih dvanajstih mesecih. Če odmislimo to volatilnost, naj bi temeljni cenovni pritiski v srednjeročnem obdobju ostali oslavljeni, kar je posledica nizke izkoriščenosti zmogljivosti in skromne dinamike gospodarskega okrevanja. V srednjeročnem obdobju ostajajo inflacijska pričakovanja trdno zasidrana na ravni, ki je skladna s stabilnostjo cen.

Podrobnejša analiza kaže, da so kratkoročni inflacijski obeti še naprej precej odvisni od cen nafte. Umiritev medletne rasti cen energentov bo po pričakovanjih izrazitejša v letu 2013 pod predpostavko, da se bodo cene nafte, ki jih trenutno kažejo termenske cene, še umirile. Dinamika cen v skupini energentov bo nekoliko volatilna predvsem zaradi pozitivnih in negativnih baznih učinkov.

Medletna rast cen hrane naj bi se leta 2013 postopno umirila. Rahel porast v aprilskih podatkih naj bi bil začasen odklon od splošnejšega umirjanja visoke rasti cen nepredelane hrane, ki je bila zabeležena v drugi polovici leta 2012, kar je bilo posledica neugodnih vremenskih razmer. Rast cen predelane hrane pa bi se lahko v prihodnjih mesecih nekoliko povečala, preden se bo proti koncu leta spet

umirila. Predvideno povečanje odraža določen zapoznel prenos skokovitega porasta cen prehrablenih surovin poleti 2012. Trend zniževanja, ki se pričakuje v drugi polovici leta, pa je povezan z nižjimi stroškovnimi pritiski in umirjenim povpraševanjem v nekaterih državah euroobmočja.

Rast cen industrijskega blaga razen energentov naj bi v preostanku leta 2013 ostala približno nespremenjena na sedanji ravni zaradi oslabiljenega povpraševanja potrošnikov, pritiskov na zmanjšanje uvoznih cen industrijskega blaga ter na splošno zmerne gibanja plač. Posledice zvišanja posrednih davkov v nekaterih državah euroobmočja bodo najverjetneje prispevale k določeni volatilnosti te komponente v prihodnjih mesecih.

Rast cen storitev naj bi v prihodnjih mesecih ostala približno nespremenjena na ravni, ki je rahlo nižja kot v prvem četrtletju leta, k čemur bodo prispevali šibka rast domačega povpraševanja in pretežno omejeni plačni pritiski. V letu 2014 bi lahko zvišanje DDV v nekaterih državah euroobmočja privedlo do ponovne okrepitve rasti cen storitev.

Zadnji podatki o kazalnikih stroškov dela kažejo, da bi se lahko domači stroškovni pritiski le postopno povečali kot posledica postopnega okrevanja gospodarske aktivnosti. Rast podjetniškega dobička naj bi se leta 2013 po močnem upadu leta 2012 še umirila in s tem absorbirala – vendar zgolj v omejenem obsegu – razmeroma visoko rast stroškov dela na enoto proizvoda v letu 2012. V srednjeročnem obdobju naj bi nižja rast stroškov dela na enoto proizvoda in postopno izboljšanje gospodarskih razmer spodbudila okrevanje profitnih marž.

Po makroekonomskih projekcijah za euroobmočje, ki so jih junija 2013 pripravili strokovnjaki Eurosistema, bo medletna inflacija, merjena s HICP, v letu 2013 znašala 1,4%, v letu 2014 pa 1,3%. V primerjavi z marčnimi makroekonomskimi projekcijami strokovnjakov ECB je bila napoved inflacije za leto 2013 popravljen navzdol, kar odraža predvsem upad cen nafte, medtem ko je napoved za leto 2014 ostala nespremenjena.

Po ocenah so tveganja glede prihodnjih cenovnih gibanj srednjeročno še naprej približno uravnotežena, pri čemer so tveganja višje inflacije povezana z močnejšim dvigom nadzorovanih cen in posrednih davkov od pričakovanega ter z višjimi cenami primarnih surovin, tveganja nižje inflacije pa izhajajo iz šibkejše gospodarske aktivnosti.

4 PROIZVODNJA, POVPRASEVANJE IN TRG DELA

Realni BDP se je v prvem četrtnetu 2013 skrčil za 0,2%, potem ko je v zadnjem četrtnetu 2012 upadel za 0,6%. Gospodarska aktivnost je tako upadala šest četrtnetij zapored, razmere na trgu dela pa ostajajo šibke. Novejša gibanja anketnih podatkov o gospodarski klimi so pokazala določeno izboljšanje v primerjavi z nizkimi ravni. Pozneje v letošnjem letu in leta 2014 naj bi na rast izvoza euroobmočja ugodno vplivalo okrevanje svetovnega povpraševanja, medtem ko naj bi domače povpraševanje spodbujala akomodativno naravnana denarna politika in nedavno povečanje realnih dohodkov zaradi nižjih cen nafte in na splošno nižje inflacije. Poleg tega bi se v realnem gospodarstvu morali pokazati učinki precejšnjega izboljšanja razmer na finančnih trgih, do katerega je prišlo od lanskega poletja, ter napredek, ki je bil dosežen pri javnofinančni konsolidaciji. Obenem bodo gospodarsko aktivnost še naprej hromile preostale nujne bilančne prilagoditve v javnem in zasebnem sektorju. Na splošno naj bi se gospodarska aktivnost v euroobmočju tekom leta stabilizirala in okrevala, vendar bo dinamika umirjena.

Takšno oceno kažejo tudi makroekonomske projekcije za euroobmočje, ki so jih junija 2013 pripravili strokovnjaki Eurosistema, po katerih se bo letni realni BDP v letu 2013 zmanjšal za 0,6%, v letu 2014 pa povečal za 1,1%. V primerjavi z marčnimi projekcijami strokovnjakov ECB je bila napoved za leto 2013 popravljena rahlo navzdol, predvsem zaradi upoštevanja najnovejših objavljenih podatkov o BDP. Za leto 2014 je bila napoved popravljena rahlo navzgor. Tveganja, ki spremljajo gospodarske obete za euroobmočje, ostajajo na strani nižje rasti.

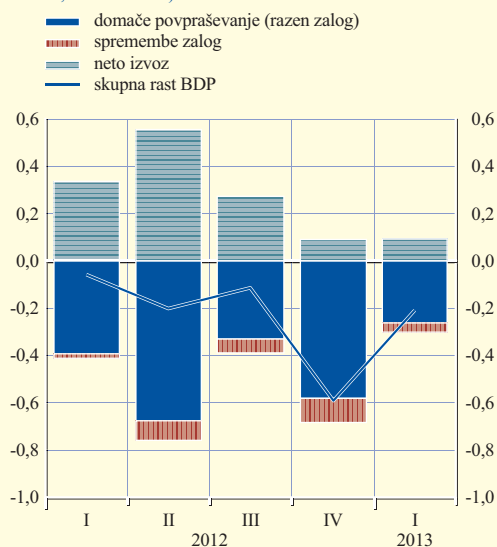
4.1 REALNI BDP IN KOMPONENTE POVPRASEVANJA

Realni BDP se je v prvem četrtnetu 2013 medčetrtnetno zmanjšal za 0,2%, kar pomeni, da upada že šesto četrtnetje zapored, pri čemer skupna kumulativna izguba v celotnem obdobju znaša 1,5% (glej graf 48). Slabi rezultati razkrivajo negativna gibanja domačega povpraševanja, ki se je v prvem četrtnetu 2013 še dodatno skrčilo zaradi zmanjšanja naložb. Nasprotno je imel neto izvoz majhen pozitiven prispevek, saj se je izvoz zmanjšal manj kot uvoz. Znižanje gospodarske rasti v prvem četrtnetu je bilo večinoma v skladu z gibanji kratkoročnih kazalnikov, predvsem anketnih rezultatov. Na rezultat za prvo četrtnetje je negativno vplivalo tudi hladno vreme, predvsem v zvezi z gradbeno aktivnostjo.

Gospodarsko rast v euroobmočju je v zadnjih četrtnetjih zaviralo predvsem šibko domače povpraševanje. Šibka poslovna klima in zaupanje potrošnikov, ukrepi za javnofinančno konsolidacijo in sedanje potrebe po razdolževanju v nekaterih državah so skupaj s povečano negotovostjo zavrli naložbe. Poleg negativnega vpliva teh odločilnih dejavnikov je na zasebno potrošnjo vplival tudi učinek, ki ga je imelo zmanjšanje zaposlenosti zaradi slabih razmer na trgu dela na skupni dohodek, javna potrošnja pa se je zmanjšala ob krčenju javnih financ v več državah euroobmočja.

Graf 48 Realna rast in prispevki k rasti BDP

(medčetrtnetna stopnja rasti; četrtnetni prispevki v odstotnih točkah; sezonsko izravnano)

Vira: Eurostat in izračuni ECB.

69

potrošnje trajnih proizvodov. Zaupanje potrošnikov v euroobmočju se je maja nekoliko povečalo in se tako izboljšuje že šest mesecev zapored. To izboljšanje je mogoče večinoma pojasniti s tem, kako gospodinjstva ocenjujejo stanje brezposelnosti v prihodnje. Toda novejša izboljšanja ni v celoti odtehtalo poslabšanja v drugi polovici leta 2012, zato je ta indeks še vedno daleč pod svojim dolgoročnim povprečjem.

INVESTICIJE

Zmanjševanje bruto investicij v osnovna sredstva, ki traja od drugega četrtnetja 2011, se je nadaljevalo tudi na začetku leta 2013. Investicije so se v prvem četrtnetju medčetrtnetno še dodatno zmanjšale za 1,6%, potem ko so se že v zadnjem četrtnetju 2012 skrčile za 1,4%. Popolna razčlenitev investicij za prvo četrtnetje 2013 do zaključka tega mesečnega biltena še ni bila na voljo. Po razpoložljivih podatkih iz nekaterih držav euroobmočja negradbene investicije, ki obsegajo polovico vseh investicij, še vedno upadajo. Kratkoročni kazalniki za celotno euroobmočje prav tako kažejo, da so se negradbene investicije zmanjšale v skladu z umirjenimi gibanji celotnega gospodarstva, slabim poslovnim zaupanjem in prevladujočo veliko negotovostjo. Proizvodnja investicijskega blaga se je v prvem četrtnetju še dodatno zmanjšala, stopnja izkoriščenosti zmogljivosti pa je ostala zelo nizka. Anketni podatki, na primer indeks PMI in kazalnik Evropske komisije o zaupanju v predelovalnih dejavnostih, so ostali daleč pod dolgoročnim povprečjem. V prvem četrtnetju 2013 so se verjetno zmanjšale tudi stanovanjske in nestanovanjske gradbene investicije, kot kažeta kazalnik gradbene aktivnosti in pomanjkanje zaupanja v tem sektorju. Državne investicije v celotnem euroobmočju so se v prvem četrtnetju najbrž nekoliko povečale, a še zdaleč ne toliko, da bi izravnale krčenje kapitalskih izdatkov v zasebnem sektorju.

Redki razpoložljivi zgodnji kazalniki za drugo četrtnetje 2013 na splošno kažejo, da so se negradbene investicije v osnovna sredstva v euroobmočju še naprej zmanjševale. Indeks PMI v predelovalnih dejavnostih in njegova komponenta novih naročil sta se maja nekoliko zvišala, čeprav sta ostala v negativnem območju. Tudi kazalnik Evropske komisije o oceni naročil se je maja nekoliko zvišal, medtem ko so se pričakovanja o gibanju proizvodnje v naslednjih treh mesecih malo zmanjšala. Poleg tega je stopnja izkoriščenosti zmogljivosti v drugem četrtnetju ostala nespremenjena in pod dolgoročnim povprečjem. Po anketnih podatkih naj bi se v drugem četrtnetju še naprej zmanjševale tudi investicije v gradbeništvu.

Na splošno naj bi se negradbene investicije v drugi polovici leta počasi okrepile, ko se bo postopoma okrepila gospodarska aktivnost in se bodo povečali dobički. V skladu s polletno anketo Evropske komisije o investicijah podjetja pričakujejo, da se bodo naložbe v predelovalnih dejavnostih v euroobmočju leta 2013 nekoliko povečale. Investicije v gradbeništvu naj bi ostale šibke vse leto, kar kaže nadaljnje prilagoditve na številnih stanovanjskih trgih euroobmočja.

DRŽAVNA POTROŠNJA

Državna potrošnja je bila v prvem četrtnetju 2013 še vedno umirjena in malo manjša v primerjavi z zadnjim četrtnetjem 2012, kar priča o tekočih ukrepih za javnofinančno konsolidacijo v številnih državah euroobmočja.

Če si pogledamo osnovna gibanja posameznih komponent, je stopnja rasti sredstev za zaposlene v javnem sektorju, ki obsegajo skoraj polovico skupne državne potrošnje, negativno prispevala k rasti državne potrošnje v zadnjih četrtnetjih. To je predvsem posledica prilagajanja plač v javnem sektorju in zmanjševanja zaposlenosti v javnem sektorju v številnih državah euroobmočja. Izdatki

za vmesno državno potrošnjo (ki predstavljajo malo manj kot četrtno skupne državne potrošnje) so se zmanjšali zaradi ukrepov krčenja v javnem sektorju, rast socialnih transferjev v naravi, ki prav tako obsegajo skoraj četrtno državne potrošnje, pa je na splošno ostala nespremenjena, kar je bilo posledica dejstva, da so socialni transferji v naravi navadno zelo stabilni, saj vključujejo postavke, kot so izdatki za zdravstvo.

Po napovedih bo zaradi sedanjih prizadevanj za javnofinančno konsolidacijo v številnih državah euroobmočja prispevek državne potrošnje k domačemu povpraševanju v naslednjih četrletjih omejen.

ZALOGE

Prispevek sprememb zalog k četrtni rasti BDP je bil v prvem četrletju 2013 na splošno nevtralen. Od sredine leta 2011 je bil prispevek zalog k rasti skupno sedem četrletij zapored skoraj neprekinjeno negativen in je kumulativno prispeval k zmanjšanju BDP za 0,9 odstotne točke, zato pomeni več kot polovico skupnega 1,5-odstotnega padca (večji del zadnjih šestih četrletij).

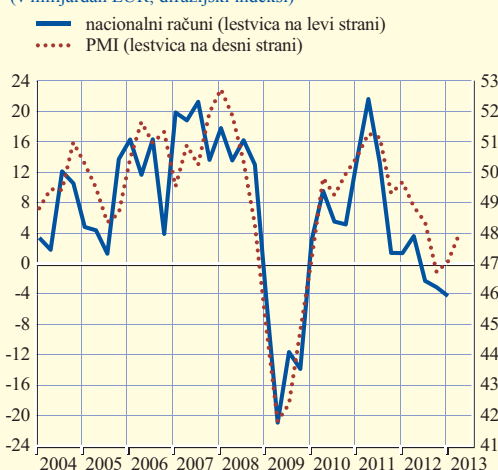
Izrazito poslabšanje poslovnih obetov poleti 2011 je skupaj z močnim zaostrovanjem pogojev financiranja v številnih državah euroobmočja pripeljalo do hitre umiritve obsežnega obnavljanja zalog v prvi polovici leta 2011, kar je povzročilo velik negativen prispevek zalog k rasti BDP v višini -0,7 odstotne točke v drugi polovici 2011. Po krajšem premoru v prvem četrletju 2012 se je obnavljanje (zmanjševanje) zalog v preostanku leta spet zmanjšalo (pospešilo) zaradi upada gospodarske aktivnosti, kar pomeni ponoven negativen prispevek k rasti v višini -0,25 odstotne točke v zadnjih treh četrletjih 2012.

Zaradi takšnih velikih negativnih prispevkov iz sedmih četrletij se je obsežno obnavljanje zalog, ki je nastopilo sredi leta 2011 (0,9% BDP po vrednosti), do prvega četrletja 2013 spremenilo v zmerno zmanjševanje zalog (0,2% BDP). Glede na dejstvo, da se vzdolž dobavne verige na splošno poroča o razmeroma nizkem stanju zalog, je v naslednjih četrletjih le malo prostora za izrazitejše zmanjševanje zalog (kot je bilo po padcu banke Lehman Brothers).

Novejši podatki iz anket PMI za april in maj 2013 namreč kažejo, da se je zmanjševanje zalog zelo upočasnilo, kar je vplivalo na vse vrste zalog: zaloge proizvodnih dejavnikov in končnih izdelkov v predelovalnih dejavnostih ter zaloge v trgovini na drobno (glej graf 50). Tudi anketa Evropske komisije kaže, da podjetja ocenjujejo stanje zalog v predelovalnih dejavnostih (končni izdelki) in v trgovini na drobno kot razmeroma nizko v primerjavi z zgodovinskim povprečjem.

Graf 50 Spremembe zalog v euroobmočju

(v milijardah EUR; difuzijski indeksi)

Viri: Markit, Eurostat in izračuni ECB.

Opombe: Nacionalni računi: spremembe zalog po vrednosti. PMI: povprečje zalog proizvodnih dejavnikov in dokončanih proizvodov v predelovalnih dejavnostih in povprečje zalog v trgovini na drobno.

ZUNANJA TRGOVINA

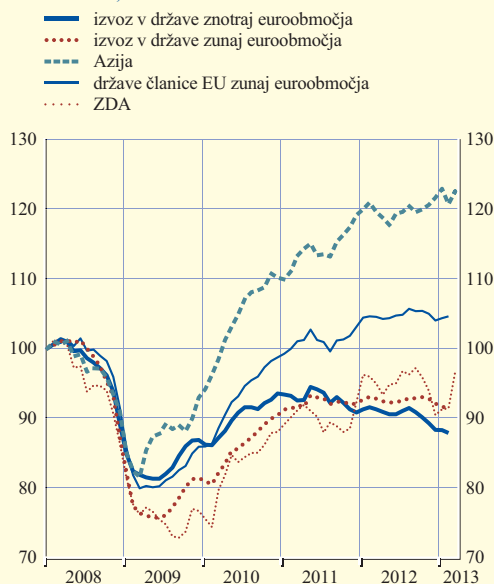
Če odmislimo določeno četrtno volatilitnost, je trgovinska menjava euroobmočja od leta 2011 razmeroma umirjena. Po krčenju izvoza in uvoza blaga in storitev v zadnjem četrtnju 2012 je bila trgovinska menjava šibka tudi v prvem četrtnju 2013, ko se je izvoz zmanjšal za 0,8%, uvoz pa še dodatno za 1,1%. Posledica teh gibanj je bil majhen pozitiven prispevek neto trgovinske menjave k realni rasti BDP v euroobmočju. V prvem četrtnju 2013 je izvoz držav euroobmočja bolj spodbujalo povpraševanje iz držav zunaj euroobmočja, še zlasti iz ZDA, v manjši meri pa tudi iz azijskih gospodarstev, kot povpraševanje iz držav euroobmočja. Kljub temu rast izvoza v države zunaj euroobmočja ni v celoti odtehtala šibke trgovinske menjave med državami euroobmočja, saj je bilo povpraševanje v euroobmočju še naprej majhno (glej graf 51).

Zunanja trgovinska menjava je od sredine leta 2010 ves čas spodbujala realno rast BDP euroobmočja, saj je rast izvoza prehitela rast uvoza. To je mogoče večinoma pojasniti z manjšo rastjo domačega povpraševanja v euroobmočju v primerjavi z rastjo v glavnih trgovinskih partnericah euroobmočja in tudi z depreciacijo realnega efektivnega tečaja eura večji del tega obdobja. Poleg tega je euroobmočje v letih 2011 in 2012 utrdilo svoj delež izvoznih trgov v svetovni trgovinski menjavi, čeprav so se prilagoditev po posameznih državah euroobmočja močno razlikovale. Ta gibanja so prikazana v okvirju 6, kjer je opisana izvozna uspešnost euroobmočja in posameznih držav, kot je razvidno iz sprememb v deležu izvoznih trgov od leta 1999 dalje.

V novejših četrtnjih pa je izvoz v manjši meri podpiral realno rast BDP euroobmočja, predvsem zaradi upočasnitve tujega povpraševanja euroobmočja in apreciacije realnega efektivnega tečaja eura v drugi polovici leta 2012. V bližnji prihodnosti bo prispevek neto trgovinske menjave k realni rasti BDP predvidoma manjši kot prej, vendar še vedno pozitiven. Kratkoročni obeti glede trgovinske menjave euroobmočja so na splošno še vedno pod vplivom povečane negotovosti, kar kažejo razpoložljivi anketni kazalniki. Ravni izvoznih naročil so se po poročilih Evropske komisije in indeksa PMI o novih izvoznih naročilih maja rahlo dvignile, toda oba kazalnika ostajata pod dolgoročnim povprečjem. Tudi okrevanje svetovnega gospodarstva je videti negotovo, zato je pričakovati, da bo izvoz euroobmočja le zmerno spodbudil okrevanje realne rasti BDP v naslednjih mesecih. Kratkoročno bo rast uvoza verjetno zaviral šibek temeljni zagon rasti v euroobmočju, čeprav lahko v drugi polovici leta 2013 pričakujemo nekaj rasti, ko bo začelo okrevati domače povpraševanje v euroobmočju.

Graf 51 Obseg izvoza euroobmočja v izbrane trgovinske partnerice

(indeksi: januar 2008 = 100; desezonirano; 3-mesečne drseče sredine)

Viri: Eurostat in izračuni ECB.

Okvir 6

GIBANJA DELEŽEV IZVOZNIH TRGOV V EUROOBMOČJU

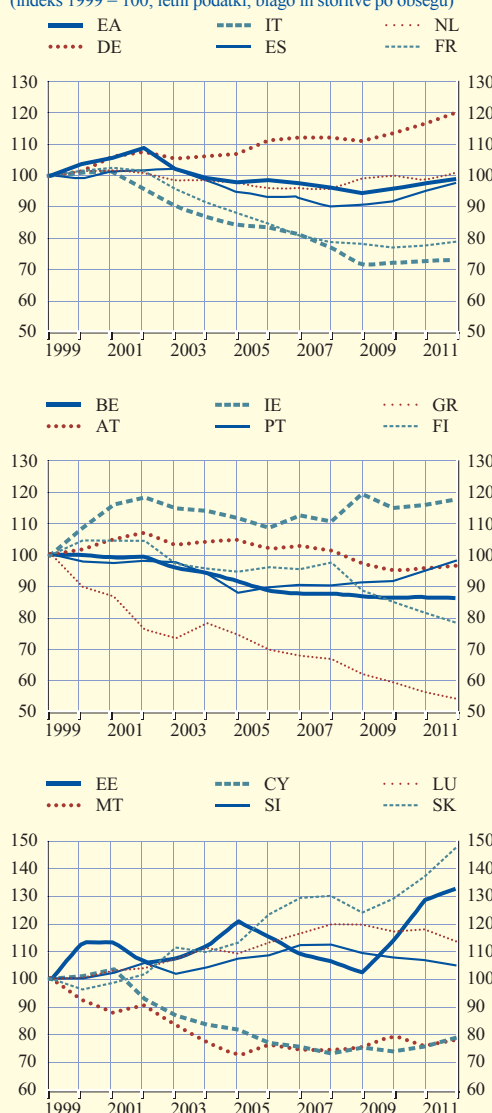
Ta okvir opisuje izvozno uspešnost euroobmočja in posameznih držav na podlagi dveh meril deleža izvoznih trgov: izvoz države v razmerju do tujega povpraševanja in izvoz države v razmerju do svetovnega izvoza, in sicer po obsegu in vrednosti.

Čeprav se ti merili razlikujeta, se medsebojno dopolnjujeta in se lahko uporabljata za različne namene. Deleži izvoznih trgov v razmerju do tujega povpraševanja upoštevajo geografsko lokacijo posamezne države pri sklepanju trgovinskih povezav. Euroobmočje na primer več trguje z bližnjimi sosedami, na primer s srednjo in vzhodno Evropo, kot z Azijo. Izguba deleža izvoznih trgov v razmerju do svetovnega izvoza pa je lahko znak, da se euroobmočje ni dovolj aktivno razširilo na trge, ki so gonilo povpraševanja na področju svetovnega izvoza. Poleg tega so lahko deleži izvoznih trgov po obsegu koristni za ocenjevanje konkurenčnosti na makro ravni, deleži po vrednosti pa so lahko primernejši za ocenjevanje prihodkov, ustvarjenih z izvozom.

Delež izvoznih trgov, merjen kot izvoz v razmerju do tujega povpraševanja, je po upadanju, ki se je začelo leta 2002, zabeležil delno izboljšanje od leta 2009 dalje (glej graf A).¹ Na ravni posameznih držav pa je izvozna uspešnost od krize dalje med državami heterogena: izvozna uspešnost nekaterih držav se je začela izboljševati (npr. v Estoniji, Španiji in na Portugalskem) ali še naprej narašča (kot velja za Nemčijo in Slovaško), v drugih državah (Belgiji, Grčiji in na Finskem) pa še vedno upada.

Graf A Izvoz v razmerju do tujega povpraševanja

(indeks 1999 = 100; letni podatki; blago in storitve po obsegu)

Viri: ECB in izračuni strokovnjakov ECB.

1 Izvoz za agregat euroobmočja vključuje samo izvoz v države zunaj euroobmočja, medtem ko za posamezne države vključuje izvoz v države znotraj in zunaj euroobmočja. Tuje povpraševanje se meri kot skupni realni uvoz blaga in storitev v glavnih trgovinskih partnericah, tehtano z izvozom. Več informacij o merjenju tujega povpraševanja je v Hubrich, K. in Karlsson, T. „Trade consistency in the context of the Eurosystem projection exercises“, Occasional Paper Series, št. 108, ECB, Frankfurt na Majni, marec 2010. Tržni deleži se izračunajo kot razmerje med izvozom in tujim povpraševanjem (ali svetovnim izvozom), ki je izražen kot indeks.

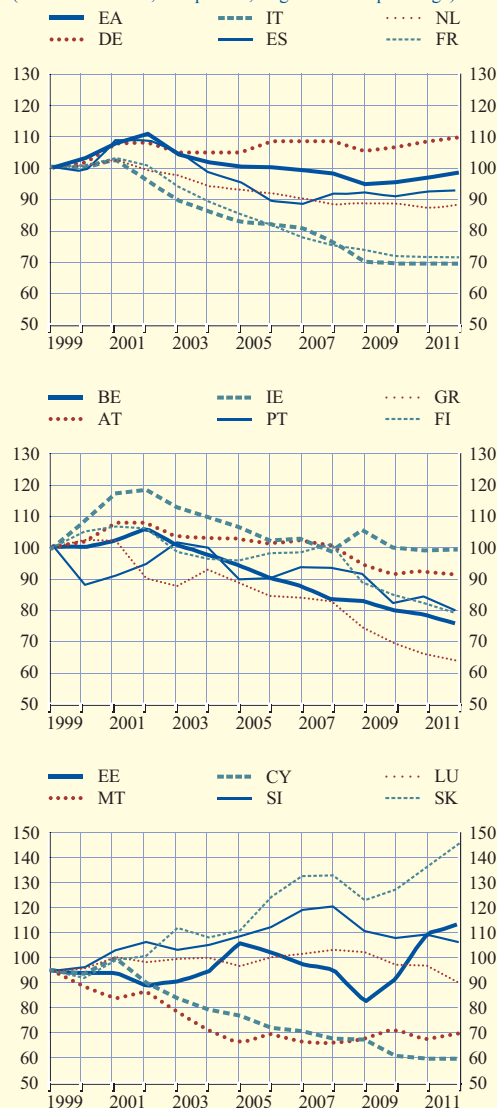
Kazalniki izvoza kot deleža svetovnega izvoza po obsegu kažejo, da zgoraj opisani splošni trendi večinoma ostajajo podobni za euroobmočje in večino držav (glej graf B). Izvozna uspešnost euroobmočja se je od leta 2009 izboljšala pri obeh merilih. Delež izvoznih trgov v razmerju do tujega povpraševanja se je od leta 2009 povečal za 4,6%, delež v razmerju do svetovnega izvoza pa za 3,8% (glej grafa A in B). Za posamezne države euroobmočja so zabeleženi enaki splošni vzorci, kot je opisano zgoraj, razen za Španijo in Portugalsko.

V obdobju med letoma 1999 in 2012 se lahko izvozna uspešnost na podlagi obeh alternativnih meril v nekaterih primerih močno razlikuje (glej tabelo). Nemčija je v primerjavi s svetovnim izvozom povečala svoj delež izvoznih trgov za 9,3%, merjeno v razmerju do tujega povpraševanja pa celo za 20,2%. Podobno je bilo v Estoniji. Irska, Luksemburg in Nizozemska so zabeležili izgubo deleža izvoznih trgov v razmerju do svetovnega izvoza, v razmerju do tujega povpraševanja pa so dosegle povečanje. Izguba deleža izvoznih trgov v razmerju do svetovnega izvoza je bila v nekaterih državah večja (Belgija, Španija, Francija, Italija, Ciper in Avstrija). Nasprotno je Grčija zabeležila manjše izgube deleža izvoznih trgov v razmerju do svetovnega izvoza. Za večino držav euroobmočja na splošno kaže, da je izvozna uspešnost, merjena glede na tuje povpraševanje, boljša, kot če se meri v primerjavi s svetovnim izvozom.

Dejavnike, ki ustvarjajo razlike med meriloma, je mogoče pripisati sestavi tujega povpraševanja. Tuje povpraševanje se meri kot skupni realni uvoz blaga in storitev v glavnih trgovinskih partnericah euroobmočja, tehtano z izvozom. Države euroobmočja povprečno izvozijo okoli 50% vsega svojega izvoza v druge države euroobmočja, preostali izvoz je večinoma namenjen razvitim gospodarstvom (npr. Veliki Britaniji in ZDA) ter srednji in vzhodni Evropi (zato je tem trgovskim partnericam pri izračunu tujega povpraševanja dodeljena velika utež). Nastajajoča tržna gospodarstva ne spadajo med tradicionalne trgovinske partnerice držav euroobmočja, kar pomeni, da le zmerno prispevajo k rasti tujega povpraševanja euroobmočja (nastajajoča tržna gospodarstva imajo manjšo izvozno utež pri izračunu tujega povpraševanja euroobmočja). Ker razvita gospodarstva

Graf B Izvoz v razmerju do svetovnega izvoza

(indeks 1999 = 100; letni podatki; blago in storitve po obsegu)

Viri: World Economic Outlook, MDS, in izračuni strokovnjakov ECB.

Izvoz v razmerju do tujega povpraševanja in svetovnega izvoza v obdobju 1999–2012

(spremembe v odstotkih; pozitivna vrednost označuje povečanje deleža izvoznih trgov in obratno)

	izvozna uspešnost v razmerju do:		
	tujega povpraševanja (po obsegu)	svetovnega izvoza (po obsegu)	svetovnega izvoza (po vrednosti)
Belgija	-14,1	-24,5	-36,0
Nemčija	20,2	9,3	-10,4
Estonija	32,7	16,7	70,2
Irska	17,4	-1,0	-15,4
Grčija	-46,0	-36,2	-24,2
Španija	-2,6	-7,4	-16,9
Francija	-21,4	-28,9	-34,9
Italija	-27,0	-31,1	-34,9
Ciper	-21,3	-31,8	-34,1
Luksemburg	13,7	-4,1	2,7
Malta	-22,0	-22,8	-12,6
Nizozemska	0,8	-12,4	-19,1
Avstrija	-4,0	-8,4	-19,1
Portugalska	-2,2	-20,2	-23,8
Slovenija	5,0	10,5	-17,1
Slovaška	47,3	45,6	125,1
Finska	-21,8	-21,1	-34,4
Euroobmočje	-1,2	-1,9	-17,4

Viri: World Economic Outlook, MDS, ECB in izračuni strokovnjakov ECB.

rastejo relativno počasneje, njihovo povpraševanje po uvozu raste počasneje kot svetovno povpraševanje po uvozu. Zaradi tega in v kombinaciji z njihovim relativno velikim pomenom v tujem povpraševanju raste tuje povpraševanje počasneje kot svetovni uvoz. Svetovni uvoz dejansko raste hitreje, saj vključuje vsa hitro rastoča nastajajoča tržna gospodarstva. Vsakršna izguba tržnega deleža v svetovnem izvozu pomeni, da države euroobmočja ne izkoristijo v celoti povečanega povpraševanja po uvozu v nastajajočih tržnih gospodarstvih, s čimer bi ohranile ali povečale svoj delež v svetovni trgovinski menjavi.

Primerjava deležev izvoznih trgov po vrednosti in po obsegu razkrije nekaj razlik. V obdobju med letoma 1999 in 2012 so bile izgube euroobmočja, kar zadeva delež izvoznih trgov za blago in storitve, po obsegu (1,9%) veliko manj izrazite kot izgube po vrednosti (17,4%), kar kaže, da so se izvozne cene euroobmočja zvišale manj kot cene svetovnega izvoza (glej tabelo).^{2,3} To velja tudi za večino držav euroobmočja. Nemčija denimo je pridobila delež izvoznih trgov po obsegu (9,3%), po vrednosti pa ga je izgubila (10,4%), kar kaže, da so se cene nemškega izvoza zvišale manj kot cene svetovnega izvoza. Izgube, ki jih je imela Grčija v deležu izvoznih trgov za blago in storitve po vrednosti (24,2%), pa so bile manj izrazite kot izgube po obsegu (36,2%). To kaže, da je izguba cenovne konkurenčnosti Grčije (grške izvozne cene so naraščale hitreje kot cene njenih konkurentov) sčasoma povzročila zmanjšanje njenega deleža po obsegu, vendar so bile te izgube zaradi višjih izvoznih cen po vrednosti manjše od izgub po obsegu.

2 Vse nižje relativne cene ne odražajo nujno dejanskega znižanja fizičnih stroškov, kar se ponavadi označuje kot večja konkurenčnost, temveč odražajo učinek sestave, saj države razvijajo nove proizvode in opuščajo stare. Zato se starejši proizvodi enake kakovosti prodajajo po nižji ceni, zaradi česar se tržni deleži po vrednosti zmanjšajo, deleži po obsegu pa ostanejo nespremenjeni.

3 V obdobju med letoma 1999 in 2012 se je realni efektivni tečaj eura, deflacioniran z indeksom cen industrijskih proizvodov pri proizvajalcih in stroški dela na enoto proizvoda za celotno gospodarstvo, v primerjavi z 20 glavnimi trgovinskimi partnericami zmanjšal za 6,1% oziroma 9,3%. Realni efektivni tečaj eura v primerjavi z 19 industrijsko razvitimi državami, deflacioniran z izvoznimi cenami, pa kaže 2,7-odstotni padec v istem obdobju.

Povzamemo lahko, da je izvozna uspešnost, merjena na podlagi tujega povpraševanja, boljša kot izvozna uspešnost, merjena na podlagi svetovnega izvoza, v večini držav euroobmočja. Če si pogledamo deleže izvoznih trgov po vrednosti ali obsegu, so opazne velike razlike, odvisno od cenovnih gibanj. Kljub tem razlikam se obe merili dopolnjujeta in bi ju bilo treba upoštevati vzporedno, ko se ocenjuje izvozna uspešnost. Analiza, pri kateri so bili uporabljeni deleži izvoznih trgov v razmerju do tujega povpraševanja in svetovnega izvoza po obsegu, kaže, da bi morale države euroobmočja nameniti več virov za nadaljnje širjenje na hitro rastoče nove trge.

4.2 PROIZVODNJA PO SEKTORJIH

Proizvodna stran nacionalnih računov kaže, da se skupna dodana vrednost zmanjšuje od zadnjega četrtrletja 2011 in se je v prvem četrtrletju 2013 še skrčila za 0,2%, potem ko se je v zadnjem četrtrletju 2012 zmanjšala za 0,5%. Zmanjšanje dodane vrednosti v prvem četrtrletju je bilo bolj značilno za industrijo kot za storitvene dejavnosti.

Z dolgoročnejšega vidika so od najvišjih ravni iz obdobja 2007–2008 opazne velike razlike v gibanjih po posameznih sektorjih. V prvem četrtrletju 2013 je bila rast dodane vrednosti v industriji (brez gradbeništva) še vedno za več kot 8% nižja od najvišje vrednosti iz konca leta 2007, dodana vrednost v gradbeništvu pa je bila za 22% pod najvišjo vrednostjo. Nasprotno je bila dodana vrednost v storitvenih dejavnostih nekoliko nad najvišjo vrednostjo, doseženo pred krizo leta 2008. Kratkoročni kazalniki razkrivajo nadaljnje krčenje dodane vrednosti v drugem četrtrletju 2013.

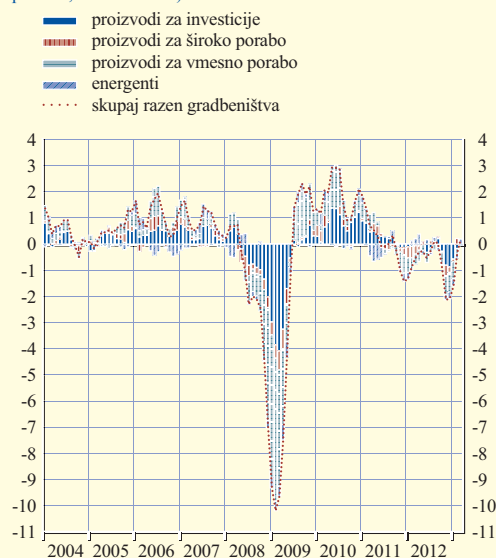
INDUSTRIJA BREZ GRADBENIŠTVA

Rast dodane vrednosti v industriji brez gradbeništva se je v prvem četrtrletju 2013 medčetrtrletno zmanjšala za 0,4% po izrazitem 1,6-odstotnem padcu v predhodnem četrtrletju. Nasprotno pa se je proizvodnja v prvem četrtrletju rahlo povečala po večjem padcu v predhodnem četrtrletju (glej graf 52). To povečanje je bilo večinoma posledica gibanj na področju energentov, saj se je povpraševanje po ogrevanju povečalo zaradi hladnega vremena v številnih državah. Vse druge glavne industrijske skupine so imele razmeroma majhen ali negativen prispevek k realni rasti aktivnosti v industriji. Anketni podatki Evropske komisije kažejo, da je šibkejše skupno povpraševanje negativno vplivalo na proizvodnjo v trimesečnem obdobju do aprila.

Kar zadeva prihodnje obdobje, kratkoročni kazalniki razkrivajo nadaljnje pomanjkanje dinamike v gospodarski aktivnosti v industrijskem sektorju v drugem četrtrletju 2013. Čeprav se je kazalnik Evropske komisije o zaupanju v industriji

Graf 52 Rast in prispevki k rasti industrijske proizvodnje

(stopnje rasti; prispevki k rasti v odstotnih točkah; mesečni podatki; desezonirano)

Vira: Eurostat in izračuni ECB.

Opomba: Prikazani podatki so izračunani kot 3-mesečne drseče sredine v primerjavi z ustreznim povprečjem izpred treh mesecev.

med aprilom in majem nekoliko povečal, ostaja pod povprečjem iz prvega četrtnetja (glej graf 53). Indeks PMI o proizvodnji v predelovalnih dejavnostih in anketa Markit o tem, kako podjetja ocenjujejo svoja skupna naročila, ki sta na voljo do maja 2013, sta prav tako v skladu z umirjenimi gibanji v drugem četrtnetju leta, saj so ti podatki še vedno pod teoretičnim pragom ničelne rasti (50).

GRADBENIŠTVO

Rast dodane vrednosti v gradbenem sektorju je bila v prvem četrtnetju 2013 negativna že osmo četrtnetje zapored. V tem obdobju se je dodana vrednost zmanjšala za več kot 8%. Novejši slabi rezultati so bili deloma posledica hladnega vremena v nekaterih delih euroobmočja.

Kratkoročni kazalniki potrjujejo šibki zagon v gradbeništvu. Mesečni podatki o gradbeni proizvodnji kažejo 1,7-odstoten mesečni upad v marcu, kar je slabo izhodišče za drugo četrtnetje 2013 zaradi negativnega učinka prenosa. Indeks PMI o proizvodnji v gradbenem sektorju in indeks PMI o aktivnosti na stanovanjskem trgu sta se na začetku drugega četrtnetja dvignila z zelo nizkih ravni. Več v prihodnost usmerjenih kazalnikov, kot sta kazalnik Evropske komisije o zaupanju v gradbeništvu in anketa o novih naročilih, se je še naprej zmanjševalo, kar kaže nadaljnje krčenje aktivnosti.

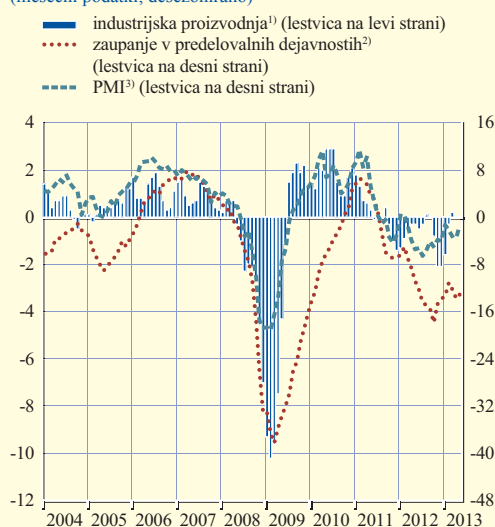
STORITVE

Dodana vrednost v storitvenih dejavnostih se je v prvem četrtnetju 2013 medčetrtnetno rahlo zmanjšala za 0,1%, potem ko je v zadnjem četrtnetju 2012 upadla za 0,2%. Med tretjim četrtnetjem 2009 in prvim četrtnetjem 2013 je bila povprečna medčetrtnetna rast dodane vrednosti v storitvenih dejavnostih bistveno manjša od rasti v industriji brez gradbeništva (medčetrtnetno v povprečju 0,2% oziroma 0,8%). Najnovejši podatki kažejo, da je bil zadnji padec rasti relativno izrazitejši v sektorju pretežno netržnih storitev, ki vključujejo javno upravo, izobraževanje, zdravstvo in socialno delo. Te storitve so se medčetrtnetno zmanjšale za 0,4%, kar deloma odraža javnofinančno konsolidacijo v številnih gospodarstvih euroobmočja. Dodana vrednost v sektorju tržnih storitev se je v prvem četrtnetju 2013 medčetrtnetno stabilizirala.

Ankete kažejo, da je aktivnost v storitvenih dejavnostih v drugem četrtnetju 2013 še naprej šibka. Indeks PMI o proizvodnji v storitvenih dejavnostih je v prvih dveh mesecih drugega četrtnetja ostal nekoliko pod teoretičnim pragom ničelne stopnje rasti (50) in njegova raven je bila tudi rahlo nižja od ravni iz prvega četrtnetja. Kazalnik Evropske komisije o zaupanju v storitvenih dejavnostih se je med aprilom in majem sicer zmerno povečal, vendar je ostal pod ravni iz prvega četrtnetja 2013.

Graf 53 Industrijska proizvodnja, zaupanje v industriji in PMI

(mesečni podatki; desezonirano)

Viri: Eurostat, ankete o poslovnih tendencah in mnenju potrošnikov Evropske komisije, Markit in izračuni ECB.

Opombe: Anketni podatki se nanašajo na predelovalne dejavnosti.

1) Trilesečne spremembe v odstotkih na trilesečno preteklo obdobje.

2) Ravnotežje v odstotkih.

3) Indeks vodij nabave; odstopanja od vrednosti indeksa 50.

4.3 TRG DELA

Razmere na trgu dela v euroobmočju so se v zadnjih četrletjih zaradi šibke gospodarske aktivnosti in sedanjih prilagoditev na trgu dela v številnih državah euroobmočja še poslabšale. Kazalniki prihodnjih gibanj, kot so ankete, ne kažejo, da bo v naslednjem obdobju prišlo do izboljšanja.

Skupno število opravljenih delovnih ur se je v zadnjem četrletju 2012 zmanjšalo za 0,7%, potem ko se je v tretjem četrletju rahlo povečalo (glej tabelo 11). Na sektorski ravni se je število opravljenih delovnih ur močno zmanjšalo v gradbeništvu in nepremičninskih dejavnostih, v informatiki in komunikacijah pa se je povečalo.

Število zaposlenih se je v zadnjem četrletju glede na prejšnje četrletje spet zmanjšalo, in sicer za 0,3%. Padec zaposlenosti je prizadel predvsem gradbeni sektor, strokovne storitve ter kmetijstvo in ribištvo, medtem ko je bila rast v sektorju nepremičninskih dejavnosti ter informatike in komunikacij pozitivna. Od začetka krize leta 2008 je zaposlitev izgubilo več kot štiri milijone oseb v euroobmočju. To poslabšanje, ki je prizadelo tako zaposlenost kot tudi brezposelnost, je še izrazitejše, če upoštevamo gibanja podzaposlenosti, ki so opisana v okvirju 7.

Ankete kažejo, da se je stanje zaposlenosti v prvih dveh četrletjih 2013 še poslabšalo, kar je večinoma posledica krčenja gospodarske aktivnosti v euroobmočju. Tako je sestavljeni indeks PMI o pričakovanem zaposlovanju (ki združuje predelovalne in storitvene dejavnosti) v prvem in drugem četrletju (pri slednjem na podlagi aprila in maja) ostal pod ničelnim pragom rasti. Ankete Evropske komisije o poslovnih tendencah prikazujejo podobno sliko (glej graf 54).

Tabela 11 Rast zaposlenosti

(spremembe v odstotkih v primerjavi s prejšnjim obdobjem; desezonirano)

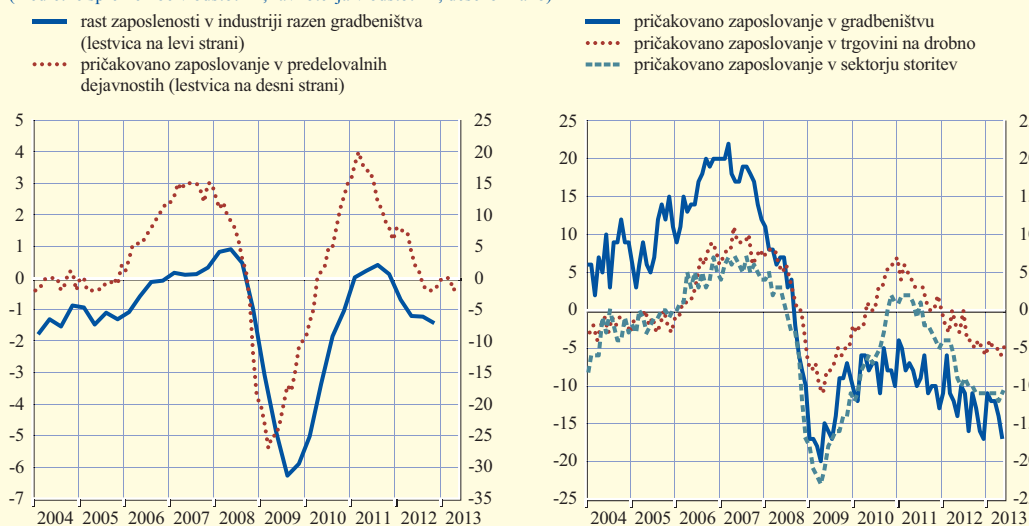
	Osebe					Ure				
	Medletne stopnje		Medčetrletne stopnje			Medletne stopnje		Medčetrletne stopnje		
	2011	2012	2012 II	2012 III	2012 IV	2011	2012	2012 II	2012 III	2012 IV
Celotno gospodarstvo	0,3	-0,6	-0,1	-0,1	-0,3	0,2	-1,2	-0,6	0,2	-0,7
od tega:										
Kmetijstvo in ribištvo	-2,2	-1,4	0,3	-0,7	-1,0	-2,3	-1,8	-0,5	-0,5	-1,4
Industrija	-1,0	-2,2	-0,4	-0,5	-0,7	-0,9	-3,4	-1,6	-0,4	-1,3
Razen gradbeništva	0,2	-1,1	-0,4	-0,1	-0,5	0,8	-2,2	-1,4	0,0	-1,1
Gradbeništvo	-3,8	-4,7	-0,6	-1,7	-1,3	-4,1	-6,0	-2,2	-1,4	-1,9
Storitve	0,8	-0,1	0,1	0,1	-0,2	0,7	-0,5	-0,3	0,4	-0,5
Trgovina in prevoz	0,7	-0,7	-0,1	-0,1	-0,4	0,4	-1,3	-0,2	0,2	-1,0
Informacije in komunikacije	1,5	1,4	0,5	-0,5	1,5	1,4	1,4	-0,2	0,5	0,6
Finance in zavarovalništvo	-0,3	-0,8	-0,7	-1,0	0,6	-0,2	-0,9	-1,2	0,0	-0,6
Nepremičninske dejavnosti	3,0	0,6	0,6	-2,0	2,0	3,5	0,0	0,5	-0,4	-2,0
Strokovne storitve	2,7	0,8	0,4	1,2	-1,0	2,8	0,5	-0,2	0,7	-0,6
Javna uprava	0,1	-0,3	0,1	-0,1	-0,1	0,1	-0,4	-0,3	0,2	0,1
Druge storitve ¹⁾	0,1	0,7	0,0	0,6	0,4	0,0	-0,1	-0,8	1,3	-0,4

Vira: Eurostat in izračuni ECB.

1) Vključuje tudi gospodinjske storitve, kulturne dejavnosti in dejavnosti eksteritorialnih organizacij.

Graf 54 Rast zaposlenosti in pričakovano zaposlovanje

(medletne spremembe v odstotkih; ravnotežja v odstotkih, desezonirano)

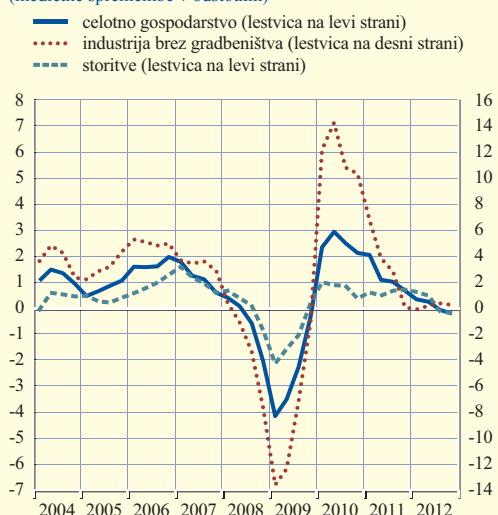

Viri: Eurostat in ankete o poslovnih tendencah in mnenju potrošnikov Evropske komisije.
 Opomba: Ravnotežja v odstotkih so prilagojene srednje vrednosti.

Medletna rast produktivnosti dela na zaposlenega, ki se je dve leti zmanjševala, se je še znižala in v zadnjem četrtletju 2012 dosegla $-0,2$ -odstotno rast (glej graf 55). Rast produktivnosti dela na opravljeno delovno uro se je rahlo povečala, čeprav počasneje, kar je v skladu z izrazitim zmanjšanjem skupnega števila opravljenih delovnih ur. Rast produktivnosti naj bi bila na začetku leta 2013 nizka zaradi umirjene gospodarske aktivnosti.

Graf 55 Produktivnost dela na zaposlenega

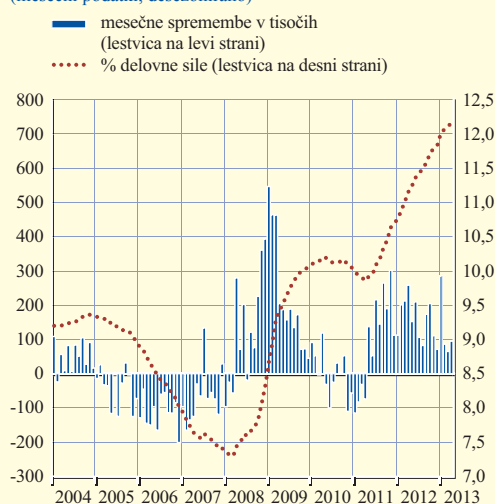
(medletne spremembe v odstotkih)

Vira: Eurostat in izračuni ECB.

Graf 56 Brezposelnost

(mesečni podatki, desezonirano)

Vir: Eurostat.

Stopnja brezposelnosti se je aprila 2013 zvišala za 0,1 odstotne točke na 12,2% in tako dosegla novo najvišjo raven od začetka te serije. Od aprila 2011, ko je začela naraščati, se je zvišala za 2,3 odstotne točke (glej graf 56). Neustvarjanje novih delovnih mest skupaj s slabimi anketnimi rezultati kaže novo povečanje brezposelnosti v bližnji prihodnosti.

Okvir 7

TRIJE KAZALNIKI KOT DOPOLNILO STANDARDNI OPREDELITVI ZAPOSLENOSTI IN BREZPOSELNOSTI

Eurostat od leta 2011 objavlja tri nove harmonizirane kazalnike o podzaposlenosti in potencialni dodatni delovni sili za euroobmočje in države EU.¹ Ti kazalniki dopolnjujejo merilo brezposelnosti Mednarodne organizacije dela (ILO) (prikazano v tabeli 5.3.b v statistični prilogi) in tvorijo „avreole“ ali koncentrične kroge okoli skupine brezposelnih, kot jih opredeljuje ILO. Podatki omogočajo dodaten vpogled v potencialno razpoložljivo delovno silo, ki je ne zajema standardna opredelitev zaposlenosti oziroma brezposelnosti. Ta okvir predstavlja nove kazalnike in začetno analizira dodatno pridobljene informacije o strukturi trga dela in njenem gibanju, in sicer na podlagi najnovejših razpoložljivih podatkov za leto 2012.

Oseba je v skladu z opredelitvijo ILO opredeljena kot brezposelna, če izpolnjuje tri merila: (i) v referenčnem tednu ni opravljala nobenega dela; (ii) v naslednjih dveh tednih je na voljo, da začne delati; (iii) v zadnjih štirih tednih je dejavno iskala zaposlitev ali je že našla zaposlitev, ki se začne v naslednjih treh mesecih. S sprostitev prvega od naštetih meril je mogoče odkriti *podzaposlene delavce, ki delajo s krajšim delovnim časom*, tj. tiste, ki so pripravljeni delati več ur in lahko kot polno zaposlene osebe povečajo svojo povezanost s trgom dela.² S sprostitev drugih dveh meril opredelitve ILO je mogoče odkriti tiste, ki sicer niso zaposleni, vendar bodisi iščejo zaposlitev, ampak *niso takoj na voljo*, bodisi so na voljo, vendar *niso aktivni iskalci zaposlitve*. Primer prvega bi bili študenti, ki še niso dokončali študija, primer slednjega pa bi bili na primer tisti, ki zaradi osebnih ali družinskih okoliščin ne morejo iskati zaposlitve. V to skupino spadajo tudi tako imenovani obupani delavci, ki so prepričani, da zaposlitev iščejo zaman. Ti dve skupini kot taki nista vključeni v standardne opredelitve zaposlenih ali brezposelnih oseb, zato te osebe ne predstavljajo dela delovne sile/aktivnega prebivalstva, ampak se uvrščajo med ekonomsko neaktivne. Ker pa so tesneje povezane z zaposlenostjo kot druge neaktivne osebe, bi jih lahko opredelili kot *potencialno dodatno delovno silo*. S temi novimi kazalniki je torej mogoče izpopolniti sliko o tistih osebah, ki se uvrščajo nekam vmes med tri standardne statute ILO, in sicer zaposlen, brezposeln in neaktiven (glej graf A).

Vir podatkov za te dodatne kazalnike je enak kot za stopnjo brezposelnosti, to je harmonizirana četrletna anketa o delovni sili.³ Dodatni kazalniki so trenutno na voljo od prvega četrletja 2005 do zadnjega četrletja 2012.⁴ Objavljeni so približno 100 dni po referenčnem obdobju, v skladu s četrletnim koledarjem objav ankete o delovni sili. Podatki

1 http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/Underemployment_and_potential_additional_labour_force_statistics

2 Treba je opozoriti, da kazalnik podzaposlenosti zajema samo tiste delavce, ki delajo s krajšim delovnim časom in bi radi delali več ur. Ne vključuje pa delavcev s polno zaposlitvijo, ki bi želeli delati nadure.

3 Na voljo na http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/employment_unemployment_ifs/documents/DS_LFS_EN_6_subdoc_regulation.pdf.

4 Serija o podzaposlenih delavcih, ki delajo s krajšim delovnim časom, se začne v prvem četrletju 2008.

Graf A Dopolnilni kazalniki v kontekstu

(2012; tisoči oseb v starosti 15–74 let; euroobmočje)

1. Polno zaposleni delavci + delavci s krajšim delovnim časom, ki ne želijo delati več ur	134.066,9	Zaposleni (1+2)	Aktivno prebivalstvo (1+2+3)	Prebivalstvo skupaj
2. Delavci s krajšim delovnim časom, ki želijo delati več ur / iščejo zaposlitev s polnim delovnim časom	6.149,7			
3. Brezposelni	17.881,1			
4. Iskalci zaposlitve, ki niso takoj na voljo za delo	1.646,0	Potencialna dodatna delovna sila (4+5)	Neaktivno prebivalstvo (4+5+6)	248.295,0
5. Takoj na voljo za delo, vendar niso iskalci zaposlitve	6.056,1			
6. Drugo neaktivno prebivalstvo	82.495,2	7.702,1		
			158.097,7	
			90.197,3	

Vir: Eurostat.

Opomba: Trije dodatni kazalniki so v prvem stolpcu v krepkem tisku.

so razčlenjeni po spolu, starosti, stopnji pridobljene izobrazbe in državljanstvu (državljeni, državljani iz druge države članice EU in državljani zunaj EU). Najnovejši letni podatki so prikazani tudi kot odstotki delovne sile (aktivnega prebivalstva), da bi dobili predstavbo o njihovem relativnem obsegu. Tukaj je treba omeniti, da podzaposlenost kot odstotek delovne sile predstavlja pravi „delež“ z vidika statistike, saj so podzaposleni (števec) del delovne sile (imenovalec), vendar to ne velja za druga dva kazalnika. Ker brezposelni, ki niso takoj na voljo ali niso aktivni iskalci zaposlitve (števec), niso del delovne sile, bi bilo treba vsoto teh deležev kot odstotek dejanske delovne sile razlagati kot potencialni relativni dodatek delovni sili.

Najnovejši podatki za leto 2012⁵ kažejo, da so podzaposleni delavci v euroobmočju, ki so delali s krajšim delovnim časom, skupno predstavljali okoli 6,2 milijona oseb ali 3,9% delovne sile (glej tabelo). Število podzaposlenih se je lani povečalo za toliko kot v štirih letih v obdobju 2008–2011. Potencialna dodatna delovna sila v euroobmočju obsega 7,7

Zaposlenost, brezposelnost in dodatni kazalniki v obdobju 2008–2012

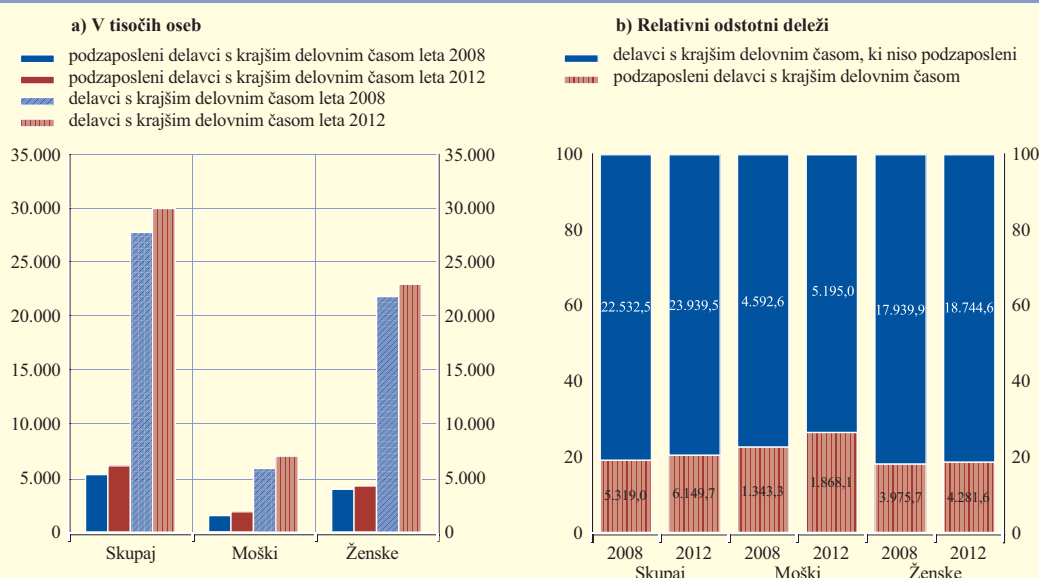
(tisoči oseb v starosti 15–74 let; euroobmočje)

	2008	2009	2010	2011	2012
Polno zaposleni delavci in delavci s krajšim delovnim časom, ki ne želijo delati več ur (1)	138.807	135.959	134.928	135.466	134.067
Delavci s krajšim delovnim časom, ki želijo delati več ur (2)	5.319	5.530	5.787	5.750	6.150
Zaposleni (1+2)	144.126	141.489	140.715	141.216	140.217
Brezposelni (3)	11.709	14.799	15.692	15.839	17.881
Aktivni (1+2+3)	155.834	156.287	156.407	157.055	158.098
Iskalci zaposlitve, ki niso takoj na voljo za delo (4)	1.843	1.617	1.625	1.635	1.646
Takoj na voljo za delo, vendar niso iskalci zaposlitve (5)	5.029	5.341	5.467	5.805	6.056
Potencialna dodatna delovna sila (4+5)	6.872	6.958	7.091	7.439	7.702

Vir: Eurostat.

5 Podatki so na voljo četrtletno, vendar še niso desezonirani.

Graf B Delavci s krajšim delovnim časom skupaj in podzaposleni delavci s krajšim delovnim časom, razčlenjeno po spolu

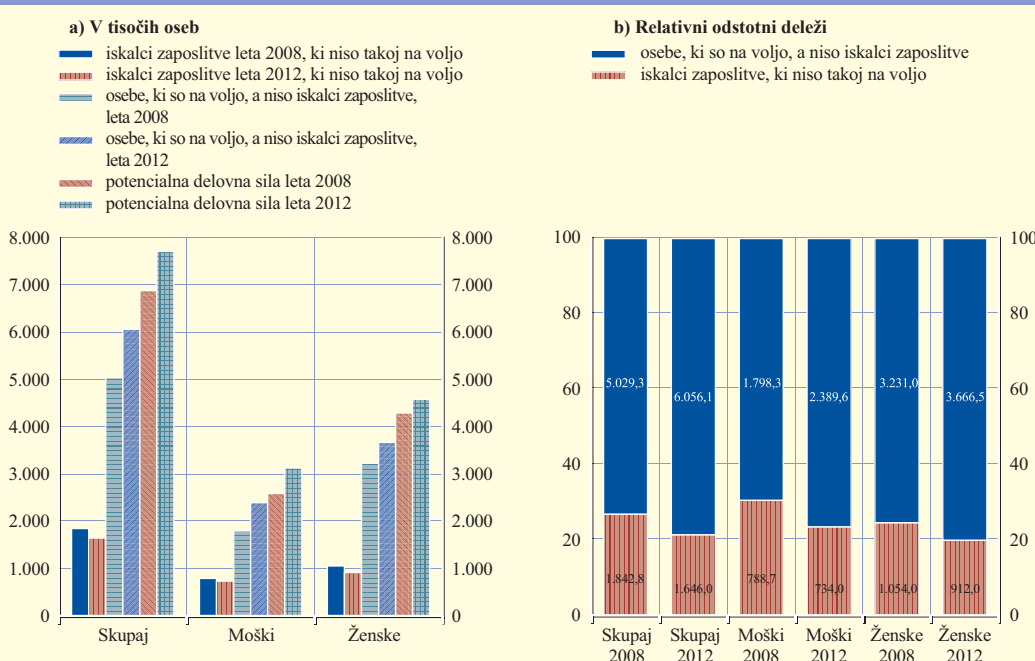
Vir: Eurostat.

milijona ljudi (4,8% delovne sile), od katerih je večina na voljo za delo, vendar niso iskalci zaposlitve (78,6%), preostali pa so iskalci zaposlitve, ki pa niso takoj na voljo (21,4%). Poleg tega podatki o potencialni delovni sili od leta 2008 beležijo različno dinamiko. Število oseb, ki so iskalci zaposlitve, vendar niso takoj na voljo, se je leta 2009 zmanjšalo in vse do leta 2012 ostalo približno nespremenjeno. Število oseb, ki so na voljo, vendar niso iskalci zaposlitve, pa od leta 2008 stalno narašča. To bi lahko dokazovalo, da so delavci vse bolj obupani zaradi šibkega gospodarskega okolja in višje stopnje brezposelnosti.

Analiza celotnega sklopa kazalnikov trga dela glede na porazdelitev med spoloma kaže, da moški prevladujejo v statističnih podatkih o zaposlenosti (55% leta 2012) in brezposelnosti (56% leta 2012), ženske pa predstavljajo večino pri dodatnih kazalnikih. Graf B a) predstavlja skupno razčlenitev in razčlenitev po spolu za delavce, ki delajo s krajšim delovnim časom, in tiste, ki so pripravljeni delati več. Podzaposleni delavci, ki delajo s krajšim delovnim časom, predstavljajo okoli 20% vseh oseb, ki delajo s krajšim delovnim časom. Približno 70% podzaposlenih oseb je ženskega spola. To je med drugim zato, ker s krajšim delovnim časom dela veliko več žensk kot moških. Ob upoštevanju tega in glede na relativne deleže po spolu (graf B b)) lahko vidimo, da je relativni delež moških v primerjavi z vsemi moškimi, ki delajo s krajšim delovnim časom, višji od relativnega deleža žensk.

Podobno kažejo kazalniki o potencialni dodatni delovni sili (graf C). Delež žensk in moških v skupini oseb, ki so na voljo za delo, vendar niso iskalci zaposlitve, je leta 2012 znašal 60,5% oziroma 39,5%. Delež žensk v skupini oseb, ki so iskalci zaposlitve, vendar niso takoj na voljo, pa je bil nekoliko manjši (55,4% leta 2012). Graf C primerja tudi podatke za leto 2012 s podatki za leto 2008. Iz grafa je razvidno, kako se je potencialna dodatna delovna sila povečevala skozi celotno obdobje tako pri ženskah kot tudi pri moških. Sprememba

Graf C Potencialna dodatna delovna sila, razčlenjeno po spolu

Vir: Eurostat.

vseeno večinoma zadeva število moških, ki predstavljajo 65% skupnega povečanja. Število moških, ki so na voljo za delo, vendar ne iščejo zaposlitve, se je povečalo izraziteje kot število žensk, močno pa se je zmanjšalo število žensk, ki iščejo zaposlitev, vendar v danem obdobju niso takoj na voljo.

Gledano v celoti, novi kazalniki omogočajo dodaten vpogled v trg dela euroobmočja, saj upoštevajo različne stopnje povezanosti oseb s trgom dela, ki so po standardnih opredelitvah ILO zaposlene ali neaktivne. Ne omogočajo le boljšega razumevanja gibanj na trgu dela, ki jih ne zajemajo širše kategorizacije ILO, ampak spremljajo tudi neizkoriščenost/zaostrenost razmer na trgu dela ter možnosti izvajanja reform za povečanje delovne sile, zlasti na področju aktiviranja trga dela.

4.4 GOSPODARSKI OBETI

Novejša gibanja anketnih podatkov o gospodarski klimi so se nekoliko dvignila z nizkih ravni. V nadaljevanju tega leta in leta 2014 je mogoče pričakovati, da se bo rast izvoza euroobmočja povečala zaradi okrevanja svetovnega povpraševanja, domače povpraševanje pa zaradi akomodativno naravnane denarne politike in nedavne rasti realnega dohodka zaradi nižjih cen nafte in na splošno nižje inflacije. Poleg tega bi se v realnem gospodarstvu morali pokazati učinki izrazitega izboljšanja razmer na finančnih trgih, kar je vidno od lanskega poletja naprej, in tudi napredek pri javnofinančni konsolidaciji. Obenem bodo gospodarsko aktivnost še naprej hromila preostala nujna bilančna prilagajanja v javnem in zasebnem sektorju. Na splošno se pričakuje, da se bo gospodarska aktivnost v euroobmočju v preostanku leta stabilizirala in okrevala, čeprav bolj umirjeno.

Tako oceno kažejo tudi makroekonomske projekcije za euroobmočje, ki so jih junija 2013 pripravili strokovnjaki Eurosistema, po katerih se bo realni BDP leta 2013 medletno skrčil za 0,6%, leta 2014 pa povečal za 1,1%. V primerjavi z makroekonomskimi projekcijami strokovnjakov ECB, pripravljenimi marca 2013, so napovedi za leto 2013 popravljene nekoliko navzdol, predvsem ker vključujejo zadnje objave podatkov o BDP. Napovedi za leto 2014 pa so popravljene nekoliko navzgor (glej poglavje 6).

Tveganja, ki spremljajo gospodarske obete za euroobmočje, ostajajo na strani nižje rasti. Povezana so z možnostjo, da bo domače in svetovno povpraševanje šibkejše od pričakovanega, ter s počasnim ali nezadostnim izvajanjem strukturnih reform v državah euroobmočja.

5 FISKALNA GIBANJA

Po letošnjih spomladanskih gospodarskih napovedih Evropske komisije se bo javnofinančni primanjkljaj euroobmočja letos še zmanjšal, leta 2014 pa bo približno nespremenjen, vendar bodo razlike v fiskalnih gibanjih med državami velike. Na področju javnofinančne konsolidacije je sicer viden napredek, vendar je treba nadalje izboljšati javnofinančni položaj, da bi se obnovile zdrave in vzdržne javne finance.

FISKALNA GIBANJA V LETU 2012

Na podlagi obvestila Eurostata o postopku v zvezi s čezmernim primanjkljajem spomladi 2013 se je javnofinančni primanjkljaj euroobmočja leta 2012 znižal na 3,7% BDP, potem ko je leta 2011 znašal 4,2% (glej tabelo 12). Napredek na področju javnofinančne konsolidacije v euroobmočju je bil dosežen ob vse manjši gospodarski rasti in v nekaterih državah ob visokih javnofinančnih stroških zaradi finančne pomoči šibkim bankam (glej tudi okvir 8). Konsolidacijo so podpirali ukrepi za povečanje prihodkov, ki so več kot odtehtali povečanje odhodkov v letu 2012. Vseeno je proračunski primanjkljaj še vedno presegal referenčno vrednost (3% BDP) v večini držav euroobmočja, razen v Nemčiji, Estoniji, Italiji, Luksemburgu, Avstriji in na Finskem.

Javni dolg euroobmočja se je leta 2012 še povečal in dosegel 92,7% BDP v primerjavi z 88% BDP v letu 2011 (glej tabelo 12). Dolg se je povečal predvsem zaradi pozitivne razlike med obrestnimi merami in gospodarsko rastjo, k poslabšanju pa sta prispevala tudi velika prilagoditev med primanjkljajem in dolgom, vključno z učinkom pomoči finančnemu sektorju, ter primarni primanjkljaj. Samo pet držav euroobmočja je poročalo o stopnji dolga, ki je bila nižja od referenčne vrednosti (60% BDP), stopnja dolga pa je bila blizu 100% BDP v Belgiji, na Irskem, v Grčiji, Italiji in na Portugalskem (glej tabelo 13).

Tabela 12 Javnofinančna gibanja v euroobmočju

(kot odstotek BDP; širše opredeljena država)

	2010	2011	2012	2013	2014
a. Skupni prihodki	44,8	45,3	46,2	46,8	46,5
b. Skupni odhodki	51,0	49,5	50,0	49,8	49,3
od tega:					
c. Obrestni odhodki	2,8	3,0	3,1	3,1	3,1
d. Primarni odhodki (b – c)	48,2	46,4	46,8	46,7	46,2
Proračunski saldo (a – b)	-6,3	-4,2	-3,7	-2,9	-2,8
Primarni proračunski saldo (a – d)	-3,4	-1,1	-0,6	0,1	0,3
Ciklično prilagojeni proračunski saldo	-5,1	-3,5	-2,6	-1,4	-1,6
Structural budget balance	-4,5	-3,6	-2,1	-1,4	-1,5
Bruto javni dolg	85,6	88,0	92,7	95,5	96,0
Zaznamek: realni BDP (odstotne spremembe)	2,0	1,4	-0,6	-0,4	1,2

Vira: Spomladanske gospodarske napovedi Evropske komisije 2013 in izračuni ECB.

Opomba: Številke se zaradi zaokroževanja ne ujemajo vedno.

Okvir 8

POSLEDICE POMOČI FINANČNEMU SEKTORJU ZA JAVNE FINANCE

Od izbruha finančne krize jeseni 2008 je morala večina držav euroobmočja zagotoviti pomoč finančnim institucijam, večinoma z dokapitalizacijo bank v težavah ali z zagotovitvijo jamstev za obveznosti bank.¹ V tem okvirju prikazujemo, kakšen vpliv ima pomoč finančnemu sektorju na proračun, kar je od leta 2012 spet postalo zelo pomembno. Okvir tudi preučuje, kako se

¹ „The impact of government support to the banking sector on euro area public finances”, Monthly Bulletin, ECB, Frankfurt na Majni, julij 2009.

Neto vpliv pomoči finančnemu sektorju na javnofinančni primanjkljaj, javni dolg in pogojne obveznosti v državah euroobmočja (2008–2012)

(kot odstotek BDP)

	Javnofinančni saldo					Bruto javni dolg 2008-12	Pogojne obveznosti 2008-12
	2008	2009	2010	2011	2012		
Belgija	0,0	0,0	0,1	0,1	-0,6	6,7	15,7
Nemčija	-0,1	-0,1	-1,3	0,0	-0,1	11,6	2,2
Irska	...	-2,3	-20,2	-3,6	1,0	31,4	69,8
Grčija	...	0,2	0,4	0,3	-4,0	14,5	27,9
Španija	0,0	0,1	0,1	-0,3	-3,6	5,1	6,5
Francija	0,0	0,1	0,1	0,0	-0,1	0,2	2,5
Italija	...	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	5,5
Ciper	...	0,1	0,2	0,1	-0,2	10,0	5,6
Luksemburg	-0,1	-0,2	0,1	0,1	0,1	6,7	5,0
Nizozemska	0,0	-0,4	-0,2	0,0	-0,1	6,9	3,2
Avstrija	0,0	0,0	-0,5	-0,1	-0,8	3,4	3,8
Portugalska	0,0	0,0	-1,3	-0,5	-0,6	10,6	10,0
Slovenija	...	0,0	0,1	-0,6	-0,1	4,1	0,6
Euroobmočje	0,0	-0,1	-0,7	-0,1	-0,6	5,7	5,7

Vir: Eurostat.

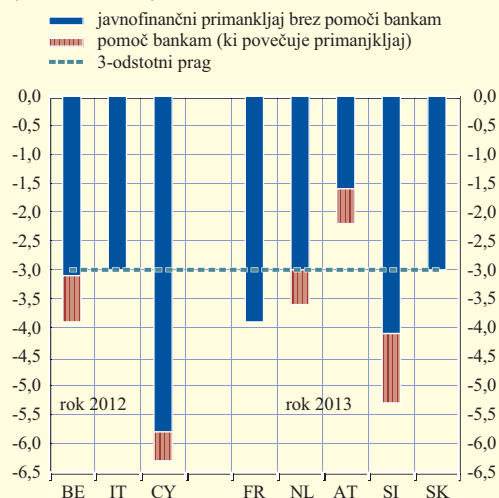
Opombe: Estonija, Malta, Slovaška in Finska med letoma 2008 in 2012 niso zagotovile pomoči finančnemu sektorju. Prazni okvirčki pomenijo, da finančni sektor ni prejel pomoči. Prijavljene pogojne obveznosti se nanašajo samo na jamstva, ki so jih države izdale za banke.

pomoč finančnemu sektorju obravnava v okviru okrepljenega Pakta za stabilnost in rast, in se osredotoča na postopek v zvezi s čezmernim primanjkljajem.

Pomoč finančnemu sektorju (npr. v obliki pridobitve deležev v bankah ali posojil) s statističnega vidika neposredno vpliva na bruto javni dolg. Podobno odplačila finančnega sektorja državi zmanjšujejo breme dolga. Državna jamstva za obveznosti bank pa ne vplivajo niti na bruto javni dolg niti na javnofinančni primanjkljaj, ampak se knjižijo kot pogojne obveznosti. Kljub temu predstavljajo (v nekaterih državah precejšnje) tveganje za javne finance, če je treba jamstva tudi izpolniti, saj v tem primeru negativno vplivajo tako na javni dolg kot tudi na raven primanjkljaja. Zaradi pomoči finančnemu sektorju se lahko v primeru kapitalskega transferja neposredno poveča tudi javnofinančni primanjkljaj, tj. v primeru dokapitalizacije s strani države, ki po pričakovanjih ne bo prinesla zadostne stopnje donosa. Ta učinek se obravnava kot začasen, saj vpliva samo na primanjkljaj v letu transakcije. Pomoč finančnemu sektorju pa vpliva na javne finance tudi posredno, na primer prek plačila obresti na dolžniške instrumente, ki jih je država izdala za financiranje svoje pomoči bankam. Da bi izračunali neto učinek, ki ga ima pomoč finančnemu sektorju na javnofinančni primanjkljaj, je treba te odhodke izravnati z ustreznimi javnofinančnimi prihodki (predvsem z obrestmi od posojil, danim finančnim institucijam, z dividendami in provizijami za izdajo jamstev).

Javnofinančni saldo v letu roka iz postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem (2012–2013)

(kot odstotek BDP)

Viri: Gospodarske napovedi Evropske komisije, pomlad 2013, in nacionalni viri.

Opomba: Graf se nanaša samo na ukrepe pomoči finančnemu sektorju, ki povečujejo primanjkljaj, in na njihov neposredni učinek na javnofinančni primanjkljaj v letu roka iz postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem, torej v letu 2012 ali 2013.

Kar zadeva euroobmočje kot celoto, je pomoč finančnemu sektorju leta 2012 povzročila, da se je javnofinančni primanjkljaj povečal za 0,6% BDP (glej tabelo), medtem ko je kumulativni neto učinek na razmerje med bruto javnim dolgom in BDP (tj. po upoštevanju odplačil) v obdobju 2008–2012 dosegel 5,7% BDP. Akumulirani obseg pogojnih obveznosti v zvezi z jamstvi, ki so jih države izdale za banke, je znašal 5,7% BDP. Pomoč finančnim institucijam in vpliv na proračun pa sta se med državami leta 2012 precej razlikovala: neto učinek pomoči finančnemu sektorju na javnofinančni primanjkljaj je bil še posebno izrazit v Grčiji in Španiji (približno 4% BDP), nekoliko manj pa tudi v Belgiji, Avstriji in na Portugalskem. Nasprotno je imela obsežna pomoč, ki jo je Irska zagotovila svojemu bančnemu sektorju predvsem leta 2010, prek terjatev pozitivni neto učinek na javne finance v letu 2012.

V prvih nekaj mesecih leta 2013 je pomoč finančnemu sektorju še vedno vplivala na javne finance v nekaterih državah euroobmočja. Na Nizozemskem na primer sta nacionalizacija banke SNS Reaal in naknadno izpolnjevanje jamstev leta 2013 povečala javnofinančni primanjkljaj za 0,6% BDP, razmerje med dolgom in BDP pa za 1,6%, kot poroča vlada. V Sloveniji se leta 2013 pričakuje zvišanje javnofinančnega primanjkljaja za 3,7% BDP zaradi pomoči finančnim institucijam (vključno z dodatnimi ukrepi, ki so jih pred kratkim napovedale oblasti).

Ker sta varovanje finančne stabilnosti in zagotavljanje likvidnostne podpore zelo pomembni, je treba banke dokapitalizirati. Pomoč finančnemu sektorju bi bilo zato treba obravnavati drugače kot drugo javno porabo. Korektivni del okrepljenega Pakta za stabilnost in rast prav zato omogoča izključitev pomoči finančnemu sektorju, ko se ocenjujejo „letne strukturne prilagoditve“ določene države – vsaj kadar imajo ukrepi pomoči začasen neposredni učinek na proračunski saldo.² Zato zadevnim državam v tem primeru ni treba nujno izravnati javnofinančnih stroškov, ki izhajajo iz pomoči finančnemu sektorju, s sprejetjem dodatnih konsolidacijskih ukrepov. To bi bilo lahko še posebno relevantno v okviru tekoče razprave o podaljšanju rokov iz postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem (navadno se podaljša za eno leto). Predpogoja za podaljšanje roka v postopku v zvezi s čezmernim primanjkljajem sta: (a) nepričakovan neugoden gospodarski dogodek z večjimi negativnimi posledicami za javne finance ter (b) država je sprejela potrebne „učinkovite ukrepe“, pri čemer se kot podlaga uporabijo prizadevanja za „letno strukturno prilagoditev“. Pomoč finančnemu sektorju pa ni izključena takrat, ko se presoja vprašanje, ali bi bilo treba preklicati postopek v zvezi s čezmernim primanjkljajem, ker taka presoja temelji na nominalnem (skupnem) primanjkljaju, ki ni prilagojen za pomoč finančnemu sektorju. Poleg tega pomoč finančnemu sektorju ni izključena, kadar se v okviru preventivnega dela Pakta za stabilnost in rast presoja, ali država izpolnjuje kriterij v zvezi s primanjkljajem oziroma dolgom.³

Zaradi ponekod velikega učinka pomoči finančnemu sektorju bo za številne države euroobmočja še težje popraviti skupni čezmerni primanjkljaj do prvotnega roka. Graf prikazuje javnofinančni primanjkljaj držav, katerih dogovorjeni roki iz postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem potečejo v letih 2012 in 2013, ter učinek pomoči finančnemu sektorju na povečanje primanjkljaja v letu postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem. Podatki kažejo, da bi Nizozemska, če ne bi zagotovila pomoči finančnemu sektorju, lahko izpolnila svoj rok iz postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem leta 2013. Večina drugih držav, katerih rok iz postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem poteče leta 2012 ali 2013, pa ne bi dosegla 3-odstotnega praga, tudi če ne bi upoštevali javnofinančnih stroškov pomoči svojemu finančnemu sektorju. Zato bi bila v teh državah potrebna bistveno večja prizadevanja za javnofinančno konsolidacijo, da bi izpolnile dogovorjene roke.

² Pristop je bil podoben v okviru programov EU/MDS, kjer javnofinančni cilji izrecno izključujejo učinek, ki ga ima pomoč finančnemu sektorju na primanjkljaj.

³ Vseeno Pakt za stabilnost in rast predvideva, da se pri presoji, ali država izpolnjuje kriterij v zvezi s primanjkljajem oziroma dolgom, pomoč finančnemu sektorju upošteva kot „pomemben dejavnik“ (Uredba (ES) št. 1467/97, člen 2(3)).

FISKALNA GIBANJA V LETU 2013 IN POZNEJE

Po letošnjih spomladanskih gospodarskih napovedih Evropske komisije se bo javnofinančni primanjkljaj euroobmočja leta 2013 zmanjšal na 2,9% BDP, leta 2014 pa bo približno nespremenjen na ravni 2,8% BDP (glej tabelo 12). Javnofinančni obeti so bili v primerjavi z letošnjo zimsko napovedjo popravljeni rahlo navzgor. Pričakovano izboljšanje javnofinančnega položaja v letu 2013 je mogoče večinoma pripisati ukrepom za povečanje prihodkov in tudi rahlemu padcu deleža odhodkov. Leta 2014 je mogoče pričakovati majhno javnofinančno prilagoditev predvsem na strani odhodkov, kar deloma odraža boljše makroekonomske obete. Pričakovano splošno izboljšanje proračunskega stanja in struktura javnofinančne konsolidacije pa prikrivata precejšnje razlike med državami.

Po zadnjih napovedih Komisije se bo delež javnega dolga v razmerju do BDP v euroobmočju leta 2013 še povečal na 95,5% BDP in leta 2014 na 96%, kar je nekoliko več od predvidevanj v letošnjih zimskih napovedih Komisije. Pričakovano povečanje deleža dolga je večinoma posledica pozitivne razlike med obrestnimi merami in gospodarsko rastjo ter v manjši meri posledica prilagoditve med primanjkljajem in dolgom (kar kaže predvsem na dodatne potrebe bank po dokapitalizaciji). Te dejavnike le v manjši meri odtehta majhen primarni presežek v euroobmočju od leta 2013 dalje.

OCENA DOPOLNITEV PROGRAMOV STABILNOSTI 2013

Na podlagi dopolnjenih programov stabilnosti, ki so jih leta 2013 predložile vlade, je mogoče pričakovati, da se bo javnofinančni primanjkljaj euroobmočja leta 2013 zmanjšal na 2,9% BDP, leta 2014 na 2,1% in leta 2015 na 1,5% BDP (glej tabelo 13). Dopolnjeni programi stabilnosti so na splošno skladni z napovedmi Komisije za leto 2013, za leto 2014 pa so javnofinančni cilji v številnih državah bistveno bolj optimistični. Za euroobmočje kot celoto naj bi bil primanjkljaj na podlagi dopolnjenih programov stabilnosti za 0,7 odstotne točke nižji od pričakovanega primanjkljaja iz napovedi Komisije. Razliko je mogoče v veliki meri pojasniti z različnimi predpostavkami o javnofinančni konsolidaciji, saj napoved Komisije upošteva samo tiste ukrepe politik, ki so že opravili zakonodajni proces ali so bili dovolj natančno opredeljeni. Ker proračuni za leto 2014 ne bodo pripravljeni pred jesenjo, v letošnjih spomladanskih napovedih Komisije niso upoštevane številne predpostavke o konsolidaciji, na katerih temeljijo cilji iz dopolnjenih programov stabilnosti za leto 2014. Skladno s tem so lahko predpostavke o rasti BDP iz programov stabilnosti za leto 2014 ocenjene kot optimistične, saj ne odražajo v celoti predvidenih ukrepov za javnofinančno konsolidacijo. Pri pripravi proračunov za leto 2014 bodo države torej morale podkrepiti svoje konsolidacijske načrte s podrobno opredeljenimi ukrepi in morda sprejeti dodatne ukrepe, da bi odtehtale optimistične predpostavke glede rasti. Podrobno opredeljeni ukrepi so toliko pomembnejši ob dejstvu, da so 30. maja začele veljati nove zakonske določbe (tako imenovani „dvojček”), ki zahtevajo, da države euroobmočja predložijo osnutek proračunskih načrtov ter da jih Komisija skrbno preuči in izrazi svoje mnenje. Nova pravila predvidevajo tudi natančnejše spremljanje držav, ki so v postopku v zvezi s čezmernim primanjkljajem.¹

V nadaljevanju so na kratko predstavljena najnovejša proračunska gibanja in dopolnjeni javnofinančni cilji v štirih največjih državah euroobmočja in v državah iz programa EU/MDS.

V Nemčiji se je javnofinančni saldo leta 2012 izboljšal na +0,2% BDP, potem ko je leta 2011 znašal -0,8% BDP. Rezultat za leto 2012 je bil bistveno boljši, kot je predvideval cilj iz dopolnjenega programa stabilnosti za leto 2012 (-1% BDP). To je bilo posledica višjih davčnih prihodkov in nižjih odhodkov od napovedanih zaradi velike rasti davkov, povezanih z dobičkom, zmerne povečanja

¹ Glej Uradni list Evropske unije, UL L 140, 27. 5. 2013, in okvir z naslovom „The 'two-pack' regulations to strengthen economic governance in the euro area”, Monthly Bulletin, ECB, april 2013.

Tabela 13 Dopolnitve programov stabilnost 2013, ki so jih predložile države euroobmočja

(kot odstotek BDP)															
	Proračunski saldo (odstotek BDP)					Bruto javni dolg (odstotek BDP)					Realni BDP (odstotne spremembe)				
	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015
Belgija															
Napoved EK, pomlad 2013	-3,7	-3,9	-2,9	-3,1	-	97,8	99,6	101,4	102,1	-	1,8	-0,2	0,0	1,2	-
Dopolnitev PS 2013	-	-3,9	-2,5	-2,0	-0,5	-	99,3	100,0	99,0	96,5	-	-0,2	0,2	1,5	1,6
Nemčija															
Napoved EK, pomlad 2013	-0,8	0,2	-0,2	0,0	-	80,4	81,9	81,1	78,6	-	3,0	0,7	0,4	1,8	-
Dopolnitev PS 2013	-	0,2	-0,5	0,0	0,0	-	81,9	80,5	77,5	75,0	-	0,7	0,4	1,6	1,5
Estonija															
Napoved EK, pomlad 2013	1,2	-0,3	-0,3	0,2	-	6,2	10,1	10,2	9,6	-	8,3	3,2	3,0	4,0	-
Dopolnitev PS 2013	-	-0,3	-0,5	0,0	0,2	-	10,1	10,2	9,9	9,3	-	3,2	3,0	3,6	3,5
Irska															
Napoved EK, pomlad 2013	-13,4	-7,6	-7,5	-4,3	-	106,4	117,6	123,3	119,5	-	1,4	0,9	1,1	2,2	-
Dopolnitev PS 2013	-	-7,6	-7,5	-4,4	-2,2	-	117,6	123,3	119,4	115,5	-	0,9	1,3	2,4	2,8
Grčija															
Napoved EK, pomlad 2013	-9,5	-10,0	-3,8	-2,6	-	170,3	156,9	175,2	175,0	-	-7,1	-6,4	-4,2	0,6	-
Cilj programa EU/MDS	-9,1	-10,1	-6,1	-2,1	-1,2	165,3	160,5	164,2	161,1	152,9	-6,9	-4,7	0,0	2,5	3,1
Španija															
Napoved EK, pomlad 2013	-9,4	-10,6	-6,5	-7,0	-	69,3	84,2	91,3	96,8	-	0,4	-1,4	-1,5	0,9	-
Dopolnitev PS 2013	-	-10,6	-6,3	-5,5	-4,1	-	84,2	91,4	96,2	99,1	-	-1,4	-1,3	0,5	0,9
Francija															
Napoved EK, pomlad 2013	-5,3	-4,8	-3,9	-4,2	-	85,8	90,2	94,0	96,2	-	1,7	0,0	-0,1	1,1	-
Dopolnitev PS 2013	-	-4,8	-3,7	-2,9	-2,0	-	90,2	93,6	94,3	92,9	-	0,0	0,1	1,2	2,0
Italija															
Napoved EK, pomlad 2013	-3,8	-3,0	-2,9	-2,5	-	120,8	127,0	131,4	132,2	-	0,4	-2,4	-1,3	0,7	-
Dopolnitev PS 2013	-	-3,0	-2,9	-1,8	-1,7	-	127,0	130,4	129,0	125,5	-	-2,4	-1,3	1,3	1,5
Ciper															
Napoved EK, pomlad 2013	-6,3	-6,3	-6,5	-8,4	-	71,1	85,8	109,5	124,0	-	0,5	-2,4	-8,7	-3,9	-
Dopolnitev PS 2013	-	-	-6,5	-8,4	-6,3	-	-	111,4	124,4	126,7	-	0,0	-5,6	-3,1	-0,2
Luksemburg															
Napoved EK, pomlad 2013	-0,2	-0,8	-0,2	-0,4	-	18,3	20,8	23,4	25,2	-	1,7	0,3	0,8	1,6	-
Dopolnitev PS 2013	-	-0,8	-0,7	-0,6	-1,3	-	20,8	23,8	25,9	27,1	-	0,3	1,0	2,2	1,7
Malta															
Napoved EK, pomlad 2013	-2,8	-3,3	-3,7	-3,6	-	70,3	72,1	73,9	74,9	-	1,7	0,8	1,4	1,8	-
Dopolnitev PS 2013	-	-3,3	-2,7	-2,1	-1,6	-	72,1	74,2	74,2	72,7	-	0,8	1,4	1,6	1,9
Nizozemska															
Napoved EK, pomlad 2013	-4,5	-4,1	-3,6	-3,6	-	65,5	71,2	74,6	75,8	-	1,0	-1,0	-0,8	0,9	-
Dopolnitev PS 2013	-	-4,1	-3,4	-3,0	-2,0	-	71,2	74,0	75,0	71,4	-	-0,9	-0,4	1,1	1,6
Avstrija															
Napoved EK, pomlad 2013	-2,5	-2,5	-2,2	-1,8	-	72,5	73,4	73,8	73,7	-	2,7	0,8	0,6	1,8	-
Dopolnitev PS 2013	-	-2,5	-2,3	-1,5	-0,6	-	73,4	73,6	73,0	71,3	-	0,8	1,0	1,8	2,0
Portugalska															
Napoved EK, pomlad 2013	-4,4	-6,4	-5,5	-4,0	-	108,3	123,6	123,0	124,3	-	-1,6	-3,2	-2,3	0,6	-
Dopolnitev PS 2013	-	-6,4	-5,5	-4,0	-2,5	-	123,0	122,3	123,7	122,5	-	-3,2	-2,3	0,6	1,5
Slovenija															
Napoved EK, pomlad 2013	-6,4	-4,0	-5,3	-4,9	-	46,9	54,1	61,0	66,5	-	0,6	-2,3	-2,0	-0,1	-
Dopolnitev PS 2013	-	-4,0	-7,9	-2,6	-2,1	-	54,1	61,8	63,2	63,2	-	-2,3	-1,9	0,2	1,2
Slovaška															
Napoved EK, pomlad 2013	-5,1	-4,3	-3,0	-3,1	-	43,3	52,1	54,6	56,7	-	3,2	2,0	1,0	2,8	-
Dopolnitev PS 2013	-	-4,3	-2,9	-2,6	-2,0	-	52,1	54,8	56,3	56,7	-	2,0	1,2	2,9	3,3
Finska															
Napoved EK, pomlad 2013	-0,8	-1,9	-1,8	-1,5	-	49,0	53,0	56,2	57,7	-	2,8	-0,2	0,3	1,0	-
Dopolnitev PS 2013	-	-1,9	-1,9	-1,3	-0,9	-	53,0	56,3	57,3	57,5	-	-0,2	0,4	1,6	2,1
Euroobmočje															
Napoved EK, pomlad 2013	-4,2	-3,7	-2,9	-2,8	-	88,0	92,7	95,5	96,0	-	1,5	-0,6	-0,4	1,2	-
Na podlagi dopolnitev PS 2013	-	-3,5	-2,9	-2,1	-1,5	-	91,3	93,4	92,9	91,1	-	-0,4	-0,2	1,3	1,6

Viri: Pomladanske gospodarske napovedi Evropske komisije (EK) 2013, dopolnitve programov stabilnosti (PS) 2013, nacionalni viri in izračuni ECB.

Opomba: Agregat za euroobmočje je izračunan kot tehtano povprečje vseh držav euroobmočja, za katere so na voljo podatki. Ker letošnje aprilske dopolnitve programov stabilnosti za Grčijo in Ciper še niso na voljo, so podatki v tabeli skladni s cilji iz programa EU/MDS.

odhodkov za socialne prejemke in nadaljnega postopnega odpravljanja ukrepov fiskalnih spodbud, uvedenih v okviru recesije v letih 2008–2009. Delež javnega dolga v razmerju do BDP se je leta 2012 v primerjavi z letom 2011 zvišal z 80% na približno 82%, predvsem zaradi finančne pomoči številnim državam euroobmočja. Nemška vlada je v svojem dopolnjenem programu stabilnosti 2013 pustila cilje glede proračunskega primanjkljaja v primerjavi s predhodnim letom večinoma nespremenjene: za leto 2013 napoveduje primanjkljaj v višini 0,5% BDP, cilj za leti 2014 in 2015 je približno uravnotežen proračun, za leti 2016 in 2017 pa napoveduje strukturni presežek v višini 0,5% BDP. To bi lahko prispevalo k vzdržnemu zmanjšanju javnega dolga v razmerju do BDP.

V Franciji je javnofinančni primanjkljaj v letu 2012 znašal 4,8% BDP, kar je manj kot 5,3% iz leta 2011, vendar je rahlo presegel napovedani cilj iz dopolnjenega programa stabilnosti 2012. Razliko je mogoče deloma pripisati pomoči finančnemu sektorju, in sicer banki Dexia (v višini 0,1% BDP). Javnofinančni cilji, določeni v dopolnjenem programu stabilnosti 2013, niso zastavljeni tako ambiciozno kot leto prej. Poleg tega načrtovane prilagoditve ne zadoščajo za odpravo čezmernega primanjkljaja v roku, tj. do leta 2013. Vlada pravzaprav pričakuje, da bo javnofinančni primanjkljaj nižji od 3-odstotnega praga šele leta 2014 (glej tabelo 13). Zato je pomembno, da je nadaljnja javnofinančna konsolidacija verodostojna, da bi se zaustavila hitra rast deleža javnega dolga v razmerju do BDP, ki je leta 2012 že presegel 90%. Zlasti konsolidacija, ki temelji na odhodkih in je usmerjena predvsem na manj produktivno porabo, bi pomagala odpraviti strukturne šibke točke v zvezi z rastočim deležem javnega dolga v razmerju do BDP (ki že zdaj daleč presega povprečje euroobmočja).

V Italiji je javnofinančni primanjkljaj v razmerju do BDP leta 2012 znašal 3,0%, v primerjavi s 3,8% leta 2011. Komisija je na podlagi spomladanskih gospodarskih napovedi 2013 priporočila preklic postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem, saj je menila, da je Italija popravila svoj čezmerni primanjkljaj do roka v letu 2012 in da bo primanjkljaj ostal pod referenčno vrednostjo. Vendar je javnofinančni rezultat leta 2012 za 1,3 odstotne točke presegel cilj iz dopolnjenega programa stabilnosti 2012, kar je mogoče večinoma pripisati slabšim makroekonomskim gibanjem od pričakovanih in šibki dinamiki prihodkov. Ob postopnem okrevanju rasti BDP dopolnjeni program stabilnosti 2013 napoveduje, da bo primanjkljaj leta 2013 malo nižji od 3% BDP in da se bo v časovnem razponu programa še zmanjšal. Javnofinančni cilji so dokaj zmerni v primerjavi z lanskim dopolnjenim programom stabilnosti in napovedujejo bolj postopen potek konsolidacije. Delež javnega dolga naj bi dosegel najvišjo raven prav leta 2013, in sicer približno 130% BDP. Tveganja, povezana z zmanjševanjem primanjkljaja, se večinoma nanašajo na slabša makroekonomska gibanja od pričakovanih ter tudi na šibkejšo dinamiko prihodkov od predpostavljene in na višje odhodke. Zmanjšanje primanjkljaja, ki ga določa dopolnjeni program stabilnosti 2013, je treba strogo upoštevati, zato da bo tveganje, da bi bila referenčna vrednost 3% BDP v bližnji prihodnosti ponovno presežena, čim manjše. To bo ključni izziv nove vlade, ki je zaprisegla 28. aprila 2013.

V Španiji je javnofinančni primanjkljaj leta 2012 dosegel 10,6% BDP, tako da se je v primerjavi z 9,4-odstotno ravniyo leta 2011 povečal. Če pa se izvzame učinek kapitalske podpore šibkim bankam, se je neto izposojanje zmanjšalo z 9,0% na 7,0% BDP. To je preseгло cilj iz postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem (6,3% BDP), vendar je kljub temu pomenilo zelo velika javnofinančna prizadevanja v času recesije. Skupni javnofinančni prihodki so se zvišali, saj so višji davki odtehtali učinke davčne osnove, ki se še vedno močno krči, primarna potrošnja brez pomoči bankam pa se je zmanjšala za več kot 5%. Dopolnjeni program stabilnosti 2013 je predstavil revidiran, postopnejši načrt javnofinančnih prilagoditev z novimi cilji glede deleža javnofinančnega primanjkljaja v razmerju do BDP (6,3% leta 2013, 5,5% leta 2014, 4,1% leta 2015 in 2,7% leta 2016), kar bi moralo zmanjšati tveganje, da cilji ne bi bili doseženi. Revidirani načrt prilagoditev predvideva izjemno dveletno podaljšanje roka iz postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem z leta 2014 na leto 2016. To podaljšanje oblastem

nalaga odgovornost, da pripravijo podrobne srednjeročne javnofinančne načrte in si prizadevajo za nadaljnje javnofinančne strukturne reforme, s čimer bodo okrepile verodostojnost javnofinančnih prilagoditev. Glede na napovedano počasno okrevanje gospodarstva je mogoče pričakovati, da bo delež javnega dolga v razmerju do BDP še naprej naraščal in leta 2015 dosegel skoraj 100%.

V Grčiji se je javnofinančni primanjkljaj (brez učinka pomoči finančnim institucijam) znižal z 9,8% BDP v letu 2011 na 6,0% v letu 2012 (vključno s tem učinkom pa se je dvignil z 9,5% v letu 2011 na 10,0% BDP). Ciljni primarni primanjkljaj za leto 2012 na podlagi drugega programa EU/MDS v višini 1,5% BDP, iz katerega so izvzeti stroški pomoči finančnemu sektorju, je z majhno rezervo izpolnjen kljub nekoliko slabšim makroekonomskim razmeram od pričakovanih. To je mogoče pojasniti z manjšo diskrecijsko porabo od predvidene, kar je več kot odtehtalo izpad prihodkov. Misija EU/MDS je v okviru drugega pregleda programa sklenila, da je vlada še vedno na pravi poti, da izpolni javnofinančne cilje za leti 2013 in 2014, saj je navzdol popravljene načrtovane prihodke odtehtala z izravnalnimi ukrepi. To bi moralo zagotoviti, da država ponovno pridobi nadzor nad negativno dinamiko dolga. V zvezi z javnofinančnimi reformami je uzakonila nov okvir za delno neodvisno davčno upravo ter nove sheme obročnega odplačevanja zapadlih davkov in obveznosti plačila prispevkov za socialno varnost. Grčija mora izpolniti še druge dogovorjene mejnike na področju boja proti korupciji, prestrukturiranja dolga gospodinjstev in liberalizacije energetskega trga.

Na Portugalskem je javnofinančni primanjkljaj leta 2012 znašal 6,4% BDP, tako da se je v primerjavi z letom 2011, ko je dosegel 4,4% BDP, povečal. Pregled je vseeno pokazal, da je cilj v zvezi s primanjkljajem za leto 2012 (5% BDP) iz programa EU/MDS izpolnjen. Odstopanje od cilja je mogoče pojasniti z ukrepi zagotavljanja pomoči bankam, ki niso vključeni v cilje programa, in, kar je še pomembneje, s statistično obravnavo nekaterih drugih enkratnih transakcij, ki so se na koncu razlikovale od tega, kar so oblasti pričakovale v času določanja cilja. Tako so slabše napovedi gospodarske rasti terjale nekaj popravkov glede ciljnega primanjkljaja (s 4,5% BDP na 5,5% za leto 2013 in z 2,5% na 4% za leto 2014), medtem ko je bil za leto 2015 določen cilj v višini 2,5% BDP. Namen programa je stabilizirati in nato postopno zmanjšati delež javnega dolga z zelo visoke ravni, ki je leta 2012 znašala približno 124% BDP. Zaradi aprilske odločbe ustavnega sodišča, ki je zavrnilo nekaj ukrepov v proračunu za leto 2013 (z neto učinkom na javnofinančni saldo v višini 0,8% BDP), se je nujnost varčevanja, ki je potrebno za uresničitev novih javnofinančnih ciljev, še povečala. Vlada je maja predstavila sveženj ukrepov, ki predstavljajo prihranke v višini 2,8% BDP leta 2014 (v primerjavi s prvotnim proračunom za leto 2013). Čeprav naj bi ti dodatni ukrepi, ki predvidevajo krčenje sredstev za plače, izdatkov za pokojnine in vmesne potrošnje, zadoščali za uresničitev programskih ciljev v letih 2013 in 2014, še vedno obstajajo izvedbena tveganja, zlasti v zvezi s sredstvi za plače in pokojnine. Nekoliko boljši javnofinančni obeti so prispevali k temu, da je Portugalska ponovno začela financirati del svojega dolga na trgu državnih obveznic.

Irska je leta 2012 presegla proračunske cilje, saj je bil javnofinančni primanjkljaj za 1 odstotno točko nižji od 8,6% BDP, kolikor je določeno v programu EU/MDS, in nižji kot leta 2011, ko je znašal 13,4%. Javni dolg je leta 2012 znašal 117,6% BDP. Načrti javnofinančnih prilagoditev, določeni v dopolnjenem programu stabilnosti 2013, so nespremenjeni in v celoti skladni zavezami v okviru programa EU/MDS. Zaradi različnih začasnih dejavnikov, povezanih z likvidacijo banke Irish Bank Resolution Corporation in z iztekom obdobja kapitalizacije obresti, naj bi bil skupni primanjkljaj leta 2013 le malo nižji in naj bi znašal 7,5% BDP. Ko bodo ti učinki popustili, naj bi se primanjkljaj leta 2014 znižal na 4,3% BDP. Pravočasna opustitev postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem v skladu z rokom v letu 2015 je ob sedanjih načrtih še vedno izvedljiva. Ob tem bi se moral javni dolg od leta 2014 naprej zmanjševati. Irska je glede na ugodnejše javnofinančne obete dosegla napredek in ponovno pridobila dostop na trg, tudi z uspešno izdajo dolgoročnih obveznic.

Kar zadeva Ciper, je javnofinančni primanjkljaj leta 2012 znašal 6,3% BDP in ostal enak kot leta 2011. Euroskupina je 12. aprila 2013 potrdila program EU/MDS o makroekonomskih prilagoditvah na Cipru, vključno z ukrepi na področju javnih financ, strukturnih reform in prestrukturiranja finančnega sektorja. Skupna uradna pomoč, ki jo zagotavljata Evropski mehanizem za stabilnost in MDS, bo v triletnem obdobju znašala 10 milijard EUR. Cilj prilagoditev je primarni presežek v višini 4% BDP do leta 2018 in delež javnega dolga v razmerju do BDP na ravni okrog 105% BDP do leta 2020. Ciper je z veliko vrzeljo zgrešil rok za zmanjšanje čezmernega primanjkljaja do leta 2012, Svet EU pa je na zasedanju 16. maja 2013 odobril štiriletno podaljšanje roka v skladu s cilji programa. Ciper se je zavezal, da bo za uspešno izvedbo prilagoditev uresničil sveženj javnofinančne konsolidacije, ki v obdobju 2013–2018 obsega približno 12% BDP. Javnofinančni ukrepi iz tega svežnja v obsegu približno 7,2% BDP so že uzakonjeni ali sprejeti kot predhodni ukrepi. Ciprske oblasti so se poleg tega odločile, da bodo likvidirale ali prestrukturirale dve največji banki v državi. Tveganja so povezana predvsem s slabšimi makroekonomskimi gibanji od pričakovanih, s posledicami začasnih kapitalskih kontrol za gospodarstvo ter z delnim oziroma nepravočasnim izvajanjem ukrepov iz programa prilagoditev.

IZIZVI JAVNOFINANČNE POLITIKE

Euroobmočje je doseglo velik napredek pri zmanjšanju javnofinančnih neravnovesij, čeprav so razlike med državami velike. Javnofinančni položaj se mora še izboljšati, da bi se ponovno vzpostavile vzdržne javne finance. Ob tem bi bilo treba učinkovito izkoristiti evropski semester za usklajevanje ekonomskih in proračunskih politik, da bi z ambicioznimi priporočili državam članicam podprli prizadevanja v smeri odprave javnofinančnih neravnovesij. Priporočilom za posamezne države morajo slediti pravočasni in strogi nadaljnji ukrepi, če se priporočila ne bi v zadostni meri izvajala.

Zaradi velikih konsolidacijskih vrzeli v primeru nekaterih držav, ki so deloma povezane s slabšimi makroekonomskimi gibanji od pričakovanih ter z obsežnejšimi ukrepi podpore finančnemu sektorju (glej okvir 8), več držav euroobmočja verjetno ne bo zmanjšalo čezmernega primanjkljaja do dogovorjenih rokov. Zato je Komisija za številne države predlagala največ dveletno podaljšanje roka. Pakt za stabilnost in rast predvideva praviloma največ enoletno podaljšanje roka iz postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem, če so bili sprejeti „učinkoviti ukrepi“ in v primeru nepričakovanih neugodnih gospodarskih dogodkov z večjimi negativnimi posledicami za javne finance. Pogosto in večletno podaljšanje roka lahko izniči verodostojnost okrepljenega okvira javnofinančnega upravljanja v EU, če to ni popolnoma utemeljeno z izjemnimi okoliščinami in tega ne podpirajo zahtevnejše prilagoditve. Takšno podaljšanje roka lahko ustvarja tudi negativne spobude tistim državam, ki nameravajo svoj čezmerni primanjkljaj pravočasno odpraviti. Zato bi bilo treba vsako podaljšanje roka presoditi na podlagi preglednih meril in ob popolnem upoštevanju pogojev, ki jih določa Pakt za stabilnost in rast. Pogoj bi morala biti verodostojna srednjeročna zaveza, da se odpravijo javnofinančna neravnovesja, ter vzpostavitev takšne strukture javnofinančnih prilagoditev, ki bo spodbujala rast. Podaljšanje roka za več kot eno leto bi moralo biti mogoče samo v izjemnih razmerah – na primer v okviru splošnega programa makroekonomskih prilagoditev, ki bi predvideval stroge javnofinančne pogoje in okrepljeno spremljanje. Podobno bi bilo treba dveletno podaljšanje roka iz postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem pri državah, ki niso del programa, povezati z uvedbo „okrepljenega nadzora“ v okviru „dvojčka“² ali – v primeru čezmernih makroekonomskih neravnovesij – z uvedbo postopka v zvezi s čezmernimi neravnovesji.

2 Glej opombo 1 v tem poglavju.

Javnofinančni nadzor v okviru Pakta za stabilnost in rast temelji na komplementarni vlogi strukturnega in nominalnega proračunskega salda. Nominalni proračunski saldo je pregleden, zagotavlja odgovornost in prek učinkov na potrebe vlad po financiranju določa vzdržnost javnih financ. Nominalni cilji skupaj z referenčno vrednostjo primanjkljaja (3% BDP) bi morali države odvrčati od čezmernega primanjkljaja. Določajo namreč, kolikšna javnofinančna prizadevanja so potrebna za vzpostavitev zdravega javnofinančnega položaja in za odpravo čezmernega primanjklja v strukturnem smislu. S strukturnim saldonom pa se popravlja učinek poslovnega cikla ter enkratnih in začasnih ukrepov – vključno s pomočjo finančnemu sektorju – in je zato koristen pri ocenjevanju obstoječega javnofinančnega položaja držav. Toda strukturni saldo je povezan z dobro znanimi težavami v zvezi z merjenjem, zlasti ob večjih gospodarskih neravnovesjih ter dodatnih prihodkih ali njihovem izpadu. Kadar bi na primer potencialno rast proizvoda popravili navzdol, bi se to pozneje pokazalo kot precej manjša strukturna javnofinančna prilagoditev, kar bi lahko imelo resne posledice za države, ki se že soočajo s pritiski finančnih trgov. Ob upoštevanju tega, zlasti v okolju ponovnega makroekonomskega uravnoteženja, ocenjevanje, ali je bila javnofinančna konsolidacija zadostna, ne bi smelo temeljiti izključno na gibanju strukturnega salda. Poleg tega je nominalni proračunski saldo še vedno ustrezna spremenljivka za preklic postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem.

Kar zadeva strukturo javnofinančne konsolidacije, je pomembno, da so javnofinančni ukrepi zelo kakovostni, medtem ko bi se morali začasnim in enkratnim ukrepom čim bolj izogibati. Tako recimo povišan delež odhodkov v številnih državah terja konsolidacijo na strani odhodkov. Zmanjševanje odhodkov bi se zato moralo osredotočiti na manj produktivno porabo in hkrati ohraniti učinkovito porabo, ki spodbuja rast. Na strani prihodkov pa bi se lahko razširila davčna osnova in uvedli ukrepi za preprečevanje davčnih utaj, vendar bi se morali izogniti zvišanju že tako visokih davčnih stopenj.

Gledano splošneje, je pomembno zagotoviti, da se javnofinančna konsolidacija doseže na vzdržen način. Vprašanje vzdržne konsolidacije je še posebno pomembno pri odločanju o tem, ali je država odpravila svoj čezmerni primanjkljaj.

6 MAKRO EKONOMSKE PROJEKCIJE STROKOVNJAKOV EUROSISTEMA ZA EUROOBMOČJE¹

Strokovnjaki Eurosistema so na podlagi podatkov, ki so bili na voljo do 22. maja 2013, pripravili projekcije makroekonomskih gibanj za euroobmočje.² Realni BDP bo potem, ko je v prvem četrtletju 2013 ponovno upadel, tekom leta 2013 po projekcijah okrevanje in v letu 2014 pridobil nekaj zagona. Okrevanje bo po pričakovanih podpiralo zunanje povpraševanje, ki se bo postopno povečevalo in tako spodbujalo izvoz. Postopno naj bi se okrepilo tudi domače povpraševanje, sprva predvsem zaradi zniževanja rasti cen primarnih surovin, kar bo podpiralo realne dohodke, in zaradi akomodativno naravnane denarne politike, v letu 2014 pa tudi zaradi napredka na področju javnofinančne konsolidacije. Vseeno bodo obete glede srednjeročnih gibanj obremenjevala šibka gibanja na trgu dela in nujnost nadaljnjih bilančnih prilagajanj v zasebnem sektorju. Skupno bo realni BDP, ki se je v letu 2012 zmanjšal za 0,5%, po projekcijah v letu 2013 upadel za 0,6%, v letu 2014 pa naj bi se povečal za 1,1%. Inflacija, merjena z indeksom HICP, se bo po projekcijah v euroobmočju močno zmanjšala, saj naj bi z 2,5-odstotnega povprečja leta 2012 upadla v letu 2013 na 1,4%, v letu 2014 pa na 1,3%. Začetno znižanje bo predvidoma povzročila predvsem počasnejša rast cen hrane in energentov, pa tudi manjše znižanje inflacije po HICP brez hrane in energentov, ki se znižuje zaradi šibke gospodarske aktivnosti. Stabilni srednjeročni obeti odražajo medsebojno nasprotne učinke zniževanja cen energentov in manjšega odboja rasti cen hrane, kasneje, ko bo gospodarstvo okrevalo, pa tudi učinke postopnega povečevanja domačih inflacijskih pritiskov, čeprav v zmernem obsegu, saj izkoriščenost zmogljivosti ostaja nizka.

1 Svet ECB je 2. maja 2013 sklenil, da se bodo projekcije objavljale v obliki srednjih vrednosti in razponov. Objava srednjih vrednosti bo po pričakovanih povečala preglednost in dodatno izboljšala obveščanje o rezultatih projekcij, medtem ko je razpone treba razumeti kot sredstvo za izražanje negotovosti, s katerimi so povezane projekcije. Razponi temeljijo na razliki med dejanskimi vrednostmi in prejšnjimi projekcijami, ki se pripravljajo že več let. Širina razpona je dvakratnik povprečne absolutne vrednosti te razlike. Metoda za izračun razponov, ki vključuje korekcijo za izjemne dogodke, je opisana v dokumentu „New procedure for constructing Eurosystem and ECB staff projection ranges“, ECB, december 2009, ki je prav tako dostopen na spletni strani ECB.

2 Projekcije Eurosistema skupaj pripravljajo strokovnjaki ECB in nacionalnih centralnih bank euroobmočja. Dvakrat letno se uporabijo kot eno od izhodišč za oceno Sveta ECB o gospodarskih gibanjih in tveganjih za stabilnost cen. Dodatne informacije o uporabljenih postopkih in tehnikah so na voljo v dokumentu „A guide to Eurosystem staff macroeconomic projection exercises“, ECB, junij 2001, ki je objavljen na spletni strani ECB.

Okvir 9

TEHNIČNE PREDPOSTAVKE O OBRETNOSTI MERAH, DEVIZNIH TEČAJIH, CENAH PRIMARNIH SUROVIN IN JAVNOFINANČNIH POLITIKAH

Tehnične predpostavke o obrestnih merah in cenah primarnih surovin temeljijo na tržnih pričakovanih, s presečnim datumom na dan 14. maja 2013. Predpostavka o kratkoročnih obrestnih merah je povsem tehnične narave. Kratkoročne obrestne mere se merijo s 3-mesečno obrestno mero EURIBOR, tržna pričakovanja pa so izpeljana iz obrestnih mer terminskih pogodb. S to metodologijo dobimo povprečno raven kratkoročnih obrestnih mer v višini 0,2% v letu 2013 in 0,3% v letu 2014. Tržna pričakovanja glede nominalnih stopenj donosa 10-letnih državnih obveznic euroobmočja kažejo za leto 2013 povprečno raven 2,8%, za leto 2014 pa 3,1%. Glede na gibanja obrestnih mer na terminskih trgih in postopen prenos sprememb tržnih obrestnih mer na posojilne obrestne mere se pričakuje, da bodo tako kratkoročne kot dolgoročne bančne obrestne mere za posojila v drugi polovici leta 2013 dosegle dno in se nato postopoma povečevale. Glede cen primarnih surovin se na podlagi gibanj na terminskih trgih v dvotedenskem obdobju do presečnega datuma predpostavlja, da bo cena surove nafte Brent, ki je

leta 2012 znašala 112,0 USD za sod, v letu 2013 upadla na 105,5 USD, v letu 2014 pa na 100,0 USD. Cene drugih primarnih surovin razen energentov, izražene v ameriških dolarjih, naj bi se v letu 2013 znižale za 5,6%, nato pa v letu 2014 zvišale za 0,5%¹.

Za dvostranske devizne tečaje se predpostavlja, da bodo v obdobju projekcij ostali nespremenjeni na povprečni ravni, ki je prevladovala v dvotedenskem obdobju s koncem na presečni datum. Iz tega sledi, da bo devizni tečaj med eurom in ameriškim dolarjem (EUR/USD) v celotnem obdobju projekcij znašal 1,31, kar je za 1,8% več kot v letu 2012. Za efektivni tečaj eura je predpostavljeno, da se bo v letu 2013 zvišal za 2,8%, v letu 2014 pa ostal nespremenjen.

Predpostavke o javnofinančnih politikah temeljijo na proračunskih načrtih posameznih držav članic euroobmočja, ki so bili objavljeni do 22. maja 2013. Vključujejo vse tiste ukrepe politik, ki so jih nacionalni parlamenti že odobrili oziroma so že bili podrobno opredeljeni s strani vlade in bodo verjetno tudi sprejeti.

1 Predpostavke o cenah nafte in hrane temeljijo na terminskih cenah do konca obdobja projekcij. Za cene drugih primarnih surovin brez energentov se predpostavlja, da bodo sledile cenam terminskih pogodb do prvega četrtertja 2014, potem pa se gibale skladno s svetovno gospodarsko aktivnostjo. Projekcije cen pri kmetijskih proizvajalcih v EU (v eurih), ki se zdaj uporabljajo za napovedovanje cen hrane, temeljijo na ekonometričnem modelu, ki upošteva gibanja mednarodnih cen prehranskih surovin. To so prve projekcije, pri katerih so bile uporabljene predpostavke o cenah pri kmetijskih proizvajalcih v EU.

MEDNARODNO OKOLJE

Rast svetovnega realnega BDP (brez euroobmočja) se bo v obdobju projekcij po pričakovanjih postopoma okrepila in se s 3,6% v letu 2013 (enaka stopnja kot v letu 2012) rahlo zvišala na 4,2% v letu 2014. Poslovna klima in razmere na svetovnih finančnih trgih so se od začetka leta 2013 izboljšale, saj so se ublažila nekatera glavna tveganja, kot sta možnost strmega upada gospodarske rasti v ZDA zaradi fiskalnega prepada in možnost večje upočasnitve rasti na Kitajskem. Vseeno so slabši rezultati v nekaterih anketah o poslovnih tendencah v zadnjem času razkrili krhkost svetovnega gospodarskega okrevanja. Srednjeročne obete za glavna razvita gospodarstva še vedno poslabšuje več dejavnikov. Kljub določenemu napredku pri razdolževanju zasebnega sektorja je raven zadolženosti gospodinjstev še naprej povišana, v nekaterih gospodarstvih pa je še vedno zelo nujna javnofinančna konsolidacija. Druge ovire za rast (npr. visoka brezposelnost) izginjajo zelo postopno. Po drugi strani bo rast v nastajajočih tržnih gospodarstvih ob podpori živahne kreditne rasti predvidoma ostala močna. V vrsti teh gospodarstev je rast blizu potencialne in tako pomembno podpira svetovno gospodarsko rast. Svetovna trgovinska menjava se bo tekom prihodnjega leta predvidoma okrepila. Zunanje povpraševanje euroobmočja, ki je lani naraslo za 3,6%, se bo v letu 2013 po ocenah povečalo za 2,7%, v letu 2014 pa za 5,6%.

PROJEKCIJE RASTI REALNEGA BDP

Realni BDP euroobmočja je v prvem četrtertju 2013 upadel za 0,2% in se tako skrčil že šesto četrtertje zapored. Domače povpraševanje se je v letošnjem prvem četrtertju zmanjšalo predvsem zaradi velikega upada investicij, kar odraža šibko zaupanje in negativne učinke hladne zime, predvsem v gradbeništvu in zlasti v Nemčiji. Zasebna potrošnja se je rahlo povečala, državna potrošnja pa je nekoliko upadla. Izvoz se je v prvem četrtertju zmanjšal, čeprav manj kot uvoz, tako da je bil prispevek neto trgovinske menjave pozitiven.

Glede prihodnjih gibanj se pričakuje, da se bo realni BDP tekom leta 2013 povečal in v letu 2014 pridobil zagon. Okrevanje bo predvidoma podpiralo zunanje povpraševanje, ki bo

postopno naraščalo in spodbujalo izvoz. Sčasoma se bo okrepilo tudi domače povpraševanje, ki ga bo v začetnem obdobju spodbujalo postopno izginjanje negativnih učinkov hude zime na gospodarsko aktivnost, zlasti v gradbenem sektorju v Nemčiji. Domače povpraševanje bosta v začetku predvidoma spodbudila tudi znižanje rasti cen primarnih surovin, kar bo podprlo realne dohodke, in akomodativno naravnana denarna politika. V letu 2014 naj bi ga podprl tudi napredek v javnofinančni konsolidaciji. Vseeno bodo negativni vplivi na domače povpraševanje, ki izvirajo iz na splošno še vedno šibkega zaupanja potrošnikov in podjetij, skromnih gibanj na trgu dela in preostalih potreb po razdolževanju v zasebnem sektorju v nekaterih državah, po pričakovanjih v obravnavanem obdobju izginjali zelo postopno.

Gledano v celoti bo okrevanje zgodovinsko gledano v obdobju projekcij ostalo šibko. Na povprečni medletni ravni se bo realni BDP v letu 2013 po pričakovanjih zmanjšal za 0,6%, vendar to odraža predvsem negativne učinke prenosa, ki izhajajo iz znižanja BDP proti koncu leta 2012 in v začetku leta 2013. V letu 2014 se bo gospodarska aktivnost po projekcijah povečala za 1,1%. Ta vzorec rasti odraža velik negativen prispevek domačega povpraševanja v letu 2013 in njegovo okrevanje, ki bo sledilo, v povezavi s pozitivnim prispevkom neto trgovinske menjave.

Izvoz v države zunaj euroobmočja bo po projekcijah tekom leta 2013 nekoliko okreval in v letu 2014 pridobil zagon, k čemur bo največ prispevala postopna krepitev zunanjšega povpraševanja. Delež euroobmočja na izvoznih trgih, ki se je med leti 2009 in 2012 močno povečal zaradi izboljšane konkurenčnosti (merjene z relativnimi gibanji eurskih izvoznih cen zunaj euroobmočja v primerjavi z izvoznimi cenami konkurentov), se bo po projekcijah letos nekoliko zmanjšal, med drugim zaradi apreciacije eura v letu 2013, nato pa naj bi se do konca obdobja projekcij stabiliziral. Izvoz v države znotraj euroobmočja bo zaradi dokaj šibkega domačega povpraševanja v euroobmočju predvidoma rasel bistveno počasneje kot izvoz v države zunaj euroobmočja.

Podjetniške investicije bodo zaradi šibkega zaupanja, nizke izkoriščenosti zmogljivosti in negotovih obetov glede povpraševanja po projekcijah večino tega leta ostale na nizki ravni. Kljub temu se bodo od konca leta 2013 dalje predvidoma postopno povečevale, ob podpori postopno naraščajočega domačega in zunanjšega povpraševanja, zelo nizkih obrestnih mer, dejstva, da bodo podjetja po več letih zmanjšanih naložb morala postopno zamenjati osnovna sredstva, in naraščanja profitnih marž. Vseeno bosta nadaljnje prestrukturiranje bilanc stanja podjetij in neugodni pogoji financiranja v nekaterih državah euroobmočja in v nekaterih sektorjih v obravnavanem obdobju verjetno še naprej zavirala pričakovano okrevanje podjetniških naložb, čeprav v vedno manjši meri. Stanovanjske naložbe se bodo v letu 2013 verjetno še zmanjšale in bodo v letu 2014 po pričakovanjih ostale šibke. K temu bodo največ prispevala nadaljnja prilagajanja na stanovanjskem trgu v nekaterih državah, šibka rast razpoložljivega dohodka in še vedno šibko zaupanje potrošnikov. Ti neugodni učinki

Tabela 14 Makroekonomske projekcije za euroobmočje

(povprečne medletne spremembe v odstotkih) ¹⁾

	2012	2013	2014
HICP	2,5	1,4 [1,3 – 1,5]	1,3 [0,7 – 1,9]
Realni BDP	-0,5	-0,6 [-1,0 – -0,2]	1,1 [0,0 – 2,2]
Zasebna potrošnja	-1,3	-0,8 [-1,1 – -0,5]	0,6 [-0,5 – 1,7]
Državna potrošnja	-0,4	-0,1 [-0,6 – 0,4]	0,6 [-0,1 – 1,3]
Bruto investicije v osnovna sredstva	-4,2	-2,9 [-4,1 – -1,7]	1,8 [-0,9 – 4,5]
Izvoz (blago in storitve)	2,9	0,8 [-1,0 – 2,6]	4,1 [0,3 – 7,9]
Uvoz (blago in storitve)	-0,7	-0,7 [-2,5 – 1,1]	3,8 [0,1 – 7,5]

1) Projekcije realnega BDP in njegovih komponent temeljijo na podatkih, ki so prilagojeni za število delovnih dni. Projekcije uvoza in izvoza vključujejo tudi trgovinsko menjavo znotraj euroobmočja.

bodo po pričakovanjih več kot odtehtali relativno privlačnost stanovanjskih naložb v nekaterih drugih državah, v katerih naložbe v stanovanjske nepremičnine podpirajo zgodovinsko nizke obrestne mere za hipotekarna posojila. Državne naložbe se bodo v obdobju projekcij predvidoma zmanjševale, saj bo več držav v euroobmočju izvajalo ukrepe za konsolidacijo javnih financ.

Zasebna potrošnja bo zaradi stabilizacije realnega razpoložljivega dohodka ostanek leta 2013 po pričakovanjih ostala večinoma nespremenjena. Stabilizacija na splošno izhaja iz dejstva, da učinki nadaljnjega zmanjšanja zaposlenosti in zniževanja dohodkov razen plač izničujejo prispevek višjih realnih sredstev za zaposlene, ki se povečujejo med drugim zaradi zniževanja inflacije. Rast zasebne potrošnje bo v letu 2014 predvidoma dobila nekaj zagona, k čemur bosta prispevala napredek pri javnofinančni konsolidaciji in ponovna rast dohodkov od dela, ko se bodo razmere na trgu dela izboljšale. Državna potrošnja bo zaradi ukrepov za javnofinančno konsolidacijo v letu 2013 po projekcijah večinoma stagnirala, v letu 2014 pa naj bi se nekoliko povečala.

Uvoz iz držav zunaj euroobmočja bo tekom leta 2013 predvidoma okrevljal, vendar bo njegovo rast še naprej omejevalo oslABLJENO skupno povpraševanje.

Kriza je verjetno negativno vplivala na potencialno rast, vendar natančna razsežnost tega vpliva ostaja izjemno negotova. Obete za rast potencialnega proizvoda najbolj poslabšujejo še vedno šibka gibanja na področju zaposlenosti in naložb. Ob takšnih obetih za rast realnega BDP bo proizvodna vrzel po projekcijah ostala negativna, čeprav je natančen obseg težko oceniti.

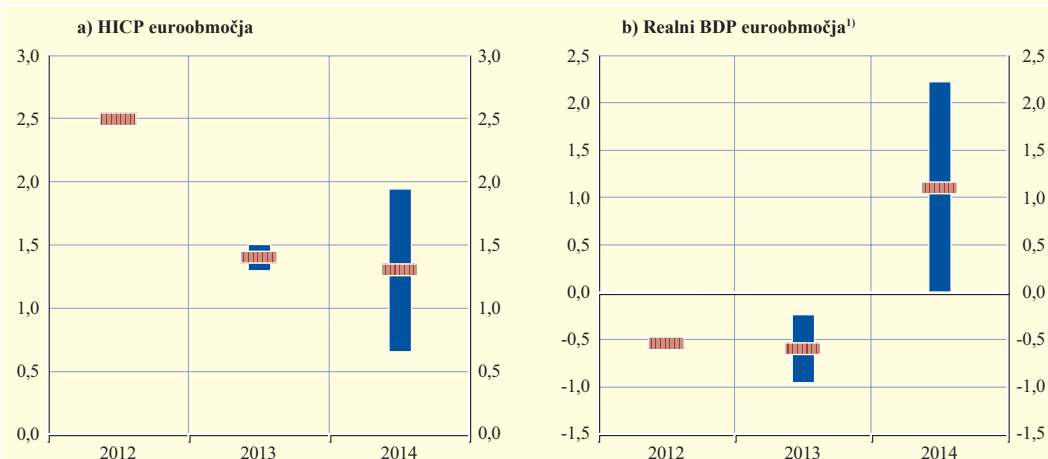
PROJEKCIJE CEN IN STROŠKOV

Skupna inflacija v euroobmočju, merjena z indeksom HICP, ki je v letu 2012 znašala povprečno 2,5%, bo v letu 2013 po projekcijah upadla na 1,4%, v letu 2014 pa na 1,3%. Tekom leta 2013 naj bi se močno zmanjšala zato, ker bosta rast cen energentov in v manjši meri rast cen hrane strmo upadli s povišane ravni, ki sta jo dosegli v letu 2012. Rast cen energentov naj bi se deloma znižala zaradi navzdol usmerjenih baznih učinkov, ki izhajajo iz pričakovanega pojemanja učinkov pretekle rasti cen nafte in predpostavljenega postopnega zniževanja cen nafte v obdobju projekcij. Podobno bodo na rast cen hrane v začetnem obdobju predvidoma vplivali navzdol usmerjeni bazni učinki, ko bodo učinki pretekle rasti po pričakovanjih postopno izginili, kasneje pa navzgor usmerjeni pritiski, povezani s predpostavljenim povečanjem mednarodnih in evropskih cen prehrabnih surovin v obdobju projekcij. Inflacija brez hrane in energentov se bo po projekcijah letos rahlo znižala, kar odraža šibko dinamiko gospodarske aktivnosti. V letu 2014 se bo po pričakovanjih malenkostno povečala, saj se bo gospodarska aktivnost predvidoma nekoliko okrepila. Zunanji cenovni pritiski so v minulih mesecih zaradi apreciacije eura v letu 2013 ter padca cen nafte in drugih primarnih surovin nekoliko popustili. Tako se bo medletna stopnja rasti uvoznega deflatorja po projekcijah v letu 2013 močno znižala in se proti koncu obdobja projekcij postopno povečevala, ko bodo navzdol usmerjeni učinki pretekle apreciacije eura postopno izginili, cene neenergetskih surovin zvišale, povpraševanje po uvozu pa pridobilo zagon.

Kar zadeva domače cenovne pritiske, bo medletna stopnja rasti sredstev za zaposlene v letih 2013 in 2014 predvidoma ostala na splošno stabilna. Ob upoštevanju pričakovane upočasnitve rasti cen življenjskih potrebščin naj bi se realna sredstva za zaposlene v obdobju projekcij po upadu v letih 2011 in 2012 nekoliko povečala. Rast stroškov dela na enoto proizvoda bo po projekcijah v letu 2013 ostala razmeroma visoka in na približno enaki ravni kot leta 2012, zatem pa naj bi se zaradi cikličnega povečanja rasti produktivnosti v letu 2014 upočasnila. Profitne marže, ki so v letu 2012 močno upadle, se bodo v letu 2013 po pričakovanjih še nekoliko znižale, k čemur

Graf 57 Makroekonomske projekcije

(povprečne medletne spremembe v odstotkih)

1) Projekcije rasti realnega BDP so prilagojene za število delovnih dni.

bosta največ prispevala šibka domača aktivnost in razmeroma veliko povečanje stroškov dela na enoto proizvoda. Kasneje bosta počasnejša rast stroškov dela na enoto proizvoda in izboljševanje gospodarskih razmer po pričakovanjih podpirala okrevanje profitnih marž. Povečanja nadzorovanih cen in posrednih davkov, ki so zajeta v načrtih za javnofinančno konsolidacijo, bodo v letih 2013 in 2014 po pričakovanjih razmeroma veliko prispevala k inflaciji, čeprav manj kot v letu 2012.

PRIMERJAVA S PROJEKCIJAMI IZ MARCA 2013

V primerjavi z marčnimi projekcijami strokovnjakov ECB je bila napoved rasti realnega BDP za leto 2013 popravljena rahlo navzdol, predvsem zaradi upoštevanja najnovejših objavljenih podatkov o BDP. Napoved rasti realnega BDP za leto 2014 je bila zaradi spodbujevalnih učinkov nižjih obrestnih mer in nižjega efektivnega deviznega tečaja eura popravljena rahlo navzgor. Kar zadeva inflacijo, je bila napoved za leto 2013 popravljena navzdol, kar odraža predvsem nižje cene nafte v ameriških dolarjih, ki jih samo delno izravnava nižji efektivni tečaj eura.

Tabela 15 Primerjava s projekcijami iz marca 2013

(povprečne medletne spremembe v odstotkih)

	2013	2014
Realni BDP – marec 2013	-0,5	1,0
	[-0,9 – -0,1]	[0,0 – 2,0]
Realni BDP – junij 2013	-0,6	1,1
	[-1,0 – -0,2]	[0,0 – 2,2]
HICP – marec 2013	1,6	1,3
	[1,2 – 2,0]	[0,6 – 2,0]
HICP – junij 2013	1,4	1,3
	[1,3 – 1,5]	[0,7 – 1,9]

Okvir 10

NAPOVEDI DRUGIH INSTITUCIJ

Številne napovedi za euroobmočje pripravljajo tudi druge mednarodne organizacije in zasebne institucije. Te napovedi niso povsem primerljive niti med seboj niti z makroekonomskimi projekcijami strokovnjakov Eurosistema, saj so bile dokončane v različnih časovnih obdobjih. Poleg tega za izpeljavo predpostavk o javnofinančnih, finančnih in zunanjih spremenljivkah, vključno s cenami nafte in drugih surovin, uporabljajo različne metode (ki včasih niso v celoti razložene). Razlikujejo se tudi glede metod prilagoditve za število delovnih dni (glej spodnjo tabelo).

Po napovedih drugih institucij, ki so trenutno na voljo, naj bi se realni BDP v euroobmočju leta 2013 zmanjšal za 0,3% do 0,6%, kar je znotraj razpona projekcij, ki so jih izdelali strokovnjaki Eurosistema, in primerljivo s srednjo vrednostjo -0,6%. Leta 2014 naj bi se realni BDP zvišal za 0,9% do 1,2%, kar je znotraj razpona projekcij strokovnjakov Eurosistema in primerljivo s srednjo vrednostjo 1,1%.

Kar zadeva inflacijo, napovedi drugih institucij za leto 2013 kažejo na povprečno medletno inflacijo po HICP med 1,5% in 1,7%, kar je nekoliko višje od razpona in srednje vrednosti projekcij strokovnjakov Eurosistema. Za leto 2014 se pričakuje, da bo povprečna inflacija znašala med 1,2% in 1,6%, kar je znotraj razpona iz projekcij strokovnjakov Eurosistema in primerljivo s srednjo vrednostjo 1,3%.

Primerjava napovedi rasti realnega BDP in inflacije po HICP za euroobmočje

(povprečne medletne spremembe v odstotkih)

	Datum objave	Rast BDP		Inflacija po HICP	
		2013	2014	2013	2014
MDS	april 2013	-0,3	1,1	1,7	1,5
Survey of Professional Forecasters	maj 2013	-0,4	1,0	1,7	1,6
Consensus Economics Forecasts	maj 2013	-0,5	0,9	1,6	1,6
Euro Zone Barometer	maj 2013	-0,4	1,0	1,6	1,6
OECD	maj 2013	-0,6	1,1	1,5	1,2
European Commission	maj 2013	-0,4	1,2	1,6	1,5
Eurosystem staff projections	junij 2013	-0,6	1,1	1,4	1,3
		[-1,0 – -0,2]	[0,0 – 2,2]	[1,3 – 1,5]	[0,7 – 1,9]

Viri: Gospodarske napovedi Evropske komisije (pomlad 2013); IMF World Economic Outlook (april 2013); OECD Economic Outlook (maj 2013); gospodarske napovedi podjetja Consensus Economics; MJEconomics in anketa ECB Survey of Professional Forecasters.

Opombe: Makroekonomske projekcije strokovnjakov Eurosistema in napovedi OECD navajajo medletne stopnje rasti, ki so prilagojene za število delovnih dni, medtem ko Evropska komisija in MDS objavljata medletne stopnje rasti, ki niso prilagojene za število delovnih dni v letu. Druge napovedi ne navajajo, ali temeljijo na podatkih, ki so prilagojeni za število delovnih dni v letu ali ne.

STATISTIČNI PODATKI EUROOBMOČJA

KAZALO¹⁾

PREGLED EUROOBMOČJA

Povzetek gospodarskih kazalcev za euroobmočje

S5

I STATISTIČNI PODATKI DENARNE POLITIKE

1.1 Konsolidirana bilanca stanja Eurosistema

S6

1.2 Ključne obrestne mere ECB

S7

1.3 Operacije denarne politike Eurosistema, dodeljene z avkcijskimi postopki

S8

1.4 Statistični podatki o obveznih rezervah in likvidnosti

S9

2 DENAR, BANKE IN INVESTICIJSKI SKLADI

2.1 Agregirana bilanca stanja DFI euroobmočja

S10

2.2 Konsolidirana bilanca stanja DFI euroobmočja

S11

2.3 Denarna statistika

S12

2.4 Posojila DFI: razčlenitev

S15

2.5 Vloge pri DFI: razčlenitev

S17

2.6 Imetja vrednostnih papirjev, s katerimi razpolagajo DFI: razčlenitev

S20

2.7 Prevrednotenje izbranih postavk bilance stanja DFI

S21

2.8 Agregirana bilanca stanja investicijskih skladov euroobmočja

S22

2.9 Vrednostni papirji v lasti investicijskih skladov po izdajateljih vrednostnih papirjev

S23

2.10 Agregirana bilanca stanja družb, ki se ukvarjajo s prenosom finančnih sredstev, v euroobmočju

S24

2.11 Agregirana bilanca stanja zavarovalnic in pokojninskih skladov euroobmočja

S25

3 RAČUNI EUROOBMOČJA

3.1 Integrirani ekonomski in finančni računi po institucionalnih sektorjih

S26

3.2 Nefinančni računi euroobmočja

S30

3.3 Gospodinjstva

S32

3.4 Nefinančne družbe

S33

3.5 Zavarovalnice in pokojninski skladi

S34

4 FINANČNI TRGI

4.1 Izdaje vrednostnih papirjev razen delnic s členitvijo po prvotni dospelosti, rezidenčnem statusu izdajatelja in valuti

S35

4.2 Vrednostni papirji razen delnic, ki so jih izdali rezidenti euroobmočja, s členitvijo po sektorju izdajatelja in vrsti instrumenta

S36

4.3 Stopnje rasti vrednostnih papirjev razen delnic, ki so jih izdali rezidenti euroobmočja

S38

4.4 Delnice, ki kotirajo, in so jih izdali rezidenti euroobmočja

S40

4.5 Obrestne mere DFI za v eurih denominirane vloge in posojila rezidentov euroobmočja

S42

4.6 Obrestne mere denarnega trga

S44

4.7 Krivulje donosnosti v euroobmočju

S45

4.8 Indeksi na trgu vrednostnih papirjev

S46

5 CENE, PROIZVODNJA, POVPRŠEVANJE IN TRG DELA

5.1 HICP, druge cene in stroški

S47

5.2 Proizvodnja in povpraševanje

S50

5.3 Trg dela

S54

1) Podrobnejši podatki so dostopni na naslovu: statistics@ecb.europa.eu. Natančnejši in obširnejši podatki so na spletni povezavi ECB Statistical Data Warehouse (<http://sdw.ecb.europa.eu>).

6	DRŽAVNE FINANCE	
6.1	Prihodki, odhodki in primanjkljaj/presežek	S56
6.2	Javni dolg	S57
6.3	Spremembe javnega dolga	S58
6.4	Četrtletni prihodki, odhodki in primanjkljaj/presežek	S59
6.5	Četrtletni javni dolg in spremembe javnega dolga	S60
7	TRANSAKCIJE IN STANJA Z NEREZIDENTI	
7.1	Povzetek plačilne bilance	S61
7.2	Tekoči in kapitalski račun	S62
7.3	Finančni račun	S64
7.4	Denarni prikaz plačilne bilance	S70
7.5	Blagovna menjava	S71
8	DEVIZNI TEČAJI	
8.1	Efektivni devizni tečaji	S73
8.2	Dvostranski devizni tečaji	S74
9	GIBANJA IZVEN EUROOBMOČJA	
9.1	Gospodarska in finančna gibanja v drugih državah članicah EU	S75
9.2	Gospodarska in finančna gibanja v V ZDA in na Japonskem	S76
	SEZNAM GRAFOV	S77
	TEHNIČNE OPOMBE	S79
	SPLOŠNE OPOMBE	S85

Konvencionalni znaki v tabelah

„-“	podatki ne obstajajo/podatki se ne uporabljajo
„”	podatki še niso na voljo
„...“	nič ali zanemarljivo
„milijarda“	10 ⁹
(p)	začasno
s.a.	desezonirano
n.s.a.	ni desezonirano

PREGLED EUROOBMOČJA

Povzetek gospodarskih kazalcev za euroobmočje (letne spremembe v odstotkih; razen če ni navedeno drugače)

1. Denarna gibanja in obrestne mere¹⁾

	M1 ²⁾	M2 ²⁾	M3 ^{2),3)}	M3 ^{2),3)} 3-mesečna drseča sredina (usredinjeno)	Posojila DFI rezidentom euroobmočja, razen DFI in širše opredeljene države ²⁾	Vrednostni papirji razen delnic, ki so jih v eurih izdale družbe, ki niso DFI ²⁾	3-mesečna obrestna mera (EURIBOR; % na leto, povprečja za obdobje)	10-letni promptni donos (% na leto; konec obdobja) ⁴⁾
	1	2	3	4	5	6	7	8
2011	2,1	2,3	1,5	-	2,2	0,6	1,39	2,65
2012	4,0	3,1	2,9	-	-0,2	1,2	0,58	1,72
2012 II	2,8	2,7	2,7	-	-0,1	2,6	0,69	2,32
III	4,6	3,2	3,0	-	-0,6	0,9	0,36	1,94
IV	6,2	4,2	3,6	-	-0,8	0,8	0,20	1,72
2013 I	6,8	4,3	3,2	-	-0,8	1,8	0,21	1,76
2012 dec.	6,4	4,5	3,5	3,6	-0,6	2,3	0,19	1,72
2013 jan.	6,5	4,4	3,5	3,3	-0,9	1,9	0,20	2,02
feb.	7,0	4,3	3,1	3,0	-0,8	1,7	0,22	1,88
mar.	7,1	4,2	2,6	3,0	-0,7	1,3	0,21	1,76
apr.	8,7	4,9	3,2	.	-0,9	.	0,21	1,55
maj.	.	.	.	.	.	.	0,20	1,84

2. Cene, proizvodnja, povpraševanje in trg delovne sile⁵⁾

	HICP ¹⁾	Cene industrijskih proizvodov pri proizvajalcih	Stroški dela na uro	Realni BDP (desenzorirano)	Industrijska proizvodnja razen gradbeništva	Izkoriščenost zmogljivosti v predelovalnih dejanostih (v %)	Zaposlenost (desenzorirano)	Brezposelnost (% delovne sile, desenzorirano)
	1	2	3	4	5	6	7	8
2011	2,7	5,8	2,2	1,5	3,2	80,6	0,3	10,2
2012	2,5	2,9	1,6	-0,6	-2,4	78,5	-0,6	11,4
2012 III	2,5	2,6	1,8	-0,7	-2,2	77,6	-0,6	11,5
IV	2,3	2,4	1,3	-1,0	-3,1	77,3	-0,7	11,8
2013 I	1,9	1,2	.	-1,1	-2,4	77,5	.	12,1
2012 dec.	2,2	2,3	-	-	-2,1	-	-	11,8
2013 jan.	2,0	1,7	-	-	-2,5	77,5	-	12,0
feb.	1,8	1,3	-	-	-3,2	-	-	12,1
mar.	1,7	0,6	-	-	-1,7	-	-	12,1
apr.	1,2	-0,2	-	-	.	77,5	-	12,2
maj.	1,4	.	-	-	.	-	-	.

3. Zunanja statistika

(v milijardah EUR, razen če ni navedeno drugače)

	Plačila bilanca (neto transakcije)			Rezerve (stanja ob koncu obdobja)	Neto stanje mednarodnih naložb (% BDP)	Bruto zunanji dolg (v % BDP)	Efektivni devizni tečaj eura: EDT-20 ⁶⁾ (indeks: 1999 I = 100)		Menjalni tečaj USD/EUR
	Tekoči račun in kapitalski račun	Blago	Skupne neposredne in portfeljske naložbe				Nominalni	Realni (CPI)	
2011	26,0	6,8	133,9	667,1	-13,9	121,3	103,4	100,7	1,3920
2012	131,1	100,6	7,4	689,4	-7,5	123,8	97,8	95,5	1,2848
2012 II	19,8	25,7	81,5	701,5	-12,4	124,4	98,2	95,9	1,2814
III	44,9	30,3	-19,7	733,8	-11,9	126,0	95,9	93,7	1,2502
IV	66,1	37,9	26,0	689,4	-12,0	123,8	97,8	95,5	1,2967
2013 I	34,3	33,2	8,2	687,9	.	.	100,7	98,3	1,3206
2012 dec.	28,3	12,2	-48,1	689,4	-	-	98,7	96,3	1,3119
2013 jan.	-4,9	-2,7	20,8	675,3	-	-	100,4	98,0	1,3288
feb.	13,1	12,0	-6,5	671,8	-	-	101,6	99,1	1,3359
mar.	26,1	23,9	-6,1	687,9	-	-	100,2	97,9	1,2964
apr.	.	.	.	640,0	-	-	100,4	97,9	1,3026
maj.	.	.	.	.	-	-	100,5	97,9	1,2982

Viri: ECB, Evropska komisija (Eurostat in GD za gospodarske in finančne zadeve) in Thomson Reuters.

Opomba: Več podrobnosti o podatkih je v ustreznih tabelah v nadaljevanju tega oddelka.

1) Podatki se nanašajo na spreminjajočo se sestavo euroobmočja. Nadaljnje informacije so v splošnih opombah.

2) Letne odstotne spremembe mesečnih podatkov se nanašajo na konec meseca, četrletni in letni podatki pa se nanašajo na letne spremembe povprečja v obdobju.

Podrobni podatki so v tehničnih opombah.

3) M3 in komponente M3 izključujejo imetja nerezidentov euroobmočja v obliki točk/delnic skladov denarnega trga in dolžniških vrednostnih papirjev z dospelostjo do 2 let.

4) Na podlagi krivulje donosnosti obveznic centralne države euroobmočja z boniteto AAA. Več informacij je v oddelku 4.7.

5) Podatki se nanašajo na Euro 17, če ni drugače navedeno.

6) Opredelitev skupin trgovinskih partneric in druge informacije najdete v splošnih opombah.

STATISTIČNI PODATKI DENARNE POLITIKE

I.1 Konsolidirana bilanca stanja Eurosistema (v milijonih EUR)

1. Sredstva

	3. maj 2013	10. maj 2013	17. maj 2013	24. maj 2013	31. maj 2013
Zlato in terjatve v zlatu	435.316	435.317	435.317	435.316	435.315
Terjatve v tuji valuti do nerezidentov euroobmočja	254.527	256.047	253.683	253.969	255.100
Terjatve v tuji valuti do rezidentov euroobmočja	35.367	35.568	35.466	28.623	27.320
Terjatve v eurih do nerezidentov euroobmočja	22.457	22.788	22.549	21.731	19.935
Posojila v eurih kreditnim institucijam euroobmočja	846.437	850.486	836.609	835.423	824.113
Operacije glavnega refinanciranja	105.011	110.290	103.844	103.399	103.191
Operacije dolgoročnejšega refinanciranja	739.544	738.999	732.642	731.518	720.897
Povratne operacije finega uravnavanja	0	0	0	0	0
Strukturne povratne operacije	0	0	0	0	0
Odprta ponudba mejnega posojila	1.881	1.197	122	506	24
Posojila v povezavi s pozivi h kritju	0	0	0	0	0
Druge terjatve v eurih do kreditnih institucij euroobmočja	111.818	103.199	96.558	95.981	91.534
Vrednostni papirji rezidentov euroobmočja v eurih	608.626	608.704	609.112	604.520	605.593
Vrednostni papirji v lasti zaradi uravnavanja denarne politike	263.447	263.222	263.222	259.154	259.004
Drugi vrednostni papirji	345.180	345.482	345.890	345.367	346.589
Dolg širše opredeljene države v eurih	29.018	29.018	29.018	29.012	29.012
Druge sredstva	264.553	265.151	259.095	255.625	261.526
Skupaj sredstva	2.608.120	2.606.277	2.577.406	2.560.202	2.549.449

2. Obveznosti

	3. maj 2013	10. maj 2013	17. maj 2013	24. maj 2013	31. maj 2013
Bankovci v obtoku	904.634	905.016	905.196	901.350	905.246
Obveznosti v eurih do kreditnih institucij euroobmočja	623.124	630.037	603.550	576.683	556.066
Tekoči računi (ki zajemajo sistem obveznih rezerv)	296.198	333.697	319.504	294.646	273.354
Odprta ponudba mejnega depozita	124.102	95.339	83.039	81.037	85.640
Vezane vloge	202.500	201.000	201.000	201.000	197.000
Povratne operacije finega uravnavanja	0	0	0	0	0
Depoziti v povezavi s pozivi h kritju	324	0	7	0	72
Druge obveznosti v eurih do kreditnih institucij euroobmočja	6.064	5.549	5.724	6.075	6.580
Izdani dolžniški certifikati	0	0	0	0	0
Obveznosti do drugih rezidentov euroobmočja v eurih	104.863	95.167	106.555	128.093	135.235
Obveznosti v eurih do nerezidentov euroobmočja	166.750	165.364	163.264	157.347	151.551
Obveznosti v tuji valuti do rezidentov euroobmočja	5.614	7.072	4.201	2.793	2.457
Obveznosti v tuji valuti do nerezidentov euroobmočja	6.449	6.479	6.525	5.723	6.007
Protipostavka posebnih pravic črpanja, ki jih dodeli MDS	55.145	55.145	55.145	55.145	55.145
Druge obveznosti	239.925	240.807	231.807	231.536	235.705
Računi prevrednotenja	406.635	406.635	406.635	406.635	406.635
Kapital in rezerve	88.917	89.007	88.806	88.823	88.823
Skupaj obveznosti	2.608.120	2.606.277	2.577.406	2.560.202	2.549.449

Vir: ECB.

1.2 Ključne obrestne mere ECB

(stopnje v odstotkih na leto; spremembe v odstotnih točkah)

Velja od: ¹⁾	Odrpta ponudba mejnega depozita		Operacije glavnega refinanciranja			Odrpta ponudba mejnega posojila	
			Avkcije s fiksno mero	Avkcije z variabilno mero	Sprememba		
	Fiksna mera	Izklicna obrestna mera					
	Stopnja 1	Sprememba 2	Stopnja 3	Stopnja 4	Stopnja 5	Stopnja 6	Sprememba 7
1999 1. jan.	2,00	-	3,00	-	-	4,50	
4 ²⁾	2,75	0,75	3,00	-	...	3,25	-1,25
22.	2,00	-0,75	3,00	-	...	4,50	1,25
9. apr.	1,50	-0,50	2,50	-	-0,50	3,50	-1,00
5. nov.	2,00	0,50	3,00	-	0,50	4,00	0,50
2000 4. feb.	2,25	0,25	3,25	-	0,25	4,25	0,25
17. mar.	2,50	0,25	3,50	-	0,25	4,50	0,25
28. apr.	2,75	0,25	3,75	-	0,25	4,75	0,25
9. jun.	3,25	0,50	4,25	-	0,50	5,25	0,50
28 ³⁾	3,25	...	-	4,25	...	5,25	...
1. sep.	3,50	0,25	-	4,50	0,25	5,50	0,25
6. okt.	3,75	0,25	-	4,75	0,25	5,75	0,25
2001 11. maj	3,50	-0,25	-	4,50	-0,25	5,50	-0,25
31. avg.	3,25	-0,25	-	4,25	-0,25	5,25	-0,25
18. sep.	2,75	-0,50	-	3,75	-0,50	4,75	-0,50
9. nov.	2,25	-0,50	-	3,25	-0,50	4,25	-0,50
2002 6. dec.	1,75	-0,50	-	2,75	-0,50	3,75	-0,50
2003 7. mar.	1,50	-0,25	-	2,50	-0,25	3,50	-0,25
6. jun.	1,00	-0,50	-	2,00	-0,50	3,00	-0,50
2005 6. dec.	1,25	0,25	-	2,25	0,25	3,25	0,25
2006 8. mar.	1,50	0,25	-	2,50	0,25	3,50	0,25
15. jun.	1,75	0,25	-	2,75	0,25	3,75	0,25
9. avg.	2,00	0,25	-	3,00	0,25	4,00	0,25
11. okt.	2,25	0,25	-	3,25	0,25	4,25	0,25
13. dec.	2,50	0,25	-	3,50	0,25	4,50	0,25
2007 14. mar.	2,75	0,25	-	3,75	0,25	4,75	0,25
13. jun.	3,00	0,25	-	4,00	0,25	5,00	0,25
2008 9. jul.	3,25	0,25	-	4,25	0,25	5,25	0,25
8. okt.	2,75	-0,50	-	-	-	4,75	-0,50
9 ⁴⁾	3,25	0,50	-	-	-	4,25	-0,50
15 ⁵⁾	3,25	...	3,75	-	-0,50	4,25	...
12. nov.	2,75	-0,50	3,25	-	-0,50	3,75	-0,50
10. dec.	2,00	-0,75	2,50	-	-0,75	3,00	-0,75
2009 21. jan.	1,00	-1,00	2,00	-	-0,50	3,00	...
11. mar.	0,50	-0,50	1,50	-	-0,50	2,50	-0,50
8. apr.	0,25	-0,25	1,25	-	-0,25	2,25	-0,25
13. maj	0,25	...	1,00	-	-0,25	1,75	-0,50
2011 13. apr.	0,50	0,25	1,25	-	0,25	2,00	0,25
13. jul.	0,75	0,25	1,50	-	0,25	2,25	0,25
9. nov.	0,50	-0,25	1,25	-	-0,25	2,00	-0,25
14. dec.	0,25	-0,25	1,00	-	-0,25	1,75	-0,25
2012 11. jul.	0,00	-0,25	0,75	-	-0,25	1,50	-0,25
2013 8. maj	0,00	...	0,50	-	-0,25	1,00	-0,50

Vir: ECB.

- Od 1. januarja 1999 do 9. marca 2004 se datum nanaša na odrpno ponudbo mejnega depozita in odrpno ponudbo mejnega posojila. Za operacije glavnega refinanciranja spremembe obrestne mere veljajo od prve operacije po navedenem datumu. Sprememba dne 18. septembra 2001 je začela veljati isti dan. Od 10. marca 2004 naprej se datum nanaša na odrpno ponudbo mejnega depozita in odrpno ponudbo mejnega posojila ter za operacije glavnega refinanciranja (spremembe veljajo od operacije glavnega refinanciranja, ki sledi odločitvi Sveta ECB), razen če ni navedeno drugače.
22. decembra 1998 je ECB objavila, da se bo med 4. in 21. januarjem 1999 izjemoma uporabljal ozek razpon 50 bazičnih točk med obrestnima merama ponudb mejnega posojila in mejnega depozita, katerega cilj je olajšanje prehoda udeležencev na trgu na nov monetarni režim.
8. junija 2000 je ECB objavila, da se bodo od operacije, ki se zaključi dne 28. junija 2000, operacije glavnega refinanciranja v Eurosistemu opravljale kot avkcije z variabilno mero. Izklicna obrestna mera se nanaša na najnižjo obrestno mero, po kateri lahko nasprotni stranke oddajajo protiponudbe.
- Z 9. oktobrom 2008 je ECB zmanjšala koridor odprtih ponudb z 200 na 100 bazičnih točk okrog obrestne mere za operacije glavnega refinanciranja. Koridor odprtih ponudb je bil 21. januarja 2009 ponovno razširjen na 200 bazičnih točk.
- Na dan 8. oktobra 2008 je ECB objavila, da se bodo tedenske operacije glavnega refinanciranja izvajale kot avkcije s fiksno obrestno mero s polno dodelitvijo po obrestni meri za operacije glavnega refinanciranja, začeni s operacijo, poravnano 15. oktobra. S to spremembo je bila razveljavljena prejšnja odločitev (sprejeta na isti dan), da se za 50 bazičnih točk zniža izklicna obrestna mera za operacije glavnega refinanciranja, ki se izvajajo kot avkcije s spremenljivo obrestno mero.

1.3 Operacije denarne politike Eurosistema, dodeljene z avkcijskimi postopki^{1),2)} (v milijonih EUR; obrestne mere v odstotkih na leto)

1. Operacije glavnega in dolgoročnejšega refinanciranja³⁾

Datum poravnave	Protiponudbe (znesek)	Število udeležencev	Dodelitev (znesek)	Avkcijski postopki s fiksno mero	Avkcijski postopki z variabilno mero			Trajanje (v dnevih)
				Fiksna obrestna mera	Izklicna obrestna mera	Mejna obrestna mera ⁴⁾	Tehtana povprečna obrestna mera	
	1	2	3	4	5	6	7	8
	Operacije glavnega refinanciranja							
2013 27. feb.	131.116	79	131.116	0,75	-	-	-	7
6. mar.	129.804	80	129.804	0,75	-	-	-	7
13.	127.305	78	127.305	0,75	-	-	-	7
20.	119.375	76	119.375	0,75	-	-	-	7
27.	123.239	75	123.239	0,75	-	-	-	7
3. apr.	124.876	74	124.876	0,75	-	-	-	7
10.	119.347	70	119.347	0,75	-	-	-	7
17.	116.368	70	116.368	0,75	-	-	-	7
24.	110.407	71	110.407	0,75	-	-	-	8
2. maj	105.011	70	105.011	0,75	-	-	-	6
8.	110.290	65	110.290	0,50	-	-	-	7
15.	103.844	64	103.844	0,50	-	-	-	7
22.	103.399	62	103.399	0,50	-	-	-	7
29.	103.192	63	103.192	0,50	-	-	-	7
5. jun.	103.020	70	103.020	0,50	-	-	-	7
	Operacije dolgoročnejšega refinanciranja ⁵⁾							
2012 12. dec.	15.296	26	15.296	0,75	-	-	-	35
20.	14.962	50	14.962	0,75	-	-	-	98
2013 16. fan.	10.455	19	10.455	0,75	-	-	-	28
31.	3.713	46	3.713	0,75	-	-	-	84
13. feb.	7.759	16	7.759	0,75	-	-	-	28
28.	8.328	36	8.328	0,69	-	-	-	91
13. mar.	4.208	19	4.208	0,75	-	-	-	28
28. ⁶⁾	9.113	46	9.113	.	-	-	-	91
10. apr.	5.159	17	5.159	0,75	-	-	-	28
25. ⁶⁾	2.977	40	2.977	.	-	-	-	98
8. maj	5.230	17	5.230	0,50	-	-	-	35
30. ⁶⁾	5.830	36	5.830	.	-	-	-	91

2. Druge avkcije

Datum poravnave	Vrsta operacije	Protiponudbe (znesek)	Število udeležencev	Dodelitev (znesek)	Avkcijski postopki s fiksno mero	Avkcijski postopki z variabilno mero				Trajanje (v dnevih)
					Fiksna obrestna mera	Izklicna obrestna mera	Najvišja obrestna mera	Mejna obrestna mera ⁴⁾	Tehtana povprečna obrestna mera	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2013 27. feb.	Zbiranje vezanih depozitov	311.971	89	205.500	-	-	0,75	0,04	0,03	7
6. mar.	Zbiranje vezanih depozitov	301.604	91	205.500	-	-	0,75	0,04	0,03	7
13.	Zbiranje vezanih depozitov	286.410	78	205.500	-	-	0,75	0,04	0,03	7
20.	Zbiranje vezanih depozitov	272.719	72	205.500	-	-	0,75	0,04	0,03	7
27.	Zbiranje vezanih depozitov	225.224	64	205.500	-	-	0,75	0,24	0,06	7
3. apr.	Zbiranje vezanih depozitov	270.436	72	205.500	-	-	0,75	0,07	0,04	7
10.	Zbiranje vezanih depozitov	287.542	91	206.000	-	-	0,75	0,06	0,04	7
17.	Zbiranje vezanih depozitov	264.416	82	206.000	-	-	0,75	0,05	0,04	7
24.	Zbiranje vezanih depozitov	253.820	77	202.500	-	-	0,75	0,14	0,05	8
2. maj	Zbiranje vezanih depozitov	255.806	79	202.500	-	-	0,75	0,10	0,05	6
8.	Zbiranje vezanih depozitov	267.807	95	201.000	-	-	0,50	0,08	0,05	7
15.	Zbiranje vezanih depozitov	249.425	95	201.000	-	-	0,50	0,08	0,05	7
22.	Zbiranje vezanih depozitov	254.150	96	201.000	-	-	0,50	0,08	0,06	7
29.	Zbiranje vezanih depozitov	235.125	89	197.000	-	-	0,50	0,15	0,07	7
5. jun.	Zbiranje vezanih depozitov	276.043	106	197.000	-	-	0,50	0,09	0,07	7

Vir: ECB.

1) Prikazani zneski se lahko rahlo razlikujejo od zneskov v oddelku 1.1 zaradi dodeljenih, vendar nepravilnih operacij.

2) Od aprila 2002 so deljene operacije (operacije z dospelostjo enega tedna, ki se izvajajo kot standardne avkcije vzporedno z operacijami glavnega refinanciranja) uvrščene kot operacije glavnega refinanciranja.

3) Dne 8. junija 2000 je ECB objavila, da se bodo od operacije, ki se zaključi dne 28. junija 2000, operacije glavnega refinanciranja Eurosistema opravljale kot avkcijski postopki z variabilno mero. Izklicna obrestna mera se nanaša na najnižjo obrestno mero, po kateri lahko nasprotni stranke oddajajo protiponudbe. Na dan 8. oktobra 2008 je ECB objavila, da se bodo tedenske operacije glavnega refinanciranja izvajale kot avkcije s fiksno obrestno mero s polno dodelitvijo po obrestni meri za operacije glavnega refinanciranja, začeti s operacijo, poravnano 15. oktobra. ECB se je 4. marca odločila, da bo pri rednih 3-mesečnih operacijah dolgoročnejšega refinanciranja znova uvedla avkcijski postopek s spremenljivo obrestno mero, ki se začne z operacijo, dodeljeno 28. aprila 2010 in poravnano 29. aprila 2010.

4) V operacijah povečevanja (umikanja) likvidnosti je mejna obrestna mera najnižja (najvišja) obrestna mera, po kateri so bile protiponudbe sprejete.

5) V zvezi z operacijami, poravnanimi 22. decembra 2011 in 1. marca 2012, bodo imele nasprotni stranke po enem letu možnost, da odplačajo katerikoli del likvidnosti, ki jim je bila dodeljena v tej operaciji, in sicer na katerikoli dan, ki se pokriva z dnevom poravnave operacije glavnega refinanciranja.

6) V tej operaciji dolgoročnejšega refinanciranja je obrestna mera, po kateri so sprejete vse protiponudbe, indeksirana na povprečno izklicno obrestno mero v operacijah glavnega refinanciranja v času trajanja te operacije. Obrestne mere za te indeksirane operacije dolgoročnejšega refinanciranja so zaokrožene na dve decimalni mesti. Natančna metoda izračuna je predstavljena v tehničnih opombah.

1.4 Statistični podatki o obveznih rezervah in likvidnosti

(v milijardah EUR; povprečna dnevna stanja za obdobje, razen če ni navedeno drugače; obrestne mere kot odstotki na leto)

1. Osnova za obvezne rezerve kreditnih institucij, za katere velja zahteva po obveznih rezervah

Osnova za obvezne rezerve dne (konec obdobja):	Skupaj	Obveznosti, za katere se uporabi pozitivna stopnja obveznih rezerv ¹⁾		Obveznosti, za katere se uporablja stopnja obveznih rezerv 0%		
		Vloge čez noč, vezane vloge oz. z dobo odpoklica do 2 let	Izdani dolžniški vrednostni papirji z dospelostjo do 2 let	Vezane vloge oz. z dobo odpoklica več kakor 2 leti	Repo posli	Izdani dolžniški vrednostni papirji z dospelostjo več kakor 2 leti
	1	2	3	4	5	6
2009	18.318,2	9.808,5	760,4	2.475,7	1.170,1	4.103,5
2010	18.948,1	9.962,6	644,3	2.683,3	1.335,4	4.322,5
2011	18.970,0	9.790,9	687,7	2.781,2	1.303,5	4.406,8
2012	18.564,7	9.971,7	637,5	2.583,9	1.163,1	4.208,4
2012 nov.	18.752,3	9.923,7	667,7	2.603,1	1.315,7	4.242,1
dec.	18.564,7	9.971,7	637,5	2.583,9	1.163,1	4.208,4
2013 jan.	18.558,8	9.900,6	636,4	2.569,8	1.259,2	4.192,8
feb.	18.689,3	9.899,3	635,7	2.562,3	1.368,4	4.223,7
mar.	18.689,6	9.951,8	626,1	2.580,0	1.382,3	4.149,5

2. Izpolnjevanje obveznih rezerv

Obdobje izpolnjevanja obveznih rezerv, ki se izteče:	Obvezne rezerve	Tekoči računi kreditnih institucij	Presežne rezerve	Primanjkljaji	Obrestne mere za obvezne rezerve
	1	2	3	4	5
2009	210,2	211,4	1,2	0,0	1,00
2010	211,8	212,5	0,7	0,5	1,00
2011	207,7	212,2	4,5	0,0	1,25
2012	106,4	509,9	403,5	0,0	0,75
2013 15. jan.	106,0	489,0	383,0	0,0	0,75
12. feb.	105,4	466,3	360,8	0,0	0,75
12. mar.	105,6	403,0	297,3	0,0	0,75
9. apr.	104,9	346,0	241,1	0,0	0,75
7. maj	104,9	322,2	217,3	0,0	0,75
11. jun.	105,3	.	.	.	.

3. Likvidnost

Obdobje izpolnjevanja obveznih rezerv, ki se izteče:	Dejavniki povečevanja likvidnosti					Dejavniki zmanjševanja likvidnosti					Tekoči računi kreditnih institucij	Primarni denar
	Operacije denarne politike Eurosistema							Bankovci v obtoku	Depoziti institucionalnih enot centralne ravni države v Eurosistemu	Drugi dejavniki (neto)		
	Neto sredstva Eurosistema v zlatu in tuji valuti	Operacije glavnega refinanciranja	Operacije dolgoročnejšega refinanciranja	Odprta ponudba mejnega posojila	Druge operacije povečevanja likvidnosti ²⁾	Odprta ponudba mejnega depozita	Druge operacije zmanjševanja likvidnosti ³⁾					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2009	407,6	55,8	593,4	0,7	24,6	65,7	9,9	775,2	150,1	-130,2	211,4	1.052,3
2010	511,1	179,5	336,3	1,9	130,4	44,7	70,8	815,9	94,4	-79,1	212,5	1.073,1
2011	622,1	238,0	389,0	4,4	260,3	253,7	200,5	869,4	63,8	-85,9	212,2	1.335,3
2012	708,0	74,0	1.044,1	1,6	277,3	231,8	208,5	889,3	121,1	144,5	509,9	1.631,0
2012 11. dec.	708,0	74,0	1.044,1	1,6	277,3	231,8	208,5	889,3	121,1	144,5	509,9	1.631,0
2013 15. jan.	683,9	78,2	1.036,8	3,7	276,8	238,4	206,6	903,5	100,1	141,7	489,0	1.630,9
12. feb.	656,5	127,5	960,3	0,3	273,4	184,3	207,8	883,5	90,8	185,5	466,3	1.534,1
12. mar.	655,7	130,5	843,2	0,9	269,9	145,3	205,5	880,5	78,8	187,1	403,0	1.428,8
9. apr.	656,8	123,7	782,9	0,5	269,1	133,8	205,5	889,2	89,7	168,7	346,0	1.369,1
7. maj	657,3	113,0	749,9	0,9	265,7	114,5	204,3	897,1	82,5	166,2	322,2	1.333,8

Vir: ECB.

1) 1-odstotna stopnja se uporabi za obdobja izpolnjevanja obveznih rezerv od obdobja, ki se je začelo 18. januarja 2012, naprej. 2-odstotna stopnja se uporabi za vsa prejšnja obdobja izpolnjevanja obveznih rezerv.

2) Vključuje likvidnost, ki je bila zagotovljena v okviru Eurosistemovega programa nakupa kritih obveznic in programa v zvezi s trgi vrednostnih papirjev.

3) Vključuje likvidnost, ki je bila umaknjena kot posledica Eurosistemovih operacij valutne zamenjave. Več informacij: <http://www.ecb.europa.eu/mopo/liq/html/index.en.html>.

DENAR, BANKE IN INVESTICIJSKI SKLADI

2.1 Agregirana bilanca stanja DFI euroobmočja¹⁾ (v milijardah EUR; stanja ob koncu obdobja)

1. Sredstva

	Skupaj	Posojila rezidentom euroobmočja				Imetja vrednostnih papirjev razen delnic, ki so jih izdali rezidenti euroobmočja				Točke/delnice skladov denarnega trga ²⁾	Imetja delnic/drugih lastniških vrednostnih papirjev, ki so jih izdali rezidenti euroobmočja	Tuja aktiva	Osnovna sredstva	Preostala sredstva ³⁾
		Skupaj	Širše opredeljena država	Drugi rezidenti euroobmočja	DFI	Skupaj	Širše opredeljena država	Drugi rezidenti euroobmočja	DFI					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Eurosistem														
2011	4.700,3	2.780,5	18,0	1,0	2.761,5	717,2	556,9	10,1	150,2	-	20,3	779,2	8,1	395,0
2012	5.287,4	3.351,2	16,9	1,0	3.333,3	723,1	568,3	10,5	144,3	-	23,4	799,9	8,3	381,6
2012 IV	5.287,4	3.351,2	16,9	1,0	3.333,3	723,1	568,3	10,5	144,3	-	23,4	799,9	8,3	381,6
2013 I	4.675,5	2.727,4	16,9	1,2	2.709,4	747,5	590,6	24,6	132,4	-	23,9	791,7	8,2	376,7
2013 jan.	4.930,1	3.015,3	16,9	1,0	2.997,4	719,9	567,9	11,2	140,8	-	23,6	784,4	8,1	378,8
feb.	4.821,0	2.886,9	16,9	1,0	2.869,0	732,6	589,0	12,1	131,5	-	23,7	784,5	8,1	385,2
mar.	4.675,5	2.727,4	16,9	1,2	2.709,4	747,5	590,6	24,6	132,4	-	23,9	791,7	8,2	376,7
apr. ^(p)	4.647,6	2.749,4	15,9	1,2	2.732,3	744,0	588,6	25,3	130,1	-	24,2	744,1	8,2	377,7
DFI razen Eurosistema														
2011	33.540,3	18.483,3	1.159,6	11.162,9	6.160,7	4.765,3	1.395,9	1.517,5	1.852,0	50,2	1.211,8	4.253,3	232,3	4.544,2
2012	32.698,3	17.993,7	1.153,2	11.044,0	5.796,5	4.906,8	1.628,9	1.423,3	1.854,6	66,9	1.226,6	4.045,1	214,6	4.244,6
2012 IV	32.698,3	17.993,7	1.153,2	11.044,0	5.796,5	4.906,8	1.628,9	1.423,3	1.854,6	66,9	1.226,6	4.045,1	214,6	4.244,6
2013 I	32.761,7	17.780,9	1.124,3	11.045,8	5.610,9	4.939,8	1.705,8	1.406,5	1.827,5	64,1	1.234,0	4.052,1	210,1	4.480,6
2013 jan.	32.774,4	17.908,6	1.157,1	11.046,9	5.704,7	4.936,9	1.656,9	1.404,5	1.875,6	60,3	1.243,5	4.014,5	214,0	4.396,6
feb.	32.830,7	17.857,6	1.118,7	11.036,5	5.702,5	4.937,5	1.674,4	1.406,2	1.856,9	63,4	1.229,4	4.041,3	211,5	4.490,0
mar.	32.761,7	17.780,9	1.124,3	11.045,8	5.610,9	4.939,8	1.705,8	1.406,5	1.827,5	64,1	1.234,0	4.052,1	210,1	4.480,6
apr. ^(p)	32.915,4	17.747,3	1.135,1	11.012,0	5.600,3	4.954,7	1.721,4	1.414,4	1.819,0	56,5	1.260,2	4.075,3	210,1	4.611,3

2. Obveznosti

	Skupaj	Gotovina v obtoku	Vloge rezidentov euroobmočja				Točke/delnice skladov denarnega trga ⁴⁾	Izdani dolžniški vrednostni papirji ⁵⁾	Kapital in rezerve	Obveznosti do tujine	Preostala sredstva ³⁾
			Skupaj	Enote centralne ravni države	Ostala država / drugi rezidenti euroobmočja	DFI					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Eurosistem											
2011	4.700,3	913,7	2.609,0	63,8	12,1	2.533,1	-	0,0	481,2	284,3	412,1
2012	5.287,4	938,2	3.062,2	81,4	64,5	2.916,4	-	0,0	536,1	298,7	452,3
2012 IV	5.287,4	938,2	3.062,2	81,4	64,5	2.916,4	-	0,0	536,1	298,7	452,3
2013 I	4.675,5	921,9	2.500,3	93,4	38,0	2.368,9	-	0,0	539,6	268,2	445,5
2013 jan.	4.930,1	908,0	2.775,8	103,3	55,5	2.617,0	-	0,0	524,4	277,7	444,3
feb.	4.821,0	905,4	2.684,6	82,7	53,8	2.548,1	-	0,0	518,7	270,1	442,3
mar.	4.675,5	921,9	2.500,3	93,4	38,0	2.368,9	-	0,0	539,6	268,2	445,5
apr. ^(p)	4.647,6	927,1	2.510,1	71,8	66,5	2.371,8	-	0,0	500,3	264,9	445,4
DFI razen Eurosistema											
2011	33.540,3	-	17.318,5	195,5	10.752,3	6.370,7	570,6	5.008,2	2.231,1	3.803,4	4.608,5
2012	32.698,3	-	17.203,0	171,7	10.869,5	6.161,8	522,9	4.854,8	2.346,2	3.498,7	4.272,7
2012 IV	32.698,3	-	17.203,0	171,7	10.869,5	6.161,8	522,9	4.854,8	2.346,2	3.498,7	4.272,7
2013 I	32.761,7	-	17.119,9	208,9	11.017,6	5.893,3	522,7	4.738,8	2.349,6	3.524,3	4.506,4
2013 jan.	32.774,4	-	17.100,6	181,8	10.870,6	6.048,3	518,8	4.827,6	2.352,5	3.490,3	4.484,5
feb.	32.830,7	-	17.093,0	208,9	10.909,6	5.974,6	528,2	4.798,9	2.338,4	3.536,1	4.536,2
mar.	32.761,7	-	17.119,9	208,9	11.017,6	5.893,3	522,7	4.738,8	2.349,6	3.524,3	4.506,4
apr. ^(p)	32.915,4	-	17.103,5	180,0	11.007,6	5.916,0	512,7	4.700,9	2.359,8	3.564,2	4.674,3

Vir: ECB.

1) Podatki se nanašajo na spreminjajočo se sestavo euroobmočja. Nadaljnje informacije so v splošnih opombah.

2) Zneski, ki jih izdajo rezidenti euroobmočja. Zneski, ki jih izdajo nerezidenti euroobmočja so vključeni v tujo aktivo.

3) V decembru 2010 je ena država članica spremenila način evidentiranja izvedenih finančnih instrumentov, zato se je ta pozicija povečala.

4) Zneski v imetju rezidentov euroobmočja.

5) Zneski, ki so izdani z zapadlostjo do dveh let in v imetju nerezidentov euroobmočja, so vključeni med obveznosti do tujine.

2.2 Konsolidirana bilanca stanja DFI euroobmočja¹⁾
(v milijardah EUR; stanja ob koncu obdobja; transakcije v obdobju)**1. Sredstva**

	Skupaj	Posojila rezidentom euroobmočja			Imetja vrednostnih papirjev razen delnic, ki so jih izdali rezidenti euroobmočja			Imetja delnic/ drugih lastniških vrednostnih papirjev, ki so jih izdali drugi rezidenti euroobmočja	Tuja aktiva	Osnovna sredstva	Preostala sredstva ²⁾
		Skupaj	Širše opredeljena država	Drugi rezidenti euroobmočja	Skupaj	Širše opredeljena država	Drugi rezidenti euroobmočja				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Stanja											
2011	26.717,5	12.341,5	1.177,6	11.163,9	3.480,3	1.952,8	1.527,6	739,7	5.032,5	240,4	4.883,0
2012	26.244,7	12.215,1	1.170,1	11.045,0	3.631,0	2.197,2	1.433,8	765,8	4.845,0	222,9	4.564,9
2012 IV	26.244,7	12.215,1	1.170,1	11.045,0	3.631,0	2.197,2	1.433,8	765,8	4.845,0	222,9	4.564,9
2013 I	26.565,3	12.188,1	1.141,2	11.047,0	3.727,5	2.296,4	1.431,1	784,6	4.843,8	218,2	4.803,0
2013 jan.	26.387,3	12.221,8	1.174,0	11.047,9	3.640,4	2.224,7	1.415,7	779,7	4.799,0	222,0	4.724,4
feb.	26.501,5	12.173,0	1.135,6	11.037,4	3.681,7	2.263,4	1.418,3	775,7	4.825,8	219,6	4.825,6
mar.	26.565,3	12.188,1	1.141,2	11.047,0	3.727,5	2.296,4	1.431,1	784,6	4.843,8	218,2	4.803,0
apr. ^(p)	26.703,4	12.164,1	1.151,0	11.013,1	3.749,7	2.310,0	1.439,7	815,4	4.819,4	218,3	4.936,6
Transakcije											
2011	992,9	60,3	-55,6	115,8	127,6	151,8	-24,2	-29,9	-37,3	7,8	864,3
2012	79,3	-38,5	-4,9	-33,6	112,6	182,8	-70,3	38,3	-150,7	-14,0	131,6
2012 IV	-408,5	-99,7	-9,9	-89,8	23,5	-22,0	45,5	14,7	-94,0	-4,1	-248,9
2013 I	-74,0	-7,0	-29,3	22,3	97,4	99,6	-2,2	18,3	7,2	-3,5	-186,6
2013 jan.	-151,2	25,5	4,1	21,4	9,7	26,3	-16,6	14,1	60,0	-0,8	-259,7
feb.	81,1	-45,5	-39,0	-6,5	46,2	43,9	2,3	-5,7	-10,1	-1,3	97,6
mar.	-3,9	13,0	5,5	7,4	41,4	29,4	12,0	10,0	-42,7	-1,4	-24,4
apr. ^(p)	206,6	-14,2	9,9	-24,1	-0,5	-8,5	7,9	28,5	59,5	0,1	133,3

2. Obveznosti

	Skupaj	Gotovina v obtoku	Vloge enot centralne ravni države	Vloge ostale države/drugih rezidentov euroobmočja	Točke/delnice skladov denarnega trga ³⁾	Izdani dolžniški vrednostni papirji ⁴⁾	Kapital in rezerve	Obveznosti do tujine	Preostale obveznosti ²⁾	Presežne obveznosti nad sredstvi med DFI
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Stanja										
2011	26.717,5	857,5	259,3	10.764,5	520,4	3.006,1	2.219,9	4.087,7	5.020,6	-18,5
2012	26.244,7	876,8	253,0	10.934,0	456,0	2.856,0	2.398,1	3.797,4	4.725,0	-51,6
2012 IV	26.244,7	876,8	253,0	10.934,0	456,0	2.856,0	2.398,1	3.797,4	4.725,0	-51,6
2013 I	26.565,3	867,5	302,3	11.055,6	458,6	2.779,0	2.415,9	3.792,5	4.951,9	-58,0
2013 jan.	26.387,3	857,0	285,1	10.926,0	458,5	2.811,2	2.389,5	3.768,0	4.928,9	-36,8
feb.	26.501,5	855,8	291,6	10.963,4	464,8	2.810,4	2.379,7	3.806,2	4.978,5	-48,8
mar.	26.565,3	867,5	302,3	11.055,6	458,6	2.779,0	2.415,9	3.792,5	4.951,9	-58,0
apr. ^(p)	26.703,4	874,7	251,8	11.074,1	456,2	2.751,8	2.391,0	3.829,0	5.119,7	-44,8
Transakcije										
2011	992,9	49,1	-0,8	168,0	-29,0	49,9	141,6	-200,0	860,7	-46,6
2012	79,3	19,4	-4,2	185,2	-20,1	-124,4	163,2	-253,3	137,9	-24,4
2012 IV	-408,5	10,1	-43,8	93,9	-22,1	-63,6	52,1	-215,2	-232,3	12,5
2013 I	-74,0	-9,3	50,2	114,3	7,7	-66,5	32,2	-25,5	-172,6	-4,4
2013 jan.	-151,2	-19,8	33,9	-0,2	7,5	-13,3	5,8	27,8	-212,3	19,3
feb.	81,1	-1,2	5,6	29,2	6,3	-14,0	6,7	0,1	62,5	-14,1
mar.	-3,9	11,7	10,7	85,2	-6,1	-39,2	19,7	-53,4	-22,9	-9,6
apr. ^(p)	206,6	7,2	-50,6	24,2	-1,9	-14,6	6,0	65,8	157,5	13,0

Vir: ECB.

1) Podatki se nanašajo na spreminjajočo se sestavo euroobmočja. Nadaljnje informacije so v splošnih opombah.

2) V decembru 2010 je ena država članica spremenila način evidentiranja izvedenih finančnih instrumentov, zato se je ta pozicija povečala.

3) Zneski v imetju rezidentov euroobmočja.

4) Zneski, ki so izdani z zapadlostjo do dveh let in v imetju nerezidentov euroobmočja, so vključeni med obveznosti do tujine.

2.3 Denarna statistika¹⁾

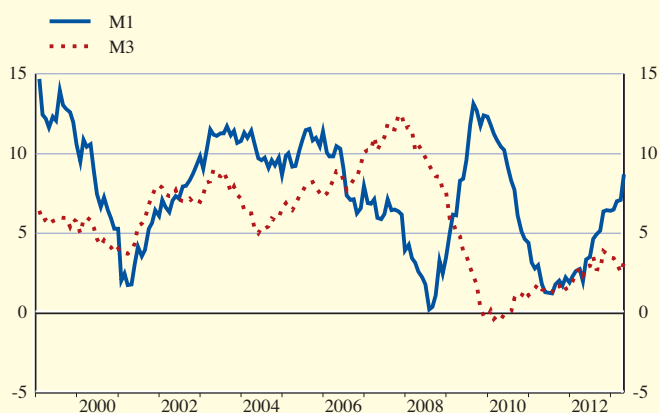
(v milijardah EUR in letne stopnje rasti; desezonirano; stanja in stopnje rasti ob koncu obdobja; transakcije v obdobju)

1. Denarni agregati²⁾ in protipostavke

	M3					M3 3-mesečne drseče sredine	Dolgoročne finančne obveznosti	Kredit širše opredeljeni državi	Kredit drugim rezidentom euroobmočja ³⁾			Neto tuja aktiva ⁴⁾
	M2		M3-M2						Posojila	Posojila, prilagojena za prodaje in listinjenje ⁵⁾		
	M1	M2-M1										
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Stanja												
2011	4.803,1	3.803,0	8.606,1	894,0	9.500,1	-	7.679,6	3.165,2	13.282,1	11.016,5	-	928,9
2012	5.105,4	3.885,0	8.990,3	782,1	9.772,4	-	7.570,1	3.407,9	13.056,2	10.858,0	-	1.030,3
2012 IV	5.105,4	3.885,0	8.990,3	782,1	9.772,4	-	7.570,1	3.407,9	13.056,2	10.858,0	-	1.030,3
2013 I	5.204,1	3.885,8	9.089,9	719,6	9.809,5	-	7.564,3	3.432,3	13.048,9	10.833,2	-	1.064,3
2013 jan.	5.121,6	3.894,9	9.016,5	766,0	9.782,5	-	7.534,5	3.405,9	13.024,8	10.834,1	-	1.022,9
feb.	5.173,8	3.888,0	9.061,8	748,3	9.810,1	-	7.533,0	3.401,2	13.015,8	10.826,2	-	1.007,5
mar.	5.204,1	3.885,8	9.089,9	719,6	9.809,5	-	7.564,3	3.432,3	13.048,9	10.833,2	-	1.064,3
apr. ^(p)	5.233,0	3.878,2	9.111,2	708,2	9.819,4	-	7.503,4	3.451,2	13.008,3	10.795,3	-	1.021,5
Transakcije												
2011	89,6	70,3	159,9	-7,4	152,5	-	211,6	95,8	48,8	103,6	130,2	162,1
2012	307,5	79,7	387,2	-58,5	328,7	-	-111,1	183,6	-103,7	-71,3	-17,3	101,1
2012 IV	84,4	36,4	120,7	-34,6	86,1	-	-14,7	-0,2	-3,6	-40,2	-6,5	108,6
2013 I	95,4	0,5	95,8	-44,7	51,2	-	3,3	24,5	13,0	-4,4	1,5	63,0
2013 jan.	21,3	13,0	34,4	1,3	35,7	-	-2,1	-2,9	-11,2	-5,3	-8,8	41,5
feb.	47,5	-8,7	38,9	-18,2	20,6	-	0,7	0,0	-7,1	-4,0	6,1	-14,2
mar.	26,5	-3,9	22,6	-27,7	-5,1	-	4,6	27,4	31,3	5,0	4,2	35,8
apr. ^(p)	32,5	-6,6	25,9	-10,4	15,5	-	-16,7	-3,0	-33,7	-28,2	-27,8	11,9
Stopnje rasti												
2011	1,9	1,9	1,9	-0,9	1,6	1,7	2,9	3,2	0,4	0,9	1,2	162,1
2012	6,4	2,1	4,5	-6,9	3,5	3,6	-1,4	5,8	-0,8	-0,6	-0,2	101,1
2012 IV	6,4	2,1	4,5	-6,9	3,5	3,6	-1,4	5,8	-0,8	-0,6	-0,2	101,1
2013 I	7,1	0,5	4,2	-13,9	2,6	3,0	-1,1	3,5	-0,9	-0,7	-0,3	184,8
2013 jan.	6,5	1,8	4,4	-6,3	3,5	3,3	-1,6	4,5	-1,1	-0,9	-0,5	177,5
feb.	7,0	0,8	4,3	-8,8	3,1	3,0	-1,5	3,6	-1,2	-0,8	-0,4	148,0
mar.	7,1	0,5	4,2	-13,9	2,6	3,0	-1,1	3,5	-0,9	-0,7	-0,3	184,8
apr. ^(p)	8,7	0,1	4,9	-14,2	3,2	.	-1,2	3,5	-0,9	-0,9	-0,5	208,6

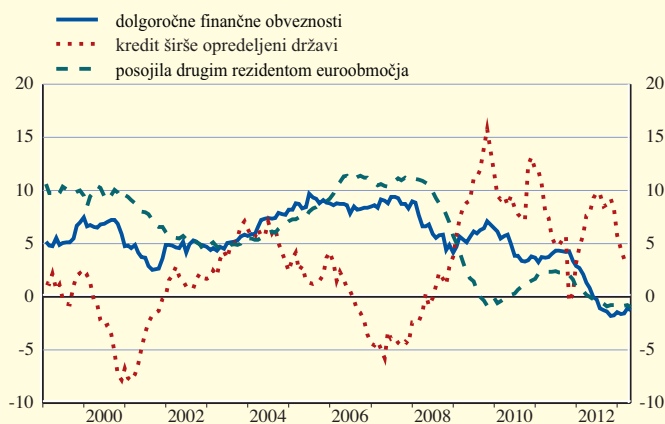
G1 Denarni agregati¹⁾

(letne stopnje rasti; desezonirane)

G2 Protipostavke¹⁾

(letne stopnje rasti; desezonirane)

Vir: ECB.

1) Podatki se nanašajo na spreminjajočo se sestavo euroobmočja. Nadaljnje informacije so v splošnih opombah.

Mesečne in druge kratkoročnejše stopnje rasti za izbrane postavke so objavljene na naslovu <http://www.ecb.europa.eu/stats/money/aggregates/aggr/html/index.en.html>

2) Denarne obveznosti DFI in centralne države (pošta, zakladnica in podobno) do rezidentov euroobmočja, ki niso DFI, razen centralne države. Definicijo M1, M2 in M3 glej v glosarju.

3) Obratne repo transakcije s centralnimi nasprotnimi strankami od junija 2010 dalje niso vključene; transakcije in stopnje rasti so popravljene za ta vpliv.

4) Vrednosti v oddelku „stopnje rasti“ so vsote transakcij v 12 mesecih pred navedenim obdobjem.

5) Prilagojeno za odpravo pripoznanja posojil v bilanci stanja DFI zaradi prodaje ali listinjenja.

2.3 Denarna statistika¹⁾

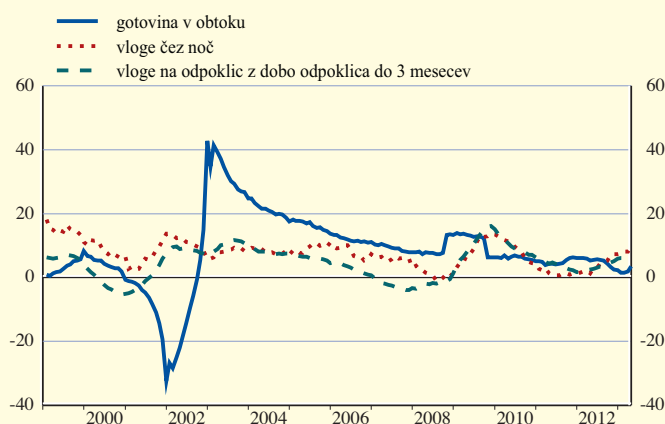
(v milijardah EUR in letne stopnje rasti; desezonirano; stanja in stopnje rasti ob koncu obdobja; transakcije v obdobju)

2. Komponente denarnih agregatov in dolgoročnejših finančnih obveznosti

	Gotovina v obtoku	Vloge čez noč	Vezane vloge do 2 let	Vloge na odpoklic z dobo odpoklica do 3 mesecev	Repo posli ²⁾	Točke/delnice skladov denarnega trga	Dolžniški vrednostni papirji z zapadlostjo do 2 let	Dolžniški vrednostni papirji z zapadlostjo nad 2 leti	Vloge na odpoklic z dobo odpoklica nad 3 mesece	Vezane vloge nad 2 leti	Kapital in rezerve
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Stanja											
2011	844,2	3.958,9	1.842,1	1.960,9	147,2	536,8	210,0	2.815,6	115,3	2.543,5	2.205,2
2012	864,0	4.241,3	1.805,4	2.079,5	125,0	470,0	187,1	2.689,0	106,0	2.392,4	2.382,6
2012 IV	864,0	4.241,3	1.805,4	2.079,5	125,0	470,0	187,1	2.689,0	106,0	2.392,4	2.382,6
2013 I	869,1	4.335,0	1.784,3	2.101,5	122,2	457,6	139,8	2.633,3	100,8	2.407,9	2.422,3
2013 jan.	863,3	4.258,3	1.806,3	2.088,6	129,6	463,5	172,8	2.656,2	104,0	2.389,9	2.384,4
feb.	865,6	4.308,2	1.790,7	2.097,2	126,0	465,7	156,6	2.661,8	102,3	2.388,1	2.380,7
mar.	869,1	4.335,0	1.784,3	2.101,5	122,2	457,6	139,8	2.633,3	100,8	2.407,9	2.422,3
apr. ^(p)	880,0	4.353,0	1.767,5	2.110,7	121,6	448,8	137,8	2.601,9	99,5	2.394,8	2.407,2
Transakcije											
2011	49,2	40,4	37,0	33,3	-16,7	-29,7	39,0	17,9	-2,5	55,8	140,4
2012	19,9	287,6	-36,3	116,0	-16,6	-22,1	-19,8	-103,7	-11,6	-158,2	162,4
2012 IV	-1,9	86,2	-3,0	39,4	0,5	-11,2	-24,0	-10,8	-4,2	-37,1	37,5
2013 I	5,0	90,3	-21,5	22,0	-3,0	-7,2	-34,5	-57,5	-5,2	12,0	54,0
2013 jan.	-0,8	22,1	3,8	9,2	4,8	-1,5	-2,1	-13,0	-2,0	-3,3	16,2
feb.	2,4	45,2	-17,3	8,6	-3,8	2,2	-16,7	-7,2	-1,7	-3,2	12,8
mar.	3,4	23,0	-8,1	4,2	-4,0	-8,0	-15,7	-37,3	-1,5	18,5	25,0
apr. ^(p)	11,0	21,5	-15,9	9,3	-0,5	-8,4	-1,5	-19,4	-1,3	-12,0	16,0
Stopnje rasti											
2011	6,2	1,0	2,1	1,7	-9,7	-5,1	29,1	0,7	-2,1	2,3	6,9
2012	2,4	7,3	-2,0	5,9	-11,4	-4,4	-10,1	-3,7	-10,0	-6,2	7,2
2012 IV	2,4	7,3	-2,0	5,9	-11,4	-4,4	-10,1	-3,7	-10,0	-6,2	7,2
2013 I	1,9	8,2	-5,2	5,9	-7,8	-6,5	-33,8	-4,2	-12,5	-5,0	7,7
2013 jan.	1,5	7,6	-2,8	6,2	-9,5	-4,0	-9,6	-3,8	-11,2	-6,4	7,0
feb.	1,5	8,2	-4,8	6,2	-9,4	-3,1	-21,7	-3,6	-11,9	-6,7	7,3
mar.	1,9	8,2	-5,2	5,9	-7,8	-6,5	-33,8	-4,2	-12,5	-5,0	7,7
apr. ^(p)	3,4	9,8	-6,2	6,0	-6,9	-8,7	-31,5	-4,5	-13,9	-5,2	7,6

G3 Komponente denarnih agregatov¹⁾

(letne stopnje rasti; desezonirane)

G4 Komponente dolgoročnih finančnih obveznosti¹⁾

(letne stopnje rasti; desezonirano)

Vir: ECB.

1) Podatki se nanašajo na spreminjajočo se sestavo euroobmočja. Nadaljnje informacije so v splošnih opombah.

2) Repo pogodbe s centralnimi nasprotnimi strankami od junija 2010 dalje niso vključene; transakcije in stopnje rasti so popravljene za ta vpliv.

2.3 Denarna statistika¹⁾

(v milijardah EUR in letne stopnje rasti; desezonirano; stanja in stopnje rasti ob koncu obdobja; transakcije v obdobju)

3. Posojila kot protipostavka M3

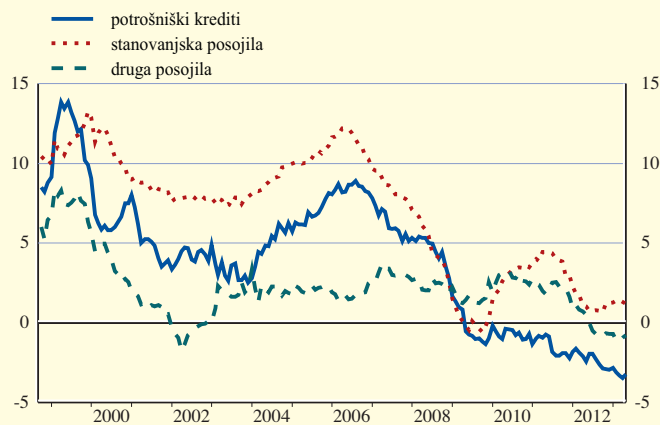
	Zavarovalnice in pokojninski skladi	Drugi finančni posredniki ²⁾	Nefinančne družbe				Gospodinjstva ³⁾					
	Skupaj	Skupaj	Skupaj		Do 1 leta	Nad 1 in do 5 let	Nad 5 let	Skupaj		Petrošniška posojila	Stanovanjska posojila	Druga posojila
			Posojila, prilagojena za prodajo in listinjenje ⁴⁾					Posojila, prilagojena za prodajo in listinjenje ⁴⁾				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Stanja												
2011	91,0	969,0	4.724,1	-	1.148,2	860,7	2.715,2	5.232,3	-	626,2	3.777,2	828,9
2012	88,9	978,4	4.547,9	-	1.134,8	795,9	2.617,2	5.242,8	-	602,0	3.824,1	816,6
2012 IV	88,9	978,4	4.547,9	-	1.134,8	795,9	2.617,2	5.242,8	-	602,0	3.824,1	816,6
2013 I	92,5	978,6	4.512,0	-	1.137,9	778,6	2.595,6	5.250,2	-	593,2	3.843,1	813,8
2013 jan.	92,8	968,3	4.528,0	-	1.128,0	790,7	2.609,2	5.244,9	-	600,0	3.830,6	814,3
feb.	92,5	973,3	4.511,7	-	1.132,1	783,8	2.595,8	5.248,7	-	596,7	3.838,5	813,5
mar.	92,5	978,6	4.512,0	-	1.137,9	778,6	2.595,6	5.250,2	-	593,2	3.843,1	813,8
apr. ^(p)	95,4	961,8	4.489,8	-	1.130,5	772,4	2.586,8	5.248,3	-	591,9	3.842,4	814,0
Transakcije												
2011	1,3	-37,2	58,0	63,9	23,4	-22,1	56,7	81,6	102,2	-11,6	85,7	7,4
2012	-2,0	9,9	-104,9	-59,4	2,2	-45,0	-62,1	25,7	34,5	-17,7	49,2	-5,8
2012 IV	2,0	17,6	-64,3	-31,0	-0,8	-17,5	-45,9	4,5	4,9	-1,7	9,0	-2,7
2013 I	3,6	-0,1	-17,5	-8,0	6,4	-12,7	-11,3	9,7	4,2	-6,7	17,3	-0,9
2013 jan.	4,0	-6,4	-9,5	-9,2	-3,8	-2,9	-2,7	6,6	2,0	-0,8	8,3	-1,0
feb.	-0,4	2,9	-8,3	3,6	5,0	-4,7	-8,7	1,9	0,1	-2,9	5,6	-0,8
mar.	0,0	3,4	0,3	-2,4	5,2	-5,1	0,2	1,2	2,2	-3,0	3,4	0,8
apr. ^(p)	2,9	-15,1	-17,2	-18,0	-8,3	-4,2	-4,6	1,2	2,4	-0,3	0,5	1,0
Stopnje rasti												
2011	1,5	-3,8	1,2	1,4	2,1	-2,5	2,1	1,6	2,0	-1,8	2,3	0,9
2012	-2,2	1,0	-2,2	-1,3	0,2	-5,3	-2,3	0,5	0,7	-2,9	1,3	-0,7
2012 IV	-2,2	1,0	-2,2	-1,3	0,2	-5,3	-2,3	0,5	0,7	-2,9	1,3	-0,7
2013 I	6,2	0,6	-2,4	-1,3	1,3	-5,8	-3,0	0,4	0,3	-3,5	1,3	-0,9
2013 jan.	7,3	-1,0	-2,5	-1,5	-0,4	-4,9	-2,6	0,5	0,5	-3,1	1,4	-1,1
feb.	9,4	-0,2	-2,6	-1,4	0,4	-5,3	-3,1	0,5	0,4	-3,3	1,4	-1,1
mar.	6,2	0,6	-2,4	-1,3	1,3	-5,8	-3,0	0,4	0,3	-3,5	1,3	-0,9
apr. ^(p)	16,0	0,6	-3,0	-1,9	-1,0	-6,1	-2,8	0,4	0,3	-3,2	1,2	-0,8

G5 Posojila drugim finančnim posrednikom in nefinančnim družbam¹⁾

(letne stopnje rasti, ni desezonirano)

G6 Posojila gospodinjstvom¹⁾

(letne stopnje rasti, ni desezonirano)

Vir: ECB.

1) Podatki se nanašajo na spreminjajočo se sestavo euroobmočja. Nadaljnje informacije so v splošnih opombah.

2) Obratne repo transakcije s centralnimi nasprotnimi strankami od junija 2010 dalje niso vključene; transakcije in stopnje rasti so popravljene za ta vpliv.

3) Vključno z neprofitnimi izvajalci storitev gospodinjstvom.

4) Prilagojeno za odpravo pripoznanja posojil v bilanci stanja DFI zaradi prodaje ali listinjenja.

2.4 Posojila DFI: razčlenitev^{1), 2)}

(v milijardah EUR in letne stopnje rasti; ni sezonsirano; stanja in stopnje rasti ob koncu obdobja; transakcije v obdobju)

1. Posojila finančnim posrednikom in nefinančnim družbam

	Zavarovalnice in pokojninski skladi				Drugi finančni posredniki					Nefinančne družbe			
	Skupaj	Do 1 leta	Nad 1 in do 5 let	Nad 5 let	Skupaj	Obratni repo posli centralnim nasprotnim strankam	Do 1 leta	Nad 1 in do 5 let	Nad 5 let	Skupaj	Do 1 leta	Nad 1 in do 5 let	Nad 5 let
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	Stanja												
2012	81,6	64,2	4,5	12,9	1.166,4	196,2	599,7	229,2	337,5	4.543,4	1.126,4	794,8	2.622,3
2012 IV	81,6	64,2	4,5	12,9	1.166,4	196,2	599,7	229,2	337,5	4.543,4	1.126,4	794,8	2.622,3
2013 I	91,5	75,4	3,9	12,2	1.204,0	234,9	630,6	219,6	353,7	4.510,3	1.138,9	778,9	2.592,5
2013 feb.	90,6	73,5	4,1	12,9	1.196,4	236,3	621,6	219,9	354,9	4.511,0	1.133,6	782,1	2.595,3
mar.	91,5	75,4	3,9	12,2	1.204,0	234,9	630,6	219,6	353,7	4.510,3	1.138,9	778,9	2.592,5
apr. ^(p)	94,5	78,3	4,1	12,1	1.192,3	227,6	623,7	220,8	347,9	4.487,9	1.133,1	773,0	2.581,9
	Transakcije												
2012	-1,7	0,6	-1,8	-0,5	48,6	38,7	20,7	13,0	15,0	-105,8	1,4	-45,1	-62,2
2012 IV	-8,2	-7,6	-1,2	0,6	-27,9	-25,5	-26,0	3,5	-5,4	-65,6	-6,2	-19,8	-39,5
2013 I	9,9	11,2	-0,6	-0,7	37,2	38,6	30,8	-4,5	10,9	-14,7	15,9	-11,1	-19,5
2013 feb.	0,1	0,2	-0,2	0,0	9,5	12,4	3,5	1,7	4,3	-10,3	4,5	-2,8	-12,0
mar.	0,8	1,8	-0,3	-0,8	5,8	-1,4	8,0	-0,7	-1,6	-0,6	4,8	-3,0	-2,4
apr. ^(p)	3,1	2,9	0,2	-0,1	-10,0	-7,2	-6,2	1,5	-5,3	-17,3	-6,8	-3,9	-6,6
	Stopnje rasti												
2012	-2,0	0,9	-28,6	-3,5	4,3	24,7	3,5	6,0	4,6	-2,3	0,1	-5,3	-2,3
2012 IV	-2,0	0,9	-28,6	-3,5	4,3	24,7	3,5	6,0	4,6	-2,3	0,1	-5,3	-2,3
2013 I	6,1	11,7	-27,5	-8,8	4,6	25,7	6,5	0,4	4,2	-2,4	1,4	-5,8	-3,0
2013 feb.	9,5	16,0	-32,4	-2,4	4,4	27,9	4,5	-0,4	7,4	-2,6	0,4	-5,3	-3,0
mar.	6,1	11,7	-27,5	-8,8	4,6	25,7	6,5	0,4	4,2	-2,4	1,4	-5,8	-3,0
apr. ^(p)	15,7	24,5	-24,4	-9,4	5,1	29,7	8,6	1,6	1,7	-3,0	-1,0	-6,1	-2,9

2. Posojila gospodinjstvom³⁾

	Skupaj	Potrošniška posojila				Stanovanjska posojila				Druga posojila				
		Skupaj	Do 1 leta	Nad 1 in do 5 let	Nad 5 let	Skupaj	Do 1 leta	Nad 1 in do 5 let	Nad 5 let	Skupaj	Samostojni podjetniki	Do 1 leta	Nad 1 in do 5 let	Nad 5 let
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		11	12	13
Stanja														
2012	5.252,6	604,3	136,4	175,2	292,7	3.830,9	14,4	56,6	3.759,9	817,4	419,4	139,8	80,7	596,9
2012 IV	5.252,6	604,3	136,4	175,2	292,7	3.830,9	14,4	56,6	3.759,9	817,4	419,4	139,8	80,7	596,9
2013 I	5.240,1	590,9	130,0	172,2	288,8	3.837,9	13,5	56,0	3.768,4	811,2	415,1	139,0	78,5	593,8
2013 feb.	5.238,5	592,3	131,8	172,1	288,4	3.833,9	14,3	56,1	3.763,6	812,3	416,5	138,1	78,9	595,3
mar.	5.240,1	590,9	130,0	172,2	288,8	3.837,9	13,5	56,0	3.768,4	811,2	415,1	139,0	78,5	593,8
apr. ^(p)	5.237,2	590,6	129,6	172,4	288,6	3.836,2	13,6	56,0	3.766,6	810,4	413,8	139,9	78,4	592,1
Transakcije														
2012	25,1	-17,8	-3,2	-6,1	-8,5	48,7	0,1	0,3	48,3	-5,8	-6,1	-1,3	-5,7	1,1
2012 IV	11,8	-0,6	2,4	-1,5	-1,6	14,1	0,1	-0,2	14,3	-1,7	2,7	1,4	-1,7	-1,4
2013 I	-10,1	-11,2	-5,0	-3,5	-2,7	5,5	-0,6	-0,9	6,9	-4,4	-4,2	-0,9	-1,8	-1,6
2013 feb.	-5,7	-5,3	-1,6	-2,2	-1,5	0,8	-0,1	-0,3	1,3	-1,2	-0,8	-1,0	-0,5	0,3
mar.	1,5	-0,9	-1,7	0,2	0,6	3,0	-0,4	-0,4	3,8	-0,6	-1,5	0,9	-0,3	-1,2
apr. ^(p)	0,1	0,7	0,0	0,5	0,1	-0,5	0,1	0,0	-0,6	0,0	-1,4	-0,8	0,2	0,6
Stopnje rasti														
2012	0,5	-2,8	-2,3	-3,3	-2,8	1,3	1,0	0,6	1,3	-0,7	-1,5	-0,9	-6,5	0,2
2012 IV	0,5	-2,8	-2,3	-3,3	-2,8	1,3	1,0	0,6	1,3	-0,7	-1,5	-0,9	-6,5	0,2
2013 I	0,4	-3,5	-2,7	-4,2	-3,4	1,3	-0,1	-1,2	1,4	-0,9	-1,8	-1,1	-7,6	0,0
2013 feb.	0,5	-3,3	-2,5	-4,2	-3,1	1,4	3,5	-0,2	1,4	-1,1	-1,8	-2,6	-7,3	0,1
mar.	0,4	-3,5	-2,7	-4,2	-3,4	1,3	-0,1	-1,2	1,4	-0,9	-1,8	-1,1	-7,6	0,0
apr. ^(p)	0,4	-3,2	-3,0	-3,8	-3,0	1,2	0,4	-1,8	1,2	-0,8	-1,8	-1,1	-7,3	0,2

Vir: ECB.

1) Sektor DFI brez Eurosistema; sektorska klasifikacija temelji na ESR 95.

2) Podatki se nanašajo na spreminjajočo se sestavo euroobmočja. Za dodatne informacije glej splošne opombe.

3) Vključno z neprofitnimi ustanovami, ki delujejo za gospodinjstva.

2.4 Posojila DFI, razčlenitev^{1), 2)}

(v milijardah EUR in letne stopnje rasti; ni desezonirano; stanja in stopnje rasti ob koncu obdobja; transakcije v obdobju)

3. Posojila državi in nerezidentom euroobmočja

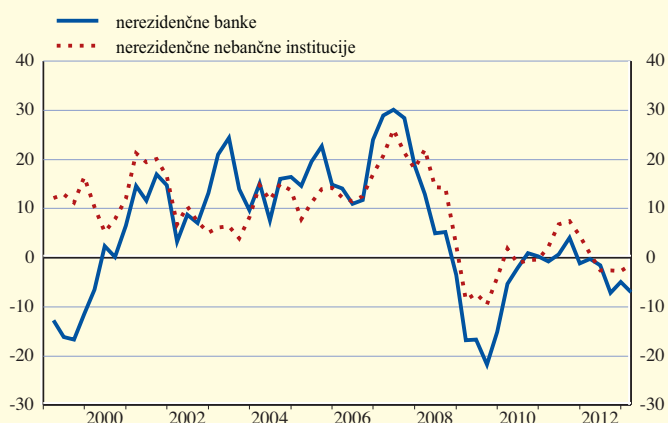
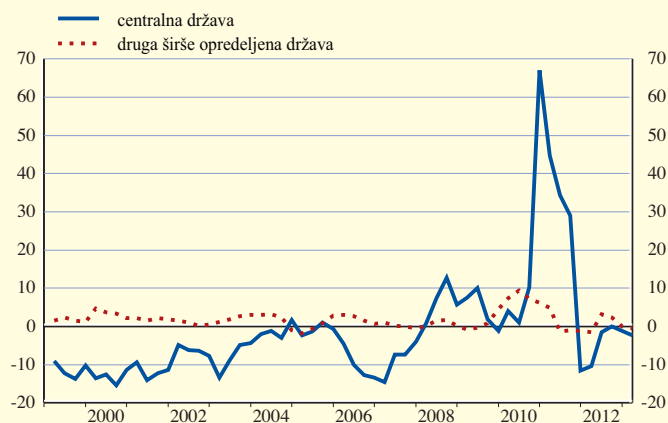
	Širše opredeljena država					Nerezidenti euroobmočja				
	Skupaj	Enote centralne ravni države	Ostala država			Skupaj	Banke ³⁾	Nebančne ustanove		
			Enote federalne države	Enote lokalne ravni države	Skladi socialne varnosti			Skupaj	Širše opredeljena država	Drugo
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Stanja										
2011	1.159,6	348,9	221,7	567,4	21,7	3.021,4	2.022,5	998,9	62,4	936,4
2012	1.153,2	341,8	221,6	565,7	24,1	2.867,2	1.908,3	958,9	60,7	898,2
2012 II	1.169,9	339,6	240,1	565,1	25,1	3.086,9	2.063,9	1.023,0	58,0	965,0
III	1.163,0	341,4	231,5	564,0	26,2	3.006,8	1.988,9	1.017,9	59,7	958,1
IV	1.153,2	341,8	221,6	565,7	24,1	2.867,2	1.908,3	958,9	60,7	898,2
2013 I ^(p)	1.124,3	312,4	217,0	568,8	25,7	2.890,4	1.892,6	997,8	60,1	937,8
Transakcije										
2011	-54,9	-45,9	-0,4	14,6	-23,3	15,4	-26,4	41,6	13,0	28,7
2012	-3,8	-4,1	-4,9	2,7	2,7	-128,6	-101,0	-27,6	-1,0	-26,6
2012 II	34,9	19,5	16,1	-1,8	1,1	-14,3	-3,6	-10,8	-3,0	-7,7
III	-7,7	1,8	-9,3	-1,3	1,1	-54,5	-59,4	5,0	2,3	2,7
IV	-9,8	0,6	-9,9	1,7	-1,9	-101,9	-56,4	-45,4	2,0	-47,4
2013 I ^(p)	-29,3	-29,4	-4,5	2,7	1,5	11,0	-25,4	36,5	-1,0	37,5
Stopnje rasti										
2011	-4,5	-11,6	-0,2	2,7	-51,6	0,6	-1,2	4,4	26,7	3,2
2012	-0,3	-1,2	-2,2	0,5	12,3	-4,2	-4,9	-2,8	-1,7	-2,9
2012 II	1,8	-1,5	7,2	2,0	-6,7	-1,9	-1,6	-2,5	-8,5	-2,2
III	1,7	0,0	2,7	2,1	6,9	-5,6	-7,1	-2,6	-7,0	-2,3
IV	-0,3	-1,2	-2,2	0,5	12,3	-4,2	-4,9	-2,8	-1,7	-2,9
2013 I ^(p)	-1,0	-2,4	-3,4	0,2	8,1	-5,2	-7,1	-1,4	0,2	-1,5

G7 Posojila državi²⁾

(letne stopnje rasti; ni desezonirano)

G8 Posojila nerezidentom euroobmočja²⁾

(letne stopnje rasti; ni desezonirano)

Vir: ECB.

1) Sektor DFI razen Eurosistema; sektorska klasifikacija temelji na ESR 95.

2) Podatki se nanašajo na spreminjajočo se sestavo euroobmočja. Nadaljnje informacije so v splošnih opombah.

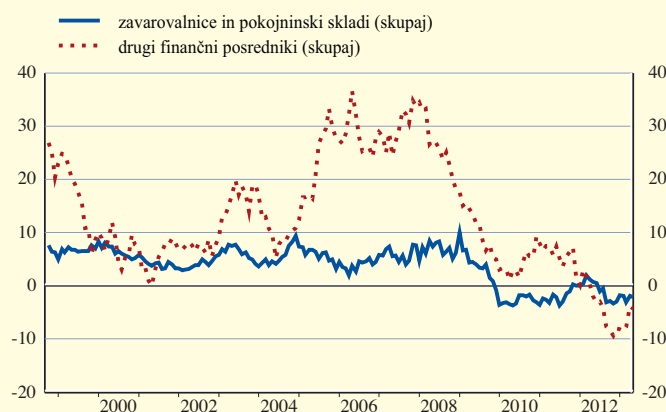
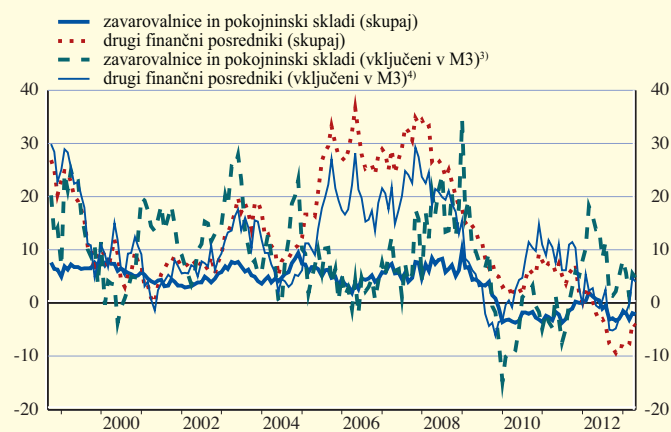
3) V tej tabeli izraz „banke“ pomeni podobne ustanove, kot so DFI izven euroobmočja.

2.5 Vloge pri DFI, razčlenitev^{1), 2)}

(v milijardah EUR in letne stopnje rasti; stanja in stopnje rasti ob koncu obdobja; transakcije v obdobju)

1. Vloge finančnih posrednikov

	Zavarovalnice in pokojninski skladi							Drugi finančni posredniki							
	Skupaj	Čez noč	Vezane		Na odpoklic z dobo odpoklica		Repo posli	Skupaj	Čez noč	Vezane		Na odpoklic z dobo odpoklica		Repo posli	
			Do 2 let	Nad 2 leti	3 mesecev	Nad 3 mesece				Do 2 let	Nad 2 leti	3 mesecev	Nad 3 mesece		S centralnimi nasprotnimi strankami
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Stanja															
2011	704,0	92,1	79,9	512,4	4,0	0,2	15,5	2.220,7	390,0	284,9	1.190,7	14,7	0,5	339,9	260,0
2012	692,1	107,1	81,4	484,4	6,4	0,2	12,6	2.013,4	410,0	236,6	1.018,6	13,6	0,3	334,4	256,7
2012 IV	692,1	107,1	81,4	484,4	6,4	0,2	12,6	2.013,4	410,0	236,6	1.018,6	13,6	0,3	334,4	256,7
2013 I	697,5	114,3	83,3	480,3	7,9	0,3	11,4	2.108,5	442,3	237,7	1.014,1	15,0	0,2	399,2	314,1
2013 jan.	706,2	120,4	82,5	483,4	6,9	0,4	12,6	2.034,3	426,1	238,2	1.012,8	14,2	0,2	342,8	258,2
feb.	700,0	115,5	82,1	482,1	7,1	0,4	12,7	2.054,1	430,1	235,5	1.002,2	14,6	0,2	371,5	287,9
mar.	697,5	114,3	83,3	480,3	7,9	0,3	11,4	2.108,5	442,3	237,7	1.014,1	15,0	0,2	399,2	314,1
apr. ^(p)	702,7	119,2	82,9	478,7	8,1	0,3	13,6	2.082,2	447,4	231,0	1.002,6	15,8	0,2	385,2	299,7
Transakcije															
2011	0,2	11,7	4,2	-14,2	1,1	-0,1	-2,6	2,4	28,8	-29,2	5,6	-2,6	0,1	-0,4	5,5
2012	-12,0	15,5	2,6	-27,6	2,0	0,0	-4,6	-179,2	23,2	-49,5	-168,1	-2,0	-0,2	17,4	13,3
2012 IV	-1,6	5,2	3,2	-10,7	-0,3	0,0	1,0	-91,6	-21,7	-1,4	-14,9	0,2	0,0	-53,9	-40,8
2013 I	6,7	8,1	1,9	-4,3	1,5	0,1	-0,6	88,5	29,3	0,7	-6,8	1,5	-0,1	64,0	57,3
2013 jan.	14,2	13,5	1,2	-1,2	0,5	0,2	-0,1	23,7	18,0	2,3	-5,9	0,7	-0,1	8,6	1,7
feb.	-6,1	-5,0	-0,5	-1,3	0,3	0,0	0,3	15,1	1,8	-3,2	-11,7	0,4	0,0	27,8	29,5
mar.	-1,4	-0,4	1,1	-1,8	0,7	-0,1	-0,9	49,7	9,4	1,6	10,7	0,4	0,0	27,6	26,0
apr. ^(p)	4,7	5,0	-0,4	-1,6	0,2	0,0	1,5	-24,3	5,8	-6,3	-10,5	0,7	0,0	-14,0	-14,2
Stopnje rasti															
2011	0,0	14,4	5,6	-2,7	43,3	-	-13,1	0,2	8,1	-9,3	0,4	-10,0	-	-0,2	2,1
2012	-1,7	16,9	3,4	-5,4	50,8	-	-31,3	-8,1	6,0	-17,3	-14,2	-14,0	-	4,3	4,2
2012 IV	-1,7	16,9	3,4	-5,4	50,8	-	-31,3	-8,1	6,0	-17,3	-14,2	-14,0	-	4,3	4,2
2013 I	-1,9	17,5	-2,4	-4,9	65,3	-	-40,1	-3,8	5,1	-11,5	-11,7	-9,6	-	17,2	20,3
2013 jan.	-1,9	11,0	0,9	-5,1	59,1	-	-22,9	-8,5	3,6	-13,8	-14,5	-4,8	-	0,9	1,0
feb.	-3,1	8,3	-4,1	-5,0	60,6	-	-32,8	-7,8	5,8	-15,8	-14,7	-3,0	-	4,9	6,4
mar.	-1,9	17,5	-2,4	-4,9	65,3	-	-40,1	-3,8	5,1	-11,5	-11,7	-9,6	-	17,2	20,3
apr. ^(p)	-2,1	14,0	-3,2	-5,1	62,2	-	-31,1	-4,3	10,6	-15,0	-12,0	-4,0	-	11,2	14,0

G9 Skupaj vloge po sektorjih²⁾
(letne stopnje rasti)**G10 Skupaj vloge in vloge, vključene v M3, po sektorjih²⁾**
(letne stopnje rasti)

Vir: ECB.

1) Sektor DFI razen Eurosistema; sektorska klasifikacija temelji na ESR 95.

2) Podatki se nanašajo na spreminjajočo se sestavo euroobmočja. Nadaljnje informacije so v splošnih opombah.

3) Vključuje vloge stolpcev 2, 3, 5 in 7.

4) Vključuje vloge stolpcev 9, 10, 12 in 14.

2.5 Vloge pri DFI, razčlenitev^{1), 2)}

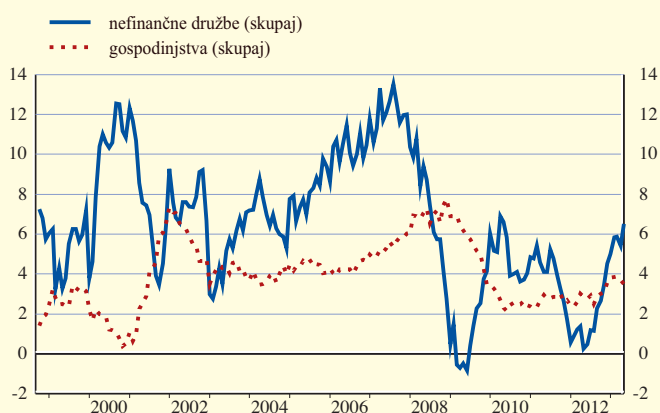
(v milijardah EUR in letne stopnje rasti; stanja in stopnje rasti ob koncu obdobja; transakcije v obdobju)

2. Vloge nefinančnih družb in gospodinjstev

	Nefinančne družbe							Gospodinjstva ³⁾						
	Skupaj	Čez noč	Vezane		Na odpoklic z dobo odpoklica		Repo posli	Skupaj	Čez noč	Vezane		Na odpoklic z dobo odpoklica		Repo posli
			Do 2 let	Nad 2 leti	Do 3 mesecev	Nad 3 mesece				Do 2 let	Nad 2 leti	Do 3 mesecev	Nad 3 mesece	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Stanja														
2011	1.687,3	1.054,3	444,7	97,7	72,3	2,0	16,3	5.894,0	2.255,7	948,3	723,7	1.837,0	106,7	22,7
2012	1.766,7	1.153,4	408,3	106,8	85,4	2,0	10,9	6.119,2	2.346,5	979,1	747,8	1.937,3	98,0	10,4
2012 IV	1.766,7	1.153,4	408,3	106,8	85,4	2,0	10,9	6.119,2	2.346,5	979,1	747,8	1.937,3	98,0	10,4
2013 I	1.753,3	1.128,1	409,8	110,8	91,8	1,7	11,1	6.166,6	2.377,5	966,0	758,1	1.963,5	93,1	8,5
2013 jan.	1.720,3	1.110,9	397,6	107,8	88,3	1,9	13,9	6.130,6	2.336,9	981,5	750,8	1.954,6	96,2	10,6
feb.	1.723,0	1.103,1	403,6	110,1	90,5	1,8	13,9	6.150,9	2.358,0	976,8	753,3	1.959,9	94,3	8,7
mar.	1.753,3	1.128,1	409,8	110,8	91,8	1,7	11,1	6.166,6	2.377,5	966,0	758,1	1.963,5	93,1	8,5
apr. ^(p)	1.754,7	1.132,0	404,9	112,9	92,2	1,5	11,1	6.176,0	2.395,1	952,0	762,5	1.967,9	91,5	7,2
Transakcije														
2011	9,4	10,0	-4,6	8,7	-5,0	0,4	-0,2	139,0	7,4	42,5	55,3	43,5	-2,6	-7,0
2012	84,3	102,1	-35,9	12,9	9,5	0,0	-4,3	224,9	90,4	33,7	21,8	102,2	-11,0	-12,3
2012 IV	68,4	59,6	7,6	2,0	-0,9	0,3	-0,2	104,8	50,9	11,3	1,2	46,8	-3,0	-2,3
2013 I	-13,8	-25,9	1,7	4,2	6,4	-0,3	0,1	47,0	30,8	-12,5	9,5	26,0	-4,9	-1,9
2013 jan.	-43,2	-40,3	-9,8	1,1	2,9	-0,1	3,0	13,1	-8,8	3,9	2,3	17,3	-1,9	0,2
feb.	-0,1	-9,5	5,3	2,1	2,2	0,0	-0,1	19,1	20,6	-5,3	2,4	5,2	-1,9	-1,9
mar.	29,5	24,0	6,2	1,0	1,3	-0,1	-2,9	14,8	19,0	-11,1	4,8	3,5	-1,2	-0,2
apr. ^(p)	3,9	6,1	-4,6	2,1	0,5	-0,2	0,0	10,4	18,2	-13,7	4,4	4,4	-1,6	-1,3
Stopnje rasti														
2011	0,6	1,0	-1,0	9,9	-6,5	28,9	-3,4	2,4	0,3	4,7	8,3	2,4	-2,4	-23,6
2012	5,0	9,7	-8,0	13,4	13,0	-1,4	-26,5	3,8	4,0	3,6	3,0	5,6	-10,2	-54,2
2012 IV	5,0	9,7	-8,0	13,4	13,0	-1,4	-26,5	3,8	4,0	3,6	3,0	5,6	-10,2	-54,2
2013 I	5,4	9,8	-7,6	12,9	16,4	-22,4	-12,6	3,7	6,9	-2,6	2,4	5,3	-12,5	-57,3
2013 jan.	5,8	10,7	-8,5	13,5	15,3	-8,7	1,4	3,9	4,8	2,0	2,8	5,6	-11,3	-52,9
feb.	5,9	10,9	-8,7	12,2	17,6	-14,2	7,8	3,9	6,3	-0,2	2,2	5,5	-12,0	-58,4
mar.	5,4	9,8	-7,6	12,9	16,4	-22,4	-12,6	3,7	6,9	-2,6	2,4	5,3	-12,5	-57,3
apr. ^(p)	6,5	11,0	-6,6	13,3	15,8	-15,0	-13,4	3,5	6,6	-3,5	2,4	5,4	-14,1	-59,1

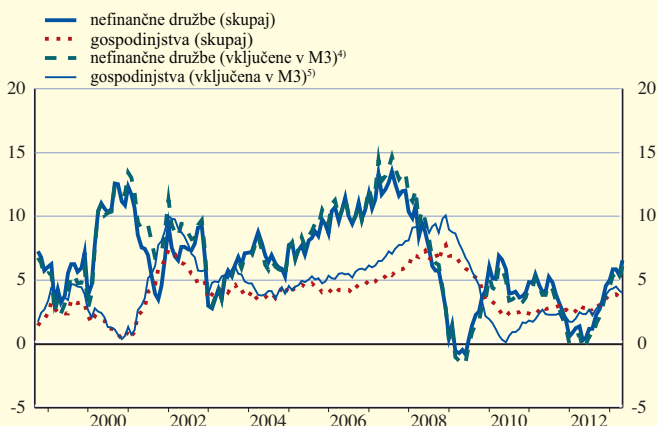
G11 Skupaj vloge po sektorjih²⁾

(letne stopnje rasti)

G12 Skupaj vloge in vloge, vključene v M3, po sektorjih²⁾

(letne stopnje rasti)

Vir: ECB.

1) Sektor DFI razen Eurosistema; sektorska klasifikacija temelji na ESR 95.

2) Podatki se nanašajo na spreminjajočo se sestavo euroobmočja. Nadaljnje informacije so v splošnih opombah.

3) Vključno z nepridobitnimi institucijami, ki opravljajo storitve za gospodinjstva.

4) Vključuje vloge stolpcev 2, 3, 5 in 7.

5) Vključuje vloge stolpcev 9, 10, 12 in 14.

2.5 Vloge pri DFI, razčlenitev^{1), 2)}

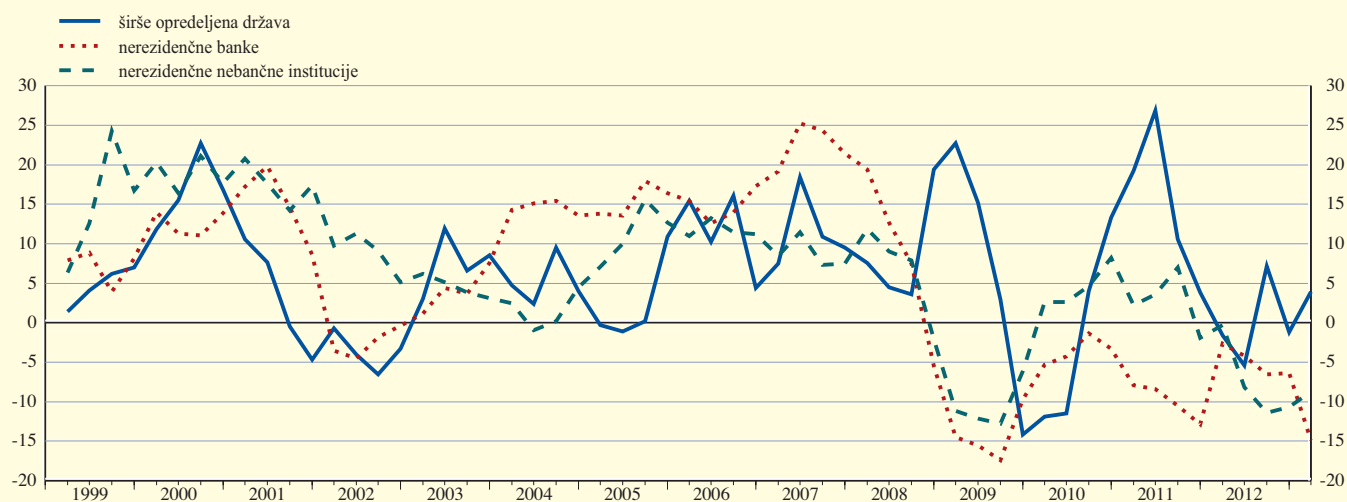
(v milijardah EUR in letne stopnje rasti; stanja in stopnje rasti ob koncu obdobja; transakcije v obdobju)

3. Vloge države in nerezidentov euroobmočja

	Širše opredeljena država					Nerezidenti euroobmočja				
	Skupaj	Enote centralne ravni države	Ostala država			Skupaj	Banke ³⁾	Nebančne ustanove		
			Institucionalne enote federalne države	Institucionalne enote lokalne ravni države	Skladi socialne varnosti			Skupaj	Širše opredeljena država	Drugo
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Stanja										
2011	441,8	195,5	48,6	112,6	85,2	3.153,6	2.175,0	978,6	44,3	934,3
2012	449,9	171,7	62,8	111,6	103,8	2.891,5	2.014,0	877,5	39,0	838,5
2012 II	507,1	190,9	98,4	112,3	105,5	3.243,7	2.290,4	953,3	41,6	911,7
III	512,0	204,5	93,1	111,3	103,1	3.131,2	2.176,6	954,5	42,8	911,8
IV	449,9	171,7	62,8	111,6	103,8	2.891,5	2.014,0	877,5	39,0	838,5
2013 I ^(p)	500,6	208,9	67,2	111,9	112,6	2.902,0	1.989,5	914,0	36,5	877,5
Transakcije										
2011	16,9	3,3	0,6	2,3	10,6	-334,9	-314,6	-20,3	-2,1	-18,2
2012	-6,9	-21,7	-0,3	-0,5	15,7	-243,0	-138,5	-104,5	-4,8	-99,6
2012 II	25,0	0,8	18,9	-1,3	6,6	-133,6	-76,4	-57,2	-13,9	-43,3
III	4,8	13,7	-5,5	-0,9	-2,5	-93,1	-101,1	8,0	1,4	6,6
IV	-62,5	-33,3	-30,2	0,3	0,6	-209,8	-141,7	-68,1	-3,4	-64,8
2013 I ^(p)	50,6	38,2	4,1	0,2	8,0	-1,6	-30,3	30,2	-2,7	32,9
Stopnje rasti										
2011	3,9	1,3	1,3	2,1	14,3	-9,8	-12,8	-1,9	-4,4	-1,8
2012	-1,2	-11,2	10,3	-0,4	18,5	-7,6	-6,4	-10,7	-11,3	-10,6
2012 II	-5,5	-27,4	51,5	0,8	17,5	-5,3	-4,2	-8,2	-16,3	-7,8
III	7,1	-2,0	45,5	1,1	14,0	-7,9	-6,5	-11,4	-15,8	-11,2
IV	-1,2	-11,2	10,3	-0,4	18,5	-7,6	-6,4	-10,7	-11,3	-10,6
2013 I ^(p)	3,9	10,3	-12,3	-1,4	13,0	-13,0	-14,9	-8,8	-33,9	-7,3

G13 Vloge države in nerezidentov euroobmočja²⁾

(letne stopnje rasti)

Vir: ECB.

1) Sektor DFI razen Eurosistema; sektorska klasifikacija temelji na ESR 95.

2) Podatki se nanašajo na spreminjajočo se sestavo euroobmočja. Nadaljnje informacije so v splošnih opombah.

3) V tej tabeli izraz „banke“ pomeni podobne ustanove, kot so DFI izven euroobmočja.

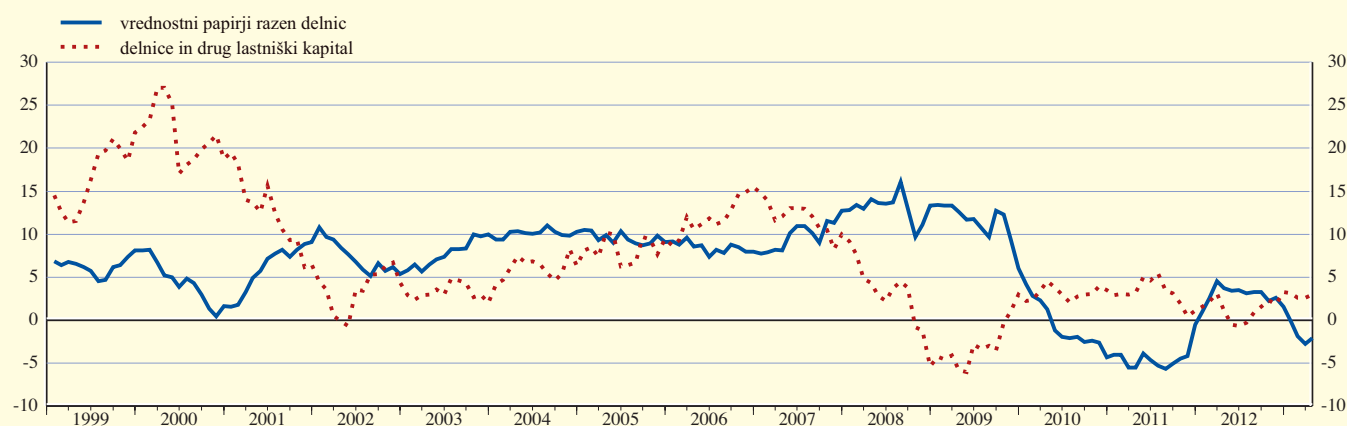
2.6 Imetja vrednostnih papirjev v sektorju DFI, razčlenitev^{1), 2)}

(v milijardah EUR in letne stopnje rasti; stanja in stopnje rasti ob koncu obdobja; transakcije v obdobju)

	Vrednostni papirji razen delnic								Delnice in drug lastniški kapital			
	Skupaj	DFI		Širše opredeljena država		Drugi rezidenti euroobmočja		Nerezidenti euroobmočja	Skupaj	DFI	Institucije, ki niso DFI	Nerezidenti euroobmočja
		Euro	Druge valute	Euro	Druge valute	Euro	Druge valute					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Stanja												
2011	5.697,7	1.764,2	87,8	1.373,0	22,9	1.489,2	28,3	932,5	1.507,2	485,1	726,6	295,4
2012	5.780,0	1.751,9	102,7	1.596,1	32,8	1.399,7	23,7	873,2	1.527,3	475,7	751,0	300,7
2012 IV	5.780,0	1.751,9	102,7	1.596,1	32,8	1.399,7	23,7	873,2	1.527,3	475,7	751,0	300,7
2013 I	5.787,7	1.706,9	120,5	1.674,1	31,7	1.379,5	27,0	847,9	1.543,9	464,8	769,2	309,9
2013 jan.	5.767,0	1.769,5	106,1	1.625,3	31,5	1.381,5	23,0	830,1	1.544,5	478,9	764,6	301,0
feb.	5.776,6	1.751,0	105,9	1.642,7	31,7	1.382,1	24,1	839,1	1.527,6	468,9	760,5	298,3
mar.	5.787,7	1.706,9	120,5	1.674,1	31,7	1.379,5	27,0	847,9	1.543,9	464,8	769,2	309,9
apr. ^(p)	5.788,2	1.702,5	116,5	1.690,6	30,8	1.385,8	28,5	833,5	1.570,6	460,5	799,7	310,4
Transakcije												
2011	-29,2	45,1	7,8	-2,6	5,5	-24,9	-0,1	-60,1	17,0	60,2	-31,5	-11,7
2012	88,1	-12,7	16,3	190,8	10,6	-67,3	-3,9	-45,7	49,7	6,6	37,6	5,4
2012 IV	-18,0	-36,1	0,0	-11,9	1,7	46,9	-1,8	-16,8	17,4	-8,6	14,5	11,5
2013 I	5,4	-60,0	17,8	78,3	-1,4	-19,6	3,4	-13,1	21,4	-9,9	17,9	13,5
2013 jan.	11,4	5,2	7,0	28,4	-0,2	-17,4	0,1	-11,8	14,0	-0,3	14,0	0,3
feb.	-1,4	-19,9	-1,8	19,7	-0,5	0,6	0,9	-0,3	-11,7	-7,4	-6,0	1,7
mar.	-4,7	-45,3	12,5	30,3	-0,7	-2,8	2,4	-1,1	19,1	-2,3	9,9	11,5
apr. ^(p)	-9,9	-5,8	-2,9	0,3	-0,4	5,5	1,7	-8,2	25,9	-2,7	28,5	0,2
Stopnje rasti												
2011	-0,5	2,7	7,7	-0,2	33,7	-1,6	-0,8	-6,2	1,1	13,8	-4,1	-3,8
2012	1,5	-0,7	18,7	14,0	48,5	-4,6	-13,7	-4,9	3,3	1,3	5,2	1,8
2012 IV	1,5	-0,7	18,7	14,0	48,5	-4,6	-13,7	-4,9	3,3	1,3	5,2	1,8
2013 I	-2,7	-7,3	21,5	8,6	-4,1	-6,3	5,5	-9,2	2,6	-3,3	4,9	6,5
2013 jan.	-0,2	-2,0	22,6	11,3	40,4	-6,6	-2,5	-7,6	3,1	-0,5	6,0	2,1
feb.	-1,9	-4,8	15,7	9,6	2,6	-6,9	0,6	-8,1	2,6	-2,2	5,3	3,7
mar.	-2,7	-7,3	21,5	8,6	-4,1	-6,3	5,5	-9,2	2,6	-3,3	4,9	6,5
apr. ^(p)	-2,0	-6,4	19,3	8,4	-6,8	-5,6	18,7	-7,6	3,0	-4,0	5,9	6,9

G14 Imetja vrednostnih papirjev v sektorju DFI²⁾

(letne stopnje rasti)

Vir: ECB.

1) Sektor DFI razen Eurosistema; sektorska klasifikacija temelji na ESR 95.

2) Podatki se nanašajo na spreminjajočo se sestavo euroobmočja. Nadaljnje informacije so v splošnih opombah.

2.7 Prevrednotenje izbranih postavk bilance stanja DFI¹⁾, ²⁾
(odstotek skupnega zneska; stanja v milijardah EUR; konec obdobja)**1. Posojila, imetja vrednostnih papirjev razen delnic in vloge**

	DFI ³⁾							Institucije, ki niso DFI						
	Stanje vseh valut	EUR ⁴⁾	Druge valute				Stanje vseh valut	EUR ⁴⁾	Druge valute					
			Skupaj	USD	JPY	CHF			GBP	Skupaj	USD	JPY	CHF	GBP
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Posojila													
	Rezidentom euroobmočja													
2011	6.160,7	-	-	-	-	-	-	12.322,6	96,2	3,8	1,9	0,3	1,1	0,4
2012	5.796,5	-	-	-	-	-	-	12.197,2	96,4	3,6	1,7	0,2	0,9	0,5
2012 IV	5.796,5	-	-	-	-	-	-	12.197,2	96,4	3,6	1,7	0,2	0,9	0,5
2013 I ^(p)	5.610,9	-	-	-	-	-	-	12.170,0	96,4	3,6	1,8	0,2	0,9	0,5
	Nerezidentom euroobmočja													
2011	2.022,5	44,5	55,5	35,6	2,5	2,7	9,3	998,9	38,2	61,8	41,2	2,6	3,3	7,8
2012	1.908,3	47,3	52,7	31,8	1,9	3,5	10,3	958,9	40,2	59,8	38,3	2,0	2,9	9,7
2012 IV	1.908,3	47,3	52,7	31,8	1,9	3,5	10,3	958,9	40,2	59,8	38,3	2,0	2,9	9,7
2013 I ^(p)	1.892,6	45,7	54,3	33,1	2,2	3,1	9,8	997,8	39,4	60,6	39,5	2,6	2,6	8,8
	Imetja vrednostnih papirjev razen delnic													
	Ki so jih izdali rezidenti euroobmočja													
2011	1.852,0	95,3	4,7	2,5	0,1	0,3	1,5	2.913,3	98,2	1,8	1,0	0,2	0,1	0,4
2012	1.854,6	94,5	5,5	2,7	0,1	0,3	2,0	3.052,2	98,2	1,8	1,2	0,1	0,1	0,4
2012 IV	1.854,6	94,5	5,5	2,7	0,1	0,3	2,0	3.052,2	98,2	1,8	1,2	0,1	0,1	0,4
2013 I ^(p)	1.827,5	93,4	6,6	3,1	0,1	0,3	2,7	3.112,3	98,1	1,9	1,1	0,1	0,1	0,5
	Ki so jih izdali nerezidenti euroobmočja													
2011	457,0	56,4	43,6	21,1	0,3	0,3	16,0	475,4	32,2	67,8	39,4	5,8	0,7	13,7
2012	434,7	54,9	45,1	19,7	0,3	0,3	19,0	438,5	34,1	65,9	38,9	5,4	0,9	11,9
2012 IV	434,7	54,9	45,1	19,7	0,3	0,3	19,0	438,5	34,1	65,9	38,9	5,4	0,9	11,9
2013 I ^(p)	419,5	55,5	44,5	22,2	0,2	0,3	15,9	428,4	32,9	67,1	41,6	4,6	1,0	10,6
	Vloge													
	Rezidentov euroobmočja													
2011	6.370,7	92,1	7,9	5,1	0,2	1,2	0,7	10.947,8	97,0	3,0	2,0	0,1	0,1	0,4
2012	6.161,8	93,8	6,2	3,9	0,2	1,0	0,6	11.041,2	97,0	3,0	2,0	0,1	0,1	0,4
2012 IV	6.161,8	93,8	6,2	3,9	0,2	1,0	0,6	11.041,2	97,0	3,0	2,0	0,1	0,1	0,4
2013 I ^(p)	5.893,3	93,3	6,7	4,2	0,2	1,1	0,6	11.226,6	96,9	3,1	2,1	0,1	0,1	0,4
	Nerezidentov euroobmočja													
2011	2.175,0	59,2	40,8	25,6	2,1	1,8	7,2	978,6	56,1	43,9	30,0	2,0	1,5	5,1
2012	2.014,0	58,3	41,7	27,7	1,6	1,0	7,3	877,5	52,3	47,7	31,3	1,9	1,2	6,3
2012 IV	2.014,0	58,3	41,7	27,7	1,6	1,0	7,3	877,5	52,3	47,7	31,3	1,9	1,2	6,3
2013 I ^(p)	1.989,5	56,5	43,5	29,4	1,9	1,0	6,6	914,0	51,2	48,8	32,6	1,9	1,0	5,7

2. Dolžniški vrednostni papirji, ki so jih izdale DFI euroobmočja

	Stanje vseh valut	EUR ⁴⁾	Druge valute				
			Skupaj				
	1	2	3	USD 4	JPY 5	CHF 6	GBP 7
2011	5.236,8	82,0	18,0	9,4	1,7	2,0	2,6
2012	5.073,9	81,8	18,2	9,6	1,6	1,9	2,5
2012 IV	5.073,9	81,8	18,2	9,6	1,6	1,9	2,5
2013 I ^(p)	4.975,3	81,0	19,0	10,6	1,4	1,8	2,5

Vir: ECB.

1) Sektor DFI razen Eurosistema; sektorska klasifikacija temelji na ESR 95.

2) Podatki se nanašajo na spreminjajočo se sestavo euroobmočja. Nadaljnje informacije so v splošnih opombah.

3) Za nerezidente euroobmočja se izraz „DFI“ nanaša na ustanove, podobne DFI euroobmočja.

4) Vključno s postavkami, izraženimi v nacionalnih denominacijah eura.

2.8 Agregirana bilanca stanja investicijskih skladov euroobmočja¹⁾

(odstotek skupnega zneska; stanja v milijardah EUR; konec obdobja)

1. Sredstva

	Skupaj	Vloge in terjatve iz naslova posojil	Vrednostni papirji razen delnic	Delnice in drugi lastniški kapital razen investicijskih točk/skladov/delnice skladov denarnega trga	Investicijski skladi/točka/delnice skladov denarnega trga	Nefinančna sredstva	Druge sredstva (vključno z izvedenimi finančnimi instrumenti)
	1	2	3	4	5	6	7
Stanja							
2012 sep.	7.033,5	501,9	2.855,0	1.919,2	924,9	243,8	588,7
okt.	7.043,2	493,4	2.897,0	1.911,3	931,7	246,6	563,1
nov.	7.138,4	494,0	2.938,7	1.936,4	944,3	246,5	578,5
dec.	7.174,7	472,7	2.967,3	1.986,5	961,5	246,5	540,3
2013 jan.	7.288,2	493,7	2.953,7	2.035,6	974,7	247,6	583,0
feb.	7.459,6	510,4	3.006,4	2.083,1	995,0	247,6	617,0
mar. ^(p)	7.598,4	502,4	3.069,4	2.140,3	1.024,1	246,6	615,6
Transakcije							
2012 III	122,4	24,4	62,6	0,2	15,1	0,4	19,7
IV	38,0	-26,3	82,8	20,5	29,0	3,5	-71,4
2013 I ^(p)	231,9	28,6	82,4	34,0	32,8	0,6	53,5

2. Obveznosti

	Skupaj	Posojila in prejete vloge	Izdane delnice investicijskih skladov			Druge obveznosti (vključno z izvedenimi finančnimi instrumenti)	
	1	2	Skupaj	V imetju rezidentov euroobmočja	V imetju nerezidentov euroobmočja		7
Stanja							
2012 sep.	7.033,5	150,7	6.348,1	4.667,5	717,0	1.680,6	534,7
okt.	7.043,2	146,5	6.383,2	4.683,3	725,9	1.700,0	513,5
nov.	7.138,4	150,1	6.464,0	4.740,1	739,1	1.723,9	524,3
dec.	7.174,7	144,0	6.561,1	4.805,0	757,4	1.756,1	469,5
2013 jan.	7.288,2	151,3	6.626,1	4.844,4	770,2	1.781,7	510,8
feb.	7.459,6	155,4	6.742,0	4.908,8	785,1	1.833,2	562,2
mar. ^(p)	7.598,4	155,9	6.887,9	4.992,9	813,8	1.895,0	554,6
Transakcije							
2012 III	122,4	19,6	77,2	25,0	29,1	52,2	25,6
IV	38,0	-6,6	122,9	67,6	32,9	55,3	-78,3
2013 I ^(p)	231,9	12,5	160,0	77,7	31,7	82,3	59,4

3. Izdane delnice investicijskih skladov glede na investicijsko politiko in vrsto vlagatelja

	Skupaj	Skladi glede na investicijsko politiko						Sredstva po vrsti vlagatelja		Zaznamek: skladi denarnega trga
	1	Skladi obveznic	Delniški skladi	Mešani skladi	Nepremičninski skladi	Hedge skladi	Drugi skladi	Odpri skladi	Zapri skladi	10
Stanja										
2012 avg.	6.292,4	2.261,3	1.625,6	1.538,1	315,8	138,6	413,0	6.211,3	81,1	970,0
sep.	6.348,1	2.273,8	1.654,9	1.551,5	315,8	139,7	412,5	6.265,8	82,3	942,3
okt.	6.383,2	2.311,5	1.647,6	1.557,8	318,5	137,4	410,5	6.300,6	82,6	945,4
nov.	6.464,0	2.350,4	1.668,2	1.573,3	319,7	136,3	416,2	6.381,1	82,8	945,6
dec.	6.561,1	2.373,4	1.707,2	1.598,9	320,0	141,1	420,6	6.477,9	83,2	911,1
2013 jan.	6.626,1	2.372,9	1.750,1	1.620,4	322,2	140,0	420,5	6.541,6	84,5	894,9
feb.	6.742,0	2.408,5	1.791,9	1.645,9	324,7	143,7	427,4	6.657,6	84,4	899,4
mar. ^(p)	6.887,9	2.449,1	1.840,3	1.684,6	326,6	150,4	437,0	6.803,5	84,4	908,5
Transakcije										
2012 sep.	22,2	12,3	5,0	5,9	1,0	-0,4	-1,6	22,0	0,1	-22,0
okt.	38,2	30,6	1,4	5,8	1,7	-1,4	0,1	38,0	0,2	6,3
nov.	31,6	27,4	-1,2	4,5	0,3	-1,9	2,5	31,4	0,2	1,6
dec.	53,1	16,8	17,8	11,8	0,2	3,8	2,8	52,5	0,5	-29,5
2013 jan.	60,0	22,6	25,6	13,1	1,9	-1,3	-1,9	59,3	0,7	-2,9
feb.	45,8	13,7	10,7	15,8	1,0	-0,1	4,8	45,8	0,0	-0,8
mar. ^(p)	54,2	19,2	6,7	20,1	0,7	2,7	4,9	53,6	0,6	1,0

Vir: ECB.

1) Razen skladov denarnega trga (ki so prikazani kot zaznamek v stolpcu 10 v tabeli 3 v tem oddelku). Več podrobnosti je v splošnih opombah.

2.9 Vrednostni papirji v lasti investicijskih skladov¹⁾ po izdajateljih vrednostnih papirjev
(v milijardah EUR; stanja ob koncu obdobja, transakcije znotraj obdobja)**1. Vrednostni papirji razen delnic**

	Skupaj		Euroobmočje					Tujina			
	Skupaj	DFI	Širše opredeljena država	Drugi finančni posredniki	Zavarovalne družbe in pokojninski skladi	Nefinančne družbe		Države članice EU izven euroobmočja	ZDA	Japonska	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Stanja											
2012 II	2.730,7	1.507,9	414,7	694,9	207,9	5,1	185,3	1.222,8	315,5	467,6	17,8
III	2.855,0	1.568,3	416,5	711,7	231,9	6,1	202,1	1.286,7	322,6	494,0	18,3
IV	2.967,3	1.623,5	418,1	745,1	241,2	7,8	211,2	1.343,9	331,9	510,8	16,1
2013 I ^(p)	3.069,4	1.631,7	409,3	751,0	244,5	8,3	218,5	1.437,7	333,0	564,0	16,0
Transakcije											
2012 III	62,6	18,6	-7,4	-4,4	18,2	0,5	11,7	44,0	-0,8	28,2	-0,4
IV	82,8	28,8	-3,4	21,1	3,4	1,2	6,5	54,0	8,8	16,8	-1,4
2013 I ^(p)	82,4	9,4	-9,9	8,3	2,0	0,5	8,5	73,0	0,1	38,3	-0,3

2. Delnice in drugi lastniški kapital (razen investicijskih točk/skladov/delnic skladov denarnega trga)

	Skupaj		Euroobmočje					Tujina			
	Skupaj	DFI	Širše opredeljena država	Drugi finančni posredniki	Zavarovalne družbe in pokojninski skladi	Nefinančne družbe		Države članice EU izven euroobmočja	ZDA	Japonska	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Stanja											
2012 II	1.816,3	638,9	45,5	-	39,1	21,9	532,5	1.177,3	163,6	391,9	78,1
III	1.919,2	684,4	52,9	-	44,4	24,1	563,0	1.234,7	172,0	412,1	72,1
IV	1.986,5	721,9	60,8	-	51,1	27,6	582,4	1.264,5	175,8	407,6	78,1
2013 I ^(p)	2.140,3	738,2	56,4	-	49,5	27,0	605,3	1.402,2	187,8	478,0	95,0
Transakcije											
2012 III	0,2	-3,5	0,5	-	3,3	-0,5	-6,7	3,7	-0,3	4,7	-3,9
IV	20,5	0,2	1,8	-	4,1	0,5	-6,2	20,3	0,7	5,9	4,6
2013 I ^(p)	34,0	-4,7	-0,5	-	-1,8	-1,2	-1,3	38,7	3,7	16,6	5,8

3. Investicijske točke/skladi/delnice skladov denarnega trga

	Skupaj		Euroobmočje					Tujina			
	Skupaj	DFI ²⁾	Širše opredeljena država	Drugi finančni posredniki ²⁾	Zavarovalne družbe in pokojninski skladi	Nefinančne družbe		Države članice EU izven euroobmočja	ZDA	Japonska	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Stanja											
2012 II	880,8	743,9	79,5	-	664,4	-	-	136,9	24,9	43,3	0,6
III	924,9	792,1	75,1	-	717,0	-	-	132,8	27,4	40,0	0,6
IV	961,5	829,8	72,4	-	757,4	-	-	131,7	28,7	40,2	0,6
2013 I ^(p)	1.024,1	888,2	74,3	-	813,8	-	-	135,9	32,2	42,5	0,6
Transakcije											
2012 III	15,1	22,3	-6,8	-	29,1	-	-	-7,2	1,0	-3,3	0,0
IV	29,0	29,6	-3,2	-	32,9	-	-	-0,6	1,2	0,5	0,0
2013 I ^(p)	32,8	33,7	2,0	-	31,7	-	-	-0,9	2,1	0,9	0,0

Vir: ECB.

1) Razen skladov denarnega trga. Več podrobnosti je v splošnih opombah.

2) Delnice investicijskih skladov (razen točk/delnic skladov denarnega trga) izdajajo drugi finančni posredniki. Točke/delnice denarnega trga izdajajo DFI.

2.10 Agregirana bilanca stanja družb, ki se ukvarjajo s prenosom finančnih sredstev, v euroobmočju

(v milijardah EUR; stanja ob koncu obdobja; transakcije znotraj obdobja)

1. Sredstva

	Skupaj	Vloge in terjatve iz naslova posojil	Olistinjena posojila							Vrednostni papirji razen delnic	Druga olistinjena sredstva	Delnice in drug lastniški kapital	Druga sredstva
			Skupaj	Izdana v euroobmočju					Izdana zunaj euroobmočja				
				DFI	Drugi finančni posredniki, zavarovalne družbe in pokojninski skladi	Nefinančne družbe	Širše opredeljena država						
								Ki ostajajo v bilanci stanja DFI ⁽¹⁾					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	Stanja												
2012 I	2.234,0	321,8	1.506,1	1.198,5	551,6	150,4	23,6	4,8	128,8	210,4	86,4	38,1	71,1
II	2.159,2	306,7	1.459,6	1.150,9	513,2	154,0	22,9	4,4	127,4	208,8	85,2	33,0	65,8
III	2.082,0	302,8	1.398,8	1.087,6	476,1	158,3	23,4	4,4	125,1	195,2	86,3	31,1	67,9
IV	2.047,6	284,6	1.379,5	1.065,6	469,8	162,9	24,3	4,0	122,6	199,1	88,4	30,2	65,7
2013 I	2.018,7	293,4	1.348,5	1.038,4	461,5	162,0	24,4	4,0	119,7	194,6	87,0	30,7	64,6
	Transakcije												
2012 I	-52,9	-6,5	-27,1	-19,1	-	-4,9	0,3	0,0	-3,3	-13,2	-2,2	-1,0	-3,0
II	-81,9	-14,8	-49,4	-50,4	-	4,0	-0,7	-0,4	-1,9	-2,0	-1,3	-5,3	-9,1
III	-80,9	-3,8	-61,6	-64,2	-	4,2	0,5	0,0	-2,0	-14,9	1,3	-2,0	0,1
IV	-38,6	-17,8	-17,9	-21,1	-	4,5	1,1	-0,4	-2,0	2,2	2,4	-0,8	-6,7
2013 I	-31,1	7,7	-30,5	-28,9	-	1,4	0,2	0,0	-3,2	-1,9	-1,3	0,1	-5,3

2. Obveznosti

	Skupaj	Posojila in prejete vloge	Izdani dolžniški vrednostni papirji			Kapital in rezerve	Druge obveznosti
			Skupaj	Do 2 let	Nad 2 let		
	1	2	3	4	5	6	7
	Stanje						
2012 I	2.234,0	155,7	1.821,6	59,0	1.762,6	34,8	221,9
II	2.159,2	150,6	1.753,3	54,3	1.699,0	28,6	226,7
III	2.082,0	145,2	1.683,4	52,2	1.631,2	27,3	226,2
IV	2.047,6	139,8	1.658,2	53,1	1.605,1	27,4	222,1
2013 I	2.018,7	141,6	1.622,1	55,5	1.566,6	27,0	228,1
	Transakcije						
2012 I	-52,9	1,1	-55,4	-8,0	-47,4	-0,9	2,2
II	-81,9	-5,3	-71,1	-4,6	-66,5	-5,8	0,4
III	-80,9	-5,7	-71,4	-2,4	-68,9	-1,3	-2,6
IV	-38,6	-5,4	-25,4	0,0	-25,4	0,0	-7,7
2013 I	-31,1	1,7	-34,2	2,4	-36,6	-0,9	2,3

3. Imetja olistinjenih posojil, ki so jih izdale DFI v euroobmočju, in vrednostni papirji razen delnic

	Olistinjena posojila, ki so jih izdale DFI v euroobmočju						Vrednostni papirji razen delnic						
	Skupaj	Sektor posojilojemalcev v euroobmočju ²⁾					Sektor posojilojemalcev zunaj euroobmočja	Skupaj	Rezidenti euroobmočja			Nerezidenti euroobmočja	
		Gospodinjstva	Nefinančne družbe	Drugi finančni posredniki	Zavarovalne družbe in pokojninski skladi	Širše opredeljena država			Skupaj	DFI	Institucije, ki niso DFI		
													Družbe, ki se ukvarjajo s prenosom finančnih sredstev
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	Stanja												
2012 I	1.198,5	879,5	246,0	18,2	0,2	6,4	32,4	210,4	115,1	41,4	73,7	30,2	95,3
II	1.150,9	833,0	245,8	18,7	0,2	6,3	33,3	208,8	115,6	42,6	73,0	29,1	93,1
III	1.087,6	787,5	233,1	17,1	0,2	5,5	31,6	195,2	109,4	38,7	70,7	27,8	85,8
IV	1.065,6	770,2	230,2	17,5	0,2	5,4	31,1	199,1	114,4	39,4	75,0	29,6	84,8
2013 I	1.038,4	751,5	227,1	14,9	0,2	5,4	29,2	194,6	109,2	36,2	73,0	29,6	85,4
	Transakcije												
2012 I	-19,1	-10,4	-8,2	0,3	0,0	-0,2	0,6	-13,2	-6,0	-0,7	-5,3	-0,5	-7,3
II	-50,4	-48,5	-0,5	0,5	0,0	-0,1	0,3	-2,0	0,7	0,9	-0,3	-1,4	-2,7
III	-64,2	-47,0	-12,6	-1,0	0,0	-0,8	-1,8	-14,9	-6,9	-4,3	-2,6	-1,1	-8,0
IV	-21,1	-17,8	-2,1	0,4	0,0	-0,1	0,1	2,2	5,2	0,9	4,3	1,8	-3,0
2013 I	-28,9	-20,8	-3,0	-2,3	0,0	0,0	-1,9	-1,9	-4,0	-2,6	-1,5	-2,2	2,2

Vir: ECB.

1) Posojila, listinjena s pomočjo pravne osebe s posebnim namenom listinjenja iz euroobmočja, ki ostanejo v bilanci stanja zadevne DFI, tj. tista, pri katerih priznanje ni bilo odpravljen. Ali je bilo priznanje posojila v bilanci stanja DFI odpravljen ali ne, je odvisno od relevantnih računovodskih pravil. Nadaljnje informacije so v splošnih opombah.

2) Brez listinjenja posojil med DFI.

2.11 Agregirana bilanca stanja zavarovalnic in pokojninskih skladov euroobmočja
(v milijardah EUR; stanja ob koncu obdobja)**1. Aktiva**

	Skupaj	Gotovina in vloge	Posojila	Vrednostni papirji razen delnic	Delnice in drug lastniški kapital	Delnice investicijskih skladov	Točke/delnice skladov denarnega trga	Prenosne premije in rezerve za neporavnane terjatve	Druge terjatve/obveznosti in izvedeni finančni instrumenti	Nefinančna sredstva
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2010 I	6.866,3	781,1	434,9	2.612,1	803,8	1.524,3	93,5	245,6	226,8	144,1
II	6.886,4	781,8	438,6	2.642,5	780,7	1.511,3	92,0	251,0	242,3	146,2
III	7.063,4	780,2	447,0	2.733,0	796,5	1.552,0	89,9	253,1	265,4	146,4
IV	7.040,4	768,3	451,6	2.682,9	830,6	1.601,6	80,7	253,8	222,0	148,9
2011 I	7.124,8	768,9	452,7	2.735,8	838,0	1.613,5	80,0	261,7	223,6	150,7
II	7.138,7	771,5	460,5	2.746,1	838,0	1.613,7	83,3	254,1	222,0	149,4
III	7.138,2	788,4	459,4	2.770,2	788,8	1.565,8	92,4	255,4	268,7	149,1
IV	7.144,1	780,8	469,0	2.729,5	797,3	1.597,0	95,1	253,4	271,3	150,7
2012 I	7.401,6	793,1	467,3	2.845,6	807,3	1.702,8	98,3	255,2	280,7	151,4
II	7.464,0	782,7	467,2	2.872,8	822,7	1.702,5	102,9	258,2	302,2	152,9
III	7.676,7	782,6	475,8	2.981,5	841,9	1.778,4	106,5	259,7	296,8	153,5
IV ^(p)	7.778,0	786,3	480,5	3.039,9	834,0	1.817,7	107,7	258,6	298,1	155,1

2. Imetja vrednostnih papirjev razen delnic

	Skupaj	Ki so jih izdali rezidenti euroobmočja					Ki so jih izdali nerezidenti euroobmočja	
	Skupaj	DFI	Širše opredeljena država	Drugi finančni posredniki	Zavarovalne družbe in pokojninski skladi	Nefinančne družbe		
	1	2	3	4	5	6	7	8
2010 I	2.612,1	2.190,2	574,2	1.216,3	235,3	16,1	148,2	422,0
II	2.642,5	2.219,0	577,2	1.228,6	244,9	16,2	152,1	423,5
III	2.733,0	2.303,5	593,6	1.282,6	254,0	18,7	154,6	429,4
IV	2.682,9	2.255,0	592,6	1.253,1	234,2	17,7	157,4	427,9
2011 I	2.735,8	2.314,8	614,6	1.289,6	237,9	17,4	155,3	421,0
II	2.746,1	2.324,6	618,7	1.292,6	237,3	16,9	159,1	421,5
III	2.770,2	2.342,5	628,4	1.306,2	228,8	17,0	162,1	427,6
IV	2.729,5	2.298,2	625,2	1.263,5	226,4	16,7	166,4	431,3
2012 I	2.845,6	2.389,0	653,3	1.307,9	229,7	17,1	180,8	456,6
II	2.872,8	2.397,9	657,8	1.301,1	234,2	17,0	187,7	474,9
III	2.981,5	2.482,1	685,9	1.333,4	243,2	17,5	202,1	499,3
IV ^(p)	3.039,9	2.528,6	684,5	1.366,4	246,1	18,1	213,5	511,3

3. Obveznosti in neto vrednost

	Obveznosti								Neto vrednost	
	Skupaj	Prejeta posojila	Vrednostni papirji razen delnic	Delnice in drug lastniški kapital	Zavarovalne tehnične rezervacije				Druge terjatve/obveznosti in izvedeni finančni instrumenti	
	Skupaj				Skupaj	Neto lastniški kapital gospodinjstev v rezervacijah življenjskega zavarovanja	Neto lastniški kapital gospodinjstev v rezervacijah pokojninskih skladov	Prenosne premije in škodne rezervacije		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2010 I	6.625,4	248,3	39,5	457,8	5.691,7	3.126,8	1.754,3	810,6	188,1	240,9
II	6.708,3	251,1	39,5	431,8	5.793,6	3.156,9	1.823,8	813,0	192,2	178,2
III	6.871,2	276,3	39,7	440,3	5.935,9	3.220,7	1.905,8	809,4	179,0	192,2
IV	6.863,8	250,3	42,5	448,9	5.954,6	3.257,8	1.886,6	810,2	167,5	176,6
2011 I	6.910,1	262,5	40,5	465,1	5.967,9	3.283,7	1.858,2	826,1	174,1	214,7
II	6.931,0	261,7	43,1	454,1	5.997,3	3.304,6	1.870,8	821,9	174,8	207,7
III	7.039,4	269,0	42,2	409,2	6.130,8	3.286,5	2.023,2	821,1	188,2	98,7
IV	7.058,7	262,9	42,2	407,1	6.160,1	3.297,3	2.046,9	815,8	186,5	85,4
2012 I	7.223,1	271,8	44,5	438,6	6.278,6	3.340,3	2.103,7	834,6	189,7	178,5
II	7.294,7	279,3	43,5	421,8	6.346,3	3.345,3	2.165,3	835,7	203,7	169,3
III	7.368,1	290,9	44,9	450,9	6.387,8	3.394,2	2.154,6	838,9	193,7	308,5
IV ^(p)	7.477,3	268,2	48,1	481,0	6.461,4	3.430,8	2.188,1	842,6	218,6	300,8

Vir: ECB.

RAČUNI EUROOBMOČJA

3.1 Integrirani ekonomski in finančni računi po institucionalnih sektorjih (v milijardah EUR)

Poraba	Euroobmočje	Gospodinjstva	Nefinančne družbe	Finančne družbe	Širše opredeljena država	Tujina
2012 IV						
Zunanji račun						
Izvoz blaga in storitev						641
Trgovinski saldo ¹⁾						-56
Račun ustvarjanja dohodka						
Bruto dodana vrednost (osnovne cene)						
Davki minus subvencije na proizvode						
Bruto domači proizvod (tržne cene)						
Sredstva za zaposlene	1.254	128	793	65	268	.
Drugi davki minus subvencije na proizvode	34	13	10	5	6	.
Potrošnja stalnega kapitala	376	101	213	11	51	.
Neto poslovni presežek in raznovrstni dohodek ¹⁾	506	260	224	22	-2	.
Račun alokacije primarnega dohodka						
Neto poslovni presežek in raznovrstni dohodek						7
Sredstva za zaposlene						
Davki minus subvencije na proizvode						
Dohodek od lastnine	662	34	255	295	78	111
Obresti	359	31	61	190	78	51
Drugi dohodki od lastnine	302	3	194	106	0	60
Neto nacionalni dohodek ¹⁾	2.075	1.697	89	39	250	
Račun sekundarne razdelitve dohodka						
Neto nacionalni dohodek						
Tekoči davki na dohodek, premoženje itd.	345	265	69	12	0	1
Socialni prispevki	483	483				1
Socialni prejemki razen socialnih transferjev v naravi	495	1	18	36	440	1
Drugi tekoči transferji	201	72	26	50	53	11
Neto premije neživljenjskega zavarovanja	46	34	11	1	1	2
Odškodnine iz neživljenjskega zavarovanja	47			47		1
Drugo	108	38	16	2	53	8
Neto razpoložljivi dohodek ¹⁾	2.049	1.462	10	41	537	
Račun porabe dohodka						
Neto razpoložljivi dohodek						
Izdatki za končno potrošnjo	1.940	1.383			557	
Izdatki za individualno potrošnjo	1.723	1.383			340	
Izdatki za kolektivno potrošnjo	217				217	
Popravek za spremembo neto lastniškega kapitala gospodinjstev v rezervacijah pokojninskih skladov	15	0	1	14	0	0
Neto varčevanje/saldo tekočih transakcij s tujino ¹⁾	109	94	9	27	-21	-56
Račun kapitala						
Neto varčevanje/saldo tekočih transakcij s tujino						
Bruto investicije	430	141	221	13	55	
Bruto investicije v osnovna sredstva	453	141	245	13	55	
Spremembe zalog in pridobitve manj odtujitve vrednostnih predmetov	-24	0	-24	0	0	
Potrošnja stalnega kapitala						
Pridobitve manj odtujitve neproizvedenih nefinančnih sredstev	0	-1	1	0	0	0
Kapitalski transferji	84	10	3	3	68	11
Davki na kapital	7	6	1	0		0
Drugi kapitalski transferji	77	4	2	3	68	11
Neto posojanje (+)/neto izposojanje (-) (iz računa kapitala) ¹⁾	63	57	22	58	-75	-63
Statistična napaka	0	-7	7	0	0	0

Vira: ECB in Eurostat.

1) Za podrobnosti izračuna izravnalnih postavk glej tehnične opombe.

3.1 Integrirani ekonomski in finančni računi po institucionalnih sektorjih (nadaljevanje)
(v milijardah EUR)

Viri	Euroobmočje	Gospodinjstva	Nefinančne družbe	Finančne družbe	Širše opredeljena država	Tujina
2012 IV						
Zunanji račun						
Izvoz blaga in storitev						585
Trgovinski saldo						
Račun ustvarjanja dohodka						
Bruto dodana vrednost (osnovne cene)	2.170	502	1.241	103	323	
Davki minus subvencije na proizvode	256					
Bruto domači proizvod (tržne cene) ²⁾	2.425					
Sredstva za zaposlene						
Drugi davki minus subvencije na proizvodnjo						
Potrošnja stalnega kapitala						
<i>Neto poslovni presežek in raznovrstni dohodek</i>						
Račun alokacije primarnega dohodka						
Neto poslovni presežek in raznovrstni dohodek	506	260	224	22	-2	
Sredstva za zaposlene	1.257	1.257				3
Davki minus subvencije na proizvode	304				304	-14
Dohodek od lastnine	670	214	119	312	25	102
Obresti	354	54	41	248	11	57
Drugi dohodki od lastnine	317	160	78	64	14	46
<i>Neto nacionalni dohodek</i>						
Račun sekundarne razdelitve dohodka						
Neto nacionalni dohodek	2.075	1.697	89	39	250	
Tekoči davki na dohodek, premoženje itd.	345				345	1
Socialni prispevki	483	1	19	51	411	1
Socialni prejemki razen socialnih transferjev v naravi	493	493				3
Drugi tekoči transferji	177	91	15	48	23	35
Neto premije neživljenjskega zavarovanja	47			47		1
Odškodnine iz neživljenjskega zavarovanja	45	35	9	1	0	3
Drugo	85	56	6	0	23	31
<i>Neto razpoložljivi dohodek</i>						
Račun porabe dohodka						
Neto razpoložljivi dohodek	2.049	1.462	10	41	537	
Izdatki za končno potrošnjo						
Izdatki za individualno potrošnjo						
Izdatki za kolektivno potrošnjo						
Popravek za spremembo neto lastniškega kapitala gospodinjstev v rezervacijah pokojninskih skladov	15	15				0
<i>Neto varčevanje/saldo tekočih transakcij s tujino</i>						
Račun kapitala						
Neto varčevanje/saldo tekočih transakcij s tujino	109	94	9	27	-21	-56
Bruto investicije						
Bruto investicije v osnovna sredstva						
Spremembe zalog in pridobitve manj odtujitve vrednostnih predmetov						
Potrošnja stalnega kapitala	376	101	213	11	51	
Pridobitve manj odtujitve neproizvedenih nefinančnih sredstev						
Kapitalski transferji	90	13	25	35	17	5
Davki na kapital	7				7	0
Drugi kapitalski transferji	83	13	25	35	10	5
<i>Neto posojanje (+)/neto izposojanje (-) (iz računa kapitala)</i>						
Statistična napaka						

Vira: ECB in Eurostat.

2) Bruto domači proizvod je bruto dodana vrednost vseh domačih sektorjev plus neto davki (to so davki minus subvencije) na proizvode.

3.1 Integrirani ekonomski in finančni računi po institucionalnih sektorjih (nadaljevanje)

(v milijardah EUR)

Sredstva	Euroobmočje	Gospodinjstva	Nefinančne družbe	DFI	Drugi finančni posredniki	Zavarovalnice in pokojninski skladi	Širše opredeljena država	Tujina
2012 IV								
Začetna bilanca stanja, finančna sredstva								
Skupaj finančna sredstva		19.363	17.055	35.464	16.041	7.271	4.121	17.879
Denarno zlato in SDR				530				
Gotovina in vloge		6.926	2.073	11.783	2.236	801	816	3.576
Kratkoročni dolžniški vrednostni papirji		58	86	573	421	73	34	618
Dolgoročni dolžniški vrednostni papirji		1.310	307	6.378	2.733	2.909	421	4.128
Posojila		77	3.092	13.424	3.806	487	686	2.195
od katerih dolgoročna		57	1.915	10.411	2.639	361	601	.
Delnice in drug lastniški kapital		4.268	7.761	1.780	6.529	2.624	1.435	6.528
Delnice, ki kotirajo na borzi		735	1.042	351	2.063	390	201	.
Delnice, ki ne kotirajo na borzi, in drug lastniški kapital		2.150	6.346	1.140	3.393	432	1.056	.
Delnice vzajemnih skladov		1.383	374	289	1.073	1.801	178	.
Zavarovalne tehnične rezervacije		6.147	177	3	0	240	4	266
Druge terjatve in izvedeni finančni instrumenti		578	3.558	993	316	138	725	567
<i>Neto finančna vrednost</i>								
Finančni račun, transakcije s finančnimi sredstvi								
Skupaj transakcije s finančnimi sredstvi		81	115	-699	235	56	117	-66
Denarno zlato in SDR				0				0
Gotovina in vloge		110	87	-460	-74	-1	-69	-211
Kratkoročni dolžniški vrednostni papirji		-12	-5	-20	-23	-6	3	-2
Dolgoročni dolžniški vrednostni papirji		-52	-4	-5	119	29	4	65
Posojila		0	-42	-148	162	4	125	-23
od katerih dolgoročna		0	-10	-72	116	3	110	.
Delnice in drug lastniški kapital		30	24	49	78	29	45	84
Delnice, ki kotirajo na borzi		-1	-5	20	28	10	4	.
Delnice, ki ne kotirajo na borzi, in drug lastniški kapital		22	20	15	24	2	49	.
Delnice vzajemnih skladov		8	9	14	27	17	-8	.
Zavarovalne tehnične rezervacije		33	-1	0	0	1	0	5
Druge terjatve in izvedeni finančni instrumenti		-26	56	-115	-28	0	8	16
<i>Spremembe neto finančne vrednosti</i>								
Račun drugih sprememb, finančna sredstva								
Skupaj druge spremembe finančnih sredstev		181	136	-116	94	57	20	15
Denarno zlato in SDR				-23				
Gotovina in vloge		-1	-3	-80	-1	1	0	-32
Kratkoročni dolžniški vrednostni papirji		3	-1	-1	-5	0	0	-9
Dolgoročni dolžniški vrednostni papirji		33	8	39	27	28	7	14
Posojila		0	-27	-66	7	0	0	22
od katerih dolgoročna		0	-22	-32	2	0	5	.
Delnice in drug lastniški kapital		101	179	14	74	28	13	45
Delnice, ki kotirajo na borzi		24	95	-1	57	6	4	.
Delnice, ki ne kotirajo na borzi, in drug lastniški kapital		57	81	17	2	-2	7	.
Delnice vzajemnih skladov		20	3	-2	15	24	2	.
Zavarovalne tehnične rezervacije		43	0	0	0	0	0	2
Druge terjatve in izvedeni finančni instrumenti		2	-20	0	-8	0	0	-27
<i>Spremembe neto finančne vrednosti</i>								
Končna bilanca stanja, finančna sredstva								
Skupaj finančna sredstva		19.626	17.306	34.649	16.370	7.383	4.258	17.827
Denarno zlato in SDR				508				
Gotovina in vloge		7.035	2.157	11.244	2.161	800	747	3.333
Kratkoročni dolžniški vrednostni papirji		48	80	552	394	67	37	607
Dolgoročni dolžniški vrednostni papirji		1.291	312	6.412	2.879	2.966	433	4.207
Posojila		77	3.023	13.210	3.974	491	812	2.194
od katerih dolgoročna		57	1.882	10.307	2.757	363	716	.
Delnice in drug lastniški kapital		4.399	7.965	1.843	6.681	2.681	1.493	6.657
Delnice, ki kotirajo na borzi		758	1.131	370	2.148	406	209	.
Delnice, ki ne kotirajo na borzi, in drug lastniški kapital		2.229	6.448	1.173	3.419	432	1.111	.
Delnice vzajemnih skladov		1.412	386	301	1.114	1.843	173	.
Zavarovalne tehnične rezervacije		6.222	175	3	0	240	4	273
Druge terjatve in izvedeni finančni instrumenti		554	3.594	878	280	138	733	556
<i>Neto finančna vrednost</i>								

Vir: ECB.

3.1 Integrirani ekonomski in finančni računi po institucionalnih sektorjih (nadaljevanje)
(v milijardah EUR)

Obveznosti	Euroobmočje	Gospodinjstva	Nefinančne družbe	DFI	Drugi finančni posredniki	Zavarovalnice in pokojninski skladi	Širše opredeljena država	Tujina
2012 IV								
Začetna bilanca stanja, obveznosti								
Skupaj obveznosti		6.807	26.187	34.393	15.725	7.296	10.199	16.058
Denarno zlato in SDR								
Gotovina in vloge			31	25.170	32	0	275	2.702
Kratkoročni dolžniški vrednostni papirji			91	696	72	3	704	298
Dolgoročni dolžniški vrednostni papirji			927	4.697	2.783	46	6.522	3.211
Posojila		6.188	8.462		3.530	301	2.067	3.221
od katerih dolgoročna		5.840	6.189		1.882	106	1.756	.
Delnice in drug lastniški kapital		8	12.761	2.582	9.199	438	4	5.934
Delnice, ki kotirajo na borzi			3.550	367	214	117	0	.
Delnice, ki ne kotirajo na borzi, in drug lastniški kapital		8	9.211	1.273	2.852	320	4	.
Delnice vzajemnih skladov				942	6.133			.
Zavarovalne tehnične rezervacije		36	348	67	1	6.384	1	.
Druge obveznosti in izvedeni finančni instrumenti		575	3.567	1.182	108	124	627	692
<i>Neto finančna vrednost¹⁾</i>	-1.291	12.557	-9.132	1.071	316	-25	-6.078	
Finančni račun, transakcije z obveznostmi								
Skupaj transakcije z obveznostmi		31	87	-715	195	54	192	-4
Denarno zlato in SDR								
Gotovina in vloge			1	-564	4	0	6	-65
Kratkoročni dolžniški vrednostni papirji			-8	-58	37	0	-34	-2
Dolgoročni dolžniški vrednostni papirji			29	-43	81	3	62	23
Posojila		15	-67		-27	-27	201	-18
od katerih dolgoročna		11	-61		-28	3	212	.
Delnice in drug lastniški kapital		0	56	21	171	-1	0	92
Delnice, ki kotirajo na borzi			14	6	2	0	0	.
Delnice, ki ne kotirajo na borzi, in drug lastniški kapital		0	42	37	42	-1	0	.
Delnice vzajemnih skladov				-22	127			.
Zavarovalne tehnične rezervacije		0	1	1	0	36	0	.
Druge obveznosti in izvedeni finančni instrumenti		16	75	-72	-73	43	-43	-33
<i>Spremembe neto finančne vrednosti¹⁾</i>	63	51	29	16	40	2	-75	-63
Račun drugih sprememb, obveznosti								
Skupaj druge spremembe obveznosti		-13	337	-64	88	37	135	-112
Denarno zlato in SDR								
Gotovina in vloge			0	-95	0	0	0	-21
Kratkoročni dolžniški vrednostni papirji			0	-4	-1	0	-1	-8
Dolgoročni dolžniški vrednostni papirji			1	10	13	1	137	-5
Posojila		-11	-47		7	0	4	-17
od katerih dolgoročna		-10	-35		14	0	4	.
Delnice in drug lastniški kapital		0	390	16	63	26	0	-41
Delnice, ki kotirajo na borzi			183	32	18	16	0	.
Delnice, ki ne kotirajo na borzi, in drug lastniški kapital		0	207	-6	-32	10	0	.
Delnice vzajemnih skladov				-10	77			.
Zavarovalne tehnične rezervacije		0	0	0	0	43	0	.
Druge obveznosti in izvedeni finančni instrumenti		-2	-6	9	6	-33	-6	-20
<i>Ostale spremembe neto finančne vrednosti¹⁾</i>	-149	194	-201	-52	6	19	-115	126
Končna bilanca stanja, obveznosti								
Skupaj obveznosti		6.824	26.611	33.614	16.007	7.387	10.526	15.942
Denarno zlato in SDR								
Gotovina in vloge			32	24.511	37	0	281	2.616
Kratkoročni dolžniški vrednostni papirji			83	634	108	3	670	289
Dolgoročni dolžniški vrednostni papirji			956	4.664	2.878	51	6.721	3.229
Posojila		6.192	8.347		3.510	273	2.273	3.185
od katerih dolgoročna		5.840	6.093		1.868	109	1.972	.
Delnice in drug lastniški kapital		8	13.208	2.619	9.433	463	4	5.985
Delnice, ki kotirajo na borzi			3.747	404	234	134	0	.
Delnice, ki ne kotirajo na borzi, in drug lastniški kapital		8	9.461	1.304	2.862	328	4	.
Delnice vzajemnih skladov				911	6.337			.
Zavarovalne tehnične rezervacije		36	349	68	1	6.463	1	.
Druge obveznosti in izvedeni finančni instrumenti		588	3.636	1.119	41	133	577	639
<i>Neto finančna vrednost¹⁾</i>	-1.377	12.802	-9.304	1.035	363	-4	-6.268	

Vir: ECB

3.2 Nefinančni računi euroobmočja

(v milijardah EUR; skupni tokovi v štirih četrtletjih)

Poraba	2008	2009	2010	2011 I- 2011 IV	2011 II- 2012 I	2011 III- 2012 II	2011 IV- 2012 III	2012 I- 2012 IV
Račun ustvarjanja dohodka								
Bruto dodana vrednost (osnovne cene)								
Davki minus subvencije na proizvode								
Bruto domači proizvod (tržne cene)								
Sredstva za zaposlene	4.464	4.448	4.508	4.625	4.641	4.652	4.665	4.669
Drugi davki minus subvencije na proizvodnjo	94	86	83	96	104	112	117	127
Potrošnja stalnega kapitala	1.361	1.387	1.418	1.466	1.476	1.484	1.491	1.497
<i>Neto poslovni presežek in raznovrstni dohodek¹⁾</i>	2.357	2.099	2.204	2.243	2.240	2.226	2.210	2.190
Račun alokacije primarnega dohodka								
Neto poslovni presežek in raznovrstni dohodek								
Sredstva za zaposlene								
Davki minus subvencije na proizvode								
Dohodek od lastnine	3.949	2.964	2.823	2.986	3.011	3.003	2.980	2.951
Obresti	2.386	1.596	1.384	1.543	1.561	1.549	1.523	1.482
Drugi dohodki od lastnine	1.563	1.369	1.439	1.443	1.450	1.454	1.457	1.469
<i>Neto nacionalni dohodek¹⁾</i>	7.801	7.541	7.753	7.926	7.962	7.974	8.001	8.003
Račun sekundarne razdelitve dohodka								
Neto nacionalni dohodek								
Tekoči davki na dohodek, premoženje itd.	1.145	1.028	1.055	1.111	1.123	1.140	1.155	1.177
Socialni prispevki	1.672	1.677	1.704	1.755	1.763	1.773	1.780	1.789
Socialni prejemki razen socialnih transferjev v naravi	1.652	1.768	1.813	1.842	1.852	1.863	1.875	1.886
Drugi tekoči transferji	773	773	777	785	787	790	792	787
Neto premije neživiljenjskega zavarovanja	188	180	181	184	186	186	187	186
Odškodnine iz neživiljenjskega zavarovanja	190	182	182	186	187	188	189	188
Drugo	395	411	413	414	415	416	415	412
<i>Neto razpoložljivi dohodek¹⁾</i>	7.699	7.433	7.641	7.816	7.850	7.859	7.887	7.891
Račun porabe dohodka								
Neto razpoložljivi dohodek								
Izdatki za končno potrošnjo	7.138	7.151	7.316	7.473	7.499	7.507	7.513	7.518
Izdatki za individualno potrošnjo	6.403	6.382	6.542	6.697	6.722	6.730	6.734	6.741
Izdatki za kolektivno potrošnjo	735	769	774	776	777	777	778	777
Popravek za spremembo neto lastniškega kapitala gospodinjstev v rezervacijah pokojninskih skladov	70	61	56	59	60	61	60	60
<i>Neto varčevanje¹⁾</i>	561	282	325	344	351	352	374	374
Račun kapitala								
Neto varčevanje								
Bruto investicije	2.072	1.705	1.786	1.867	1.852	1.821	1.792	1.769
Bruto investicije v osnovna sredstva	2.010	1.753	1.762	1.827	1.826	1.812	1.796	1.777
Spremembe zalog in pridobitve manj odtujitve vrednostnih predmetov	62	-48	24	40	26	9	-4	-9
Potrošnja stalnega kapitala								
Pridobitve manj odtujitve neproizvedenih nefinančnih sredstev	1	1	1	0	0	1	1	0
Kapitalski transferji	152	184	222	175	170	176	185	196
Davki na kapital	24	34	25	31	30	29	29	26
Drugi kapitalski transferji	128	150	197	144	140	147	156	171
<i>Neto posojanje (+)/neto izposojanje (-) (iz računa kapitala)¹⁾</i>	-142	-28	-34	-46	-15	25	86	115

Vira: ECB in Eurostat.

1) Za podrobnosti izračuna izravnalnih postavk glej tehnične opombe.

3.2 Nefinančni računi euroobmočja (nadaljevanje)
(v milijardah EUR; skupni tokovi v štirih četrtletjih)

Viri	2008	2009	2010	2011 I- 2011 IV	2011 II- 2012 I	2011 III- 2012 II	2011 IV- 2012 III	2012 I- 2012 IV
Račun ustvarjanja dohodka								
Bruto dodana vrednost (osnovne cene)	8.276	8.020	8.214	8.430	8.460	8.474	8.483	8.483
Davki minus subvencije na proizvode	946	894	942	974	976	972	972	976
Bruto domači proizvod (tržne cene) ²⁾	9.222	8.914	9.156	9.404	9.436	9.447	9.455	9.459
Sredstva za zaposlene								
Drugi davki minus subvencije na proizvodnjo								
Potrošnja stalnega kapitala								
<i>Neto poslovni presežek in raznovrstni dohodek</i>								
Račun alokacije primarnega dohodka								
Neto poslovni presežek in raznovrstni dohodek	2.357	2.099	2.204	2.243	2.240	2.226	2.210	2.190
Sredstva za zaposlene	4.473	4.459	4.520	4.637	4.654	4.665	4.677	4.682
Davki minus subvencije na proizvode	1.047	997	1.039	1.080	1.089	1.094	1.098	1.114
Dohodek od lastnine	3.873	2.950	2.812	2.951	2.991	2.992	2.996	2.969
Obresti	2.330	1.551	1.338	1.495	1.515	1.511	1.494	1.458
Drugi dohodki od lastnine	1.544	1.399	1.474	1.456	1.475	1.481	1.502	1.512
<i>Neto nacionalni dohodek</i>								
Račun sekundarne razdelitve dohodka								
Neto nacionalni dohodek	7.801	7.541	7.753	7.926	7.962	7.974	8.001	8.003
Tekoči davki na dohodek, premoženje itd.	1.154	1.033	1.059	1.118	1.129	1.144	1.158	1.180
Socialni prispevki	1.670	1.675	1.703	1.753	1.762	1.772	1.778	1.787
Socialni prejemki razen socialnih transferjev v naravi	1.644	1.762	1.806	1.836	1.846	1.856	1.868	1.879
Drugi tekoči transferji	672	668	668	676	677	679	682	680
Neto premije neživljenjskega zavarovanja	190	182	182	186	187	188	189	188
Odškodnine iz neživljenjskega zavarovanja	185	178	178	180	181	182	183	181
Drugo	297	308	308	310	309	309	310	310
<i>Neto razpoložljivi dohodek</i>								
Račun porabe dohodka								
Neto razpoložljivi dohodek	7.699	7.433	7.641	7.816	7.850	7.859	7.887	7.891
Izdatki za končno potrošnjo								
Izdatki za individualno potrošnjo								
Izdatki za kolektivno potrošnjo								
Popravek za spremembo neto lastniškega kapitala gospodinjstev v rezervacijah pokojninskih skladov	70	61	56	59	60	61	60	60
<i>Neto varčevanje</i>								
Račun kapitala								
Neto varčevanje	561	282	325	344	351	352	374	374
Bruto investicije								
Bruto investicije v osnovna sredstva								
Spremembe zalog in pridobitve manj odtujitve vrednostnih predmetov								
Potrošnja stalnega kapitala	1.361	1.387	1.418	1.466	1.476	1.484	1.491	1.497
Pridobitve manj odtujitve neproizvedenih nefinančnih sredstev								
Kapitalski transferji	161	193	232	185	180	188	197	209
Davki na kapital	24	34	25	31	30	29	29	26
Drugi kapitalski transferji	137	159	207	154	150	159	168	184
<i>Neto posojanje (+)/neto izposojanje (-) (iz računa kapitala)</i>								

Vira: ECB in Eurostat.

2) Bruto domači proizvod je bruto dodana vrednost vseh domačih sektorjev plus neto davki (to so davki minus subvencije) na proizvode.

3.3 Gospodinjstva

(v milijardah EUR; skupni tokovi v štirih četrtletjih, stanja ob koncu obdobja)

	2008	2009	2010	2011 I- 2011 IV	2011 II- 2012 I	2011 III- 2012 II	2011 IV- 2012 III	2012 I- 2012 IV
Dohodek, varčevanje in spremembe neto vrednosti								
Sredstva za zaposlene (+)	4.473	4.459	4.520	4.637	4.654	4.665	4.677	4.682
Bruto poslovni presežek in raznovrstni dohodek (+)	1.525	1.441	1.439	1.476	1.481	1.481	1.482	1.479
Prihodki od obresti (+)	347	233	201	228	233	232	231	226
Odhodki za obresti (-)	251	146	124	145	146	143	139	132
Drugi prihodki dohodka od lastnine (+)	787	726	725	745	757	754	749	748
Drugi odhodki dohodka od lastnine (-)	10	10	10	10	10	10	10	10
Tekoči davki na dohodek in premoženje (-)	873	842	848	882	894	909	924	940
Neto socialni prispevki (-)	1.668	1.672	1.699	1.750	1.758	1.768	1.775	1.784
Neto socialni prejemki (+)	1.639	1.757	1.801	1.831	1.841	1.851	1.863	1.873
Neto prihodki tekočih transferjev (+)	69	72	71	70	68	69	68	70
= Bruto razpoložljivi dohodek	6.038	6.017	6.077	6.201	6.225	6.221	6.222	6.212
Izdatki za končno potrošnjo (-)	5.232	5.155	5.292	5.435	5.457	5.463	5.465	5.471
Spremembe neto vrednosti v pokojninskih skladih (+)	70	60	56	58	59	60	59	59
= Bruto varčevanje	876	922	840	824	827	818	816	800
Potrošnja stalnega kapitala (-)	375	379	385	395	398	400	401	402
Neto prihodki kapitalskih transferjev (+)	0	10	13	9	8	7	6	6
Druge spremembe neto vrednosti (+)	-1.053	-93	812	-44	-145	-621	-420	-420
= Spremembe neto vrednosti	-553	460	1.281	393	291	-195	2	-16
Naložbe, financiranje in spremembe neto vrednosti								
Neto pridobitve nefinančnih sredstev (+)	648	554	558	577	577	572	566	561
Potrošnja stalnega kapitala (-)	375	379	385	395	398	400	401	402
Glavne postavke finančnih naložb (+)								
Kratkoročno finančno premoženje	449	6	38	124	148	159	171	192
Gotovina in vloge	437	121	118	118	155	165	176	226
Delnice skladov denarnega trga	-3	-40	-59	-21	-22	-20	-27	-30
Dolžniški vrednostni papirji ¹⁾	15	-74	-20	28	15	14	22	-3
Dolgoročno finančno premoženje	64	450	406	223	238	204	152	99
Vloge	-25	71	57	55	52	43	26	10
Dolžniški vrednostni papirji	31	6	-11	55	41	-11	-26	-122
Delnice in drug lastniški kapital	-75	143	110	-1	45	74	51	90
Delnice, ki kotirajo in ne kotirajo na borzi, in drug lastniški kapital	69	117	101	45	78	100	69	65
Delnice vzajemnih skladov	-144	26	9	-46	-33	-26	-18	25
Življenjsko zavarovanje in rezervacije pokojninskih skladov	133	230	249	115	100	98	101	122
Glavne postavke financiranja (-)								
Posojila	257	107	120	84	68	39	19	15
od katerih posojila pri DFI euroobmočja	83	65	147	81	34	13	1	26
Druge spremembe v premoženju (+)				+				
Nefinančno premoženje	296	-393	723	271	-37	-408	-903	-915
Finančno premoženje	-1.427	300	133	-376	-191	-264	452	472
Delnice in drug lastniški kapital	-1.166	99	36	-346	-302	-350	247	241
Življenjsko zavarovanje in rezervacije pokojninskih skladov	-235	186	123	23	108	107	184	171
Preostali neto tokovi (+)	49	29	-72	53	23	-20	-17	-9
= Spremembe neto vrednosti	-553	460	1.281	393	291	-195	2	-16
Bilanca stanja								
Nefinančno premoženje (+)	25.346	25.128	26.025	26.478	26.243	26.140	25.933	25.721
Finančno premoženje (+)								
Kratkoročno finančno premoženje	5.777	5.772	5.814	5.952	5.969	6.022	6.032	6.117
Gotovina in vloge	5.321	5.474	5.596	5.726	5.755	5.822	5.839	5.949
Delnice skladov denarnega trga	320	246	189	172	156	145	135	120
Dolžniški vrednostni papirji ¹⁾	136	52	29	53	57	54	58	48
Dolgoročno finančno premoženje	10.794	11.596	12.112	11.964	12.268	12.160	12.372	12.575
Vloge	908	960	1.018	1.073	1.082	1.092	1.087	1.086
Dolžniški vrednostni papirji	1.328	1.387	1.327	1.339	1.389	1.332	1.310	1.291
Delnice in drug lastniški kapital	3.857	4.132	4.277	3.925	4.072	3.982	4.133	4.279
Delnice, ki kotirajo in ne kotirajo na borzi, in drug lastniški kapital	2.892	2.988	3.049	2.802	2.873	2.790	2.885	2.987
Delnice vzajemnih skladov	965	1.144	1.228	1.123	1.199	1.192	1.248	1.291
Življenjsko zavarovanje in rezervacije pokojninskih skladov	4.701	5.117	5.490	5.627	5.725	5.753	5.843	5.920
Preostalo neto finančno premoženje (+)	295	302	309	345	314	316	341	302
Obveznosti (-)								
Posojila	5.806	5.932	6.112	6.199	6.183	6.197	6.188	6.192
od katerih posojila pri DFI euroobmočja	4.914	4.968	5.213	5.281	5.269	5.294	5.283	5.291
= Neto vrednost	36.406	36.866	38.147	38.540	38.610	38.440	38.490	38.524

Vira: ECB in Eurostat.

1) Vrednostni papirji, ki so jih izdale DFI, z zapadlostjo manj kot dve leti in vrednostni papirji, ki so jih izdali drugi sektorji, z zapadlostjo manj kot eno leto.

3.4 Nefinančne družbe

(v milijardah EUR; skupni tokovi v štirih četrtletjih, stanja ob koncu obdobja)

	2008	2009	2010	2011 I- 2011 IV	2011 II- 2012 I	2011 III- 2012 II	2011 IV- 2012 III	2012 I- 2012 IV
Dohodek in varčevanje								
Bruto dodana vrednost (osnovne cene) (+)	4.758	4.519	4.672	4.829	4.848	4.857	4.862	4.865
Sredstva za zaposlene (-)	2.841	2.787	2.827	2.927	2.941	2.952	2.963	2.970
Drugi davki minus subvencije na proizvodnjo (-)	46	41	35	42	44	48	49	53
= Bruto poslovni presežek (+)	1.870	1.691	1.810	1.859	1.862	1.856	1.850	1.842
Potrošnja stalnega kapitala (-)	765	782	800	830	836	840	845	848
= Neto poslovni presežek (+)	1.106	910	1.011	1.029	1.026	1.016	1.005	994
Prihodki dohodka od lastnine (+)	629	528	565	552	557	565	579	578
Prihodki od obresti	239	168	160	169	171	171	168	164
Drugi prihodki dohodka od lastnine	390	360	405	383	386	394	410	414
Odhodki za obresti in najemnine (-)	427	299	259	291	294	289	283	274
= Neto podjetniški dohodek (+)	1.308	1.139	1.316	1.290	1.289	1.291	1.301	1.298
Razdeljeni dohodek (-)	1.009	927	951	975	976	989	990	995
Odhodki za davke na dohodek in premoženje (-)	235	151	168	188	187	189	189	196
Prihodki od socialnih prispevkov (+)	68	71	69	74	74	74	74	74
Odhodki za socialne prejemke (-)	66	68	69	70	70	70	71	71
Odhodki neto drugih tekočih transferjev (-)	48	47	45	47	47	47	47	47
= Neto varčevanje	17	16	152	84	82	71	78	64
Naložbe, financiranje in varčevanje								
Neto pridobitve nefinančnih sredstev (+)	367	71	157	199	183	161	137	114
Bruto investicije v osnovna sredstva (+)	1.073	902	933	991	992	989	982	972
Potrošnja stalnega kapitala (-)	765	782	800	830	836	840	845	848
Neto pridobitve drugih nefinančnih sredstev (+)	58	-50	24	38	27	12	0	-10
Glavne postavke finančnih naložb (+)								
Kratkoročno finančno premoženje	61	96	43	-26	-4	-1	19	56
Gotovina in vloge	14	88	68	6	16	16	38	77
Delnice skladov denarnega trga	33	39	-23	-43	-35	-30	-24	-14
Dolžniški vrednostni papirji ¹⁾	15	-31	-2	11	15	13	5	-7
Dolgoročno finančno premoženje	598	132	439	452	448	371	306	202
Vloge	34	0	20	87	45	21	-27	-3
Dolžniški vrednostni papirji	-24	25	5	-1	-5	11	12	9
Delnice in drug lastniški kapital	323	96	251	232	251	164	128	99
Drugo, predvsem medpodjetniška posojila	265	11	163	134	157	175	193	98
Preostalo neto finančno premoženje (+)	-18	57	-22	-44	-25	-5	71	67
Glavne postavke financiranja (-)								
Dolg	633	14	152	218	216	168	196	102
<i>od katerega posojila pri DFI euroobmočja</i>	391	-107	-17	74	-1	-42	-89	-143
<i>od katerega dolžniški vrednostni papirji</i>	46	90	61	50	74	92	106	115
Delnice in drug lastniški kapital	281	240	245	210	238	220	187	198
Delnice, ki kotirajo na borzi	-7	59	31	27	19	15	16	26
Delnice, ki ne kotirajo na borzi, in drug lastniški kapital	288	181	214	184	218	205	172	172
Neto terjatve iz kapitalskih transferjev (-)	74	82	66	69	67	67	69	68
= Neto varčevanje	17	16	152	84	82	71	78	64
Finančna bilanca stanja								
Finančna sredstva								
Kratkoročno finančno premoženje	1.849	1.934	1.968	1.944	1.920	1.923	1.929	1.992
Gotovina in vloge	1.538	1.632	1.696	1.706	1.682	1.698	1.717	1.782
Delnice skladov denarnega trga	192	214	192	147	141	135	126	130
Dolžniški vrednostni papirji ¹⁾	118	88	81	91	97	90	86	80
Dolgoročno finančno premoženje	9.492	10.245	10.752	10.698	11.198	11.087	11.390	11.545
Vloge	246	236	245	336	360	358	355	375
Dolžniški vrednostni papirji	218	240	254	268	299	300	307	312
Delnice in drug lastniški kapital	6.388	7.141	7.444	7.134	7.558	7.367	7.635	7.835
Drugo, predvsem medpodjetniška posojila	2.640	2.628	2.809	2.961	2.980	3.062	3.092	3.023
Preostalo neto finančno premoženje	278	298	96	104	190	125	199	166
Obveznosti								
Dolg	9.247	9.206	9.478	9.638	9.679	9.755	9.828	9.735
<i>od katerega posojila pri DFI euroobmočja</i>	4.856	4.701	4.675	4.719	4.686	4.691	4.631	4.499
<i>od katerega dolžniški vrednostni papirji</i>	695	815	877	886	936	965	1.018	1.040
Delnice in drug lastniški kapital	11.186	12.421	12.948	12.190	12.767	12.354	12.761	13.208
Delnice, ki kotirajo na borzi	2.953	3.502	3.799	3.281	3.569	3.331	3.550	3.747
Delnice, ki ne kotirajo na borzi, in drug lastniški kapital	8.233	8.919	9.150	8.909	9.199	9.022	9.211	9.461

Vira: ECB in Eurostat.

1) Vrednostni papirji z dospelostjo do 2 let, ki so jih izdale DFI, in vrednostni papirji z dospelostjo do enega leta, ki so jih izdali drugi sektorji.

3.5 Zavarovalnice in pokojninski skladi

(v milijardah EUR; skupni tokovi v štirih četrtletjih, stanja)

	2008	2009	2010	2011 I- 2011 IV	2011 II- 2012 I	2011 III- 2012 II	2011 IV- 2012 III	2012 I- 2012 IV
Finančni račun, finančne transakcije								
Glavne postavke finančnih naložb (+)								
Kratkoročno finančno premoženje	69	-47	-16	49	88	76	59	49
Gotovina in vloge	57	-33	-9	14	29	15	3	16
Delnice skladov denarnega trga	12	0	-17	11	47	48	45	39
Dolžniški vrednostni papirji ¹⁾	1	-14	11	24	12	13	10	-6
Dolgoročno finančno premoženje	130	292	292	146	87	88	101	179
Vloge	5	15	-5	7	-4	-5	-15	-17
Dolžniški vrednostni papirji	78	102	181	54	27	42	74	125
Posojila	20	8	32	9	6	0	13	13
Delnice, ki kotirajo na borzi	-12	-51	-2	-12	-16	-13	-15	-4
Delnice, ki ne kotirajo na borzi, in drug lastniški kapital	14	-14	11	15	10	15	8	7
Delnice vzajemnih skladov	25	233	75	72	63	49	36	55
Preostalo neto finančno premoženje (+)	14	12	10	-51	-57	-18	-14	-45
Glavne postavke financiranja (-)								
Dolžniški vrednostni papirji	5	5	1	3	5	1	3	6
Posojila	30	-4	7	6	-3	1	4	-12
Delnice in drug lastniški kapital	8	5	7	2	1	3	2	0
Zavarovalne tehnične rezervacije	127	246	281	115	103	109	124	150
Neto lastniški kapital gospodinjstev v rezervacijah življenjskega zavarovanja in pokojninskih skladov	124	240	262	110	100	98	109	126
Predplačila zavarovalnih premij in rezervacij za odprte terjatve	2	6	19	5	3	11	15	24
= Spremembe neto finančne vrednosti zaradi transakcij	43	4	-9	19	11	32	13	38
Račun drugih sprememb								
Druge spremembe finančnih sredstev (+)								
Delnice in drug lastniški kapital	-546	200	113	-108	-6	-26	192	184
Drugo neto finančno premoženje	46	44	1	18	138	109	146	221
Druge spremembe obveznosti (-)								
Delnice in drug lastniški kapital	-171	12	-1	-49	-31	-36	42	68
Zavarovalne tehnične rezervacije	-253	165	141	25	115	115	191	177
Neto lastniški kapital gospodinjstev v rezervacijah življenjskega zavarovanja in pokojninskih skladov	-246	193	130	23	111	115	193	182
Predplačila zavarovalnih premij in rezervacij za odprte terjatve	-8	-28	11	2	4	0	-3	-5
= Druge spremembe neto finančne vrednosti	-76	66	-26	-66	49	4	106	160
Finančna bilanca stanja								
Finančna sredstva (+)								
Kratkoročno finančno premoženje	376	324	313	350	382	372	387	388
Gotovina in vloge	224	195	190	193	208	195	200	210
Delnice skladov denarnega trga	98	90	74	84	107	110	113	111
Dolžniški vrednostni papirji ¹⁾	54	39	49	74	66	68	73	67
Dolgoročno finančno premoženje	5 097	5 665	6 058	6 060	6 301	6 303	6 507	6 617
Vloge	599	611	605	608	609	606	601	591
Dolžniški vrednostni papirji	2 290	2 468	2 638	2 659	2 787	2 803	2 909	2 966
Posojila	431	434	467	477	476	476	487	491
Delnice, ki kotirajo na borzi	384	397	421	376	386	373	390	406
Delnice, ki ne kotirajo na borzi, in drug lastniški kapital	419	413	417	427	432	433	432	432
Delnice vzajemnih skladov	974	1 341	1 510	1 514	1 610	1 612	1 688	1 731
Preostalo neto finančno premoženje (+)	237	214	238	251	241	253	253	245
Obveznosti (-)								
Dolžniški vrednostni papirji	36	42	43	46	48	48	49	54
Posojila	281	270	282	285	285	290	301	273
Delnice in drug lastniški kapital	419	437	443	396	427	408	438	463
Zavarovalne tehnične rezervacije	5 164	5 575	5 997	6 136	6 254	6 287	6 384	6 463
Neto lastniški kapital gospodinjstev v rezervacijah življenjskega zavarovanja in pokojninskih skladov	4 364	4 796	5 188	5 321	5 423	5 456	5 551	5 630
Predplačila zavarovalnih premij in rezervacij za odprte terjatve	800	778	809	815	830	831	834	834
= Neto finančno premoženje	-190	-120	-155	-202	-90	-105	-25	-4

Vir: ECB.

1) Vrednostni papirji z dospelostjo do 2 let, ki so jih izdale DFI, in vrednostni papirji z dospelostjo do enega leta, ki so jih izdali drugi sektorji.

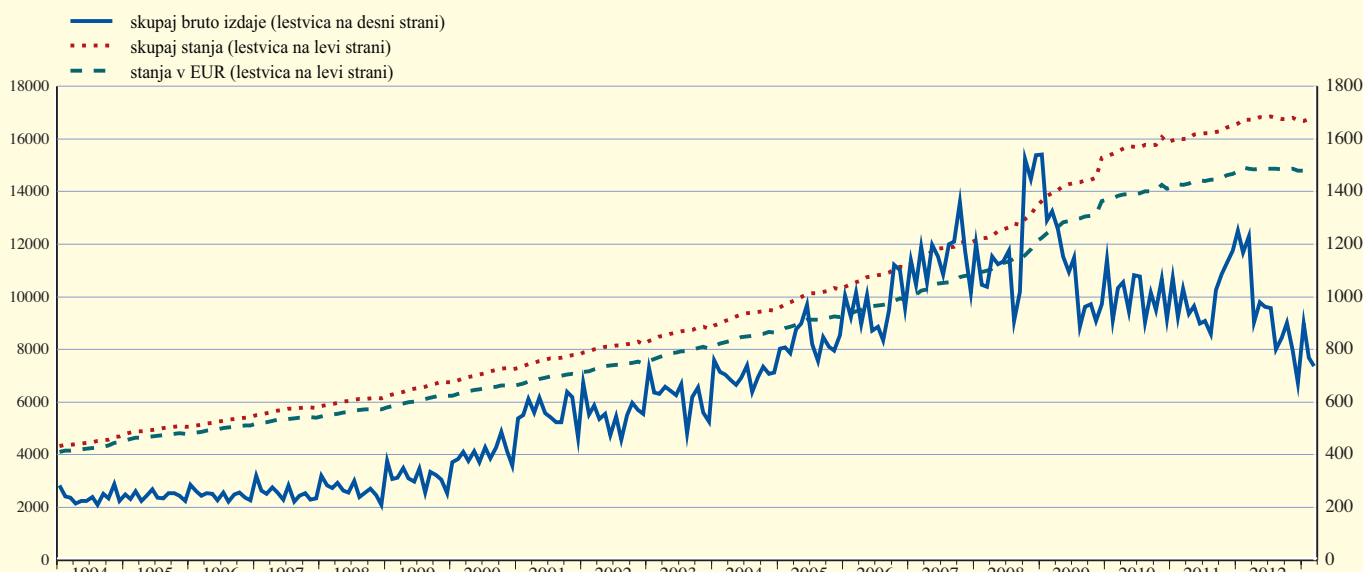
4 FINANČNI TRGI

4.1 Izdaje vrednostnih papirjev razen delnic s členitvijo po prvotni dospelosti, rezidenčnem statusu izdajatelja in valuti (v milijardah EUR, stopnje rasti v obdobju; desezonirano; transakcije v mesecu in stanja na koncu obdobja; nominalne vrednosti)

	Skupaj v EUR ¹⁾			Rezidentov euroobmočja									
				V eurih			V vseh valutah						
	Stanja	Bruto izdaje	Neto izdaje	Stanja	Bruto izdaje	Neto izdaje	Stanja	Bruto izdaje	Neto izdaje	Letna stopnja rasti	Desezonirano ²⁾		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	6-mesečne stopnje rasti	12
	Skupaj												
2012 mar.	17.174,7	1.237,3	142,7	14.855,9	1.094,3	42,3	16.720,5	1.229,3	78,8	4,7	81,2	5,9	
apr.	17.128,6	839,1	-35,4	14.836,8	801,2	-8,5	16.720,9	904,6	-2,0	4,4	-8,5	5,1	
maj	17.169,9	919,0	42,7	14.878,2	866,6	42,6	16.824,0	980,1	59,6	4,0	-2,0	4,6	
jun.	17.175,9	932,7	6,4	14.876,3	871,4	-1,3	16.792,8	961,5	-18,4	3,7	13,5	3,0	
jul.	17.171,0	890,6	-4,6	14.867,6	833,4	-8,3	16.844,5	957,7	29,0	4,0	56,4	2,9	
avg.	17.153,0	752,3	-20,5	14.857,1	708,3	-13,0	16.791,4	800,4	-36,2	3,6	-5,8	1,6	
sep.	17.136,9	810,0	-6,9	14.836,2	758,1	-11,8	16.741,8	843,6	-25,4	3,4	30,8	1,0	
okt.	17.133,7	817,4	-1,7	14.843,0	778,3	8,4	16.761,2	901,0	28,1	3,1	17,4	1,3	
nov.	17.165,0	721,2	29,0	14.874,0	681,6	28,8	16.808,5	796,5	48,5	2,8	-24,4	1,1	
dec.	17.092,2	630,5	-106,9	14.798,2	590,7	-110,0	16.702,0	672,3	-126,6	1,7	-36,4	0,5	
2013 jan.	17.082,2	815,8	-9,5	14.793,6	767,6	-4,1	16.677,0	897,5	4,7	1,2	-14,0	-0,4	
feb.	17.108,7	680,6	11,9	14.829,6	640,3	21,1	16.743,7	768,0	34,1	0,4	-30,0	-0,7	
mar.	17.060,9	657,5	-46,0	14.828,0	608,5	0,4	16.757,1	737,6	-2,1	0,0	-3,1	-1,1	
	Dolgoročni												
2012 mar.	15.660,2	388,6	130,2	13.451,8	281,0	51,7	15.074,0	331,7	75,2	4,6	75,6	5,9	
apr.	15.626,9	188,7	-22,6	13.430,0	175,0	-11,2	15.074,8	206,5	1,5	4,1	-8,3	4,9	
maj	15.677,4	233,0	50,4	13.479,7	208,6	49,4	15.182,7	244,3	68,2	4,1	15,3	4,8	
jun.	15.711,8	278,6	35,3	13.517,5	246,2	38,9	15.191,6	261,9	20,5	3,8	13,8	3,5	
jul.	15.691,6	264,9	-20,2	13.489,1	233,1	-28,3	15.211,9	271,7	-0,1	3,9	38,1	3,0	
avg.	15.683,1	147,0	-10,5	13.482,2	126,8	-8,8	15.175,4	142,0	-21,4	3,8	20,3	2,1	
sep.	15.699,5	256,7	24,4	13.498,4	225,3	24,1	15.176,4	251,2	22,1	4,0	79,8	2,1	
okt.	15.726,0	237,2	26,9	13.521,4	212,5	23,3	15.207,6	249,4	38,2	3,8	35,4	2,7	
nov.	15.780,5	220,3	54,2	13.568,1	195,5	46,5	15.264,8	223,7	60,3	3,6	-7,8	2,4	
dec.	15.747,6	197,2	-54,8	13.533,2	173,2	-56,8	15.205,9	192,9	-68,1	2,7	-20,7	1,9	
2013 jan.	15.743,0	256,5	-4,3	13.529,7	226,3	-3,2	15.172,1	259,1	-7,2	2,2	7,5	1,5	
feb.	15.780,5	221,8	26,0	13.573,1	196,4	31,5	15.234,9	220,5	35,2	1,5	-24,3	0,9	
mar.	15.721,5	223,6	-56,9	13.569,1	193,5	-1,7	15.242,4	225,2	-5,2	1,0	-7,0	-0,2	

G15 Skupaj stanja in bruto izdaje vrednostnih papirjev razen delnic, ki so jih izdali rezidenti euroobmočja (v milijardah EUR)

Vira: ECB in BIS (za izdaje nerezidentov euroobmočja).

1) Skupaj vrednostni papirji, denominirani v EUR, razen delnic, ki so jih izdali rezidenti euroobmočja in nerezidenti euroobmočja.

2) Za podrobnosti izračuna stopenj rasti glej tehnične opombe. 6-mesečne stopnje rasti so prikazane na letni ravni.

4.2 Vrednostni papirji razen delnic, ki so jih izdali rezidenti euroobmočja, s členitvijo po sektorju izdajatelja in vrsti instrumenta (v milijardah EUR; transakcije v mesecu in stanja na koncu obdobja; nominalna vrednost)

1. Stanja in bruto izdaje

	Stanja						Bruto izdaje ¹⁾					
	Skupaj	DFI (vključno z Eurosistemom)	Družbe, ki niso DFI		Širše opredeljena država		Skupaj	DFI (vključno z Eurosistemom)	Družbe, ki niso DFI		Širše opredeljena država	
			Finančne družbe, ki niso DFI	Nefinančne družbe	Enote centralne ravni države	Ostala država			Finančne družbe, ki niso DFI	Nefinančne družbe	Enote centralne ravni države	Ostala država
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Skupaj											
2011	16.512	5.526	3.270	874	6.217	625	1.001	609	99	62	191	39
2012	16.702	5.434	3.325	990	6.268	684	955	588	81	67	187	32
2012 II	16.793	5.591	3.280	939	6.285	698	949	584	80	71	183	30
III	16.742	5.560	3.213	971	6.299	699	867	538	63	63	177	26
IV	16.702	5.434	3.325	990	6.268	684	790	463	73	64	164	25
2013 I	16.757	5.293	3.331	1.019	6.425	690	801	439	57	60	212	32
2012 dec.	16.702	5.434	3.325	990	6.268	684	672	401	92	62	99	19
2013 jan.	16.677	5.398	3.303	994	6.298	683	897	516	55	65	224	38
feb.	16.744	5.361	3.324	1.006	6.373	679	768	434	49	48	214	23
mar.	16.757	5.293	3.331	1.019	6.425	690	738	367	68	68	197	36
	Kratkoročne											
2011	1.599	702	106	79	634	77	748	511	48	53	107	29
2012	1.496	601	140	81	610	64	701	489	37	52	104	21
2012 II	1.601	678	120	97	624	83	711	498	33	58	102	20
III	1.565	667	106	89	626	77	646	455	25	48	100	17
IV	1.496	601	140	81	610	64	568	392	26	46	88	16
2013 I	1.515	582	150	90	624	68	566	361	23	47	112	23
2012 dec.	1.496	601	140	81	610	64	479	332	28	44	62	12
2013 jan.	1.505	599	137	84	624	60	638	420	23	49	124	23
feb.	1.509	592	146	90	621	60	548	357	26	42	106	18
mar.	1.515	582	150	90	624	68	512	307	21	51	105	29
	Dolgoročne ²⁾											
2011	14.913	4.823	3.164	795	5.583	548	253	98	51	9	84	10
2012	15.206	4.833	3.185	909	5.658	621	254	99	45	15	83	12
2012 II	15.192	4.913	3.160	843	5.661	615	238	86	48	13	81	10
III	15.176	4.893	3.106	882	5.673	622	222	82	38	16	77	8
IV	15.206	4.833	3.185	909	5.658	621	222	71	47	18	77	9
2013 I	15.242	4.711	3.181	929	5.801	621	235	78	34	13	100	9
2012 dec.	15.206	4.833	3.185	909	5.658	621	193	69	63	18	37	6
2013 jan.	15.172	4.798	3.166	911	5.674	623	259	97	32	16	100	15
feb.	15.235	4.769	3.177	916	5.752	620	220	77	23	6	108	5
mar.	15.242	4.711	3.181	929	5.801	621	225	61	47	18	92	7
	Od tega: dolgoročna fiksna obrestna mera											
2011	10.018	2.764	1.150	700	4.994	408	150	54	12	8	70	7
2012	10.572	2.838	1.327	813	5.149	444	164	54	18	15	71	7
2012 II	10.410	2.877	1.245	749	5.101	438	148	42	21	12	68	6
III	10.499	2.860	1.278	787	5.132	442	139	37	14	15	68	4
IV	10.572	2.838	1.327	813	5.149	444	143	36	21	17	64	6
2013 I	10.688	2.790	1.360	831	5.257	450	159	41	19	12	80	7
2012 dec.	10.572	2.838	1.327	813	5.149	444	103	33	14	16	35	4
2013 jan.	10.587	2.825	1.343	814	5.157	449	193	63	21	15	81	13
feb.	10.649	2.816	1.355	819	5.209	449	130	33	12	5	76	4
mar.	10.688	2.790	1.360	831	5.257	450	154	28	25	15	83	2
	Od tega: dolgoročna spremenljiva obrestna mera											
2011	4.393	1.790	1.860	91	513	139	85	37	32	1	11	3
2012	4.202	1.740	1.758	92	437	175	77	38	24	1	8	5
2012 II	4.323	1.769	1.803	90	486	175	77	38	24	1	9	4
III	4.229	1.768	1.724	91	466	179	72	41	23	1	4	4
IV	4.202	1.740	1.758	92	437	175	69	30	25	1	10	4
2013 I	4.107	1.668	1.722	94	453	170	60	30	13	1	13	3
2012 dec.	4.202	1.740	1.758	92	437	175	84	31	48	2	1	2
2013 jan.	4.144	1.720	1.725	93	434	172	46	28	8	1	7	2
feb.	4.146	1.704	1.723	93	457	169	80	39	10	1	29	1
mar.	4.107	1.668	1.722	94	453	170	53	22	19	2	4	5

Vir: ECB.

1) Mesečni podatki o bruto izdajah se nanašajo na transakcije v mesecu. Za namene primerjave se četrtletni in letni podatki nanašajo na ustrezna mesečna povprečja.

2) Preostala razlika med vsoto dolgoročnih dolžniških vrednostnih papirjev in dolgoročnih dolžniških vrednostnih papirjev s fiksno in spremenljivo obrestno mero sestoji iz brezakupskih obveznic in učinkov prevrednotenja.

4.2 Vrednostni papirji razen delnic, ki so jih izdali rezidenti euroobmočja, s členitvijo po sektorju izdajatelja in vrsti instrumenta

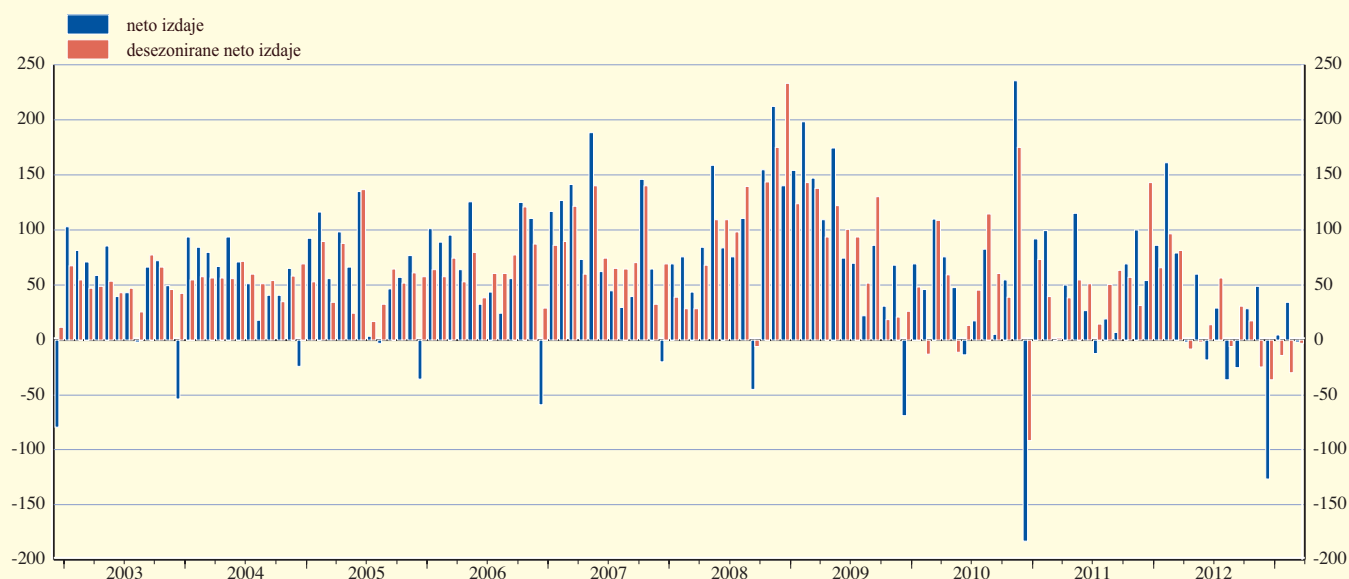
(v milijardah EUR, razen če ni navedeno drugače; transakcije v tem obdobju; nominalna vrednost)

2. Neto izdaje

	Nedesezonirano ¹⁾						Desezonirano ¹⁾					
	Skupaj	DFI (vključno z Eurosistemom)	Družbe, ki niso DFI		Širše opredeljena država		Skupaj	DFI (vključno z Eurosistemom)	Družbe, ki niso DFI		Širše opredeljena država	
			Finančne družbe, ki niso DFI	Nefinančne družbe	Enote centralne ravni države	Ostala država			Finančne družbe, ki niso DFI	Nefinančne družbe	Enote centralne ravni države	Ostala država
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Skupaj											
2011	51,5	22,6	-3,6	3,7	23,2	5,6	-	-	-	-	-	-
2012	23,5	-5,9	3,2	10,1	13,1	3,1	-	-	-	-	-	-
2012 II	13,0	-19,7	-5,9	10,1	27,8	0,7	1,0	-14,3	-8,5	7,7	13,4	2,7
III	-10,9	-4,7	-21,8	10,5	4,3	0,7	27,1	0,1	-7,8	11,8	20,7	2,3
IV	-16,7	-37,3	27,1	7,9	-9,5	-4,9	-14,5	-26,4	6,5	11,7	2,0	-8,3
2013 I	12,2	-47,1	-3,2	9,3	51,9	1,5	-15,7	-67,8	6,0	6,7	38,0	1,4
2012 dec.	-126,6	-73,5	49,2	7,2	-98,6	-11,0	-36,4	-52,3	37,8	19,8	-27,7	-13,8
2013 jan.	4,7	-20,1	-16,4	8,4	32,2	0,6	-14,0	-34,4	-0,8	4,7	8,1	8,3
feb.	34,1	-46,1	2,6	9,2	73,5	-5,1	-30,0	-85,7	10,6	5,8	47,1	-7,8
mar.	-2,1	-75,2	4,1	10,2	50,0	8,9	-3,1	-83,2	8,1	9,5	58,8	3,7
	Dolgoročne											
2011	47,4	11,9	-2,3	2,8	31,0	3,9	-	-	-	-	-	-
2012	33,2	2,6	1,3	9,9	15,1	4,2	-	-	-	-	-	-
2012 II	30,1	-7,6	-5,4	5,7	33,6	3,8	6,9	-13,2	-7,2	3,2	21,5	2,7
III	0,2	-1,9	-17,2	13,1	3,4	2,7	46,1	4,8	-5,4	14,9	26,3	5,5
IV	10,1	-15,0	19,6	10,4	-4,1	-0,7	2,3	-1,5	-0,4	11,8	-6,7	-1,0
2013 I	7,6	-40,2	-5,2	6,3	46,7	0,0	-7,9	-55,0	4,9	5,6	38,2	-1,6
2012 dec.	-68,1	-36,4	28,8	10,0	-67,9	-2,7	-20,7	-16,3	19,1	15,0	-36,3	-2,2
2013 jan.	-7,2	-20,7	-13,7	5,9	17,5	3,8	7,5	-22,9	3,5	7,2	13,2	6,6
feb.	35,2	-36,5	-2,3	3,3	75,0	-4,3	-24,3	-70,1	2,8	0,7	49,4	-7,2
mar.	-5,2	-63,3	0,3	9,8	47,6	0,4	-7,0	-72,1	8,4	8,8	52,1	-4,3

G16 Neto izdaje vrednostnih papirjev razen delnic: desezonirano in nedesezonirano

(v milijardah EUR; transakcije v mesecu; nominalna vrednost)

Vir: ECB.

1) Mesečni podatki o neto izdajah se nanašajo na transakcije v mesecu. Za namene primerjave se četrtletni in letni podatki nanašajo na ustrezna mesečna povprečja.

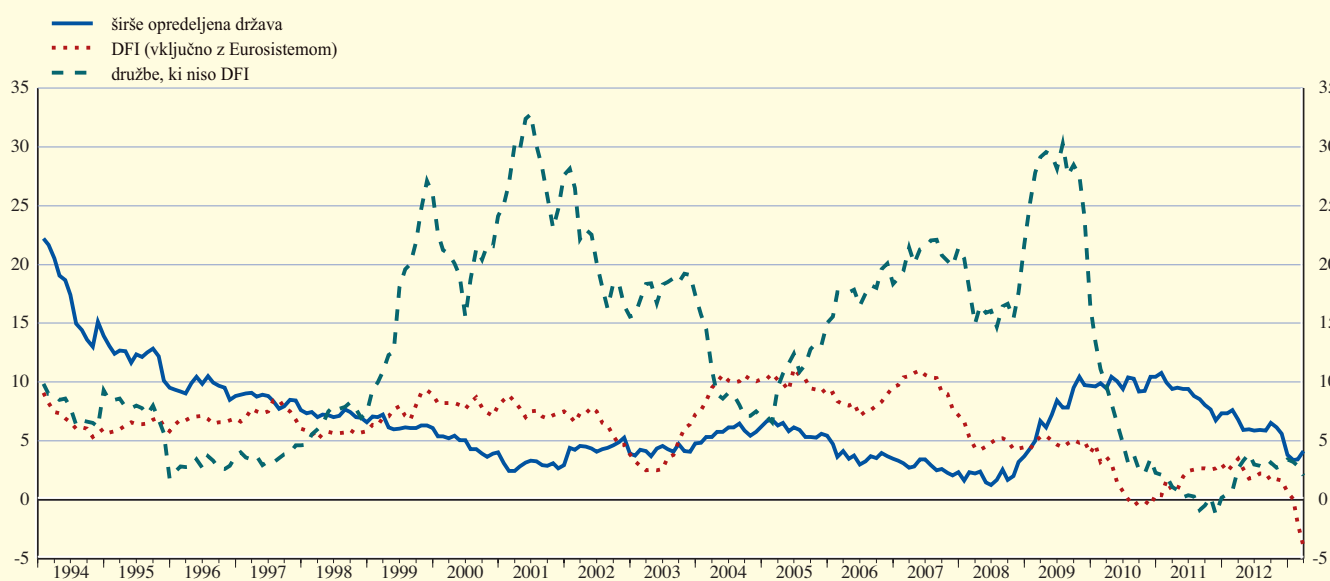
4.3 Stopnje rasti vrednostnih papirjev razen delnic, ki so jih izdali rezidenti euroobmočja¹⁾

(spremembe v odstotkih)

	Letne stopnje rasti (nedesezonirano)						6-mesečne desezonirane stopnje rasti					
	Skupaj	DFI (vključno z Eurosistemom)	Družbe, ki niso DFI		Širše opredeljena država		Skupaj	DFI (vključno z Eurosistemom)	Družbe, ki niso DFI		Širše opredeljena država	
			Finančne družbe, ki niso DFI	Nefinančne družbe	Enote centralne ravni države	Ostala država			Finančne družbe, ki niso DFI	Nefinančne družbe	Enote centralne ravni države	Ostala država
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Skupaj												
2012 mar.	4,7	4,8	1,7	8,0	4,5	17,9	5,9	6,4	3,7	11,7	4,6	17,8
apr.	4,4	4,1	2,6	9,5	3,7	15,7	5,1	4,7	4,5	11,7	3,5	18,5
maj	4,0	2,9	3,2	9,2	3,8	12,6	4,6	2,3	6,3	11,4	4,0	14,1
jun.	3,7	3,4	1,4	10,5	3,5	11,7	3,0	0,2	2,7	12,0	2,8	19,2
jul.	4,0	4,1	1,1	10,4	3,4	14,7	2,9	1,7	1,4	11,3	2,3	15,4
avg.	3,6	3,6	0,6	10,8	3,3	12,4	1,6	0,5	-1,6	12,3	2,1	9,0
sep.	3,4	2,4	0,4	12,4	3,9	10,9	1,0	-1,5	-2,9	13,2	3,3	4,4
okt.	3,1	2,0	0,0	12,5	3,8	10,8	1,3	-0,6	-4,4	13,3	4,2	3,6
nov.	2,8	1,1	0,2	12,3	3,9	8,0	1,1	0,0	-5,7	13,3	3,8	2,2
dec.	1,7	-1,3	1,2	13,9	2,5	6,1	0,5	-2,8	-0,2	15,6	2,2	-5,1
2013 jan.	1,2	-2,0	0,9	13,3	2,2	4,6	-0,4	-5,4	0,4	15,5	2,0	-4,8
feb.	0,4	-4,1	0,6	13,1	2,6	0,3	-0,7	-8,3	2,9	13,8	3,1	-7,4
mar.	0,0	-5,8	-0,3	12,5	3,6	-0,8	-1,1	-9,9	2,3	11,7	3,8	-5,8
Dolgoročni												
2012 mar.	4,6	3,5	1,5	7,5	6,3	12,7	5,9	4,3	3,4	13,5	6,9	15,2
apr.	4,1	2,6	2,4	7,2	5,4	11,7	4,9	3,0	3,6	10,9	5,5	14,4
maj	4,1	1,8	3,1	7,1	5,5	10,6	4,8	1,5	5,5	9,3	5,9	11,9
jun.	3,8	1,9	1,5	8,7	5,4	10,7	3,5	0,9	2,2	10,2	4,4	14,2
jul.	3,9	2,2	1,2	9,7	5,3	12,1	3,0	1,3	0,9	10,3	3,6	13,8
avg.	3,8	2,2	0,6	10,6	5,3	11,4	2,1	0,3	-1,4	11,6	3,6	8,6
sep.	4,0	1,6	0,6	13,4	6,0	11,8	2,1	-1,0	-2,4	13,5	5,2	8,5
okt.	3,8	1,7	0,0	13,8	5,7	10,7	2,7	0,4	-3,5	16,8	5,9	7,0
nov.	3,6	1,6	0,1	13,9	5,2	9,5	2,4	1,7	-5,2	18,7	4,6	7,2
dec.	2,7	0,7	0,5	15,0	3,3	9,2	1,9	0,4	-1,1	20,0	2,1	4,5
2013 jan.	2,2	0,0	0,3	14,6	2,8	8,6	1,5	-1,2	-0,2	19,2	2,0	3,8
feb.	1,5	-2,0	0,1	13,8	3,3	4,5	0,9	-4,3	1,7	16,1	2,9	0,5
mar.	1,0	-4,0	-0,8	12,9	4,3	2,9	-0,2	-6,8	0,9	12,2	3,3	-2,5

G17 Letna stopnja rasti dolgoročnih dolžniških vrednostnih papirjev po sektorju izdajatelja v vseh valutah skupaj

(letne spremembe v odstotkih)

Vir: ECB.

1) Za podrobnosti izračuna stopenj rasti glej tehnične opombe. 6-mesečne stopnje rasti so prikazane na letni ravni.

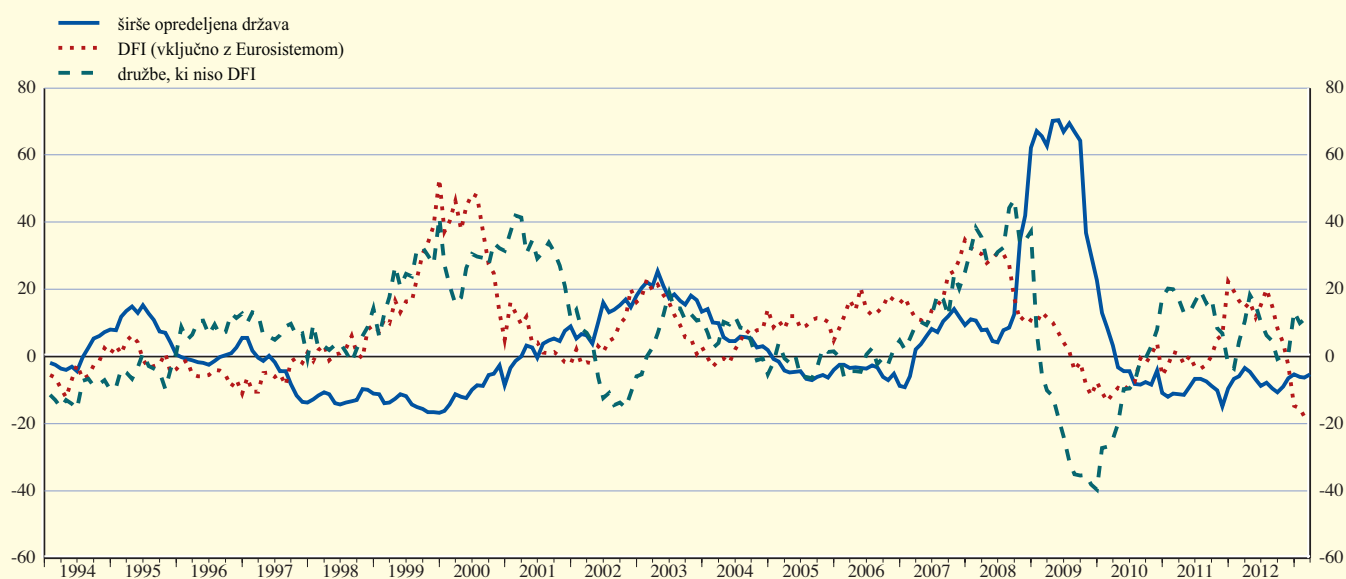
4.3 Stopnje rasti vrednostnih papirjev razen delnic, ki so jih izdali rezidenti euroobmočja¹⁾ (nadaljevanje)

(spremembe v odstotkih)

	Dolgoročna fiksna obrestna mera						Dolgoročna spremenljiva obrestna mera					
	Skupaj	DFI (vključno z Eurosistemom)	Družbe, ki niso DFI Finančne družbe, ki niso DFI	Nefinančne družbe	Širše opredeljena država Enote centralne ravni države	Ostala država	Skupaj	DFI (vključno z Eurosistemom)	Družbe, ki niso DFI Finančne družbe, ki niso DFI	Nefinančne družbe	Širše opredeljena država Enote centralne ravni države	Ostala država
	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
V vseh valutah skupaj												
2011	6,4	4,8	3,6	6,3	7,8	7,7	-0,8	-1,3	-5,8	-2,0	22,3	16,1
2012	5,4	4,4	2,2	10,3	5,8	7,3	-0,7	-0,1	-4,8	-0,8	6,6	23,3
2012 II	5,2	4,9	1,8	8,1	5,6	6,7	0,5	-0,2	-2,4	-1,5	8,1	25,9
III	5,0	4,0	1,2	11,1	5,5	6,9	0,0	-0,1	-3,5	0,3	6,6	25,5
IV	5,7	3,5	3,8	15,1	5,9	6,8	-3,2	-0,6	-7,9	-1,1	-2,4	20,2
2013 I	4,4	0,9	5,6	15,5	4,3	6,0	-6,2	-3,8	-9,4	-1,3	-7,6	7,8
2012 okt.	5,7	3,6	3,3	14,9	6,0	6,5	-2,5	-0,2	-8,0	-1,1	2,8	22,9
nov.	6,0	3,6	4,8	15,1	6,2	6,8	-4,0	-0,2	-8,8	-1,7	-6,4	17,6
dec.	5,2	3,3	5,2	16,4	4,6	6,6	-5,2	-2,6	-8,6	-1,8	-8,6	16,7
2013 jan.	4,8	2,3	5,8	16,0	4,2	7,5	-6,0	-2,8	-9,4	-1,4	-10,4	11,6
feb.	3,9	0,0	5,2	15,1	4,0	5,1	-6,5	-4,5	-9,7	-1,2	-5,7	3,9
mar.	3,6	-2,6	6,1	14,2	5,0	4,1	-7,0	-6,0	-9,5	-0,9	-5,0	0,7
V eurih												
2011	6,5	4,0	3,6	6,7	8,1	7,3	-0,4	0,2	-6,6	-2,9	22,2	15,3
2012	5,7	5,0	2,0	10,8	5,9	7,2	-0,4	2,3	-6,5	-1,5	6,3	22,9
2012 II	5,5	5,4	1,5	8,5	5,7	6,5	0,7	2,2	-4,2	-2,7	7,9	25,3
III	5,3	4,9	0,7	11,4	5,5	6,4	0,2	2,6	-5,8	0,3	6,3	25,5
IV	5,8	3,9	3,3	16,4	5,9	6,3	-3,3	1,6	-9,9	-1,3	-2,9	20,5
2013 I	4,3	0,6	4,4	17,6	4,3	5,3	-6,2	-2,5	-10,7	-1,0	-8,4	7,8
2012 okt.	5,9	4,1	3,0	15,9	6,0	6,0	-2,5	2,1	-10,3	-1,7	2,5	23,5
nov.	6,1	3,8	3,9	16,8	6,3	6,3	-4,2	1,9	-10,9	-1,7	-7,2	17,6
dec.	5,2	3,4	4,3	18,0	4,6	5,9	-5,1	-0,6	-10,1	-1,8	-9,2	16,9
2013 jan.	4,7	2,3	4,6	18,3	4,2	6,4	-6,2	-1,4	-10,9	-1,3	-11,2	11,4
feb.	3,7	-0,5	4,1	17,4	4,0	4,7	-6,7	-3,4	-11,2	-1,2	-6,4	4,2
mar.	3,5	-3,3	4,9	16,6	4,9	3,6	-6,7	-4,8	-9,8	0,4	-5,7	0,4

G18 Letna stopnja rasti dolgoročnih dolžniških vrednostnih papirjev po sektorju izdajatelja v vseh valutah skupaj

(letne spremembe v odstotkih)

Vir: ECB.

1) Medletne odstotne spremembe mesečnih podatkov se nanašajo na konec meseca, medletne odstotne spremembe četrtletnih in letnih podatkov pa se nanašajo na medletno spremembo povprečja v obdobju. Podrobnosti so v tehničnih opombah.

4.4 Delnice, ki kotirajo in so jih izdali rezidenti euroobmočja¹⁾

(v milijardah EUR, razen če ni navedeno drugače; tržna vrednost)

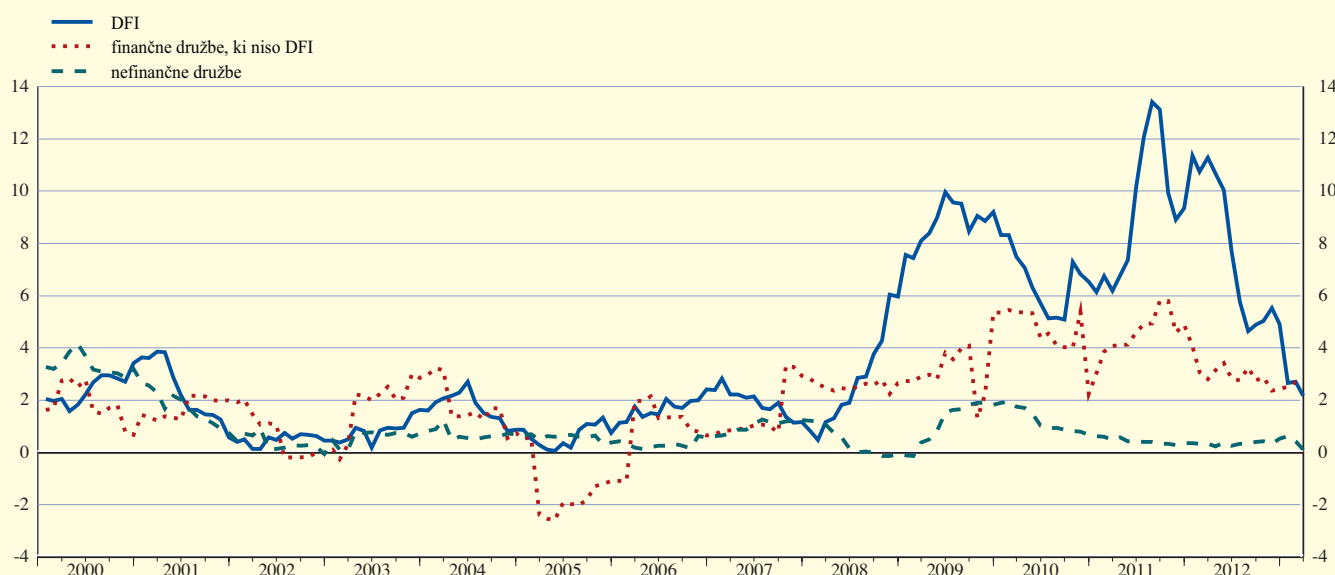
1. Stanja in letne stopnje rasti

(stanja ob koncu obdobja)

	Skupaj			DFI		Finančne družbe, ki niso DFI		Nefinančne družbe	
	Skupaj	Indeks dec. 2008 = 100	Letne stopnje rasti (%)	Skupaj	Letne stopnje rasti (%)	Skupaj	Letne stopnje rasti (%)	Skupaj	Letne stopnje rasti (%)
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
2011 mar.	4.751,4	104,8	1,4	491,3	6,2	363,3	4,1	3.896,8	0,5
apr.	4.874,7	105,0	1,5	497,3	6,8	371,5	4,1	4.005,9	0,6
maj	4.758,4	105,0	1,5	475,8	7,4	356,2	4,1	3.926,5	0,4
jun.	4.703,3	105,5	1,7	491,5	10,2	350,5	4,6	3.861,3	0,4
jul.	4.485,9	105,7	1,9	458,6	12,1	325,5	4,9	3.701,7	0,4
avg.	3.958,3	105,9	2,1	382,9	13,4	281,6	4,9	3.293,9	0,4
sep.	3.724,7	105,9	2,0	350,5	13,1	264,1	5,8	3.110,1	0,3
okt.	4.017,0	105,9	1,7	360,5	9,9	287,6	5,8	3.369,0	0,3
nov.	3.866,3	106,0	1,5	329,8	8,9	271,2	4,6	3.265,3	0,3
dec.	3.878,3	106,1	1,6	339,3	9,3	270,4	4,9	3.268,6	0,4
2012 jan.	4.091,3	106,3	1,7	375,5	11,4	297,7	4,0	3.418,2	0,4
feb.	4.257,4	106,3	1,5	394,7	10,7	310,9	3,1	3.551,9	0,3
mar.	4.241,3	106,4	1,5	373,1	11,3	310,7	2,8	3.557,5	0,3
apr.	4.068,4	106,5	1,4	327,3	10,7	291,6	3,1	3.449,5	0,2
maj	3.762,9	106,5	1,5	280,9	10,0	259,8	3,4	3.222,1	0,4
jun.	3.925,6	106,6	1,1	317,6	7,7	279,9	2,8	3.328,0	0,3
jul.	4.051,7	106,8	1,0	309,9	5,8	287,1	2,8	3.454,7	0,3
avg.	4.176,4	106,8	0,9	349,7	4,6	304,3	3,3	3.522,5	0,3
sep.	4.242,3	106,9	0,9	365,0	4,9	319,2	2,8	3.558,1	0,4
okt.	4.309,6	107,0	1,0	383,6	5,0	329,5	2,9	3.596,5	0,4
nov.	4.397,5	106,9	0,9	395,7	5,5	337,8	2,4	3.664,0	0,3
dec.	4.497,8	107,2	1,0	402,4	4,9	352,9	2,4	3.742,5	0,5
2013 jan.	4.644,2	107,3	0,9	441,6	2,7	365,6	2,5	3.837,1	0,6
feb.	4.629,2	107,1	0,8	416,1	2,7	359,1	2,7	3.854,0	0,4
mar.	4.632,6	106,9	0,5	381,0	2,2	363,4	2,6	3.888,3	0,1

G19 Letna stopnja rasti delnic, ki kotirajo in so jih izdali rezidenti euroobmočja

(letne spremembe v odstotkih)

Vir: ECB.

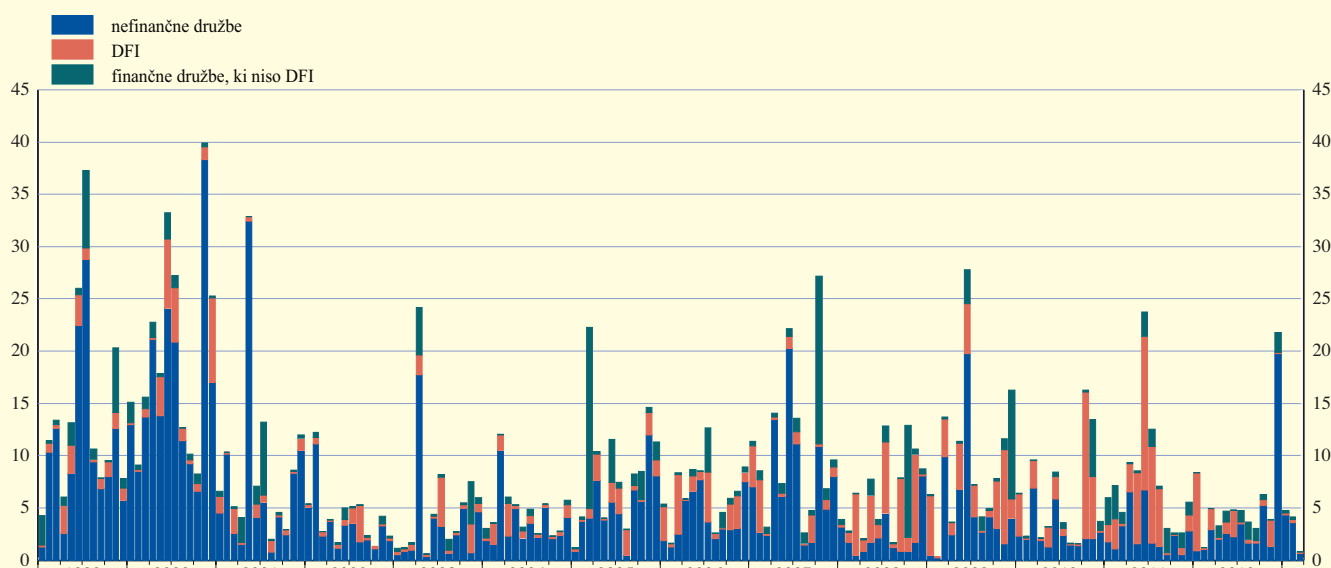
1) Za podrobnosti izračuna indeksa in stopenj rasti glej tehnične opombe.

4.4 Delnice, ki kotirajo in so jih izdali rezidenti euroobmočja (v milijardah EUR; tržna vrednost)

2. Transakcije v mesecu

	Skupaj			DFI			Finančne družbe, ki niso DFI			Nefinančne družbe		
	Bruto izdaje	Odkupi	Neto izdaje	Bruto izdaje	Odkupi	Neto izdaje	Bruto izdaje	Odkupi	Neto izdaje	Bruto izdaje	Odkupi	Neto izdaje
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2011 mar.	4,4	1,0	3,5	0,1	0,0	0,1	1,0	0,2	0,8	3,3	0,7	2,6
apr.	9,3	0,6	8,8	2,7	0,0	2,7	0,1	0,0	0,1	6,5	0,6	5,9
maj	8,6	8,8	-0,2	6,8	2,1	4,6	0,2	0,0	0,2	1,6	6,6	-5,0
jun.	23,7	1,3	22,5	14,7	0,0	14,7	2,3	0,3	2,0	6,7	1,0	5,7
jul.	12,5	0,7	11,8	9,3	0,0	9,3	1,6	0,0	1,6	1,6	0,7	0,9
avg.	7,1	1,0	6,1	5,5	0,0	5,5	0,3	0,2	0,1	1,3	0,8	0,5
sep.	2,9	2,9	0,0	0,0	0,9	-0,9	2,3	0,0	2,3	0,5	2,0	-1,4
okt.	2,4	0,4	2,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	2,3	0,4	1,9
nov.	2,6	1,5	1,1	0,7	0,0	0,7	1,4	0,0	1,4	0,6	1,5	-1,0
dec.	5,5	1,0	4,5	1,5	0,0	1,5	1,2	0,0	1,2	2,8	1,0	1,8
2012 jan.	8,4	0,4	7,9	7,5	0,0	7,5	0,0	0,1	-0,1	0,9	0,3	0,6
feb.	1,1	1,4	-0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	-0,2	1,0	1,2	-0,1
mar.	4,9	0,7	4,3	2,0	0,0	2,0	0,0	0,1	-0,1	2,9	0,6	2,3
apr.	3,1	0,3	2,8	0,0	0,0	0,0	1,1	0,0	1,1	2,0	0,3	1,7
maj	4,7	1,8	2,9	1,1	0,0	1,1	1,0	0,1	1,0	2,5	1,7	0,8
jun.	4,8	1,2	3,6	2,6	0,0	2,6	0,0	0,1	-0,1	2,2	1,1	1,1
jul.	4,7	0,3	4,4	0,2	0,0	0,2	1,1	0,0	1,1	3,5	0,3	3,2
avg.	3,7	1,8	1,8	0,4	0,0	0,4	1,6	0,1	1,5	1,6	1,7	-0,1
sep.	2,9	0,5	2,3	0,1	0,0	0,1	1,2	0,1	1,0	1,7	0,4	1,3
okt.	6,3	1,8	4,5	0,5	0,0	0,5	0,5	0,1	0,4	5,3	1,7	3,6
nov.	3,9	5,9	-2,0	2,5	0,0	2,5	0,1	0,1	0,0	1,3	5,8	-4,5
dec.	21,6	11,4	10,2	0,0	0,5	-0,5	1,8	0,0	1,8	19,7	10,8	8,9
2013 jan.	4,6	0,3	4,3	0,0	0,0	0,0	0,2	0,1	0,1	4,3	0,2	4,1
feb.	4,2	11,4	-7,2	0,3	0,0	0,3	0,3	0,0	0,3	3,6	11,4	-7,8
mar.	0,7	10,6	-9,9	0,0	0,1	-0,1	0,0	0,3	-0,3	0,6	10,1	-9,4

G20 Bruto izdaje delnic, ki kotirajo, po sektorju izdajatelja (v milijardah EUR; transakcije v mesecu; tržna vrednost)

Vir: ECB.

4.5 Obrestne mere DFI za vloge rezidentov euroobmočja in posojila rezidentom euroobmočja v eurih¹⁾

(odstotki na leto; stanja ob koncu obdobja; novi posli kot povprečje obdobja, razen če ni navedeno drugače)

1. Obrestne mere za vloge (novi posli)

	Vloge gospodinjstev						Vloge nefinančnih družb					Repo posli
	Čez noč	Vezane:			Na odpoklic z dobo odpoklica: ²⁾		Čez noč	Vezane:				
		do 1 leta	nad 1 in do 2 let	nad 2 leti	do 3 mesecev	nad 3 mesece		do 1 leta	nad 1 in do 2 let	nad 2 leti		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
2012 maj	0,48	2,65	2,70	2,68	1,74	1,92	0,54	1,07	2,31	2,75	0,93	
jun.	0,47	2,72	2,73	2,64	1,73	1,88	0,52	1,11	2,32	2,69	0,98	
jul.	0,45	2,80	2,89	2,62	1,70	1,85	0,47	1,14	2,01	2,53	1,26	
avg.	0,44	2,66	2,76	2,51	1,68	1,81	0,46	1,10	2,12	2,42	1,01	
sep.	0,42	2,80	2,83	2,43	1,65	1,77	0,46	1,13	2,37	2,53	1,41	
okt.	0,41	2,74	2,56	2,50	1,62	1,71	0,45	1,05	2,18	2,21	1,50	
nov.	0,40	2,73	2,46	2,35	1,61	1,65	0,43	1,04	2,03	2,21	1,12	
dec.	0,39	2,73	2,59	2,25	1,59	1,59	0,42	1,09	1,92	2,16	1,53	
2013 jan.	0,38	2,61	2,37	2,42	1,53	1,53	0,40	1,12	2,00	2,16	1,17	
feb.	0,36	2,44	2,23	2,29	1,39	1,48	0,40	1,05	1,99	2,08	0,63	
mar.	0,36	2,29	2,18	2,28	1,37	1,43	0,40	0,93	1,85	1,99	1,00	
apr.	0,34	2,33	2,11	2,25	1,36	1,36	0,38	0,97	1,70	1,90	0,68	

2. Obrestne mere za posojila gospodinjstvom (novi posli)

	Revolving posojila in okvirna posojila	Obrestovani dolg po kreditni kartici ³⁾	Potrošniška posojila				Stanovanjska posojila				Posojila samostojnim podjetnikom in neinkorporiranim partnerstvom			
			Po začetni fiksni obrestni meri			Letni odstotek stroškov ⁴⁾	Po začetni fiksni obrestni meri			Letni odstotek stroškov ⁴⁾	Po začetni fiksni obrestni meri			
			Spremenljiva obrestna mera oz. fiksna do 1 leta	Nad 1 in do 5 let	Nad 5 let		Spremenljiva obrestna mera oz. fiksna do 1 leta	Nad 1 in do 5 let	Nad 5 let in do 10 let		Nad 10 let	Spremenljiva obrestna mera oz. fiksna do 1 leta	Nad 1 in do 5 let	Nad 5 let
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2012 maj	8,26	17,10	5,65	6,39	7,95	7,48	3,14	3,54	3,53	3,84	3,72	3,80	4,74	3,83
jun.	8,25	17,06	5,61	6,28	7,73	7,27	3,10	3,48	3,46	3,69	3,65	3,61	4,73	3,71
jul.	8,15	17,01	5,76	6,26	7,82	7,37	3,09	3,40	3,31	3,62	3,58	3,64	4,45	3,49
avg.	8,12	16,96	5,79	6,28	7,67	7,37	2,94	3,33	3,21	3,52	3,48	3,43	4,45	3,32
sep.	8,14	16,96	5,78	6,18	7,62	7,25	2,92	3,27	3,21	3,49	3,45	3,23	4,48	3,31
okt.	8,04	16,97	5,62	6,13	7,67	7,15	2,88	3,24	3,15	3,49	3,42	3,24	4,25	3,33
nov.	7,96	16,95	5,62	6,09	7,67	7,13	2,87	3,18	3,14	3,40	3,35	3,33	4,23	3,23
dec.	7,94	16,93	5,33	6,04	7,55	6,93	2,86	3,24	3,25	3,45	3,41	3,15	4,13	3,01
2013 jan.	7,97	17,06	5,73	6,11	7,87	7,24	2,86	3,17	3,03	3,35	3,33	3,19	4,06	3,08
feb.	7,97	17,04	5,85	6,03	7,81	7,23	2,86	3,17	3,05	3,35	3,34	3,16	4,07	3,21
mar.	7,95	17,06	5,83	5,98	7,73	7,14	2,86	3,19	3,13	3,34	3,38	3,16	4,16	3,17
apr.	7,93	17,08	5,66	5,94	7,72	7,05	2,87	3,13	3,06	3,34	3,38	3,26	3,97	3,11

3. Obrestne mere za posojila nefinančnim družbam (novi posli)

	Revolving posojila in okvirna posojila	Druga posojila do 0,25 milijona EUR po začetni fiksni obrestni meri						Druga posojila nad 1 milijon EUR po začetni fiksni obrestni meri					
		Spremenljiva obrestna mera oz. fiksna do 3 mesecev	Nad 3 mesece in do 1 leta	Nad 1 in do 3 let	Nad 3 in do 5 let	Nad 5 in do 10 let	Nad 10 let	Spremenljiva obrestna mera oz. fiksna do 3 mesecev	Nad 3 mesece in do 1 leta	Nad 1 in do 3 let	Nad 3 in do 5 let	Nad 5 in do 10 let	Nad 10 let
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2012 maj	4,42	4,82	5,11	4,60	4,84	4,49	4,20	2,37	3,75	3,41	3,48	3,60	3,51
jun.	4,39	4,81	5,03	4,58	4,76	4,41	4,16	2,44	3,20	3,44	3,03	3,34	3,22
jul.	4,29	4,86	5,17	4,58	4,56	4,13	4,12	2,23	3,31	3,62	3,13	3,19	3,50
avg.	4,20	4,84	4,95	4,31	4,50	3,92	3,88	2,05	2,96	3,08	3,21	3,16	3,01
sep.	4,18	4,69	4,75	4,26	4,45	3,88	3,93	2,15	2,57	2,92	2,73	2,95	3,06
okt.	4,21	4,74	4,89	4,29	4,31	3,79	3,94	2,12	2,91	3,30	3,01	2,93	3,20
nov.	4,17	4,65	4,82	4,16	4,31	3,79	3,78	2,11	2,68	3,76	3,26	2,90	2,91
dec.	4,18	4,62	4,54	4,24	4,24	3,68	3,51	2,17	2,79	2,84	3,32	2,79	3,01
2013 jan.	4,21	4,68	4,70	4,03	4,16	3,62	3,68	2,09	2,88	3,32	4,29	2,92	3,02
feb.	4,20	4,70	4,68	4,05	4,25	3,70	3,65	2,02	2,85	3,13	4,42	2,93	3,14
mar.	4,16	4,56	4,71	4,11	4,25	3,75	3,61	2,00	2,91	3,07	4,06	2,85	2,85
apr.	4,15	4,78	4,73	4,16	4,07	3,62	3,58	2,14	2,77	3,21	4,16	3,01	2,95

Vir: ECB.

1) Podatki se nanašajo na spreminjajočo se sestavo euroobmočja. Nadaljnje informacije so v splošnih opombah.

2) Za to kategorijo instrumentov se združijo gospodinjstva in nefinančne družbe ter dodelijo v sektor gospodinjstev, ker so stanja nefinančnih družb zanemarljiva v primerjavi s stanji v sektorju gospodinjstev v vseh sodelujočih državah članicah skupaj.

3) Ta kategorija instrumentov izključuje kredite na kreditnih karticah z odloženim brezobrestnim plačilom, tj. kredite, odobrene po obrestni meri 0% v okviru obračunskega obdobja.

4) Efektivna obrestna mera zajema celotne stroške posojila. Celotni stroški obsegajo komponento obrestnih mer in komponento drugih (povezanih) stroškov, kot so stroški poizvedovanja, upravljanja, priprave dokumentacije in jamstev.

4.5 Obrestne mere DFI za vloge rezidentov euroobmočja in posojila rezidentom euroobmočja v eurih¹⁾, *

(odstotki na leto; stanja ob koncu obdobja; novi posli kot povprečje obdobja, razen če ni navedeno drugače)

4. Obrestne mere za vloge (obstoječi posli)

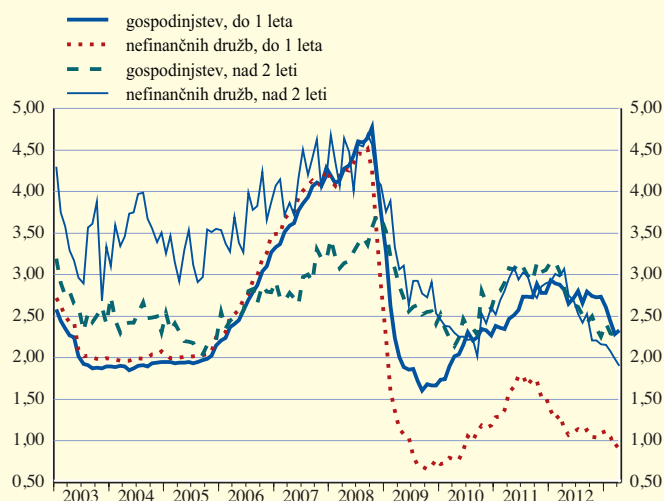
	Vloge gospodinjstev					Vloge nefinančnih družb			Repo posli
	Čez noč ²⁾	Vezane:		Na odpoklic z dobo odpoklica ^{2), 3)} :		Čez noč ²⁾	Vezane:		
		do	nad	do	nad		do	nad	
		2 let	2 leti	3 mesecev	3 mesece		2 let	2 leti	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
2012 maj	0,48	2,76	2,80	1,74	1,92	0,54	1,96	3,06	2,39
jun.	0,47	2,73	2,82	1,73	1,88	0,52	1,93	3,08	2,48
jul.	0,45	2,72	2,78	1,70	1,85	0,47	1,89	3,04	2,47
avg.	0,44	2,70	2,78	1,68	1,81	0,46	1,84	3,01	2,45
sep.	0,42	2,69	2,79	1,65	1,77	0,46	1,82	3,02	2,61
okt.	0,41	2,67	2,74	1,62	1,71	0,45	1,78	2,95	2,55
nov.	0,40	2,66	2,75	1,61	1,65	0,43	1,79	2,96	2,54
dec.	0,39	2,64	2,73	1,59	1,59	0,42	1,80	2,91	2,65
2013 jan.	0,38	2,59	2,69	1,53	1,53	0,40	1,76	2,86	2,33
feb.	0,36	2,58	2,75	1,39	1,48	0,40	1,72	2,93	2,00
mar.	0,36	2,53	2,70	1,37	1,43	0,40	1,65	2,89	2,18
apr.	0,34	2,47	2,70	1,36	1,36	0,38	1,60	2,83	1,99

5. Obrestne mere za posojila (obstoječi posli)

	Posojila gospodinjstvom						Posojila nefinančnim družbam			
	Stanovanjska posojila, z dospelostjo:			Potrošniška posojila in druga posojila, z dospelostjo:			Z dospelostjo:			
	do 1 leta	nad 1 in do 5 let	nad 5 let	do 1 leta	nad 1 in do 5 let	nad 5 let	do 1 leta	nad 1 in do 5 let	nad 5 let	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
2012 maj	3,88	3,62	3,77	7,95	6,29	5,16	3,99	3,58	3,50	
jun.	3,87	3,60	3,76	7,83	6,30	5,14	3,96	3,53	3,46	
jul.	3,78	3,55	3,72	7,78	6,26	5,08	3,89	3,47	3,40	
avg.	3,74	3,52	3,67	7,77	6,23	5,05	3,81	3,41	3,36	
sep.	3,72	3,51	3,66	7,80	6,30	5,03	3,78	3,40	3,34	
okt.	3,65	3,45	3,61	7,75	6,25	4,97	3,76	3,29	3,26	
nov.	3,53	3,42	3,60	7,59	6,23	4,95	3,72	3,30	3,25	
dec.	3,49	3,39	3,56	7,75	6,18	4,92	3,71	3,28	3,22	
2013 jan.	3,46	3,35	3,55	7,75	6,21	4,90	3,75	3,29	3,21	
feb.	3,45	3,35	3,51	7,77	6,24	4,91	3,72	3,26	3,19	
mar.	3,50	3,36	3,49	7,79	6,21	4,89	3,68	3,25	3,16	
apr.	3,49	3,33	3,49	7,73	6,21	4,88	3,67	3,25	3,15	

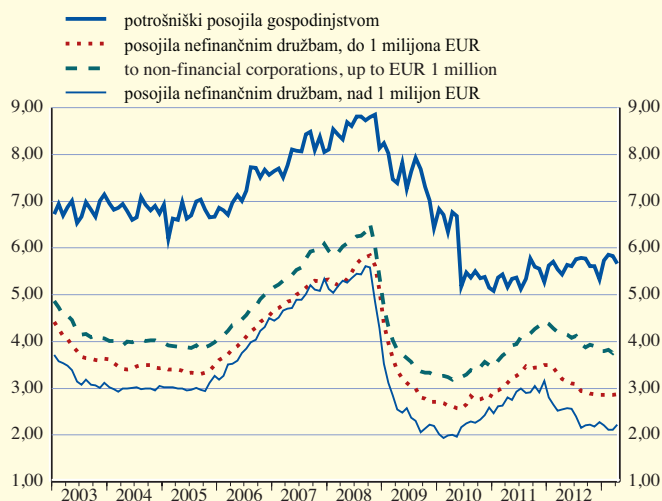
G21 Nove vezane vloge

(odstotki na leto, razen stroškov; povprečje za obdobje)

G22 Nova posojila s spremenljivo obrestno mero in po začetni fiksni obrestni meri do 1 leta

(odstotki na leto, razen stroškov; povprečje za obdobje)

Vir: ECB.

* Za vir podatkov v tabeli in ustreznih sprotih opombah glej stran S42.

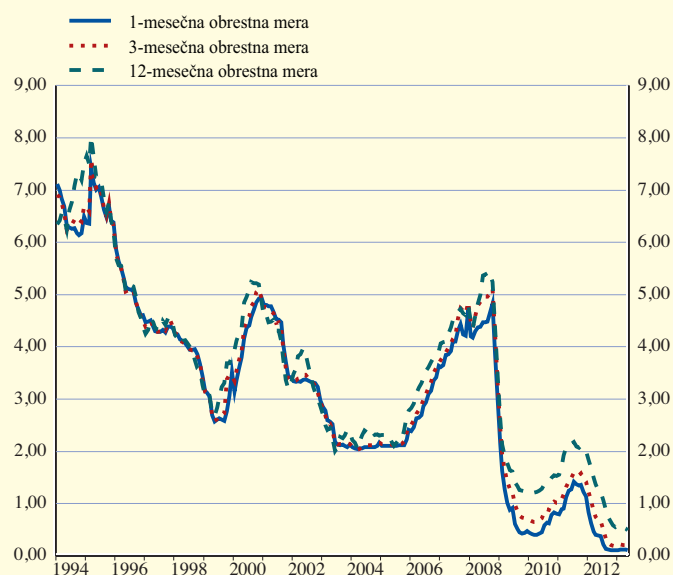
4.6 Obrestne mere denarnega trga

(odstotki na leto; povprečje za obdobje)

	Euroobmočje ^{1), 2)}					ZDA	Japonska
	Depoziti čez noč (EONIA)	1-mesečni depoziti (EURIBOR)	3-mesečni depoziti (EURIBOR)	6-mesečni depoziti (EURIBOR)	12-mesečni depoziti (EURIBOR)	3-mesečni depoziti (LIBOR)	3-mesečni depoziti (LIBOR)
	1	2	3	4	5	6	7
2010	0,44	0,57	0,81	1,08	1,35	0,34	0,23
2011	0,87	1,18	1,39	1,64	2,01	0,34	0,19
2012	0,23	0,33	0,58	0,83	1,11	0,43	0,19
2012 I	0,37	0,64	1,04	1,34	1,67	0,51	0,20
II	0,34	0,39	0,69	0,98	1,28	0,47	0,20
III	0,13	0,16	0,36	0,63	0,90	0,43	0,19
IV	0,08	0,11	0,20	0,37	0,60	0,32	0,19
2013 I	0,07	0,12	0,21	0,34	0,57	0,29	0,16
2012 maj	0,34	0,39	0,68	0,97	1,27	0,47	0,20
jun.	0,33	0,38	0,66	0,93	1,22	0,47	0,20
jul.	0,18	0,22	0,50	0,78	1,06	0,45	0,20
avg.	0,11	0,13	0,33	0,61	0,88	0,43	0,19
sep.	0,10	0,12	0,25	0,48	0,74	0,39	0,19
okt.	0,09	0,11	0,21	0,41	0,65	0,33	0,19
nov.	0,08	0,11	0,19	0,36	0,59	0,31	0,19
dec.	0,07	0,11	0,19	0,32	0,55	0,31	0,18
2013 jan.	0,07	0,11	0,20	0,34	0,58	0,30	0,17
feb.	0,07	0,12	0,22	0,36	0,59	0,29	0,16
mar.	0,07	0,12	0,21	0,33	0,54	0,28	0,16
apr.	0,08	0,12	0,21	0,32	0,53	0,28	0,16
maj	0,08	0,11	0,20	0,30	0,48	0,27	0,16

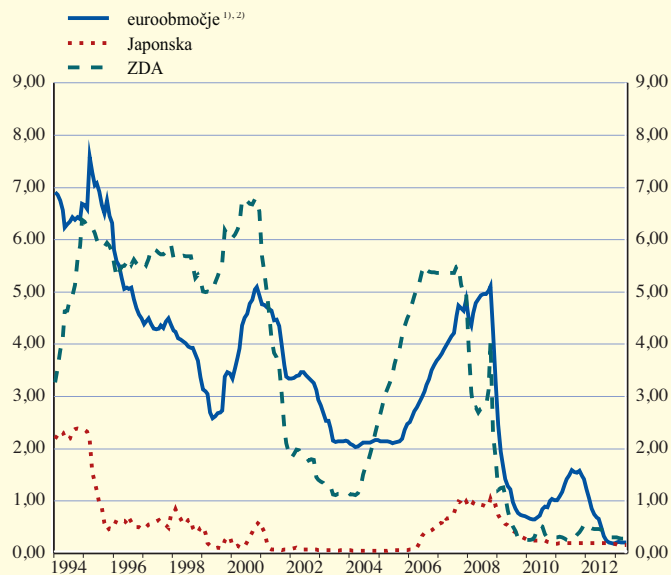
G23 Obrestne mere denarnega trga euroobmočja^{1), 2)}

(mesečna povprečja; odstotki na leto)

G24 3-mesečne obrestne mere denarnega trga

(mesečna povprečja; odstotki na leto)

Vir: ECB.

1) Do januarja 1999 so se sintetične obrestne mere za euroobmočje računale na podlagi nacionalnih obrestnih mer, tehtanih z BDP. Nadaljnje informacije so v splošnih opombah.

2) Podatki se nanašajo na spreminjajočo se sestavo euroobmočja. Nadaljnje informacije so v splošnih opombah.

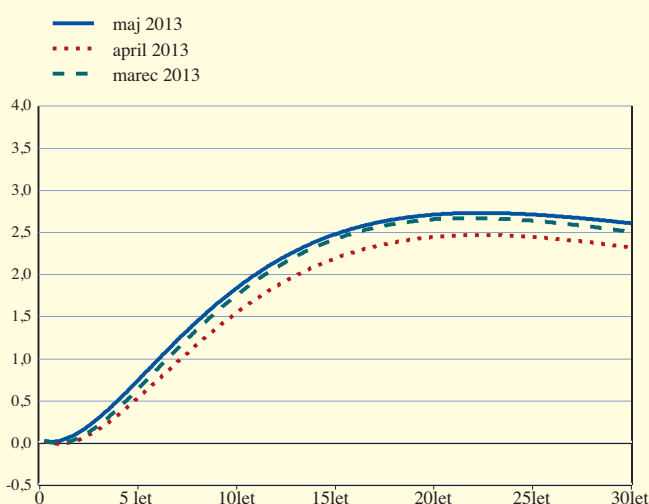
4.7 Krivulje donosnosti v euroobmočju¹⁾

(obveznice centralne države euroobmočja z boniteto AAA; konec obdobja; stopnje donosa v odstotkih na leto; razponi v odstotnih točkah)

	Promptne stopnje donosa								Trenutne terminske stopnje donosa			
	3 meseci	1 leto	2 leti	5 let	7 let	10 let	10 let - 3 meseci (razpon)	10 let - 2 leti (razpon)	1 leto	2 leti	5 let	10 let
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2010	0,49	0,60	0,93	2,15	2,78	3,36	2,87	2,43	0,85	1,70	3,99	4,69
2011	0,00	0,09	0,41	1,56	2,13	2,65	2,65	2,24	0,32	1,15	3,24	3,84
2012	0,06	-0,04	-0,01	0,58	1,09	1,72	1,66	1,74	-0,09	0,17	1,84	3,50
2012 I	0,07	0,16	0,39	1,36	1,95	2,60	2,53	2,21	0,34	0,95	2,97	4,26
II	0,04	0,08	0,27	1,17	1,73	2,32	2,27	2,05	0,20	0,76	2,69	3,82
III	0,02	-0,01	0,07	0,76	1,29	1,94	1,92	1,87	0,00	0,36	2,10	3,75
IV	0,06	-0,04	-0,01	0,58	1,09	1,72	1,66	1,74	-0,09	0,17	1,84	3,50
2013 I	0,04	0,00	0,07	0,65	1,12	1,76	1,72	1,69	0,01	0,29	1,83	3,60
2012 maj	0,07	0,05	0,17	0,89	1,36	1,89	1,82	1,72	0,10	0,52	2,17	3,23
jun.	0,04	0,08	0,27	1,17	1,73	2,32	2,27	2,05	0,20	0,76	2,69	3,82
jul.	0,00	-0,09	-0,02	0,71	1,25	1,87	1,87	1,89	-0,11	0,26	2,12	3,52
avg.	0,03	-0,05	0,01	0,75	1,29	1,91	1,88	1,90	-0,08	0,30	2,17	3,55
sep.	0,02	-0,01	0,07	0,76	1,29	1,94	1,92	1,87	0,00	0,36	2,10	3,75
okt.	0,01	-0,01	0,09	0,78	1,31	1,95	1,94	1,86	0,02	0,39	2,13	3,72
nov.	0,04	-0,02	0,04	0,65	1,15	1,80	1,76	1,76	-0,03	0,27	1,91	3,60
dec.	0,06	-0,04	-0,01	0,58	1,09	1,72	1,66	1,74	-0,09	0,17	1,84	3,50
2013 jan.	0,07	0,15	0,32	0,99	1,45	2,02	1,95	1,71	0,28	0,70	2,18	3,62
feb.	0,03	0,01	0,10	0,74	1,24	1,88	1,86	1,78	0,05	0,38	1,99	3,72
mar.	0,04	0,00	0,07	0,65	1,12	1,76	1,72	1,69	0,01	0,29	1,83	3,60
apr.	0,03	-0,01	0,04	0,54	0,96	1,55	1,52	1,51	-0,01	0,23	1,58	3,28
maj	0,02	0,03	0,13	0,75	1,22	1,84	1,82	1,71	0,08	0,41	1,95	3,62

G25 Krivulje promptne donosnosti v euroobmočju²⁾

(odstotki na leto, konec obdobja)

G26 Promptne stopnje donosa in razponi v euroobmočju²⁾

(dnevni podatki; obrestne mere v odstotkih na leto; razponi v odstotnih točkah)

Vir: Izračuni ECB, temelječi na osnovnih podatkih pridobljenih od EuroMTS in bonitetnih ocenah, pridobljenih od Fitch Ratings.

1) Podatki se nanašajo na spreminjajočo se sestavo euroobmočja. Nadaljnje informacije so v splošnih opombah.

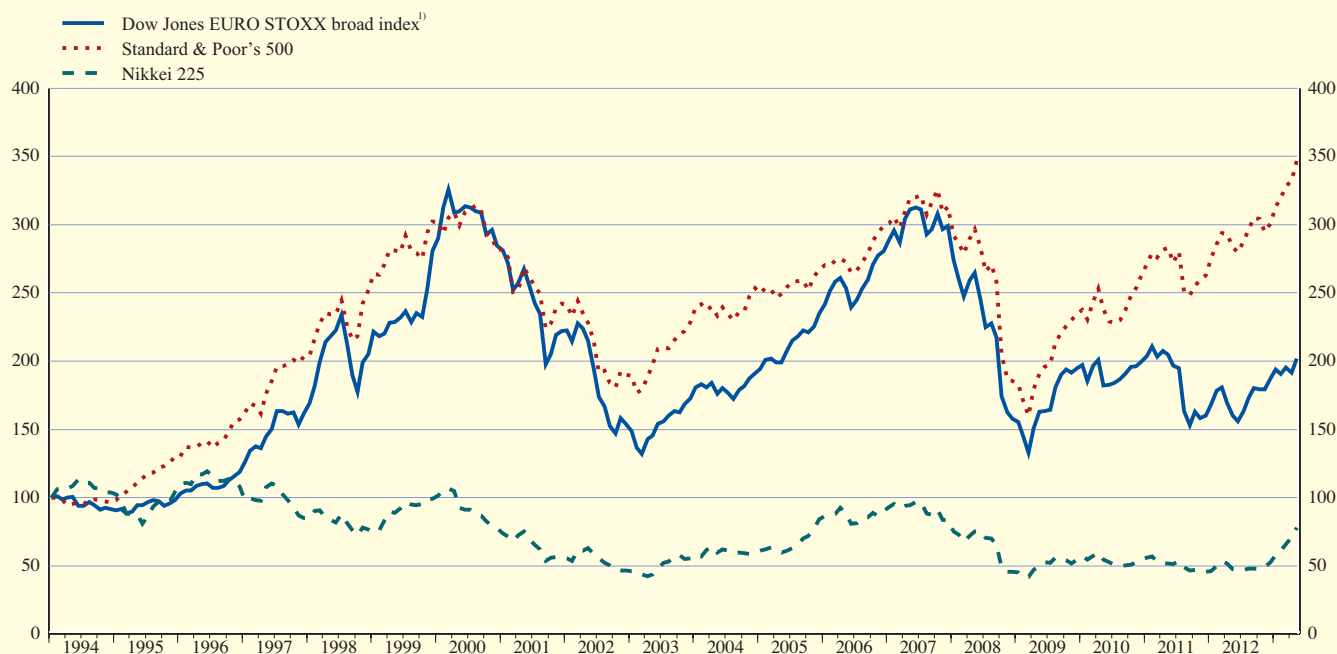
2) Podatki zajemajo obveznice držav euroobmočja z bonitetno oceno AAA.

4.8 Indeksi na trgu vrednostnih papirjev (stopnje indeksa v točkah; povprečje za obdobje)

	Indeksi Dow Jones EURO STOXX ¹⁾												ZDA	Japonska
	Primerjalni indeks		Indeksi glavnih sektorjev gospodarstva										Standard & Poor's 500	Nikkei 225
	Širši indeks	50	Bazični materiali	Potrošniške storitve	Potrošniško blago	Nafta in plin	Finance	Industrija	Tehnologija	Gospodar- ske javne službe	Telekomu- nikacije	Zdravstveno varstvo		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2010	265,5	2.779,3	463,1	166,2	323,4	307,2	182,8	337,6	224,1	344,9	389,6	408,4	1.140,0	10.006,5
2011	256,0	2.611,0	493,4	158,1	351,2	311,6	152,6	349,4	222,5	301,7	358,4	432,7	1.267,6	9.425,4
2012	239,7	2.411,9	503,7	151,9	385,7	307,2	122,1	330,2	219,2	235,9	268,5	523,3	1.379,4	9.102,6
2012 I	243,7	2.473,6	499,1	150,3	372,3	324,6	129,7	333,3	221,7	253,7	300,6	480,6	1.348,8	9.295,3
II	224,0	2.226,2	472,5	140,8	370,7	285,3	108,2	311,6	207,4	223,4	261,9	493,2	1.349,7	9.026,5
III	238,7	2.400,9	505,9	152,7	392,3	307,8	117,2	327,7	215,9	234,0	265,6	548,5	1.400,9	8.886,4
IV	252,0	2.543,3	536,8	163,6	407,4	310,5	133,0	347,7	231,6	232,0	245,4	570,7	1.418,1	9.208,6
2013 I	268,2	2.676,6	568,7	181,2	443,1	309,8	144,1	378,1	257,2	222,9	241,3	600,1	1.514,0	11.457,6
2012 maj	221,9	2.198,5	469,5	139,7	373,7	281,6	105,0	310,4	204,5	218,9	261,4	492,0	1.341,3	8.842,5
jun.	216,2	2.152,7	453,1	137,4	358,3	275,1	104,0	298,4	198,0	215,4	250,4	498,9	1.323,5	8.638,1
jul.	226,5	2.258,4	479,1	145,8	379,4	290,4	106,5	313,9	204,4	224,3	257,3	534,2	1.359,8	8.760,7
avg.	240,5	2.424,5	509,4	154,6	399,7	313,0	116,8	330,3	220,8	231,8	265,7	552,5	1.403,4	8.949,9
sep.	250,1	2.530,7	531,4	158,2	398,1	321,0	129,5	339,8	223,0	247,2	274,6	559,7	1.443,4	8.948,6
okt.	248,7	2.503,5	528,4	159,1	398,3	311,7	130,2	340,2	219,9	241,9	255,9	567,6	1.437,8	8.827,4
nov.	248,7	2.514,0	526,1	162,8	403,8	308,0	131,2	343,7	230,6	226,9	239,0	563,3	1.394,5	9.059,9
dec.	259,7	2.625,6	559,5	170,0	422,7	312,0	138,5	361,5	246,8	225,8	240,2	583,1	1.422,3	9.814,4
2013 jan.	269,1	2.715,3	568,4	176,4	434,1	319,7	148,6	373,9	255,3	228,5	251,7	588,6	1.480,4	10.750,9
feb.	264,7	2.630,4	561,0	180,7	439,1	301,4	143,2	372,7	256,0	218,5	231,1	586,7	1.512,3	11.336,4
mar.	270,8	2.680,2	576,6	187,2	457,1	307,4	140,1	388,2	260,6	221,0	240,2	626,1	1.550,8	12.244,0
apr.	265,9	2.636,3	560,9	187,0	449,8	299,6	136,0	374,1	250,5	225,2	238,6	650,8	1.570,7	13.224,1
maj	280,2	2.785,8	590,1	192,5	472,0	315,0	147,5	392,7	267,1	232,0	248,7	668,7	1.639,8	14.532,4

G27 Dow Jones EURO STOXX Broad, Standard & Poor's 500 in Nikkei 225

(januar 1994 = 100; mesečna povprečja)

Vir: ECB.

1) Podatki se nanašajo na spreminjajočo se sestavo euroobmočja. Nadaljnje informacije so v splošnih opombah.

CENE, PROIZVODNJA, POVPRAŠEVANJE IN TRG DELA

5.1 HICP, druge cene in stroški

(letne spremembe v odstotkih; razen če ni navedeno drugače)

1. Harmonizirani indeks cen življenskih potrebščin¹⁾

	Skupaj					Skupaj (desezorirano, sprememba v odstotkih glede na prejšnje obdobje)						Zaznamek: Nadzorovane cene ²⁾	
	Indeks: 2005 = 100	Skupaj	Blago	Storitve	Skupaj	Predelana hrana	Nepredelana hrana	Industrijsko blago razen energentov	Energenti (ni des.)	Storitve	Skupaj HICP brez nadzorovanih cen	Nadzoro- vane cene	
													Skupaj brez nepredelane hrane in energentov
% od skupaj v 2012	100,0	100,0	81,7	57,7	42,3	100,0	12,0	7,3	27,4	11,0	42,3	87,9	12,3
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2009	108,1	0,3	1,3	-0,9	2,0	-	-	-	-	-	-	0,1	1,7
2010	109,8	1,6	1,0	1,8	1,4	-	-	-	-	-	-	1,6	1,7
2011	112,8	2,7	1,7	3,3	1,8	-	-	-	-	-	-	2,6	3,6
2012	115,6	2,5	1,8	3,0	1,8	-	-	-	-	-	-	2,3	3,8
2012 I	114,3	2,7	1,9	3,3	1,8	0,8	0,7	0,7	0,3	4,1	0,5	2,6	3,5
II	115,9	2,5	1,8	3,0	1,8	0,5	0,6	0,8	0,3	1,0	0,5	2,3	3,5
III	115,7	2,5	1,7	3,1	1,8	0,5	0,4	1,1	0,1	1,2	0,5	2,3	4,0
IV	116,7	2,3	1,6	2,7	1,7	0,4	0,7	1,5	0,3	-0,1	0,3	2,0	4,1
2013 I	116,4	1,9	1,5	2,0	1,7	0,4	0,6	0,4	0,2	1,0	0,4	1,7	3,1
2012 dec.	116,9	2,2	1,6	2,5	1,8	0,1	0,2	0,4	0,1	-0,5	0,3	2,0	4,1
2013 jan.	115,7	2,0	1,5	2,2	1,6	0,2	0,2	0,2	0,0	1,3	0,1	1,8	3,1
feb.	116,1	1,8	1,4	2,1	1,5	0,2	0,2	-0,3	0,1	1,2	0,1	1,7	3,1
mar.	117,5	1,7	1,6	1,7	1,8	0,1	0,2	0,3	0,1	-0,6	0,3	1,6	3,1
apr.	117,4	1,2	1,1	1,3	1,1	-0,3	0,1	0,6	0,0	-1,0	-0,5	1,0	2,3
maj ³⁾	117,5	1,4	.	.	1,4	.	.	.	-1,2	.	.	.	.

	Blago						Storitve					
	Hrana (vključno z alkoholnimi pijačami in tobaknimi izdelki)			Industrijsko blago			Stanovanjske storitve		Prevoz	Komunikacije	Rekreacija in osebne storitve	Razno
	Skupaj	Predelana hrana	Nepredelana hrana	Skupaj	Industrijsko blago razen energentov	Energenti	Najemnine					
% od skupaj v 2012	19,4	12,0	7,3	38,3	27,4	11,0	10,3	6,0	7,2	3,1	14,7	7,1
	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
2009	0,7	1,1	0,2	-1,7	0,6	-8,1	2,0	1,8	2,9	-1,0	2,1	2,1
2010	1,1	0,9	1,3	2,2	0,5	7,4	1,8	1,5	2,3	-0,8	1,0	1,5
2011	2,7	3,3	1,8	3,7	0,8	11,9	1,8	1,4	2,9	-1,3	2,0	2,1
2012	3,1	3,1	3,0	3,0	1,2	7,6	1,8	1,5	2,9	-3,2	2,2	2,0
2012 I	3,2	4,0	2,0	3,3	1,1	9,1	1,7	1,5	2,9	-2,7	2,1	2,4
II	3,0	3,5	2,3	2,9	1,3	7,2	1,7	1,4	2,7	-3,1	2,2	2,0
III	3,0	2,7	3,4	3,2	1,3	8,0	1,9	1,5	3,0	-3,1	2,2	1,9
IV	3,1	2,4	4,3	2,5	1,1	6,3	1,8	1,5	3,1	-3,8	2,1	1,9
2013 I	2,9	2,3	3,9	1,5	0,8	3,2	1,8	1,5	3,1	-4,6	2,8	0,7
2012 dec.	3,2	2,4	4,4	2,2	1,0	5,2	1,8	1,4	3,4	-3,8	2,3	1,7
2013 jan.	3,2	2,3	4,8	1,7	0,8	3,9	1,8	1,5	3,3	-4,0	2,5	0,7
feb.	2,7	2,3	3,5	1,7	0,8	3,9	1,8	1,5	3,0	-4,8	2,5	0,7
mar.	2,7	2,2	3,5	1,2	1,0	1,7	1,8	1,5	3,0	-5,0	3,4	0,8
apr.	2,9	2,1	4,2	0,5	0,8	-0,4	1,7	1,3	2,4	-4,8	1,5	0,8
maj ³⁾	3,3	.	.	.	0,9	-0,2	.	.	.	.	.	.

Vira: Eurostat in izračuni ECB.

- Podatki se nanašajo na spreminjajočo se sestavo euroobmočja. Nadaljnje informacije so v splošnih opombah.
- Ta eksperimentalna statistika lahko prispeva le približno merilo nadzorovanja cen, saj sprememb v nadzorovanih cenah ni mogoče v celoti izolirati od drugih vplivov. Za pojasnilo metodologije pri sestavi tega kazalca glej <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/hicp/introduction>.
- Ocena temelji na predhodnih nacionalnih objavah, ki navadno pokrivajo okrog 95% euroobmočja, ter na prvih podatkih o cenah energentov.

5.1 HICP, druge cene in stroški

(letne spremembe v odstotkih; razen če ni navedeno drugače)

2. Cene v industriji in gradbeništvu ter cene stanovanj

	Cene industrijskih proizvodov pri proizvajalcih razen gradbeništva										Gradbeništvo ¹⁾	Cene stanovanj ²⁾
	Skupaj (indeks: 2010 = 100)	Skupaj Predelovalne dejavnosti	Industrija brez gradbeništva in energentov						Energenti			
			Skupaj	Proizvodi za vmesno porabo	Proizvodi za investicije	Proizvodi za široko porabo						
						Skupaj	Trajni	Netrajni				
% od skupaj v 2010	100,0	100,0	75,4	68,1	27,5	18,7	21,9	2,2	19,7	31,9		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2009	97,4	-4,8	-5,1	-2,8	-5,4	0,4	-2,1	1,2	-2,5	-10,9	0,3	-3,3
2010	100,0	2,7	3,3	1,7	3,6	0,3	0,4	0,7	0,4	5,5	2,0	1,0
2011	105,8	5,8	5,4	3,9	5,9	1,5	3,3	1,9	3,4	11,0	3,3	1,0
2012	108,9	2,9	2,1	1,4	0,8	1,0	2,5	1,6	2,6	6,4	1,6	-2,1
2012 I	108,3	4,0	3,0	1,8	1,3	1,2	2,9	2,1	3,0	9,3	2,0	-1,1
II	108,7	2,7	1,7	1,2	0,4	1,1	2,1	1,7	2,2	6,1	1,8	-1,9
III	109,3	2,6	1,9	1,1	0,3	0,9	2,3	1,5	2,4	6,0	1,4	-2,9
IV	109,4	2,4	2,0	1,6	1,4	0,8	2,5	1,1	2,6	4,2	1,3	-2,4
2013 I	109,6	1,2	0,8	1,2	0,8	0,8	2,1	0,7	2,3	1,2	.	.
2012 nov.	109,4	2,3	1,8	1,6	1,4	0,9	2,4	1,1	2,6	3,9	-	-
dec.	109,2	2,3	1,7	1,7	1,6	0,9	2,4	1,0	2,6	3,6	-	-
2013 jan.	109,6	1,7	1,2	1,5	1,3	0,8	2,3	0,8	2,5	2,2	-	-
feb.	109,8	1,3	1,0	1,2	0,8	0,8	2,1	0,6	2,3	1,6	-	-
mar.	109,5	0,6	0,2	1,0	0,4	0,7	1,9	0,6	2,1	-0,3	-	-
apr.	108,9	-0,2	-0,4	0,6	-0,3	0,6	1,8	0,7	1,9	-2,0	-	-

3. Cene primarnih surovin in deflatorji BDP

	Cena nafte ³⁾ (EUR za sod)	Cene primarnih surovin brez energentov						Deflatorji BDP								
		Tehtano z uvozom ⁴⁾			Tehtano s porabo ⁵⁾			Skupaj (desenzonirani indeks: 2005 = 100)	Skupaj	Domače povpraševanje				Izvoz ⁶⁾	Uvoz ⁶⁾	
		Skupaj	Hrana	Brez hrane	Skupaj	Hrana	Brez hrane			Skupaj	Zasebna potrošnja	Državna potrošnja	Bruto investicije v osnovna sredstva			
% od skupaj		100,0	35,0	65,0	100,0	45,0	55,0									
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2009	44,6	-18,5	-8,9	-23,1	-18,0	-11,4	-22,8	107,2	0,9	-0,1	-0,4	2,1	-0,3	-3,5	-6,3	
2010	60,7	44,6	21,4	57,9	42,1	27,1	54,5	108,1	0,8	1,5	1,7	0,7	0,9	3,1	5,0	
2011	79,7	12,2	22,4	7,7	12,8	20,7	7,5	109,4	1,2	2,1	2,5	0,8	2,0	3,6	5,7	
2012	86,6	0,5	1,1	0,3	2,6	6,4	-0,3	110,8	1,3	1,6	2,1	1,0	1,1	1,5	2,4	
2012 I	90,1	-5,8	-7,6	-4,9	-4,8	-3,7	-5,6	110,2	1,3	1,8	2,4	1,1	1,6	1,9	3,3	
II	84,6	-1,1	-3,4	0,1	1,1	4,1	-1,2	110,6	1,3	1,7	2,1	1,1	1,1	1,3	2,3	
III	87,3	5,3	10,4	2,7	7,8	16,0	1,6	110,9	1,3	1,6	2,1	1,3	1,0	1,6	2,4	
IV	84,4	4,4	6,0	3,7	7,0	10,2	4,5	111,3	1,2	1,4	1,9	0,5	0,7	1,2	1,5	
2013 I	85,0	-3,0	-2,4	-3,3	-1,6	0,0	-2,8	111,9	1,5	1,3	1,4	1,4	0,5	0,3	-0,4	
2012 dec.	82,8	2,5	3,1	2,2	5,1	7,1	3,5	-	-	-	-	-	-	-	-	
2013 jan.	84,2	-3,7	-3,4	-3,9	-1,6	0,2	-3,1	-	-	-	-	-	-	-	-	
feb.	86,7	-3,6	-3,4	-3,7	-2,4	-1,3	-3,2	-	-	-	-	-	-	-	-	
mar.	84,2	-1,6	-0,4	-2,2	-0,7	1,2	-2,2	-	-	-	-	-	-	-	-	
apr.	79,3	-3,5	-3,1	-3,7	-2,0	0,3	-3,8	-	-	-	-	-	-	-	-	
maj	79,2	-4,8	-3,3	-5,5	-4,0	-1,5	-6,0	-	-	-	-	-	-	-	-	

Viri: Eurostat, izračuni ECB na podlagi podatkov Eurostata (stolpci 8–15 v tabeli 3 oddelek 5.1), izračuni ECB na podlagi podatkov Thomson Reuters

(stolpec 1 v tabeli 3 sekcija 5.1) in izračuni ECB (stolpec 12 v tabeli 2 oddelek 5.1 ter stolpci 2–7 v tabeli 3 oddelek 5.1).

1) Lastne cene za stanovanjske zgradbe.

2) Poskusni podatki na podlagi neharmoniziranih nacionalnih virov (podrobnosti so na voljo na <http://www.ecb.europa.eu/stats/intro/html/experiment.en.html>).

3) Nafta Brent (dostava čez en mesec).

4) Se nanaša na cene v eurih. Tehtano glede na strukturo uvoza euroobmočja v obdobju 2004–2006.

5) Se nanaša na cene v eurih. Tehtano glede na domače povpraševanje v euroobmočju (domača proizvodnja plus uvoz minus izvoz) v obdobju 2004–2006. Poskusni podatki (podrobnosti so na <http://www.ecb.europa.eu/stats/intro/html/experiment.en.html>).

6) Izvozni in uvozni deflatorji se nanašajo na blago in storitve ter vključujejo čezmejno trgovinsko menjavo znotraj euroobmočja.

5.1 HICP, druge cene in stroški
(letne spremembe v odstotkih)**4. Stroški dela na enoto proizvoda, sredstva za zaposlene in produktivnost dela**
(četletni podatki, desezonirani; letni podatki, niso desezonirani)

	Skupaj (indeks: 2005 = 100)	Skupaj	Po gospodarskih dejavnostih									
			Kmetijstvo, gozdarstvo in ribolov	Predelovalne dejavnosti, oskrba z elek- triko in javne gospodarske službe	Gradbeništvo	Trgovina, promet, skladiščenje in gostinstvo	Informacijske in komu- nikacijske dejavnosti	Finančne in zavarovalniške dejavnosti	Poslovanje z nepremičninami	Strokovne, poslovne in podporne storitve	Javna uprava, izobraževanje, zdravstvo in socialno varstvo	Umetnost, zabava in druge storitve
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Stroški dela na enoto proizvoda¹⁾												
2011	110,5	0,9	-3,2	-0,1	1,0	0,9	2,1	0,5	4,1	2,8	0,5	1,3
2012	112,4	1,7	2,2	2,7	2,6	1,6	3,0	1,2	1,0	1,9	0,6	2,0
2012 I	111,7	1,6	0,1	2,2	1,9	1,7	2,7	1,5	1,9	1,6	0,9	1,2
II	112,3	1,6	1,5	2,8	2,0	1,2	2,6	0,4	1,5	1,5	0,8	1,2
III	112,6	2,0	3,7	2,6	2,5	2,0	3,0	0,8	1,1	2,6	1,2	2,2
IV	113,2	1,6	3,1	2,6	4,2	1,4	3,6	2,5	-0,2	2,1	-0,4	3,5
Sredstva za zaposlene												
2011	114,3	2,1	1,8	3,1	4,0	1,8	2,4	1,2	2,4	2,8	1,4	1,6
2012	116,2	1,7	1,2	2,7	3,1	1,5	2,3	1,4	1,2	2,0	0,9	1,6
2012 I	115,8	2,0	1,6	2,1	2,8	1,9	2,8	1,7	2,1	2,7	1,5	2,3
II	116,2	1,8	1,0	3,0	2,9	1,5	2,4	0,8	0,7	2,3	1,0	1,6
III	116,5	1,9	1,2	2,9	3,4	1,6	2,5	1,2	1,2	1,8	1,4	1,3
IV	116,8	1,4	1,1	2,9	3,7	1,1	1,9	2,3	1,0	1,6	0,0	1,5
Produktivnost dela na zaposlenega²⁾												
2011	103,4	1,2	5,2	3,2	3,0	0,9	0,4	0,7	-1,7	0,0	0,8	0,3
2012	103,4	0,0	-1,0	0,0	0,4	-0,1	-0,6	0,2	0,2	0,1	0,3	-0,4
2012 I	103,6	0,3	1,6	-0,1	0,8	0,2	0,0	0,2	0,2	1,1	0,5	1,1
II	103,5	0,2	-0,5	0,2	0,9	0,3	-0,2	0,5	-0,7	0,8	0,3	0,4
III	103,5	-0,1	-2,4	0,4	0,9	-0,4	-0,5	0,4	0,1	-0,7	0,2	-0,9
IV	103,2	-0,2	-2,0	0,2	-0,5	-0,3	-1,7	-0,2	1,2	-0,5	0,4	-2,0
Sredstva na delovno uro												
2011	116,0	2,1	0,1	2,4	4,6	2,0	2,5	0,9	2,0	2,6	1,4	1,7
2012	118,8	2,4	2,9	3,7	4,9	2,1	2,3	1,5	1,8	2,2	1,0	2,4
2012 I	117,7	2,5	4,7	2,5	4,4	2,4	3,0	1,8	2,6	2,9	1,7	3,1
II	119,0	2,6	1,9	4,2	5,1	2,3	2,2	0,9	0,3	2,2	1,2	2,4
III	119,1	2,5	1,7	4,1	5,2	2,2	2,2	0,9	0,8	2,2	1,5	1,8
IV	119,7	2,1	3,7	4,4	5,2	1,8	2,0	2,9	3,8	1,9	-0,2	2,5
Produktivnost dela na uro³⁾												
2011	105,4	1,2	5,3	2,6	3,3	1,2	0,4	0,5	-2,2	-0,1	0,8	0,4
2012	106,1	0,6	-0,5	1,1	1,8	0,5	-0,6	0,3	0,9	0,4	0,4	0,4
2012 I	105,9	0,9	2,1	0,4	2,0	0,9	0,3	0,1	0,9	1,2	0,7	1,6
II	106,4	0,9	-0,5	1,3	2,7	1,0	-0,3	0,5	-0,8	0,8	0,5	1,3
III	106,2	0,4	-2,3	1,5	2,2	-0,1	-0,9	0,1	0,2	-0,4	0,3	-0,3
IV	106,3	0,6	-0,8	1,7	0,6	0,3	-1,4	0,4	3,4	0,1	0,2	-0,8

5. Stroški dela na uro³⁾

	Skupaj (des. indeks: 2008 = 100)	Skupaj	Po komponentah		Po gospodarskih dejavnostih			Zaznamek: kazalnik dogovorjenih plač ⁴⁾
			Plače	Socialni prispevki delodajalcev	Rudarstvo, predelovalne dejavnosti in energetika	Gradbeništvo	Storitve	
% od skupaj v 2008	100,0	100,0	75,2	24,8	32,4	9,0	58,6	
	1	2	3	4	5	6	7	8
2011	106,5	2,2	2,0	2,8	3,0	2,6	2,5	2,0
2012	108,3	1,6	1,8	1,3	2,4	2,0	1,9	2,1
2012 II	112,3	1,9	2,1	1,4	3,0	2,3	2,2	2,2
III	105,9	1,8	2,0	1,4	2,7	2,2	2,0	2,2
IV	114,5	1,3	1,4	1,0	2,5	2,1	1,5	2,2
2013 I								2,0

Viri: Eurostat, izračuni ECB na podlagi Eurostatovih podatkov (tabela 4 v oddelku 5.1) in izračuni ECB (stolpec 8 v tabeli 5 v oddelku 5.1).

1) Sredstva za zaposlene (po tekočih cenah) deljeno z dodano vrednostjo (obseg) na zaposlenega.

2) Skupni BDP in dodana vrednost po gospodarskih dejavnostih (obseg) na vložek dela (število zaposlenih in število opravljenih ur).

3) Stroški dela na uro za celotno gospodarstvo razen kmetijstva, javne uprave, izobraževanja, zdravstva in storitev, ki niso uvrščene drugje. Zaradi razlik v zajetju se ocene komponent ne ujemajo vedno s skupnim podatkom.

4) Poskusni podatki (podrobnosti so na voljo na <http://www.ecb.europa.eu/stats/intro/html/experiment.en.html>).

5.2 Proizvodnja in povpraševanje

(četrtni podatki, desezonirani; letni podatki, niso desezonirani)

1. BDP in izdatkovne komponente

	BDP								
	Skupaj	Domače povpraševanje					Zunanjetrgovinska bilanca ¹⁾		
		Skupaj	Zasebna potrošnja	Državna potrošnja	Bruto investicije v osnovna sredstva	Spremembe zaloz ²⁾	Skupaj	Izvoz ¹⁾	Uvoz ¹⁾
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Tekoče cene (v milijardah EUR)									
2009	8.922,2	8.804,0	5.134,2	1.988,2	1.730,7	-49,2	118,2	3.285,4	3.167,2
2010	9.174,6	9.053,9	5.272,2	2.016,7	1.740,4	24,5	120,7	3.768,8	3.648,0
2011	9.427,0	9.294,9	5.414,3	2.030,9	1.800,9	48,8	132,2	4.149,4	4.017,2
2012	9.488,9	9.238,6	5.455,3	2.043,2	1.741,3	-1,1	250,3	4.328,2	4.077,9
2012 I	2.368,7	2.321,2	1.364,4	510,6	444,8	1,4	47,5	1.066,4	1.019,0
II	2.373,0	2.312,7	1.361,2	511,4	436,4	3,6	60,3	1.081,9	1.021,6
III	2.377,7	2.306,5	1.363,9	511,1	433,8	-2,3	71,2	1.097,0	1.025,8
IV	2.370,6	2.298,4	1.363,4	510,0	428,1	-3,1	72,3	1.086,3	1.014,0
2013 I	2.378,4	2.299,5	1.366,8	514,7	422,2	-4,3	78,9	1.076,9	998,0
odstotek BDP									
2012	100,0	97,4	57,5	21,5	18,4	0,0	2,6	-	-
Verižni obseg (cene preteklega leta, desezonirano)									
Četrtnete spremembe v odstotkih									
2012 I	-0,1	-0,4	-0,2	0,0	-1,4	-	-	0,7	0,0
II	-0,2	-0,8	-0,5	-0,3	-1,7	-	-	1,6	0,4
III	-0,1	-0,4	-0,2	-0,2	-0,9	-	-	0,8	0,2
IV	-0,6	-0,7	-0,6	0,0	-1,4	-	-	-0,9	-1,2
2013 I	-0,2	-0,3	0,1	-0,1	-1,6	-	-	-0,8	-1,1
Letne spremembe v odstotkih									
2009	-4,4	-3,8	-1,0	2,6	-12,7	-	-	-12,4	-11,1
2010	2,0	1,3	1,0	0,8	-0,3	-	-	11,2	9,7
2011	1,5	0,6	0,2	-0,1	1,4	-	-	6,3	4,2
2012	-0,6	-2,2	-1,3	-0,4	-4,3	-	-	2,7	-0,8
2012 I	-0,1	-1,6	-1,1	-0,1	-2,7	-	-	2,6	-1,0
II	-0,5	-2,3	-1,1	-0,4	-4,1	-	-	3,7	-0,5
III	-0,7	-2,5	-1,6	-0,5	-4,5	-	-	3,2	-0,8
IV	-1,0	-2,3	-1,5	-0,5	-5,3	-	-	2,3	-0,6
2013 I	-1,1	-2,2	-1,2	-0,6	-5,5	-	-	0,7	-1,6
Prispevki k četrtnim odstotnim spremembam BDP v odstotnih točkah									
2012 I	-0,1	-0,4	-0,1	0,0	-0,3	0,0	0,3	-	-
II	-0,2	-0,7	-0,3	-0,1	-0,3	0,0	0,6	-	-
III	-0,1	-0,4	-0,1	0,0	-0,2	0,0	0,3	-	-
IV	-0,6	-0,7	-0,3	0,0	-0,3	-0,1	0,1	-	-
2013 I	-0,2	-0,3	0,0	0,0	-0,3	-0,1	0,1	-	-
Prispevki k letnim odstotnim spremembam BDP v odstotnih točkah									
2009	-4,4	-3,7	-0,6	0,5	-2,7	-0,9	-0,7	-	-
2010	2,0	1,3	0,6	0,2	-0,1	0,6	0,7	-	-
2011	1,5	0,5	0,1	0,0	0,3	0,2	0,9	-	-
2012	-0,6	-2,2	-0,8	-0,1	-0,8	-0,5	1,6	-	-
2012 I	-0,1	-1,7	-0,6	0,0	-0,5	-0,5	1,6	-	-
II	-0,5	-2,3	-0,7	-0,1	-0,8	-0,8	1,8	-	-
III	-0,7	-2,4	-0,9	-0,1	-0,9	-0,5	1,8	-	-
IV	-1,0	-2,2	-0,9	-0,1	-1,0	-0,2	1,3	-	-
2013 I	-1,1	-2,1	-0,7	-0,1	-1,0	-0,2	1,0	-	-

Vira: Eurostat in izračuni ECB.

1) Izvoz in uvoz zajemata blago in storitve in vključujeta čezmejno trgovino znotraj euroobmočja. Izvoz in uvoz nista popolnoma konsistentna s: oddelkom 3.1; tabelo 1 oddelka 7.1; tabelo 3 oddelka 7.2; tabelama 1 in 3 oddelka 7.5.

2) Vključno s pridobitvami manj odtujitvami vrednostnih predmetov.

5.2 Proizvodnja in povpraševanje

(četrtni podatki, desezonirani; letni podatki, niso desezonirani)

2. Dodana vrednost po gospodarskih dejavnostih

	Bruto dodana vrednost (osnovne cene)											Davki brez subvencij za proiz- vode
	Skupaj	Kmetijstvo, gozdarstvo in ribolov	Predelovalne dejavnosti, oskrba z elek- triko in javne gospodarske službe	Gradbeništvo	Trgovina, promet, skladiščenje in gostinstvo	Informacijske in komu- nikacijske dejavnosti	Finančne in zavarovalniške dejavnosti	Poslovanje z nepremičninami	Strokovne, poslovne in podporne storitve	Javna uprava, izobraževanje, zdravstvo in socialno varstvo	Umetnost, zabava in druge storitve	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Tekoče cene (v milijardah EUR)												
2009	8.028,4	124,0	1.461,4	531,6	1.537,8	369,8	421,3	902,0	803,9	1.581,6	295,0	893,9
2010	8.232,7	135,9	1.568,6	499,5	1.579,5	369,2	438,8	912,3	819,1	1.610,0	299,8	941,9
2011	8.453,5	144,9	1.642,4	505,8	1.628,2	368,8	436,9	943,1	847,7	1.629,9	305,8	973,6
2012	8.511,7	150,3	1.647,6	493,2	1.641,6	364,9	431,4	959,3	865,9	1.645,5	311,8	977,2
2012 I	2.126,1	36,9	410,9	125,4	409,3	92,2	109,8	237,5	215,7	410,9	77,5	242,6
II	2.128,7	37,0	412,0	124,0	409,1	91,6	108,9	239,6	216,3	412,7	77,4	244,3
III	2.132,5	37,5	414,5	122,8	410,4	91,1	107,0	240,6	217,3	412,9	78,4	245,2
IV	2.125,3	38,7	411,0	121,1	412,6	90,1	105,7	241,6	216,9	409,1	78,5	245,3
2013 I	2.137,5	38,9	412,1	120,9	412,9	89,1	109,2	242,8	217,8	415,1	78,8	240,9
Odstotek dodane vrednosti												
2012	100,0	1,8	19,4	5,8	19,3	4,3	5,1	11,3	10,2	19,3	3,7	-
Verižni obseg (cene preteklega leta)												
Četrtnne spremembe v odstotkih												
2012 I	-0,1	-1,6	0,4	-1,6	-0,2	-0,1	-0,5	0,2	0,5	-0,2	0,1	0,1
II	-0,1	-0,5	-0,2	-1,3	-0,3	0,1	-0,2	0,2	-0,1	0,3	-0,4	-0,7
III	-0,1	-1,4	0,2	-1,1	-0,4	0,1	-0,2	0,2	0,2	-0,1	0,3	-0,2
IV	-0,5	0,1	-1,6	-1,3	-0,4	0,2	-0,4	-0,1	-0,7	0,2	-0,4	-1,1
2013 I	-0,2	0,6	-0,4	-0,7	-0,1	-1,1	0,1	0,1	0,4	-0,4	0,1	-0,4
Letne spremembe v odstotkih												
2009	-4,4	1,2	-13,4	-8,1	-4,5	2,9	0,4	0,4	-7,9	1,5	-0,6	-4,2
2010	2,1	-3,1	8,9	-5,6	2,2	2,0	0,4	-0,6	1,5	1,2	0,1	1,5
2011	1,7	2,8	3,4	-1,0	1,7	1,8	0,3	1,3	2,7	0,9	0,4	0,2
2012	-0,5	-2,4	-1,1	-4,3	-0,8	0,7	-0,6	0,8	0,9	0,1	0,2	-1,7
2012 I	0,1	-0,2	-0,8	-3,8	0,0	1,2	0,0	1,2	2,0	0,3	0,7	-1,4
II	-0,3	-1,8	-1,0	-3,8	-0,5	1,0	-0,1	0,9	1,1	0,1	0,4	-2,0
III	-0,6	-3,5	-0,9	-4,1	-1,2	0,6	-0,9	0,8	0,8	-0,1	0,4	-1,5
IV	-0,8	-3,4	-1,2	-5,3	-1,3	0,2	-1,3	0,5	-0,2	0,1	-0,3	-1,9
2013 I	-1,0	-1,3	-2,0	-4,5	-1,2	-0,8	-0,7	0,4	-0,2	0,0	-0,4	-2,4
Prispevki k četrtnim odstotnim spremembam v dodani vrednosti v odstotnih točkah												
2012 I	-0,1	0,0	0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-
II	-0,1	0,0	0,0	-0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-
III	-0,1	0,0	0,0	-0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-
IV	-0,5	0,0	-0,3	-0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,0	0,0	-
2013 I	-0,2	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,0	-
Prispevki k letnim odstotnim spremembam v dodani vrednosti v odstotnih točkah												
2009	-4,4	0,0	-2,6	-0,5	-0,9	0,1	0,0	0,0	-0,8	0,3	0,0	-
2010	2,1	0,0	1,6	-0,4	0,4	0,1	0,0	-0,1	0,2	0,2	0,0	-
2011	1,7	0,0	0,6	-0,1	0,3	0,1	0,0	0,2	0,2	0,2	0,0	-
2012	-0,5	0,0	-0,3	-0,2	-0,2	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	-
2012 I	0,1	0,0	-0,2	-0,2	0,0	0,1	0,0	0,1	0,2	0,1	0,0	-
II	-0,3	0,0	-0,2	-0,2	-0,1	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	-
III	-0,6	-0,1	-0,2	-0,2	-0,2	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	-
IV	-0,8	-0,1	-0,2	-0,3	-0,2	0,0	-0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	-
2013 I	-1,0	0,0	-0,4	-0,3	-0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-

Vir: Eurostat in izračuni ECB.

5.2 Proizvodnja in povpraševanje

(letne spremembe v odstotkih, razen če ni navedeno drugače)

3. Industrijska proizvodnja

	Skupaj	Industrija brez gradbeništva										Gradbeništvo
		Skupaj (des. indeks: 2010 = 100)	Skupaj	Predelovalne dejavnosti	Industrija brez gradbeništva in energetike						Energetika	
					Skupaj	Proizvodi za vmesno porabo	Proizvodi za investicije	Proizvodi za široko porabo				
								Skupaj	Trajni	Netrajni		
% od skupaj v 2010	100,0	79,4	79,4	68,3	67,7	26,7	23,2	17,8	2,3	15,5	11,7	20,6
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2010	4,0	100,0	7,3	7,7	7,7	10,0	8,9	2,8	2,7	2,9	3,9	-7,9
2011	2,1	103,2	3,2	4,4	4,5	3,8	8,2	0,8	0,6	0,9	-4,6	-2,1
2012	-3,0	100,8	-2,4	-2,5	-2,7	-4,3	-1,1	-2,4	-4,4	-2,1	-0,2	-5,5
2012 II	-3,0	101,2	-2,2	-2,7	-2,9	-4,4	-1,2	-2,8	-4,3	-2,5	2,0	-6,1
2012 III	-2,7	101,2	-2,2	-2,2	-2,5	-4,2	-0,8	-2,1	-5,4	-1,7	0,0	-4,7
2012 IV	-3,4	99,1	-3,1	-3,4	-3,6	-4,8	-3,3	-2,0	-5,0	-1,6	-0,3	-4,6
2013 I	-2,2	99,3	-2,4	-2,9	-3,1	-4,0	-3,6	-0,8	-4,7	-0,3	0,2	-4,2
2012 nov.	-4,2	98,7	-4,0	-4,4	-4,5	-5,6	-4,4	-2,9	-6,5	-2,3	-0,3	-5,0
2012 dec.	-2,7	99,4	-2,1	-2,4	-2,8	-4,8	-1,8	-0,6	-2,7	-0,3	-0,3	-4,5
2013 jan.	-3,6	98,8	-2,5	-2,7	-2,8	-4,1	-3,9	0,8	-7,3	1,8	-1,1	-9,3
2013 feb.	-2,4	99,1	-3,2	-2,5	-2,7	-3,1	-3,8	-0,1	-5,1	0,6	-6,5	1,7
2013 mar.	-2,7	100,1	-1,7	-3,3	-3,6	-4,6	-3,1	-2,9	-2,2	-3,1	9,2	-7,9
	Mesečne spremembe v odstotkih (desezonirano)											
2012 nov.	-0,5	-	-0,7	-0,8	-0,6	-0,9	0,2	-1,2	-1,3	-1,4	-0,4	-1,0
2012 dec.	0,5	-	0,7	1,1	1,2	0,2	0,8	1,9	1,9	2,0	-1,4	-0,2
2013 jan.	-0,7	-	-0,6	-0,7	-0,6	-0,1	-1,7	0,2	-1,8	0,2	0,1	-2,0
2013 feb.	0,4	-	0,3	0,0	-0,2	-0,2	0,9	-1,5	0,7	-1,5	1,9	-0,3
2013 mar.	0,3	-	1,0	0,4	0,4	-0,1	1,2	-0,4	1,9	-0,7	3,8	-1,7

4. Nova naročila in promet v industriji, prodaja v trgovini na drobno in registracija novih osebnih avtomobilov

	Nova naročila v industriji ¹⁾		Promet v industriji		Trgovina na drobno								Registracije novih osebnih avtomobilov	
	Predelovalne dejavnosti ²⁾ (tekoče cene)		Predelovalne dejavnosti (tekoče cene)		Tekoče cene	Stalne cene							Skupaj (des.) v tisočih ³⁾	Skupaj
	Skupaj (des. indeks: 2005 = 100)	Skupaj	Skupaj (des. indeks: 2010 = 100)	Skupaj	Skupaj	Skupaj (des. indeks: 2010 = 100)	Skupaj	Hrana, pijača in tobačni izdelki	Neživila	Tekstilni izdelki, oblačila, obutev	Stanovanjska oprema	Goriva		
% od skupaj v 2010	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	40,1	51,1	9,4	11,9	8,8		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2010	102,8	17,7	100,0	10,2	2,1	100,0	0,6	0,3	1,4	2,2	0,2	-3,0	843	-8,5
2011	111,6	8,6	109,1	9,0	1,7	99,7	-0,3	-1,0	0,5	1,3	-0,2	-3,3	838	-1,1
2012	.	.	108,5	-0,6	0,4	97,9	-1,8	-1,3	-1,8	-4,3	-2,6	-5,1	743	-11,0
2012 II	.	.	108,5	-0,8	0,4	98,1	-1,8	-1,3	-1,9	-7,3	-2,0	-5,0	768	-6,8
III	.	.	109,0	-0,7	0,7	98,2	-1,5	-0,8	-1,6	-2,7	-2,0	-4,3	721	-12,7
IV	.	.	107,1	-1,8	-0,9	96,7	-2,7	-2,0	-2,8	-4,7	-4,4	-5,4	708	-14,2
2013 I	.	.	106,8	-2,9	-1,2	96,8	-1,9	-1,5	-2,2	-3,9	-4,4	-3,5	687	-11,3
2012 dec.	.	.	107,4	-1,8	-1,3	96,2	-2,8	-2,2	-3,0	-3,8	-4,3	-4,1	731	-12,1
2013 jan.	.	.	106,7	-2,5	-0,8	97,1	-1,8	-1,9	-1,2	-1,8	-4,0	-5,8	664	-14,2
feb.	.	.	106,6	-3,2	-1,0	96,8	-1,8	-2,4	-1,8	0,2	-3,6	-2,4	696	-8,8
mar.	.	.	107,1	-2,9	-1,6	96,6	-2,2	-0,4	-3,6	-10,0	-5,4	-2,3	701	-10,9
apr.	.	.	.	.	-0,8	96,1	-1,1	-1,9	-0,3	.	.	0,2	712	-6,5
	Mesečne spremembe v odstotkih (desezonirano)													
2012 dec.	-	.	-	0,8	-0,8	-	-0,8	-0,6	-0,6	0,3	-1,3	0,0	-	4,4
2013 jan.	-	.	-	-0,6	0,7	-	0,9	0,6	1,5	0,1	1,4	-1,3	-	-9,2
feb.	-	.	-	-0,1	-0,2	-	-0,3	-0,1	-0,9	0,0	-1,1	-0,9	-	4,8
mar.	-	.	-	0,5	-0,2	-	-0,2	1,1	-0,8	-3,7	-1,0	0,6	-	0,7
apr.	-	.	-	.	-0,6	-	-0,5	-2,0	0,6	.	.	0,2	-	1,6

Viri: Eurostat, razen stolpcev 13 in 14 v tabeli 4 v oddelku 5.2 (prikazujeta izračune ECB na podlagi podatkov European Automobile Manufacturers' Association).

1) Po spremembi uredbe o kratkoročni statistiki (glej splošne opombe) je statistika o novih naročilih v industriji euroobmočja ukinjena. Zadnja Eurostatova objava je bila za marec 2012.

2) Vključuje predelovalne dejavnosti, ki delajo predvsem na podlagi naročil in so leta 2005 predstavljale 61,2% celotnega sektorja predelovalnih dejavnosti.

3) Letni in četrtletni podatki predstavljajo povprečje mesečnih podatkov za ustreznega obdobja.

5.2 Proizvodnja in povpraševanje

(stanja v odstotkih¹⁾, razen če ni navedeno drugače; desezonirano)

5. Ankete o poslovnih tendencah in mnenju potrošnikov

	Kazalec gospodarske klime ²⁾ (dolgoročno povprečje = 100)	Predelovalne dejavnosti				Izkoriščenost zmogljivosti ³⁾ (%)	Kazalec zaupanja potrošnikov				
		Kazalec zaupanja v predelovalnih dejavnostih					Skupaj ⁴⁾	Finančno stanje v naslednjih 12 mesecih	Gospodarske razmere v naslednjih 12 mesecih	Stopnja brezposelnosti v naslednjih 12 mesecih	Varčevanje v naslednjih 12 mesecih
		Skupaj ⁴⁾	Naročila	Zaloge končanih proizvodov	Pričakovana proizvodnja						
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2009	80,7	-28,8	-56,6	14,8	-14,9	70,9	-24,8	-7,0	-26,1	55,3	-10,7
2010	101,0	-4,6	-24,4	1,0	11,5	77,0	-14,2	-5,3	-12,3	31,2	-8,0
2011	101,7	0,2	-6,6	2,3	9,4	80,6	-14,5	-7,4	-18,1	23,2	-9,1
2012	90,4	-11,7	-24,5	6,8	-4,0	78,5	-22,3	-11,3	-27,6	38,4	-12,0
2012 I	95,0	-6,1	-15,0	5,9	2,6	80,0	-19,9	-10,0	-24,1	34,4	-10,9
II	92,3	-10,5	-22,0	6,5	-3,0	79,0	-19,5	-10,3	-24,2	32,3	-10,9
III	87,4	-14,9	-28,6	8,1	-8,1	77,6	-23,8	-11,8	-30,4	40,7	-12,4
IV	86,8	-15,4	-32,1	6,8	-7,4	77,3	-26,2	-13,0	-31,7	46,3	-13,7
2013 I	90,1	-12,3	-29,7	5,4	-1,6	77,5	-23,7	-11,4	-27,3	42,6	-13,4
2012 dec.	88,0	-13,8	-30,7	6,0	-4,7	-	-26,3	-12,3	-31,5	47,7	-13,8
2013 jan.	89,7	-13,4	-30,9	5,2	-4,0	77,5	-23,9	-11,7	-28,9	42,7	-12,4
feb.	90,4	-11,1	-27,8	5,1	-0,4	-	-23,6	-11,2	-26,4	43,2	-13,7
mar.	90,1	-12,3	-30,3	6,0	-0,5	-	-23,5	-11,4	-26,7	42,0	-14,1
apr.	88,6	-13,8	-33,6	6,3	-1,5	77,5	-22,3	-11,0	-26,4	37,9	-13,8
maj	89,4	-13,0	-31,3	6,0	-1,8	-	-21,9	-10,3	-26,8	36,6	-13,8

	Kazalec zaupanja v gradbeništvu			Kazalec zaupanja v trgovini na drobno				Kazalec zaupanja v storitvenih dejavnostih			
	Skupaj ⁴⁾	Naročila	Pričakovano zaposlovanje	Skupaj ⁴⁾	Sedanji poslovni položaj	Obseg zalog	Pričakovani poslovni položaj	Skupaj ⁴⁾	Poslovna klima	Povpraševanje v preteklih mesecih	Povpraševanje v prihodnjih mesecih
	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
2009	-33,1	-42,1	-24,1	-15,5	-21,4	9,8	-15,4	-16,1	-21,2	-18,0	-9,3
2010	-28,7	-39,4	-18,2	-4,1	-6,6	7,2	1,6	4,0	1,5	3,1	7,3
2011	-26,2	-33,9	-18,5	-5,4	-5,6	11,1	0,6	5,3	2,2	5,3	8,3
2012	-28,7	-35,1	-22,3	-15,2	-18,9	14,2	-12,6	-6,9	-11,9	-7,7	-1,1
2012 I	-25,0	-30,7	-19,3	-13,7	-14,4	16,3	-10,5	-1,4	-6,2	-1,5	3,6
II	-27,2	-32,3	-22,1	-14,4	-18,2	14,8	-10,4	-4,5	-10,1	-4,8	1,3
III	-29,7	-36,9	-22,5	-16,8	-21,8	14,5	-14,1	-10,6	-15,8	-11,7	-4,2
IV	-33,0	-40,5	-25,5	-16,0	-21,3	11,4	-15,4	-11,1	-15,3	-12,9	-5,0
2013 I	-29,5	-37,5	-21,7	-16,2	-24,4	10,7	-13,7	-7,8	-12,6	-8,9	-1,8
2012 dec.	-33,3	-39,8	-26,8	-15,9	-23,0	10,5	-14,3	-9,8	-14,7	-11,4	-3,3
2013 jan.	-28,5	-36,3	-20,8	-15,5	-23,0	11,4	-12,1	-7,9	-12,4	-9,4	-1,8
feb.	-29,7	-37,7	-21,8	-16,1	-25,0	10,2	-13,3	-8,5	-14,3	-9,6	-1,5
mar.	-30,4	-38,4	-22,4	-17,1	-25,3	10,5	-15,6	-7,0	-11,2	-7,8	-2,1
apr.	-31,7	-39,2	-24,1	-18,4	-26,4	12,1	-16,8	-11,1	-16,0	-14,7	-2,6
maj	-33,6	-40,4	-26,8	-16,8	-26,1	11,0	-13,3	-9,3	-13,2	-13,1	-1,7

Vir: Evropska komisija (GD za gospodarske in finančne zadeve).

1) Razlika med odstotkom sodelujočih, ki so dali pozitiven odgovor, in odstotkom sodelujočih, ki so dali negativen odgovor.

2) Kazalec gospodarske klime je sestavljen iz kazalcev zaupanja v industriji, storitvah, trgovini na drobno in gradbeništvu ter kazalca zaupanja potrošnikov; utež kazalca zaupanja v predelovalnih dejavnostih je 40%, utež kazalca zaupanja v storitvah je 30%, utež kazalca zaupanja potrošnikov je 20%, ostala dva kazalca pa imata 5% uteži. Vrednosti kazalca gospodarske klime nad (pod) 100 kažejo nadpovprečna (podpovprečna) ekonomska pričakovanja, izračunana za obdobje po letu 1990.

3) Podatki se zbirajo januarja, aprila, julija in oktobra vsako leto. Prikazani četrtletni izračuni predstavljajo povprečje dveh zaporednih raziskav. Letni podatki so pridobljeni iz četrtletnih povprečij.

4) Kazalci zaupanja so izračunani kot enostavno povprečje prikazanih komponent; za izračun kazalcev zaupanja sta ocenili zalog (stolpca 4 in 17) in brezposelnosti (stolpec 10) uporabljeni z nasprotnima predznakoma.

5.3 Trg dela¹⁾

(četrtni podatki, sezonski; letni podatki, niso sezonski)

1. Zaposlovanje

	Po statusu zaposlitve			Po gospodarski dejavnosti									
	Skupaj	Zaposlen	Samozaposlen	Kmetijstvo, gozdarstvo in ribolov	Predelovalne dejavnosti, oskrba z elektriko in javne gospodarske službe	Gradbeništvo	Trgovina, promet, skladiščenje in gostinstvo	Informacijske in komunikacijske dejavnosti	Finančne in zavarovalniške dejavnosti	Poslovanje z nepremičninami	Strokovne, poslovne in podporne storitve	Javna uprava, izobraževanje, zdravstvo in socialno varstvo	Umetnost, zabava in druge storitve
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Število zaposlenih													
Stopnje (v tisočih)													
2012	146.176	125.078	21.098	4.985	22.932	9.484	35.912	4.080	4.060	1.321	18.254	34.308	10.840
Odstotek vseh zaposlenih													
2012	100,0	85,6	14,4	3,4	15,7	6,5	24,6	2,8	2,8	0,9	12,5	23,5	7,4
Letne spremembe v odstotkih													
2010	-0,5	-0,5	-0,6	-1,1	-2,8	-3,9	-0,7	-1,3	-0,7	-0,3	1,7	1,0	0,9
2011	0,3	0,5	-0,8	-2,2	0,2	-3,8	0,7	1,5	-0,3	3,0	2,7	0,1	0,1
2012	-0,6	-0,7	0,0	-1,4	-1,1	-4,7	-0,7	1,4	-0,8	0,6	0,8	-0,3	0,7
2012 I	-0,4	-0,4	-0,6	-1,7	-0,7	-4,6	-0,2	1,2	-0,3	1,0	0,9	-0,2	-0,4
II	-0,7	-0,8	-0,2	-1,3	-1,2	-4,7	-0,8	1,2	-0,6	1,6	0,3	-0,2	0,1
III	-0,6	-0,8	0,6	-1,1	-1,2	-5,0	-0,8	1,1	-1,3	0,7	1,5	-0,4	1,3
IV	-0,7	-0,9	0,2	-1,4	-1,4	-4,8	-1,0	1,9	-1,1	-0,7	0,3	-0,2	1,7
Medčetrtnne spremembe v odstotkih													
2012 I	-0,3	-0,4	0,7	0,0	-0,5	-1,3	-0,3	0,5	0,0	-1,2	-0,2	-0,2	0,7
II	-0,1	0,0	-0,2	0,3	-0,4	-0,6	-0,1	0,5	-0,7	0,6	0,4	0,1	0,0
III	-0,1	-0,1	0,2	-0,7	-0,1	-1,7	-0,1	-0,5	-1,0	-2,0	1,2	-0,1	0,6
IV	-0,3	-0,3	-0,5	-1,0	-0,5	-1,3	-0,4	1,5	0,6	2,0	-1,0	-0,1	0,4
Opravljenе delovne ure													
Stopnje (v milijonih)													
2012	229.973	185.007	44.966	10.257	36.080	16.562	60.018	6.569	6.435	2.040	27.911	48.883	15.219
Odstotek vseh opravljenih delovnih ur													
2012	100,0	80,4	19,6	4,5	15,7	7,2	26,1	2,9	2,8	0,9	12,1	21,3	6,6
Letne spremembe v odstotkih													
2010	0,0	0,0	-0,4	-0,9	-0,4	-3,9	-0,4	-0,7	-0,2	0,8	2,3	1,0	0,6
2011	0,2	0,5	-1,0	-2,3	0,8	-4,1	0,4	1,4	-0,2	3,5	2,8	0,1	0,0
2012	-1,2	-1,3	-0,7	-1,8	-2,2	-6,0	-1,3	1,4	-0,9	0,0	0,5	-0,4	-0,1
2012 I	-1,0	-1,0	-1,0	-2,2	-1,2	-5,6	-0,9	0,9	-0,2	0,3	0,8	-0,4	-0,9
II	-1,4	-1,5	-0,8	-1,2	-2,3	-6,3	-1,5	1,3	-0,7	1,7	0,3	-0,5	-0,8
III	-1,1	-1,4	0,1	-1,2	-2,4	-6,2	-1,1	1,5	-1,0	0,7	1,2	-0,5	0,7
IV	-1,5	-1,6	-1,1	-2,6	-2,9	-5,8	-1,6	1,7	-1,7	-2,8	-0,2	-0,1	0,5
Medčetrtnne spremembe v odstotkih													
2012 I	-0,3	-0,3	-0,1	-0,2	-0,4	-0,6	-0,7	0,8	0,1	-0,8	-0,1	0,0	0,5
II	-0,6	-0,7	-0,3	-0,5	-1,4	-2,2	-0,2	-0,2	-1,2	0,5	-0,2	-0,3	-0,8
III	0,2	0,1	0,4	-0,5	0,0	-1,4	0,2	0,5	0,0	-0,4	0,7	0,2	1,3
IV	-0,7	-0,6	-1,1	-1,4	-1,1	-1,9	-1,0	0,6	-0,6	-2,0	-0,6	0,1	-0,4
Opravljenе delovne ure na zaposlenega													
Stopnje (v tisočih)													
2012	1.573	1.479	2.131	2.058	1.573	1.746	1.671	1.610	1.585	1.544	1.529	1.425	1.404
Letne spremembe v odstotkih													
2010	0,5	0,6	0,2	0,2	2,5	0,0	0,3	0,6	0,5	1,1	0,6	0,1	-0,3
2011	-0,1	0,1	-0,2	-0,1	0,6	-0,3	-0,3	0,0	0,2	0,5	0,1	0,0	-0,1
2012	-0,6	-0,6	-0,7	-0,4	-1,0	-1,3	-0,6	0,0	-0,1	-0,7	-0,2	-0,1	-0,8
2012 I	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5	-1,1	-0,8	-0,2	0,1	-0,7	-0,1	-0,2	-0,5
II	-0,6	-0,7	-0,7	0,1	-1,1	-1,8	-0,6	0,0	-0,1	0,1	0,0	-0,2	-0,9
III	-0,5	-0,6	-0,5	-0,1	-1,1	-1,3	-0,3	0,4	0,3	-0,1	-0,3	-0,1	-0,6
IV	-0,8	-0,7	-1,3	-1,2	-1,4	-1,1	-0,7	-0,3	-0,6	-2,1	-0,6	0,1	-1,1
Medčetrtnne spremembe v odstotkih													
2012 I	0,7	1,0	-1,5	-2,4	1,0	0,2	0,2	2,1	1,7	1,2	0,0	2,2	0,1
II	-2,8	-3,8	1,1	4,6	-4,1	-1,3	-1,9	-5,2	-4,3	-2,8	-3,9	-4,5	-2,1
III	-1,0	-0,9	-1,0	-0,1	-1,8	-0,2	-1,1	0,1	-0,3	0,3	-1,6	-0,9	0,0
IV	2,5	3,1	0,3	-2,4	3,6	0,1	2,2	3,0	2,5	0,1	5,0	3,6	0,9

Vir: Izračuni ECB na podlagi podatkov Eurostata.

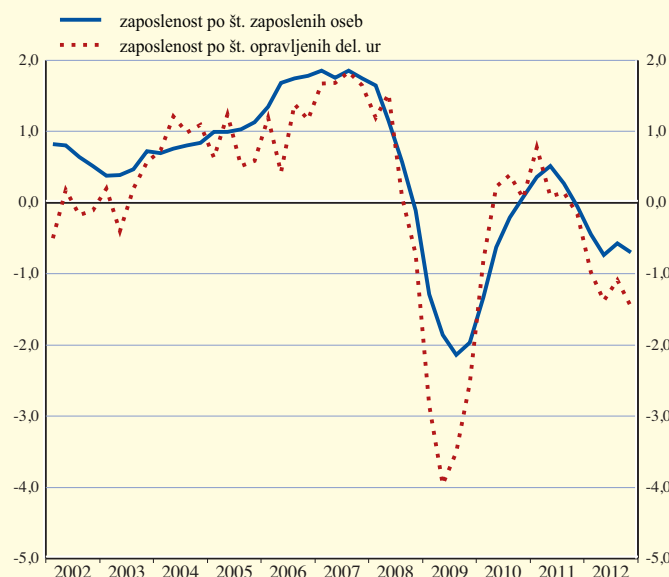
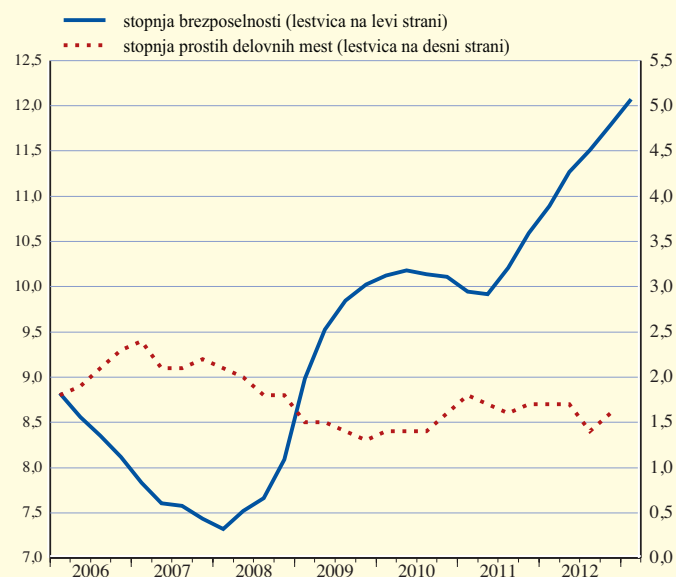
1) Podatki o zaposlenosti temeljijo na ESR 95.

5.3 Trg dela

(desezonirano, če ni navedeno drugače)

2. Brezposelnost in prosta delovna mesta¹⁾

	Brezposelnost										Stopnja prostih delovnih mest ²⁾
	Skupaj		Po starosti ³⁾				Po spolu ⁴⁾				
	V milijonih	% delovne sile	Odrasli		Mladi		Moški		Ženske		
			V milijonih	% delovne sile	V milijonih	% delovne sile	V milijonih	% delovne sile	V milijonih	% delovne sile	
% od skupaj v 2010	100,0		79,4		20,6		54,0		46,0		% vseh del. mest
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2009	15,054	9,6	11,768	8,4	3,287	20,3	8,146	9,4	6,908	9,8	1,4
2010	15,935	10,1	12,654	8,9	3,281	20,9	8,605	10,0	7,330	10,3	1,5
2011	16,039	10,2	12,828	9,0	3,212	20,9	8,548	9,9	7,492	10,5	1,7
2012	18,059	11,4	14,581	10,1	3,478	23,0	9,700	11,2	8,359	11,5	1,6
2012 I	17,263	10,9	13,882	9,7	3,382	22,2	9,248	10,7	8,015	11,1	1,7
II	17,902	11,3	14,445	10,0	3,457	22,8	9,636	11,1	8,266	11,4	1,7
III	18,312	11,5	14,797	10,3	3,515	23,4	9,846	11,4	8,466	11,7	1,4
IV	18,759	11,8	15,200	10,5	3,559	23,7	10,069	11,6	8,690	12,0	1,6
2013 I	19,208	12,1	15,588	10,8	3,620	24,2	10,331	12,0	8,877	12,2	.
2012 nov.	18,772	11,8	15,212	10,6	3,560	23,7	10,066	11,6	8,706	12,0	-
dec.	18,843	11,8	15,279	10,6	3,564	23,8	10,123	11,7	8,720	12,0	-
2013 jan.	19,129	12,0	15,508	10,8	3,621	24,1	10,281	11,9	8,848	12,2	-
feb.	19,215	12,1	15,589	10,8	3,626	24,2	10,341	12,0	8,874	12,2	-
mar.	19,280	12,1	15,667	10,9	3,613	24,3	10,370	12,0	8,910	12,3	-
apr.	19,375	12,2	15,751	10,9	3,624	24,4	10,413	12,0	8,961	12,3	-

G 28 Brezposelnost - št. zaposlenih oseb in opravljenih del. ur
(medletne spremembe v odstotkih)G 29 Brezposelnost in stopnja prostih delovnih mest²⁾

Vir: Eurostat.

1) Podatki o brezposelnosti se nanašajo na osebe in sledijo priporočilom ILO.

2) Industrija, gradbeništvo in storitve (brez gospodinjstev kot delodajalcev ter ekstrateritorialnih organizacij in organov); ni desezonirano.

3) Odrasli: 25 let in starejši; mladi: pod 25 let starosti; stopnje so izražene kot odstotek delovne sile v ustrezni starostni skupini.

4) Stopnje so izražene kot odstotek delovne sile za ustrezní spol.

DRŽAVNE FINANCE

6.1 Prihodki, odhodki in primanjkljaj/presežek¹⁾ (odstotek BDP)

1. Euroobmočje – prihodki

	Skupaj	Tekoči prihodki									Kapitalski prihodki		Zaznamek: davčna obremenitev ²⁾	
		Neposredni davki			Posredni davki	Socialni prispevki	Prodaje		Kapitalski davki					
		Gospodinjstva	Podjetja	Delodajalci			Zaposleni							
	1	2	3	4	5	6	7 Ki jih prejmejo ustanove EU	8	9	10	11	12	13	14
2004	44,5	44,0	11,5	8,5	2,9	13,2	0,3	15,5	8,1	4,5	2,2	0,5	0,4	40,6
2005	44,8	44,3	11,7	8,6	3,0	13,3	0,3	15,4	8,1	4,5	2,3	0,5	0,3	40,7
2006	45,3	45,0	12,3	8,7	3,4	13,4	0,3	15,3	8,0	4,5	2,3	0,3	0,3	41,3
2007	45,3	45,1	12,7	8,9	3,6	13,3	0,3	15,1	8,0	4,4	2,3	0,3	0,3	41,3
2008	45,1	44,9	12,5	9,1	3,2	12,9	0,3	15,3	8,1	4,5	2,3	0,2	0,3	40,9
2009	44,9	44,6	11,6	9,2	2,3	12,8	0,3	15,8	8,3	4,5	2,5	0,3	0,4	40,6
2010	44,8	44,5	11,5	8,9	2,5	12,9	0,3	15,7	8,2	4,5	2,6	0,3	0,3	40,4
2011	45,3	45,0	11,9	9,1	2,7	13,0	0,3	15,7	8,2	4,5	2,6	0,3	0,3	40,9
2012	46,2	46,0	12,4	9,6	2,7	13,3	0,3	15,9	8,3	4,7	2,6	0,2	0,3	41,8

2. Euroobmočje – odhodki

	Skupaj	Tekoči odhodki								Investicijski odhodki				Zaznamek: primarni odhodki ³⁾
		Skupaj	Sredstva za zaposlene	Vmesna poraba	Obresti	Tekoči transferji	Socialni prejemki	Subvencije	Ki jih plačajo ustanove EU	Naložbe	Kapitalski transferji	Ki jih plačajo ustanove EU		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
2004	47,4	43,5	10,5	5,0	3,1	24,9	22,1	1,7	0,5	3,9	2,5	1,5	0,1	44,3
2005	47,3	43,4	10,5	5,0	3,0	24,9	22,1	1,7	0,5	3,9	2,5	1,4	0,0	44,3
2006	46,7	42,8	10,3	5,0	2,9	24,6	21,8	1,6	0,5	3,9	2,5	1,4	0,0	43,8
2007	46,0	42,2	10,1	5,0	3,0	24,2	21,4	1,6	0,4	3,8	2,6	1,2	0,0	43,1
2008	47,3	43,3	10,3	5,2	3,0	24,8	21,9	1,6	0,4	3,9	2,6	1,3	0,0	44,2
2009	51,3	47,0	11,1	5,7	2,9	27,4	24,3	1,8	0,4	4,3	2,8	1,4	0,0	48,4
2010	51,0	46,6	10,9	5,7	2,8	27,2	24,2	1,8	0,4	4,4	2,6	1,8	0,0	48,1
2011	49,5	46,0	10,6	5,5	3,0	26,9	23,9	1,7	0,4	3,5	2,3	1,2	0,0	46,5
2012	49,9	46,2	10,5	5,5	3,1	27,1	24,3	1,6	0,4	3,7	2,1	1,6	0,1	46,9

3. Euroobmočje – primanjkljaj/presežek, primarni primanjkljaj/presežek in državna poraba

	Primanjkljaj (-)/presežek (+)					Primarni primanjkljaj (-)/ presežek (+)	Državna poraba ⁴⁾							Kolektivna potrošnja	Individualna potrošnja
	Skupaj	Enote centralne ravnj države	Enote federalne države	Enote lokalne ravnj države	Skladi socialne varnosti		Skupaj								
								Sredstva za zaposlene	Vmesna poraba	Transferji v naravi prek tržnih proizvajalcev	Potrošnja stalnega kapitala	Prodaja (minus)			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
2004	-2,9	-2,5	-0,4	-0,3	0,2	0,2	20,4	10,5	5,0	5,1	1,9	2,2	8,1	12,3	
2005	-2,5	-2,3	-0,3	-0,2	0,2	0,5	20,5	10,5	5,0	5,2	1,9	2,3	8,0	12,5	
2006	-1,4	-1,5	-0,1	-0,2	0,4	1,5	20,3	10,3	5,0	5,3	1,9	2,3	7,9	12,5	
2007	-0,7	-1,2	0,0	0,0	0,6	2,3	20,1	10,1	5,0	5,2	1,9	2,3	7,7	12,3	
2008	-2,1	-2,3	-0,2	-0,2	0,5	0,9	20,6	10,3	5,2	5,4	1,9	2,3	8,0	12,7	
2009	-6,4	-5,2	-0,5	-0,3	-0,4	-3,5	22,4	11,1	5,7	5,9	2,1	2,5	8,6	13,7	
2010	-6,2	-5,1	-0,7	-0,3	-0,1	-3,4	22,1	10,9	5,7	5,9	2,1	2,6	8,4	13,6	
2011	-4,1	-3,3	-0,7	-0,2	0,0	-1,1	21,6	10,6	5,5	5,8	2,1	2,6	8,2	13,4	
2012	-3,7	-3,4	-0,3	0,0	0,0	-0,6	21,6	10,5	5,5	5,9	2,1	2,6	8,2	13,4	

4. Države euroobmočja – primanjkljaj (-)/presežek (+)⁵⁾

	BE	DE	EE	IE	GR	ES	FR	IT	CY	LU	MT	NL	AT	PT	SI	SK	FI
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
2009	-5,6	-3,1	-2,0	-13,9	-15,6	-11,2	-7,5	-5,5	-6,1	-0,8	-3,7	-5,6	-4,1	-10,2	-6,2	-8,0	-2,5
2010	-3,8	-4,1	0,2	-30,8	-10,7	-9,7	-7,1	-4,5	-5,3	-0,9	-3,6	-5,1	-4,5	-9,8	-5,9	-7,7	-2,5
2011	-3,7	-0,8	1,2	-13,4	-9,5	-9,4	-5,3	-3,8	-6,3	-0,2	-2,8	-4,5	-2,5	-4,4	-6,4	-5,1	-0,8
2012	-3,9	0,2	-0,3	-7,6	-10,0	-10,6	-4,8	-3,0	-6,3	-0,8	-3,3	-4,1	-2,5	-6,4	-4,0	-4,3	-1,9

Vira: ECB za agregirane podatke euroobmočja; Evropska komisija za podatke o primanjkljaju/presežku posameznih držav.

1) Prihodki, odhodki in primanjkljaj/presežek temeljijo na ESR 95. Transakcije, ki vključujejo proračun EU, so vključene in konsolidirane. Transakcije med vladami držav članic niso konsolidirane.

2) Davčna obremenitev zajema davke in socialne prispevke.

3) Zajema skupne odhodke brez odhodkov za obresti.

4) Ustrezna izdatkom za končno potrošnjo (P.3) širše opredeljene države v ESR 95.

5) Vključuje poravnave v okviru dogovorov o zamenjavah in dogovorov o terminski obrestni meri.

6.2 Javni dolg¹⁾
(odstotek BDP)**1. Euroobmočje – po finančnih instrumentih in po sektorju imetnika**

	Skupaj	Finančni instrumenti				Imetniki				Drugi upniki ³⁾
		Gotovina in vloge	Posojila	Kratkoročni vrednostni papirji	Dolgoročni vrednostni papirji	Domači upniki ²⁾				
						Skupaj	DFI	Druge finančne družbe	Drugi sektorji	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2003	69,2	2,1	12,5	5,1	49,6	40,2	20,5	11,3	8,4	29,1
2004	69,7	2,2	12,2	4,8	50,5	38,7	19,7	11,2	7,9	30,9
2005	70,5	2,4	12,3	4,5	51,3	37,0	19,0	11,3	6,8	33,5
2006	68,7	2,5	11,9	4,0	50,3	34,9	19,1	9,3	6,5	33,7
2007	66,4	2,2	11,3	3,9	48,9	32,7	17,8	8,6	6,3	33,6
2008	70,2	2,3	11,6	6,5	49,8	33,2	18,4	7,9	6,9	37,0
2009	80,0	2,5	12,7	8,3	56,5	37,4	21,4	9,2	6,8	42,6
2010	85,4	2,4	15,4	7,3	60,2	40,5	24,3	10,6	5,6	44,9
2011	87,3	2,4	15,4	7,4	62,1	42,8	24,7	11,3	6,9	44,5
2012	90,7	2,6	17,4	6,8	63,9	46,6	26,5	12,4	7,7	44,0

2. Euroobmočje – po izdajatelju, dospelosti in valuti denominacije

	Skupaj	Izdajatelj ⁴⁾				Izvirna dospelost			Preostala dospelost			Valute	
		Enote centralne ravni države	Enote federalne države	Enote lokalne ravni države	Skladi socialne varnosti	Do 1 leta	Nad 1 leto	Spremenljiva obrestna mera	Do 1 leta	Nad 1 in do 5 let	Nad 5 let	Euro ali valute sodelujočih držav članic	Druge valute
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2003	69,2	56,7	6,5	5,1	1,0	7,9	61,4	5,0	14,9	26,1	28,3	68,4	0,9
2004	69,7	56,7	6,6	5,1	1,3	7,7	61,9	4,7	14,7	26,3	28,6	68,7	1,0
2005	70,5	57,2	6,7	5,2	1,4	7,8	62,8	4,6	14,8	25,8	29,9	69,4	1,1
2006	68,7	55,4	6,5	5,3	1,4	7,3	61,4	4,3	14,3	24,2	30,1	67,9	0,7
2007	66,4	53,5	6,3	5,3	1,4	7,1	59,2	4,2	14,5	23,6	28,2	65,8	0,5
2008	70,2	56,9	6,7	5,3	1,3	10,0	60,2	4,9	17,7	23,5	29,1	69,3	1,0
2009	80,0	64,8	7,7	5,8	1,7	12,0	68,0	5,0	19,5	27,3	33,2	78,8	1,2
2010	85,4	69,2	8,3	5,9	1,9	13,0	72,3	5,1	21,2	29,3	34,9	84,2	1,2
2011	87,3	70,7	8,5	5,9	2,2	12,6	74,7	6,0	20,8	30,4	36,1	85,6	1,7
2012	90,7	73,6	8,9	6,0	2,3	11,7	78,9	7,0	20,6	32,1	37,9	88,7	2,0

3. Države euroobmočja

	BE	DE	EE	IE	GR	ES	FR	IT	CY	LU	MT	NL	AT	PT	SI	SK	FI
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
2009	95,7	74,5	7,2	64,8	129,7	53,9	79,2	116,4	58,5	15,3	66,4	60,8	69,2	83,7	35,0	35,6	43,5
2010	95,5	82,4	6,7	92,1	148,3	61,5	82,4	119,3	61,3	19,2	67,4	63,1	72,0	94,0	38,6	41,0	48,6
2011	97,8	80,4	6,2	106,4	170,3	69,3	85,8	120,8	71,1	18,3	70,3	65,5	72,5	108,3	46,9	43,3	49,0
2012	99,6	81,9	10,1	117,6	156,9	84,2	90,2	127,0	85,8	20,8	72,1	71,2	73,4	123,6	54,1	52,1	53,0

Vira: ECB za agregirane podatke euroobmočja; Evropska komisija za podatke o dolgu posameznih držav.

1) To je bruto dolg širše opredeljene države po nominalni vrednosti, konsolidiran med podsektorji države. Imetja nerezidenčnih držav niso konsolidirana. Posojanje med državami, povezano s fizično krizo, je konsolidirano. Podatki so delno ocenjeni.

2) Upniki, ki so rezidenti države, ki je izdala dolg.

3) Vključuje rezidente držav euroobmočja razen države, ki je izdala dolg.

4) Izključuje dolg, katerega imetnik je širše opredeljena država, v državi, ki je izdala dolg.

6.3 Spremembe javnega dolga¹⁾ (odstotek BDP)

1. Euroobmočje – po virih, finančnih instrumentih in po sektorju imetnika

	Skupaj	Vir spremembe			Finančni instrumenti				Imetniki			
		Zadolževanje ²⁾	Učinek vrednotenja ³⁾	Druge spremembe v obsegu ⁴⁾	Gotovina in vloge	Posojila	Kratkoročni vrednostni papirji	Dolgoročni vrednostni papirji	Domači upniki ⁵⁾	DFI	Druge finančne družbe	Drugi upniki ⁶⁾
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2004	3,2	3,3	-0,1	0,0	0,2	0,1	-0,1	2,9	0,2	0,0	0,3	3,0
2005	3,3	3,1	0,2	0,0	0,3	0,5	-0,1	2,6	-0,4	0,0	0,5	3,7
2006	1,6	1,5	0,1	0,0	0,2	0,2	-0,3	1,5	-0,3	1,1	-1,4	1,9
2007	1,2	1,2	0,0	0,0	-0,1	0,0	0,1	1,2	-0,4	-0,4	-0,3	1,6
2008	5,3	5,2	0,1	0,0	0,1	0,5	2,7	2,0	1,3	1,0	-0,5	4,1
2009	7,3	7,5	-0,2	0,0	0,1	0,7	1,6	4,9	3,0	2,3	1,0	4,3
2010	7,6	7,7	-0,1	0,0	0,0	3,0	-0,7	5,2	4,1	3,5	1,6	3,4
2011	4,2	4,0	0,1	0,0	0,0	0,4	0,2	3,5	3,4	1,0	1,0	0,8
2012	4,0	5,4	-1,4	0,0	0,2	2,1	-0,5	2,2	4,1	2,0	1,2	-0,2

2. Euroobmočje – prilagoditev primanjkljaja-dolga

	Sprememba dolga	Primanjkljaj (-)/presežek (+)	Prilagoditev primanjkljaja-dolga ⁷⁾										Druge spremembe v obsegu	Drugo ⁸⁾
			Skupaj	Transakcije z glavnimi finančnimi sredstvi v lasti širše opredeljene države							Učinki vrednotenja	Učinki deviznega tečaja		
				Skupaj	Gotovina in vloge	Posojila	Vrednostni papirji ⁹⁾	Delnice in drug lastniški kapital	Privatizacije	Dokapitalizacija				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2004	3,2	-2,9	0,3	0,2	0,2	0,0	0,1	0,0	-0,5	0,2	-0,1	0,0	0,0	0,1
2005	3,3	-2,5	0,8	0,6	0,3	0,0	0,1	0,1	-0,3	0,2	0,2	0,0	0,0	0,0
2006	1,6	-1,4	0,2	0,2	0,3	-0,1	0,2	-0,2	-0,4	0,1	0,1	0,0	0,0	-0,1
2007	1,2	-0,7	0,5	0,6	0,2	0,0	0,2	0,1	-0,3	0,2	0,0	0,0	0,0	-0,1
2008	5,3	-2,1	3,2	3,0	0,8	0,7	0,7	0,9	-0,1	0,7	0,1	0,0	0,0	0,0
2009	7,3	-6,4	0,9	1,0	0,3	0,0	0,3	0,4	-0,3	0,5	-0,2	0,0	0,0	0,1
2010	7,6	-6,2	1,4	1,8	0,0	0,5	1,0	0,2	0,0	0,2	-0,1	0,0	0,0	-0,3
2011	4,2	-4,1	0,0	-0,3	0,2	-0,2	-0,2	-0,1	-0,1	0,2	0,1	0,0	0,0	0,2
2012	4,0	-3,7	0,2	1,4	0,3	0,6	-0,1	0,6	-0,1	0,3	-1,4	0,0	0,0	0,3

Vir: ECB.

- Podatki so delno ocenjeni. Letna sprememba bruto nominalnega konsolidiranega dolga je izražena kot odstotek BDP, tj. $[\text{dolg}(t) - \text{dolg}(t-1)] \div \text{BDP}(t)$. Posojanje med državami, povezano s finančno krizo, je konsolidirano.
- Zadolževanje je po definiciji enako transakcijam z dolgom.
- Poleg vpliva gibanja deviznega tečaja vključuje tudi vpliv, ki izhaja iz nominalnega vrednotenja (npr. premij ali popustov na izdane vrednostne papirje).
- Vključuje zlasti vpliv ponovne klasifikacije enot in določenih vrst prevzema dolga.
- Upniki, ki so rezidenti države, ki je izdala dolg.
- Vključuje rezidente držav euroobmočja razen države, ki je izdala dolg.
- Razlika med letno spremembo bruto nominalnega konsolidiranega dolga in primanjkljajem kot odstotkom BDP.
- V glavnem transakcije z drugimi sredstvi in obveznostmi (komercialni krediti, druge terjatve/obveznosti in izvedeni finančni instrumenti).
- Razen izvedenih finančnih instrumentov.

6.4 Četrtni prihodki, odhodki in primanjkljaj/presežek¹⁾
(odstotek BDP)**1. Euroobmočje – četrtni prihodki**

	Skupaj		Tekoči prihodki					Kapitalski prihodki		Zaznamek: davčna obremenitev ²⁾
	1	2	Neposredni davki	Posredni davki	Socialni prispevki	Prodaje	Dohodek od lastnine		Kapitalski davki	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2006 IV	49,0	48,4	14,4	14,0	15,8	2,4	0,9	0,6	0,3	44,5
2007 I	42,3	41,9	10,4	12,9	14,8	2,2	0,9	0,4	0,3	38,3
II	45,8	45,4	13,0	13,0	15,0	2,2	1,4	0,4	0,3	41,2
III	43,6	43,1	12,3	12,4	14,7	2,2	0,7	0,5	0,3	39,6
IV	49,3	48,7	14,8	13,8	15,7	2,5	1,0	0,6	0,3	44,6
2008 I	42,4	42,1	10,8	12,3	14,8	2,2	1,1	0,3	0,2	38,2
II	45,3	44,9	12,9	12,4	15,1	2,3	1,5	0,4	0,3	40,6
III	43,4	43,1	12,2	12,0	15,0	2,3	0,8	0,4	0,3	39,5
IV	48,8	48,3	13,9	13,4	16,3	2,6	1,1	0,5	0,3	43,9
2009 I	42,4	42,3	10,4	12,0	15,6	2,4	1,1	0,1	0,2	38,2
II	45,3	44,7	11,8	12,5	15,7	2,5	1,4	0,6	0,5	40,5
III	42,9	42,6	11,0	12,0	15,5	2,5	0,7	0,3	0,3	38,8
IV	48,7	47,8	13,0	13,6	16,4	2,7	1,0	0,8	0,5	43,5
2010 I	42,2	42,0	10,1	12,2	15,5	2,4	0,9	0,2	0,3	38,0
II	45,1	44,6	11,8	12,6	15,4	2,6	1,3	0,5	0,3	40,2
III	43,0	42,7	10,9	12,5	15,3	2,5	0,7	0,3	0,3	39,0
IV	48,6	47,8	13,2	13,4	16,4	2,8	1,0	0,7	0,3	43,3
2011 I	42,9	42,7	10,6	12,5	15,3	2,5	1,0	0,3	0,3	38,7
II	45,2	44,9	12,0	12,7	15,4	2,5	1,5	0,3	0,3	40,3
III	43,7	43,4	11,4	12,5	15,3	2,5	0,8	0,3	0,3	39,6
IV	49,3	48,3	13,4	13,4	16,7	2,8	1,0	1,1	0,4	43,8
2012 I	43,4	43,2	10,9	12,6	15,4	2,5	1,0	0,2	0,2	39,1
II	46,1	45,8	12,6	12,8	15,6	2,6	1,4	0,3	0,3	41,3
III	44,7	44,3	12,0	12,6	15,5	2,6	0,8	0,4	0,3	40,4
IV	50,6	49,9	14,2	13,9	16,9	2,9	1,0	0,7	0,3	45,3

2. Euroobmočje – četrtni odhodki in primanjkljaj/presežek

	Skupaj		Tekoči odhodki						Investicijski odhodki			Primanjkljaj (-)/presežek (+)	Primarni primanjkljaj (-)/presežek (+)
	Skupaj	Sredstva za zaposlene	Vmesna poraba	Obresti	Tekoči transferji			Naložbe	Kapitalski transferji				
						Socialni prejemki	Subvencije						
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2006 IV	49,5	44,6	10,8	5,9	2,8	25,0	21,3	1,3	4,9	2,7	2,2	-0,5	2,3
2007 I	44,9	41,4	9,9	4,5	2,9	24,1	20,7	1,1	3,5	2,3	1,2	-2,7	0,2
II	45,0	41,6	10,0	4,8	3,2	23,6	20,6	1,1	3,4	2,5	0,9	0,8	4,0
III	44,6	41,0	9,6	4,8	2,9	23,8	20,5	1,1	3,6	2,6	0,9	-1,0	1,9
IV	49,3	44,7	10,8	5,9	2,9	25,1	21,2	1,5	4,5	2,8	1,7	0,0	2,9
2008 I	45,5	41,9	9,9	4,5	3,0	24,4	20,8	1,2	3,6	2,3	1,2	-3,1	0,0
II	46,0	42,4	10,2	5,0	3,3	23,9	20,8	1,1	3,6	2,6	1,0	-0,7	2,6
III	45,7	42,0	9,8	4,9	3,0	24,4	21,2	1,1	3,7	2,7	1,0	-2,3	0,6
IV	51,3	46,7	11,2	6,3	2,9	26,3	22,2	1,4	4,6	2,9	1,7	-2,5	0,4
2009 I	49,4	45,6	10,7	5,1	2,8	26,9	23,0	1,3	3,8	2,6	1,2	-6,9	-4,1
II	50,7	46,5	11,1	5,5	3,0	26,9	23,3	1,3	4,2	2,8	1,3	-5,4	-2,4
III	50,0	46,0	10,5	5,5	2,8	27,1	23,5	1,3	4,1	2,9	1,1	-7,1	-4,3
IV	54,6	49,7	11,8	6,7	2,8	28,4	24,0	1,5	4,9	3,0	1,9	-6,0	-3,2
2010 I	50,4	46,5	10,8	5,1	2,7	27,9	23,6	1,4	3,9	2,4	1,5	-8,2	-5,5
II	49,6	46,1	11,0	5,5	3,0	26,7	23,2	1,3	3,5	2,5	1,1	-4,5	-1,5
III	50,4	45,2	10,2	5,4	2,7	26,8	23,2	1,3	5,2	2,6	2,6	-7,4	-4,7
IV	53,4	48,7	11,5	6,6	2,9	27,7	23,6	1,5	4,7	2,7	2,0	-4,8	-1,9
2011 I	48,6	45,5	10,5	5,0	2,9	27,2	23,1	1,3	3,1	2,1	0,9	-5,6	-2,8
II	48,5	45,3	10,6	5,3	3,2	26,2	22,8	1,2	3,2	2,3	0,9	-3,3	-0,1
III	48,1	44,6	10,1	5,3	2,9	26,4	23,0	1,2	3,5	2,3	1,1	-4,3	-1,5
IV	52,6	48,6	11,2	6,5	3,2	27,7	23,6	1,5	3,9	2,5	1,7	-3,3	-0,1
2012 I	48,2	45,5	10,3	4,9	3,0	27,3	23,3	1,2	2,7	1,9	0,8	-4,8	-1,8
II	49,2	45,8	10,5	5,3	3,3	26,7	23,2	1,1	3,3	2,1	1,2	-3,0	0,3
III	48,6	44,9	10,0	5,3	2,9	26,7	23,4	1,1	3,7	2,2	1,5	-3,9	-1,0
IV	53,7	48,7	11,0	6,5	3,2	28,0	24,1	1,4	5,0	2,2	2,8	-3,1	0,1

Viri: Izračuni ECB na podlagi podatkov Eurostata in nacionalnih podatkov.

1) Definicije „prihodki“, „odhodki“ in „primanjkljaj/presežek“ temeljijo na ESR 95. Transakcije med proračunom EU in enotami izven sektorja države niso vključene. Sicer se četrtni podatki, razen različnih rokov za prenos podatkov, ujemajo z letnimi podatki.

2) Davčna obremenitev zajema davke in socialne prispevke.

6.5 Četrtletni javni dolg in spremembe javnega dolga ¹⁾ (odstotek BDP)

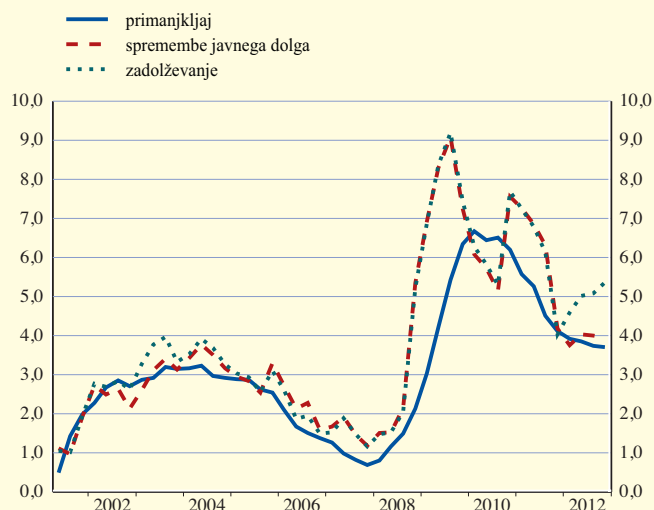
1. Euroobmočje - Maastrichtski javni dolg po finančnih instrumentih

	Skupaj 1	Finančni instrumenti			
		Gotovina in vloge 2	Posojila 3	Kratkoročni vrednostni papirji 4	Dolgoročni vrednostni papirji 5
2010 I	81,6	2,4	12,9	8,2	58,2
II	82,9	2,4	13,5	7,8	59,2
III	83,0	2,4	13,4	7,9	59,2
IV	85,4	2,4	15,4	7,3	60,2
2011 I	86,3	2,4	15,2	7,4	61,2
II	87,2	2,4	15,0	7,5	62,3
III	86,8	2,4	15,2	7,8	61,4
IV	87,3	2,4	15,4	7,4	62,1
2012 I	88,2	2,5	15,8	7,6	62,3
II	89,9	2,5	16,7	7,3	63,4
III	90,0	2,5	16,5	7,2	63,7
IV	90,7	2,6	17,4	6,8	63,9

2. Euroobmočje - prilagoditev primanjkljaja-dolga

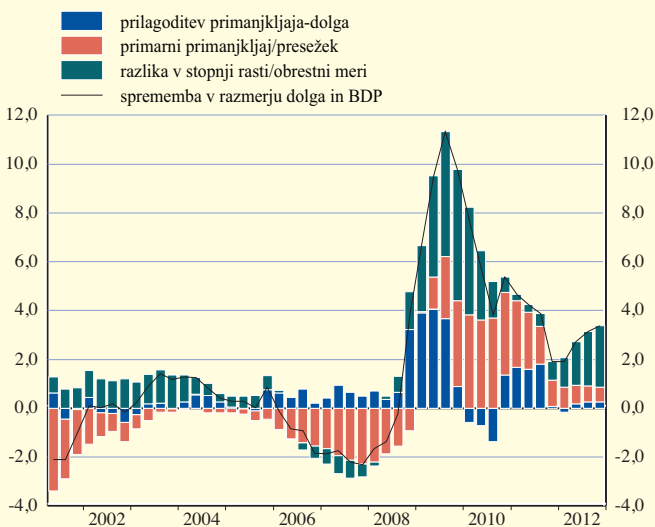
	Spremembe javnega dolga	Primanjkljaj (-)/ presežek (+)	Prilagoditev primanjkljaja-dolga								Zaznamek: Zadolževanje
			Skupaj	Transakcije z glavnimi finančnimi sredstvi v lasti širše opredeljene države					Učinki vrednotenja in druge spremembe v obsegu	Drugo	
				Skupaj	Gotovina in vloge	Posojila	Vrednostni papirji	Delnice in drugi lastniški kapital			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2010 I	8,1	-8,2	-0,1	0,8	0,9	-0,1	-0,3	0,3	-0,4	-0,5	8,5
II	7,7	-4,5	3,2	3,3	2,0	1,1	-0,2	0,4	-0,1	-0,1	7,7
III	2,7	-7,4	-4,6	-2,9	-2,3	-0,6	-0,1	0,1	0,0	-1,7	2,8
IV	11,6	-4,8	6,8	5,6	-0,4	1,6	4,4	0,0	0,0	1,2	11,6
2011 I	6,9	-5,6	1,2	0,7	2,1	-0,8	-0,6	-0,1	0,2	0,4	6,7
II	6,0	-3,3	2,7	2,6	2,8	0,6	-0,3	-0,5	0,1	0,0	5,9
III	0,7	-4,3	-3,6	-3,7	-3,7	-0,4	0,2	0,2	0,5	-0,3	0,3
IV	3,2	-3,3	-0,1	-0,6	-0,3	-0,2	-0,1	0,1	-0,1	0,6	3,3
2012 I	5,1	-4,8	0,3	3,8	4,2	0,0	-0,4	0,0	-3,8	0,3	9,0
II	7,1	-3,0	4,1	3,8	1,6	1,1	0,4	0,7	-0,5	0,8	7,6
III	0,6	-3,9	-3,3	-1,3	-1,7	0,6	-0,4	0,1	0,0	-2,0	0,6
IV	3,0	-3,1	-0,1	-0,7	-2,9	0,5	0,1	1,6	-1,4	2,0	4,4

G 30 Primanjkljaj, zadolževanje in spremembe dolga (drseči znesek v štirih četrtletjih kot delež BDP)

G 31 Maastrichtski dolg

(letna sprememba v razmerju dolga in BDP ter osnovni dejavniki)

Viri: Izračuni ECB na podlagi Eurostata in nacionalnih podatkov.
1) Posojanje med državami, povezano s finančno krizo, je konsolidirano.

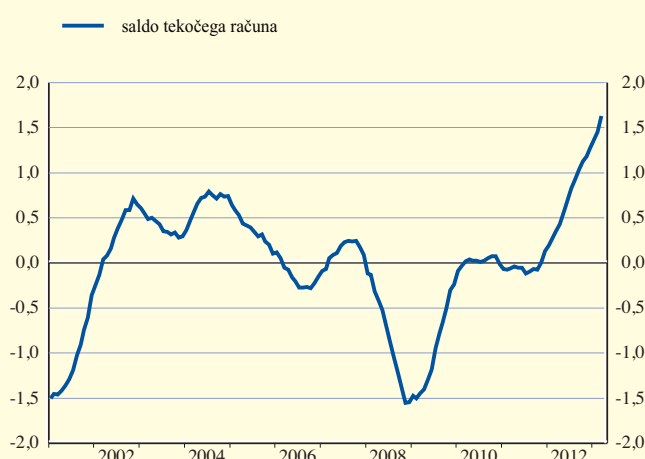

TRANSAKCIJE IN STANJA Z NEREZIDENTI

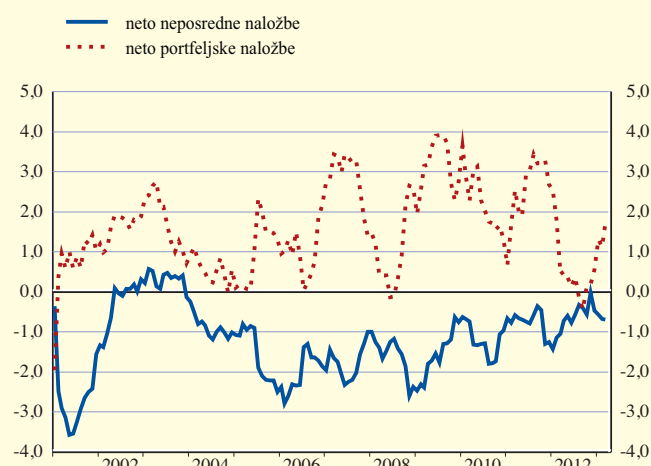
7.1 Povzetek plačilne bilance¹⁾ (v milijardah EUR; neto transakcije)

	Tekoči račun					Kapitalski račun	Neto posojanje/zadolževanje v tujini (stolpca 1+6)	Finančni račun						Napake in izpustitve
	Skupaj	Blago	Storitve	Dohodki	Tekoči transferji			Skupaj	Neposredne naložbe	Portfeljske naložbe	Izvedeni finančni instrumenti	Druge naložbe	Rezerve	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2010	3,5	17,2	56,5	38,9	-109,2	5,7	9,2	9,1	-88,8	119,5	18,4	-29,5	-10,5	-18,3
2011	14,9	6,8	73,2	42,1	-107,2	11,2	26,0	-42,7	-118,7	252,5	-5,3	-161,0	-10,2	16,6
2012	116,0	100,6	90,9	32,2	-107,8	15,1	131,1	-133,2	-44,8	52,3	5,6	-132,1	-14,1	2,1
2012 I	-2,8	6,8	16,6	12,5	-38,7	3,2	0,4	2,0	-3,6	-76,8	-5,3	89,8	-2,1	-2,4
II	18,3	25,7	26,3	-8,6	-25,1	1,4	19,8	-19,5	-15,2	96,7	-8,0	-84,0	-9,0	-0,3
III	40,8	30,3	27,0	13,0	-29,4	4,0	44,9	-41,6	-4,9	-14,8	2,8	-24,6	-0,1	-3,2
IV	59,6	37,9	21,0	15,3	-14,6	6,5	66,1	-74,2	-21,2	47,2	16,1	-113,3	-3,0	8,1
2013 I	30,7	33,2	17,2	18,0	-37,7	3,6	34,3	-42,1	-25,1	33,2	15,4	-65,8	0,2	7,8
2012 mar.	10,0	11,3	6,7	4,0	-12,0	0,7	10,7	-19,2	-12,6	-46,0	-4,2	43,0	0,7	8,4
apr.	2,9	4,4	7,6	0,1	-9,1	0,2	3,2	-2,4	-2,6	3,4	1,7	-2,0	-3,0	-0,7
maj	-2,8	7,4	8,9	-10,8	-8,2	1,4	-1,4	-0,4	3,5	30,1	-7,5	-25,0	-1,5	1,7
jun.	18,2	13,9	9,9	2,1	-7,7	-0,2	18,0	-16,7	-16,1	63,2	-2,2	-57,0	-4,5	-1,3
jul.	21,8	14,5	9,9	5,2	-7,9	0,7	22,4	-17,5	2,5	4,8	-1,7	-23,6	0,5	-5,0
avg.	8,8	5,6	7,9	5,9	-10,6	1,6	10,5	-7,7	12,6	-19,1	6,2	-5,9	-1,6	-2,8
sep.	10,2	10,2	9,1	1,9	-11,0	1,7	11,9	-16,4	-20,0	-0,5	-1,7	4,9	1,0	4,5
okt.	12,8	10,6	6,9	4,3	-9,0	2,4	15,2	-15,6	-15,1	44,4	6,3	-48,6	-2,6	0,4
nov.	20,3	15,1	5,2	5,3	-5,2	2,3	22,6	-28,9	21,4	23,3	7,6	-80,2	-1,0	6,3
dec.	26,5	12,2	9,0	5,8	-0,4	1,8	28,3	-29,7	-27,6	-20,5	2,2	15,5	0,7	1,4
2013 jan.	-5,6	-2,7	5,2	4,7	-12,8	0,7	-4,9	1,5	-8,3	29,0	6,7	-21,3	-4,7	3,4
feb.	11,5	12,0	6,2	7,5	-14,2	1,6	13,1	-19,0	-2,4	-4,1	5,9	-21,0	2,6	5,9
mar.	24,8	23,9	5,7	5,9	-10,7	1,3	26,1	-24,6	-14,4	8,3	2,8	-23,5	2,2	-1,5
Skupne 12-mesečne transakcije														
2013 mar.	149,5	127,0	91,5	37,7	-106,8	15,5	165,0	-177,4	-66,3	162,3	26,3	-287,8	-11,9	12,3
Skupne 12-mesečne transakcije v odstotkih BDP														
2013 mar.	1,6	1,3	1,0	0,4	-1,1	0,2	1,7	-1,9	-0,7	1,7	0,3	-3,0	-0,1	0,1

G32 Plačilna bilanca euroobmočja: tekoči račun (desezonirano; 12-mesečne kumulativne transakcije kot odstotek BDP)

G33 Plačilna bilanca euroobmočja: neposredne in portfeljske naložbe (12-mesečne kumulativne transakcije kot odstotek BDP)

Vir: ECB.

1) Pomen znakov je pojasnjen v splošnih opombah.

7.2 Tekoči in kapitalski račun

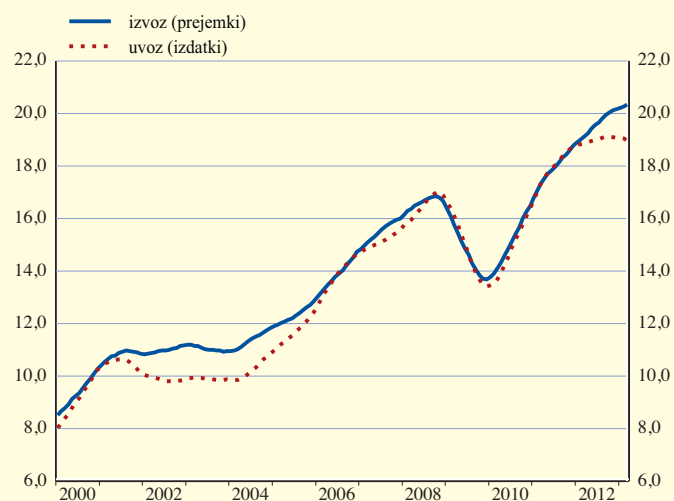
(v milijardah EUR; transakcije)

1. Povzetek tekočega in kapitalskega računa

	Tekoči račun													Kapitalski račun	
	Skupaj			Blago		Storitve		Dohodki		Tekoči transferji					
	Prejemki	Izdatki	Neto	Prejemki	Izdatki	Prejemki	Izdatki	Prejemki	Izdatki	10	Prejemki	12	Izdatki	Prejemki	Izdatki
											Nakazila zdomcev		Nakazila zdomcev		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9		11		13	14	15
2010	2.710,8	2.707,3	3,5	1.576,9	1.559,6	543,9	487,5	502,8	463,9	87,1	6,3	196,3	27,1	20,3	14,7
2011	2.985,1	2.970,2	14,9	1.787,9	1.781,1	581,5	508,4	521,2	479,1	94,5	6,6	201,7	27,8	25,4	14,2
2012	3.142,2	3.026,2	116,0	1.916,9	1.816,2	624,6	533,7	503,2	471,0	97,5	6,8	205,3	26,2	29,0	13,8
2012 I	756,4	759,3	-2,8	468,1	461,4	140,6	124,0	121,6	109,0	26,1	1,6	64,8	6,3	5,4	2,2
II	791,5	773,1	18,3	480,5	454,8	156,8	130,4	133,0	141,6	21,2	1,6	46,3	6,6	5,8	4,3
III	789,7	748,9	40,8	480,1	449,8	167,2	140,2	125,1	112,2	17,3	1,9	46,7	6,6	7,0	2,9
IV	804,5	744,9	59,6	488,1	450,2	160,1	139,1	123,5	108,2	32,9	1,7	47,5	6,7	10,8	4,3
2013 I	762,7	732,0	30,7	472,1	438,9	143,9	126,8	117,2	99,1	29,6	-	67,3	-	6,0	2,4
2013 jan.	247,4	253,0	-5,6	151,5	154,2	47,9	42,7	37,1	32,4	11,0	-	23,8	-	1,6	0,9
feb.	247,4	235,8	11,5	152,2	140,3	46,2	40,0	37,1	29,6	11,8	-	26,0	-	2,3	0,7
mar.	267,9	243,2	24,8	168,4	144,5	49,8	44,1	43,0	37,1	6,8	-	17,5	-	2,1	0,8
	Desezonirano														
2012 III	794,5	759,6	34,8	484,4	455,8	157,3	135,0	127,8	117,3	24,9	-	51,5	-	-	-
IV	785,8	749,5	36,3	481,9	449,4	157,1	135,2	121,8	114,0	25,0	-	51,0	-	-	-
2013 I	791,7	735,8	55,9	484,9	440,3	157,8	133,6	122,0	109,6	27,0	-	52,3	-	-	-
2013 jan.	262,1	246,7	15,3	160,8	149,4	51,8	43,6	40,5	36,0	8,9	-	17,7	-	-	-
feb.	261,3	246,7	14,6	160,0	148,5	52,9	44,5	39,9	36,5	8,5	-	17,2	-	-	-
mar.	268,3	242,4	25,9	164,1	142,4	53,1	45,5	41,5	37,1	9,6	-	17,4	-	-	-
	Skupne 12-mesečne transakcije														
2013 mar.	3 162,0	3 006,9	155,1	1 932,4	1 802,4	629,4	537,8	498,7	459,7	101,5	-	207,1	-	-	-
	Skupne 12-mesečne transakcije v odstotkih BDP														
2013 mar.	33,3	31,7	1,6	20,3	19,0	6,6	5,7	5,2	4,8	1,1	-	2,2	-	-	-

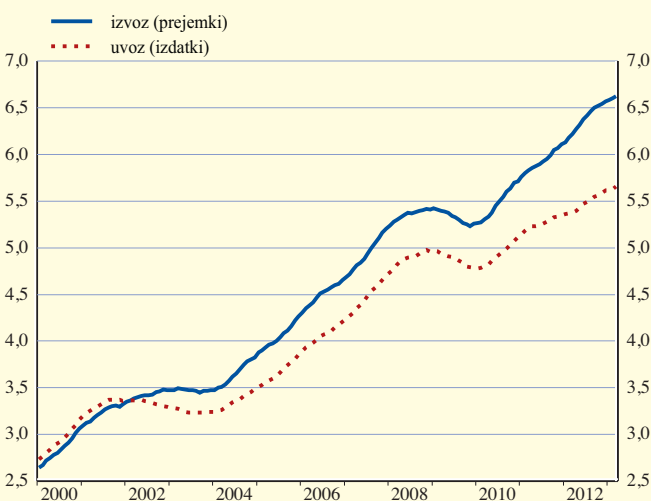
G34 Blago

(desezonirano; skupne 12-mesečne transakcije v odstotkih BDP)

G35 Storitve

(desezonirano; skupne 12-mesečne transakcije v odstotkih BDP)

Vir: ECB.

7.2 Tekoči in kapitalski račun
(v milijardah EUR)**2. Dohodkovni račun**
(transakcije)

	Dohodki od dela		Dohodki od kapitala													
	Prejemki	Izdatki	Skupaj		Neposredne naložbe						Portfeljske naložbe				Ostale naložbe	
					Lastniški kapital				Dolžniški kapital		Lastniški kapital		Dolžniški kapital			
			Prejemki	Izdatki	Prejemki	Izdatki	Prejemki	Izdatki	Prejemki	Izdatki	Prejemki	Izdatki	Prejemki	Izdatki		
															Reinvestirani dobički	Reinvestirani dobički
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
2010	25,1	12,4	477,7	451,5	245,8	48,6	154,7	45,2	23,4	24,3	28,8	84,0	102,1	123,8	77,6	64,7
2011	27,1	13,0	494,1	466,1	248,9	25,6	154,0	53,2	24,7	23,0	35,3	97,6	103,3	127,0	81,9	64,6
2012	28,6	13,3	474,6	457,7	229,1	45,9	155,7	33,0	25,3	23,8	42,3	104,0	98,6	119,1	79,3	55,1
2011 IV	7,0	3,4	127,0	109,7	66,1	1,7	35,5	-2,2	7,2	7,1	7,1	18,4	25,6	32,8	21,0	15,9
2012 I	6,9	2,5	114,7	106,5	55,4	23,1	36,8	17,5	5,7	5,4	8,9	16,8	24,2	32,3	20,6	15,3
II	7,2	3,5	125,8	138,1	59,1	-0,4	44,2	8,0	6,3	5,8	15,6	45,4	24,7	28,7	20,1	14,1
III	7,1	3,9	118,0	108,2	56,9	15,7	38,7	13,9	6,7	5,5	9,9	21,2	24,9	29,8	19,5	13,0
IV	7,5	3,4	116,0	104,8	57,7	7,5	36,1	-6,4	6,7	7,1	8,0	20,6	24,7	28,2	19,0	12,7

3. Geografska razčlenitev
(skupne transakcije)

2012 I do 2012 IV	Skupaj	Države članice EU izven euroobmočja						Brazilija	Kanada	Kitajska	Indija	Japonska	Rusija	Švica	ZDA	Druge države
		Skupaj	Danska	Švedska	Združeno kraljestvo	Ostale države EU	Inštitucije EU									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
	Prejemki															
Tekoči račun	3.142,2	1.004,8	54,3	91,4	486,0	310,1	63,0	63,4	47,7	153,8	40,6	72,1	121,7	250,6	417,5	970,0
Blago	1.916,9	592,1	35,2	58,2	253,5	245,1	0,2	33,1	22,8	119,8	30,2	44,5	90,0	136,1	228,3	619,8
Storitve	624,6	188,1	12,3	17,1	117,6	34,3	6,8	10,4	10,8	22,4	7,5	15,8	20,8	62,3	94,6	192,0
Dohodki	503,2	161,1	5,8	13,9	103,8	27,5	10,1	19,5	13,1	11,0	2,6	10,9	10,4	43,3	87,7	143,5
Dohodki od kapitala	474,6	153,3	5,0	13,8	102,1	26,7	5,7	19,5	13,0	10,9	2,6	10,9	10,3	28,3	86,1	139,7
Tekoči transferji	97,5	63,5	0,9	2,2	11,1	3,2	46,0	0,4	0,9	0,7	0,2	0,8	0,5	8,9	6,9	14,7
Kapitalski račun	29,0	24,9	0,0	0,0	2,9	0,6	21,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,9	0,4	2,5
	Izdatki															
Tekoči račun	3.026,2	949,8	49,5	89,1	422,9	280,3	108,0	39,1	31,3	-	34,6	98,3	154,4	213,3	406,9	-
Blago	1.816,2	509,3	29,9	50,7	202,5	226,2	0,0	29,8	14,2	203,8	26,0	47,9	136,4	108,3	152,1	588,5
Storitve	533,7	154,5	9,4	14,4	91,6	38,8	0,3	5,9	7,1	15,4	6,7	9,9	11,1	48,0	111,0	164,0
Dohodki	471,0	163,1	9,1	22,2	116,8	10,0	4,9	2,1	7,9	-	1,0	39,8	6,0	47,2	137,4	-
Dohodki od kapitala	457,7	155,9	9,0	22,1	115,1	4,7	4,9	2,0	7,7	-	0,8	39,6	5,9	46,6	136,1	-
Tekoči transferji	205,3	122,9	1,1	1,8	12,1	5,2	102,8	1,3	2,0	4,4	1,0	0,6	0,8	9,8	6,5	55,8
Kapitalski račun	13,8	2,0	0,1	0,1	1,2	0,5	0,2	0,2	0,1	0,3	0,3	0,0	0,1	0,5	3,6	6,8
	Neto naložbe															
Tekoči račun	116,0	55,0	4,8	2,4	63,1	29,8	-45,0	24,3	16,4	-	6,0	-26,2	-32,7	37,3	10,5	-
Blago	100,6	82,8	5,3	7,5	51,0	18,8	0,2	3,3	8,7	-84,0	4,3	-3,4	-46,4	27,8	76,2	31,4
Storitve	90,9	33,6	3,0	2,7	26,0	-4,5	6,4	4,5	3,7	6,9	0,8	5,9	9,7	14,3	-16,4	28,0
Dohodki	32,2	-2,0	-3,3	-8,3	-13,0	17,5	5,1	17,4	5,2	-	1,6	-28,9	4,4	-3,8	-49,6	-
Dohodki od kapitala	16,9	-2,6	-4,0	-8,3	-13,0	22,0	0,8	17,5	5,3	-	1,8	-28,8	4,5	-18,3	-50,1	-
Tekoči transferji	-107,8	-59,4	-0,1	0,4	-1,0	-2,0	-56,7	-0,9	-1,1	-3,7	-0,8	0,1	-0,3	-0,9	0,4	-41,1
Kapitalski račun	15,1	22,9	0,0	0,0	1,7	0,1	21,2	-0,2	0,0	-0,3	-0,3	0,0	0,1	0,4	-3,2	-4,3

Vir: ECB.

7.3 Finančni račun

(v milijardah EUR; saldo in stopnje rasti konec obdobja; transakcije in ostale spremembe med obdobjem)

1. Povzetek finančnega računa

	Skupaj ¹⁾			Skupaj kot % BDP			Neposredne naložbe		Portfeljske naložbe		Neto izvedeni finančni instrumenti	Ostale naložbe		Rezerve
	Terjatve	Obveznosti	Neto	Terjatve	Obveznosti	Neto	Terjatve	Obveznosti	Terjatve	Obveznosti		Terjatve	Obveznosti	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Saldo (stanje mednarodnih naložb)														
2009	13.739,1	15.225,6	-1.486,4	154,0	170,6	-16,7	4.412,8	3.532,5	4.340,9	6.863,8	-1,3	4.527,2	4.829,3	459,6
2010	15.216,8	16.479,1	-1.262,3	165,8	179,6	-13,8	4.946,7	3.908,6	4.907,3	7.470,9	-32,6	4.807,6	5.099,5	587,8
2011	15.843,0	17.152,6	-1.309,6	168,2	182,1	-13,9	5.564,7	4.392,0	4.762,6	7.628,4	-24,3	4.876,7	5.132,3	663,4
2012 II	16.516,8	17.695,2	-1.178,3	174,5	186,9	-12,4	5.868,8	4.607,8	5.032,9	7.818,2	-27,5	4.941,2	5.269,1	701,5
III	16.469,2	17.596,5	-1.127,3	173,8	185,7	-11,9	5.645,1	4.254,9	5.187,8	8.122,4	-21,2	4.923,7	5.219,2	733,8
IV	16.342,6	17.482,5	-1.139,9	172,3	184,3	-12,0	5.656,5	4.262,5	5.270,1	8.276,1	-16,7	4.721,5	4.943,9	711,3
Spremembe salda														
2009	504,2	387,6	116,6	5,7	4,3	1,3	497,0	272,5	513,7	896,9	-0,9	-591,0	-781,8	85,4
2010	1.477,7	1.253,5	224,2	16,1	13,7	2,4	533,9	376,1	566,4	607,1	-31,2	280,4	270,2	128,2
2011	626,2	673,6	-47,3	6,6	7,1	-0,5	618,0	483,3	-144,7	157,5	8,3	69,1	32,8	75,6
2012	499,6	-100,3	600,0	5,3	-1,1	6,3	91,8	-129,5	507,5	647,7	7,5	-155,1	-618,6	47,9
2012 III	-47,6	-98,7	51,0	-2,0	-4,2	2,2	-223,7	-352,9	155,0	304,2	6,3	-17,5	-49,9	32,3
IV	-126,6	-114,0	-12,6	-5,2	-4,7	-0,5	11,4	7,6	82,2	153,7	4,4	-202,2	-275,3	-22,5
Transakcije														
2009	-89,4	-74,4	-15,0	-1,0	-0,8	-0,2	352,9	285,9	96,0	342,8	-19,0	-514,7	-703,1	-4,6
2010	657,7	666,8	-9,1	7,2	7,3	-0,1	362,4	273,6	134,2	253,7	-18,4	169,0	139,5	10,5
2011	583,2	540,6	42,7	6,2	5,7	0,5	447,0	328,4	-55,9	196,6	5,3	176,6	15,6	10,2
2012	425,9	292,7	133,2	4,5	3,1	1,4	237,5	192,7	184,6	236,8	-5,6	-4,7	-136,8	14,1
2012 III	68,8	27,2	41,6	2,9	1,2	1,8	52,6	47,7	40,0	25,2	-2,8	-21,0	-45,7	0,1
IV	-7,5	-81,6	74,2	-0,3	-3,4	3,1	39,2	18,0	80,1	127,3	-16,1	-113,7	-226,9	3,0
2013 I	171,5	129,4	42,1	.	.	.	53,2	28,2	89,9	123,1	-15,4	44,0	-21,9	-0,2
2012 nov.	36,3	7,4	28,9	.	.	.	2,7	24,1	37,4	60,7	-7,6	2,7	-77,5	1,0
dec.	-90,2	-119,9	29,7	.	.	.	25,4	-2,1	43,7	23,2	-2,2	-156,4	-141,0	-0,7
2013 jan.	89,6	91,1	-1,5	.	.	.	9,0	0,7	27,4	56,5	-6,7	55,2	33,9	4,7
feb.	67,5	48,5	19,0	.	.	.	14,8	12,4	39,7	35,7	-5,9	21,4	0,4	-2,6
mar.	14,4	-10,1	24,6	.	.	.	29,4	15,1	22,7	31,0	-2,8	-32,7	-56,2	-2,2
Ostale spremembe														
2008	-1.174,6	-972,6	-202,0	-12,7	-10,5	-2,2	-149,2	-81,4	-808,6	-816,1	-56,2	-184,3	-75,1	23,7
2009	593,6	462,0	131,6	6,7	5,2	1,5	144,1	-13,4	417,6	554,1	18,2	-76,3	-78,7	90,0
2010	819,9	586,7	233,3	8,9	6,4	2,5	171,5	102,5	432,2	353,5	-12,8	111,4	130,7	117,7
2011	43,0	133,0	-90,0	0,5	1,4	-1,0	170,9	154,9	-88,8	-39,2	3,0	-107,5	17,2	65,4
Spremembe zaradi tečajnih sprememb														
2008	-49,7	28,1	-77,8	-0,5	0,3	-0,8	-25,0	-33,8	6,6	41,8	.	-40,6	20,1	9,3
2009	-49,3	-56,1	6,8	-0,6	-0,6	0,1	-5,3	5,6	-29,8	-34,5	.	-11,6	-27,2	-2,7
2010	537,3	325,5	211,8	5,9	3,5	2,3	165,6	50,1	199,0	115,1	.	159,8	160,3	12,9
2011	221,9	172,3	49,6	2,4	1,8	0,5	64,0	23,0	87,9	60,1	.	62,4	89,1	7,6
Spremembe zaradi cenovnih sprememb														
2008	-1.003,0	-976,3	-26,7	-10,9	-10,6	-0,3	-159,3	-60,7	-809,5	-915,6	-56,2	.	.	22,0
2009	634,8	492,7	142,1	7,1	5,5	1,6	147,4	29,4	423,5	463,4	18,2	.	.	45,8
2010	300,8	153,8	147,0	3,3	1,7	1,6	47,0	2,1	165,1	151,8	-12,8	.	.	101,5
2011	-442,5	-250,9	-191,6	-4,7	-2,7	-2,0	-95,5	0,0	-409,2	-250,9	3,0	.	.	59,3
Spremembe zaradi cenovnih sprememb														
2008	-120,1	-19,3	-100,8	-1,3	-0,2	-1,1	35,1	25,2	-5,7	50,8	.	-141,8	-95,3	-7,7
2009	8,4	25,5	-17,1	0,1	0,3	-0,2	2,0	-48,3	24,0	124,6	.	-64,4	-50,8	46,9
2010	-18,2	107,4	-125,6	-0,2	1,2	-1,4	-41,2	50,3	68,1	86,6	.	-48,4	-29,5	3,3
2011	263,6	211,6	52,0	2,8	2,2	0,6	202,4	131,9	232,5	151,5	.	-169,9	-71,9	-1,5
Stopnja rasti salda														
2008	3,0	3,6	.	.	.	.	9,2	3,7	-0,2	3,9	.	-0,2	3,3	1,0
2009	-0,7	-0,5	.	.	.	.	8,9	8,8	2,4	5,6	.	-10,1	-12,5	-1,3
2010	4,6	4,3	.	.	.	.	7,9	7,5	3,0	3,6	.	3,7	2,8	2,0
2011	3,9	3,3	.	.	.	.	9,1	8,5	-1,2	2,6	.	3,8	0,4	1,6
2012 III	2,5	1,7	.	.	.	.	6,4	7,3	1,2	0,2	.	-0,8	-0,6	2,7
IV	2,7	1,7	.	.	.	.	4,2	4,4	3,8	3,0	.	-0,1	-2,7	2,1
2013 I	1,8	0,7	.	.	.	.	3,7	3,3	2,9	3,9	.	-0,9	-6,3	1,7

Vir: ECB.

1) Neto izvedeni finančni instrumenti so vključeni v terjatvah.

7.3 Finančni račun

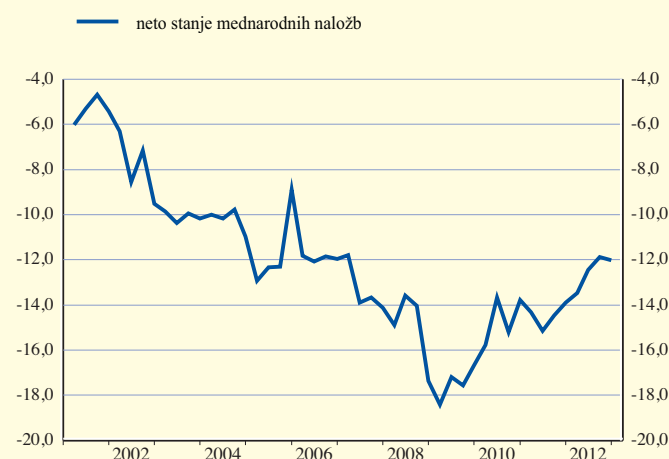
(v milijardah EUR; saldo in stopnje rasti konec obdobja; transakcije med obdobjem)

2. Neposredne naložbe

	Rezidentov euroobmočja v tujino							Nerezidentov v euroobmočje						
	Skupaj	Lastniški kapital in reinvestirani dobički			Ostali kapital (večinoma posojila med podjetji)			Skupaj	Lastniški kapital in reinvestirani dobički			Ostali kapital (večinoma posojila med podjetji)		
		Skupaj	DFI	Institucije, ki niso DFI	Skupaj	DFI	V institucije, ki niso DFI		Skupaj	V DFI	V institucije, ki niso DFI	Skupaj	V DFI	V institucije, ki niso DFI
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Saldo (stanje mednarodnih naložb)														
2010	4.946,7	3.825,3	275,3	3.550,0	1.121,4	17,0	1.104,4	3.908,6	2.940,6	90,4	2.850,3	968,0	14,7	953,2
2011	5.564,7	4.230,1	287,6	3.942,5	1.334,6	13,5	1.321,0	4.392,0	3.337,2	92,6	3.244,6	1.054,7	11,2	1.043,5
2012 III	5.645,1	4.195,2	294,5	3.900,7	1.449,9	13,0	1.436,9	4.254,9	3.035,2	98,9	2.936,3	1.219,7	11,9	1.207,8
IV	5.656,5	4.177,6	291,1	3.886,5	1.478,9	12,9	1.466,0	4.262,5	3.054,0	100,4	2.953,6	1.208,5	11,0	1.197,5
Saldo (stanje mednarodnih naložb)														
2010	362,4	231,2	21,2	210,0	131,2	1,6	129,6	273,6	294,8	8,8	286,0	-21,2	-7,7	-13,5
2011	447,0	380,7	22,5	358,2	66,3	-3,5	69,8	328,4	332,5	5,1	327,4	-4,1	-0,9	-3,3
2012	237,5	183,9	-0,5	184,4	53,6	0,2	53,4	192,7	169,8	6,3	163,6	22,8	0,6	22,2
2012 III	52,6	30,7	1,5	29,1	21,9	0,1	21,8	47,7	38,0	2,0	36,0	9,7	1,7	8,0
IV	39,2	34,8	0,4	34,4	4,4	0,1	4,3	18,0	21,4	1,0	20,4	-3,4	-0,6	-2,8
2013 I	53,2	40,5	-0,7	41,2	12,7	1,2	11,5	28,2	22,9	1,2	21,7	5,3	2,6	2,6
2012 nov.	2,7	3,0	-1,6	4,6	-0,3	0,1	-0,4	24,1	8,8	0,5	8,3	15,3	1,3	14,0
dec.	25,4	18,8	0,9	18,0	6,6	-0,2	6,8	-2,1	3,1	-0,3	3,4	-5,2	0,3	-5,5
2013 jan.	9,0	18,6	0,1	18,4	-9,6	0,8	-10,4	0,7	5,1	0,3	4,8	-4,4	1,8	-6,2
feb.	14,8	9,3	0,3	9,0	5,6	0,3	5,3	12,4	5,3	0,4	4,9	7,1	0,8	6,3
mar.	29,4	12,7	-1,1	13,8	16,7	0,1	16,6	15,1	12,5	0,5	12,0	2,5	0,0	2,5
Stopnje rasti														
2010	7,9	6,4	8,9	6,2	13,2	10,6	13,3	7,5	11,0	11,1	11,0	-2,5	-37,9	-1,8
2011	9,1	10,1	8,4	10,2	6,0	-21,4	6,4	8,5	11,3	5,7	11,5	-0,6	-7,6	-0,5
2012 III	6,4	7,2	-0,5	7,8	3,7	4,6	3,7	7,3	8,8	7,3	8,9	2,3	16,0	2,2
IV	4,2	4,4	-0,2	4,7	4,0	0,6	4,0	4,4	5,2	6,8	5,1	2,1	6,0	2,1
2013 I	3,7	3,8	0,2	4,0	3,7	2,2	3,8	3,3	4,0	5,8	3,9	1,4	38,9	1,1

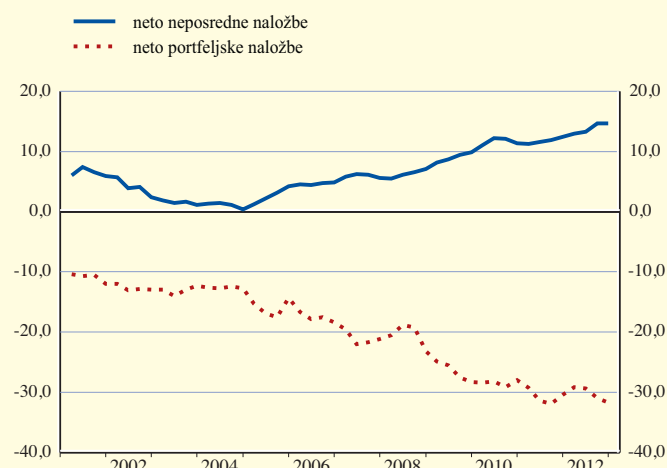
G36 Stanje mednarodnih naložb euroobmočja

(stanje ob koncu obdobja; kot odstotek BDP)

G37 Stanje neposrednih in portfeljskih naložb euroobmočja

(stanje ob koncu obdobja; kot odstotek BDP)

Vir: ECB.

7.3 Finančni račun

(v milijardah EUR; saldo in stopnje rasti konec obdobja; transakcije med obdobjem)

3. Terjatve portfeljskih naložb

	Skupaj	Lastniški kapital					Dolžniški instrumenti									
							Obveznice in zadolžnice					Instrumenti denarnega trga				
							Skupaj		DFIs		Institucije, ki niso DFI		Skupaj		DFI	
		Skupaj	DFI	Institucije, ki niso DFI	Širše opredeljena država	Skupaj	DFIs	Institucije, ki niso DFI	Širše opredeljena država	Skupaj	DFI	Institucije, ki niso DFI	Širše opredeljena država			
														Eurosistem	Eurosistem	Eurosistem
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
	Saldo (stanje mednarodnih naložb)															
2010	4.907,3	1.907,7	81,2	3,6	1.826,5	47,6	2.579,3	807,6	15,6	1.771,7	74,5	420,3	316,3	41,7	104,0	0,2
2011	4.762,6	1.703,4	62,5	3,1	1.640,8	39,6	2.592,9	725,7	16,0	1.867,2	94,2	466,3	300,6	57,5	165,7	0,5
2012 III	5.187,8	1.877,1	58,8	2,8	1.818,3	41,4	2.816,8	675,9	15,1	2.140,9	102,5	494,0	318,2	55,1	175,7	0,4
IV	5.270,1	1.949,3	75,8	2,8	1.873,5	42,4	2.854,8	675,5	15,6	2.179,3	98,3	466,0	287,1	54,0	178,9	0,7
	Transakcije															
2010	134,2	77,3	4,1	-0,2	73,2	1,7	103,0	-126,3	-0,8	229,3	51,5	-46,1	-64,9	-11,7	18,8	-1,9
2011	-55,9	-70,8	-15,7	-0,2	-55,1	-7,3	-15,7	-55,1	0,3	39,4	-3,0	30,6	24,3	10,5	6,4	0,2
2012	184,6	58,6	5,4	0,1	53,2	0,0	123,9	-39,5	-0,9	163,3	-7,7	2,1	-17,9	2,3	20,0	0,2
2012 III	40,0	4,4	-1,7	0,0	6,0	0,8	34,4	-10,0	-0,4	44,4	0,0	1,1	-2,6	2,8	3,7	-0,2
IV	80,1	60,0	10,6	0,0	49,3	0,9	39,0	7,1	0,5	32,0	-3,1	-18,9	-20,5	5,6	1,7	0,3
2013 I	89,9	62,7	17,6	0,1	45,1	.	15,8	-13,7	1,2	29,5	.	11,4	-2,2	0,5	13,5	.
2012 nov. dec.	37,4	6,6	-1,7	0,0	8,3	-	20,2	4,1	0,2	16,1	-	10,6	5,6	8,1	5,0	-
	43,7	41,8	8,9	0,0	32,9	-	11,7	5,5	0,2	6,1	-	-9,7	-4,0	1,3	-5,7	-
2013 jan. feb. mar.	27,4	19,5	2,0	0,0	17,5	-	6,0	-6,4	1,0	12,4	-	1,9	-2,8	2,9	4,7	-
	39,7	16,8	1,6	0,0	15,2	-	12,5	-4,6	-0,3	17,1	-	10,4	2,7	1,2	7,7	-
	22,7	26,4	14,0	0,1	12,5	-	-2,7	-2,7	0,5	0,0	-	-1,0	-2,1	-3,6	1,1	-
	Stopnje rasti															
2010	3,0	4,9	5,6	-5,1	4,8	4,8	4,1	-13,6	-4,9	14,7	124,1	-10,3	-17,9	-25,4	22,3	-91,7
2011	-1,2	-4,1	-20,3	-6,0	-3,4	-15,9	-0,6	-7,0	2,2	2,2	-3,1	7,5	8,0	26,6	6,1	120,7
2012 III	1,2	-2,3	-20,3	-5,9	-1,5	-4,7	2,1	-9,3	-17,0	6,6	-6,3	9,5	7,6	-5,0	11,5	-21,6
IV	3,8	3,2	8,8	2,8	3,0	-0,2	4,7	-5,5	-5,5	8,5	-7,5	0,5	-5,5	3,4	12,1	37,9
2013 I	2,9	5,2	26,1	6,8	4,4	.	2,9	-6,4	5,5	6,2	.	-6,2	-13,9	12,6	8,5	.

4. Obveznosti portfeljskih naložb

	Skupaj	Lastniški kapital				Dolžniški instrumenti							
						Obveznice in zadolžnice				Instrumenti denarnega trga			
		Skupaj	DFI	Institucije, ki niso DFI		Skupaj	DFIs	Institucije, ki niso DFI	Širše opredeljena država	Skupaj	DFI	Institucije, ki niso DFI	
				Eurosistem	Širše opredeljena država							Eurosistem	Širše opredeljena država
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Saldo (stanje mednarodnih naložb)													
2010	7.470,9	3.175,5	665,8	2.509,7	3.841,4	1.189,9	2.651,5	1.648,3	454,0	69,5	384,6	347,4	316,5
2011	7.628,4	3.042,7	556,9	2.485,7	4.142,3	1.273,5	2.868,7	1.772,1	443,5	87,2	356,2	316,5	316,5
2012 III	8.122,4	3.363,3	544,5	2.818,8	4.324,5	1.220,8	3.103,7	1.913,8	434,6	77,2	357,4	308,0	308,0
IV	8.276,1	3.447,0	536,6	2.910,4	4.375,7	1.208,1	3.167,7	1.959,7	453,4	85,0	368,5	299,6	299,6
Transakcije													
2010	253,7	123,1	-13,1	136,2	175,1	55,8	119,3	186,8	-44,5	15,0	-59,5	-38,9	-38,9
2011	196,6	78,7	19,5	59,2	165,4	78,5	87,0	89,1	-47,5	2,2	-49,7	-37,5	-37,5
2012	236,8	116,3	-18,8	135,1	125,8	-46,5	172,3	147,1	-5,3	2,1	-7,4	-27,4	-27,4
2012 III	25,2	21,8	-4,8	26,6	45,0	-8,4	53,3	60,0	-41,6	-16,8	-24,9	-12,6	-12,6
IV	127,3	57,5	-10,9	68,4	49,4	1,1	48,2	24,3	20,4	6,8	13,6	-9,2	-9,2
2013 I	123,1	68,6	2,6	66,0	18,3	-17,3	35,6	.	36,2	6,1	30,1	.	.
2012 nov. dec.	60,7	17,6	0,2	17,3	39,5	2,9	36,6	-	3,7	-7,9	11,5	-	-
	23,2	14,1	-11,1	25,2	2,9	-5,4	8,3	-	6,2	3,7	2,5	-	-
2013 jan. feb. mar.	56,5	28,9	-6,0	34,9	14,0	3,1	10,9	-	13,6	2,9	10,7	-	-
	35,7	13,2	6,9	6,3	0,8	-2,4	3,2	-	21,7	11,1	10,7	-	-
	31,0	26,6	1,8	24,8	3,6	-17,9	21,5	-	0,8	-7,9	8,7	-	-
Stopnje rasti													
2010	3,6	4,3	-2,0	6,2	4,9	4,9	4,8	12,4	-8,8	18,5	-13,4	-9,8	-9,8
2011	2,6	2,5	3,1	2,2	4,4	6,9	3,3	5,5	-9,1	5,2	-12,1	-10,9	-10,9
2012 III	0,2	1,9	3,1	1,3	1,1	-5,8	4,2	6,5	-17,2	-8,7	-19,3	-22,9	-22,9
IV	3,0	3,6	-3,5	5,1	3,0	-3,7	6,0	8,3	-1,1	2,0	-2,0	-8,3	-8,3
2013 I	3,9	4,4	-4,4	6,2	3,5	-3,4	6,4	.	4,6	5,0	4,3	.	.

Vir: ECB.

7.3 Finančni račun

(v milijardah EUR; saldo in stopnje rasti konec obdobja; transakcije med obdobjem)

5. Terjatve ostalih naložb

	Skupaj	Eurosistem			DFI (razen Eurosistema)			Širše opredeljena država				Drugi sektorji			
		Skupaj	Posojila/ gotovina in vloge	Ostala imetja	Skupaj	Posojila/ gotovina in vloge	Ostala imetja	Komer- cial- ni krediti	Posojila/gotovina in vloge	Gotovina in vloge		Komer- cial- ni krediti	Posojila/gotovina in vloge	Gotovina in vloge	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Saldo (stanje mednarodnih naložb)															
2010	4.807,6	32,9	32,2	0,7	2.972,0	2.932,7	39,4	161,9	7,6	115,4	19,8	1.640,7	213,3	1.279,5	441,6
2011	4.876,7	35,7	35,4	0,3	3.067,6	3.006,6	61,0	162,8	6,7	116,4	30,2	1.610,6	228,4	1.214,6	506,9
2012 III	4.923,7	37,3	37,0	0,3	3.086,0	3.000,8	85,2	147,2	5,1	103,0	25,1	1.653,2	263,7	1.159,7	517,0
IV	4.721,5	40,1	39,9	0,3	2.920,3	2.849,9	70,4	167,6	5,1	121,5	29,2	1.593,5	263,4	1.126,6	502,3
Transakcije															
2010	169,0	-2,9	-2,8	0,0	10,1	1,3	8,9	41,5	-0,3	41,1	4,9	120,3	8,7	87,8	53,6
2011	176,6	-2,7	-2,8	0,1	50,4	20,6	29,9	4,4	-0,2	4,2	10,3	124,4	8,1	91,2	47,7
2012	-4,7	10,7	10,7	0,0	-123,8	-130,2	6,3	5,0	-1,6	6,4	-1,0	103,4	10,9	76,7	33,5
2012 III	-21,0	6,2	6,2	0,0	-40,5	-47,5	7,0	-9,0	-1,5	-7,7	-4,9	22,4	-7,0	15,0	11,2
IV	-113,7	5,8	5,8	0,0	-117,1	-106,9	-10,2	18,7	0,1	17,8	4,1	-21,1	0,9	-8,2	-19,4
2013 I	44,0	-6,3	.	.	8,6	.	.	-11,4	.	.	-5,1	53,1	.	.	25,3
2012 nov.	2,7	-2,1	-	-	-15,7	-	-	7,2	-	-	4,4	13,4	-	-	-5,1
dec.	-156,4	3,1	-	-	-113,0	-	-	2,3	-	-	0,6	-48,8	-	-	-16,3
2013 jan.	55,2	-1,4	-	-	61,3	-	-	-9,1	-	-	-6,3	4,4	-	-	4,2
feb.	21,4	1,5	-	-	-8,8	-	-	-0,9	-	-	2,8	29,6	-	-	12,2
mar.	-32,7	-6,4	-	-	-43,9	-	-	-1,5	-	-	-1,7	19,1	-	-	9,0
Stopnje rasti															
2010	3,7	-12,7	-12,5	-9,9	0,4	0,1	23,6	33,9	-3,1	53,7	32,8	7,8	4,2	7,3	13,0
2011	3,8	-5,4	-5,5	40,4	1,8	0,8	76,6	3,0	-3,2	4,2	51,5	7,8	3,8	7,4	11,1
2012 III	-0,8	-8,1	-8,2	-1,0	-5,0	-5,6	28,1	5,1	-24,4	9,4	47,0	7,1	4,7	7,8	7,6
IV	-0,1	31,2	31,5	-0,7	-4,0	-4,3	11,3	3,2	-23,5	5,8	-3,4	6,5	5,0	6,6	6,9
2013 I	-0,9	7,1	.	.	-4,8	.	.	3,1	.	.	-2,1	6,0	.	.	6,6

6. Obveznosti ostalih naložb

	Skupaj	Eurosistem			DFI (razen Eurosistema)			Širše opredeljena država				Drugi sektorji			
		Skupaj	Posojila/ gotovina in vloge	Ostala imetja	Skupaj	Posojila/ gotovina in vloge	Ostala imetja	Skupaj	Komer- cial- ni krediti	Posojila	Ostale obveznosti	Skupaj	Komer- cial- ni krediti	Posojila	Ostale obveznosti
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Saldo (stanje mednarodnih naložb)															
2010	5.099,5	269,1	266,1	3,0	3.491,0	3.445,0	46,0	148,0	0,0	141,8	6,2	1.191,5	202,7	842,1	146,7
2011	5.132,3	411,3	408,5	2,8	3.208,3	3.140,6	67,6	223,9	0,1	217,1	6,8	1.288,8	224,0	871,7	193,2
2012 III	5.219,2	432,0	430,8	1,3	3.206,5	3.125,1	81,4	231,5	0,1	224,7	6,7	1.349,2	230,4	880,8	237,9
IV	4.943,9	428,9	428,0	0,9	2.966,2	2.882,7	83,5	228,5	0,1	221,3	7,2	1.320,3	229,4	862,2	228,7
Transakcije															
2010	139,5	9,4	6,8	2,6	-8,7	-14,6	5,9	65,1	0,0	64,6	0,5	73,7	15,9	31,6	26,2
2011	15,6	135,1	135,3	-0,2	-289,1	-327,7	38,7	74,1	0,0	74,1	0,0	95,4	10,4	65,2	19,9
2012	-136,8	19,0	20,9	-1,8	-226,9	-244,1	17,2	4,6	0,0	3,8	0,7	66,4	4,3	12,8	49,3
2012 III	-45,7	21,0	21,3	-0,3	-89,5	-93,2	3,7	-4,5	0,0	-4,7	0,2	27,4	-3,5	15,6	15,2
IV	-226,9	-0,2	0,2	-0,3	-204,5	-207,2	2,7	-5,4	0,0	-5,5	0,1	-16,9	0,8	-33,1	15,4
2013 I	-21,9	-33,0	.	.	2,9	.	.	-0,1	.	.	.	8,4	.	.	.
2012 nov.	-77,5	1,9	-	-	-71,4	-	-	3,6	-	-	-	-11,6	-	-	-
dec.	-141,0	10,2	-	-	-126,5	-	-	-12,0	-	-	-	-12,7	-	-	-
2013 jan.	33,9	-22,1	-	-	37,0	-	-	2,0	-	-	-	17,0	-	-	-
feb.	0,4	-10,3	-	-	5,1	-	-	-1,9	-	-	-	7,5	-	-	-
mar.	-56,2	-0,6	-	-	-39,1	-	-	-0,3	-	-	-	-16,1	-	-	-
Stopnje rasti															
2010	2,8	3,6	2,6	.	-0,2	-0,3	15,5	78,8	.	83,7	5,8	6,4	8,8	3,7	17,8
2011	0,4	50,4	51,0	.	-8,3	-9,6	89,7	50,5	.	52,6	0,2	8,2	5,1	7,9	13,7
2012 III	-0,6	36,6	37,4	.	-7,4	-8,2	37,1	9,1	.	8,9	19,0	7,2	1,7	8,2	5,8
IV	-2,7	4,8	5,2	.	-7,0	-7,7	25,7	2,0	.	1,8	11,5	5,2	2,0	1,4	25,0
2013 I	-6,3	18,3	.	.	-12,1	.	.	-1,2	.	.	.	1,5	.	.	.

Vir: ECB.

7.3 Finančni račun

(v milijardah EUR; saldo in stopnje rasti konec obdobja; transakcije med obdobjem)

7. Rezerve¹⁾

	Rezerve													Zaznamek			
	Skupaj	Monetarno zlato		Posebne pravice črpanja (SDR)	Rezervna imetja pri MDS	Devize								Druge terjatve	Druge terjatve v tuji valuti	Predhodno določena kratko-ročna neto črpanja v tuji valuti	Dodelitve SDR
		V milijardah EUR	V unčah (v milijonih)			Skupaj	Gotovina in vloge		Vrednostni papirji			Izvedeni finančni instrumenti					
							Pri denarnih oblasteh in BIS	Pri bankah	Skupaj	Lastniški kapital	Obveznice in zadolžnice		Instrumenti denarnega trga				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
	Saldo (stanje mednarodnih naložb)																
2009	462,4	266,1	347,180	50,8	10,5	134,9	11,7	8,1	115,2	0,5	92,0	22,7	-0,1	0,0	32,1	-24,2	51,2
2010	591,2	366,2	346,962	54,2	15,8	155,0	7,7	16,0	131,3	0,5	111,2	19,5	0,0	0,0	26,3	-24,4	54,5
2011	667,1	422,1	346,846	54,0	30,2	160,9	5,3	7,8	148,1	0,8	134,1	13,3	-0,4	0,0	97,4	-86,0	55,9
2012 II	701,5	440,3	346,825	54,3	33,4	173,0	5,1	8,6	159,7	0,6	137,4	21,7	-0,4	0,4	51,5	-41,9	56,9
III	733,8	476,4	346,827	53,8	34,2	168,9	5,4	8,2	155,2	0,2	136,1	18,9	0,2	0,5	39,9	-39,5	56,2
IV	705,5	453,4	346,693	52,8	31,9	166,8	6,1	8,8	151,3	0,2	130,9	20,2	0,6	0,6	32,8	-35,0	55,0
2013 mar.	687,9	432,7	346,696	52,5	32,4	169,6	5,3	10,0	154,4	0,2	132,6	21,6	-0,1	0,6	31,2	-35,8	55,1
apr.	640,0	389,6	346,696	51,6	31,9	166,2	6,0	8,3	151,6	0,2	131,2	20,2	0,2	0,7	35,2	-40,3	54,4
	Transakcije																
2010	10,5	0,0	-	-0,1	4,9	5,6	-5,4	6,6	4,3	0,0	10,6	-6,3	0,0	0,0	-	-	-
2011	10,2	0,1	-	-1,6	12,9	-1,2	-2,3	-8,3	9,3	0,1	15,9	-6,8	0,1	0,0	-	-	-
2012	14,1	0,0	-	-0,3	3,4	10,3	0,8	1,2	8,0	-0,4	-0,7	9,1	0,4	0,7	-	-	-
2012 III	0,1	0,0	-	0,0	2,4	-2,4	-0,5	-0,2	-1,7	-0,3	1,2	-2,6	0,0	0,1	-	-	-
IV	3,0	0,0	-	0,3	-1,5	4,2	0,6	1,0	2,4	0,0	-0,5	2,9	0,1	0,1	-	-	-
2013 I	-0,2	.	-	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	-	-	-
	Stopnje rasti																
2009	-1,3	-0,9	-	-2,6	45,5	-4,4	41,1	-21,3	-7,3	1,0	-12,8	25,3	-	-	-	-	-
2010	2,0	0,0	-	-0,1	46,7	3,7	-43,3	75,9	3,6	-5,2	10,3	-24,5	-	-	-	-	-
2011	1,6	0,0	-	-3,0	82,3	-1,2	-30,0	-52,7	6,9	27,4	14,3	-45,2	-	-	-	-	-
2012 III	2,7	0,0	-	-1,7	30,0	6,8	-6,1	-25,4	9,7	-53,5	6,9	41,2	-	-	-	-	-
IV	2,1	0,0	-	-0,5	11,1	6,6	15,1	15,2	5,6	-53,5	-0,6	82,8	-	-	-	-	-
2013 I	1,7	.	-	.	.	.	.	.	.	.	.	.	-	-	-	-	-

8. Bruto zunanji dolg

	Skupaj	Po instrumentih						Po sektorjih (brez neposrednih naložb)			
		Posojila, gotovina in vloge	Instrumenti denarnega trga	Obveznice in zadolžnice	Komercialni krediti	Ostale dolžniške obveznosti	Neposredne naložbe: posojila med povezanimi podjetji	Širše opredeljena država	Eurosistem	DFI (razen Eurosistema)	Ostali sektorji
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Saldo (stanje mednarodnih naložb)										
2009	10 341,7	4 469,0	525,7	3 523,2	176,9	184,9	1 462,1	1 966,1	253,4	4 579,8	2 080,3
2010	10 919,2	4 696,9	454,0	3 841,4	202,7	201,9	1 522,3	2 143,7	271,0	4 750,4	2 231,8
2011	11 421,3	4 637,9	443,5	4 142,3	224,0	270,4	1 703,3	2 312,6	411,3	4 569,0	2 425,2
2012 II	11 768,7	4 733,0	471,1	4 141,1	238,6	297,6	1 887,4	2 384,2	413,4	4 632,7	2 451,0
III	11 939,1	4 661,4	434,6	4 324,5	230,5	327,3	1 960,8	2 453,3	432,0	4 504,5	2 588,4
IV	11 745,6	4 394,2	453,4	4 375,7	229,4	320,3	1 972,5	2 487,9	428,9	4 259,2	2 597,0
	Saldo kot % BDP										
2009	115,9	50,1	5,9	39,5	2,0	2,1	16,4	22,0	2,8	51,3	23,3
2010	119,1	51,2	5,0	41,9	2,2	2,2	16,6	23,4	3,0	51,8	24,3
2011	121,3	49,3	4,7	44,0	2,4	2,9	18,1	24,6	4,4	48,5	25,8
2012 II	124,4	50,0	5,0	43,8	2,5	3,1	19,9	25,2	4,4	49,0	25,9
III	126,0	49,2	4,6	45,6	2,4	3,5	20,7	25,9	4,6	47,5	27,3
IV	123,8	46,3	4,8	46,1	2,4	3,4	20,8	26,2	4,5	44,9	27,4

Vir: ECB.

1) Podatki se nanašajo na spreminjajočo se sestavo euroobmočja v skladu s pristopom, ki se uporablja pri rezervah Eurosistema. Več informacij je v splošnih opombah.

7.3 Finančni račun

(v milijardah EUR; saldo konec obdobja; transakcije med obdobjem)

9. Geografska razčlenitev

	Skupaj		Države članice EU izven euroobmočja					Kanada	Kitajska	Japonska	Švica	ZDA	Eksteritorialna finančna središča	Mednarodne organizacije	Druge države
	Skupaj		Danska	Švedska	Združeno kraljestvo	Ostale države EU	Institucije EU								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2011	Saldo (stanje mednarodnih naložb)														
Neposredne naložbe	1.172,7	260,7	-10,6	-13,0	11,4	274,1	-1,3	84,4	73,2	-22,1	125,2	40,0	-146,5	-0,3	758,2
V tujino	5.564,7	1.541,1	28,7	142,2	1.049,2	321,1	0,0	183,8	85,1	74,5	526,0	1.082,9	487,1	0,0	1.584,3
Lastniški kapital/ reinvestirani dobički	4.230,1	1.128,4	23,9	78,5	776,0	249,9	0,0	146,2	68,4	53,7	394,6	743,1	402,2	0,0	1.293,5
Drug kapital	1.334,6	412,8	4,7	63,7	273,2	71,1	0,0	37,5	16,6	20,8	131,4	339,8	84,9	0,0	290,7
V euroobmočje	4.392,0	1.280,4	39,2	155,2	1.037,8	47,0	1,3	99,4	11,9	96,6	400,8	1.042,9	633,5	0,4	826,0
Lastniški kapital/ reinvestirani dobički	3.337,2	1.052,4	26,1	142,6	855,5	27,0	1,2	83,4	6,3	76,9	236,0	789,1	370,2	0,1	722,7
Drug kapital	1.054,7	228,0	13,2	12,6	182,2	20,0	0,0	16,0	5,6	19,7	164,8	253,8	263,3	0,3	103,3
Portfeljske naložbe	4.762,6	1.536,9	84,5	199,5	1.005,5	99,4	148,0	100,7	52,5	208,0	124,3	1.557,1	384,9	35,2	763,0
Lastniški kapital	1.703,4	341,8	10,9	41,6	275,9	13,2	0,1	39,1	48,7	90,4	102,0	553,1	215,8	1,4	311,0
Dolžniški instrumenti	3.059,2	1.195,1	73,6	157,9	729,6	86,2	147,9	61,6	3,9	117,6	22,2	1.004,0	169,1	33,8	452,0
Obveznice in zadolžnice	2.592,9	1.050,8	68,5	124,8	629,5	83,8	144,2	56,8	2,7	46,3	15,4	828,0	155,1	32,7	405,1
Instrumenti denarnega trga	466,3	144,3	5,1	33,0	100,1	2,4	3,7	4,8	1,2	71,3	6,9	175,9	13,9	1,0	46,9
Druge naložbe	-255,6	-287,7	45,5	-30,0	-154,0	71,4	-220,6	-10,1	-13,5	10,9	-75,1	63,8	82,5	-71,6	45,2
Terjatve	4.876,7	2.159,9	92,3	91,0	1.777,6	182,7	16,3	26,8	46,1	99,5	257,4	763,5	588,8	36,7	898,0
Širše opredeljena država	162,8	63,9	1,5	4,1	44,3	1,3	12,7	1,8	3,2	2,3	1,0	8,5	2,4	30,4	49,3
DFI	3.103,3	1.497,4	71,9	49,7	1.225,7	147,2	2,9	14,7	20,9	80,2	130,1	473,3	439,6	5,7	441,4
Drugi sektorji	1.610,6	598,7	19,0	37,2	507,7	34,2	0,7	10,2	22,0	17,0	126,3	281,6	146,8	0,6	407,4
Obveznosti	5.132,3	2.447,6	46,8	121,0	1.931,6	111,3	236,9	36,8	59,6	88,6	332,5	699,7	506,3	108,3	852,8
Širše opredeljena država	223,9	118,2	0,1	0,4	53,5	0,1	64,1	0,1	0,1	0,1	1,2	33,2	1,4	66,6	3,1
DFI	3.619,5	1.758,6	36,4	84,8	1.436,3	86,2	115,0	24,8	30,8	61,4	256,7	416,0	414,0	38,8	618,3
Drugi sektorji	1.288,8	570,8	10,3	35,8	441,8	25,0	57,8	11,9	28,8	27,0	74,6	250,4	91,0	3,0	231,4
2012 I do 2012 IV	Transakcije														
Neposredne naložbe	44,8	71,6	0,6	6,7	50,6	13,7	0,0	-6,3	6,7	-3,2	2,7	-82,9	-6,6	0,0	62,8
V tujino	237,5	125,0	5,6	4,8	98,5	16,0	0,0	11,1	8,5	1,6	-6,9	12,4	-5,4	0,0	91,3
Lastniški kapital/ reinvestirani dobički	183,9	126,8	2,4	5,8	106,9	11,7	0,0	4,7	6,1	-1,2	-13,7	15,1	-17,7	0,0	63,8
Drug kapital	53,6	-1,9	3,2	-1,0	-8,4	4,3	0,0	6,3	2,3	2,8	6,8	-2,7	12,3	0,0	27,5
V euroobmočje	192,7	53,3	5,0	-1,9	48,0	2,3	0,0	17,4	1,8	4,8	-9,6	95,3	1,2	0,0	28,5
Lastniški kapital/ reinvestirani dobički	169,8	22,6	9,2	-3,7	11,8	5,2	0,0	15,5	1,5	5,1	4,0	86,6	11,5	0,0	23,0
Drug kapital	22,8	30,7	-4,2	1,7	36,2	-2,9	0,0	1,9	0,2	-0,3	-13,6	8,7	-10,3	0,0	5,5
Portfeljske naložbe	184,6	34,4	10,2	18,5	-20,9	4,3	22,3	5,4	2,5	9,5	-1,3	26,9	-20,2	-2,6	130,0
Lastniški kapital	58,6	22,3	2,9	4,1	15,3	0,0	0,0	4,4	2,6	7,9	2,0	4,1	-12,1	0,0	27,4
Dolžniški instrumenti	126,0	12,1	7,3	14,5	-36,2	4,2	22,3	1,0	-0,1	1,6	-3,3	22,8	-8,0	-2,6	102,6
Obveznice in zadolžnice	123,9	6,2	6,0	18,0	-48,8	5,9	25,0	0,7	-0,2	-7,0	0,9	31,8	-5,7	-2,7	99,9
Instrumenti denarnega trga	2,1	5,9	1,3	-3,6	12,6	-1,7	-2,7	0,2	0,1	8,6	-4,2	-9,0	-2,3	0,0	2,7
Druge naložbe	132,1	166,1	-33,9	-2,5	225,5	-20,8	-2,2	12,5	-2,9	-5,1	-13,4	24,4	-10,0	-11,7	-27,7
Terjatve	-4,7	57,1	-12,7	-0,7	84,5	-14,0	0,0	6,0	1,2	-7,5	8,3	-40,2	-40,6	0,2	10,8
Širše opredeljena država	5,0	0,4	-0,5	0,3	-0,5	0,4	0,7	0,0	-0,1	-1,2	0,4	3,2	0,8	0,0	1,4
DFI	-113,1	19,6	-12,8	0,6	51,1	-18,6	-0,7	1,2	3,8	-6,1	10,9	-70,3	-44,4	-0,1	-27,7
Drugi sektorji	103,4	37,0	0,5	-1,6	33,9	4,3	0,0	4,9	-2,5	-0,2	-3,0	26,8	3,1	0,2	37,2
Obveznosti	-136,8	-109,0	21,1	1,9	-141,0	6,8	2,2	-6,5	4,1	-2,5	21,7	-64,6	-30,6	11,9	38,6
Širše opredeljena država	4,6	-15,6	0,2	0,3	-27,5	0,0	11,4	0,1	0,0	0,0	-0,3	-2,4	-0,1	21,8	1,2
DFI	-207,8	-112,9	20,1	1,0	-127,3	6,4	-13,1	-8,6	3,9	-6,2	-20,1	-67,8	-35,7	-9,9	49,5
Drugi sektorji	66,4	19,5	0,8	0,6	13,7	0,4	4,0	2,0	0,2	3,8	42,1	5,6	5,2	0,1	-12,1

Vir: ECB.

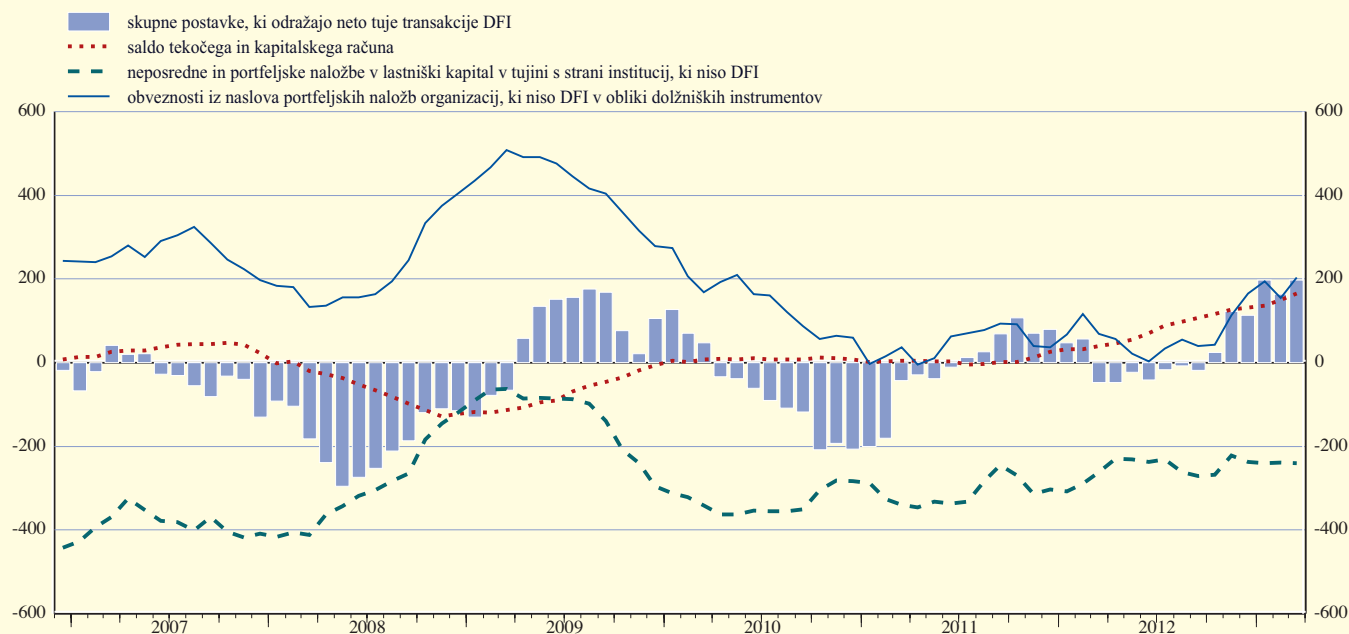
7.4 Denarni prikaz plačilne bilance¹⁾

(v milijardah EUR; transakcije)

	Postavke plačilne bilance, ki odražajo neto transakcije DFI											
	Skupaj	Saldo tekočega in kapitalnega računa	Transakcije DFI								Finančni derivati	Napake in izpustitve
			Neposredne naložbe		Portfeljske naložbe				Druge naložbe			
					Terjatve		Obveznosti		Terjatve	Obveznosti		
			Rezidentov euroobmočja v tujino	Nerezidentov v euroobmočje	Lastniški kapital	Dolžniški instrumenti	Lastniški kapital	Dolžniški instrumenti				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
2010	-207,0	7,8	-339,3	272,2	-73,0	-248,0	136,2	59,8	-160,9	138,6	18,3	-18,8
2011	80,0	26,0	-428,0	324,1	55,1	-45,8	59,2	37,3	-128,8	169,6	-5,3	16,6
2012	113,0	131,1	-237,8	185,8	-53,2	-183,3	135,1	164,9	-108,3	71,0	5,6	2,1
2012 I	-45,2	0,4	-80,7	74,9	-16,8	-84,8	30,5	27,1	-50,7	62,7	-5,3	-2,4
II	13,7	19,8	-67,5	49,2	19,1	-16,7	9,6	47,6	-46,7	7,7	-8,0	-0,3
III	48,0	44,9	-50,9	44,0	-6,0	-48,2	26,6	28,5	-13,3	22,8	2,8	-3,2
IV	96,4	66,1	-38,7	17,6	-49,3	-33,6	68,4	61,8	2,4	-22,3	16,1	8,1
2013 I	39,2	34,3	-52,7	24,3	-45,1	-43,0	66,0	65,7	-41,6	8,2	15,4	7,8
2012 mar.	-15,2	10,7	-28,5	15,9	-9,5	-25,4	32,6	-19,3	-16,5	20,6	-4,2	8,4
apr.	-24,8	3,2	-26,8	23,2	-1,8	-9,7	-6,2	-8,3	5,0	-4,3	1,7	-0,7
maj	24,1	-1,4	-18,4	21,0	8,3	-7,3	0,0	36,8	-29,4	20,3	-7,5	1,7
jun.	14,3	18,0	-22,3	5,1	12,5	0,2	15,7	19,1	-22,3	-8,2	-2,2	-1,3
jul.	12,8	22,4	-15,8	20,0	3,5	-19,2	-0,2	10,8	-28,4	26,2	-1,7	-5,0
avg.	25,5	10,5	-24,4	38,2	-0,2	-15,6	3,2	3,4	10,3	-3,3	6,2	-2,8
sep.	9,7	11,9	-10,7	-14,1	-9,4	-13,4	23,7	14,2	4,8	-0,1	-1,7	4,5
okt.	4,8	15,2	-9,8	-2,7	-8,2	-12,1	25,9	2,9	-23,6	10,5	6,3	0,4
nov.	62,2	22,6	-4,1	22,4	-8,3	-21,1	17,3	48,2	-20,6	-8,1	7,6	6,3
dec.	29,5	28,3	-24,8	-2,1	-32,9	-0,5	25,2	10,7	46,5	-24,7	2,2	1,4
2013 jan.	41,3	-4,9	-8,1	-1,4	-17,5	-17,1	34,9	21,6	4,7	19,0	6,7	3,4
feb.	-21,1	13,1	-14,3	11,2	-15,2	-24,8	6,3	13,9	-28,7	5,7	5,9	5,9
mar.	19,0	26,1	-30,4	14,6	-12,5	-1,2	24,8	30,3	-17,6	-16,4	2,8	-1,5
	Skupne 12-mesečne transakcije											
2013 mar.	197,3	165,0	-209,9	135,1	-81,5	-141,6	170,7	203,5	-99,3	16,5	26,3	12,3

G38 Glavne postavke plačilne bilance, ki odražajo neto tuje transakcije DFI¹⁾

(v milijardah EUR; skupne 12-mesečne transakcije)

Vir: ECB.

1) Podatki se nanašajo na spreminjajočo se sestavo euroobmočja. Nadaljnje informacije so v splošnih opombah.

7.5 Blagovna menjava

1. Vrednost in obseg po skupinah proizvodov¹⁾
(desezonirano, razen če ni navedeno drugače)

	Skupaj (nedesezonirano)		Izvoz (f.o.b.)					Uvoz (c.i.f.)					
	Izvoz	Uvoz		Skupaj			Zaznamek: Industrijski proizvodi		Skupaj			Zaznamek	
				Blago za vmesno porabo	Investicijsko blago	Potrošno blago			Blago za vmesno porabo	Investicijsko blago	Potrošno blago	Industrijski proizvodi	Nafta
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	Vrednost (v milijardah EUR, letne spremembe v odstotkih za stolpca 1 in 2)												
2011	13,0	13,3	1.746,0	880,3	353,2	474,3	1.426,7	1.762,7	1.129,2	241,2	367,6	1.104,8	324,3
2012	7,4	1,7	1.870,5	928,0	384,3	515,8	1.524,6	1.790,9	1.147,3	244,7	367,6	1.091,6	360,9
2012 II	8,1	1,4	466,8	230,5	96,6	128,6	382,3	448,9	287,6	62,5	91,1	275,5	89,5
III	7,5	0,5	473,9	233,2	96,5	131,8	386,7	448,7	285,4	61,9	92,7	273,9	90,4
IV	5,7	0,8	466,6	231,0	96,3	129,3	379,3	439,2	280,7	58,7	91,4	268,2	90,6
2013 I	1,3	-5,2	476,4	.	.	.	385,4	435,8	.	.	.	268,0	.
2012 okt.	14,6	7,5	155,6	77,6	31,6	43,2	126,9	148,8	95,6	20,1	31,1	90,4	31,3
nov.	5,6	0,0	157,1	77,7	32,8	43,3	127,3	146,7	93,3	19,3	30,3	89,2	30,1
dec.	-3,0	-5,4	153,8	75,7	31,9	42,8	125,1	143,7	91,9	19,2	30,1	88,7	29,2
2013 jan.	5,2	1,9	157,1	78,0	31,3	44,3	127,7	148,0	93,3	20,4	30,5	91,3	30,2
feb.	-1,1	-7,1	157,4	77,7	31,2	44,4	125,4	144,7	93,6	18,8	30,0	86,5	29,2
mar.	0,1	-10,0	161,9	.	.	.	132,3	143,2	.	.	.	90,1	.
	Indeksi obsega (2000 = 100, letne spremembe v odstotkih za stolpca 1 in 2)												
2011	7,5	3,5	148,6	143,4	153,4	155,5	145,3	126,5	119,5	136,3	144,6	133,5	102,6
2012	3,3	-2,9	153,0	146,0	160,5	161,1	150,2	122,3	115,9	129,9	137,7	127,2	103,7
2012 I	4,3	-1,1	152,8	147,5	160,7	159,2	149,6	124,4	118,4	132,3	140,2	129,0	101,4
II	3,6	-3,0	153,1	145,3	161,9	161,4	150,9	123,3	116,5	132,9	138,4	129,4	103,0
III	3,0	-5,3	154,0	146,2	159,0	163,2	151,3	121,4	114,8	129,3	136,3	125,9	105,0
IV	2,4	-2,4	152,0	145,0	160,5	160,5	148,9	120,2	114,0	125,0	135,9	124,4	105,3
2012 sep.	-2,7	-10,0	154,3	145,9	160,4	163,4	150,1	119,1	112,2	124,0	136,3	123,9	97,3
okt.	11,1	3,1	152,3	146,3	158,4	161,1	150,0	121,9	115,1	130,3	140,3	126,9	107,4
nov.	2,1	-3,3	153,8	146,4	164,6	161,7	150,1	120,6	114,4	123,2	134,0	123,7	105,4
dec.	-5,9	-7,4	150,0	142,4	158,6	158,6	146,7	118,0	112,6	121,5	133,4	122,7	103,1
2013 jan.	3,5	1,7	153,9	147,1	156,5	165,9	150,6	122,7	115,6	129,6	136,8	127,9	107,0
feb.	-1,3	-6,3	154,8	147,2	155,9	167,4	149,0	119,7	114,8	120,8	135,1	121,9	100,8

2. Cene²⁾

(letne spremembe v odstotkih, razen če ni navedeno drugače)

	Izvozne cene industrijskih proizvodov pri proizvajalcih (f.o.b.) ³⁾							Uvozne cene industrijskih proizvodov (c.i.f.)						
	Skupaj (indeks: 2010 = 100)	Skupaj				Zaznamek: Industrijski proizvodi	Skupaj (indeks: 2010 = 100)	Skupaj				Zaznamek: Industrijski proizvodi		
		Blago za vmesno porabo	Investicijsko blago	Potrošno blago	Energenti			Blago za vmesno porabo	Investicijsko blago	Potrošno blago	Energenti			
% skupnih cen	100,0	100,0	30,1	42,0	18,5	9,4	96,4	100,0	100,0	29,0	25,4	23,3	22,4	80,4
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2011	104,3	4,3	5,7	1,3	1,5	23,0	3,9	108,4	8,4	5,3	-0,7	3,5	25,5	3,8
2012	107,2	2,8	1,3	1,8	2,2	9,8	2,7	111,8	3,2	0,8	1,4	2,8	7,2	1,8
2012 III	107,8	3,1	0,7	2,1	2,5	11,0	3,0	112,5	3,6	1,0	2,4	3,7	7,4	2,4
IV	107,2	1,9	0,8	1,2	2,0	3,7	1,9	110,9	1,2	0,7	0,4	2,1	2,0	1,2
2013 I	107,0	0,2	-0,4	0,5	1,4	-4,2	0,2	110,8	-1,2	-0,8	-0,2	1,1	-3,9	-0,3
2012 okt.	107,5	2,5	0,9	1,4	2,3	7,7	2,5	111,4	2,0	1,0	0,8	2,4	4,0	1,6
nov.	107,4	2,1	0,9	1,3	2,1	3,4	2,0	111,1	1,3	0,8	0,6	2,4	1,6	1,3
dec.	106,7	1,2	0,7	0,9	1,7	0,1	1,2	110,3	0,4	0,4	-0,1	1,6	0,4	0,6
2013 jan.	106,9	0,4	-0,2	0,3	1,5	-1,8	0,3	110,6	-0,5	-0,4	-0,9	0,8	-1,5	-0,4
feb.	107,0	0,2	-0,5	0,3	1,3	-2,2	0,2	111,0	-0,9	-1,1	-0,5	0,9	-2,8	-0,4
mar.	107,1	0,0	-0,6	0,7	1,4	-8,0	0,0	110,8	-2,1	-1,0	0,6	1,5	-7,2	-0,1

Vir: Eurostat.

- Skupine proizvodov v skladu s klasifikacijo širokih ekonomskih kategorij. V nasprotju s skupinami proizvodov v tabeli 2 blago za vmesno porabo in blago za široko porabo vključuje tudi kmetijske proizvode in energente.
- Skupine proizvodov v skladu z glavnimi industrijskimi skupinami. V nasprotju s skupinami proizvodov v tabeli 1 blago za vmesno porabo in blago za široko porabo ne vključuje energentov in kmetijskih proizvodov. Sestava industrijskih proizvodov je drugačna kot v stolpcu 7 in 12 v tabeli 1. Prikazani podatki so cenovni indeksi, ki prikazujejo čisto spremembo cene košarice proizvodov in niso enostavna razmerja podatkov o vrednosti in obsegu iz tabele 1, na katere vplivajo spremembe v sestavi in kakovosti blaga v trgovinski menjavi. Ti indeksi se razlikujejo od uvoznega in izvoznega deflatorja BDP (prikazani v tabeli 3 v razdelku 5.1) predvsem zato, ker ti deflatorji vključujejo vse blago in storitve ter zajemajo tudi čezmejno menjavo znotraj euroobmočja.
- Izvozne cene industrijskih proizvodov pri proizvajalcih se nanašajo na neposredne transakcije med domačimi in nedomačimi proizvajalci. V nasprotju s podatki o vrednosti in obsegu v tabeli 1 izvoz trgovcev na debelo in ponoven izvoz nista vključena.

7.5 Blagovna menjava

(v milijardah EUR, razen če ni navedeno drugače; desezonirano)

3. Geografska razčlenitev

	Skupaj	Države članice EU izven euroobmočja				Rusija	Švica	Turčija	ZDA	Azija			Afrika	Latinska Amerika	Druge države
		Danska	Švedska	Združeno kraljestvo	Druge EU države					Kitajska	Japonska				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	Izvoz (f.o.b.)														
2011	1.746,0	32,9	60,5	213,4	241,5	79,9	109,2	56,8	200,6	405,6	115,7	39,4	112,3	84,6	148,7
2012	1.870,5	34,0	59,1	230,7	245,1	90,1	116,5	59,4	223,6	439,4	120,7	44,7	126,2	97,3	149,1
2011 IV	447,8	8,3	14,3	54,1	60,5	20,8	28,3	13,5	52,4	106,2	30,7	10,5	28,7	22,4	38,4
2012 I	463,3	8,4	15,0	56,6	61,4	22,2	29,4	14,6	55,4	108,7	31,4	10,6	31,2	23,7	36,7
II	466,8	8,6	14,9	57,3	61,1	22,7	29,2	14,6	56,0	108,9	30,4	11,3	31,4	24,3	37,8
III	473,9	8,5	14,9	58,3	61,6	22,7	29,2	15,0	58,3	110,4	29,8	11,5	31,2	24,5	39,4
IV	466,6	8,6	14,4	58,4	60,9	22,5	28,7	15,2	54,0	111,4	29,1	11,2	32,5	24,8	35,2
2013 I	476,4	.	.	.	.	23,4	28,3	15,7	55,8	111,5	29,6	11,1	34,5	25,2	.
2012 okt.	155,6	2,8	4,9	19,7	20,8	7,7	9,6	5,0	18,2	36,2	9,8	3,8	10,7	8,2	11,8
nov.	157,1	2,9	4,9	19,3	20,4	7,7	10,0	5,3	18,2	37,8	9,9	3,8	10,7	8,2	11,8
dec.	153,8	2,9	4,6	19,4	19,7	7,0	9,1	4,9	17,7	37,4	9,5	3,6	11,1	8,4	11,6
2013 jan.	157,1	2,9	5,1	19,5	20,9	8,1	9,8	5,4	18,3	37,1	10,1	3,7	11,5	8,2	10,4
feb.	157,4	2,9	4,6	18,9	20,3	7,7	8,9	5,1	17,7	35,5	9,3	3,5	11,6	7,9	16,3
mar.	161,9	.	.	.	.	7,7	9,6	5,2	19,8	39,0	10,1	3,9	11,4	9,1	.
	% delež od skupnega izvoza														
2012	100,0	1,8	3,2	12,3	13,1	4,8	6,2	3,2	12,0	23,5	6,5	2,4	6,7	5,2	8,0
	Uvoz (c.i.f.)														
2011	1.762,7	29,9	53,2	166,9	226,8	138,8	81,7	35,0	140,8	553,5	218,5	52,6	129,2	91,2	115,8
2012	1.790,9	29,0	52,7	168,2	229,8	143,2	81,0	33,8	150,3	538,5	213,7	48,5	156,9	92,5	115,0
2011 IV	440,2	7,6	12,8	42,2	57,4	35,5	20,4	8,5	35,7	135,9	52,7	12,9	31,2	23,6	29,4
2012 I	454,0	7,2	13,2	42,6	57,5	37,7	20,1	8,4	37,8	137,6	53,4	12,6	39,7	23,9	28,4
II	448,9	7,3	13,1	41,2	56,9	35,0	19,7	8,4	37,7	137,6	55,6	12,6	38,4	22,9	30,7
III	448,7	7,3	13,7	42,7	57,8	33,7	21,3	8,4	39,1	133,2	53,6	12,1	39,3	23,2	29,0
IV	439,2	7,1	12,8	41,7	57,5	36,8	19,9	8,6	35,7	130,2	51,0	11,2	39,5	22,5	26,9
2013 I	435,8	.	.	.	.	38,8	20,2	8,8	35,2	126,9	51,9	10,6	38,6	21,2	.
2012 okt.	148,8	2,4	4,5	13,8	19,6	12,6	6,8	2,9	12,4	44,0	16,9	3,8	13,3	7,5	9,1
nov.	146,7	2,5	4,2	13,9	19,1	12,0	6,9	2,9	11,8	43,0	16,8	3,8	13,4	7,5	9,6
dec.	143,7	2,2	4,1	14,0	18,9	12,2	6,2	2,9	11,5	43,2	17,4	3,6	12,8	7,5	8,3
2013 jan.	148,0	2,5	4,3	14,2	19,5	13,3	7,0	2,9	12,0	44,1	17,6	3,7	13,4	7,2	7,5
feb.	144,7	2,4	4,3	13,6	18,9	12,7	6,3	2,9	11,6	41,1	16,6	3,4	13,0	6,9	10,9
mar.	143,2	.	.	.	.	12,8	6,9	2,9	11,6	41,7	17,7	3,5	12,3	7,2	.
	% delež od skupnega uvoza														
2012	100,0	1,6	2,9	9,4	12,8	8,0	4,5	1,9	8,4	30,1	11,9	2,7	8,8	5,2	6,4
	Saldo														
2011	-16,7	3,0	7,3	46,6	14,7	-58,9	27,5	21,7	59,8	-147,9	-102,8	-13,2	-16,9	-6,5	32,9
2012	79,6	5,0	6,4	62,4	15,3	-53,0	35,5	25,6	73,4	-99,1	-93,0	-3,7	-30,7	4,8	34,1
2011 IV	7,7	0,7	1,5	11,9	3,1	-14,7	8,0	5,1	16,7	-29,6	-22,0	-2,4	-2,5	-1,2	9,0
2012 I	9,3	1,2	1,8	14,0	3,9	-15,5	9,4	6,2	17,7	-28,9	-22,1	-2,0	-8,6	-0,2	8,3
II	17,9	1,3	1,8	16,1	4,2	-12,2	9,4	6,2	18,3	-28,7	-25,3	-1,2	-7,1	1,4	7,2
III	25,1	1,2	1,2	15,6	3,8	-11,0	7,9	6,6	19,2	-22,8	-23,7	-0,6	-8,1	1,3	10,4
IV	27,3	1,4	1,6	16,8	3,4	-14,3	8,8	6,6	18,3	-18,8	-21,9	0,0	-7,0	2,3	8,2
2013 I	40,6	.	.	.	.	-15,4	8,1	6,9	20,6	-15,4	-22,3	0,4	-4,1	4,0	.
2012 okt.	6,8	0,4	0,4	5,9	1,2	-4,8	2,9	2,1	5,7	-7,8	-7,1	0,1	-2,6	0,8	2,7
nov.	10,4	0,4	0,7	5,4	1,3	-4,3	3,1	2,4	6,4	-5,2	-6,9	0,0	-2,7	0,7	2,2
dec.	10,1	0,7	0,5	5,4	0,9	-5,2	2,9	2,0	6,2	-5,8	-7,9	0,0	-1,7	0,9	3,4
2013 jan.	9,2	0,4	0,8	5,2	1,4	-5,2	2,8	2,5	6,4	-7,0	-7,5	0,1	-2,0	1,0	2,9
feb.	12,7	0,4	0,4	5,3	1,4	-5,1	2,6	2,2	6,1	-5,7	-7,3	0,0	-1,3	1,0	5,4
mar.	18,7	.	.	.	.	-5,1	2,7	2,3	8,1	-2,8	-7,6	0,3	-0,8	1,9	.

Vir: Eurostat.

DEVIZNI TEČAJI

8.1 Efektivni devizni tečaji¹⁾

(povprečja obdobj; indeks: 1999 I=100)

	Efektivni devizni tečaj-20						Efektivni devizni tečaj-40	
	Nominalni	Realni CPI	Realni PPI	Deflator realnega BDP	Realni ULCM	Realni ULCT	Nominalni	Realni CPI
	1	2	3	4	5	6	7	8
2010	103,6	101,6	98,3	96,9	109,2	98,4	111,4	98,1
2011	103,4	100,7	97,7	95,1	107,7	96,2	112,1	97,6
2012	97,8	95,5	93,4	89,8	103,1	90,8	107,0	92,8
2012 I	99,5	96,9	94,5	91,4	104,7	92,3	108,3	94,1
II	98,2	95,9	93,5	90,3	103,7	91,2	107,4	93,2
III	95,9	93,7	91,9	88,0	100,9	88,9	105,1	91,2
IV	97,8	95,5	93,9	89,6	103,3	90,7	107,4	92,9
2013 I	100,7	98,3	96,5	-	-	-	110,1	95,0
2012 maj	98,0	95,7	93,3	-	-	-	107,2	93,0
jun.	97,2	94,8	92,5	-	-	-	106,6	92,4
jul.	95,3	93,2	91,1	-	-	-	104,4	90,6
avg.	95,2	93,1	91,3	-	-	-	104,3	90,7
sep.	97,2	95,0	93,3	-	-	-	106,6	92,5
okt.	97,8	95,5	93,8	-	-	-	107,2	92,8
nov.	97,2	94,9	93,2	-	-	-	106,7	92,3
dec.	98,7	96,3	94,6	-	-	-	108,2	93,5
2013 jan.	100,4	98,0	96,3	-	-	-	109,8	94,8
feb.	101,6	99,1	97,4	-	-	-	111,1	95,7
mar.	100,2	97,9	95,8	-	-	-	109,4	94,4
apr.	100,4	97,9	96,1	-	-	-	109,7	94,3
maj	100,5	97,9	96,0	-	-	-	109,9	94,3
% sprememba glede na predhodni mesec								
2013 maj	0,1	0,0	0,0	-	-	-	0,2	0,0
% sprememba glede na predhodno leto								
2013 maj	2,5	2,3	2,9	-	-	-	2,5	1,4

G39 Efektivni devizni tečaji

(mesečna povprečja; indeks: 1999 I=100)

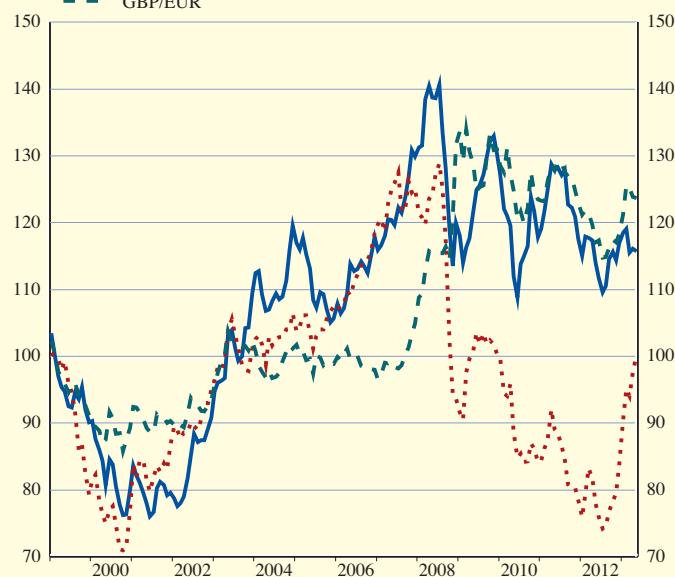
G40 Dvostranski devizni tečaji

(mesečna povprečja; indeks: 1999 I=100)

— nominalni efektivni devizni tečaji-20
 realni efektivni devizni tečaji-20, deflacirani s CPI

— USD/EUR
 JPY/EUR
 - - - GBP/EUR

Vir: ECB.

1) Opredelitev skupin trgovinskih partneric in druge informacije najdete v splošnih opombah.

8.2 Dvostranski devizni tečaji

(povprečja obdobj; enote nacionalne valute za enoto evra)

	Bolgarski lev	Češka krona	Danska krona	Latvijski lats	Litovski litas	Madžarski forint	Poljski zlot	Novi romunski leu	Švedska krona	Britanski funt	Hrvaška kuna	Nova turška lira
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2010	1,9558	25,284	7,4473	0,7087	3,4528	275,48	3,9947	4,2122	9,5373	0,85784	7,2891	1,9965
2011	1,9558	24,590	7,4506	0,7063	3,4528	279,37	4,1206	4,2391	9,0298	0,86788	7,4390	2,3378
2012	1,9558	25,149	7,4437	0,6973	3,4528	289,25	4,1847	4,4593	8,7041	0,81087	7,5217	2,3135
2012 III	1,9558	25,082	7,4457	0,6963	3,4528	283,05	4,1366	4,5255	8,4354	0,79153	7,4732	2,2560
IV	1,9558	25,167	7,4590	0,6963	3,4528	283,25	4,1123	4,5288	8,6230	0,80740	7,5290	2,3272
2013 I	1,9558	25,565	7,4589	0,6996	3,4528	296,50	4,1558	4,3865	8,4965	0,85111	7,5838	2,3577
2012 nov.	1,9558	25,365	7,4587	0,6962	3,4528	282,26	4,1321	4,5273	8,6076	0,80389	7,5410	2,3010
dec.	1,9558	25,214	7,4604	0,6965	3,4528	285,79	4,0956	4,4899	8,6512	0,81237	7,5334	2,3439
2013 jan.	1,9558	25,563	7,4614	0,6978	3,4528	294,01	4,1424	4,3835	8,6217	0,83271	7,5746	2,3543
feb.	1,9558	25,475	7,4598	0,6999	3,4528	292,73	4,1700	4,3839	8,5083	0,86250	7,5868	2,3738
mar.	1,9558	25,659	7,4553	0,7013	3,4528	303,01	4,1565	4,3923	8,3470	0,85996	7,5909	2,3453
apr.	1,9558	25,841	7,4553	0,7006	3,4528	298,67	4,1359	4,3780	8,4449	0,85076	7,6076	2,3406
maj	1,9558	25,888	7,4536	0,7002	3,4528	292,38	4,1799	4,3360	8,5725	0,84914	7,5684	2,3739
	% sprememba glede na predhodni mesec											
2013 maj	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	-2,1	1,1	-1,0	1,5	-0,2	-0,5	1,4
	% sprememba glede na predhodno leto											
2013 maj	0,0	2,3	0,3	0,3	0,0	-0,4	-2,7	-2,4	-4,7	5,7	0,4	2,6
	Avstralski dolar	Brazilski real	Kanadski dolar	Kitajski juan renminbi	Hongkonški dolar	Indijska rupija ¹⁾	Indonezijska rupija	Izraelski šekel	Japonski jen	Malezijski ringit		
	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22		
2010	1,4423	2,3314	1,3651	8,9712	10,2994	60,5878	12 041,70	4,9457	116,24	4,2668		
2011	1,3484	2,3265	1,3761	8,9960	10,8362	64,8859	12 206,51	4,9775	110,96	4,2558		
2012	1,2407	2,5084	1,2842	8,1052	9,9663	68,5973	12 045,73	4,9536	102,49	3,9672		
2012 III	1,2035	2,5359	1,2447	7,9410	9,6962	68,9706	11 876,24	4,9818	98,30	3,9029		
IV	1,2484	2,6671	1,2850	8,1036	10,0506	70,2047	12 473,53	4,9853	105,12	3,9632		
2013 I	1,2714	2,6368	1,3313	8,2209	10,2428	71,5390	12 789,08	4,8969	121,80	4,0699		
2012 nov.	1,2331	2,6512	1,2787	7,9998	9,9423	70,3250	12 343,83	4,9970	103,94	3,9230		
dec.	1,2527	2,7264	1,2984	8,1809	10,1679	71,6946	12 643,37	4,9570	109,71	4,0075		
2013 jan.	1,2658	2,6993	1,3189	8,2698	10,3027	72,0716	12 837,99	4,9706	118,34	4,0413		
feb.	1,2951	2,6354	1,3477	8,3282	10,3608	71,9342	12 933,75	4,9359	124,40	4,1403		
mar.	1,2537	2,5694	1,3285	8,0599	10,0588	70,5579	12 590,61	4,7769	122,99	4,0309		
apr.	1,2539	2,6060	1,3268	8,0564	10,1110	70,7738	12 664,51	4,7164	127,54	3,9686		
maj	1,3133	2,6414	1,3257	7,9715	10,0766	71,4760	12 673,13	4,7223	131,13	3,9200		
	% sprememba glede na predhodni mesec											
2013 maj	4,7	1,4	-0,1	-1,1	-0,3	1,0	0,1	0,1	2,8	-1,2		
	% sprememba glede na predhodno leto											
2013 maj	2,4	4,2	2,6	-1,4	1,5	2,6	6,4	-3,6	28,6	-1,2		
	Mehiški peso	Novo- zelandski dolar	Norveška krona	Filipinski peso	Ruski rubelj	Singapurski dolar	Južnoafriški rand	Južnokorejski won	Švicarski frank	Tajski bat	Ameriški dolar	
	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	
2010	16,7373	1,8377	8,0043	59,739	40,2629	1,8055	9,6984	1 531,82	1,3803	42,014	1,3257	
2011	17,2877	1,7600	7,7934	60,260	40,8846	1,7489	10,0970	1 541,23	1,2326	42,429	1,3920	
2012	16,9029	1,5867	7,4751	54,246	39,9262	1,6055	10,5511	1 447,69	1,2053	39,928	1,2848	
2012 III	16,4690	1,5462	7,3910	52,377	39,9755	1,5594	10,3385	1 416,52	1,2035	39,207	1,2502	
IV	16,7805	1,5751	7,3664	53,387	40,3064	1,5855	11,2766	1 414,42	1,2080	39,778	1,2967	
2013 I	16,7042	1,5823	7,4290	53,769	40,1518	1,6345	11,8264	1 433,09	1,2284	39,361	1,3206	
2012 nov.	16,7689	1,5660	7,3371	52,716	40,2505	1,5695	11,2986	1 395,13	1,2052	39,391	1,2828	
dec.	16,8664	1,5777	7,3503	53,796	40,3114	1,6009	11,3179	1 411,41	1,2091	40,187	1,3119	
2013 jan.	16,8760	1,5877	7,3821	54,105	40,1847	1,6326	11,6957	1 417,69	1,2288	39,924	1,3288	
feb.	16,9872	1,5929	7,4232	54,355	40,3342	1,6546	11,8796	1 452,82	1,2298	39,839	1,3359	
mar.	16,2322	1,5657	7,4863	52,813	39,9332	1,6164	11,9169	1 430,31	1,2266	38,264	1,2964	
apr.	15,8895	1,5348	7,5444	53,649	40,7995	1,6120	11,8592	1 460,89	1,2199	37,857	1,3026	
maj	15,9776	1,5774	7,5589	53,693	40,6842	1,6219	12,1798	1 444,56	1,2418	38,667	1,2982	
	% sprememba glede na predhodni mesec											
2013 maj	0,6	2,8	0,2	0,1	-0,3	0,6	2,7	-1,1	1,8	2,1	-0,3	
	% sprememba glede na predhodno leto											
2013 maj	-8,3	-4,6	-0,1	-2,2	2,8	0,4	16,7	-2,5	3,4	-3,5	1,5	

Vir: ECB.

1) Za to valuto ECB izračunava in objavlja referenčni tečaj do eura od 1. januarja 2009. Prejšnji podatki so samo orientacijski.

GIBANJA IZVEN EUROOBMOČJA

9.1 Gospodarska in finančna gibanja v drugih državah članicah EU

(letne spremembe v odstotkih, razen če ni navedeno drugače)

	Bolgarija	Češka	Danska	Latvija	Litva	Madžarska	Poljska	Romunija	Švedska	Združeno kraljestvo
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
HICP										
2011	3,4	2,1	2,7	4,2	4,1	3,9	3,9	5,8	1,4	4,5
2012	2,4	3,5	2,4	2,3	3,2	5,7	3,7	3,4	0,9	2,8
2012 IV	2,8	2,9	2,1	1,6	3,0	5,5	2,8	4,7	1,0	2,7
2013 I	2,1	1,7	0,9	0,4	2,2	2,7	1,3	4,8	0,6	2,8
2013 feb.	2,2	1,8	1,0	0,3	2,3	2,9	1,2	4,8	0,5	2,8
mar.	1,6	1,5	0,7	0,3	1,6	2,3	1,0	4,4	0,5	2,8
apr.	0,9	1,7	0,4	-0,4	1,4	1,8	0,8	4,4	0,0	2,4
Javnofinančni primanjkljaj (-)/presežek (+) v % BDP										
2010	-3,1	-4,8	-2,5	-8,1	-7,2	-4,3	-7,9	-6,8	0,3	-10,2
2011	-2,0	-3,3	-1,8	-3,6	-5,5	4,3	-5,0	-5,6	0,2	-7,8
2012	-0,8	-4,4	-4,0	-1,2	-3,2	-1,9	-3,9	-2,9	-0,5	-6,3
Bruto dolg širše opredeljene države v % BDP										
2010	16,2	37,8	42,7	44,4	37,9	81,8	54,8	30,5	39,4	79,4
2011	16,3	40,8	46,4	41,9	38,5	81,4	56,2	34,7	38,4	85,5
2012	18,5	45,8	45,8	40,7	40,7	79,2	55,6	37,8	38,2	90,0
Donos dolgoročnih državnih obveznic, izražen v % na leto, povprečje obdobja										
2012 nov.	3,22	1,92	1,11	3,32	4,11	6,87	4,18	6,84	1,46	1,55
dec.	3,44	1,92	1,07	3,24	4,00	6,44	3,88	6,65	1,51	1,60
2013 jan.	3,27	1,96	1,61	3,21	3,97	6,23	3,91	5,90	1,80	1,82
feb.	3,25	2,01	1,73	3,22	4,06	6,29	3,99	5,72	2,00	1,92
mar.	3,54	1,98	1,59	3,17	4,15	6,38	3,93	5,86	1,92	1,65
apr.	3,47	1,82	1,42	3,15	3,95	5,65	3,50	5,46	1,66	1,46
3-mesečna obrestna mera v % na leto, povprečje obdobja										
2012 nov.	1,45	0,54	0,30	0,54	0,73	-	4,62	5,64	1,46	0,52
dec.	1,39	0,50	0,28	0,53	0,70	-	4,26	5,79	1,37	0,52
2013 jan.	1,27	0,50	0,30	0,50	0,53	5,80	4,03	5,71	1,21	0,51
feb.	1,23	0,50	0,33	0,49	0,47	-	3,80	5,60	1,19	0,51
mar.	1,23	0,49	0,27	0,47	0,47	-	3,48	5,10	1,25	0,51
apr.	1,22	0,47	0,26	0,44	0,62	4,57	3,29	4,31	1,24	0,51
Realni BDP										
2011	1,8	1,8	1,1	5,5	5,9	1,6	4,5	2,3	3,7	1,0
2012	0,8	-1,2	-0,5	5,6	3,7	-1,7	1,9	0,4	0,7	0,3
2012 Q3	0,7	-1,4	0,0	5,4	3,8	-1,8	1,7	-0,5	0,3	0,4
Q4	0,6	-1,6	-0,7	5,8	3,1	-2,8	0,7	1,2	1,5	0,2
2013 Q1	0,4	-2,2	-0,8	.	.	.	0,5	2,2	1,7	0,6
Saldo tekočega in kapitalnega računa kot % BDP										
2011	1,4	-2,3	5,9	0,0	-1,3	3,1	-2,9	-4,0	6,9	-1,1
2012	0,0	-1,1	5,6	1,3	1,7	4,3	-1,3	-2,6	7,1	-3,5
2012 III	9,8	-4,4	7,5	4,8	2,7	5,6	-0,8	-3,9	7,3	-4,3
IV	-1,7	0,8	5,9	3,5	4,9	5,1	-1,0	-0,9	6,5	-2,7
2013 I	-5,1	1,9	1,5	.	.	.	-2,0	1,5	6,1	.
Bruto zunanji dolg v % BDP										
2010	102,7	56,3	190,5	164,8	83,2	144,8	66,4	75,7	190,5	413,1
2011	94,1	59,6	183,2	145,0	77,8	147,7	71,7	77,2	195,3	425,4
2012 II	96,0	61,2	191,7	144,0	78,1	134,4	71,7	77,9	200,4	416,2
III	96,5	60,1	187,4	139,2	78,8	128,3	70,8	78,0	199,6	416,5
IV	94,8	60,5	182,7	136,2	75,4	127,7	70,8	74,6	189,2	415,0
Stroški dela na enoto proizvoda										
2011	3,0	0,5	0,1	2,1	-0,1	1,8	0,5	0,7	-0,6	1,4
2012	0,2	3,2	1,2	2,8	2,0	6,5	.	6,8	3,2	.
2012 III	1,0	2,2	0,3	3,2	1,7	6,8	1,4	9,1	3,7	2,9
IV	1,2	3,3	1,4	1,0	0,4	6,2	.	7,0	3,9	.
2013 I	.	1,0	1,8	.	.	.	.	.	2,1	.
Standardizirana stopnja brezposelnosti kot % delovne sile (des.)										
2011	11,3	6,7	7,6	16,4	15,3	11,0	9,6	7,4	7,8	8,0
2012	12,3	7,0	7,5	14,8	13,3	10,9	10,1	7,0	8,0	7,9
2012 IV	12,5	7,2	7,3	13,8	13,2	10,9	10,4	6,7	8,1	7,7
2013 I	12,4	7,2	7,1	12,4	12,5	10,9	10,6	7,1	8,2	.
2013 feb.	12,4	7,2	7,2	12,4	12,5	11,1	10,6	7,1	8,2	7,7
mar.	12,4	7,2	7,0	12,4	12,3	10,6	10,7	7,2	8,4	.
apr.	12,3	7,2	7,0	.	12,5	.	10,8	7,3	8,4	.

Viri: ECB, Evropska komisija (GD za gospodarske in finančne zadeve in Eurostat), nacionalni podatki, Thomson Reuters in izračuni ECB.

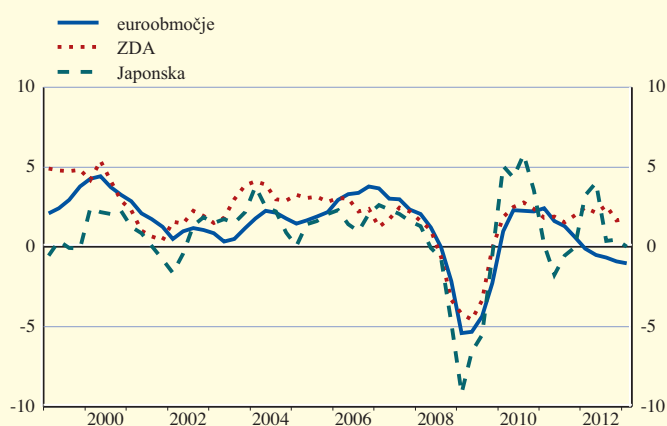
9.2 Gospodarska in finančna gibanja v ZDA in na Japonskem

(letne spremembe v odstotkih, razen če ni navedeno drugače)

	Indeks cen življenjskih potrebščin	Stroški dela na enoto proizvoda ¹⁾	Realni BDP	Indeks industrijske proizvodnje (predelovalne dejavnosti)	Stopnja brezposelnosti kot odstotek delovne sile ²⁾ (desezonirano)	Široko opredeljeni denar ³⁾	Obrestna mera 3-mesečnih depozitov na medbančnem trgu ⁴⁾	Donos 10-letnih brezkuponskih državnih obveznic ⁵⁾ , konec obdobja	Menjalni tečaj ⁶⁾ nacionalne valute za euro	Javnofinančni primanjkljaj (-)/preseček (+) v % BDP	Bruto javni dolg ⁶⁾ v % BDP
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
ZDA											
2009	-0,4	-1,4	-3,1	-13,6	9,3	8,0	0,69	4,17	1,3948	-11,9	73,3
2010	1,6	-1,1	2,4	6,6	9,6	2,5	0,34	3,57	1,3257	-11,4	82,1
2011	3,2	1,9	1,8	3,6	8,9	7,3	0,34	2,10	1,3920	-10,2	86,0
2012	2,1	0,7	2,2	4,2	8,1	8,5	0,43	1,88	1,2848	-8,7	90,0
2012 I	2,8	0,2	2,4	4,6	8,3	10,1	0,51	2,38	1,3108	-8,7	87,7
II	1,9	0,5	2,1	5,2	8,2	9,6	0,47	1,83	1,2814	-8,8	88,2
III	1,7	0,1	2,6	3,9	8,0	7,0	0,43	1,77	1,2502	-8,6	88,7
IV	1,9	2,1	1,7	3,3	7,8	7,5	0,32	1,88	1,2967	-8,5	90,0
2013 I	1,7	0,6	1,8	2,5	7,7	7,1	0,29	2,09	1,3206	-	-
2013 jan.	1,6	-	-	2,3	7,9	7,6	0,30	2,14	1,3288	-	-
feb.	2,0	-	-	2,5	7,7	6,9	0,29	2,05	1,3359	-	-
mar.	1,5	-	-	2,8	7,6	6,9	0,28	2,09	1,2964	-	-
apr.	1,1	-	-	1,8	7,5	7,1	0,28	1,92	1,3026	-	-
maj	-	-	-	-	-	-	0,27	2,40	1,2982	-	-
Japonska											
2009	-1,3	0,3	-5,5	-21,9	5,1	2,7	0,47	1,42	130,34	-8,8	180,1
2010	-0,7	-4,8	4,7	16,6	5,1	2,8	0,23	1,18	116,24	-8,3	188,3
2011	-0,3	0,8	-0,5	-2,5	4,6	2,7	0,19	1,00	110,96	-8,9	204,4
2012	0,0	-	2,0	-0,3	4,4	2,5	0,19	0,84	102,49	-	-
2012 I	0,3	-	3,2	4,7	4,5	3,0	0,20	1,05	103,99	-	-
II	0,1	-	4,0	5,3	4,4	2,4	0,20	0,84	102,59	-	-
III	-0,4	-	0,4	-4,6	4,3	2,4	0,19	0,78	98,30	-	-
IV	-0,2	-	0,4	-5,9	4,2	2,3	0,19	0,84	105,12	-	-
2013 I	-0,6	-	0,0	-7,7	4,2	2,9	0,16	0,70	121,80	-	-
2013 jan.	-0,3	-	-	-5,8	4,2	2,7	0,17	0,80	118,34	-	-
feb.	-0,7	-	-	-10,5	4,3	2,9	0,16	0,74	124,40	-	-
mar.	-0,9	-	-	-6,7	4,1	3,1	0,16	0,70	122,99	-	-
apr.	-0,7	-	-	-2,3	-	3,3	0,16	0,76	127,54	-	-
maj	-	-	-	-	-	-	0,16	1,05	131,13	-	-

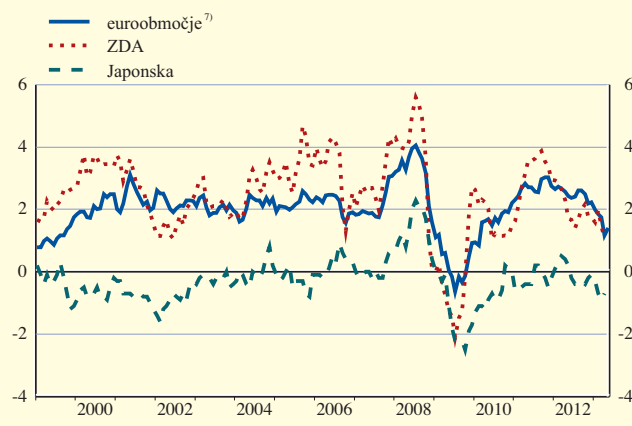
G41 Realni bruto domači proizvod

(letne spremembe v odstotkih; četrletni podatki)

G42 Indeks cen življenjskih potrebščin

(letne spremembe v odstotkih; mesečni podatki)

Viri: Nacionalni podatki (stolpci 1, 2 (ZDA), 3, 4, 5 (ZDA), 6, 9 in 10); OECD (stolpec 2 (Japonska)); Eurostat (stolpec 5 (Japonska) podatki iz tabele za euroobmočje); Thomson Reuters (stolpca 7 in 8); izračuni ECB (stolpec 11).

1) Desezonirano. Podatki za ZDA se nanašajo na zasebni neemetijski poslovni sektor.

2) Japonski podatki od marca do avgusta 2011 vključujejo ocene za tri prefektore, ki jih je potres najbolj prizadel. Zbiranje podatkov je ponovno vzpostavljeno od septembra 2011 dalje.

3) Povprečja obdobja: M2 za ZDA, M2 + potrdila o vlogah za Japonsko.

4) Odstotki na leto. Za več informacij o obrestnih merah 3-mesečnih depozitov glej oddelek 4.6.

5) Za več informacij glej oddelek 8.2.

6) Javni dolg obsega vloge, vrednostne papirje razen delnic in stanje posojil po nominalni vrednosti ter se konsolidira znotraj sektorja širše države (ob koncu obdobja).

7) Podatki se nanašajo na spreminjajočo se sestavo euroobmočja. Nadaljnje informacije so v splošnih opombah.

SEZNAM GRAFOV

G1	Denarni agregati	S12
G2	Protipostavke	S12
G3	Komponente denarnih agregatov	S13
G4	Komponente dolgoročnih finančnih obveznosti	S13
G5	Posojila drugim finančnim posrednikom in nefinančnim družbam	S14
G6	Posojila gospodinjstvom	S14
G7	Posojila državi in nerezidentom euroobmočja	S16
G8	Skupaj vloge po sektorjih	S16
G9	Skupaj vloge po sektorjih	S17
G10	Skupaj vloge in vloge, vključene v M3, po sektorjih	S17
G11	Skupaj vloge po sektorjih	S18
G12	Skupaj vloge in vloge, vključene v M3, po sektorjih	S18
G13	Vloge države in nerezidentov euroobmočja	S19
G14	Imetja vrednostnih papirjev, s katerimi razpolagajo DFI	S20
G15	Skupaj stanja in bruto izdaje vrednostnih papirjev razen delnic, ki so jih izdali rezidenti euroobmočja	S35
G16	Neto izdaje vrednostnih papirjev razen delnic, desezonirano in nedesezonirano	S37
G17	Letna stopnja rasti dolgoročnih dolžniških vrednostnih papirjev po sektorju izdajatelja v vseh valutah skupaj	S38
G18	Letna stopnja rasti kratkoročnih dolžniških vrednostnih papirjev po sektorju izdajatelja v vseh valutah skupaj	S39
G19	Letna stopnja rasti delnic, ki kotirajo in so jih izdali rezidenti euroobmočja	S40
G20	Bruto izdaje delnic, ki kotirajo, po sektorju izdajatelja	S41
G21	Nove vezane vloge	S43
G22	Nova posojila s spremenljivo obrestno mero in po začetno fiksni obrestni meri do 1 leta	S43
G23	Obrestne mere denarnega trga euroobmočja	S44
G24	3-mesečne obrestne mere denarnega trga	S44
G25	Krivulje promptne donosnosti v euroobmočju	S45
G26	Promptne stopnje donosov in razponi v euroobmočju	S45
G27	Dow Jones EURO STOXX Broad, Standard & Poor's 500 in Nikkei 225	S46
G28	Brezposelnost - št. zaposlenih oseb in opravljenih del. ur	S55
G29	Brezposelnost in stopnja prostih delovnih mest	S55
G30	Primanjkljaj, zadolževanje in spremembe dolga	S60
G31	Maastrichtski dolg	S60
G32	Plačilna bilanca euroobmočja: tekoči račun	S61
G33	Plačilna bilanca euroobmočja: neposredne in portfeljske naložbe	S61
G34	Blago	S62
G35	Storitve	S62
G36	Stanje mednarodnih naložb euroobmočja	S65
G37	Stanje neposrednih in portfeljskih naložb euroobmočja	S65
G38	Glavne postavke plačilne bilance, ki odražajo neto tuje transakcije DFI	S70
G39	Efektivni devizni tečaji	S73
G40	Dvostranski devizni tečaji	S73
G41	Realni bruto domači proizvod	S76
G42	Indeks cen življenjskih potrebščin	S76

TEHNIČNE OPOMBE

EUROOBMOČJE

IZRAČUN STOPNJE RASTI ZA DENARNA GIBANJA

Povprečna stopnja rasti za četrtletje, ki se konča z mesecem t, se izračuna kakor sledi:

$$a) \left(\frac{0,5I_t + \sum_{i=1}^2 I_{t-i} + 0,5I_{t-3}}{0,5I_{t-12} + \sum_{i=1}^2 I_{t-i-12} + 0,5I_{t-15}} - 1 \right) \times 100$$

kjer je I_t indeks prilagojenih stanj v mesecu t (glej tudi spodaj). Prav tako se za leto, ki se konča z mesecem t, povprečna stopnja rasti izračuna kakor sledi:

$$b) \left(\frac{0,5I_t + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i} + 0,5I_{t-12}}{0,5I_{t-12} + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i-12} + 0,5I_{t-24}} - 1 \right) \times 100$$

ODDELEK 1.3

IZRAČUN OBRETNIH MER ZA INDEKSIRANE OPERACIJE DOLGOROČNEJŠEGA REFINANCIRANJA

Obrestna mera za indeksirano operacijo dolgoročnejšega refinanciranja (ODR) je enaka povprečju minimalnih izklicnih obrestnih mer za operacije glavnega refinanciranja (OGR) v času trajanja posamezne operacije dolgoročnejšega refinanciranja. V skladu s to definicijo, če je operacija dolgoročnejšega refinanciranja nedospela D število dni in povprečne minimalne izklicne obrestne mere za operacije glavnega refinanciranja znašajo R_1 , OGR (prek D_1 dni), R_2 , OGR (prek D_2 dni) itd., do R_i , OGR (prek D_i dni), kjer $D_1 + D_2 + \dots + D_i = D$, se veljavna obrestna mera na letni ravni (RODR) izračuna kot:

$$c) R_{LTRO} = \frac{D_1 R_{1,MRO} + D_2 R_{2,MRO} + \dots + D_i R_{i,MRO}}{D}$$

OPOMBE V ZVEZI Z ODDELKI 2.1 DO 2.6

IZRAČUN TRANSAKCIJ

Mesečne transakcije se izračunajo na podlagi mesečnih razlik v stanjih, prilagojenih za prerazvrstitev, druga prevrednotenja, nihanja deviznega tečaja in katere koli druge spremembe, ki niso posledica transakcij.

Če L_t predstavlja stanje ob koncu meseca t, C_t^M prerazvrstitev v mesecu t, E_t^M prilagoditev deviznega tečaja in V_t^M druge prilagoditve prevrednotenja, so transakcije F_t^M v mesecu t definirane kot:

$$d) F_t^M = (L_t - L_{t-1}) - C_t^M - E_t^M - V_t^M$$

Podobno so četrtletne transakcije F_t^Q za četrtletje, ki se konča z mesecem t , definirane kot:

$$e) \quad F_t^Q = (L_t - L_{t-3}) - C_t^Q - E_t^Q - V_t^Q$$

pri čemer je L_{t-3} stanje ob koncu meseca $t-3$ (konec predhodnega četrtletja) in je, na primer, C_t^Q razvrstitev v četrtletju, ki se konča z mesecem t .

Za tiste četrtletne časovne vrste, za katere so sedaj na voljo mesečni podatki (glej spodaj), se lahko četrtletne transakcije izpeljejo kot vsota 3 mesečnih transakcij v četrtletju.

IZRAČUN STOPENJ RASTI ZA MESEČNE ČASOVNE VRSTE

Stopnje rasti se lahko izračunajo na podlagi transakcij ali na podlagi indeksa prilagojenih stanj. Če sta F_t^M in L_t definirana kakor je navedeno zgoraj, je indeks I_t prilagojenih stanj v mesecu t definiran kot:

$$f) \quad I_t = I_{t-1} \times \left(1 + \frac{F_t^M}{L_{t-1}} \right)$$

Osnova za indeks (nedesezonirane časovne vrste) je trenutno določena kot december 2010 = 100. Časovne vrste indeksa prilagojenih stanj so na voljo na spletni strani ECB (www.ecb.europa.eu) v podpoglavju „Money, banking and financial markets” poglavja „Statistics”.

Letna stopnja rasti a_t za mesec t , tj. sprememba v 12 predhodnih mesecih, ki se končajo z mesecem t , se lahko izračuna z uporabo ene od naslednjih dveh formul:

$$g) \quad a_t = \left[\prod_{i=0}^{11} \left(1 + \frac{F_{t-i}^M}{L_{t-1-i}} \right) - 1 \right] \times 100$$

$$h) \quad a_t = \left(\frac{I_t}{I_{t-12}} - 1 \right) \times 100$$

Če ni navedeno drugače, se letne stopnje rasti nanašajo na konec navedenega obdobja. Medletna stopnja rasti za leto 2002 se na primer izračuna po h) tako, da indeks za december 2002 delimo z indeksom za december 2001.

Stopnje rasti za medletna obdobja se lahko izpeljejo s spremembo formule g). Stopnja rasti za medmesečno stopnjo rasti a_t^M se na primer lahko izračuna kot:

$$i) \quad a_t^M = \left(\frac{I_t}{I_{t-1}} - 1 \right) \times 100$$

Trimesečno drseče povprečje za letno stopnjo rasti $M3$ se dobi kot $(a_{t+1} + a_t + a_{t-1})/3$, pri čemer je a_t definiran pod g) ali h) zgoraj.

IZRAČUN STOPENJ RASTI ZA ČETRTLETNE ČASOVNE VRSTE

Če sta F_t^Q in L_{t-3} definirana kot zgoraj, je indeks I_t prilagojenih stanj za četrtletje, ki se konča z mesecem t , definiran kot:

$$j) \quad I_t = I_{t-3} \times \left(1 + \frac{F_t^Q}{L_{t-3}} \right)$$

Letna stopnja rasti at za štiri četrtletja, ki se končajo z mesecem t , se lahko izračuna po formuli h).

DESEZONIRANJE DENARNIH STATISTIK EUROOBMOČJA¹

Uporabljen pristop temelji na multiplikativni dekompoziciji z X-12-ARIMA.² Desezonira-nje lahko vključuje prilagoditev na dan v tednu. Pri nekaterih vrstah se uporablja posredni pristop, to je, da je desezoniran agregat linearna kombinacija desezoniranih podagregatov. To še posebej velja za M3, ki ga dobimo tako, da agregiramo desezonirane časovne vrste za M1, (M2-M1) in (M3-M2).

Desezoniranje se najprej uporabi na indeksu prilagojenih stanj.³ Ocene sezonskih faktorjev se nato uporabijo na stanjih in prilagoditvah, ki so posledica prerazvrstitev in prevrednotenj in tako dobimo desezonirane transakcije. Sezon-ski faktorji (in faktorji dneva trgovanja) v tednu so revidirani letno ali po potrebi.

ODDELKI OD 3.1 DO 3.5

ENAKOST PORAB IN VIROV

V tabeli 3.1 so podatki prikazani v skladu s temeljno računovodsko enačbo. Kar zadeva nefinančne transakcije, so celotne porabe enake celotnim virom za vsako kategorijo transakcij. Ta računovodska enačba se prav tako odraža v finančnem računu, tj. za vsako skupino finančnih instrumentov so celotne transakcije s finančnimi sredstvi enake celotnim transakcijam z obveznostmi. V računu drugih sprememb sredstev in v finančnih bilancah stanja so celotna finančna sredstva enaka celotnim obveznostim za vsako skupino finančnih instrumentov razen denarnega zlata in posebnih pravic črpanja, ki po opredelitvi niso obveznost nobenega sektorja.

IZRAČUN IZRAVNALNIH POSTAVK

Izravnalne postavke na koncu vsakega računa v tabelah 3.1, 3.2 in 3.3 se izračunajo na naslednji način: Trgovinski saldo je enak uvoz minus izvoz blaga in storitev glede na tujino euroobmočja.

Neto poslovni presežek in raznovrstni dohodek je določen samo za rezidenčne sektorje in se izračuna kot bruto dodana vrednost (bruto domači proizvod v tržnih cenah za euroobmočje) minus sredstva za zaposlene (porabe) minus drugi davki minus subvencije na proizvodnjo (porabe) minus potrošnja stalnega kapitala (porabe).

1) Podrobne informacije so na voljo v publikaciji „Seasonal adjustment of monetary aggregates and HICP for the euro area“, ECB (avgust 2000) in v poglavju „Statistics“ na spletni strani ECB (www.ecb.europa.eu), v podpoglavju „Monetary and financial statistics“.

2) Podrobne informacije so na voljo v publikaciji „New Capabilities and Methods of the X-12-ARIMA Seasonal Adjustment Program“, D. Findley, B. Monsell, W. Bell, M. Otto in B. C. Chen, 1998, Journal of Business and Economic Statistics, 16, 2, str.127–152 ali v „X-12-ARIMA Reference Manual“, Time Series Staff, Bureau of the Census, Washington, D.C. Za notranje potrebe se uporablja tudi pristop TRAMO-SEATS. Podrobnosti o TRAMO-SEATS so na voljo v „Programs TRAMO and SEATS: Instructions for the User“, V. Gomez in A. Maravall, 1996, Banco de España, Working Paper No 9628, Madrid.

3) Temu sledi, da pri desezoniranih časovnih vrstah stopnja indeksa za bazno obdobje, tj. december 2010, ponavadi ni 100, saj odraža sezonsko odvisnost navedenega meseca.

Neto nacionalni dohodek je določen samo za rezidenčne sektorje in se izračuna kot neto poslovni presežek in raznovrstni dohodek plus sredstva za zaposlene (viri) plus davki minus subvencije na proizvodnjo (viri) plus neto dohodek od lastnine (viri minus porabe).

Neto razpoložljivi dohodek je prav tako določen samo za rezidenčne sektorje in je enak neto nacionalni dohodek plus neto tekoči davki na dohodek in premoženje (viri minus porabe) plus neto socialni prispevki (viri minus porabe) plus neto socialni prejemki razen socialnih transferjev v naravi (viri minus porabe) plus neto drugi tekoči transferji (viri minus porabe).

Neto varčevanje je določeno za rezidenčne sektorje in se izračuna kot neto razpoložljivi dohodek plus neto popravek za spremembo neto lastniškega kapitala gospodinjstev v rezervacijah pokojninskih skladov (viri minus porabe) minus izdatki za končno potrošnjo (porabe). Za tujino se saldo tekočih transakcij s tujino izračuna kot trgovinski saldo plus celoten neto dohodek (viri minus porabe).

Neto posojanje/neto izposojanje se izračuna iz računa kapitala kot neto varčevanje plus neto kapitalski transferji (viri minus porabe) minus bruto investicije (porabe) minus pridobitve manj odtujitve neproizvedenih nefinančnih sredstev (porabe) plus potrošnja stalnega kapitala (viri). Izračuna se lahko tudi v finančnem računu kot celotne transakcije s finančnimi sredstvi minus celotne transakcije z obveznostmi (poznano tudi kot spremembe neto finančne vrednosti (premoženja) zaradi transakcij). Pri sektorju gospodinjstev in nefinančnih družb prihaja med to izravnalno postavko, izračunano iz računa kapitala, in to izravnalno postavko, izračunano iz finančnega računa, do statistične napake.

Spremembe neto finančne vrednosti (premoženja) zaradi transakcij se izračunajo kot skupne transakcije s finančnimi sredstvi minus skupne transakcije z obveznostmi, medtem ko se druge spremembe neto finančne vrednosti (premoženja) izračunajo kot (skupne) druge spremembe finančnih sredstev minus (skupne) druge spremembe obveznosti.

Neto finančna vrednost (premoženje) se izračuna kot skupna finančna sredstva minus skupne obveznosti, medtem ko so spremembe neto finančne vrednosti (premoženja) enake vsoti sprememb neto finančne vrednosti (premoženja) zaradi transakcij (posojanje/neto izposojanje s finančnega računa) in drugih sprememb neto finančne vrednosti (premoženja).

Spremembe neto vrednosti (premoženja) se izračunajo kot spremembe neto vrednosti (premoženja) zaradi varčevanja in kapitalskih transferjev plus druge spremembe neto finančne vrednosti (premoženja) in druge spremembe nefinančnih sredstev.

Neto vrednost (premoženje) gospodinjstev se izračuna kot vsota nefinančnih sredstev in neto finančne vrednosti (premoženja) gospodinjstev.

ODDELKI OD 4.3 IN 4.4

IZRAČUN STOPENJ RASTI ZA DOLŽNIŠKE VREDNOSTNE PAPIRJE IN DELNICE V BORZNI KOTACIJI

Stopnje rasti se izračunajo na podlagi finančnih transakcij in tako izključujejo prerazvrstitve, prevrednotenja, nihanja deviznega tečaja in katere koli druge spremembe, ki niso posledica transakcij. Lahko se izračunajo na podlagi transakcij ali na podlagi indeksa hipotetičnih stanj. Če N_t^M predstavlja transakcije (neto izdaje) v mesecu t in L_t predstavlja stanje ob koncu meseca t , se indeks I_t hipotetičnih stanj v mesecu t definira kot:

$$k) \quad I_t = I_{t-1} \times \left(1 + \frac{N_t}{L_{t-1}} \right)$$

Kot osnova se določi, da je indeks decembra 2001 enak 100. Stopnja rasti a_t za mesec t , ki ustreza spremembi v 12 predhodnih mesecih, ki se končajo z mesecem t , se lahko izračuna z uporabo ene od naslednjih dveh formul:

$$l) \quad a_t = \left[\prod_{i=0}^{11} \left(1 + \frac{N_{t-i}^M}{L_{t-1-i}} \right) - 1 \right] \times 100$$

$$m) \quad a_t = \left(\frac{I_t}{I_{t-12}} - 1 \right) \times 100$$

Metoda, ki se uporabi za izračun stopenj rasti za vrednostne papirje, razen delnic, je enaka tisti, ki se uporablja za denarne agregate, s tem, da se namesto „F” uporablja „N”. To je zato, da se lahko razlikuje med različnimi načini pridobi-vanja „neto izdaj” za statistiko izdaj vrednost-nih papirjev in „transakcij”, ki se uporabljajo za denarne agregate.

Povprečna stopnja rasti za četrtoletje, ki se konča z mesecem t , se izračuna, kakor sledi:

$$n) \quad \left(\frac{0,5I_t + \sum_{i=1}^2 I_{t-i} + 0,5I_{t-3}}{0,5I_{t-12} + \sum_{i=1}^2 I_{t-i-12} + 0,5I_{t-15}} - 1 \right) \times 100$$

kjer je I_t indeks hipotetičnih stanj v mesecu t . Prav tako se za leto, ki se konča z mesecem t , povprečna stopnja rasti izračuna, kakor sledi:

$$o) \quad \left(\frac{0,5I_t + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i} + 0,5I_{t-12}}{0,5I_{t-12} + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i-12} + 0,5I_{t-24}} - 1 \right) \times 100$$

Formula za izračun, uporabljena v 4.3, se uporablja tudi v 4.4 in prav tako temelji na formuli, uporabljeni za denarne agregate. 4.4 temelji na tržnih vrednostih in osnova za izračun so finančne transakcije, ki izključujejo preraz-vrstitve, prevrednotenja ali katere koli druge spremembe, ki niso posledica transakcij. Nihanja menjalnega tečaja niso vključena, saj so vse zajete delnice, ki kotirajo, denominirane v eurih.

DESEZONIRANJE STATISTIKE IZDAJE VREDNOSTNIH PAPIRJEV⁴

Uporabljen pristop temelji na multiplikativni razčlenitvi z X-12-ARIMA. Desezoniranje za skupne izdaje vrednostnih papirjev se izvaja posredno z linearno kombinacijo razčlenitev po sektorjih in zapadlosti.

4) Podrobne informacije so na voljo v publikaciji „Seasonal adjustment of monetary aggregates and HICP for the euro area”, ECB, avgust 2000 in v poglavju „Monetary and financial statistics” poglavja „Statistics” na spletni strani ECB (www.ecb.europa.eu).

Postopki desezoneiranja se uporabijo na indeksu hipotetičnih delnic. Ocene sezonskih faktorjev se nato uporabijo na stanjih, iz katerih so izpeljane desezoneirane neto izdaje. Sezonski faktorji se revidirajo letno ali po potrebi.

Podobno, kakor je prikazano v formuli l) in m), se lahko stopnja rasti za mesec t, ki ustreza spremembam v 6 predhodnih mesecih, izračuna z uporabo ene od naslednjih dveh formul:

$$p) \quad a_t = \left[\prod_{i=0}^5 \left(1 + \frac{N_{t-i}^M}{L_{t-1-i}} \right) - 1 \right] \times 100$$

$$q) \quad a_t = \left(\frac{I_t}{I_{t-6}} - 1 \right) \times 100$$

TABELA 1 V ODDELKU 5.1

DESEZONIRANJE HICP⁴

Uporabljen pristop temelji na multiplikativni razčlenitvi z X-12-ARIMA (glej opombo 2 na str. S81). Desezoneiranje skupnega HICP za euroobmočje se izvaja posredno z agregiranjem desezoneiranih serij euroobmočja v skupinah hrana, industrijsko blago razen energentov in storitve. Energenti se dodajo brez desezoneiranja, saj ni nobenih statističnih podatkov o sezoni. Sezonski dejavniki se revidirajo letno ali po potrebi.

TABELA 2 V ODDELKU 7.1

DESEZONIRANJE TEKOČEGA RAČUNA PLAČILNE BILANCE

Ta pristop temelji na multiplikativni dekom-poziciji z X-12-ARIMA ali TRAMO-SEATS. Originalni podatki za blago, storitve in dohodke so predprilagojeni tako, da upoštevajo učinke delovnega dne. Za blago in storitve se prilagoditev delovnih dni popravi na podlagi nacionalnih državnih praznikov. Desezoneiranje se za te časovne vrste izvede na predprilagojenih časovnih vrstah. Desezoneirani agregat tekočega računa je potem linearna kombinacija desezoneiranih podagregatov euroobmočja za blago, storitve, dohodke in tekoče transferje. Sezonski faktorji in faktorji za upoštevanje dneva v tednu so revidirani polletno ali po potrebi.

POGLAVJE 7.3

IZRAČUN STOPENJ RASTI ZA ČETRTLETNE IN LETNE VRSTE

Letna stopnja rasti za četrletje t se izračuna na podlagi četrletnih transakcij (F_t) in stanj (L_t), kakor sledi:

$$r) \quad a_t = \left(\prod_{i=t-3}^t \left(1 + \frac{F_i}{L_{i-1}} \right) - 1 \right) \times 100$$

Stopnja rasti za letno vrsto je enaka stopnji rasti v zadnjem četrletju leta.

SPLOŠNE OPOMBE

Celotno poglavje mesečnega biltena „Statistični podatki euroobmočja” je osredotočeno na statistične podatke za euroobmočje v celoti. Natančnejši in obširnejši podatki z dodatnimi opombami so na voljo v oddelku „Statistics” na spletni strani ECB (www.ecb.europa.eu). Ta omogoča uporabniku prijazen dostop do podatkov prek povezave Statistical Data Warehouse (<http://sdw.ecb.europa.eu/>) z možnostjo iskanja in prenosa podatkov. Dodatne storitve, ki so na voljo v pododdelku Data Services, omogočajo naročilo na različne sklope podatkov in ponujajo bazo stisnjenih datotek CSV (Comma Separated Value). Nadaljnje informacije lahko dobite na naslovu: statistics@ecb.europa.eu.

Za statistične podatke, vključene v mesečni bilten, je presečni datum ponavadi dan pred prvim zasedanjem Sveta ECB v mesecu. Za to izdajo je bil presečni datum 5. junij 2013.

Če ni drugače navedeno, se podatkovne vrste za leto 2009 za celotno časovno vrsto nanašajo na Euro 16 (tj. euroobmočje vključno s Slovaško). Pri obrestnih merah, denarnih statistikah in HICP (ter zaradi doslednosti tudi komponentah in protipostavkah M3 in komponentah HICP) se statistične vrste nanašajo na spreminjajočo se sestavo euroobmočja.

Sestava euroobmočja se je tekom let večkrat spremenila. Ko je bil euro leta 1999 uveden, je bilo v euroobmočju naslednjih 11 držav (Euro 11): Belgija, Nemčija, Irska, Španija, Francija, Italija, Luksemburg, Nizozemska, Avstrija, Portugalska in Finska. Grčija se je pridružila leta 2001, s čimer je nastalo območje Euro 12. Slovenija se je pridružila leta 2007, s čimer je nastalo območje Euro 13, Ciper in Malta leta 2008, s čimer je nastalo območje Euro 15, leta 2009 pa se je pridružila še Slovaška, tako da je nastalo območje Euro 16. Nazadnje se je pridružila še Estonija in število držav v euroobmočju se je povečalo na 17. Od oktobra 2012 statistika za euroobmočje vključuje tudi Evropski mehanizem za stabilnost, tj. mednarodno organizacijo, ki ima za statistične namene sedež v euroobmočju.

STATISTIČNE VRSTE ZA EUROOBMOČJE V FIKSNI SESTAVI

Agregirane statistične serije za fiksno sestavo euroobmočja se v celotni časovni vrsti nanašajo na dano fiksno sestavo, ne glede na sestavo v obdobju, na katero se nanaša statistika. Agregirane vrste so torej v vseh letih izračunane za Euro 17 (tj. z agregiranjem podatkov za vseh 17 držav, ki so trenutno v euroobmočju) kljub dejstvu, da euroobmočje v takšni sestavi obstaja šele od 1. januarja 2011. Če ni navedeno drugače, se statistične vrste v Mesečnem biltenu ECB nanašajo na trenutno sestavo.

STATISTIČNE VRSTE ZA EUROOBMOČJE V SPREMINJJOČI SE SESTAVI

V agregiranih statističnih serijah za spreminjajočo se sestavo euroobmočja je upoštevana sestava euroobmočja v obdobju, na katero se nanaša statistika. V statistični seriji za euroobmočje v spreminjajoči se sestavi so torej agregirani podatki, ki zajemajo Euro 11 v obdobju do konca leta 2000, Euro 12 v obdobju od leta 2001 do konca leta 2006 in tako naprej. S takšnim pristopom vsaka posamezna statistična vrsta zajema vsako od različnih sestav euroobmočja.

Pri HICP ter pri denarnih agregatih in protipostavkah so medletne stopnje spremembe izračunane na podlagi verižnih indeksov, pri čemer so podatkovne vrste za pridruženo državo povezane v podatkovne vrste za euroobmočje že v decembrskem indeksu. Če se je država pridružila euroobmočju v januarju določenega leta, se medletne stopnje spremembe do vključno decembra prejšnjega leta nanašajo na prejšnjo sestavo euroobmočja, zatem pa na razširjeno sestavo euroobmočja. Odstotne

spremembe se izračunajo na podlagi verižnega indeksa ob upoštevanju spreminjajoče se sestave euroobmočja. Absolutne spremembe v denarnih agregatih in protipostavkah (transakcije) se nanašajo na sestavo euroobmočja v obdobju, na katero se nanaša statistika.

Ker sestava evropske denarne enote (ECU) ne sovпада z nekdanjimi valutami držav, ki so uvedle skupno valuto, so zneski pred letom 1999, originalno izraženi v sodelujočih valutah in nato pretvorjeni v ECU po tekočih deviznih tečajih ECU, pod vplivom gibanja valut držav članic EU, ki niso uvedle eura. Da bi se v denarni statistiki izognili temu vplivu, so podatki pred letom 1991¹¹ izraženi v enotah, pretvorjenih iz nacionalnih valut po nespremenljivih menjalnih razmerjih do eura, ki so bili določeni 31. decembra 1998. Če ni navedeno drugače, statistični podatki o cenah in stroških pred letom 1999 temeljijo na podatkih, izraženih v nacionalnih valutah.

Kjer je primerno, so bile uporabljene metode agregiranja in/ali konsolidacije (vključno s konsolidacijo med državami).

Novejši podatki so pogosto začasni in se lahko revidirajo. Zaradi zaokroževanja lahko pride do razhajanja med seštevki in sestavnimi deli.

Skupina „druge države članice EU“ obsega Bolgarijo, Češko, Dansko, Latvijo, Litvo, Madžarsko, Poljsko, Romunijo, Švedsko in Združeno kraljestvo.

V večini primerov je terminologija, uporabljena v tabelah, skladna z mednarodnimi standardi iz Evropskega sistema računov 1995 (ESR 95) in Priročnika za plačilno bilanco MDS. Transakcije se nanašajo na prostovoljno izmenjavo (merjeno neposredno ali izpeljano), medtem ko tokovi obsegajo tudi spremembe stanja zaradi cenovnih in tečajnih sprememb, odpisov in drugih sprememb.

V tabelah navedba „do (X) let“ pomeni „do vključno (X) let“.

PREGLED

Gibanja ključnih kazalcev za euroobmočje so povzeta v skupni tabeli.

STATISTIČNI PODATKI DENARNE POLITIKE

Oddelek 1.4 prikazuje statistične podatke o obveznih rezervah in likvidnostnih dejavnikih. Obdobje izpolnjevanja obveznih rezerv se začne vsak mesec na dan poravnave operacije glavnega refinanciranja (OGR) po zasedanju Sveta ECB, na katerem je predvidena mesečna ocena naravnosti denarne politike, konča pa se na dan pred dnevom enake poravnave naslednji mesec. Letni in četrtni podatki se nanašajo na povprečje zadnjega obdobja izpolnjevanja obveznih rezerv v letu/četrtnetu.

Tabela 1 v oddelku 1.4. prikazuje elemente osnove za obvezne rezerve kreditnih institucij, ki so obvezniki za obvezne rezerve. Obveznosti do drugih kreditnih institucij, ki so obvezniki v sistemu obveznih rezerv ESCB, do ECB in do sodelujočih nacionalnih centralnih bank (NCB), so izključene iz osnove za obvezne rezerve. Če kreditna institucija ne more zagotoviti evidence o znesku svojih izdaj dolžniških vrednostnih papirjev z dospelostjo do 2 let, ki jih imajo zgoraj navedene institucije,

1 Podatki o denarni statistiki v oddelkih 2.1 do 2.8 so za obdobja pred januarjem 1999 na voljo na spletni strani ECB (<http://www.ecb.europa.eu/stats/services/downloads/html/index.en.html>) in v razdelku Statistical Data Warehouse (<http://sdw.ecb.europa.eu/browse.do?node=2018811>).

lahko odšteje določen odstotek od teh obveznosti iz svoje osnove za obvezne rezerve. Odstotek za izračun osnove za obvezne rezerve je do novembra 1999 znašal 10%, kasneje pa 30%.

Tabela 2 v oddelku 1.4. vsebuje povprečne podatke za zaključena obdobja izpolnjevanja. Znesek zahtevanih rezerv vsake posamezne kreditne institucije se najprej izračuna tako, da se pri ustreznih obveznostih uporabi stopnja obveznih rezerv, ki velja za vsako kategorijo obveznosti, z uporabo podatkov iz bilance stanja ob koncu vsakega koledarskega meseca. Nato vsaka kreditna institucija odšteje od te številke pavšalno olajšavo 100.000 EUR. Zahtevane rezerve, ki so rezultat tega izračuna, se nato seštejejo na ravni euroobmočja (stolpec 1). Sredstva na tekočih računih (stolpec 2) so skupna povprečna dnevna sredstva tekočih računov kreditnih institucij, vključno s tistimi, ki služijo izpolnjevanju obveznih rezerv. Presežne rezerve (stolpec 3) so povprečna stanja tekočih računov v obdobju izpolnjevanja, ki presegajo zahtevani znesek obveznih rezerv. Primanjkljaji (stolpec 4) so opredeljeni kot povprečni primanjkljaji stanj tekočih računov glede na zahtevane obvezne rezerve v obdobju izpolnjevanja, izračunani na podlagi tistih kreditnih institucij, ki niso izpolnile obveznih rezerv. Obrestna mera za obvezne rezerve (stolpec 5) je enaka povprečni obrestni meri ECB (tehtano glede na število koledarskih dni) za operacije glavnega refinanciranja Eurosistema v obdobju izpolnjevanja (glej oddelek 1.3).

Tabela 3 v oddelku 1.4 prikazuje likvidnostni položaj bančnega sistema, ki je opredeljen kot stanje tekočih računov v eurih kreditnih institucij v euroobmočju pri Eurosistemu. Vsi zneski so izpeljani iz konsolidirane bilance stanja Eurosistema. Druge operacije zmanjševanja likvidnosti (stolpec 7) izključujejo izdajo dolžniških certifikatov, ki so jih izdajale NCB v drugi fazi EMU. Drugi neto dejavniki (stolpec 10) predstavljajo pobotane preostale postavke v konsolidirani bilanci stanja Eurosistema. Tekoči računi kreditnih institucij (stolpec 11) so enaki razliki med vsoto dejavnikov povečevanja likvidnosti (stolpci od 1 do 5) in vsoto dejavnikov zmanjševanja likvidnosti (stolpci 6 do 10). Primarni denar (stolpec 12) je izračunan kot vsota odprte ponudbe mejnega depozita (stolpec 6), bankovcev v obtoku (stolpec 8) in stanj na tekočih računih kreditnih institucij (stolpec 11).

DENAR, BANKE IN INVESTICIJSKI SKLADI

V poglavju 2 je predstavljena statistika bilance stanja denarnih finančnih institucij (DFI) in drugih finančnih družb. Med druge finančne družbe sodijo investicijski skladi (razen skladov denarnega trga, ki so del sektorja DFI), družbe, ki se ukvarja s prenosom finančnih sredstev, zavarovalne družbe in pokojninski skladi.

Oddelek 2.1 prikazuje agregirano bilanco stanja sektorja denarnih finančnih institucij (DFI), torej vsoto usklajenih bilanc stanja vseh rezidenčnih DFI v euroobmočju. DFI so centralne banke, kreditne institucije, kakor so opredeljene z zakonodajo Skupnosti, skladi denarnega trga in druge institucije, ki se ukvarjajo s sprejemanjem vlog in/ali vlogam podobnih instrumentov od oseb, ki niso DFI, in za svoj račun (vsaj v ekonomskem pogledu), odobravajo posojila in/ali investirajo v vrednostne papirje. Popoln seznam DFI je objavljen na spletni strani ECB.

Oddelek 2.2 prikazuje konsolidirano bilanco stanja sektorja DFI, dobljeno s pobotanjem postavk agregirane bilance stanja med DFI v euroobmočju. Zaradi omejene raznolikosti v načinih zajemanja ni nujno, da bo vsota postavk med DFI nič; stanje je prikazano v stolpcu 10 na strani obveznosti v oddelku 2.2. Oddelek 2.3 navaja denarne agregate euroobmočja in protipostavke. Izhajajo iz konsolidirane bilance stanja in vključujejo postavke ustanov, rezidenčnih v euroobmočju, ki niso DFI, pri DFI, rezidenčnih v euroobmočju; upoštevajo pa tudi nekatera denarna sredstva/obveznosti

enot centralne ravni države. Statistični podatki o denarnih agregatih in protipostavkah so prilagojeni glede delovnih dni in desezonirani. Postavka obveznosti do tujine iz oddelkov 2.1 in 2.2 prikazuje stanja rezidentov zunaj euroobmočja i) točk/delnic, ki so jih izdali skladi denarnega trga, ki se nahajajo v euroobmočju, in ii) dolžniških vrednostnih papirjev, ki so jih z rokom dospelosti do 2 let izdale DFI, ki se nahajajo v euroobmočju. V oddelku 2.3 pa so ta stanja izključena iz denarnih agregatov in prispevajo k postavki „neto tuja aktiva”.

Oddelek 2.4 vsebuje analizo po sektorjih, vrsti in prvotni dospelosti posojil, ki so jih odobrile DFI, razen Eurosistema (bančni sistem), rezidenčne v euroobmočju. Oddelek 2.5 vsebuje analizo vlog v bančnem sistemu euroobmočja po sektorjih in instrumentih. Oddelek 2.6 prikazuje vrednostne papirje v bančnem sistemu euroobmočja po vrstah izdajatelja. V oddelku 2.7 je prikazana četrtletna valutna struktura izbranih postavk iz bilance stanja DFI.

V oddelkih od 2.2 do 2.6 so predstavljene tudi stopnje rasti v obliki medletnih sprememb v odstotkih, izračunanih na podlagi transakcij.

Od 1. januarja 1999 se statistični podatki zbirajo in urejajo na podlagi različnih uredb ECB o bilanci stanja sektorja denarnih finančnih institucij. Od julija 2010 se to izvaja na podlagi Uredbe ECB/2008/32.² Podrobne opredelitve sektorjev so opisane v tretji izdaji publikacije „Monetary Financial Institutions and Markets Statistics Sector Manual – Guidance for the statistical classification of customers” (ECB, marec 2007).

V oddelku 2.8 so prikazani stanja in transakcije v bilanci stanja investicijskih skladov euroobmočja (razen skladov denarnega trga, ki so vključeni v statistične podatke iz bilance stanja DFI). Investicijski sklad je kolektivni investicijski sklad, ki nalaga kapital, zbran od posameznikov, v finančna in/ali nefinančna sredstva. Popoln seznam investicijskih skladov v euroobmočju je objavljen na spletnem mestu ECB. Bilanca stanja je agregirana, tako da sredstva investicijskih skladov vključujejo tudi imetja točk/delnic, ki so jih izdali drugi investicijski skladi. Točke/delnice, ki so jih izdali investicijski skladi, so razčlenjene tudi po investicijski politiki (obvezniški skladi, delniški skladi, mešani skladi, nepremičninski skladi, hedge skladi in drugi skladi) in po vrsti vlagatelja (odprti oziroma javni skladi in zaprti skladi, namenjeni določenim vrstam vlagateljev). V oddelku 2.9 so podrobnejše informacije o glavnih vrstah sredstev, ki jih imajo investicijski skladi euroobmočja. V tem oddelku je geografska razčlenitev izdajateljev vrednostnih papirjev, ki so v imetju investicijskih skladov, ter razčlenitev pogospodarskih sektorjih, v katerih se izdajatelji v euroobmočju nahajajo.

Od decembra 2008 se harmonizirani statistični podatki zbirajo in urejajo na podlagi Uredbe ECB/2007/8³ o statistiki sredstev in obveznosti investicijskih skladov. Nadaljnje informacije o statističnih podatkih o investicijskih skladih so v dokumentu „Manual on investment fund statistics“ (ECB, maj 2009).

V oddelku 2.10 je prikazana agregirana bilanca stanja družb, ki se ukvarjajo s prenosom finančnih sredstev (DPFS), rezidentnih v euroobmočju. DPFS so subjekti, ustanovljeni z namenom, da izvajajo transakcije listinjenja. Listinjenje ponavadi vključuje prenos finančnega sredstva ali združenih finančnih sredstev na DPFS, pri čemer se takšna sredstva v bilanci stanja DPFS evidentirajo kot listinjena posojila, vrednostni papirji razen delnic ali kot druga listinjena sredstva. Alternativno se lahko kreditno tveganje, povezano s finančnim sredstvom ali združenimi finančnimi sredstvi, prenese na DPFS prek zamenjav kreditnega tveganja, garancij ali drugih podobnih mehanizmov. Finančno premoženje, ki ga DPFS drži kot zavarovanje pred to izpostavljenostjo, je običajno

² UL L 15, 20. 1. 2009, str. 14.

³ UL L 211, 11. 8. 2007, str. 8.

vloga pri denarni finančni instituciji ali pa se investira v vrednostne papirje razen delnic. DPFS običajno listinijo posojila, ki jih je ustvaril sektor DFI. DPFS morajo takšna posojila evidentirati v svoji statistični bilanci stanja ne glede na to, ali zadevna računovodska pravila omogočajo, da DFI odpravi pripoznanje. Podatki o posojilih, ki so jih listinili DPFS, vendar so ostali v bilanci stanja posamezne DFI (in s tem v statistiki DFI), so predstavljeni ločeno. Ti četrtni podatki se zbirajo v skladu z Uredbo ECB/2008/30⁴ iz decembra 2009.

V oddelku 2.11 je prikazana agregirana bilanca stanja zavarovalnih družb in pokojninskih skladov, rezidentnih v euroobmočju. Zavarovalnice zajemajo zavarovalni in pozavarovalni sektor, medtem ko pokojninski skladi vključujejo subjekte, ki avtonomno sprejemajo odločitve in vodijo popoln sklop računov (tj. avtonomni pokojninski skladi). V tem oddelku je pri vrednostnih papirjih razen delnicah, ki so v imetju zavarovalnih družb in pokojninskih skladov, tudi geografska in sektorska razčlenitev nasprotnih strank izdajateljic.

RAČUNI EUROOBMOČJA

Oddelek 3.1 prikazuje podatke četrtnih integriranih računov euroobmočja, ki dajejo celovito sliko o gospodarskih aktivnostih gospodinjstev (vključno z nepridobitnimi institucijami, ki opravljajo storitve za gospodinjstva), nefinančnih družb, finančnih družb in širše opredeljene države ter o povezanosti teh sektorjev tako s tujino kot z euroobmočjem. Nedesezonirani podatki o tekočih cenah so prikazani za zadnje razpoložljivo četrtnje in sledijo poenostavljenemu zaporedju računov v skladu z metodološkim okvirom Evropskega sistema računov 1995 (ESR 95).

Zaporedje računov (transakcij) torej obsega: 1) račun ustvarjanja dohodka, ki prikazuje, kako se proizvodna dejavnost pretvarja v različne kategorije dohodkov; 2) račun alokacije primarnega dohodka, ki prikazuje prejemke in izdatke v zvezi z različnimi oblikami dohodka od lastnine (za celotno gospodarstvo; izravnalna postavka tega računa je nacionalni dohodek); 3) račun sekundarne razdelitve dohodka, ki prikazuje, kako se nacionalni dohodek institucionalnega sektorja spreminja zaradi tekočih transferjev; 4) račun porabe dohodka, ki prikazuje, kako je razpoložljivi dohodek porabljen za potrošnjo ali privarčevan; 5) račun kapitala, ki prikazuje, kako se prihranki in neto kapitalski transferji porabijo pri pridobivanju nefinančnih sredstev (izravnalna postavka računa kapitala je neto posojanje/neto izposojanje); in 6) finančni račun, ki prikazuje neto pridobitve finančnih sredstev in neto prevzeme obveznosti. Ker je vsaka nefinančna transakcija zrcalna slika finančne transakcije, je tudi izravnalna postavka finančnega računa konceptualno enaka neto posojanju/neto izposojanju, izračunanemu iz računa kapitala.

Poleg tega so prikazane začetne in končne finančne bilance stanja, ki dajejo sliko finančnega premoženja posameznega sektorja v danem trenutku. Prikazane so tudi druge spremembe finančnih sredstev in obveznosti (npr. zaradi vpliva sprememb cen sredstev).

Pri finančnem računu in finančnih bilancah stanja je podrobneje zajet sektor finančnih družb s prikazom razčlenitve na DFI, druge finančne posrednike (vključno z izvajalci pomožnih finančnih dejavnosti) ter zavarovalnice in pokojninske sklade.

Oddelek 3.2 prikazuje skupne tokove (transakcije) v štirih četrtnjih za tako imenovane nefinančne račune euroobmočja (tj. račune iz zgornjih točk 1) do 5), prav tako na podlagi poenostavljenega zaporedja računov.

⁴ UL L 15, 20. 1. 2009, str. 1.

Oddelek 3.3 prikazuje skupne tokove (transakcije in druge spremembe) v štirih četrtletjih za račune dohodka, izdatkov in akumulacije gospodinjstev ter stanja za račune finančne bilance stanja, in sicer na podlagi bolj analitičnega prikaza. Transakcije in izravnalne postavke, značilne za sektor, so razporejene tako, da lažje opisujejo odločitve gospodinjstev o financiranju in naložbah, hkrati pa upoštevajo identitete računov iz oddelkov 3.1 in 3.2.

Oddelek 3.4 prikazuje skupne tokove (transakcije) v štirih četrtletjih za račune dohodka in akumulacije nefinančnih družb ter stanja za račune finančne bilance stanja, in sicer na podlagi bolj analitičnega prikaza.

Oddelek 3.5 prikazuje skupne tokove (transakcije in druge spremembe) v štirih četrtletjih in stanja za finančne bilance stanja zavarovalnic in pokojninskih skladov.

FINANČNI TRGI

Časovne vrste o statistiki finančnih trgov za euroobmočje zajemajo države članice EU, ki so sprejele euro v času, na katerega se nanašajo statistike (spreminjajoča se sestava), z izjemo statistike o izdajah vrednostnih papirjev (tabele 4.1 do 4.4), ki se nanašajo na Euro 16 za celo časovno vrsto (nespremenljiva sestava).

Statistične podatke o vrednostnih papirjih, razen delnic in delnic, ki kotirajo (oddelki 4.1 do 4.4), pripravlja ECB z uporabo podatkov iz ESCB in BIS. Oddelek 4.5 prikazuje obrestne mere DFI za v eurih denominirane vloge in posojila komitentov z euroobmočja. Statistične podatke o obrestnih merah na denarnem trgu, donosih dolgoročnih državnih obveznic in o indeksih na trgu delnic (oddelki 4.6 do 4.8) pripravi ECB z uporabo podatkov iz elektronskih medijev.

Statistični podatki o izdajah vrednostnih papirjev obsegajo: (i) vrednostne papirje razen delnic, z izjemo izvedenih finančnih instrumentov, ter (ii) delnice, ki kotirajo na borzi. Prvi so predstavljeni v oddelkih 4.1, 4.2 in 4.3, slednje pa v oddelku 4.4. Dolžniški vrednostni papirji so razčlenjeni na kratkoročne in dolgoročne vrednostne papirje. „Kratkoročni“ pomeni vrednostne papirje z originalno zapadlostjo eno leto ali manj (v izjemnih primerih dve leti ali manj). Vrednostni papirji (i) z daljšo zapadlostjo, (ii) opcijskimi datumi zapadlosti, od katerih je zadnji več kot eno leto od izdaje, ali (iii) z nedoločenim datumom zapadlosti so uvrščeni kot „dolgoročni“. Dolgoročni vrednostni papirji, ki so jih izdali rezidenti euroobmočja, so nadalje razčlenjeni na izdaje s fiksnimi in spremenljivimi obrestnimi merami. Izdaje s fiksnimi obrestnimi merami obsegajo izdaje, kjer se kuponska obrestna mera v trajanju izdaje ne spreminja. Izdaje s spremenljivimi obrestnimi merami pa obsegajo vse izdaje, kjer se kupon periodično določa glede na neodvisno obrestno mero ali indeks. Vrednostni papirji v eurih, prikazani v oddelkih 4.1, 4.2 in 4.3, obsegajo tudi postavke v nacionalnih denominacijah eura.

Oddelek 4.1 prikazuje vrednostne papirje razen delnic s členitvijo po originalni zapadlosti, rezidenčnem statusu in valuti. Prikazani so stanja, bruto izdaje in neto izdaje vrednostnih papirjev razen delnic, razčlenjeni (i) po izdajah v eurih in izdajah v vseh drugih valutah; (ii) po izdajah s strani rezidentov euroobmočja in skupnih izdajah; (iii) po skupni in dolgoročni zapadlosti. Neto izdaje se razlikujejo od sprememb stanja zaradi vrednostnih sprememb, prerazvrstitev in drugih prilagoditev. V tem oddelku so predstavljeni tudi desezonirani statistični podatki, vključno s 6-mesečno desezonirano stopnjo rasti na medletni ravni v kategoriji skupnih in dolgoročnih dolžniških vrednostnih papirjev. Desezonirani podatki so izpeljani iz indeksa hipotetičnih stanj, iz katerega so bili odstranjeni sezonski vplivi. Podrobnosti so na voljo v tehničnih opombah.

Oddelek 4.2 vsebuje sektorsko razčlenitev stanj, bruto izdaj in neto izdaj za izdajatelje, ki so rezidenti euroobmočja, v skladu z ESR 95. ECB je vključena v Eurosistem.

Stanja skupaj za skupne in dolgoročne dolžniške vrednostne papirje v stolpcu 1 tabele 1 v oddelku 4.2 ustrezajo podatkom o stanju za skupne in dolgoročne dolžniške vrednostne papirje, ki so jih izdali rezidenti euroobmočja v stolpcu 7 oddelka 4.1. Stanja za skupne in dolgoročne dolžniške vrednostne papirje, ki so jih izdale DFI, v stolpcu 2 tabele 1 v oddelku 4.2 so primerljiva s podatki o dolžniških vrednostnih papirjih, izdanimi kakor je prikazano na strani obveznosti v agregirani bilanci stanja DFI v stolpcu 8 oddelka 2.1. Neto izdaje skupaj za skupne dolžniške vrednostne papirje v stolpcu 1 tabele 2 v oddelku 4.2 ustrezajo podatkom o skupnih neto izdajah s strani rezidentov euroobmočja v stolpcu 9 oddelka 4.1. Preostala razlika med dolgoročnimi dolžniškimi vrednostnimi papirji in dolgoročnimi dolžniškimi vrednostnimi papirji s fiksno in spremenljivo obrestno mero v tabeli 1 oddelka 4.2 sestoji iz brezakuponskih obveznic in učinkov prevrednotenja.

Oddelek 4.3 prikazuje nedesezonirane in desezonirane stopnje rasti za dolžniške vrednostne papirje, ki so jih izdali rezidenti euroobmočja (razčlenjene po roku dospelosti, vrsti instrumenta, sektorju izdajatelja in valuti), ki temeljijo na finančnih transakcijah, ki potekajo, kadar institucionalna enota prevzame ali odplača obveznosti. Stopnje rasti torej izključujejo prerazvrstitve, prevrednotenja, spremembe deviznih tečajev in vse druge spremembe, ki niso posledica transakcij. Desezonirane stopnje rasti so za namene predstavitve medletne stopnje rasti. Podrobnosti so na voljo v tehničnih opombah.

Stolpci 1, 4, 6 in 8 v tabeli 1 v oddelku 4.4 prikazujejo stanja delnic, ki kotirajo in so jih izdali rezidenti euro območja, razčlenjene po sektorju izdajatelja. Mesečni podatki za delnice, ki kotirajo in so jih izdale nefinančne družbe, ustrezajo četrtletnim vrstam iz oddelka 3.4 (finančna bilanca stanja, delnice, ki kotirajo).

Stolpci 3, 5, 7 in 9 v tabeli 1 v oddelku 4.4 prikazujejo letne stopnje rasti za delnice, ki kotirajo in so jih izdali rezidenti euroobmočja (razčlenjene po sektorju izdajatelja), ki temeljijo na finančnih transakcijah, ki nastanejo, kadar izdajatelj izda ali odkupi delnice za gotovino, razen investicij v lastne delnice izdajatelja. Izračun letnih stopenj rasti izključuje prerazvrstitve, prevrednotenja in vse druge spremembe, ki niso posledica transakcij.

Oddelek 4.5 prikazuje statistične podatke o vseh obrestnih merah, ki jih DFI, rezidenčne v euroobmočju, uporabljajo za v eurih denominirane vloge in posojila, ki jih imajo gospodinjstva in nefinančne družbe, rezidenčni v euroobmočju. Obrestne mere DFI v euroobmočju se izračunajo kot tehtano povprečje (z ustreznim obsegom poslov) obrestnih mer držav euroobmočja za vsako kategorijo.

Statistični podatki o obrestnih merah DFI so razčlenjeni po vrstah poslovnega zajetja, sektorjih, kategoriji instrumenta in roku dospelosti, dobi odpoklica ali po začetni fiksni obrestni meri. Novi statistični podatki o obrestnih merah DFI nadomeščajo 10 statističnih vrst o bančnih obrestnih merah v euroobmočju, ki so se objavljale v mesečnem biltenu od januarja 1999.

Oddelek 4.6 predstavlja obrestne mere na denarnem trgu za euroobmočje, ZDA in Japonsko. Za euroobmočje je zajet širok izbor obrestnih mer denarnega trga, ki sega od obrestnih mer za vloge čez noč do obrestnih mer za 12-mesečne vloge. Do januarja 1999 so se sintetične obrestne mere za euroobmočje računale na podlagi nacionalnih obrestnih mer, tehtanih z BDP. Razen za obrestno mero za vloge čez noč do decembra 1998 so mesečne, četrtletne in letne vrednosti povprečja za obdobje. Vloge čez noč so do vključno decembra 1998 prikazane kot medbančne ponujene depozitne obrestne mere ob koncu obdobja, od tedaj pa kot povprečja obrestne mere EONIA v

obdobju. Od januarja 1999 obrestne mere euroobmočja za 1-mesečne, 3-mesečne, 6-mesečne in 12-mesečne vloge predstavlja obrestna mera EURIBOR, pred tem pa obrestna mera LIBOR, kjer je na voljo. Pri ZDA in Japonski obrestne mere za 3-mesečne vloge predstavlja LIBOR.

Oddelek 4.7 prikazuje stopnje ob koncu obdobja, izračunane iz krivulje nominalne promptne donosnosti na podlagi obveznic, denominiranih v eurih z boniteto AAA, ki so jih izdale centralne države euroobmočja. Krivulje donosnosti se izračunajo na podlagi Svenssonovega modela⁵). Objavljene so tudi razlike med 10-letnimi stopnjami in 3-mesečnimi ali 2-letnimi stopnjami donosa. Dodatne krivulje donosnosti (dnevne objave, vključno z grafi in tabelami) in s tem povezani metodološki podatki so na voljo na naslovu <http://www.ecb.europa.eu/stats/money/yc/html/index.en.html>. Dnevni podatki se lahko tudi prenesejo.

Oddelek 4.8 prikazuje delniške indekse za euroobmočje, ZDA in Japonsko.

CENE, PROIZVODNJA, POVPRŠEVANJE IN TRGI DELA

Večino podatkov, opisanih v tem oddelku, so predložili Evropska komisija (v glavnem Eurostat) in nacionalni statistični uradi. Rezultati za euroobmočje so pridobljeni z agregiranjem podatkov za posamezne države. Kolikor je mogoče, so podatki usklajeni in primerljivi. Statistični podatki o stroških dela na uro, BDP in izdatkovnih komponentah, o dodani vrednosti po gospodarski dejavnosti, o industrijski proizvodnji, trgovini na drobno in registracijah osebnih avtomobilov so prilagojeni za spremembe števila delovnih dni.

Harmonizirani indeks cen življenjskih potrebščin (HICP) za euroobmočje (oddelek 5.1) je na razpolago od leta 1995 naprej. Osnovan je na nacionalnih HICP, ki sledijo isti metodologiji v vseh državah euroobmočja. Razčlenitev na elemente blaga in storitev je izpeljana iz Klasifikacije individualne potrošnje po namenu (Coicop/HICP). HICP obsega denarne izdatke za končno potrošnjo gospodinjstev na gospodarskem ozemlju euroobmočja. Tabela vključuje desezonirane podatke o HICP in poskusne ocene o nadzorovanih cenah na podlagi HICP, ki jih pripravlja ECB.

Cene industrijskih proizvodov pri proizvajalcih (tabela 2 v oddelku 5.1), industrijska proizvodnja, prihodek od prodaje v industriji in trgovini na drobno (oddelek 5.2) so urejeni z Uredbo Sveta (ES) št. 1165/98 z dne 19. maja 1998 o kratkoročnih statističnih kazalcih⁶). Od januarja 2009 se pri pripravi kratkoročne statistike uporablja revidirana klasifikacija gospodarskih dejavnosti (NACE Revizija 2), kot je zajeta v Uredbi (ES) št. 1893/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. decembra 2006 o uvedbi statistične klasifikacije gospodarskih dejavnosti NACE Revizija 2 in o spremembi Uredbe Sveta (EGS) št. 3037/90 kakor tudi nekaterih uredb ES o posebnih statističnih področjih⁷). Razčlenitev cen industrijskih proizvodov pri proizvajalcih in industrijske proizvodnje po glavnih namenskih skupinah proizvodov temelji na harmonizirani členitvi industrije razen gradbeništva (NACE Revizija 2, področja B do E) v glavne industrijske skupine, kot so opredeljene v Uredbi Komisije (ES) št. 656/2007 z dne 14. junija 2007⁸). Cene industrijskih proizvodov pri proizvajalcih odražajo izhodne tovarniške cene proizvajalca. Vključujejo posredne davke razen DDV in drugih odbitnih davkov. Industrijska proizvodnja odraža dodano vrednost zadevnih gospodarskih panog.

5 Svensson, L. E., 1994: „*Estimating and Interpreting Forward Interest Rates: Sweden 1992-1994*“, Center for Economic Policy Research, Discussion Paper No 1051, London, 1994.

6 UL L 162, 5. 6. 1998, str. 1.

7 UL L 393, 30. 12. 2006, str. 1.

8 UL L 155, 15. 6. 2007, str. 3.

Dva indeksa cen primarnih surovin razen energentov, ki sta prikazana v tabeli 3 v oddelku 5.1, zajemata enake primarne surovine, vendar z različno ponderacijo. Ena temelji na uvozu zadevnih primarnih surovin v euroobmočju (stolpci 2–4), druga (stolpci 5–7) pa na ocenjenem domačem povpraševanju v euroobmočju oziroma na „porabi” ob upoštevanju informacij o uvozu, izvozu in domači proizvodnji vsake primarne surovine (zaradi lažjega izračuna niso upoštevane zaloge, ki naj bi bile v opazovanem obdobju razmeroma stabilne). Indeks cen primarnih surovin, utežen z uvozom, je primeren za analiziranje zunanjih gibanj, medtem ko je indeks, utežen s porabo, primeren za analiziranje pritiskov mednarodnih cen primarnih surovin na inflacijo v euroobmočju. Indeks cen primarnih surovin, utežen s porabo, je poskusne narave. Več informacij o oblikovanju indeksa cen primarnih surovin je na voljo v Mesečnem biltenu ECB, december 2008, okvir 1.

Indeksi stroškov dela (tabela 5 v oddelku 5.1) primerjajo spremembe v stroških dela na opravljeno delovno uro v industriji (vključno z gradbeništvom) in tržnih storitvah. Metodologijo določata Uredba Sveta (ES) št. 450/2003 z dne 27. februarja 2003 o indeksu stroškov dela⁹) in izvedbena Uredba Komisije (ES) št. 1216/2003 z dne 7. julija 2003¹⁰). Razčlenitev stroškov dela na uro za euroobmočje je prikazana po stroških dela (plače, prispevki delodajalcev za socialno varnost plus davki v zvezi z zaposlitvijo, ki jih plača delodajalec, minus subvencije, ki jih prejme delodajalec) in po gospodarskih aktivnostih. ECB izračuna kazalec dogovorjenih plač (postavka v tabeli 5 v oddelku 5.1) na podlagi neusklajenih nacionalnih podatkov.

Elementi stroškov dela na enoto proizvoda (tabela 4 v razdelku 5.1), BDP in elementi BDP (tabela 1 in 2 v razdelku 5.2), deflatorji BDP (tabela 3 v razdelku 5.1) in statistični podatki o zaposlenosti (tabela 1 v razdelku 5.3) so izpeljani iz četrtnih nacionalnih računov ESR 95¹¹. ESR 95 je bila spremenjena z Uredbo Komisije (EU) št. 715/2010 z dne 10. avgusta 2010¹², ki je uvedla NACE Revizijo 2, posodobljeno statistično klasifikacijo gospodarskih dejavnosti. Objavljanje podatkov iz nacionalnih računov euroobmočja, kjer se uporablja ta nova klasifikacija, se je začelo decembra 2011.

Nova naročila v industriji (tabela 4 v oddelku 5.2) merijo naročila, prejeta v referenčnem obdobju, in pokrivajo dejavnosti, ki delujejo pretežno na podlagi naročil – predvsem za tekstilno industrijo, industrijo vlaknin in papirja, kemično, kovinsko industrijo, industrijo investicijskega blaga in trajnih življenjskih potrebščin. Podatki se izračunajo na osnovi tekočih cen.

Indeksi prihodka od prodaje v industriji in v trgovini na drobno (tabela 4 v oddelku 5.2) merijo prihodek od prodaje, vključno z vsemi datjavami in davki z izjemo DDV, za katerega so se računi izdali v referenčnem obdobju. Prihodki od prodaje v trgovini na drobno pokrivajo celotno trgovino na drobno, razen prodaje motornih vozil in motornih koles, vključno z motornimi gorivi. Registracija novih osebnih avtomobilov obsega registracijo tako zasebnih kot službenih osebnih avtomobilov. Serije za euroobmočje ne vključujejo podatkov za Ciper in Malto.

Podatki iz anket o poslovnih tendencah in mnenju potrošnikov (tabela 5 v oddelku 5.2) temeljijo na poslovnih in potrošniških raziskavah Evropske komisije.

Stopnje brezposelnosti (tabela 2 v oddelku 5.3) so skladne s smernicami Mednarodne organizacije dela (ILO). Nanašajo se na osebe, ki aktivno iščejo zaposlitev, kot delež delovne sile, z uporabo usklajenih meril in opredelitev. Ocene delovne sile, ki so osnova za stopnjo brezposelnosti, se razlikujejo od vsote ravni zaposlenosti in brezposelnosti, objavljenih v oddelku 5.3.

9 UL L 69, 13. 3. 2003, str. 1.

10 UL L 169, 8. 7. 2003, str. 37.

11 UL L 310, 30. 11. 1996, str. 1.

12 UL L 210, 11. 8. 2010, str. 1.

DRŽAVNE FINANCE

Oddelki 6.1 do 6.5 prikazujejo fiskalni položaj širše opredeljene države v euroobmočju. Podatki so v glavnem konsolidirani in temeljijo na metodologiji ESR 95. Agregate euroobmočja v oddelkih 6.1 do 6.3 pripravlja ECB na podlagi usklajenih podatkov, ki jih priskrbijo NCB in se redno posodablja. Podatki o primanjkljaju in dolgu za agregate euroobmočja se lahko zato razlikujejo od podatkov, ki jih objavlja Evropska komisija. Četrtnetne agregate euroobmočja v razdelkih 6.4. in 6.5 pripravlja ECB na podlagi podatkov Eurostata in nacionalnih podatkov.

Oddelek 6.1 prikazuje letne javnofinančne prihodke in odhodke na podlagi opredelitev v Uredbi Komisije (ES) št. 1500/2000 z dne 10. julija 2000¹³) o spremembi ESR 95. Oddelek 6.2 prikazuje podatke o konsolidiranem bruto dolgu širše opredeljene države po nominalni vrednosti v skladu z določbami Pogodbe o postopku v primeru čezmernega primanjkljaja. Oddelka 6.1 in 6.2 vključujeta podatke o posameznih državah v euroobmočju glede na njihov pomen v okviru Pakta za stabilnost in rast. Primanjkljaji/presežki, predstavljeni za posamezne države euroobmočja, ustrezajo postopku v zvezi s čezmernim primanjkljajem B.9, kot je določeno z Uredbo Komisije (ES) št. 479/2009 o sklicevanjih na ESR 95. Oddelek 6.3 predstavlja spremembe v obsegu javnega dolga širše opredeljene države. Razliko med spremembo javnega dolga in javnofinančnim primanjkljajem – sprememba primanjkljaja / dolga – gre pripisati predvsem transakcijam države s finančnimi sredstvi in vplivu sprememb deviznega tečaja. Oddelek 6.4 prikazuje nedesezonirane četrtnetne javnofinančne prihodke in odhodke na podlagi opredelitev v Uredbi (ES) št. 1221/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. junija 2002 o četrtnetnih nefinančnih računih širše opredeljene države.¹⁴) Oddelek 6.5 predstavlja četrtnetne vrednosti konsolidiranega bruto javnega dolga in spremembo primanjkljaja/dolga. Te vrednosti so izračunane s pomočjo podatkov držav članic na podlagi Uredb (ES) št. 501/2004 in 1222/2004 ter podatkov posredovanih s strani NCB.

TRANSAKCIJE IN STANJA Z NEREZIDENTI

Koncepti in opredelitve, ki se uporabljajo v plačilni bilanci (b.o.p.) in statistiki o stanju mednarodnih naložb (i.i.p.) (oddelki 7.1 do 7.4), so na splošno v skladu s Priročnikom MSD za plačilno bilanco (peta izdaja, oktober 1993), Smernico ECB z dne 16. julija 2004 o zahtevah za statistično poročanje ECB (ECB/2004/15)¹⁵ in smernico ECB z dne 31. maja 2007 (ECB/2007/3)¹⁶. Dodatne reference o metodologijah in virih, ki se uporabljajo v ustreznih statistikah plačilnih bilanc in stanju mednarodnih naložb v euroobmočju, lahko najdemo v publikaciji ECB z naslovom „*European Union balance of payments/international investment position statistical methods*” (maj 2007) in v naslednjih poročilih projektne skupine: „*Portfolio investment collection systems*” (junij 2002), „*Portfolio investment income*” (avgust 2003) in „*Foreign direct investment*” (marec 2004), ki jih lahko prenesete s spletne strani ECB. Tudi poročilo projektne skupine ECB/Komisije (Eurostat) za kakovost plačilnih bilanc in statistiko stanja mednarodnih naložb (junij 2004) je na razpolago na spletni strani Odbora za denarno in finančno statistiko ter statistiko plačilne bilance (www.cmfb.org). Prvo letno poročilo o kakovosti plačilne bilance/stanja mednarodnih naložb v euroobmočju, ki temelji na priporočilih projektne skupine, je na voljo na spletni strani ECB.

¹³ UJ L 172, 12. 7. 2000, str. 3.

¹⁴ UL L 179, 9. 7. 2002, str. 1.

¹⁵ UL L 354, 30. 11. 2004, str. 34.

¹⁶ UJ L 159, 20. 6. 2007, str. 48.

Svet ECB je 9. decembra 2011 sprejel Smernico ECB o statističnih zahtevah Evropske centralne banke na področju zunanje statistike (ECB/2011/23)¹⁷. Ta pravni predpis določa nove poročevalske zahteve na področju zunanje statistike, v katerih se odražajo pretežno metodološke spremembe, ki jih uvaja šesta izdaja Priročnika za plačilno bilanco in stanje mednarodnih naložb MDS (BPM6). ECB bo začela objavljati statistiko plačilne bilance, stanja mednarodnih naložb in mednarodnih rezerv euroobmočja skladno s Smernico ECB/2011/23 in BPM6 leta 2014 s podatki za nazaj.

Tabele v poglavjih 7.1 in 7.4 upoštevajo znakovno konvencijo iz priročnika MDS za plačilno bilanco, kar pomeni, da so presežki na tekočih računih in kapitalskih računih označeni z znakom plus, medtem ko znak plus na finančnem računu pomeni povečanje obveznosti ali zmanjšanje finančnega premoženja. V tabelah v poglavju 7.2 znak plus označuje kreditne in tudi debetne transakcije. Poleg tega so tabele v poglavju 7.3 od mesečnega biltena za februar 2008 preoblikovane tako, da so podatki o plačilnih bilancah, stanjih mednarodnih naložb in s tem povezanih stopnjah rasti prikazani skupaj; v novih tabelah so transakcije s finančnim premoženjem in obveznostmi, ki ustrezajo višjim stanjem, označene z znakom plus.

Plačilno bilanco euroobmočja pripravi ECB. Zadnji mesečni podatki so samo začasni. Podatki se popravijo po objavi podatkov za sledeči mesec in/ali podrobnih četrtnih plačilnih bilancah. Predhodni podatki se popravljajo redno ali na podlagi metodoloških sprememb pri zbiranju izvornih podatkov.

Tabela 1 v poglavju 7.2 vsebuje tudi dsezonirane podatke za tekoči račun. Po potrebi so zajeti tudi učinki delovnih dni, prestopnega leta in/ali velike noči. Tabela 3 v poglavju 7.2 in tabela 8 v poglavju 7.3 predstavljata razčlenitev plačilne bilance euroobmočja in stanja mednarodnih naložb v razmerju do glavnih držav partneric kot posameznice ali skupine, vendar razlikujeta med državami članicami EU zunaj euroobmočja in državami ali območji zunaj Evropske unije. Razčlenitev prikazuje tudi transakcije in stanja v razmerju do institucij EU in mednarodnih organizacij (ki se, z izjemo ECB in Evropskega mehanizma za stabilnost, statistično obravnavajo, kot da so zunaj euroobmočja, ne glede na njihov geografski položaj) ter do eksteritorialnih središč. Razčlenitev pa ne zajema transakcij ali stanj obveznosti iz portfeljskih naložb, izvedenih finančnih instrumentov in mednarodnih rezerv. Poleg tega ni na voljo ločenih podatkov o odhodkih iz naslova dohodka od naložb za Brazilijo, celinsko Kitajsko, Indijo in Rusijo. Geografska razčlenitev je opisana v članku z naslovom „Euro area balance of payments and international investment position vis-à-vis main counterparts”, Monthly Bulletin, februar 2005.

Podatki o plačilni bilanci euroobmočja, finančnem računu in stanju mednarodnih naložb v poglavju 7.3 temeljijo na transakcijah in stanjih v razmerju do nerezidentov euroobmočja, pri čemer se euroobmočje upošteva kot enoten gospodarski prostor (glej tudi okvir 9, Monthly Bulletin, december 2002; okvir 5, Monthly Bulletin, januar 2007 in okvir 6, Monthly Bulletin, januar 2008). Stanje mednarodnih naložb se vrednoti po obstoječih tržnih cenah, z izjemo neposrednih naložb, ko se za delnice, ki ne kotirajo na borzi, in druge naložbe (npr. posojila in depoziti) uporablja knjigovodska vrednost. Četrtno stanje mednarodnih naložb se izpolni v skladu z enako metodologijo kot letno stanje mednarodnih naložb. Ker nekateri viri podatkov niso na voljo na četrtni osnovi (ali so na voljo z zamudo), se četrtno stanje mednarodnih naložb deloma oceni na podlagi finančnih transakcij, cen finančnih instrumentov in gibanj na deviznih trgih.

Tabela 1 v poglavju 7.3 je povzetek stanja mednarodnih naložb in finančnih transakcij v plačilni bilanci euroobmočja. Spremembe v letnem stanju mednarodnih naložb se razčlenijo tako, da se

¹⁷ UL L 65, 3. 3. 2012, str. 1

uporabi statistični model za spremembe stanja mednarodnih naložb razen za transakcije s podatki geografske razčlenitve in valutne sestave sredstev in obveznosti ter indeksov cen za različno finančno premoženje. Stolpec 5 in 6 v tej tabeli se nanašata na neposredne naložbe rezidenčnih enot v tujini in na neposredne naložbe nerezidenčnih enot v euroobmočju.

Razčlenitev v tabeli 5 oddelka 7.3 na „posojila” in „gotovino in vloge” temelji na protipostavki nerezidentov, tj. finančno premoženje v razmerju do nerezidenčnih bank se razporedi med vloge, medtem ko se finančno premoženje v razmerju do drugih nerezidenčnih sektorjev razporedi med posojila. Ta razčlenitev upošteva razlikovanje v drugih statistikah, kot je konsolidirana bilanca stanja DFI, in je v skladu s priročnikom MDS za plačilno bilanco.

Stanje mednarodnih rezerv Eurosistema in s tem povezana sredstva in obveznosti so prikazani v tabeli 7 poglavja 7.3. Ti izračuni niso v celoti primerljivi z izračuni tedenskega računovodskega izkaza Eurosistema zaradi razlik v pokritosti in vrednotenju. Podatki v tabeli 7 so v skladu s priporočili glede predloge za dajanje podatkov o mednarodnih rezervah in devizni likvidnosti. Spremembe v zlatih rezervah Eurosistema (stolpec 3) so posledice transakcij z zlatom pod pogoji Sporazuma centralnih bank o zlatu (Central Bank Gold Agreement) z dne 26. septembra 1999, ki je bil spremenjen 27. septembra 2009. Več podatkov o statističnem obravnavanju mednarodnih rezerv Eurosistema je v publikaciji z naslovom „Statistical treatment of the Eurosystem’s international reserves” (oktober 2000), ki se lahko prenese s spletne strani ECB. Na spletni strani so tudi obsežnejši podatki, kar je v skladu s predlogo o mednarodnih rezervah in devizni likvidnosti.

Statistika o bruto zunanjem dolgu euroobmočja v oddelku 7.3 v tabeli 8 predstavlja stanje dejanskih (ne pogojnih) obveznosti do nerezidentov euroobmočja, pri katerih mora dolжник plačati glavnico in/ali obresti enkrat ali večkrat v prihodnosti. V tabeli 8 je razčlenitev bruto zunanjega dolga po instrumentih in institucionalnih sektorjih.

V oddelku 7.4 je denarni prikaz plačilne bilance euroobmočja, kjer so predstavljene transakcije organizacij zunaj sektorja DFI, ki zrcalijo neto tuje transakcije DFI. V transakcije organizacij zunaj sektorja DFI so vključene plačilnobilančne transakcije, za katere sektorska razčlenitev ni na voljo. Sem sodita tekoči in kapitalni račun (stolpec 1) ter izvedeni finančni instrumenti (stolpec 9). Najnovejša metodološka opomba o denarnem prikazu plačilne bilance euroobmočja je na voljo v razdelku Statistics na spletni strani ECB. Glej tudi okvir 1, Monthly Bulletin, ECB, junij 2003.

V oddelku 7.5 so podatki o zunanji trgovini euroobmočja z blagom. Vir je Eurostat. Podatki o vrednostih in indeksi obsega so desezonirani in prilagojeni za število delovnih dni. Razčlenitev na skupine proizvodov v stolpcih 4 do 6 in 9 do 11 v tabeli 1 oddelka 7.5 je v skladu z razvrstitvijo po glavnih gospodarskih kategorijah in ustreza osnovnim vrstam blaga v sistemu nacionalnih računov. Industrijsko blago (stolpca 7 in 12) in nafta (stolpec 13) sta v skladu z opredelitvijo SMTK Rev. 4. Geografska razčlenitev (tabela 3 v poglavju 7.5) prikazuje glavne trgovske partnerje posamično ali po regijskih skupinah. Kitajska se obravnava brez Hong Konga. Zaradi razlik v opredelitvah, razvrstitvi, pokritosti in času zbiranja podatkov podatki o zunanji trgovini, zlasti za uvoz, niso v celoti primerljivi s postavko blaga v statistiki plačilne bilance (poglavje 7.1 in 7.2). Del razlike izhaja iz dejstva, da uvoz blaga v podatkih o zunanji trgovini vključuje tudi zavarovalniške in prevozniške storitve.

Uvozne cene industrijskih proizvodov in izvozne cene industrijskih proizvodov pri proizvajalcih (oziroma cene industrijskih proizvodov za nedomači trgi), ki so prikazane v tabeli 2 v oddelku 7.5, so bile uvedene z Uredbo (ES) št. 1158/2005 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. julija 2005 o spremembah Uredbe Sveta (ES) št. 1165/98, ki je glavna pravna podlaga za kratkoročno statistiko.

Indeks uvoznih cen industrijskih proizvodov zajema industrijske proizvode, ki so uvoženi iz držav zunaj euroobmočja in sodijo v področje od B do E statistične klasifikacije proizvodov po dejavnosti v Evropski gospodarski skupnosti (CPA) ter zajema vse institucionalne sektorje uvoznikov razen gospodinjestev, države in neprofitnih institucij. Indeks kaže ceno s stroški, zavarovanjem in prevoznino (c.i.f.) brez carin in uvoznih dajatev ter se nanaša na dejanske transakcije v eurih, ki so zabeležene tam, kjer se zamenja lastništvo blaga. Izvozne cene industrijskih proizvodov pri proizvajalcih zajemajo vse industrijske proizvode, ki jih proizvajalci iz euroobmočja neposredno izvozijo v države zunaj euroobmočja in sodijo v področje od B do E klasifikacije NACE Revizija 2. Izvoz trgovcev na debelo in ponoven izvoz nista upoštevana. Indeks kaže ceno franko ladja (f.o.b.) v eurih, ki je izračunana na meji euroobmočja, vključno s posrednimi davki razen DDV in drugih vračljivih davkov. Uvozne cene industrijskih proizvodov in izvozne cene industrijskih proizvodov pri proizvajalcih so na voljo za glavne industrijske skupine, kot so določene v Uredbi Komisije (ES) št. 656/2007 z dne 14. junija 2007. Več podrobnosti je na voljo v Mesečnem biltenu ECB, december 2008, okvir 11).

DEVIZNI TEČAJI

V oddelku 8.1 so prikazani indeksi nominalnega in realnega efektivnega deviznega tečaja (EDT) eura, ki jih izračunava ECB na podlagi tehtanega povprečja dvostranskih tečajev eura do valut izbranih trgovinskih partneric euroobmočja. Pozitivna sprememba pomeni apreciacijo eura. Uteži temeljijo na menjavi industrijskega blaga s trgovinskimi partnericami v obdobju 1995–1997, 1998–2000, 2001–2003 in 2004–2006 ter so izračunane tako, da upoštevajo učinek tretjih trgov. Indeksi EDT so rezultat veriženja indeksov za vsako obdobje na podlagi uteži ob koncu vsakega triletnega obdobja. Bazno obdobje tako pridobljenega indeksa efektivnega tečaja je prvo četrtletje 1999. Indeks EDT-21 kot trgovinske partnerice zajema 11 držav članic EU zunaj euroobmočja plus Avstralijo, Hong Kong, Japonsko, Južno Korejo, Kanado, Kitajsko, Norveško, Singapur, Švico in ZDA. V skupini EDT-41 so države, vključene v EDT-21, plus naslednje države: Alžirija, Argentina, Brazilija, Čile, Filipini, Hrvaška, Indija, Indonezija, Islandija, Izrael, Južna Afrika, Malezija, Maroko, Mehika, Nova Zelandija, Rusija, Tajska, Tajvan, Turčija in Venezuela. Realni efektivni tečaji so izračunani s pomočjo indeksa cen življenjskih potrebščin, deflatorja BDP in stroškov dela na enoto proizvoda, in sicer za predelovalne dejavnosti in celotno gospodarstvo.

Več podrobnosti o izračunavanju efektivnih deviznih tečajev je v ustreznih metodoloških opombah ter v občasnem zvezku ECB št. 134, junij 2012 (Martin Schmitz, Maarten De Clercq, Michael Fidora, Bernadette Lauro in Cristina Pinheiro: „*Revisiting the effective exchange rates of the euro*”), ki ga lahko prenesete s spletnega mesta ECB.

Dvostranski tečaji, prikazani v oddelku 8.2, so mesečna povprečja tečajev, ki se objavljajo dnevno kot referenčni tečaji teh valut. Zadnji tečaj islandske krone je 290,0 za 1 euro in se nanaša na 3. december 2008.

GIBANJA ZUNAJ EUROOBMOČJA

Statistika o drugih državah članicah EU (oddelek 9.1) upošteva ista načela, kakršna se upoštevajo za podatke o euroobmočju. Podatki o tekočem in kapitalnem računu ter bruto zunanjem dolgu zato vključujejo tudi družbe, ki se ukvarjajo s prenosom finančnih sredstev. Podatki za ZDA in Japonsko so pridobljeni iz nacionalnih virov.

PRILOGE

KRONOLOŠKI PREGLED UKREPOV DENARNE POLITIKE EUROSISTEMA¹⁾

13. JANUAR IN 3. FEBRUAR 2011

Svet ECB je sklenil, da pusti obrestno mero za operacije glavnega refinanciranja, ter obrestni meri za odprto ponudbo mejnega posojila in odprto ponudbo mejnega depozita nespremenjene, na ravni 1,00%, 1,75% oziroma 0,25%.

3. MAREC 2011

Svet ECB je sklenil, da pusti obrestno mero za operacije glavnega refinanciranja, ter obrestni meri za odprto ponudbo mejnega posojila in odprto ponudbo mejnega depozita nespremenjene, na ravni 1,00%, 1,75% oziroma 0,25%. Odloča tudi o vseh podrobnostih v zvezi z avkcijami in načinih, ki jih bo uporabljala v svojih operacijah refinanciranja do 12. julija 2011, predvsem za nadaljevanje avkcij s fiksno obrestno mero in polno dodelitvijo.

7. APRIL 2011

Svet ECB je sklenil, da bo zvišal obrestno mero za operacije glavnega refinanciranja za 25 bazičnih točk na 1,25%. Nova obrestna mera začne veljati z operacijo, poravnano 13. aprila 2011. Poleg tega je sklenil zvišati obrestno mero za odprto ponudbo mejnega posojila in odprto ponudbo mejnega depozita za 25 bazičnih točk na 2,00% oziroma na 0,50% z veljavnostjo od 13. aprila 2011.

5. MAJ 2011

Svet ECB je sklenil, da pusti obrestno mero za operacije glavnega refinanciranja ter obrestni meri za odprto ponudbo mejnega posojila in odprto ponudbo mejnega depozita nespremenjene na ravni 1,25%, 2,00% oziroma 0,50%.

9. JUNIJ 2011

Svet ECB je sklenil, da pusti obrestno mero za operacije glavnega refinanciranja ter obrestni meri za odprto ponudbo mejnega posojila in odprto ponudbo mejnega depozita nespremenjene na ravni 1,25%, 2,00% oziroma 0,50%. Določil je tudi podrobnosti o avkcijskem postopku in načinu izvajanja operacij refinanciranja do 11. oktobra 2011, zlasti da se bodo operacije še naprej izvajale v obliki avkcije s fiksno obrestno mero in polno dodelitvijo.

7. JULIJ 2011

Svet ECB je sklenil, da bo zvišal obrestno mero za operacije glavnega refinanciranja za 25 bazičnih točk na 1,50%. Nova obrestna mera začne veljati od operacije, izvedene 13. julija 2011. Poleg tega je sklenil, da bo zvišal obrestni meri za odprto ponudbo mejnega posojila in odprto ponudbo mejnega depozita za 25 bazičnih točk na 2,25% oziroma 0,75% z začetkom veljavnosti 13. julija 2011.

¹⁾ Kronološki pregled ukrepov denarne politike Eurosistema, sprejetih v letih od 1999 do 2010, se nahaja v Letnem poročilu ECB za vsako posamezno leto.

4. AVGUSTA 2011

Svet ECB je sklenil, da pusti obrestno mero za operacije glavnega refinanciranja ter obrestni meri za odprto ponudbo mejnega posojila in odprto ponudbo mejnega depozita nespremenjene na ravni 1,50%, 2,25% oziroma 0,75%. Poleg tega sklene sprejeti več ukrepov proti ponovnim napetostim na nekaterih finančnih trgih. Predvsem sprejme odločitev, da bo Eurosistem izvedel dopolnilno operacijo dolgoročnejšega refinanciranja za povečanje likvidnosti z zapadlostjo približno šest mesecev v obliki avkcije s fiksno obrestno mero s polno dodelitvijo. Prav tako se dogovori o vseh podrobnostih glede avkcij in načinov, ki naj bi jih uporabil v svojih operacijah refinanciranja do 17. januarja 2012, zlasti da bi nadaljeval svoje avkcije s fiksno obrestno mero s polno dodelitvijo.

8. SEPTEMBER 2011

Svet ECB je sklenil, da pusti obrestno mero za operacije glavnega refinanciranja ter obrestni meri za odprto ponudbo mejnega posojila in odprto ponudbo mejnega depozita nespremenjene na ravni 1,5%, 2,25% oziroma 0,75%.

6. OKTOBER 2011

Svet ECB je sklenil, da pusti obrestno mero za operacije glavnega refinanciranja ter obrestni meri za odprto ponudbo mejnega posojila in odprto ponudbo mejnega depozita nespremenjene na ravni 1,50%, 2,25% oziroma 0,75%. Svet ECB je določil tudi podrobnosti o operacijah refinanciranja od oktobra 2011 do 10. julija 2012, zlasti da bosta izvedeni dve operaciji dolgoročnejšega refinanciranja – ena oktobra 2011 z zapadlostjo približno 12 mesecev in druga decembra 2011 z zapadlostjo približno 13 mesecev – ter da se bodo vse operacije refinanciranja še naprej izvajale v obliki avkcij s fiksno obrestno mero in polno dodelitvijo. Poleg tega je Svet ECB sklenil, da bo novembra 2011 uvedel nov program nakupa kritih obveznic.

3. NOVEMBER 2011

Svet ECB je sklenil, da bo znižal obrestno mero za operacije glavnega refinanciranja za 25 bazičnih točk na 1,25%. Nova obrestna mera začne veljati z operacijo, poravnano 9. novembra 2011. Poleg tega je sklenil, da bo znižal obrestno mero za odprto ponudbo mejnega posojila in odprto ponudbo mejnega depozita za 25 bazičnih točk na 2,00% oziroma 0,50% z veljavnostjo od 9. novembra 2011 dalje.

8. DECEMBER 2011

Svet ECB je sklenil, da bo znižal obrestno mero za operacije glavnega refinanciranja za 25 bazičnih točk na 1,00%. Nova obrestna mera začne veljati z operacijo, poravnano 14. decembra 2011. Poleg tega je sklenil, da bo znižal obrestno mero za odprto ponudbo mejnega posojila in odprto ponudbo mejnega depozita za 25 bazičnih točk na 1,75% oziroma 0,25% z veljavnostjo od 14. decembra 2011 dalje. Sklenil je tudi, da bo sprejel nadaljnje nestandardne ukrepe, in sicer: (i) izvedeni bosta dve operaciji dolgoročnejšega refinanciranja z zapadlostjo približno tri leta; (ii) povečala se bo razpoložljivost finančnega premoženja, ki je primerno kot zavarovanje; (iii) stopnja obveznih rezerv se bo zmanjšala na 1%; (iv) začasno se bodo prenehale izvajati operacije finega uravnavanja na zadnji dan vsakega obdobja izpolnjevanja obveznih rezerv.

12. JANUAR 2012

Svet ECB je sklenil, da pusti obrestno mero za operacije glavnega refinanciranja ter obrestni meri za odprto ponudbo mejnega posojila in odprto ponudbo mejnega depozita nespremenjene na ravni 1,00%, 1,75% oziroma 0,25%.

9. FEBRUAR 2012

Svet ECB je sklenil, da pusti obrestno mero za operacije glavnega refinanciranja ter obrestni meri za odprto ponudbo mejnega posojila in odprto ponudbo mejnega depozita nespremenjene na ravni 1,00%, 1,75% oziroma 0,25%. Odobril je tudi specifična nacionalna merila primernosti in ukrepe za obvladovanje tveganj v zvezi z začasnim sprejetjem dodatnih bančnih posojil kot zavarovanje v kreditnih operacijah Eurosistema v več državah.

8. MAREC 2012

Svet ECB je sklenil, da pusti obrestno mero za operacije glavnega refinanciranja ter obrestni meri za odprto ponudbo mejnega posojila in odprto ponudbo mejnega depozita nespremenjene na ravni 1,00%, 1,75% oziroma 0,25%.

4. APRIL 2012

Svet ECB je sklenil, da bo obrestno mero za operacije glavnega refinanciranja ter obrestno mero za odprto ponudbo mejnega posojila in mejnega depozita pustil nespremenjene na ravni 1,00%, 1,75% oziroma 0,25%.

3. MAJ 2012

Svet ECB je sklenil, da bo obrestno mero za operacije glavnega refinanciranja ter obrestno mero za odprto ponudbo mejnega posojila in mejnega depozita pustil nespremenjene na ravni 1,00%, 1,75% oziroma 0,25%.

6. JUNIJ 2012

Svet ECB je sklenil, da pusti obrestno mero za operacije glavnega refinanciranja ter obrestni meri za odprto ponudbo mejnega posojila in odprto ponudbo mejnega depozita nespremenjene na ravni 1,00%, 1,75% in 0,25%. Določil je tudi način izvedbe operacij refinanciranja do 15. januarja 2013, ki se bodo še naprej izvajale v obliki avkcij s fiksno obrestno in polno dodelitvijo.

5. JULIJ 2012

Svet ECB je sklenil, da zniža obrestno mero za operacije glavnega refinanciranja za 25 bazičnih točk na 0,75%. Nova obrestna mera začne veljati z operacijo, ki bo poravnana 11. julija 2012. Poleg tega je sklenil, da zniža obrestni meri za odprto ponudbo mejnega posojila in odprto ponudbo mejnega depozita za 25 bazičnih točk na 1,50% oziroma na 0,00% z veljavnostjo od 11. julija 2012.

2. AVGUST 2012

Svet ECB je sklenil, da pusti obrestno mero za operacije glavnega refinanciranja ter obrestni meri za odprto ponudbo mejnega posojila in odprto ponudbo mejnega depozita nespremenjene na ravni 0,75%, 1,50% oziroma 0,00%.

6. SEPTEMBER 2012

Svet ECB je sklenil, da pusti obrestno mero za operacije glavnega refinanciranja ter obrestni meri za odprto ponudbo mejnega posojila in odprto ponudbo mejnega depozita nespremenjene na ravni 0,75%, 1,50% oziroma 0,00%. Določil je tudi podrobnosti o izvajanju dokončnih denarnih transakcij na sekundarnih trgih državnih obveznic v euroobmočju.

4. OKTOBER IN 8. NOVEMBER 2012

Svet ECB je sklenil, da pusti obrestno mero za operacije glavnega refinanciranja ter obrestni meri za odprto ponudbo mejnega posojila in odprto ponudbo mejnega depozita nespremenjene na ravni 0,75%, 1,50% oziroma 0,00%.

6. DECEMBER 2012

Svet ECB je sklenil, da pusti obrestno mero za operacije glavnega refinanciranja ter obrestni meri za odprto ponudbo mejnega posojila in odprto ponudbo mejnega depozita nespremenjene na ravni 0,75%, 1,50% oziroma 0,00%. Določil je tudi podrobnosti o avkcijskem postopku in načinu izvajanja operacij refinanciranja do 9. julija 2013, zlasti da se bodo operacije še naprej izvajale v obliki avkcije s fiksno obrestno mero in polno dodelitvijo.

10. JANUAR, 7. FEBRUAR, 7. MAREC IN 4. APRIL 2013

Svet ECB je sklenil, da pusti obrestno mero za operacije glavnega refinanciranja ter obrestni meri za odprto ponudbo mejnega posojila in odprto ponudbo mejnega depozita nespremenjene na ravni 0,75%, 1,50% oziroma 0,00%.

2. MAJ 2013

Svet ECB je sklenil, da zniža obrestno mero za operacije glavnega refinanciranja za 25 baznih točk na 0,50%. Nova obrestna mera začne veljati z operacijo, poravnano 8. maja 2013. Poleg tega je sklenil, da zniža obrestno mero za odprto ponudbo mejnega posojila za 50 bazičnih točk na 1,00%, z začetkom veljavnosti 8. maja 2013, in da obrestno mero za odprto ponudbo mejnega depozita pusti nespremenjeno na ravni 0,00%. Določil je tudi podrobnosti o avkcijskem postopku in načinu izvajanja operacij refinanciranja do 8. julija 2014, zlasti da se bodo operacije še naprej izvajale v obliki avkcij s fiksno obrestno mero in polno dodelitvijo.

6. JUNIJ 2013

Svet ECB je sklenil, da pusti obrestno mero za operacije glavnega refinanciranja ter obrestni meri za odprto ponudbo mejnega posojila in odprto ponudbo mejnega depozita nespremenjene na ravni 0,50%, 1,00% oziroma 0,00%.

SISTEM TARGET (TRANSEVROPSKI SISTEM BRUTO PORAVNAVE V REALNEM ČASU)

TARGET2¹ ima pomembno vlogo pri krepitvi povezanega denarnega trga v euroobmočju, kar je predpogoj za učinkovito izvajanje enotne denarne politike. Prispeva tudi k povezanosti finančnih trgov v euroobmočju. TARGET2 je dostopen velikemu številu udeležencev. Uporablja ga skoraj 1.000 bank v Evropi za izvajanje plačil v svojem imenu ali v imenu svojih strank. Če upoštevamo podružnice in hčerinske družbe, se lahko prek sistema TARGET2 vzpostavi povezava s skoraj 60.000 bankami po vsem svetu (in tako tudi z vsemi strankami teh bank).

TARGET2 se uporablja za plačila velikih vrednosti in časovno kritična plačila, vključno s plačili, ki omogočajo poravnave v drugih sistemih za medbančni prenos sredstev (npr. mednarodni poravnalni sistem za poravnave valutnih poslov (CLS) ali EURO1), ter za poravnave transakcij denarnega trga, deviznih transakcij in transakcij z vrednostnimi papirji. Uporablja se tudi za plačila strank manjših vrednosti. Sistem TARGET2 zagotavlja dokončnost transakcij znotraj dne in omogoča, da so sredstva, knjižena v dobro udeleženčevega računa, takoj razpoložljiva za druga plačila.

PLAČILNI TOKOVI V SISTEMU TARGET2

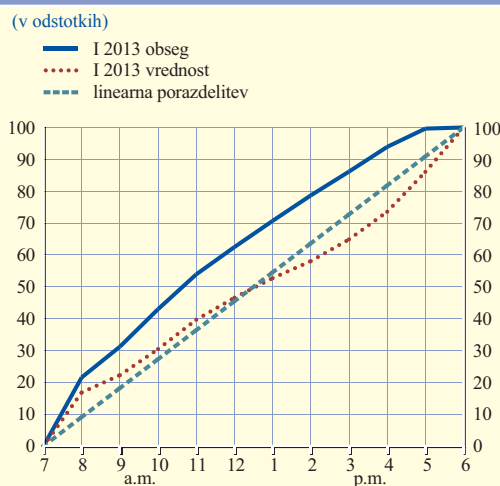
V prvem četrtletju 2013 je bilo v sistemu TARGET2 poravnanih 22.321.754 transakcij v skupni vrednosti 122.916 milijard EUR. To v povprečju pomeni 360.028 transakcij na dan s povprečno dnevno vrednostjo 1.983 milijard EUR. Treba je opozoriti, da se od januarja 2013 uporablja nova metodologija za zbiranje in poročanje podatkov, da bi se izboljšala kakovost podatkov o sistemu TARGET2. Zaradi te spremembe je prišlo do znižanja kazalnikov o vrednosti, kar je treba upoštevati pri primerjavi podatkov pred datumom in po njem.

V tem četrtletju je bilo največ transakcij v sistemu TARGET2 zabeleženih 28. marca, ko je bilo skupaj obdelanih 535.874 plačil. Sistem TARGET2 je z 59-odstotnim tržnim deležem po obsegu in 91-odstotnim tržnim deležem po vrednosti ohranil prevladujoči položaj na trgu plačil velikih vrednosti v eurih. Velikost tržnega deleža, ki ga ima sistem TARGET2, potrjuje velik interes bank za poravnave v centralnobančnem denarju, zlasti v času pretresov na trgu. Medbančna plačila so v prvem četrtletju 2013 predstavljala 35% vseh plačil po obsegu in 91% po vrednosti. Povprečna vrednost medbančnega plačila, obdelanega v sistemu, je bila 14,2 milijona EUR, vrednost plačila strank pa 0,8 milijona EUR. Po vrednosti je bilo 68% plačil manjših od 50.000 EUR, 12% plačil pa je bilo v vrednosti nad 1 milijon EUR. Povprečno je bilo na dan 224 plačil v vrednosti nad 1 milijardo EUR.

OBSEG IN VREDNOST PLAČIL ČEZ DAN

Graf prikazuje porazdelitev prometa v sistemu TARGET2 znotraj dne (tj. povprečni odstotek dnevnega obsega in vrednosti, obdelanih ob različnih urah) v prvem četrtletju 2013. Z

Graf Porazdelitev prometa čez dan

Vir: ECB.

¹ TARGET2 je druga generacija sistema TARGET. Uveden je bil leta 2007.

vidika obsega je krivulja precej nad linearno porazdelitvijo, saj je bilo 71% obsega izmenjanega že do 13. ure po srednjeevropskem času in 99,7% eno uro pred koncem poslovanja sistema. Z vidika vrednosti pa je krivulja do sredine dneva blizu linearne porazdelitve, saj je bilo do 13. ure po srednjeevropskem času izmenjane že skoraj 58% vrednosti. Zatem se krivulja spusti nekoliko pod linearno porazdelitev, kar kaže, da so bila plačila višjih vrednosti poravnana proti koncu obratovanja sistema TARGET2.

RAZPOLOŽLJIVOST SISTEMA TARGET2 IN USPEŠNOST

Razpoložljivost sistema TARGET2 je v prvem četrtletju 2013 dosegla 100%. Pri izračunu razpoložljivosti sistema TARGET2 se upoštevajo tisti zastoji, ki za 10 minut ali več povsem preprečijo obdelavo plačil na delovni dan med 7.00 in 18.45 po srednjeevropskem času. Ker so bila v prvem četrtletju 2013 vsa plačila obdelana v manj kot petih minutah, so bila pričakovanja do sistema v celoti izpolnjena.

Tabela 1 Plačilni nalogi, obdelani v sistemu TARGET2 in EURO1: obseg transakcij

(število plačil)	2012 I	2012 II	2012 III	2012 IV	2013 I
TARGET2					
Skupni obseg	22.636.610	22.565.695	22.301.632	23.167.441	22.321.754
Dnevno povprečje	359.311	363.963	343.102	361.991	360.028
EURO1 (EBA CLEARING)					
Skupni obseg	16.757.278	16.900.076	16.269.790	16.667.334	15.800.866
Dnevno povprečje	257.804	272.582	250.304	260.427	254.853

Opomba: Od januarja 2013 se uporablja nova metodologija za zbiranje in poročanje podatkov. To je treba upoštevati pri primerjavi podatkov pred tem datumom in po njem.

Tabela 2 Plačilni nalogi, obdelani v sistemu TARGET2 in EURO1: vrednost transakcij

(milijarde EUR)	2012 I	2012 II	2012 III	2012 IV	2013 I
TARGET2					
Skupni obseg	177.680	170.300	146.625	139.527	122.916
Dnevno povprečje	2.820	2.747	2.256	2.180	1.983
EURO1 (EBA CLEARING)					
Skupni obseg	17.215	16.099	15.289	12.988	12.794
Dnevno povprečje	269	248	247	203	206

Opomba: Glej opombo v tabeli 1.

PUBLIKACIJE, KI JIH JE PRIPRAVILA EVROPSKA CENTRALNA BANKA

ECB pripravlja številne publikacije, v katerih predstavlja informacije o svojih osnovnih dejavnostih, med katere sodijo: denarna politika, statistika, plačilni sistemi in sistemi poravnave vrednostnih papirjev, finančna stabilnost in nadzor, mednarodno in evropsko sodelovanje ter pravne zadeve. Publikacije so naslednje:

PREDPISANE PUBLIKACIJE

- Letno poročilo
- Konvergenčno poročilo
- Mesečni bilten

RAZISKOVALNE ŠTUDIJE

- serija pravnih delovnih zvezkov (Legal Working Paper Series)
- serija občasnih delovnih zvezkov (Occasional Paper Series)
- raziskovalni bilten (Research Bulletin)
- serija delovnih zvezkov (Working Paper Series)

DRUGE PUBLIKACIJE IN PUBLIKACIJE O NALOGAH ECB

- Enhancing monetary analysis
- Financial integration in Europe
- Financial Stability Review
- Statistics Pocket Book
- Evropska centralna banka: zgodovina, vloga in naloge
- The international role of the euro
- Izvajanje denarne politike v euroobmočju („Splošna dokumentacija”)
- The monetary policy of the ECB
- The payment system

ECB objavlja tudi brošure in informativna gradiva o različnih temah, npr. o eurobankovcih in eurokovancih, ter zbornike s seminarjev in konferenc.

Celoten seznam dokumentov (v formatu pdf), ki sta jih objavila Evropska centralna banka in Evropski monetarni inštitut, predhodnik ECB od leta 1994 do leta 1998, je na voljo na spletni strani ECB <http://www.ecb.europa.eu/pub/>. Jezikovne kode poleg publikacij kažejo, v katerih jezikih je določena publikacija na voljo.

Če ni drugače navedeno, lahko tiskane publikacije do izpraznitve zalog brezplačno prejmete ali se nanje naročite na naslovu info@ecb.europa.eu.

GLOSAR

V tem glosarju je izbor izrazov, ki se pogosto uporabljajo v Mesečnem biltenu. Obsežnejši in podrobnejši glosar je na voljo na spletni strani ECB (www.ecb.europa.eu/home/glossary/html/index.en.html).

Anketa o bančnih posojilih: četrtna raziskava o posojilnih politikah, ki jo Eurosistem izvaja od januarja 2003. Vnaprej določeni vzorčni skupini bank v euroobmočju zastavlja kvalitativna vprašanja o spremembah v kreditnih standardih, posojilnih pogojih in povpraševanju po posojilih v razmerju do gospodarskih družb in gospodinjstev.

Anketa Survey of Professional Forecasters (SPF): četrtna anketa, ki jo izvaja ECB od leta 1999 dalje, da bi zbrala makroekonomske napovedi skupine strokovnjakov, ki so pridruženi finančnim in nefinančnim organizacijam s sedežem v EU, o inflaciji euroobmočja, realni rasti BDP in brezposelnosti.

Ankete Evropske komisije: usklajene ankete o poslovnih tendencah in mnenju potrošnikov, ki se v imenu Evropske komisije izvajajo v vsaki državi članici EU. Ankete v obliki vprašalnikov se zastavljajo vodstvenim delavcem v predelovalnih dejavnostih, gradbeništvu, trgovini na drobno in storitvenih dejavnostih ter potrošnikom. Na podlagi vsake mesečne ankete se izračunajo sestavljeni kazalniki, ki povzemajo odgovore na večje število različnih vprašanj v enem samem kazalniku (kazalnik zaupanja).

Ankete med vodji nabave v euroobmočju: ankete o pogojih poslovanja v predelovalnih in storitvenih dejavnostih, ki se izvajajo v več državah euroobmočja in se uporabljajo pri oblikovanju indeksov. Indeks vodij nabave v euroobmočju (PMI) je tehtani kazalnik, izračunan na podlagi indeksov obsega proizvodnje, novih naročil, zaposlovanja, dobavnih rokov in zalog nabavljenega blaga. Anketa v storitvenem sektorju zastavlja vprašanja o poslovni aktivnosti, pričakovani aktivnosti v prihodnje, obsegu neizpolnjenih naročil, prejetih novih naročilih, zaposlovanju ter o lastnih cenah in zaračunanih cenah. Sestavljeni indeks za euroobmočje se izračunava z združevanjem rezultatov iz anket v predelovalnih in storitvenih dejavnostih.

Avkcija s fiksno obrestno mero: avkcijski postopek, v katerem centralna banka vnaprej opredeli obrestno mero, sodelujoče nasprotne stranke pa licitirajo denarni znesek posla, ki ga želijo skleniti po fiksni obrestni meri.

Avkcija z variabilno obrestno mero: avkcijski postopek, v katerem sodelujoče nasprotne stranke licitirajo denarni znesek posla, ki ga želijo skleniti s centralno banko, in obrestno mero, po kateri želijo skleniti posel.

Avkcijski postopek s fiksno obrestno mero in polno dodelitvijo: avkcijski postopek, v katerem centralna banka opredeli obrestno mero, nasprotne stranke pa licitirajo denarni znesek posla, ki ga želijo skleniti po tej obrestni meri, pri čemer vnaprej vejo, da bodo vse njihove protiponudbe sprejete.

Avtonomni likvidnostni dejavniki: likvidnostni dejavniki, ki običajno ne izvirajo iz uporabe instrumentov denarne politike. Ti dejavniki so na primer bankovci v obtoku, vloge države pri centralni banki in neto tuja aktiva centralne banke.

Bruto domači proizvod (BDP): vrednost celotnega obsega proizvodnje blaga in storitev nacionalnega gospodarstva minus vmesna potrošnja plus neto davki na proizvode in uvoz. BDP se

lahko razčleni na proizvodno, izdatkovno in stroškovno strukturo. Glavni izdatkovni agregati, ki sestavljajo BDP, so izdatki gospodinjstev za končno potrošnjo, izdatki države za končno potrošnjo, bruto investicije v osnovna sredstva, spremembe zalog ter uvoz in izvoz blaga in storitev (vključno s trgovinsko menjavo znotraj euroobmočja).

Cene industrijskih proizvodov pri proizvajalcih: cene na pragu proizvajalca (transportni stroški niso vključeni) za vse proizvode, ki jih določena panoga razen gradbeništva proda na domačem trgu držav euroobmočja, razen uvoza.

Centralna pariteta (ali dvostranski osrednji tečaj): devizni tečaj vsake valute v ERM II do eura, okrog katerega so opredeljeni razponi nihanja, predvideni z mehanizmom ERM II.

Deflacija: večje in vztrajno zniževanje cen zelo širokega spektra blaga in storitev za široko porabo, ki ga podkrepijo pričakovanja.

Delež primanjkljaja (širša država): razmerje med primanjkljajem širše opredeljene države in BDP po tekočih tržnih cenah. To razmerje je eden od javnofinančnih kriterijev, določenih v členu 126(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije, ki se uporablja pri ugotavljanju obstoja čezmerne primanjkljaja. Imenuje se tudi stopnja proračunskega primanjkljaja ali stopnja javnofinančnega primanjkljaja.

Delni odpis: prilagoditev vrednosti posojil navzdol, ki se evidentira v bilanci stanja DFI, če se ugotovi, da so posojila postala delno neizterljiva.

Delovna sila: skupaj vsi zaposleni in število brezposelnih.

Dezinflacija: proces zmanjševanja inflacije, ki lahko privede do začasnih negativnih stopenj inflacije.

Dolg (finančni računi): posojila, ki so jih najela gospodinjstva, ter posojila, dolžniški vrednostni papirji in rezerve pokojninskih skladov nefinančnih družb (ki izhajajo iz neposrednih pokojninskih obveznosti delodajalcev v imenu svojih zaposlenih), vrednoteni po tržni vrednosti ob koncu obdobja.

Dolg (širše opredeljena država): bruto dolg (gotovina in vloge, posojila in dolžniški vrednostni papirji) po nominalni vrednosti ob koncu leta in konsolidiran med sektorji širše opredeljene države in znotraj njih.

Dolgoročnejše finančne obveznosti DFI: vezane vloge nad dve leti, vloge na odpoklic z odpovednim rokom nad tri mesece, dolžniški vrednostni papirji, ki so jih izdale DFI euroobmočja, z originalno zapadlostjo nad dve leti ter kapital in rezerve sektorja DFI euroobmočja.

Dolžniški vrednostni papir: predstavlja obljubo izdajatelja (tj. dolžnika), da bo izvršil eno ali več plačil v dobro imetnika (posojilodajalca) na določen datum oziroma datume. Običajno se obrestuje s posebno obrestno mero (kupon) in/ali se proda s popustom od zneska, ki bo vrnjen ob zapadlosti. Dolžniški vrednostni papirji, ki so izdani z originalno zapadlostjo, daljšo od enega leta, se uvrščajo med dolgoročne.

Družba za listinjenje (financial vehicle corporation, FVC): subjekt, katerega glavna dejavnost je izvajanje transakcij listinjenja. FVC običajno izdaja tržne vrednostne papirje, ki so naprodaj širši javnosti ali ki se prodajajo v obliki zasebnih sredstev. Te vrednostne papirje krije portfelj finančnega premoženja (običajno posojil), ki so v imetju FVC. V nekaterih primerih lahko transakcija listinjenja vključuje številne FVC, s tem da je ena FVC imetnica listinjenih sredstev, druga pa izdaja vrednostne papirje, ki jih krijejo ta sredstva.

Efektivni devizni tečaji (EDT) eura (nominalni/realni): tehtano povprečje dvostranskih deviznih tečajev eura do valut glavnih trgovinskih partneric euroobmočja. Indeksi efektivnega deviznega tečaja eura se izračunavajo do dveh skupin trgovinskih partneric: EDT-21 (obsega 1° držav članic EU zunaj euroobmočja in 10 trgovinskih partneric zunaj EU) in EDT-41 (obsega EDT-21 in 20 drugih držav). Uporabljene uteži odražajo delež vsake države partnerice v trgovinski menjavi euroobmočja z industrijskimi proizvodi in upoštevajo konkurenco na tretjih trgih. Realni efektivni devizni tečaji so nominalni efektivni tečaji, zmanjšani za tehtano povprečje tujih cen ali stroškov v razmerju do domačih. S tem predstavljajo merila cenovne in stroškovne konkurenčnosti.

EONIA (uteženo povprečje obrestnih mer v eurih za medbančna posojila čez noč): merilo efektivne obrestne mere, ki prevladuje na medbančnem trgu v eurih čez noč. Izračuna se kot tehtano povprečje obrestnih mer za nezavarovana posojila čez noč v eurih, kot poroča skupina bank prispevnic.

ERM II (mehanizem deviznih tečajev II): režim deviznih tečajev, ki določa okvir za sodelovanje na področju tečajne politike med državami euroobmočja in državami članicami EU, ki ne sodelujejo v tretji fazi EMU.

EURIBOR (obrestna mera za dane medbančne depozite v eurih): obrestna mera, po kateri je prvorazredna banka pripravljena posoditi finančna sredstva v eurih drugi prvorazredni banki in ki se izračunava vsak dan za medbančne depozite z različno strukturo zapadlosti do 12 mesecev.

Euroobmočje: območje, ki zajema tiste države članice EU, ki so sprejele euro kot skupno valuto v skladu s Pogodbo o delovanju Evropske unije.

Eurosistem: centralnobančni sistem, ki ga sestavljajo ECB in nacionalne centralne banke tistih držav članic EU, ki so že sprejele euro.

Finančni račun: račun plačilne bilance, ki zajema transakcije med rezidenti in nerezidenti v obliki neposrednih naložb, portfeljskih naložb in drugih naložb ter transakcije z izvedenimi finančnimi instrumenti in rezervami.

Finančni računi: sestavni del sistema nacionalnih računov (ali računov euroobmočja), ki prikazuje finančno stanje (obseg ali bilanco stanja), finančne transakcije in druge spremembe v različnih institucionalnih sektorjih gospodarstva po vrsti finančnega sredstva.

Harmonizirani indeks cen življenjskih potrebščin (HICP): merilo gibanja cen življenjskih potrebščin, ki ga pripravlja Eurostat in je usklajen med vsemi državami članicami EU.

Indeks dogovorjenih plač: merilo neposrednega izida pogajanj za sklenitev kolektivnih pogodb glede osnovne plače (tj. brez dodatkov) na ravni euroobmočja. Nanaša se na implicitno povprečno spremembo mesečnih plač.

Indeks stroškov dela na uro: merilo stroškov dela, ki vključuje bruto plače (v denarju ali naravi skupaj z dodatki) in druge stroške dela (prispevke delodajalcev za socialno varnost plus davke v zvezi z zaposlitvijo, ki jih plača delodajalec, minus subvencije, ki jih prejme delodajalec), za dejansko opravljeno delovno uro (vključno z nadurami).

Indeksirane državne obveznice: dolžniški vrednostni papirji, ki jih izda širše opredeljena država, pri katerih sta izplačilo kuponov in glavnica vezana na določen indeks cen življenjskih potrebščin.

Industrijska proizvodnja: bruto dodana vrednost po stalnih cenah, ki jo ustvari industrija.

Inflacija: povečanje splošne ravni cen, npr. v indeksu cen življenjskih potrebščin.

Investicijski skladi (razen skladov denarnega trga): finančne institucije, ki združujejo kapital, zbran pri javnosti, in ga nalagajo v finančna in nefinančna sredstva. Glej tudi DFI.

Implicitna volatilnost: pričakovana volatilnost (tj. standardni odklon) v spremembi cene finančnega premoženja (npr. delnice ali obveznice). Izvedena je lahko iz cene finančnega premoženja, datuma zapadlosti in izvršilne cene opcij ali iz stopnje donosa brez tveganja z uporabo modela za določitev vrednosti opcije, kot je Black-Scholesov model.

Izklicna obrestna mera: najnižja obrestna mera, po kateri lahko nasprotni stranke predložijo protiponudbo na avkcijah z variabilno obrestno mero.

Izvedena stopnja inflacije: razlika med donosnostjo nominalne obveznice in donosnostjo indeksirane obveznice enake (ali čim bolj podobne) zapadlosti.

Kapitalski račun: račun plačilne bilance, ki zajema vse kapitalske transferje ter pridobitve/odtujitve neproizvedenih nefinančnih sredstev med rezidenti in nerezidenti.

Ključne obrestne mere ECB: obrestne mere, ki jih določi Svet ECB in ki kažejo naravnost denarne politike ECB. To so obrestne mere za operacije glavnega refinanciranja, odprto ponudbo mejnega posojila in odprto ponudbo mejnega depozita.

Konsolidirana bilanca stanja sektorja denarnih finančnih institucij (DFI): bilanca stanja, nastala s pobotom pozicij med DFI (tj. posojila in vloge med DFI) v agregirani bilanci stanja DFI. Zagotavlja statistične podatke o sredstvih in obveznostih sektorja DFI do rezidentov euroobmočja, ki ne sodijo v ta sektor (tj. širša država in drugi rezidenti euroobmočja) in do nerezidentov euroobmočja. Je glavni statistični vir za izračun denarnih agregatov in osnova za redno analizo protipostavk M3.

Kreditni DFI rezidentom euroobmočja: posojila DFI rezidentom euroobmočja zunaj sektorja DFI (vključno s širše opredeljeno državo in zasebnim sektorjem) in imetja vrednostnih papirjev v sektorju DFI (delnice, drugi lastniški in dolžniški vrednostni papirji), ki so jih izdali rezidenti euroobmočja zunaj sektorja DFI.

Krivulja donosnosti: grafični prikaz razmerja med obrestno mero ali donosnostjo in preostalo zapadlostjo v določenem trenutku za zadosti homogene dolžniške vrednostne papirje z različnimi datumi zapadlosti. Nagib krivulje donosnosti se lahko meri kot razlika med obrestnimi merami ali donosnostjo ob dveh izbranih zapadlostih.

Lastniški vrednostni papirji: vrednostni papirji, ki predstavljajo lastništvo deleža neke družbe. Mednje sodijo delnice, s katerimi se trguje na borzi (delnice, ki kotirajo na borzi), delnice, ki ne kotirajo na borzi, in druge oblike lastniškega kapitala. Lastniški vrednostni papirji običajno ustvarjajo dohodek v obliki dividend.

M1: ožji denarni agregat, ki obsega gotovino v obtoku in vloge čez noč pri denarnih finančnih institucijah in institucionalnih enotah centralne države (na primer pri pošti ali zakladnici).

M2: vmesni denarni agregat, ki obsega M1 in vloge na odpoklic z odpovednim rokom do vključno treh mesecev (tj. kratkoročne hranilne vloge) in vloge z dogovorjeno zapadlostjo do vključno dveh let (tj. kratkoročne vezane vloge) pri DFI in institucionalnih enotah centralne države.

M3: širši denarni agregat, ki obsega M2 in tržne instrumente, zlasti repo posle, točke/delnice skladov denarnega trga in dolžniške vrednostne papirje z zapadlostjo do vključno dveh let, ki so jih izdale DFI.

Mednarodne rezerve: terjatve do tujine, s katerimi razpolagajo in jih nadzirajo denarne oblasti, da bi prek posegov na deviznih trgih neposredno financirale ali regulirale obseg plačilnih neravnovesij. Mednarodne rezerve euroobmočja obsegajo terjatve do nerezidentov euroobmočja, ki niso izražene v eurih, zlato, posebne pravice črpanja in rezervna imetja pri MDS, ki jih ima Eurosistem.

DFI (denarne finančne institucije): finančne institucije, ki skupaj predstavljajo denarni sektor euroobmočja. Vključujejo (i) Eurosistem, (ii) rezidenčne kreditne institucije (kot so opredeljene v pravu EU), (iii) druge finančne institucije, ki se ukvarjajo s sprejemanjem vlog oziroma bližnjih substitutov za vloge od subjektov, ki niso DFI, in z odobravanjem kreditov oziroma naložbami v vrednostne papirje za svoj račun (vsaj v ekonomskem pomenu), in tudi institucije za izdajo elektronskega denarja, ki se ukvarjajo predvsem s finančnim posredništvom v obliki izdajanja elektronskega denarja, ter (iv) sklade denarnega trga, ki vlagajo v kratkoročne instrumente z nizko stopnjo tveganja.

Naravnost denarne politike: stališče, ki ga zavzamejo nosilci denarne politike s ciljem, da bi vplivali na gospodarska, finančna in denarna gibanja.

Neposredna naložba: čezmejna naložba z namenom pridobivanja trajnega deleža v podjetju s sedežem v drugem gospodarstvu (v praksi predvideno za lastništvo, ki ustreza najmanj 10% navadnih delnic ali glasovalnih pravic). Obsega lastniški kapital, reinvestirane dobičke in drug kapital, povezan s poslovanjem med družbami. Račun neposrednih naložb evidentira neto transakcije/stanje premoženja rezidentov euroobmočja v tujini (kot „neposredno naložbo v tujini“) in neto transakcije/stanje premoženja euroobmočja v lasti nerezidentov (kot „neposredno naložbo v euroobmočju“).

Neto tuja aktiva DFI: terjatve do tujine sektorja DFI euroobmočja (npr. zlato, bankovci in kovanci v tuji valuti, vrednostni papirji, ki so jih izdali nerezidenti euroobmočja, in posojila, odobrena nerezidentom euroobmočja) minus obveznosti do tujine sektorja DFI euroobmočja (npr. vloge in repo pogodbe nerezidentov euroobmočja ter njihova imetja točk/delnic skladov denarnega trga in dolžniških vrednostnih papirjev, ki so jih izdale denarne finančne institucije, z zapadlostjo do vključno dveh let).

Obrestne mere DFI: obrestne mere, ki jih uporabljajo rezidentne kreditne institucije in druge denarne finančne institucije, razen centralnih bank in skladov denarnega trga, za vloge in posojila v eurih pri poslovanju z gospodinjstvi in nefinančnimi družbami, ki so rezidenti euroobmočja.

Obvezne rezerve: minimalna višina rezerv, ki jih morajo imeti kreditne institucije pri Eurosistemu vnaprej določenem obdobju. Izpolnjevanje te zahteve se določi na podlagi povprečnih dnevnih stanj na računu rezerv v obdobju izpolnjevanja.

Odpis: odpis vrednosti posojil iz bilance stanja DFI, če posojila veljajo za neizterljiva v celoti.

Odrpta ponudba mejnega depozita: odrpta ponudba Eurosistema, ki jo nasprotni stranke lahko uporabijo za deponiranje likvidnosti čez noč pri nacionalni centralni banki po vnaprej določeni obrestni meri.

Odrpta ponudba mejnega posojila: odrpta ponudba Eurosistema, ki omogoča, da primerne nasprotni stranke na lastno pobudo pridobijo posojila čez noč iz nacionalne centralne banke v njihovi pristojnosti po vnaprej določeni obrestni meri v obliki povratne transakcije. Obrestna mera za posojila, podaljšana v obsegu odrpte ponudbe mejnega posojanja, običajno zagotavlja zgornjo mejo za obrestne mere na trgu čez noč.

Okrepljena kreditna podpora: nestandardni ukrepi, ki sta jih med finančno krizo sprejela ECB/Eurosistem, katerih cilj je bil podpreti pogoje financiranja in kreditne tokove v takšni meri, ki presega učinek, ki bi bil dosežen zgolj z zniževanjem ključnih obrestnih mer ECB.

Operacije dolgoročnejšega refinanciranja: kreditne operacije z zapadlostjo več kot en teden, ki jih Eurosistem izvaja v obliki povratnih transakcij. Redne mesečne operacije se izvajajo z zapadlostjo treh mesecev. Med pretresi na finančnih trgih, ki so se začeli avgusta 2007, so se izvajale dodatne operacije z zapadlostjo v trajanju od enega obdobja izpolnjevanja obveznih rezerv do enega leta, njihova pogostost pa je bila različna.

Operacija glavnega refinanciranja: redna operacija odrptega trga, ki jo Eurosistem izvaja v obliki povratnih transakcij. Takšne operacije se izvajajo kot tedenske standardne avkcije in imajo običajno zapadlost en teden.

Ostale naložbe: postavka v plačilni bilanci in stanju mednarodnih naložb, ki zajema finančne transakcije/stanja z nerezidenti na področju komercialnih kreditov, vlog in posojil ter druge terjatve in obveznosti.

Pariteta kupne moči (PKM): tečaj, po katerem se ena valuta preračuna v drugo, s čimer se izenači kupna moč dveh valut tako, da se odpravijo razlike v ravni cen, ki prevladuje v zadevnih državah. V najpreprostejši obliki paritete kupne moči izražajo razmerje med cenami v nacionalni valuti za enako blago ali storitev v različnih državah.

Plačilna bilanca: statistični prikaz, ki za določeno časovno obdobje povzema ekonomske transakcije določenega gospodarstva s tujino.

Portfeljske naložbe: neto transakcije in/ali stanja rezidentov euroobmočja z vrednostnimi papirji, ki so jih izdali nerezidenti euroobmočja („imetja”), in neto transakcije in/ali stanja nerezidentov euroobmočja z vrednostnimi papirji, ki so jih izdali rezidenti euroobmočja („obveznosti”).

Vključujejo lastniške in dolžniške vrednostne papirje (obveznice in zadolžnice ter instrumente denarnega trga). Transakcije se evidentirajo po dejansko plačani ali prejeti ceni, minus provizije in stroški. Da bi se lastništvo štelo za portfeljsko naložbo, mora v podjetju ustrezati manj kot 10% navadnih delnic ali glasovalnih pravic.

Prilagoditev med primanjkljajem in dolgom (širše opredeljena država): razlika med primanjkljajem širše opredeljene države in spremembo dolga širše opredeljene države.

Primanjkljaj (širše opredeljena država): neto zadolževanje širše opredeljene države, tj. razlika med skupnimi javnofinančnimi prihodki in skupnimi javnofinančnimi odhodki.

Produktivnost dela: obseg proizvodnje, ki ga je mogoče doseči z določeno količino vloženega dela. Izmerimo jo lahko na več načinov, običajno pa se ugotavlja kot BDP (obseg), deljen bodisi s skupnim številom zaposlenih bodisi s skupnim številom opravljenih delovnih ur.

Prosta delovna mesta: obseg novo ustvarjenih delovnih mest, nezasedenih delovnih mest ali delovnih mest, ki bodo prosta v bližnji prihodnosti, za katere je delodajalec nedavno sprejel potrebne ukrepe, da bi našel primernega kandidata.

Račun dohodkov: račun plačilne bilance, ki pokriva dve vrsti transakcij z nerezidenti, in sicer (i) tiste, ki vključujejo nadomestila za zaposlene, ki se izplačajo delavcem nerezidentom (npr. čezmejnem, sezonskim in drugim kratkoročnim delavcem) in (ii) tiste, ki vključujejo prejemke in plačila prihodkov od naložb za zunanja finančna sredstva in obveznosti, pri čemer slednja vključujejo tudi prejemke in plačila za neposredne naložbe, portfeljske naložbe in druge naložbe ter prejemke iz rezerv.

Račun tekočih transferjev: tehnični račun plačilne bilance, na katerem se beleži vrednost realnih virov ali finančnih postavk, kadar se prenos izvrši brez plačila v zameno.

Računi kapitala: sestavni del sistema nacionalnih računov (ali računov euroobmočja), ki obsega spremembe neto vrednosti, ki so posledica neto varčevanja, neto kapitalskih transferjev in neto pridobitev nefinančnih sredstev.

Razmerje med javnim dolgom in BDP (širše opredeljena država): razmerje med dolgom širše opredeljene države in BDP po tekočih tržnih cenah. To razmerje je eden od javnofinančnih kriterijev, določenih v členu 126(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije, ki se uporablja pri ugotavljanju obstoja čezmerne primanjkljaja.

Referenčna vrednost za rast M3: medletna stopnja rasti M3 v srednjeročnem obdobju, ki je skladna z ohranjanjem stabilnosti cen. Trenutna referenčna vrednost za medletno rast M3 znaša 4,5%.

Sredstva za zaposlene na zaposlenega ali opravljeno delovno uro: skupni osebni prejemki v denarju ali naravi, ki jih delodajalci izplačajo zaposlenim. Sredstva za zaposlene sestavljajo bruto plača ter dodatki, plačilo za nadurno delo in prispevki delodajalca za socialno varnost, deljeno s skupnim številom zaposlenih ali s skupnim številom opravljenih delovnih ur.

Stabilnost cen: ohranjanje stabilnosti cen je pglavitni cilj Eurosistema. Svet ECB opredeljuje stabilnost cen kot medletno povečanje harmoniziranega indeksa življenjskih potrebščin (HICP) v

euroobmočju, ki je manjše kot 2%. Svet ECB je poleg tega določil, da namerava v prizadevanjih za ohranjanje stabilnosti cen srednjeročno ohranjati stopnjo inflacije pod dvema odstotkoma, vendar blizu te meje.

Stanje mednarodnih naložb: vrednost in sestava neto finančnih imetij (ali finančnih obveznosti) gospodarstva do tujine.

Stroški dela na enoto proizvoda: merilo skupnih stroškov dela na enoto proizvoda, ki se izračuna za euroobmočje kot razmerje med skupnimi sredstvi za zaposlene in produktivnostjo dela (opredeljena kot BDP (obseg) na zaposlenega).

Širše opredeljena država: sektor, ki po definiciji v ESR 95 obsega rezidentne enote, ki se ukvarjajo predvsem s proizvodnjo netržnega blaga in storitev, namenjenih za individualno in kolektivno potrošnjo, in/ali s prerazporeditvijo nacionalnega dohodka in bogastva. Obsega centralne, regionalne in lokalne državne organe ter sklade socialne varnosti. Ne zajema enot v državni lasti, ki opravljajo poslovno dejavnost, kot so javna podjetja.

Tekoči račun: račun plačilne bilance, ki zajema vse transakcije z blagom in storitvami, dohodke in tekoče transferje med rezidenti in nerezidenti.

Volatilnost: stopnja nihanja pri določeni spremenljivki.

Zadolževanje (širše opredeljena država): neto nastanek dolga širše opredeljene države.

Zunanjetrgovinska blagovna menjava: izvoz in uvoz blaga z državami znotraj in zunaj euroobmočja, merjen vrednostno ter kot indeks obsega in indeks povprečne vrednosti. Zunanjetrgovinska statistika ni neposredno primerljiva s podatki o izvozu in uvozu v nacionalnih računih, ker slednji vključujejo transakcije znotraj euroobmočja in transakcije zunaj njega ter združujejo blago in storitve. Prav tako ni v celoti primerljiva s postavko blaga v plačilnobilančni statistiki. Poleg metodoloških prilagoditev je glavna razlika v tem, da se uvoz v zunanjetrgovinski statistiki evidentira vključno z zavarovalniškimi in prevozniškimi storitvami, medtem ko se v plačilnobilančni statistiki evidentira kot franko na krovu.

